Nr 23.

Ankom till riksdagens kansli den 15 juni 1933 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m. ävensom i ämnet väckta motioner.

Uti den till riksdagen den 3 januari 1933 avlåtna propositionen nr 1 angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1933/1934 har chefen för finansdepartementet vid framläggande för Kungl. Maj:t av finansplanen för nämnda budgetår yttrat, bland annat, att starka skäl ansetts tala för anordningen att binda vissa särskilda statsinkomster för att bereda medel till en snabb återbetalning av den upplåning, som måste verkställas för finansiering av den föreslagna utvidgningen av de offentliga arbetena, samt att för detta ändamål borde avses hela avkastningen av arvs- och gåvobeskattningen. Departementschefen framhöll därvid, att han hade för avsikt att framlägga förslag såväl till utbyggnad av nämnda beskattning med en kvarlåtenskapsskatt som till omläggning av skatteskalorna för arvslotter, samt att inkomsterna av samma beskattning i följd av dessa åtgärder kunde beräknas stiga med omkring 25 miljoner kronor.

I en den 3 januari 1933 dagtecknad, till särskilda utskottet hänvisad proposition, nr 34, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga nedan återgivna, vid propositionen fogade förslag till

dels förordning om kvarlåtenskapsskatt,

dels ock förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 381) om arvsskatt och skatt för gåva.

Förslag

till

förordning om kvarlåtenskapsskatt.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Av kvarlåtenskap efter avliden person skall till staten utgå särskild arvsskatt, benämnd kvarlåtenskapsskatt, enligt här nedan stadgade grunder.

2 §.

Såsom kvarlåtenskap skall enligt denna förordning anses egendom, för vilken skall utgå arvsskatt jämlikt förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva, och skola i kvarlåtenskapen medräknas även sådana andelar, för vilka jämlikt de i 19 § berörda förordning för varje arvsklass meddelade bestämmelser frihet från arvsskatt åtnjutes.

Där synnerliga skäl därtill äro, må Konungen efter ansökan medgiva, att gåva, som avses i 26 § nämnda förordning, helt eller delvis ej medräknas i kvarlåtenskapen.

3 §.

Den skattepliktiga kvarlåtenskapen upptages till sammanlagda värdet av de arvsandelar, som ingå i kvarlåtenskapen, enligt den uppskattning, som sker jämlikt förordningen om arvsskatt och skatt för gåva.

4 §.

Kvarlåtenskapsskatt utgår icke, därest kvarlåtenskapens värde ej överstiger 20,000 kronor.

Kvarlåtenskapsskatten utgör,

när kvarlåtenskapens värde icke överstiger 50,000 kronor: 4 procent av det belopp, varmed kvarlåtenskapens värde överstiger 20,000 kronor;

när kvarlåtenskapens värde överstiger

50,000	men icke		100,000	kr.:		1,200	kr. för		50,000	kr. och	8 %	av återstoden;
100,000	»	»	200,000	» :		5,200	»	»	100,000	»	12 %	» »
200,000	»	»	300,000	» :		17,200	»	»	200,000	»	16 %	» »
300,000	»	»	500,000	» :		33,200	»	»	300,000	»	18 %	» »
500,000	»	»	1,000,000	» :		69,200	»	»	500,000	»	20 %	» »
1,000,000				» :		169,200	»	»	1,000,000	»	21 %	» »

dock att kvarlåtenskapsskatten ej må överstiga 20 procent av kvarlåtenskapens värde.

Vid tillämpning av denna tariff iakttages, att kvarlåtenskapens värde avjämnas till närmast lägre fulla hundratal kronor.

Såsom särskild kvarlåtenskap, beträffande vilken kvarlåtenskapsskatt skall för sig beräknas, skall anses dels fast egendom av fideikommissnatur, dels annan i fideikommiss ingående egendom, dels ock äganderätt, som enligt 13 § andra stycket förordningen om arvsskatt och skatt för gåva skall anses såsom tillgång i dödsbo.

Från kvarlåtenskapsskatten avdrages dels lösen, som erlägges vid bouppteckningens inregistrering hos underdomstol i stad, eller, om på grund av gällande förordning dylik lösen ej fordras, däremot svarande belopp, i den mån avdrag för berörda lösen eller motsvarande belopp ej jämlikt 21 § förordningen om arvsskatt och skatt för gåva kan ske från arvsskatt, dels ock på kvarlåtenskapen belöpande förut erlagd gåvoskatt, för

vilken avdrag ej kan tillgodonjutas enligt 26 § i berörda förordning, dock att genom sistnämnda avdrag kvarlåtenskapsskatten ej må nedbringas till lägre belopp än det, som skulle utgått, därest gåvan ej medräknats i kvarlåtenskapen.

5 §.

För kvarlåtenskapsskatt svarar envar arvinge eller testamentstagare i förhållande till storleken av den på honom belöpande andelen av kvarlåtenskapen, därvid likväl iakttages, att gåvoskatt, för vilken avdrag skett, tillgodoräknas den som erlagt gåvoskatten.

6 §.

Deklaration, som avgivits på grund av skattskyldighet till arvsskatt enligt förordningen om arvsskatt och skatt för gåva, skall i förekommande fall ligga till grund jämväl för beräkning av kvarlåtenskapsskatt.

Föreligger skattskyldighet till kvarlåtenskapsskatt men ej till arvsskatt enligt berörda förordning, skall vad där om deklaration till arvsskatt finnes stadgat äga motsvarande tillämpning beträffande kvarlåtenskapsskatten.

7 §.

Vad i förordningen om arvsskatt och skatt för gåva stadgas rörande nedsättning av skatt för egendom, som efterlämnats utom riket, så ock rörande skattens erläggande, anstånd med skattens erläggande, eftergift av skatt, restitution och tillsyn å skattens utgörande skall äga motsvarande tillämpning beträffande kvarlåtenskapsskatten.

Vid bedömande av fråga, huruvida jämlikt 47 § 1 mom. A omförmälda förordning anstånd med erläggande av skatt må äga rum, skall, där såväl kvarlåtenskapsskatt som arvsskatt skall utgå, sammanlagda värdet av dödsboets kontanta medel och i nyssnämnda författningsrum avsedda värdepapper jämföras med den sammanlagda skattens belopp.

8 §.

De i förordningen om arvsskatt och skatt för gåva meddelade ansvarsbestämmelser skola äga motsvarande tillämpning beträffande kvarlåtenskapsskatten.

Har den, som uppgivit död mans bo, därvid uppsåtligen dolt undan tillgång av det värde eller lämnat annan falsk uppgift av sådan beskaffenhet, att såväl kvarlåtenskapsskatt som arvsskatt uttagits med lägre belopp än eljest vederbort, eller har någon mot bättre vetande i deklaration lämnat oriktig uppgift med påföljd, som nu sagts, skall vid bötesbeloppets bestämmande tagas hänsyn till det sammanlagda felande skattebeloppet.

Underlåter någon att inom föreskriven tid avgiva deklaration, som skall

ligga till grund såväl för arvsskatt som för kvarlåtenskapsskatt, skall särskilt straff enligt denna förordning ej ådömas.

9 §.

Vad i 57 § förordningen om arvsskatt och skatt för gåva stadgas skall äga tillämpning jämväl beträffande kvarlåtenskapsskatten.

10 §.

Till ledning vid uträknandet av skatt enligt denna förordning utfärdar Kungl. Maj:t erforderliga tabeller.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 1933 och skall äga tillämpning beträffande kvarlåtenskap efter person, som avlider efter förordningens ikraftträdande.

I kvarlåtenskap, som avses i förordningen, skall ej medräknas gåva, för vilken enligt förordningen om arvsskatt och skatt för gåva deklaration för gåvoskatt avgivits före den 11 januari 1933.

Förslag

till

förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 381) om arvsskatt och skatt för gåva.

Härigenom förordnas, att 19, 26 och 38 §§, 47 § 1, 2 och 3 mom., 48 § 2 mom. samt 56 § förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva skola, 47 § 2 mom., 48 § 2 mom. samt 56 § i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse:

19 §.

Arvsskatt beräknas enligt denna

Tariff.

Klass I. Andel, som på grund av arv eller testamente tillkommer efterlevande make eller barn eller adoptivbarn eller avkomling till barn eller adoptivbarn.

Överstiger det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke 20,000 kronor, beräknas ej arvsskatt.

Skatten utgör,

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke överstiger 30,000 kronor: 4 procent av det belopp, varmed återstående värdet överstiger 20,000 kronor;

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen överstiger

30,000	men	icke	50,000	kr.:	400	kr.	för	30,000	kr.	och	7	%	av återstoden;
50,000	»	»	100,000	» :	1,800	»	»	50,000	»	»	10	%	»	»
100,000	»	»	200,000	» :	6,800	»	»	100,000	»	»	12	%	»	»
200,000	»	»	400,000	» :	18,800	»	»	200,000	»	»	14	%	»	»
400,000	»	»	800,000	» :	46,800	»	»	400,000	»	»	16	%	»	»
800,000				» :	110,800	»	»	800,000	»	»	18	%	»	» ,

dock att arvsskatten ej må överstiga 16 procent av det återstående värdet å andelen.

Klass II. Andel, som på grund av arv eller testamente tillkommer fader, moder, broder (halvbroder), syster (halvsyster) eller broders (halvbroders) eller systers (halvsysters) avkomling eller på grund av testamente akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond eller pensionsanstalt, sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse.

Överstiger det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke 2,000 kronor, beräknas ej arvsskatt.

Skatten utgör,

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke överstiger 5,000 kronor: 3 procent av det belopp, varmed återstående värdet överstiger 2,000 kronor;

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen överstiger

5,000	men	icke	10,000	kr.:	90	kr.	för	5,000	kr.	och	6	%	av återstoden;
10,000	»	»	20,000	» :	390	»	»	10,000	»	»	9	%	»	»
20,000	»	»	30,000	» :	1,290	»	»	20,000	»	»	12	%	»	»
30,000	»	»	40,000	» :	2,490	»	»	30,000	»	»	15	%	»	»
40,000	»	»	60,000	» :	3,990	»	»	40,000	»	»	18	%	»	»
60,000	»	»	200,000	» :	7,590	»	»	60,000	»	»	20	%	»	»
200,000				» :	35,590	»	»	200,000	»	»	21	%	»	» ,

dock att arvsskatten ej må överstiga 20 procent av det återstående värdet å andelen.

Klass III. Andel, som tillkommer kyrka, landsting, kommun eller hushållningssällskap.

Överstiger det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke 1,000 kronor, beräknas ej arvsskatt.

Skatten utgör,

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke överstiger 2,000 kronor: 4 procent av det belopp, varmed återstående värdet överstiger 1,000 kronor;

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen överstiger

2,000	men	icke	4,000	kr.:	40	kr.	för	2,000	kr.	och	8 %	av	återstoden;
4,000	»	»	20,000	» :	200	»	»	4,000	»	»	12 %	»	»
20,000	»	»	40,000	» :	2,120	»	»	20,000	»	»	16 %	»	»
40,000	»	»	60,000	» :	5,320	»	»	40,000	»	»	20 %	»	»
60,000	»	»	200,000	» :	9,320	»	»	60,000	»	»	24 %	»	»
200,000				» :	42,920	»	»	200,000	»	»	26 %	»	» ,

dock att arvsskatten ej må överstiga 24 procent av det återstående värdet å andelen.

Klass IV. Andel, som tillkommer annan arvinge eller testamentstagare än sådan, som omförmäles i klass I, klass II eller klass III.

Överstiger det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke 1,000 kronor, beräknas ej arvsskatt.

Skatten utgör,

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke överstiger 2,000 kronor: 4 procent av det belopp, varmed återstående värdet överstiger 1,000 kronor;

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen överstiger

2,000	men	icke	4,000	kr.:	40	kr.	för	2,000	kr.	och	8 %	av	återstoden;
4,000	»	»	10,000	» :	200	»	»	4,000	»	»	12 %	»	»
10,000	»	»	20,000	» :	920	»	»	10,000	»	»	16 %	»	»
20,000	»	»	40,000	» :	2,520	»	»	20,000	»	»	20 %	»	»
40,000	»	»	60,000	» :	6,520	»	»	40,000	»	»	24 %	»	»
60,000	»	»	200,000	» :	11,320	»	»	60,000	»	»	28 %	»	»
200,000				» :	50,520	»	»	200,000	»	»	30 %	»	» ,

dock att arvsskatten ej må överstiga 28 procent av det återstående värdet å andelen.

Vid tillämpningen av ovanstående tariff iakttages, att återstående värdet å andelen avjämnas till närmast lägre fulla hundratal kronor.

26 §.

Har arvinge eller testamentstagare inom två år före arvlåtarens dödsfall eller vid hans dödsfall av honom erhållit gåva, som icke jämlikt 33 § a) eller b) är fri från skatt, skall värdet därav sammanläggas med det värde, vartill arvingens eller testamentstagarens arvsandel enligt förut stadgade grunder fastställts, och arvsskatten beräknas som om allt vore på en gång arvfallet. För skatt, som förut särskilt erlagts, skall avdrag ske, dock att arvsskatten icke i något fall må beräknas till lägre belopp än som belöper på ifrågavarande arvsandel i och för sig.

Bouppteckning skall vid ingivandet för inregistrering vara åtföljd av uppgift å gåva av här angiven beskaffenhet.

38 §.

1 mom. Skatt för gåva beräknas enligt denna

Tariff.

Klass I. Gåva, som tillkommer make eller barn eller adoptivbarn eller avkomling till barn eller adoptivbarn.

Överstiger gåvans värde icke 20,000 kronor, beräknas ej skatt för gåva.

Skatten utgör,

när gåvans värde icke överstiger 30,000 kronor: 8 procent av det belopp, varmed värdet överstiger 20,000 kronor;

när gåvans värde överstiger

30,000	men	icke	50,000	kr.:	800	kr.	för	30,000	kr.	och	11 %	av återstoden;	
50,000	»	»	100,000	» :	3,000	»	»	50,000	»	»	18 %	»	»
100,000	»	»	200,000	» :	12,000	»	»	100,000	»	»	24 %	»	»
200,000	»	»	300,000	» :	36,000	»	»	200,000	»	»	30 %	»	»
300,000	»	»	400,000	» :	66,000	»	»	300,000	»	»	32 %	»	»
400,000	»	»	500,000	» :	98,000	»	»	400,000	»	»	34 %	»	»
500,000	»	»	800,000	» :	132,000	»	»	500,000	»	»	36 %	»	»
800,000	»	»	1,000,000	» :	240,000	»	»	800,000	»	»	38 %	»	»
1,000,000				» :	316,000	»	»	1,000,000	»	»	39 %	»	»

dock att gåvoskatten ej må överstiga 32.8 procent av gåvans värde.

Klass II. Gåva, som tillkommer fader, moder, broder (halvbroder), syster (halvsyster) eller broders (halvbroders) eller systers (halvsysters) avkomling eller akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond eller pensionsanstalt, sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse.

Skatten utgör,

när gåvans värde icke överstiger 5,000 kronor: 3 procent av det belopp, varmed värdet överstiger 2,000 kronor;

när gåvans värde överstiger

5,000	men	icke	10,000	kr.:	90	kr.	för	5,000	kr.	och	6 %	av återstoden;
10,000	»	»	20,000	» :	390	»	»	10,000	»	»	9 %	» »
20,000	»	»	30,000	» :	1,290	»	»	20,000	»	»	16 %	» »
30,000	»	»	40,000	» :	2,890	»	»	30,000	»	»	19 %	» »
40,000	»	»	50,000	» :	4,790	»	»	40,000	»	»	22 %	» »
50,000	»	»	60,000	» :	6,990	»	»	50,000	»	»	26 %	» »
60,000	»	»	100,000	» :	9,590	»	»	60,000	»	»	28 %	» »
100,000	»	»	200,000	» :	20,790	»	»	100,000	»	»	32 %	» »
200,000	»	»	300,000	» :	52,790	»	»	200,000	»	»	37 %	» »
300,000	»	»	500,000	» :	89,790	»	»	300,000	»	»	39 %	» »
500,000				» :	167,790	»	»	500,000	»	»	41 %	» »

dock att gåvoskatten ej må överstiga 36 procent av gåvans värde.

Klass III. Gåva, som tillkommer kyrka, landsting, kommun eller hushållningssällskap.

Skatten utgör,

när gåvans värde icke överstiger 4,000 kronor: 40 kronor och 8 procent av det belopp, varmed värdet överstiger 2,000 kronor;

när gåvans värde överstiger

4,000	men	icke	20,000	kr.:	200	kr.	för	4,000	kr.	och	12 %	av återstoden;
20,000	»	»	40,000	» :	2,120	»	»	20,000	»	»	20 %	» »
40,000	»	»	50,000	» :	6,120	»	»	40,000	»	»	24 %	» »
50,000	»	»	60,000	» :	8,520	»	»	50,000	»	»	28 %	» »
60,000	»	»	100,000	» :	11,320	»	»	60,000	»	»	32 %	» »
100,000	»	»	200,000	» :	24,120	»	»	100,000	»	»	36 %	» »
200,000	»	»	300,000	» :	60,120	»	»	200,000	»	»	42 %	» »
300,000	»	»	500,000	» :	102,120	»	»	300,000	»	»	44 %	» »
500,000				» :	190,120	»	»	500,000	»	»	46 %	» »

dock att gåvoskatten ej må överstiga 39.2 procent av gåvans värde.

Klass IV. Gåva, som tillkommer annan gåvotagare än sådan som omförmäles i klass I, klass II eller klass III.

Skatten utgör,

när gåvans värde icke överstiger 4,000 kronor: 40 kronor och 8 procent av det belopp, varmed värdet överstiger 2,000 kronor;

när gåvans värde överstiger

4,000	men	icke	10,000	kr.:	200	kr.	för	4,000	kr.	och	12 %	av återstoden;
10,000	»	»	20,000	» :	920	»	»	10,000	»	»	16 %	» »
20,000	»	»	40,000	» :	2,520	»	»	20,000	»	»	24 %	» »
40,000	»	»	50,000	» :	7,320	»	»	40,000	»	»	28 %	» »
50,000	»	»	60,000	» :	10,120	»	»	50,000	»	»	32 %	» »
60,000	»	»	100,000	» :	13,320	»	»	60,000	»	»	36 %	» »
100,000	»	»	200,000	» :	27,720	»	»	100,000	»	»	40 %	» »
200,000	»	»	300,000	» :	67,720	»	»	200,000	»	»	46 %	» »
300,000	»	»	500,000	» :	113,720	»	»	300,000	»	»	48 %	» »
500,000				» :	209,720	»	»	500,000	»	»	50 %	» »

dock att gåvoskatten ej må överstiga 42.4 procent av gåvans värde.

Vid tillämpning av ovanstående tariff iakttages, att gåvans värde avjämnas till närmast lägre fulla hundratal kronor.

2 mom. De i fråga om skatt på grund av arv eller testamente i 3 § 3 mom., 5, 6, 8, 9, 12, 13, 22, 23, 25 och 30 §§ meddelade bestämmelser skola i tillämpliga delar gälla beträffande skatt för gåva.

47 §.

1 mom. A. Uppgå i dödsbo beloppet av kontanta medel samt värdet av obligationer och andra lätt realiserbara värdepapper sammanlagt icke till dubbla beloppet av den arvsskatt, som skall erläggas för behållningen i boet, eller föreligger i andra fall för någon, som är skattskyldig enligt denna förordning, avsevärd svårighet att genast erlägga hela den skatt, som belöper på honom tillfallen egendom, må, såvida skatten uppgår till minst femhundra kronor, densamma betalas genom högst tio lika årliga inbetalningar efter domarens eller Kungl. Maj:ts befallningshavandes prövning.

B. Skall skatt utgå för nyttjanderätt eller rätt till ränta, avkomst eller annan förmån och prövas avsevärd svårighet föreligga att genast erlägga skattebeloppet eller skall skatt utgå för egendom av fideikommissnatur, äge skattskyldig, oavsett skattens belopp, rätt till anstånd såsom ovan sägs.

C. Där synnerliga skäl därtill äro, äger Konungen medgiva, att skatt må erläggas annorledes än genom lika årliga inbetalningar, eller att tiden för inbetalningarnas fullgörande må utsträckas utöver tio år.

2 mom. Önskar skattskyldig — — — befallningshavande godkännes.

Vad nu stadgats skall ej utgöra hinder för den skattskyldige att senare hos Konungen söka sådant ytterligare anstånd, som kan medgivas honom enligt 1 mom. C.

3 mom. Den del av skattebeloppet, med vars erläggande anstånd icke får åtnjutas, skall erläggas då, enligt vad i allmänhet är stadgat, skatten skolat i dess helhet gäldas, därest ej anstånd beviljats. Första årliga inbetalningen av skattebelopp, med vars erläggande anstånd beviljats och som skall gäldas genom lika årliga inbetalningar, skall äga rum på årsdagen för anståndsbeslutet. Av återstående årsinbetalningar verkställes en var å motsvarande dag det år, då den till betalning förfaller. Å skatt, för vilken anstånd åtnjutes, skall erläggas ränta efter fem för hundra om året av oguldet belopp.

48 §.

2 mom. Avlider fideikommissinnehavare, vilken är skattskyldig enligt klass I i tariffen, inom sex år från det han fideikommisset tillträtt eller fideikommissinnehavare, som är skattskyldig enligt klass II eller klass IV

i tariffen, inom åtta år från tillträdet, eftergives vad av skatten icke förfallit till betalning vid dödstillfället; dock må ej i fall, då Konungen jämlikt 47 § 1 mom. C medgivit anstånd, detta medföra rätt till eftergift av skatt till högre belopp än som skulle hava eftergivits, därest anstånd beviljats med tio lika årliga inbetalningar. Därest fideikommissinnehavare, som, utan att hava begärt anstånd med skattens erläggande, på en gång inbetalt hela skattebeloppet, avlider innan nyss angivna tider förlupit, eftergives så stor del av skatten, som, enligt vad nyss sagts, skulle eftergivits, därest betalningsskyldigheten fullgjorts medelst tio lika årliga inbetalningar.

Vad sålunda — — — annan förmån.

56 §.

Från tillämpningen — — — skedd uppsägning.

Har Konungen jämlikt 10 kap. 7 § lagen om arv eller 1 kap. 3 § lagen om testamente förordnat, att av egendom, som på grund av arv eller testamente tillfaller utländsk medborgare, skall utöver arvsskatten utgå en särskild avgift, skall sådan avgift uppbäras i den ordning, varom ovan sägs, och skola även i övrigt bestämmelserna i denna förordning i tillämpliga delar gälla i fråga om sådan avgift.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 1933. Beträffande arvsandel efter person, som avlidit före lagens ikraftträdande, och, såvitt angår gåvoskatt, gåva, för vilken deklaration dessförinnan avgivits, skola dock äldre bestämmelser äga tillämpning.

Beträffande vad föredragande departementschefen vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t anfört till motivering för ifrågavarande förslag får utskottet, i den mån redogörelse ej lämnas i det följande, hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll.

I samband med förevarande proposition hava följande inom riksdagens båda kamrar väckta och till särskilda utskottet hänvisade motioner upptagits till prövning, nämligen:

1:o) motionen nr 175 i första kammaren av herr *Bergman,* i vilken hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att den skärpta arvs- och kvarlåtenskapsbeskattning, som kan komma att bestämmas, måtte erhålla endast provisorisk giltighet, exempelvis för en period av fem år, samt att samma beskattning måtte göras lindrigare, särskilt för jordbruksfastigheter».

Tillika har motionären hemställt, att vederbörande utskott måtte utforma erforderliga författningsbestämmelser.

2:o) de likalydande motionerna nr 221 i första kammaren av herr *Bissmark* samt nr 387 i andra kammaren av herr *Hillgård*, i vilka hemställts, »att skärpningen av arvsskatten måtte betydligt mildras;

att i sammanhang med en eventuell skärpning sådana bestämmelser givas, att *dels* garanti erhålles för att beskattningen endast räknas efter den verkliga behållningen, *dels* fideikommissaries rätt till fideikommissegendom beskattas såsom nyttjanderätt, *dels ock* i händelse av urarvakonkurs arvsskatt beräknas allenast å i konkursen uppkommande överskott; samt

att vederbörande utskott måtte utforma i förenämnda avseende påkallade ändringar i förslaget och därav berörda förordningar».

3:o) de likalydande motionerna nr 223 i första kammaren av herr *Borell* m. fl. samt nr 391 i andra kammaren av herr *Anderson* i Norrköping m. fl., i vilka hemställts, »att riksdagen måtte, med avslag å Kungl. Maj:ts förevarande proposition, antaga följande

Förslag

till

förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva.

Härigenom förordnas, att 19 § förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva skall erhålla följande ändrade lydelse:

19 §. Skatt beräknas icke — — — 200 kronor.

I övrigt beräknas skatten enligt denna

Tariff.

Klass I. För andel ..... adoptivbarn.

Andelsbelopp Kronor	Procenttal	Skattebelopp Kronor	Ökning för varje fullt 100-tal kronor, som faller mellan de i kol. 1 angivna andelsbeloppen Kronor
1,000	0.75	7.50	1.25
2,000	1.00	20	1.50
4,000	1.25	50	2.00
6,000	1.50	90	2.50
8,000	1.75	140	3.00
10,000	2.00	200	3.50
12,000	2.25	270	3.50
15,000	2.50	375	3.50

Andelsbelopp Kronor	Procenttal	Skattebelopp Kronor	Ökning för varje fullt 100-tal kronor, som faller mellan de i kol. 1 angivna andelsbeloppen Kronor
20,000	2.75	550	3.50
30 000	3.00	900	4.00
40 000	3.25	1,300	4.50
50 000	3.50	1,750	6.50
60 000	3.75	2,400	6.50
75 000	4.00	3,375	7.50
100, 000	4.25	4,250	10.25
150, 000	6.25	9,375	11.25
200, 000	7.50	15,000	10.50
400, 000	9.00	36,000	15.00
600,000	11.00	66,000	19.00
800,000	13.00	104,000	23.00
1,000,000	—	—	—

För andel, som uppgår till 1,000,000 kronor eller därutöver, utgör skatten 15 kronor för varje fulla 100 kronor.

Klass II. För andel ..... stiftelse.

Andelsbelopp Kronor	Procenttal	Skattebelopp Kronor	Ökning för varje fullt 100-tal kronor, som faller mellan de i kol. 1 angivna andelsbeloppen Kronor
200	1.00	2.00	1.65
500	1.40	7.00	2.10
1,000	1.75	17.50	3.15
2,000	2.45	49.00	4.55
3,000	3.15	94.50	5.95
4,000	3.85	154.00	7.35
5,000	4.55	227.50	9.45
10,000	7.00	700	9.80
20,000	8.40	1,680	12.60
60,000	11.20	6,720	14.70
100,000	12.60	12,600	15.40
200,000	14.00	28,000	17.50
400,000	15.75	63,000	21.00
600,000	17.50	105,000	24.50
800,000	19.25	154,000	28.00
1,000,000	—	—	—

För andel, som uppgår till 1,000,000 kronor eller därutöver, utgör skatten 21 kronor för varje fulla 100 kronor.

Klass III. För andel ..... hushållningssällskap.

Andelsbelopp Kronor	Procenttal	Skattebelopp Kronor	Ökning för varje fullt 100-tal kronor, som faller mellan de i kol. 1 angivna andelsbeloppen Kronor
200	1.75	3.50	3.50
500	2.80	14	4.20
1,000	3.50	35	7.00
2,000	5.25	105	10.50
3,000	7.00	210	14.00
4,000	8.75	350	17.50
5,000	10.50	525	21.00
6,000	12.25	735	21.00
7,500	14.00	1,050	19.60
10,000	15.40	1,540	17.50
30,000	16.80	5,040	19.60
60,000	18.20	10,920	21.00
120,000	19.60	23,520	22.40
240,000	—	—	—

För andel, som uppgår till 240,000 kronor eller därutöver, utgör skatten 21 kronor för varje fulla 100 kronor.

Klass IV. För andel ..... är (danaarv).

Andelsbelopp Kronor	Procenttal	Skattebelopp Kronor	Ökning för varje fullt 100-tal kronor, som faller mellan de i kol. 1 angivna andelsbeloppen Kronor
200	1.75	3.50	3.50
500	2.80	14	4.20
1,000	3.50	35	7.00
2,000	5.25	105	10.50
3,000	7.00	210	14.00
4,000	8.75	350	17.50
5,000	10.50	525	20.30
10,000	15.40	1,540	21.70
30,000	19.60	5,880	28.00
60,000	23.80	14,280	29.40
120,000	26.60	31,920	29.40
240,000	—	—	—

För andel, som uppgår till 240,000 kronor eller därutöver, utgör skatten 28 kronor för varje fulla 100 kronor.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 1933. Beträffande arvsandel efter person, som avlidit före lagens ikraftträdande, och, såvitt angår gåvoskatt, gåva, för vilken deklaration dessförinnan avgivits, skola dock äldre bestämmelser äga tillämpning.»

4:o) motionen nr 100 i andra kammaren av herr förste vice talmannen *Bengtsson*, i vilken hemställts, »att §§ 19 tariff klass III och 38 tariff klass III måtte få följande lydelse: Gåva, som tillkommer kyrka, religiösa samfund, landsting, kommun eller hushållningssällskap».

5:o) motionen nr 385 i andra kammaren av herrar *Andersson* i Rasjön och *Olsson* i Mora, i vilken hemställts,

»att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 34 måtte besluta sådan ändring i förslaget till förordning om kvarlåtenskapsskatt,

att vid beräkning av dylik skatt jordbruksfastighet upptages till hälften av gällande taxeringsvärde samt

att vid beräkning av såväl kvarlåtenskapsskatt som arvsskatt som fastighets taxeringsvärde skall användas det av taxeringsnämnd senast åsatta värdet».

6:o) motionen nr 386 i andra kammaren av herr *Ossbahr* m. fl., i vilken hemställts, »att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 34 angående kvarlåtenskapsskatt m. m.»; samt

7:o) motionen nr 390 i andra kammaren av herr *Flyg* m. fl., i vilken hemställts,

»*att* riksdagen måtte besluta

1) beträffande kvarlåtenskapsskatten:

att kvarlåtenskapsskatten utgår, då kvarlåtenskapens värde överstiger 20,000 kronor,

att kvarlåtenskapsskatten utgör, när kvarlåtenskapens värde icke överstiger 30,000 kronor: 15 procent av det belopp, varmed kvarlåtenskapens värde överstiger 20,000 kronor;

när kvarlåtenskapens värde

överstiger kr.	men icke kr.	kr.		kr.				
30,000	50,000	1,500	för	30,000	och	20 %	av	återstoden
50,000	100,000	5,500	»	50,000	»	40 »	»	»
100,000	200,000	25,500	»	100,000	»	45 »	»	»
200,000	300,000	70,500	»	200,000	»	50 »	»	»
300,000	500,000	120,500	»	300,000	»	60 »	»	»
500,000	1,000,000	240,500	»	500,000	»	70 »	»	»
1,000,000		590,000	»	1,000,000	»	80 »	»	»

att den föreslagna begränsningen av kvarlåtenskapsskatten, så att denna ej må överstiga 20 procent av kvarlåtenskapens värde, bortfaller;

2) beträffande arvsskatt [paragraf 19 förordningen den 19 november 1914 (nr 381) om arvsskatt och skatt för gåva]

att arvsskatt beräknas enligt denna tariff:

Klass I. Andel, som på grund av arv eller testamente tillkommer efterlevande make eller barn eller adoptivbarn eller avkomling till barn eller adoptivbarn.

Överstiger det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke 20,000 kronor, beräknas ej arvsskatt.

Skatten utgör,

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke överstiger 30,000 kronor: 5 procent av det belopp, varmed återstående värdet överstiger 20,000 kronor;

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen

överstiger kr.	men icke kr.	kr.		kr.				
30,000	50,000	500	för	30,000	och	10 %	av	återstoden
50,000	100,000	2,500	»	50,000	»	15 »	»	»
100,000	200,000	10,000	»	100,000	»	25 »	»	»
200,000	400,000	35,000	»	200,000	»	35 »	»	»
400,000	800,000	105,000	»	400,000	»	45 »	»	»
800,000		285,000	»	800,000	»	60 »	»	»

Klass II. Andel, som på grund av arv eller testamente tillkommer fader, moder, broder (halvbroder), syster (halvsyster), eller broders (halvbroders) eller systers (halvsysters) avkomling eller på grund av testamente, akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond eller pensionsanstalt, sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan stiftelse.

Överstiger det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke 1,000 kronor, beräknas ej arvsskatt.

Skatten utgör,

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke överstiger 5,000 kronor: 10 procent av det belopp, varmed återstående värdet överstiger 2,000 kronor;

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen

överstiger kr.	men icke kr.	kr.		kr.				
5,000	10,000	500	för	5,000	och	15 %	av	återstoden
10,000	20,000	1,250	»	10,000	»	18 »	»	»
20,000	30,000	3,050	»	20,000	»	21 »	»	»
30,000	40,000	5,150	»	30,000	»	24 »	»	»
40,000	60,000	7,550	»	40,000	»	30 »	»	»
60,000	200,000	13,550	»	60,000	»	40 »	»	»
200,000	500,000	69,550	»	200,000	»	50 »	»	»
500,000		219,550	»	500,000	»	60 »	»	»

Klass III. Andel, som tillkommer kyrka, landsting kommun eller hus hållningssällskap.

Överstiger det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke 1,000 kronor, beräknas ej arvsskatt.

Skatten utgör,

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke överstiger 2,000 kronor: 10 procent av det belopp, varmed återstående värdet överstiger 1,000 kronor;

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen

överstiger kr.	men icke kr.	kr.		kr.					
2,000	4,000	100	för	2,000	och	15	%	av	återstoden
4,000	20,000	400	»	4,000	»	20	»	»	»
20,000	50,000	3,600	»	20,000	»	25	»	»	»
50,000	80,000	11,100	»	50,000	»	30	»	»	»
80,000	200,000	20,100	»	80,000	»	40	»	»	»
200,000		68,100	»	200,000	»	50	»	»	»

Klass IV. Andel, som tillkommer annan arvinge eller testamentstagare än sådan, som omförmäles i klass I, klass II eller klass III.

Överstiger det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke 1,000 kronor, beräknas ej arvsskatt.

Skatten utgör,

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen icke överstiger 2,000 kronor: 15 procent av det belopp, varmed återstående värdet överstiger 1,000 kronor;

när det efter avdrag av på andelen belöpande kvarlåtenskapsskatt återstående värdet å andelen

överstiger kr.	men icke kr.	kr.		kr.					
2,000	4,000	150	för	2,000	och	20	%	av	återstoden
4,000	10,000	550	»	4,000	»	25	»	»	»
10,000	20,000	2,050	»	10,000	»	30	»	»	»
20,000	40,000	5,050	»	20,000	»	35	»	»	»
40,000	60,000	12,050	»	40,000	»	40	»	»	»
60,000	200,000	20,050	»	60,000	»	50	»	»	»
200,000		90,050	»	200,000	»	60	»	»	»

att de föreslagna bestämmelserna om begränsning av arvsskatten till 16, 20, 24 respektive 28 procent utgår;

3) Beträffande skatt för gåva:

att skatt å gåva beräknas enligt denna tariff:

Klass I. Gåva, som tillkommer make eller barn eller adoptivbarn eller avkomling till barn eller adoptivbarn.

Överstiger gåvans värde icke 20,000 kronor, beräknas ej skatt för gåva.

Skatten utgör,

när gåvans värde icke överstiger 30,000 kronor: 10 procent av det belopp, varmed värdet överstiger 20,000 kronor;

när gåvans värde

överstiger kr.	men icke kr.	kr.		kr.				
30,000	50,000	2,000	för	30,000	och	20	%	av återstoden
50,000	100,000	6,000	»	50,000	»	40	»	» »
100,000	200,000	26,000	»	100,000	»	45	»	» »
200,000	300,000	71,000	»	200,000	»	50	»	» »
300,000	500,000	121,000	»	300,000	»	60	»	» »
500,000	1,000,000	241,000	»	500,000	»	70	»	» »
1,000,000		591,000	»	1,000,000	»	80	»	» »

Klass II. Gåva, som tillkommer fader, moder, broder (halvbroder), syster (halvsyster) eller broders (halvbroders) eller systers (halvsysters) avkomling eller akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond eller pensionsanstalt, sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan stiftelse.

Överstiger gåvans värde icke 2,000 kronor, beräknas ej skatt för gåva.

Skatten utgör,

när gåvans värde icke överstiger 5,000 kronor: 5 procent av det belopp, varmed värdet överstiger 2,000 kronor;

när gåvans värde

överstiger kr.	men icke kr.	kr.		kr.				
5,000	10,000	150	för	5,000	och	6	%	av återstoden
10,000	20,000	450	»	10,000	»	10	»	» »
20,000	30,000	1,450	»	20,000	»	20	»	» »
30,000	50,000	3,450	»	30,000	»	30	»	» »
50,000	100,000	9,450	»	50,000	»	40	»	» »
100,000	200,000	29,450	»	100,000	»	45	»	» »
200,000	300,000	74,450	»	200,000	»	50	»	» »
300,000	500,000	124,450	»	300,000	»	60	»	» »
500,000	1,000,000	244,450	»	500,000	»	70	»	» »
1,000,000		594,450	»	1,000,000	»	80	»	» »

Klass III. Gåva, som tillkommer kyrka, landsting, kommun eller hushållningssällskap.

Överstiger gåvans värde icke 1,000 kronor beräknas ej skatt för gåva.

Skatten utgör,

när gåvans värde icke överstiger 2,000 kronor: 6 procent av det belopp, varmed värdet överstiger 1,000 kronor;

när gåvans värde

överstiger kr.	men icke kr.	kr.		kr.				
2,000	5,000	60	för	2,000	och	10	%	av återstoden
5,000	20,000	360	»	5,000	»	15	»	»
20,000	50,000	2,610	»	20,000	»	25	»	»
50,000	100,000	10,110	»	50,000	»	35	»	»
100,000	200,000	27,610	»	100,000	»	50	»	»
200,000	300,000	77,610	»	200,000	»	65	»	»
300,000	500,000	142,610	»	300,000	»	75	»	»
500,000		292,610	»	500,900	»	80	»	»

Klass IV. Gåva, som tillkommer annan gåvotagare än sådan som omförmäles i klass I, klass II eller klass III.

Överstiger gåvans värde icke 1,000 kronor beräknas ej skatt för gåva.

Skatten utgör,

när gåvans värde icke överstiger 2,000 kronor: 6 procent av det belopp, varmed värdet överstiger 1,000 kronor;

när gåvans värde

överstiger kr.	men icke kr.	kr.		kr.				
2,000	5,000	60	för	2,000	och	10	%	av återstoden
5,000	10,000	360	»	5,000	»	15	»	»
10,000	20,000	1,110	»	10,000	»	25	»	»
20,000	50,000	3,610	»	20,000	»	30	»	»
50,000	100,000	12,610	»	50,000	»	40	»	»
100,000	200,000	32,610	»	100,000	»	50	»	»
200,000	300,000	82,610	»	200,000	»	65	»	»
300,000	500,000	147,610	»	300,000	»	75	»	»
500,000		297,610	»	500,000	»	80	»	»

att förslaget till bestämmelser om att gåvoskatten ej må överstiga viss procent ej må bifallas.»

Beträffande motiveringen för de av motionärerna framställda yrkandena får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna.

Med anledning av förevarande proposition samt motioner har bevillningsutskottet, till vilket utskott propositionen och motionerna ursprungligen hänvisats, i grundlagsenlig ordning inhämtat yttranden av *Svea*

hovrätt, kammarrätten, statskontoret, kommerskollegium, lantbruksstyrelsen, riksräkenskapsverket, överståthållarämbetet samt *länsstyrelserna i Malmöhus län* och *Göteborgs och Bohus län.* Ämbetsverkens yttranden hava i avtryck såsom bilaga fogats vid detta utlåtande.

Gällande bestämmelser om arvs- och gåvoskatt.

I den nu föreliggande propositionen har föredragande departementschefen erinrat, att enligt den nu gällande förordningen om arvsskatt och skatt för gåva, som är utfärdad den 19 november 1914, omfattar arvsbeskattningen ej allenast sådan kvarlåtenskap, över vilken svensk bouppteckning skall upprättas, utan även viss arvfallen egendom, varöver deklaration skall avgivas.

Skyldigheten att erlägga arvsskatt är nu knuten dels vid arvlåtarens bosättning inom riket, dels vid kvarlåtenskapens karaktär. Arvsskatt utgår nämligen i princip dels för all egendom, som efterlämnats av svensk medborgare eller utlänning, vilken vid dödsfallet varit här i riket bosatt (oinskränkt skattskyldighet), dels ock, om arvlåtaren varit bosatt utom riket, för viss egendom, nämligen i huvudsak fast egendom inom riket, inom riket befintligt anläggnings- och driftskapital till rörelse som här bedrives, nyttjanderätt till egendom som nu sagts, samt svenska aktier, banklotter och andelar i ekonomiska föreningar, även om de äro befintliga utom riket (inskränkt skattskyldighet). Skattskyldig till arvsskatt är den, som erhåller egendom genom arv eller testamente. Egendomen värderas enligt särskilda regler, därvid iakttages, bland annat, att värdet å fast egendom ej må upptagas lägre än till näst föregående års taxeringsvärde. Skola äganderätt och nyttjanderätt till viss tillgång tillfalla skilda personer, värderas vardera rättigheten särskilt. Fideikommiss anses innehaft med äganderätt.

Arvsskatt utgår efter värdet av arvinges eller testamentstagares andel av behållningen i dödsboet. I arvsandelen inräknas även gåva, som vederbörande erhållit inom två år före arvlåtarens dödsfall. Såsom sådan gåva är att anse bland annat försäkringsbelopp, som vid försäkringstagarens död tillfallit någon på grund av att han jämlikt lagen om försäkringsavtal blivit insatt som förmånstagare. Härvid undantages dock ett belopp av 15,000 kronor. Arvsskatten utgår enligt en tariff med skilda skatteskalor för fyra olika klasser, bestämda med hänsyn till skyldskapens närhet, juridisk persons karaktär m. m. Under första skyldskapsklassen inbegripas efterlevande make (som dock åtnjuter fullständig skattefrihet för sin giftorätt liksom för sin enskilda egendom), barn eller adoptivbarn samt avkomling till barn eller adoptivbarn, under andra arvsklassen föräldrar, syskon och halvsyskon samt deras avkomlingar, så ock akademier, fromma stiftelser m. fl. juridiska personer, under tredje klassen kyrka,

landsting, kommun och hushållningssällskap och under fjärde arvsklassen övriga arvingar och testamentstagare. Från arvsskatt avdrages med viss begränsning tidigare erlagd gåvoskatt för sådan gåva, som medräknas i arvsandelen. I fråga om arvsskatt för egendom utom riket, som därstädes tages till beskattning, kan Konungen medgiva nedsättning av arvsskatten här i riket.

Skatten utgår i regel såsom stämpelavgift på grundval av bouppteckningen, och stämpelbeläggningen verkställes av den domstol, till vilken bouppteckningen ingives. Beträffande stämpelbeläggning av lott, som utgör fideikommiss i fast egendom, gälla särskilda regler. Sådan arvslott beskattas icke vid bouppteckningens ingivande utan då ansökan om lagfart å egendomen göres hos domstol.

Arvsskatt, som erlägges i samband med bouppteknings inregistrering, förskjutes av boet. Skatten skall av delägare i boet sålunda gäldas, att en var vid tillträde av den honom tillkommande andelen i boet erlägger så mycket av skatten, som enligt därför stadgade grunder å nämnda andel belöper, jämte ränta efter fem för hundra om året.

Enligt nu gällande bestämmelser kan anstånd med skattens erläggande medgivas, a) därest boets kontanta medel samt värdet av obligationer och andra lätt realiserbara värdepapper sammanlagt icke uppgå till dubbla beloppet av den arvsskatt, som skall erläggas för behållningen i boet, och denna skatt uppgår till minst 500 kronor; b) därest i andra fall för någon skattskyldig avsevärd svårighet föreligger att genast erlägga hela den skatt, som belöper å honom tillfallen egendom, och skatten uppgår till minst nyssnämnda belopp; c) därest skatt skall utgå för nyttjanderätt eller rätt till ränta, avkomst eller annan förmån och avsevärd svårighet prövas föreligga att genast erlägga skattebeloppet; och d) därest skatt skall utgå för egendom av fideikommissnatur. I de två sistnämnda fallen kan anstånd beviljas oavsett skattens belopp. Medgivande om anstånd ankommer på domaren eller länsstyrelsen och får omfatta skattens betalande genom högst fem lika årliga inbetalningar. I de under c) och d) omförmälda fallen kan anståndet utsträckas till högst tio lika årliga inbetalningar, i visst fall, nämligen då skatten beräknas enligt den lindrigaste klassen i tariffen, allenast då synnerliga skäl föreligga och efter prövning av Kungl. Maj:t. Å skatt, för vilken anstånd åtnjutes, skall erläggas ränta efter 5 procent om året av oguldet belopp. För att anstånd skall beviljas fordras avgivande av till Kungl. Maj:t och kronan ställd skuldförbindelse å skattens belopp, varjämte i vissa fall säkerhet skall ställas. Övervakandet av skattens inbetalande ankommer på vederbörande länsstyrelse.

Beträffande eftergift av skatt gäller, att sådan äger rum där någon, som är skyldig utgiva arvsskatt, avlider inom sex månader från det arv fallit, eller där innehavare av fast egendom av fideikommissnatur avlider, innan han tillträtt egendomen. Dessutom eftergives, enligt särskilda detal-

jerade bestämmelser, viss del av arvsskatten, där fideikommissinnehavare avlider inom två eller i vissa fall inom fem år efter det han tillträtt fideikommisset. Sistnämnda bestämmelser äga tillämpning jämväl i fråga om den, som på livstid innehar nyttjanderätt eller rätt till ränta, avkomst eller annan förmån.

Vad härefter gåvoskatten angår är skattskyldigheten i motsats till förhållandet med arvsskatten bunden vid mottagarens bosättning inom riket, försåvitt ej fråga är om sådan förmögenhet, som är föremål för inskränkt skattskyldighet beträffande arvsskatten och i fråga om vilken skattskyldighet jämväl beträffande gåvoskatt föreligger oavsett gåvotagarens bosättning. Skattskyldig är gåvotagaren. Skattefriheten sträcker sig här till ett större antal juridiska personer än beträffande arvsskatten; personliga lösören o. dyl. beskattas ej genom gåvoskatt. För gåva, vars värde icke överstiger 3,000 kronor, föreligger ej skattskyldighet, dock att, där gåvotagaren av samma givare inom loppet av två år erhåller flera sådana gåvor, skattskyldighet inträder, så snart gåvornas sammanlagda värde överstiger 3,000 kronor. Av det redan anförda framgår, att såsom gåva anses jämväl belopp, som på grund av försäkringsavtal tillfaller förmånstagare, efter avdrag av 15,000 kronor. Vid beräkning av skattens belopp skall hänsyn tagas jämväl till andra gåvor från samme givare, vilka den skattskyldige mottagit inom två år före mottagandet av den gåva, varom fråga är. Därvid tillgodoräknas givetvis vederbörande den förut erlagda gåvoskatten.

Gåvoskatt, som utgår efter samma skatteskalor som arvsskatten, erlägges i samband med avgivande av deklaration. Rörande förfarandet gäller härvid i huvudsak detsamma som beträffande arvsskatt i sådana fall, då deklaration för densamma skall avgivas.

Gällande bestämmelser om beskattning av förmögenhet.

Vad angår den svenska beskattningen av förmögenhet förekommer dylik främst i samband med den statliga inkomstbeskattningen så anordnad, att till den till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomsten lägges ett belopp motsvarande en sextiondel av nettoförmögenheten vid beskattningsårets slut. Skattskyldiga för förmögenhet äro i regel fysiska personer, som varit i Sverige bosatta vid nyssberörda tidpunkt, för all förmögenhet i Sverige och i utlandet (oinskränkt skattskyldighet). Motsvarande skattskyldighet åligger ock undantagsvis svenska juridiska personer. För i Sverige nedlagd förmögenhet äro i utlandet bosatta fysiska personer samt utländska juridiska personer skattskyldiga (inskränkt skattskyldighet). Med i Sverige nedlagd förmögenhet förstås i huvudsak sådana tillgångar, för vilka inskränkt skattskyldighet till arvsskatt föreligger oavsett den skattskyldiges bosättning (undantag tor-

de föreligga beträffande i berörda sammanhang särskilt angivna nyttjanderrätter). I vissa fall har skattesatsen för juridiska personers inkomst bestämts högre än som eljest skulle ansetts påkallat, därför att den ansetts inkludera även skatt å förmögenhet i sådana fall, där förmögenhetsdel ej lägges till inkomsten. Bland annat är detta förhållandet beträffande livförsäkringsanstalter, vilka erlägga skatt i försäkringstagarnas ställe för de räntor etc., som hos anstalten uppkomma å försäkringstagarnas där innestående behållning.

I fråga om beskattningen av arv och förmögenhet *i vissa främmande länder* tillåter sig utskottet hänvisa till den översikt, som återfinnes i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet (sid. 18—23).

Kungl. Maj:ts förslag till kvarlåtenskapsskatt m. m.

I förenämnda statsrådsprotokoll har *föredragande departementschefen,* under erinran om sitt uttalande vid anmälan av statsverkspropositionen rörande det statsfinansiella läget och nödvändigheten att på olika vägar öka statsverkets inkomster, härefter framhållit följande:

»Såsom av finansplanen framgår, har en ytterligare höjning av vissa konsumtionsskatter ansetts ofrånkomlig. Även inkomstskatten har fått lämna ett bidrag. Vid avvägning av den rimliga fördelningen av skattehöjningarna ha starka skäl talat för att i ökad omfattning taga i anspråk skattekraften hos de mera välbärgade eller mycket förmögna grupperna av medborgare.

En mycket väsentlig ökning av den ordinarie inkomst- och förmögenhetsskatten kunde därvid övervägas, även om den uppenbarligen tynger också mindre bärkraftiga samhällslager. Även en utbyggnad av den extra inkomst- och förmögenhetsskatten erbjuder sig som en utväg, så mycket hellre som de mindre inkomsttagarna därigenom skulle fritagas. I stället för att nu gå vidare på denna väg har det emellertid förefallit skäligt att låta den verkligt bärkraftiga förmögenheten lämna ett större bidrag till täckande av statens utgifter. Det torde nämligen vara framför allt på detta område, som den svenska beskattningen vid jämförelse med en rad främmande länder förefaller lindrigast.

Av många olika skäl kan det icke vara lämpligt att helt enkelt skärpa den skatt på förmögenhet, som redan utgår i samband med inkomstskatten. Att finna helt nya former för en fristående förmögenhetsbeskattning skulle icke möta större svårigheter, men har i nuvarande läge icke synts påkallat, då en anknytning utan olägenhet kan vinnas till den form av förmögenhetsbeskattning, vi redan nu äga i arvs-

skatten. Utan att mera utförligt ingå på diskussionen om olika slag av förmögenhetsbeskattning torde man våga uttala, att en beskattning av arvfallen egendom undviker vissa olägenheter, som kunna vara förbundna med en årlig beskattning av förmögenhet. Då mot förmögenhetsbeskattningen, särskilt när det gäller att för statens räkning ta ut mera betydande belopp, stundom framställes den anmärkningen, att sparande och kapitalbildning försvåras, vill jag erinra om att formen för beskattningens anordnande härvid torde vara mindre avgörande, än man ofta föreställer sig. En hård beskattning av inkomsterna lägger samma hinder i vägen för kapitalbildningen, och en beskattning av konsumtionen kan likaså för de mindre bemedlade försvåra eller omöjliggöra strävandet att skaffa sig besparingar. I den mån nu nämnda uppfattning om förmögenhetsskatterna såsom motverkande den enskilda kapitalbildningen har någon grund, synes det böra leda till att dessa skatter i främsta rummet tagas i bruk för sådana ändamål, som innebära att kapital bildas i det allmännas hand eller med bistånd från det allmänna. Såsom av årets statsverksproposition framgår, åsyftar den ökning av arvsskattemedlen, som antagandet av här framlagda förslag skulle medföra, till en början att trygga den snabba återbetalningen av lånen för utvidgade offentliga arbeten. Även den redan nu utgående arvsskatten skulle reserveras för detta ändamål, alltså för en ökning av tillgången på varaktiga nyttigheter, och icke som hittills användas för löpande utgifter.

Den obillighet som under vissa förhållanden kan anses ligga däri, att även mycket måttliga arv genom beskattningen förminskas, fastän de kunna äga avgörande betydelse för efterlevandes försörjning, har jag sökt undanröja genom en avsevärd höjning av det skattefria beloppet för make och bröstarvingar. Såsom av verkställda beräkningar framgår, lägga statsfinansiella synpunkter inga verkliga hinder i vägen för en dylik lättnad i beskattningen. Att dessa statsfinansiella synpunkter varit avgörande för det nu utarbetade förslaget, torde vara uppenbart. Varje särskild beskattning av större inkomster eller större förmögenheter kan antagas därjämte i någon mån verka utjämnande på inkomsternas och förmögenhetens fördelning. Denna mera omstridda fråga om beskattningen som medel till ekonomisk utjämning har jag emellertid här ansett mig kunna förbigå, då alla borde kunna enas därom att statsverkets oavvisliga behov av ökade inkomster liksom den relativt lindriga karaktären hos den svenska beskattningen av förmögenhet innebära tillräckliga skäl för det nu föreliggande förslaget.

En ökning av statsverkets inkomster genom arvsskattemedlen kan åvägabringas efter olika principer. Enklast kunde måhända synas vara att inskränka sig till att inom det nuvarande skattesystemet ändra skalorna i de för de särskilda arvsklasserna gällande tarifferna. Men med fasthållande av den av mig angivna utgångspunkten, att vad som

i huvudsak åsyftas är en utökning av förmögenhetsbeskattningen såsom sådan, har jag ej funnit denna väg vara den lämpligaste.

Såsom jag förut framhållit är vår nu gällande arvsbeskattning i huvudsak anordnad såsom en *arvslottsskatt,* varmed förstås en skatt, som utgår av arvingars och testamentstagares särskilda lotter i kvarlåtenskapen utan hänsyn till storleken av den sammanlagda behållningen i boet. Skattens belopp bestämmes därvid för varje lottberättigad efter lottens storlek och den arvsberättigades skyldskap till arvlåtaren. Denna form av arvsbeskattning är motiverad såsom en skatt å det tillskott i förmögenhet, som arvtagaren i följd av dödsfallet erhåller. Att med utgångspunkt från skatteförmågeprincipen en dylik motivering för ett statens skatteanspråk är fullt bärande, därom torde man i allmänhet vara ense. Vid sådant förhållande torde en beskattning efter nu gällande principer böra betecknas som rimlig och riktig.

Den andra formen för arvsbeskattning utgöres av den s. k. *kvarlåtenskapsskatten,* vilken, såsom benämningen anger, är en skatt, som utgår av kvarlåtenskapen i dess helhet. Av den lämnade översikten över utländsk arvsbeskattning framgår, att en sådan skatt utgår, jämsides med en arvslottsbeskattning, i England och Frankrike. Skatten, där den sålunda förekommer, är utformad som en skatt å boets behållna kvarlåtenskap och beräknas i förhållande till dennas storlek. Skulle man betrakta kvarlåtenskapsskatten såsom arvsskatt i inskränkt mening, kan mot densamma naturligtvis resas den invändningen att den bryter mot grundsatsen, att arvsskatten med hänsyn till rättvisa och billighet bör anpassas efter arvingarnas skyldskap till arvlåtaren och deras ekonomiska bärkraft, sådan denna låter sig utläsa av arvslotternas storlek. Men motiveringen för en kvarlåtenskapsskatt är en annan än den, som förut anförts för arvsskatten i inskränkt mening; kvarlåtenskapsskatten skall utfylla eller ersätta förmögenhetsskatt i annan form. Denna skatt bör alltså uttagas där principiellt sett en högre beskattning å arvlåtarens förmögenhet under dennes livstid varit på sin plats. Saken kan med andra ord uttryckas så, att den ökning av förmögenhetsbeskattningen, som finnes motiverad, får form av en skatt, som uttages först efter det förmögenhetens ägare avlidit. Då, såsom den föregående framställningen ger vid handen, den svenska förmögenhetsbeskattningen är föga utvecklad, får hos oss förutsättningen för en kvarlåtenskapsskatt anses föreligga. Jag erinrar i detta sammanhang därom, att kvarlåtenskapsskatten ingalunda har karaktären av ett nytt institut inom svensk beskattningsrätt utan att den tvärtom har gammal hävd i högre grad än den nu gällande arvslottsbeskattningen och först under 1800-talets sista årtionde försvann ur vårt skattesystem.

Jag förordar alltså återinförandet av en kvarlåtenskapsskatt att utgå sidoordnad med en reformerad arvslottsbeskattning.

Den inbördes avvägningen av de båda skatteformernas effekt bör åsyfta

att tillgodose kravet på billighet och rättvisa i fråga om beskattning av å ena sidan förmögenheten såsom sådan och å den andra vinster genom arv. Vid denna avvägning måste emellertid beaktas, att den nuvarande arvsskatten icke är med full konsekvens utformad såsom en arvslottsbeskattning, något som framgår av bland annat den omständigheten, att skatten i praktiken erlägges av dödsboet före arvskiftet och i det vida övervägande antalet fall beräknas på grundval av ett fiktivt skifte. Under sådana förhållanden kan det ej vara erforderligt eller ens tillrådligt att uppbygga den nya skatteformen såsom en i alla hänseenden konsekvent anordnad kvarlåtenskapsskatt.

Den gällande arvsbeskattningen kompletteras, såsom av det förut anförda framgår, av en skatt å gåva. Denna har, bland annat, den viktiga uppgiften att förhindra undandragande av tillgångar från arvsskatt genom gåvor under livstiden, eventuellt i förening med förbehåll om nyttjanderätt för givaren så länge han lever. I de länder, i vilka gåvoskatt ej förekommer, har man sökt vinna motsvarande syfte exempelvis på den väg, att gåvor, som givits inom visst antal år före givarens död, medräknas i dödsboet vid arvsskattens bestämmande. Även enligt våra beskattningsnormer skola gåvor, som arvinge eller testamentstagare erhållit av arvlåtaren inom två år före dennes dödsfall, i regel medräknas vid arvsskattens fastställande. Denna bestämmelse har till syfte att tillförsäkra staten det högre skattebelopp, som på grund av progressionen i skatteskalan skall utgå om gåvan och arvsandelen gemensamt räknas som en lott i stället för att beskattas var för sig. Givetvis skall vid uttagande av skatten å den sammanlagda lotten förut erlagd gåvoskatt tillgodoräknas vederbörande.

I avseende å kvarlåtenskapsskatten uppställer sig nu samma problem som beträffande den gällande arvsskatten, och det gäller att avgöra, huruvida man skall förekomma undgående av skatt genom komplettering av gåvoskatten eller genom en regel, enligt vilken vid arvfallet retroaktiv beskattning skall äga rum av gåvor, som givits inom viss längre tid före dödsfallet. Det lärer knappast kunna betvivlas, att den metod, som förlägger den huvudsakliga beskattningen till tiden för fånget, är att föredraga — en beskattning efter ett större antal år skulle ofta förefalla obillig och skulle dessutom med rätt stor säkerhet ej sällan bliva ineffektiv på grund av mellankommande kapitalförstöring; måhända skulle den i något fall till och med uppmuntra till kapitalförstöring. Att nu komplettera gåvoskatten så, att den i huvudsak kommer att motsvara även kvarlåtenskapsskatten, erbjuder ej synnerliga svårigheter. En sammanläggning av skalorna för kvarlåtenskaps- och arvslottsskatten medför samma resultat, som om i ett dödsbo kvarlåtenskapen utgjort en enda arvsandel, med den skillnaden, att vid gåvans beskattning avdrag ej sker för kvarlåtenskapsskatt. Sker följaktligen jämförelse med ett dödsbo, vari finnas flera delägare, kommer beskattningen vid gåva att bliva lindrigare än vid arv-

fall; sker jämförelse åter med ett dödsbo med en delägare, kommer gåvoskatten att bliva något kännbarare. Jag har emellertid funnit mig böra förorda denna metod med den komplettering, att även här gåvor, som av arvinge eller testamentstagare mottagits inom två år före arvlåtarens dödsfall, skola inräknas i boet, och med iakttagande av att maxima ej sättas högre än vid kombinerad kvarlåtenskaps- och arvslottsbeskattning. Denna anordning har i själva verket den följden, att beträffande gåvor, som givits under de två sista åren, ojämnheten mellan arvfallsbeskattningen och gåvobeskattningen i regel helt utjämnas. Vad åter angår gåvor som förekommit tidigare, gör ju gåvotagaren — liksom för närvarande är fallet — viss vinst genom den svagare progressiviteten, och härigenom utjämnas i stort sett den merbeskattning som för vissa gåvotagare följer av att avdrag ej medgives för kvarlåtenskapsskatt. I förslaget har alltså gåvoskatten kompletterats på nu angivet sätt.

I det föregående har jag antytt, att det skattefria beloppet borde kunna ej oväsentligt höjas. För närvarande utgör detta belopp för makar och bröstarvingar samt med dem likställda (arvsklass I) allenast 1,000 kronor för varje arvslott och för övriga skattskyldiga endast 200 kronor för varje arvslott. En granskning av det statistiska material rörande arvsskattens storlek och fördelning under åren 1930 och 1931, som jag låtit införskaffa och som ingår i en promemoria, vilken torde få såsom bilaga fogas vid statsrådsprotokollet,[1] har givit vid handen, att från statsfinansiell synpunkt avgörande hinder icke möta för utvidgad skattefrihet, då den arvsskatt, som hittills utgått av ett jämförelsevis mycket stort antal smärre arvslotter, stannat vid ett relativt obetydligt sammanlagt belopp. Den mest betydande höjningen av det skattefria beloppet har jag förutsatt för arvsklass I. Med den kombination av en kvarlåtenskapsskatt och en arvslottsskatt, som jag nu föreslår, är det uppenbart, att det skattefria beloppet måste bestämmas särskilt för vardera skatten. Jag föreslår emellertid, att det skattefria beloppet fastställes till 20,000 kronor för såväl kvarlåtenskapsskatten som arvslottsskatten inom klass I. Vad angår arvingar och testamentstagare inom övriga klasser finner jag ej någon mera väsentlig höjning av det skattefria beloppet påkallad men anser höjningen av detta belopp rimligtvis böra göras något större för föräldrar, syskon och deras avkomlingar samt med dem likställda (arvsklass II) än för återstående, vilka hänföras till arvsklasserna III och IV. En skattebefrielse för andelar om högst 2,000 kronor för arvsklass II och högst 1,000 kronor för arvsklasserna III och IV kommer att från skattskyldighet avföra ett betydande antal arvsandelar men betyder i mistad skatteintäkt ej ett par hundratal tusen kronor.

Utformningen av skatteskalorna har skett från den utgångspunkten,

[1] Se proposition nr 34 sid. 37—43.

att den åsyftade ökningen av arvsskatten bör uttagas i form av kvarlåtenskapsskatt, och att alltså arvslottsskatten bör inbringa ungefär lika mycket som den nuvarande arvsskatten. Detta betyder givetvis ej, att den sistnämndas anordning kan lämnas oförändrad. Redan höjningen av de skattefria beloppen medför ett behov av justering av skalorna. Den omständigheten, att de till arvslottsskatt skattepliktiga beloppen minskas genom avdraget för kvarlåtenskapsskatt, föranleder en genomsnittlig höjning av skatteskalorna.

De skatteskalor, vid vilka jag efter prövning av olika alternativ funnit mig böra stanna, framgå av en särskild tabell IV.[1] Skalorna äro anordnade såsom s. k. skiktskalor, liknande de nu gällande och dem som finnas fastställda för den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten. Då det emellertid är svårt att av dessa skalor utläsa deras faktiska verkningar, tillåter jag mig hänvisa till tabell V,[2] vilken för beskattningsbara belopp av olika storlek angiver skatten dels enligt nu gällande skatteskalor, dels enligt förslagen till kvarlåtenskapsskatt och till arvslottsskatt. För att få en föreställning om de kombinerade skatteformernas verkningar måste man tydligen göra vissa antaganden rörande det antal arvslotter, på vilka kvarlåtenskapen i olika fall delas. Under antagande av tre arvslotter (det enligt den statistiska undersökningen faktiska genomsnittliga antalet) belysas verkningarna för de olika arvsklasserna av tabell VI a—d.[3]

De betydelsefullaste dragen torde vara följande. *Kvarlåtenskapsskatten* börjar först vid ett arvfallet belopp av 20,000 kronor. Det bör kanske erinras om att makes giftorättsandel icke ingår i detta belopp, och att, då efterlevande make finnes, boets samlade tillgångar alltså skola överstiga 40,000 kronor innan skattskyldighet inträder. Vid 30,000 kronor i skattepliktig kvarlåtenskap utgår skatten med 400 kronor, vid 50,000 kronor med 1,200 kronor, vid 100,000 kronor med 5,200 kronor, varefter skalan relativt hastigt stiger och når sitt maximum med 20 procent vid en skattepliktig kvarlåtenskap på 4,080,000 kronor.

Skatten på arvslotter utgår enligt samma fyra arvsklasser som nu. För make och bröstarvingar föreslås, såsom redan blivit nämnt, ett skattefritt belopp på 20,000 kronor. För arvslott på 25,000 kronor är skatten 200 kronor, för 50,000 kronor är den 1,800 kronor, för 100,000 kronor är den 6,800 kronor o. s. v., tills den når sitt maximum med 16 procent vid arvslotter på 1,660,000 kronor. Vid övriga arvsklasser är stegringen skarpare, maximum inträder tidigare och är för klasserna II, III och IV satt till respektive 20 procent, 24 procent och 28 procent.

Hur en sammanläggning av kvarlåtenskapsskatt och arvslottsskatt verkar under antagande av tre arvslotter, kan jag här ge några exempel på.

---

[1] Se proposition nr 34 sid. 55.
[2] » » » 34 » 56—57.
[3] » » 34 » 58—61.

Kvarlåtenskap, kr.	Gällande skatt i %				Skatt enligt förslaget i %			
	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV
5,000	0.90	1.56	3.30	3.30	—	—	1.44	1.44
10,000	1.19	2.41	5.40	5.40	—	1.17	4.32	4.32
30,000	2.00	5.00	11.00	11.00	1.33	5.11	10.29	10.29
50,000	2.59	5.77	11.55	12.74	2.40	8.09	12.38	13.87
100,000	3.10	7.19	12.19	14.58	6.74	13.39	17.13	19.72
200,000	3.87	8.24	13.19	17.38	12.94	20.26	22.90	25.96
300,000	4.25	9.00	13.80	18.60	16.76	24.44	27.32	30.48
1,000,000	6.00	11.00	15.00	20.00	25.79	32.44	35.79	39.00
6,000,000	10.00	15.00	15.00	20.00	32.74	36.00	39.20	42.40
15,000,000	10.00	15.00	15.00	20.00	32.80	36.00	39.20	42.40
30,000,000	10.00	15.00	15.00	20.00	32.80	36.00	39.20	42.40

För den viktigaste arvsklassen, alltså för make och bröstarvingar, finner man vid jämförelse med nu gällande arvsskatt, att den nya kombinerade skatten i genomsnitt blir mildare, så länge den skattepliktiga kvarlåtenskapen icke överstiger 50,000 kronor, d. v. s., under förutsättning att make efterlever, i regel en samlad förmögenhet i boet på 100,000 kronor. Vid denna kvarlåtenskap utgår den nuvarande skatten, alltjämt under antagande av tre arvslotter, med 2.59 procent, medan den föreslagna håller sig vid 2.40 procent. Därefter stiger emellertid skatten snabbt. Den uppgår vid en skattepliktig kvarlåtenskap på 100,000 kronor till 6.74 procent mot 3.10 procent enligt nu gällande grunder och fortsätter att stiga tills den når sitt maximum med 32.80 procent, vilket inträffar då den skattepliktiga kvarlåtenskapen uppgår till 6,225,000 kronor.

Beträffande övriga arvsklasser hänvisar jag utöver nyss anförda exempelsamling till de vid bilagan fogade tabellerna.

Då utgångspunkten för förslaget om skattehöjning varit behovet av en inkomstökning från förevarande skattekälla på omkring 25 miljoner kronor, ha skatteskalorna tydligen blivit ganska mycket beroende av de beräkningar, som kunna göras angående den sannolika storleken och fördelningen av kvarlåtenskapen under den närmaste framtiden. Såsom av redogörelsen i bilagan framgår ha av de tillgängliga siffrorna de för år 1930 ansetts väsentligt säkrare såsom underlag för framtidsberäkningar än de avsevärt mycket högre för år 1931. Med utgångspunkt från 1930 års siffror beräknas kvarlåtenskapsskatten ge en inkomst på något över 25 miljoner kronor och arvslottsskatten över 17 miljoner kronor eller sammanlagt närmare 43 miljoner kronor. De tillägg till denna siffra, som behöva göras på grund av gåvoskatt etc., äro svåra att beräkna, men sannolikt vågar man höja den till närmare 45 miljoner kronor. I betraktande

av den ovisshet, som måste råda ifråga om förmögenhetsvärdenas utveckling, finnes anledning att vid beräkning av skattens avkastning iaktta försiktighet, och i riksstatsförslaget ha därför arvsskattemedlen beräknats till 40 miljoner kronor.

Såsom jag redan förut nämnt, medför den vidsträckta befrielsen från arvsskatt inga alltför menliga verkningar i fråga om skattens avkastning. Bortfallet av inkomster skulle efter nu gällande skatteskalor uppgå till någon miljon, och då nu föreslagna omläggning utgår från att en mildring av skatten för de mera blygsamma arven är befogad, bleve det icke några betydande belopp som ytterligare skulle erhållas genom en sänkning av gränsen för hel befrielse från skatt. Att denna befrielse å andra sidan gäller ett mycket stort antal kvarlåtenskaper och arvslotter, framgår av den i bilagan företagna beräkningen. Av mer än 23,000 kvarlåtenskaper år 1930 skulle endast 3,300 ha kommit över den gräns på 20,000 kronor, vid vilken kvarlåtenskapsskatten inträder. Och av knappt 62,000 arvslotter skulle 50,000 ha blivit fria från arvslottsskatt.

Söker man bedöma den nu föreslagna höjningen av arvsskatten med hänsyn till nu utgående skatter på förmögenhet, möter man svårigheten, att den i inkomst- och förmögenhetsskatten ingående förmögenhetsdelen icke kan med noggrannhet angivas. Om man emellertid med den s. k. bolagsskatteberedningen vågar uppskatta den i samband med inkomstskatten uttagna förmögenhetsskatten till omkring 16 miljoner kronor för år 1931 och därtill lägger 17 till 19 miljoner kronor från en utgående arvsskatt, får man ett samlat belopp på inemot 35 miljoner kronor. Med en kvarlåtenskapsskatt och en skatt på arvslotter, som vid samma tidpunkt kunde ha beräknats ge åtskilligt över 40 miljoner kronor, skulle man ha kommit till en samlad statlig förmögenhetsskatt på omkring 60 miljoner kronor.

Hur den nu åsyftade omläggningen av arvsskatten kan tänkas påverka skattebördan för olika befolkningslager, undandrar sig beräkningar. Någon särskild del av näringslivet blir icke utsatt för oberäkneliga eller ogynnsamma verkningar. En allmän förmögenhetsskatt, som ginge djupt ned bland den stora massan av små egendomsägare, kunde tänkas bli en börda t. ex. för den jordägande befolkningen. Från denna synpunkt har det ett visst intresse att uppmärksamma några siffror rörande jordbrukets skattebörda, som återfinnas i den åberopade bilagan. Enligt dessa låt vara approximativa siffror skulle för år 1931 av en inkomst- och förmögenhetsskatt på 168 miljoner kronor endast 5 miljoner kronor härröra från enskildas inkomst av jordbruksfastighet och högst 2 miljoner från i jordbruk nedlagd förmögenhet, och av en samlad summa inkomst- och förmögenhetsskatt samt fastighetsskatt till stat och kommun på över 600 miljoner kronor skulle blott omkring 60 miljoner kronor, alltså omkring 10 procent, ha erlagts av det jordbruk och skogsbruk, som ej be-

drives av aktiebolag. Fastän den skattepliktiga jordbruksfastigheten i riket är taxerad till över 6,000 miljoner kronor, kan man påstå, att nu utgående förmögenhetskatt — bortsett från arvsskatten — i stort sett saknar betydelse för jordbruksnäringen. Hur pass tyngande den nu utgående arvsskatten kan vara, är svårt att uttala sig om. Med det nu föreliggande förslaget skulle väl följa, att de allra flesta jordbrukare bleve helt befriade från arvsskatt, och att för en god del av de övriga skatten bleve lindrigare än nu.

Till slut synes det just i samband med frågan om den i fast egendom nedlagda förmögenheten vara skäl att påpeka, att alla de betänkligheter mot en ökning av arvsskatten, som ha sin grund allenast i de svårigheter, som under vissa förhållanden äro förbundna med att erlägga en på dylik förmögenhet utgående, kanske betydande skatt, torde väsentligen kunna undanröjas genom de ytterligare lättnader i fråga om anstånd med skattens erläggande, som innehållas i nu framlagda förslag.»

Vad författningstextens detaljutformning angår, har departementschefen därom anfört bland annat följande.

»I 47 § meddelas regler om anstånd med skattens erläggande. Det är givet, att, när skattens belopp ökas, skälen för större anståndsrätt jämväl ökas. Förslaget innebär nu i första hand en utökning av den mera normala rätt till anstånd, som beviljas av domaren eller länsstyrelsen. Denna kommer enligt förslaget att genomgående gälla högst tio år med lika årliga inbetalningar. Ränta erlägges med 5 procent å det belopp, för vilket anstånd åtnjutes. Den rätt till extraordinärt anstånd, som tidigare kunnat meddelas av Kungl. Maj:t, kommer nu att innefattas i den mera normala anståndsrätten. Men dessutom föreslås, att i Kungl. Maj:ts hand lägges befogenhet att inom vidare gränser än hittills medgiva anstånd, dels på det sätt, att regeln om lika årliga inbetalningar kan frångås, och dels så, att anståndsrätten kan utsträckas utöver tio år. Å ena sidan finnes anledning att såvitt möjligt underlätta skattebetalningen för de skattskyldiga. Men å andra sidan måste givetvis en viss återhållsamhet vid anstånds beviljande iakttagas, så att ej uppbördsapparaten alltför mycket betungas och förfarandet i övrigt över hövan försvåras. Då den ökade anståndsrätten i huvudsak lagts i Kungl. Maj:ts hand, ligger häri en garanti för enhetlig och lämpligt avvägd tillämpning av den friare prövning, vars införande jag förordar.

48 § 2 mom. innehåller bestämmelser om partiell eftergift av skatt för fideikommiss och vissa andra nyttjanderätter m. m., som äro begränsade till vederbörandes livstid. Jag föreslår med hänsyn till skattens höjning en ganska betydande utökning av denna rätt. För övrigt hava ordalagen valts på sådant sätt, att det av dem tydligt framgår, att skattens omedelbara erläggande ej skall försätta vederbörande i ett sämre läge än om anstånd åtnjutes.»

Beträffande vad departementschefen i övrigt anfört angående författningstextens detaljutformning får utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet.

I de likalydande motionerna nr 223 i första kammaren och nr 391 i andra kammaren hava motionärerna av skäl, till vilka utskottet tillåter sig hänvisa, förklarat sig icke kunna biträda det i propositionen framlagda förslaget. Med hänsyn till det oavvisliga behovet av ökade inkomster för statsverket för täckande av ofrånkomliga statsutgifter anse sig motionärerna, om än med tvekan, böra föreslå, att ett merbelopp av omkring 5,000,000 kronor uttages. Enligt deras mening bör detta ske ej genom införande av en ny beskattningsform utan genom skärpning av de i 1914 års förordning angivna skatteskalorna på det sätt att, med bibehållande av nuvarande skattefria belopp i samtliga arvsklasserna, i klass I nuvarande skatteskala bibehålles för arvslott till och med 100,000 kronor, varefter progressiviteten gradvis ökas, samt att i de övriga klasserna progressiviteten gradvis ökas från början och i högre grad än i klass I, med iakttagande av att progressiviteten i IV klass blir väsentligen högre än i klasserna II och III.

Verkställda utredningar.

För att få det i Kungl. Maj:ts proposition framlagda förslaget till beskattning av kvarlåtenskaper och arvslotter ur olika synpunkter belyst har utskottet låtit verkställa ett antal företrädesvis statistiska utredningar. De viktigaste resultaten av dessa utredningar återfinnas i bilagor 2—6 till detta utlåtande. Här må allenast i största korthet återgivas några av de huvudsynpunkter, som anlagts å berörda utredningar, och några få uppgifter till ledning vid dessa utredningars utnyttjande.

I Kungl. Maj:ts proposition meddelades uppgifter rörande de i bouppteckningar för åren 1930 och 1931 upptagna kvarlåtenskaper respektive arvslotter, fördelade i storleksgrupper för vartdera året. Jämväl för 1929 lämnades i propositionen vissa uppgifter, men ej så detaljerade att på dem kunde grundas några egentliga kalkyler. Fullständiga uppgifter för år 1929 hava sedermera från finansdepartementet under hand överlämnats till utskottet. Tillika har utskottet efter ett något utvidgat program, för vilket redogöres i *bilaga 2*, låtit verkställa motsvarande utredning beträffande 1932 års bouppteckningar.

Beloppen av kvarlåtenskaperna, utom giftorättsandelar, utgjorde för år 1929 405 miljoner kronor, år 1930 390 miljoner kronor, 1931 450 miljoner kronor och 1932 363 miljoner kronor. Den på samma bouppteckningar beräknade stämpelavgiften utgjorde 1929 19.7 miljoner kronor, 1930 17.7 mil-

joner kronor, 1931 21 miljoner kronor och 1932 14.6 miljoner kronor. Det torde förtjäna påpekas att, medan värdet av kvarlåtenskaperna sålunda år 1929 med cirka 15 miljoner kronor översteg motsvarande värde för år 1930, den på de förra belöpande skatten var något högre än skatten för år 1929. Den av Kungl. Maj:t föreslagna skatten, som å 1930 års boupptecknings skulle resulterat i ett stämpelbelopp av 43 miljoner kronor, skulle för år 1929 inbragt i runt tal 0.5 miljoner kronor mindre, för att vid 1932 års siffror sjunka med omkring 10 miljoner kronor till 32.8 miljoner kronor. I förhållande till året 1931 med en beräknad sammanlagd beskattning av ifrågavarande slag om icke mindre än 55.2 miljoner kronor, skulle nedgången från 1931 till 1932 utgöra omkring 22.5 miljoner kronor.

I de uppgifter, som nu lämnats, har ej inräknats arvsskatt för fastighetsfideikommiss, gåvoskatt m. m., vilka enligt gällande regler plägat inbringa omkring 1.5 miljoner kronor och om vilkas ökning genom Kungl. Maj:ts förslag inga egentliga beräkningar kunnat förebringas.

Det har av författaren till den utredningspromemoria, som behandlar nu ifrågavarande utredning, ifrågasatts, om ej den mycket betydande skattesänkningen under år 1932 delvis kunnat vara att tillskriva tillfälliga förhållanden.

I en annan utredning, redovisad i *bilaga 3*, hava, delvis genom bemedling av rikets häradshövdingar, anskaffats uppgifter rörande sammansättningen av de kvarlåtenskaper med en behållning å minst 50,000 kronor, som finnas upptagna i de under tiden 1 januari 1931—31 mars 1933 till häradsrätterna inlämnade boupptecknings. Vad områdena under stadsrätt angår har utredningen inskränkts till att för nämnda tid avse boupptecknings med en behållning av 100,000—400,000 kronor, avlämnade till Stockholms rådhusrätt.

De erhållna individuella uppgifterna hava sedermera sammanställts och bearbetats ur olika synpunkter men med särskilt fasthållande vid graden av likviditet hos de olika slagen av tillgångar. Bearbetningen har skett särskilt för domsagorna och särskilt för Stockholm.

Vad först domsagorna beträffar har i första hand en mera summarisk bearbetning skett länsvis, utan fördelning på år eller storleksgrupper. I särskilda tabeller lämnas uppgifter rörande kvarlåtenskaperna efter jordbrukare. Utredningsresultaten i berörda avseenden torde äga ett betydande intresse därutinnan, att de påvisa väsentliga olikheter i förmögenheternas sammansättning och likviditet i olika delar av riket. Detta gäller både kvarlåtenskaper efter jordbrukare och andra kvarlåtenskaper.

I tabeller, som avse summan för samtliga domsagor, hava kvarlåtenskaperna fördelats i storleksgrupper och för år, även här specifikt för kvarlåtenskaper efter jordbrukare. Tabeller med medeltal och procentuella tal underlätta utredningens utnyttjande. Av berörda tabeller fram-

går, att dödsboens likviditet särskilt från 1931 till 1932 något försämrats, framför allt vad angår jordbrukarna, samt att skuldsättningen beträffande de senare samtidigt något ökats. Av undersökningen framgår ej, att likviditeten hos de större dödsboen, på vilka faller den största arvsskatten, är procentuellt bättre än för de smärre boen.

Särskild uppmärksamhet har ägnats åt graden av likviditet hos dödsboen av olika slag, med specialtabeller för kvarlåtenskaper efter jordbrukare, rörelseidkare och innehavare av icke börsnoterade aktier. I de tabellariska sammanställningar, som i dylikt avseende blivit gjorda, har man utgått från vissa allmänna antaganden rörande graden av likviditet hos olika slag av tillgångar. Såsom i första hand likvida hava antagits kontanter, bankfordringar, utfallande livförsäkringar, obligationer, förlagsbevis och börsnoterade aktier. Därefter har det antagits, att inteckning i fastighet, skogsavverkning eller realisation på annat sätt av fastighet eller del därav skulle ifrågakomma. Såsom mindre likvida hava följaktligen antagits jordbrukets inventarier och varulager, inventarier och varulager i rörelse (varulagers värde har ej beträffande vare sig jordbruk eller rörelse kunnat avskiljas från inventarievärdet), icke börsnoterade aktier, andra fordringar än förut nämnda samt övriga tillgångar. Redan denna uppräkning visar, att de gjorda antagandena rörande graden av likviditet ej kunna förväntas genomgående motsvara den praktiska verkligheten. De tabeller, som speciellt avse att belysa graden av likviditet, kunna därför sägas visserligen ge en allmän bild av läget, men kunna ej göra anspråk på att exakt återgiva den verkliga situationen. För kvarlåtenskaper efter rörelseidkare och innehavare av icke börsnoterade aktier hava gjorts vissa specialundersökningar för att utfinna, i vad mån för de förra inventarier och varulager, för de senare aktierna kunna behöva tillgripas för skatten. Att detta kan antagas stundom få ske, framgår av utredningen.

För bedömande av graden av likviditet erfordras rätteligen kännedom om vilka boets skulder som äro att betrakta som långfristiga och alltså ej behöva omedelbart gäldas. Även i sådant avseende kunna endast antaganden göras. Vid utredningen har man vid dylikt förhållande utgått från två alternativa antaganden, dels att alla skulder omedelbart betalas, dels att inga skulder betalas genast. Enligt båda alternativen utsöndras ett antal fall, beträffande vilka det är svårt att bedöma, huru medel till arvsskatt lämpligen skola kunna anskaffas. Beträffande dessa fall torde i regel finnas anledning till individuell granskning. Vissa sådana fall återfinnas i en särskild tabell, innefattande en samling exempel på bouppteckningar, som ansetts i ett eller annat avseende intressanta.

Det har jämväl angivits, om i de olika fallen Kungl. Maj:ts proposition medför höjd skatt eller sänkt beskattning.

Av utredningen framgår, att nyinteckning av fastighet troligen blir i viss, om också ej så synnerligen stor utsträckning behövlig för skatte-

likviden. Detta synes vara händelsen även i ett antal sådana fall, där enligt propositionen ingen skattehöjning skulle komma till stånd. Antagas må, att ej sällan, där ej skatten är alltför hög, denna skall kunna gäldas av fastighetens avkastning.

För fem län har beträffande kvarlåtenskaper efter jordbrukare undersökts, huru frågan om arvsbeskattningen ställer sig till spörsmålet om utlösning av medarvingar ur jordbruksfastigheten. Att väsentliga sådana svårigheter måste föreligga är uppenbart och framgår av utredningen. Arvsbeskattningens betydelse i sådant avseende kan dock knappast sägas av undersökningen i fråga erhålla klar belysning.

Vad bouppteckningarna i Stockholm angår, har det därifrån hopsamlade materialet undergått en bearbetning, i huvudsak liknande den, för vilken nyss redogjorts. Dödsboen i Stockholm förete i stort sett en något sämre likviditet än dödsboen i domsagorna. För övrigt kan utredningen beträffande dödsboen i Stockholm ej anses i stort sett ge annat resultat än utredningen från domsagorna.

Då det stundom gjorts gällande, att de fastigheterna åsatta taxeringsvärdena, vilka ligga till grund för arvsskattens beräkning, ej sällan väsentligt överstiga de värden, som kunna erhållas vid realisation av fastigheterna, har det ansetts vara av synnerligt intresse att påvisa, huru härutinnan i verkligheten kan förhålla sig. Utskottet har haft tillgång till viss utredning, som i och för 1933 års allmänna fastighetstaxering verkställts inom finansdepartementet. Denna utredning har nu av utskottet kompletterats med hänsyn till senast gjorda försäljningar, beträffande vilka uppgifter kunnat erhållas ur lagfartsprotokollen t. o. m. första kvartalet år 1933, och har vad angår de under år 1932 och första kvartalet 1933 sökta lagfarterna jämväl införskaffats de av fastighetstaxeringsnämnderna år 1933 åsatta värdena. I en promemoria, intagen såsom *bilaga 4* till detta utlåtande, hava meddelats huvudresultaten av såväl den inom finansdepartementet verkställda som den av utskottet föranstaltade utredningen. Utredningarna torde få anses visa, att beträffande smärre jordbruksfastigheter taxeringsvärdena i regel legat under saluvärdena, medan beträffande de större fastigheterna, särskilt vad angår de före år 1933 gällande taxeringsvärdena, motsatsen ofta inträffat. Vid 1933 års taxering har olikheten utjämnats men ej helt borttagits. Taxeringsvärdena synas sålunda beträffande större fastigheter alltjämt ofta ligga över de pris, som erhållits vid fastigheternas försäljning. I förhållandet mellan skogsfastigheter och rena jordbruksfastigheter kan i sådant avseende ingen särskild olikhet påvisas. Vid släktköp och exekutivförsäljningar ligga försäljningsprisen i förhållande till taxeringsvärdena i genomsnitt lägre än beträffande köp i fria marknaden.

Vad angår exekutivförsäljningar av fastigheter å landsbygden med minst 50,000 kronors taxeringsvärde har utskottet låtit införskaffa särskilda uppgifter från länsstyrelserna, avseende tiden 1931—första kvarta-

let 1933. Ifrågavarande utredning, vars detaljer ej befunnits vara av det allmänna intresse, att utredningen ansetts behöva av utskottet i detta sammanhang särskilt åberopas, utvisar i stort sett, att de vid exekutivförsäljningar erhållna prisen beträffande fastigheter av ifrågavarande storleksordning nästan genomgående ligga väsentligt under taxeringsvärdena, ofta jämväl under de i samband med försäljningarna åsatta värderingssummorna. Värderingssummornas förhållande till taxeringsvärdena är i själva verket mycket växlande; vid nämnda värdens åsättande synes en ganska skiftande praxis tillämpas. Då ifrågavarande fastigheter i mycket betydande utsträckning inropats av inteckningshavare eller borgensmän, med vilka övriga spekulanter säkerligen ofta ej ansett lönande att konkurrera, kan det ej anses att de pris, som erhållits vid ifrågavarande försäljningar, utgöra ett uttryck för den prisnivå, som varit gällande vid hastiga försäljningar.

Av delvis mera allmän syftning äro de utredningar, för vilka redogörelse lämnas i bilagorna 5 och 6 vid detta utlåtande.

Den i *bilaga 5* återgivna utredningen avser beräkning av till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skattepliktig förmögenhet och dess fördelning på storleksgrupper vid 1932 års utgång. Den sista säkra siffran beträffande storleken av ifrågavarande förmögenhet avser 1920 års utgång och är hämtad från folkräkningen. Den nu ifrågavarande utredningen visar, med stöd av uppgifter i olika avseenden, att den förmögenhetsminskning från 14.2 miljarder kronor vid 1920 års utgång till 12.6 miljarder kronor vid 1932 års utgång, som antagits av riksräkenskapsverket i dess i statsverkspropositionen intagna inkomstberäkning för nästkommande budgetår, knappast kan anses sannolik. I utredningspromemorian har antagits, att förmögenhetssiffran vid 1932 års utgång troligen ej understigit siffran vid 1920 års utgång. Tillika har på olika vägar gjorts sannolikt, att förmögenheternas fördelning på storleksgrupper ej under ifrågavarande period undergått någon synnerlig förändring. Bland annat hänvisas till den betydande uppgången i fastigheternas taxeringsvärden från 12.6 miljarder kronor år 1920 till 19.4 miljarder kronor år 1932. Ifrågavarande utredning synes giva visst stöd åt antagandet, att den starka nedgången av 1932 års arvsskatt delvis varit beroende av tillfälligheter.

Efter hemställan av utskottet har Kungl. Maj:t uppdragit åt kammarrättsrådet, jur. dr C. W. U. Kuylenstierna att verkställa undersökning angående under senare år inträdda ändringar i jordbrukarnas förmögenhetsförhållanden samt angående jordbrukets räntabilitet inom vissa kommuner i riket. Denna utredning redovisas i bilaga 6 vid detta utlåtande.

Undersökningen, som har företagits på grundval av självdeklarationer, taxeringslängder m. m. och avser 1929 och 1932 års taxeringar, omfattar 24 kommuner, belägna inom Östergötlands, Malmöhus, Skaraborgs, Västmanlands, Gävleborgs och Västerbottens län. En i viss mån motsvaran-

de undersökning beträffande samma kommuner verkställdes på sin tid på uppdrag av 1930 års riksdags särskilda utskott.

Utredningen har särskilt åsyftat att få fram en jämförelse emellan förhållandena år 1928 och år 1931 såväl i avseende å jordbrukarnas inkomster som beträffande deras förmögenheter, och har fördenskull undersökningen delvis skett individuellt, i det sådana jordbrukare, som bägge åren ägt eller brukat samma fastigheter och som ej uppenbarligen under mellantiden erhållit arv eller dylikt, medtagits för båda åren. Uppgifterna hava beträffande jordbruksfastigheter i olika storleksgrupper särskilt för ägare, som själva bruka sina fastigheter, särskilt för ägare, som utarrendera sina fastigheter, och särskilt för brukare avsett dels olika slag av inkomster, dels förmögenheternas sammansättning, i den mån denna framgått av deklarationerna, dels ock storleken av skulder och av kreatursbesättning. I olika avseenden angives för huru många skattskyldiga jordbrukare och med vilka belopp ökning eller minskning ägt rum.

Utredningen bekräftar det förut kända och bestyrkta förhållandet, att räntabiliteten är bättre beträffande de smärre fastigheterna än beträffande de större. Såväl inkomsten av jordbruksfastighet som den samlade inkomsten under år 1931 understiger för flertalet jordbrukare motsvarande inkomst under år 1928, låt vara att tendensen för en del jordbrukare varit den motsatta.

Vad förmögenheten angår har även i allmänhet någon minskning ägt rum. Vissa kommuner uppvisa dock i stället genomsnittlig ökning av totalförmögenheten. I samtliga kommuner förekommer ökning för vissa skattskyldiga och minskning för andra, men proportionen mellan de båda grupperna växlar. I ej ringa grad beror förekommande minskning på en nedgång av värdet å levande inventarier i jordbruket, som ej motsvaras av nedgång i kreatursstocken. En viss minskning gör sig även i regel gällande beträffande döda inventarier och varulager i jordbruk. Om denna minskning motsvaras av en reell minskning i sagda inventariers bestånd eller varulagrets storlek kan ej avgöras. Skulderna hava i de flesta kommuner något ökats. I stort sett är, som också kan synas naturligt, den procentuella nedgången i förmögenhet av en väsentligt lägre storleksordning än nedgången av jordbruksinkomsterna.

Utskottets yttrande.

I den av Kungl. Maj:t framlagda finansplanen för budgetåret 1933/1934 förutsättes, att vissa särskilda statsinkomster bindas för att bereda medel till en snabb återbetalning av den upplåning, som verkställes för finansiering av den föreslagna utvidgningen av de offentliga arbetena, samt att för detta ändamål avses avkastningen av arvs- och gåvobeskattningen. På sätt utskottet i sitt utlåtande nr 00 angående redovisning i riksstaten av vissa anslag för offentliga arbeten m. m. närmare utvecklat, har utskottet

anslutit sig till detta förslag, dock med visst förbehåll angående beloppet av de lånemedel, som i sådan ordning böra amorteras, ävensom ansett sig böra förorda, att ifrågavarande amortering beräknas för varje budgetår till ett belopp av omkring 25 miljoner kronor. Utskottet föreslår i överensstämmelse härmed, att åt arvs- och gåvobeskattningen gives en sådan anordning, att den årliga avkastningen därav kan beräknas uppgå till nyssnämnda belopp. Då ifrågavarande skattemedel för närvarande kunna anslås till ett belopp av 15 till 17 miljoner kronor, erfordras sålunda en skatteskärpning av sådan art, att ytterligare 8 till 10 miljoner kronor kunna förväntas inflyta.

Det i Kungl. Maj:ts proposition nr 34 framlagda förslaget avser att av arvs- och gåvobeskattningen årligen utvinna, utöver dess nuvarande avkastning, ytterligare omkring 25 miljoner kronor. Detta merbelopp föreslås skola uttagas huvudsakligen genom den särskilda form av arvsbeskattning, som i förslaget erhållit namnet kvarlåtenskapsskatt. För den nuvarande formen av arvsskatt, arvslottsskatten, föreslås däremot skatteskalor, vilka — ehuru de ej oväsentligt avvika från de nu gällande — beräknas lämna ungefär samma avkastning som dessa. Avvikelserna innebära dels en utsträckning av friheten från skatt till större arvslotter än de för närvarande skattefria, därvid särskilt inom första arvsklassen frihetsgränsen är avsevärt utvidgad, dels ock, som följd av den ökade skattefriheten, en ej obetydlig skattehöjning för mera avsevärda arvslotter. För gåvoskatten, som enligt det nu gällande skattesystemet utgår efter samma skalor som arvsskatten, föreslås en särskild skattetariff, vilken i huvudsak motsvarar skalorna för kvarlåtenskapsskatten och arvslottsskatten i förening.

Kungl. Maj:ts förslag avser, enligt vad nu anförts, en utökning av arvs- och gåvobeskattningen betydligt utöver den skatteskärpning, som utskottet funnit erforderlig. Då den årliga inkomst från nämnda skattekälla, som enligt utskottets förmenande bör anskaffas, är väsentligt lägre än den, som Kungl. Maj:ts förslag avser att utvinna, är det tydligt, att utskottet har att vid bedömandet av förslaget om en kvarlåtenskapsskatt utgå från andra förutsättningar än dem, med vilka Kungl. Maj:t i propositionen räknat. Frågan om sättet för anskaffande av behövliga medel har, med andra ord, nu kommit i ett ändrat läge. Inom utskottet hava övervägts olika möjligheter att genom ökad förmögenhetsbeskattning åstadkomma den erforderliga utgiftstäckningen. Emellertid har utskottet stannat vid den uppfattningen, att den i nuvarande läge mest lämpliga utvägen att anskaffa det lägre belopp, som enligt den av utskottet förordade finansieringsplanen erfordras för en snabb amortering av visst lånebelopp, vore en höjning av de skalor, som gälla för den nuvarande beskattningen av arv och gåva. De av utskottet föranstaltade, i det föregående berörda utredningarna giva knappast stöd för den uppfattningen, att en skattehöjning i nu nämnd form, om den också i vissa fall kan föranleda olägenheter, skulle

i det stora hela vara mindre lämplig än de övriga former för förmögenhetsbeskattning, som i detta sammanhang skulle kunna ifrågakomma. Vid sådant förhållande saknar utskottet anledning att närmare ingå på de skäl, som kunna anföras för och emot en kvarlåtenskapsskatt, så ock att för gåvobeskattningens vidkommande förorda särskild skattetariff, som avviker från den för arvsbeskattningen gällande.

När utskottet således nu stått inför uppgiften att utarbeta förslag till en arvslottsbeskattning, avkastande tillsammans med skatt å gåvor ungefär 25 miljoner kronor om året, har utskottet beaktat, att i Kungl. Maj:ts proposition i huvudsak 1930 års siffror rörande kvarlåtenskaperna lagts till grund för den där föreslagna skattens beräkning, men att det belopp, som på grundval av nämnda siffror erhållits (cirka 45 miljoner kronor), reducerats med i runt tal 10 procent till 40 miljoner kronor. Sedermera har från finansdepartementet ställts till utskottets förfogande sådana uppgifter rörande kvarlåtenskaperna under år 1929, att en kalkyl kunnat verkställas jämväl på grund av sistnämnda års siffror. Slutligen har utskottet, såsom av det föregående framgår, låtit verkställa i huvudsak motsvarande bearbetning jämväl beträffande 1932 års kvarlåtenskaper.

De kalkyler, som nu på grundval av 1929 och 1932 års siffror verkställts rörande storleken av det skattebelopp, som den av Kungl. Maj:t föreslagna arvsbeskattningen nämnda år skulle inbragt, hava för 1929 resulterat i en siffra, vilken med några hundratusental kronor understiger 1930 års siffra, men utvisa för år 1932 ett belopp, som med ej mindre än omkring 10 miljoner kronor understiger 1930 års siffra och med omkring 5 miljoner kronor det i propositionen kalkylerade beloppet. Riksräkenskapsverket har i sitt i bilaga 1 upptagna utlåtande över Kungl. Maj:ts förslag, utan kännedom om 1932 års siffror, uttalat, att, om den i propositionen upptagna inkomstsiffran, 40 miljoner kronor, uppfattades såsom den föreslagna beskattningens påräkneliga normala årsavkastning, propositionens beräkning från riksräkenskapsverkets sida icke syntes giva anledning till erinran. Av olika skäl, som angivas i ämbetsverkets utlåtande, ansåge sig emellertid riksräkenskapsverket böra förorda, att den samlade intäkten av ifrågavarande beskattning icke beräknades till högre belopp än 35 miljoner kronor. Såsom ett av skälen till denna sänkning anförde riksräkenskapsverket, att en avsevärd del av de boupptecknings, som inregistrerades i början av budgetåret 1933/1934, antagligen skulle komma att avse dödsfall före den tidpunkt, som enligt propositionen tagits till utgångspunkt för den nya beskattningen, och sålunda ej omfattas av denna.

Utskottet har ansett försiktigheten bjuda, att vid beräkning av intäkten av arvsbeskattningen i genomsnitt under de närmaste åren 1932 års kvarlåtenskaper bliva i huvudsak grundläggande, även om anledning ej saknas till antagande, att 1932 års siffror av tillfälliga orsaker varit något lägre än vad som vid då rådande förmögenhetsförhållanden kunde anses

normalt. De skalor för arvs- och gåvoskatterna, som utskottet i det följande förordar, skulle på grundval av 1932 års siffror hava resulterat i ett stämpelbelopp å bouppteckningar av i det närmaste 22.3 miljoner kronor, motsvarande ungefär femtio procents genomsnittlig förhöjning av nuvarande skatt. Härtill skulle hava kommit antagligen minst 1.5 miljoner kronor i gåvoskatt och skatt å fastighetsfideikommiss m. m., eller sammanlagt närmare 24 miljoner kronor. Även under förutsättning att fideikommissrätt hädanefter kommer att i arvsbeskattningshänseende betraktas såsom nyttjanderätt — till vilket spörsmål utskottet i det följande återkommer — bör såsom normal skatteintäkt under de närmaste åren kunna påräknas ett belopp av 25 miljoner kronor. För nästa budgetår borde måhända, av skäl som berörts i riksräkenskapsverkets yttrande och med hänsyn till den uppskjutna tidpunkten för beskattningens ikraftträdande, av ifrågavarande skattekälla beräknas ett lägre belopp än 25 miljoner kronor. Emellertid anser utskottet, att redan för nästa budgetår intäkten av arvs- och gåvoskatten bör upptagas till det belopp, som förutsättes komma att i genomsnitt uppnås under de närmaste åren. Kommer i verkligheten skatten att inflyta med lägre belopp, blir, enligt det förfaringssätt för amortering av upplåningen, som förordas i utskottets utlåtande nr 00, kassafonden ej belastad med underskottet. Framhållas må att, om 1930 års siffror lades till grund för beräkningen, intäkten av ifrågavarande beskattning enligt de ifrågasatta skalorna skulle uppskattas till i det närmaste 30 miljoner kronor.

Utskottet har beaktat, att under de senaste månaderna i betydande utsträckning förekommit gåvor till stora belopp, vilka kunna tänkas minska inkomsten av arvsskatten under en följd av år. I sådant avseende är dock att märka, att dessa gåvor, därest mottagaren är givarens arvinge, under ett par års tid icke komma att inverka på den merskatt, som den nu förordade skatteskärpningen kan väntas inbringa. Sådana gåvor skola nämligen i regel medräknas i arvet, om givaren dör inom två år efter det gåvan skett. I dylikt fall skall gåvan sammanläggas med arvslotten och arvsskatt beräknas å hela det sålunda erhållna värdet, därvid emellertid vederbörande tillgodoräknas den redan under innevarande budgetår erlagda gåvoskatten. Avlider givaren först efter det de två åren förflutit, utgår ej arvsskatt för gåvan. Vad angår gåvor av sådan beskaffenhet, att givaren för sin livstid förbehållit sig nyttjanderätt till den bortskänkta egendomen eller rätt till periodisk avkastning av densamma, vill utskottet ifrågasätta, huruvida icke lämpligen sådana åtgärder borde vidtagas, att gåvorna kunna inräknas i mottagarens arvslott även efter de två årens förlopp. Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på detta spörsmål liksom i övrigt på de missförhållanden, vartill gällande bestämmelser för gåvobeskattningen kunna föranleda.

När utskottet ansett, att 1932 års siffror borde i huvudsak läggas till grund för beräkningarna, har utskottet jämväl tagit hänsyn till de förut

omförmälda utredningar rörande förmögenheternas storlek och förskjutningar, som verkställts för utskottets räkning. Dessa utredningar peka oförtydbart på en viss, ehuru icke mera betydande nedgång i förmögenheterna under de senaste åren. Utskottet får i sådant avseende hänvisa till bilagorna nr 3, 5 och 6, vilka i förevarande sammanhang erbjuda ett visst intresse. Påpekas må särskilt, att anledning föreligger att förmoda, att vid den allmänna fastighetstaxering, som äger rum innevarande år, taxeringssiffrorna, trots viss sänkning av taxeringsvärdena å jordbruksfastighet, knappast komma att i genomsnitt för riket visa någon större nedgång. Vid sådant förhållande kunde det måhända synas ligga nära till hands att antaga, att de av utskottet ifrågasatta skatteskalorna skola kunna beräknas inbringa i årligt genomsnitt mer än 25 miljoner kronor. Att detta kan komma att inträffa, är visserligen möjligt. Olika beräkningar hava emellertid visat, vilken stark inverkan ett fåtal mycket stora arv kan utöva på arvsskattens storlek. Rörande den förskjutning, som ägt rum just i avseende å förekomsten av större arv, giva de verkställda utredningarna ej sådan vägledning, att utskottet anser sig kunna på dem grunda ett antagande om högre avkastning än den av utskottet i det föregående förutsatta.

Vid skatteskalornas utformning har utskottet, såsom av det förut anförda framgår, utgått från att det behövliga skattebeloppet skulle uttagas genom höjning av nu gällande skatteskalor. Frågan om ökning av de skattefria beloppen har vid denna ståndpunkt saknat aktualitet för utskottet. Däremot har utskottet varit av den meningen, att beträffande de smärre arvslotterna, framför allt i arvsklass I, någon skatteökning i stort sett ej borde äga rum. För arvsklass I bibehålles följaktligen i huvudsak den nuvarande skatten för arvslotter upp till 20,000 kronor. En viss teknisk omläggning — i anslutning till den utformning av skatteskalorna, som återfinnes i Kungl. Maj:ts förslag — föranleder dock smärre justeringar. Därjämte har, med hänsyn till skatteskalans karaktär av s. k. skiktskala, höjningen i någon mån påbörjats vid belopp under 20,000 kronor. För de övriga arvsklasserna börjar höjningen tidigare, enär beträffande dem en även ganska betydande höjning vid allenast större belopp medför en så jämförelsevis obetydlig inkomstökning, att en proportionsvis mycket stor del av den ifrågasatta skattehöjningen skulle få läggas på första arvsklassen. Den omständigheten att skattehöjningen beträffande sistnämnda arvsklass i huvudsak avser endast de jämförelsevis större arvslotterna har den effekten, att, medan de ifrågasatta skalorna, tillämpade på 1932 års siffror, såsom förut framhållits, kunna beräknas inbringa i runt tal 50 procent mer än gällande skalor, skattesatserna för större arvslotter stundom bliva mer än fördubblade.

Skatteskalornas innebörd och verkningar belysas i vissa avseenden i bilaga 7 vid detta utlåtande.

Vid det förhållande, att utskottet stannat vid att förorda en väsentligt mindre skärpning av arvsbeskattningen än den av Kungl. Maj:t föreslagna, har utskottet ej ansett tillräcklig anledning föreligga att upptaga den av Kungl. Maj:t föreslagna utvidgningen av rätten till anstånd med skattens erläggande. Vad frågan om eftergift av skatt angår, bortfaller, såvitt utskottet kan finna, i följd av den ståndpunkt utskottet, enligt vad nedan utvecklas, intager till frågan om arvsbeskattningen av fideikommissrätt, den huvudsakliga grunden för det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget om ändring av bestämmelserna härutinnan. I nu ifrågavarande avseenden har utskottet följaktligen saknat anledning att föreslå ändring i vad arvsskatteförordningen för närvarande innehåller.

Utskottet föreslår, att skatteskärpningen skall träda i kraft den 1 juli 1933 men ej äga tillämpning beträffande arvsandel efter person, som dessförinnan avlidit.

Till de av Kungl. Maj:t föreslagna ändringarna i avfattningen av 26 och 56 §§ arvsskatteförordningen, vilka ändringar ej äga sammanhang med frågan om arvsskattens skärpning, finner utskottet sig kunna giva sin anslutning.

Det i motionerna I: 221 och II: 387 framställda yrkandet, att fideikommissaries rätt till fideikommissegendom skall beskattas såsom nyttjanderätt, har givit utskottet anledning att framhålla följande.

I 7 § arvsskatteförordningen stadgas, att vid värdering för uttagande av arvsskatt värdet av fideikommitterad egendom skall beräknas såsom om egendomen tillfallit fideikommissinnehavaren med äganderätt. Motsvarande bestämmelse återfinnes jämväl i tidigare stämpelförfattningar och bevillningsförordningar.

Det anföres av 1910 års arvsskattekommitté, att den fiktion, som ligger i nämnda bestämmelse, vore föranledd av den omständigheten, att då fideikommitterad egendom icke är avsedd att, så länge fideikommisstiftelsen varar, övergå med full äganderätt till någon innehavare, staten skulle komma att av sådan egendom upphämta väsentligt mindre skattebidrag än av annan, såvida icke den fideikommitterade egendomens övergång från en innehavare till en annan i skattehänseende likställdes med övergång med full äganderätt. Emellertid är det uppenbart, att denna beskattning av förvärvet av en rättighet, som i verkligheten är att likställa med en nyttjanderätt, kan ställa sig för fideikommissarien mycket betungande. De för beskattning av annan nyttjanderätt gällande reglerna innehålla, att nyttjanderättens värde skall upptagas till ett kapitalvärde, uppskattat efter det belopp, rättigheten senast för helt år motsvarat, och en räntefot av 5 för hundra om året enligt särskilda livslängdstabeller. Dessutom är föreskrivet, att årliga värdet av nyttjanderätt till viss egendom anses ut-

göra 5 procent av det penningvärde, som åsatts egendomen. Kan rättigheten icke enligt denna grund bestämmas, värderas den enligt intyg av trovärdiga män eller efter prövning av den myndighet, till vilken bouppteckning eller deklaration ingivits.

Är en fideikommissegendom taxerad till 500,000 kronor, utgår således efter nu gällande grunder arvsskatt på hela detta belopp, medan däremot fideikommissets värde för fideikommissarien, med tillämpning av principerna för beskattning av nyttjanderätt, i verkligheten, därest han vid tillträdet är respektive 25, 50 och 70 år gammal, utgör, i ungefärliga tal uttryckt, respektive 405,000 kronor, 310,000 kronor och 170,000 kronor. Särskilt där fideikommissarien vid tillträdet nått en högre ålder, kan förvärvets beskattande såsom äganderätt kännbart drabba honom och därmed samtliga hans arvingar, ej minst dem som ej bliva framtida innehavare av fideikommisset.

Om sättet för beskattning av fideikommissrätt redan nu måste anses stå i mindre god överensstämmelse med principerna för annan arvsbeskattning, är det tydligt, att ett genomförande av den nu föreslagna skärpningen i arvsbeskattningen måste ytterligare öka olägenheterna av detta förhållande. Det synes därför naturligt att nu begagna tillfället att i arvsskattelagstiftningen genomföra den, enligt vad ovan anförts, riktiga principen för ifrågavarande beskattning. Beskattning av förvärv av fideikommissegendom enligt denna princip har jämväl förordats i flera av de i ärendet inhämtade yttrandena.

Av nu anförda skäl anser sig utskottet böra föreslå, att förvärv av fideikommissrätt i arvsskattehänseende principiellt behandlas såsom nyttjanderätt. Vid sådant förhållande uppställer sig emellertid frågan om icke ovan anförda, nu gällande grunder för nyttjanderättens uppskattning, då fråga är om fast egendom av fideikommissnatur, stundom måste betraktas såsom mindre lämpliga. I vissa fall torde nämligen taxeringsvärdet å fast fideikommissegendom till rätt avsevärd del hänföra sig till corps-de-logisbyggnaden, som på de egendomar, varom här är fråga, ofta har en slottsliknande karaktär. I dylikt fall kommer icke det ekonomiska utbytet av fastigheten att motsvara nyttjanderättens uppskattade årsvärde. Jämväl i fall, där dylikt mervärde icke är åsatt byggnader å fastigheten, synas skäl för jämkningar i beskattningen kunna anföras. Byggnader samt park- och trädgårdsanläggningar äro å dessa egendomar ej sällan av sådan beskaffenhet, att kostnaden för deras underhåll kan vara betungande. Därtill kommer, att fideikommissarien ofta av släkttradition och samhörighetskänsla med godset torde känna sig förpliktad att på ett särskilt sätt taga sig an egendomens arbetarstam och bestrida kostnaderna för ålderdomsförsörjning och vård av trotjänare. Utan att här taga ställning till frågan om fideikommissinstitutionens bibehållande i framtiden må framhållas att, så länge fideikommissen äga bestånd och de med egendomarna förbundna kulturella värdena och sociala intressena således stå

under fideikommissariens vårdnad, denne icke genom beskattningen bör avhållas från att uppfylla sina förpliktelser mot godset.

Utskottet finner sig på nu angivna grunder böra förorda att i vissa fall fideikommissrätt till fast egendom vid arv beskattas lindrigare än annan nyttjanderätt. Uppgiften blir då att finna den lämpligaste formen för möjliggörande av sådan lindring. Det torde stöta på stora svårigheter att i författningstext på ett detaljerat sätt angiva betingelserna för rätt att åtnjuta lindring i beskattningen ävensom de normer, efter vilka nedsättningen av skattebeloppet skall äga rum. Däremot torde större betänklighet ej behöva resas mot att inom detta begränsade område under vissa allmänt angivna förutsättningar lägga rätt att medgiva lindrigare grund för beskattningen i Kungl. Maj:ts hand. Sålunda synes kunna föreslås en bestämmelse av innehåll att, där arvsskatten för fast egendom av fideikommissnatur prövas icke kunna i sin helhet erläggas utan men för ett med egendomen förbundet allmänt intresse av kulturhistorisk eller annan art, Kungl. Maj:t må på ansökan medgiva, att till grund för skattens beräkning lägges ett lägre värde än det, vartill fideikommissrätten eljest skall uppskattas. Kungl. Maj:t skulle vid prövning av ansökan om sådan lindrigare beskattningsgrund uppenbarligen ha att ur de angivna synpunkterna bedöma den ordinära skattens verkan i det särskilda fallet och sålunda taga i övervägande fideikommissariens ekonomiska ställning över huvud, betydelsen av de kulturella och sociala intressen, som kunna vara förknippade med egendomen, samt frågan om dessa intressens äventyrande genom skattens uttagande.

Utskottet vill sålunda förorda genomförandet av ovan angivna grunder för arvsbeskattningen av fideikommissrätt. De författningsändringar, som härför bliva erforderliga, torde inskränka sig till att omfatta arvsskatteförordningens 7 §. I detta författningsrum torde regeln att fideikommissrätt skall beskattas som äganderätt böra utbytas mot ett stadgande av innebörd att förvärv av fideikommitterad egendom skall beskattas såsom om den tillfallit fideikommissinnehavaren med nyttjanderätt. Såsom ett tillägg till paragrafen torde lämpligen bestämmelsen om rätt för Kungl. Maj:t att medgiva lindrigare grund för beskattningen böra få sin plats.

Vad angår de yrkanden, som angående beräkningen av värdet av tillgångarna i dödsbo eller om lindrigare arvsbeskattning för fastigheter framställts i motionerna I: 175, I: 221, II: 385 och II: 387, har utskottet funnit vissa skäl tala för att möjlighet beredes till en särskild uppskattning av det värde, vartill i dödsbo ingående fastighet skall upptagas. Nu gällande bestämmelser innehålla härutinnan, att fastighet skall upptagas lägst till det nästföregående årets taxeringsvärde. Uppenbarligen kunna fall förekomma, då detta värde icke motsvarar det, vartill fastigheten skulle upptagits, om taxeringen avsett tidpunkten för dödsfallet med då gällande pris-

förhållanden o. s. v. Den i bilaga nr 4 vid detta utlåtande omförmälda utredningen bekräftar i viss mån, att så kan vara fallet. Ett dylikt förhållande kan bero, förutom av en från början mindre riktig taxering, exempelvis därpå att efter taxeringen konjunkturförändringar inträffat, vilka påverkat fastighetens värde. Jämväl förändringar i fråga om bebyggelsen å fastigheten eller av dess skogsbestånd äro faktorer, varmed man i detta sammanhang har att räkna. Det synes därför icke uteslutet, att i sådana fall, där dödsbodelägarna hava skälig anledning antaga att en värdering av fastigheten, avseende tiden för arvlåtarens dödsfall, skulle resultera i ett lägre belopp än det, varmed vid bouppteckningen enligt gällande bestämmelser fastighetens värde skall upptagas, möjlighet beredes dem att påkalla uppskattning i särskild ordning för åsättande av det värde, vartill fastigheten skall i bouppteckningen upptagas. En viss tveksamhet kan visserligen råda angående lämpligheten av att ett särskilt värde, låt vara allenast för visst ändamål, åsättes en fastighet vid sidan av gällande taxeringsvärde, men det synes icke uteslutet, att en sådan anordning skall kunna träffas att dylika betänkligheter förfalla. Spörsmålet bör emellertid enligt utskottets förmenande icke upptagas till slutlig prövning utan en föregående allsidig utredning angående samtliga de omständigheter, som kunna inverka på frågan.

I detta sammanhang må erinras om det i motionerna I: 221 och II: 387 framställda yrkandet att i händelse av urarvakonkurs skatt måtte beräknas allenast å i konkursen uppkommande överskott. Utskottet, som finner berörda yrkande beaktansvärt, har emellertid ansett, att de spörsmål, som i förevarande sammanhang kunna inställa sig, äro av den natur, att de svårligen kunna av utskottet upptagas till slutlig behandling.

Utskottet förordar följaktligen, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om skyndsam utredning av senast berörda tvenne frågor.

I anslutning till motionen II: 385 har utskottet ansett det rimligt, att värdet av fast egendom i dödsbo efter person, som efter den föreslagna skatteskärpningens ikraftträdande avlider under år 1933, skall, där den skattskyldige det påfordrar, upptagas lägst till sistnämnda års taxeringsvärde i stället för det föregående årets. Utskottet föreslår följaktligen ett stadgande av dylikt innehåll, vilket stadgande lämpligen torde böra erhålla sin plats såsom en övergångsbestämmelse till den förordning angående ändring av arvsskatteförordningen, om vars antagande utskottet kommer att hemställa.

I anledning av motionen II: 100 vill utskottet förorda, att, liksom religiöst samfund enligt 32 § arvsskatteförordningen jämställes med kyrka såsom fritaget från gåvoskatt, sådant samfund i fråga om arvsskatt skall hänföras till klass III i den i 19 § arvsskatteförordningen intagna tariffen i stället för, såsom för närvarande är fallet, till klass IV i samma tariff.

Den i motionen I: 175 gjorda hemställan, att den skärpta arvsbeskattningen måtte erhålla endast provisorisk giltighet, finner utskottet sig icke kunna biträda.

Med åberopande av vad här ovan anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må

1) förklara, att det i Kungl. Maj:ts proposition nr 34 framlagda förslaget till förordning om kvarlåtenskapsskatt icke kunnat av riksdagen antagas;

2) med tillkännagivande, att det i nämnda proposition framlagda förslaget till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 381) om arvsskatt och skatt för gåva ej kunnat av riksdagen i oförändrat skick bifallas, antaga följande

Förslag

till

förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 381) om arvsskatt och skatt för gåva.

Härigenom förordnas, att 7, 19, 26 och 56 §§ förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

7 §.

För fideikommissrätt skall värdet beräknas, såsom om den fideikommitterade egendomen tillfallit fideikommissinnehavaren med nyttjanderätt.

Från egendomens — — — annan utgiva.

Där å fast egendom av fideikommissnatur belöpande arvsskatt prövas icke kunna i sin helhet erläggas utan men för ett med egendomen förbundet allmänt intresse av kulturhistorisk eller annan art, må Konungen på ansökan medgiva, att till grund för skattens beräkning lägges ett lägre värde än det, vartill fideikommissrätten eljest skall uppskattas.

19 §.

Skatt beräknas — — — enligt denna

Tariff

Klass I. För andel, som på grund av arv eller testamente tillkommer efterlevande make eller barn eller adoptivbarn eller avkomling till barn eller adoptivbarn, utgör skatten:

när värdet å andelen utgör 1,000 kronor: 10 kronor;

när värdet å andelen överstiger

1,000	men	icke	3,000	kr.:	10	kr.	för	1,000	kr.	och	1 %	av återstoden;
3,000	»	»	6,000	» :	30	»	»	3,000	»	»	2 %	» »
6,000	»	»	12,000	» :	90	»	»	6,000	»	»	3 %	» »
12,000	»	»	20,000	» :	270	»	»	12,000	»	»	4 %	» »
20,000	»	»	30,000	» :	590	»	»	20,000	»	»	5 %	» »
30,000	»	»	40,000	» :	1,090	»	»	30,000	»	»	6 %	» »
40,000	»	»	50,000	» :	1,690	»	»	40,000	»	»	7 %	» »
50,000	»	»	60,000	» :	2,390	»	»	50,000	»	»	8 %	» »
60,000	»	»	75,000	» :	3,190	»	»	60,000	»	»	9 %	» »
75,000	»	»	100,000	» :	4,540	»	»	75,000	»	»	10 %	» »
100,000	»	»	150,000	» :	7,040	»	»	100,000	»	»	12 %	» »
150,000	»	»	200,000	» :	13,040	»	»	150,000	»	»	14 %	» »
200,000	»	»	300,000	» :	20,040	»	»	200,000	»	»	16 %	» »
300,000	»	»	400,000	» :	36,040	»	»	300,000	»	»	18 %	» »
400,000	»	»		» :	54,040	»	»	400,000	»	»	20 %	» » .

Klass II. För andel, som på grund av arv eller testamente tillkommer fader, moder, broder (halvbroder), syster (halvsyster) eller broders (halvbroders) eller systers (halvsysters) avkomling eller på grund av testamente akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond eller pensionsanstalt, likasom ock sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse, utgör skatten:

när värdet å andelen utgör 200 kronor: 4 kronor;

när värdet å andelen överstiger

200	men	icke	1,000	kr.:	4	kr.	för	200	kr.	och	2 %	av återstoden;
1,000	»	»	3,000	» :	20	»	»	1,000	»	»	4 %	» »
3,000	»	»	6,000	» :	100	»	»	3,000	»	»	6 %	» »
6,000	»	»	12,000	» :	280	»	»	6,000	»	»	8 %	» »
12,000	»	»	20,000	» :	760	»	»	12,000	»	»	10 %	» »
20,000	»	»	30,000	» :	1,560	»	»	20,000	»	»	12 %	» »
30,000	»	»	40,000	» :	2,760	»	»	30,000	»	»	15 %	» »
40,000	»	»	60,000	» :	4,260	»	»	40,000	»	»	18 %	» »
60,000	»	»	100,000	» :	7,860	»	»	60,000	»	»	21 %	» »
100,000				» :	16,260	»	»	100,000	»	»	24 %	» » .

Klass III. För andel, som tillkommer kyrka eller religiöst samfund, landsting, kommun eller hushållningssällskap, utgör skatten:

när värdet å andelen utgör 200 kronor: 4 kronor;

när värdet å andelen överstiger

200	men	icke	500	kr.:	4	kr.	för	200	kr.	och	2 %	av återstoden;
500	»	»	1,000	» :	10	»	»	500	»	»	6 %	» »
1,000	»	»	3,000	» :	40	»	»	1,000	»	»	10 %	» »
3,000	»	»	6,000	» :	240	»	»	3,000	»	»	15 %	» »
6,000	»	»	20,000	» :	690	»	»	6,000	»	»	20 %	» »
20,000	»	»	60,000	» :	3,490	»	»	20,000	»	»	25 %	» »
60,000				» :	13,490	»	»	60,000	»	»	30 %	» » .

Klass IV. För andel, som tillkommer annan arvinge eller testamentstagare än sådan, som omförmäles i klass I, klass II eller klass III, utgör skatten:

när värdet å andelen utgör 200 kronor: 4 kronor;

när värdet å andelen överstiger

200	men	icke	500	kr.:	4	kr.	för	200	kr.	och	2	%	av återstoden;
500	»	»	1,000	» :	10	»	»	500	»	»	6	%	» »
1,000	»	»	3,000	» :	40	»	»	1,000	»	»	10	%	» »
3,000	»	»	6,000	» :	240	»	»	3,000	»	»	15	%	» »
6,000	»	»	12,000	» :	690	»	»	6,000	»	»	20	%	» »
12,000	»	»	20,000	» ;	1,890	»	»	12,000	»	»	25	%	» »
20,000	»	»	40,000	» :	3,890	»	»	20,000	»	»	30	%	» »
40,000				» :	9,890	»	»	40,000	»	»	35	%	» »

Vid tillämpningen av ovanstående tariff iakttages, att värdet å andelen avjämnas till närmast lägre fulla hundratal kronor.

26 §.

Har arvinge eller testamentstagare inom två år före arvlåtarens dödsfall eller vid hans dödsfall av honom erhållit gåva, som icke jämlikt 33 § a) eller b) är fri från skatt, skall värdet därav sammanläggas med det värde, vartill arvingens eller testamentstagarens arvsandel enligt förut stadgade grunder fastställts, och arvsskatten beräknas som om allt vore på en gång arvfallet. För skatt, som förut särskilt erlagts, skall avdrag ske, dock att arvsskatten icke i något fall må beräknas till lägre belopp än som belöper på ifrågavarande arvsandel i och för sig.

Bouppteckning skall — — — angiven beskaffenhet.

56 §.

Från tillämpningen — — — skedd uppsägning.

Har Konungen jämlikt 10 kap. 7 § lagen om arv eller 1 kap. 3 § lagen om testamente förordnat, att av egendom, som på grund av arv eller testamente tillfaller utländsk medborgare, skall utöver arvsskatten utgå en särskild avgift, skall sådan avgift uppbäras i den ordning, varom ovan sägs, och skola även i övrigt bestämmelserna i denna förordning i tillämpliga delar gälla i fråga om sådan avgift.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1933. Beträffande arvsandel efter person, som avlidit före förordningens ikraftträdande, och, såvitt angår gåvoskatt, gåva, för vilken deklaration dessförinnan avgivits, skola dock äldre bestämmelser äga tillämpning. Värde av fast egendom i dödsbo efter person, som efter denna förordnings ikraftträdande avlider under år 1933, skall, där den skattskyldige det påfordrar, upptagas lägst till sistnämnda års taxeringsvärde i stället för näst föregående års taxeringsvärde.;

3) i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta föranstalta om en allsidig utredning rörande dels frågan om beredande av möjlighet till särskild uppskattning av det värde, vartill fast egendom skall för beräknande av arvsskatt upptagas, dels ock frågan angående arvsbeskattningen vid fall av urarvakonkurs samt för riksdagen snarast möjligt framlägga de förslag, till vilka utredningen kan giva anledning; samt

4) besluta, att följande i detta utlåtande behandlade motioner, nämligen

inom *första kammaren*

a) nr 175 av herr *Bergman,*

b) nr 221 av herr *Bissmark,*

c) nr 223 av herr *Borell* m. fl., och

inom *andra kammaren*

d) nr 100 av herr förste vice talmannen *Bengtsson,*

e) nr 385 av herrar *Andersson* i Rasjön och *Olsson* i Mora,

f) nr 386 av herr *Ossbahr* m. fl.,

g) nr 387 av herr *Hillgård,*

h) nr 390 av herr *Flyg* m. fl., samt

i) nr 391 av herr *Anderson* i Norrköping m. fl.,

i den mån dessa motioner icke blivit av utskottet tillstyrkta eller eljest beaktade, icke skola till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 juni 1933.

På särskilda utskottets vägnar:

FELIX HAMRIN.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sigfrid Hansson, Johansson* i Fredrikslund, *Björnsson, Westman, Sederholm, Hagman, Wohlin, Sandén, Bagge, Bergman, Forslund* och *Löfgren,* samt

från andra kammaren: herrar *Hamrin, Jansson* i Falun, *Lindqvist, Fast, Nilsson* i Landeryd, *Olsson* i Gävle, *Linnér, Pehrsson* i Bramstorp, *Andersson* i Tungelsta, *Anderson* i Norrköping, *Olsson* i Golvvasta, *Andersson* i Löbbo och *Andersson* i Malmö.

Reservation

av herrar *Johansson* i Fredrikslund, *Sederholm*, *Bagge*, *Nilsson* i Landeryd, *Linnér* och *Anderson* i Norrköping, vilka anfört:

Utskottet framhåller, att det i Kungl. Maj:ts proposition nr 34 framlagda förslaget avser en utökning av arvs- och gåvobeskattningen betydligt över den skatteskärpning, som utskottet funnit erforderlig, och att utskottet således haft att vid bedömandet av förslaget om en kvarlåtenskapsskatt utgå från andra förutsättningar än dem med vilka Kungl. Maj:t räknat. Utskottet har för sin del stannat vid den uppfattningen, att den i nuvarande läge mest lämpliga utvägen att anskaffa det lägre belopp, som enligt den av utskottet förordade finansieringsplanen erfordras för en snabb amortering av visst lånebelopp, vore en höjning av de skalor, som gälla för den nuvarande beskattningen av arv och gåva. Vid sådant förhållande har utskottet ansett sig sakna anledning att närmare ingå på de skäl, som kunna anföras för och emot en kvarlåtenskapsskatt.

Då vi i princip instämt med utskottet i dess ovannämnda uppfattning, har detta emellertid icke blott eller ens huvudsakligen berott på den omständigheten, att systemet med en kvarlåtenskapsskatt i det förevarande läget befunnits obehövligt utan fast mera på de tungt vägande invändningar av principiell och praktisk innebörd, som kunna riktas mot nämnda skatteform och som även i ett flertal avgivna utlåtanden med stor skärpa framförts.

Vid ifrågavarande ärendes föredragning inför Kungl. Maj:t betecknade chefen för finansdepartementet kvarlåtenskapsskatten såsom en förmögenhetsbeskattning, som uttages först efter det förmögenhetens ägare avlidit. Kvarlåtenskapsskatten skulle alltså komma att utgöra en efterbeskattning av arvlåtarens förmögenhet, beräknad å dödsboets förmögenhetsmassa i dess helhet utan hänsyn till, hur denna skall fördelas mellan lottägarna i boet. En sådan beskattning av kvarlåtenskapen bryter emellertid mot sedan lång tid hävdvunna principer inom vår beskattningsrätt och leder, därest kvarlåtenskapen är mera avsevärd, ej sällan till för rättsuppfattningen stötande resultat. Det bör i detta sammanhang framhållas, att denna skatt, sådan densamma i förslaget utformats, skulle proportionellt fördelas på lottägarna efter storleken av vars och ens lott. Följden skulle bliva, att den som erhåller en lott av en stor förmögenhet finge avstå en större del därav i skatt än om samma belopp tillfallit honom såsom ensam arvinge eller meddelägare i ett mindre förmöget dödsbo. Skillnaden i beskattning av lika stora lotter kan uppenbarligen enligt detta system bliva högst avsevärd. Ytterligare må

anmärkas, att, jämväl med fasthållande av den i förslaget angivna grunden för skatten, att den skulle utgöra en efterbeskattning av arvlåtarens förmögenhet, bristande konsekvens synes vidlåda förslagets utformning bland annat därutinnan, att skatten utgår med enahanda belopp utan hänsyn till den tid, varunder arvlåtaren varit ägare av den förmögenhet, han vid dödsfallet efterlämnat.

Hur man än motiverar en förmögenhetsbeskattning, som uttages i samband med ägarens död, torde vara ofrånkomligt, att densamma — särskilt om den blir av sådan storlek, att dess erläggande periodiskt blir en mera regelmässig företeelse och den således betalas av de särskilda arvingarna och testamentstagarna i stället för att i sin helhet utgöras av den oskiftade kvarlåtenskapen — för det allmänna medvetandet kommer att framstå och verka såsom en på arvingarna och testamentstagarna lagd förmögenhetsskatt.

På de av oss nu anförda skälen kunna vi icke under några förhållanden förorda införandet av en kvarlåtenskapsskatt.

På sätt framgår av utav oss avgiven reservation vid särskilda utskottets utlåtande nr 17 ligger slutsumman av de av oss tillstyrkta anslagen cirka 43,000,000 kronor under de av utskottet förordade lånebeloppen. Vid sådant förhållande kan enligt vårt förslag lånebehovet — med tillämpande av samma princip för lånebeloppens fördelning på längre och kortare tid, som av utskottet föreslagits, begränsas till 80,000,000 kronor och erfordras förty för amortering på kort tid av detta belopp icke större förhöjning av de skalor, som gälla för den nuvarande beskattningen av arv och gåva, än som föreslås i de lika lydande motioner som väckts av herrar Borell och Anderson i Norrköping m. fl. (I: 223 och II: 391), vid vilken förhöjning inkomsten av arvsskatten med försiktig beräkning kan antagas inbringa cirka 19,000,000 kronor årligen. Med denna summa kan det av oss angivna lånebeloppet amorteras på en tid av 4—5 år.

Med åberopande av vad vi sålunda anfört få vi, som mot vad utskottet i övrigt anfört och yrkat icke hava något att erinra, hemställa,

att riksdagen må

1) — — — (= utskottets förslag);

2) — — — (= utskottets förslag) — — — följande

Förslag

— — — — — — — (= utskottets förslag) — — — — — — — — **för gåva.**

Härigenom — — — (= utskottets förslag) — — — lydelse:

7 §.

— —(= utskottets förslag).

19 §.

Skatt beräknas icke för andel, som på grund av arv eller testamente tillkommer efterlevande make, barn eller adoptivbarn eller avkomling till barn eller adoptivbarn, där samma andels värde understiger 1,000 kronor, ej heller för annan andel, som icke uppgår till ett värde av 200 kronor.

I övrigt beräknas skatten enligt denna

Tariff.

Klass I. För andel, som på grund av arv eller testamente tillkommer efterlevande make, barn eller adoptivbarn eller avkomling till barn eller adoptivbarn.

Andelsbelopp Kronor	Procenttal	Skattebelopp Kronor	Ökning för varje fullt 100-tal kronor, som faller mellan de i kol. 1 angivna andelsbeloppen Kronor
1,000	0.75	7.50	1.25
2,000	1.00	20	1.50
4,000	1.25	50	2.00
6,000	1.50	90	2.50
8,000	1.75	140	3.00
10,000	2.00	200	3.50
12,000	2.25	270	3.50
15,000	2.50	375	3.50
20,000	2.75	550	3.50
30,000	3.00	900	4.00
40,000	3.25	1,300	4.50
50,000	3.50	1,750	6.50
60,000	3.75	2,400	6.50
75,000	4.00	3,375	7.50
100,000	4.25	4,250	10.25
150,000	6.25	9,375	11.25
200,000	7.50	15,000	10.50
400,000	9.00	36,000	15.00
600,000	11.00	66,000	19.00
800,000	13.00	104,000	23.00
1,000,000	—	—	—

För andel, som uppgår till 1,000,000 kronor eller därutöver, utgör skatten 15 kronor för varje fulla 100 kronor.

Klass II. För andel, som på grund av arv eller testamente tillkommer fader, moder, broder (halvbroder), syster (halvsyster) eller broders (halvbroders) eller systers (halvsysters) avkomling eller på grund av testamente akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond eller pensionsanstalt, likasom ock sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse.

Andelsbelopp Kronor	Procenttal	Skattebelopp Kronor	Ökning för varje fullt 100-tal kronor, som faller mellan de i kol. 1 angivna andelsbeloppen Kronor
200	1.00	2.00	1.65
500	1.40	7.00	2.10
1,000	1.75	17.50	3.15
2,000	2.45	49.00	4.55
3,000	3.15	94.50	5.95
4,000	3.85	154.00	7.35
5,000	4.55	227.50	9.45
10,000	7.00	700	9.80
20,000	8.40	1,680	12.60
60,000	11.20	6,720	14.70
100,000	12.60	12.600	15.40
200,000	14.00	28,000	17.50
400,000	15.75	63,000	21.00
600,000	17.50	105,100	24.50
800,000	19.25	154,000	28.00
1,000,000	—	—	—

För andel, som uppgår till 1,000,000 kronor eller därutöver, utgör skatten 21 kronor för varje fulla 100 kronor.

Klass III. För andel, som tillkommer kyrka eller religiöst samfund, landsting, kommun eller hushållningssällskap.

Andelsbelopp Kronor	Procenttal	Skattebelopp Kronor	Ökning för varje fullt 100-tal kronor, som faller mellan de i kol. 1 angivna andelsbeloppen Kronor
200	1.75	3.50	3.50
500	2.80	14	4.20
1,000	3.50	35	7.00
2,000	5.25	105	10.50
3,000	7.00	210	14.00
4,000	8.75	350	17.50
5,000	10.50	525	21.00
6,000	12.25	735	21.00
7,500	14.00	1,050	19.60
10,000	15.40	1,540	17.50
30,000	16.80	5,040	19.60
60,000	18.20	10,920	21.00
120,000	19.60	23,520	22.40
240,000	—	—	—

För andel, som uppgår till 240,000 kronor eller därutöver, utgör skatten 21 kronor för varje fulla 100 kronor.

Klass IV. För andel, som tillkommer annan arvinge eller testamentstagare än sådan, som omförmäles i klass I, klass II eller klass III.

Andelsbelopp Kronor	Procenttal	Skattebelopp Kronor	Ökning för varje fullt 100-tal kronor, som faller mellan de i kol. 1 angivna andelsbeloppen Kronor
200	1.75	3.50	3.50
500	2.80	14	4.20
1,000	3.50	35	7.00
2,000	5.25	105	10.50
3,000	7.00	210	14.00
4,000	8.75	350	17.50
5,000	10.50	525	20.30
10,000	15.40	1,540	21.70
30,000	19.60	5,880	28.00
60,000	23.80	14,280	29.40
120,000	26.60	31,920	29.40
240,000	—	—	—

För andel, som uppgår till 240,000 kronor eller därutöver, utgör skatten 28 kronor för varje fulla 100 kronor.

26 §.

— (= utskottets förslag).

56 §.

— (= utskottets förslag).

Denna förordning — — — (= utskottets förslag) — — — taxeringsvärde.;

3) — — — (= utskottets förslag); samt

4) — — — (= utskottets förslag).

Bilaga 1.

Till riksdagens bevillningsutskott.

Genom remiss den 3 februari 1933 har Kungl. Maj:t, med överlämnande av Kungl. Maj:ts proposition nr 34 med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt med mera jämte vissa i anledning av propositionen väckta motioner, anbefallt hovrätten att till utskottet avlämna yttrande i anledning av propositionen och motionerna.

I anledning härav får hovrätten anföra:

Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition åsyftar en mycket avsevärd höjning av arvs- och gåvobeskattningen. Inkomsten av denna skattekälla skulle ökas med omkring 25 miljoner kronor, vilket i jämförelse med dess avkastning under de senaste åren innebure en stegring av inemot 150 procent. Detta resultat skulle vinnas därigenom att dels den hos oss nu tillämpade formen för sådan beskattning avsevärt skärptes beträffande större arvslotter och gåvor, dels en ny form av arvsbeskattning, kvarlåtenskapsskatt, infördes. Medan arvsskattens maximum för närvarande i var och en av de fyra skatteklasserna utgör respektive 10, 15, 15 och 20 procent, skulle den belastning, som i form av arvslotts- och kvarlåtenskapsskatt kunde tillhopa drabba viss arvinge eller testamentstagare, enligt förslaget kunna uppgå till respektive 32.8, 36, 39.2 och 42.4 procent. Skärpningen skulle emellertid drabba blott arvingar och testamentstagare i förmögna dödsbon, varemot på grund av en avsevärd höjning av den gräns, vid vilken skattskyldigheten begynner, skattefrihet eller skattelindring komme att inträda för mindre och medelstora förmögenheter. Beträffande gåvoskatten hava motsvarande ändringar vidtagits, ehuru frågan här måst lösas i annan ordning; kombinationen mellan kvarlåtenskaps- och arvslottsskatt har i det hela fått ersättas med en utbyggnad av den nu gällande gåvoskatten.

Det torde icke ankomma på hovrätten att uttala sig angående de farhågor, som yppats, att den föreslagna skatteskärpningen kunde menligt inverka på sparandet och kapitalbildningen, fresta till kapitalexport och överhuvud motverka strävandena att övervinna den rådande ekonomiska depressionen. Hovrätten torde ej heller hava att yttra sig angående beräkningen av de skattebelopp, som kunna förväntas inflyta, eller angående dessa belopps behövlighet ur budgetär synpunkt. Lika litet synes det vara hovrättens sak att bidraga till diskussionen, huruvida nämnda belopp kunde med mindre olägenhet uppbringas annorledes än genom en förmögenhetsbeskattning, exempelvis på den indirekta beskattningens väg. Utan att i förenämnda hänseenden ingå i någon prövning, skall hovrätten i det följande utgå därifrån att åtminstone under de närmaste åren ett ytterligare belopp av omkring 25 miljoner kronor årligen måste uppbringas genom förmögenhetsbeskattning i en eller annan form. Spörsmålet blir sålunda, huruvida de remitterade förslagen innefatta en lycklig eller i varje fall acceptabel lösning av nämnda uppgift, och det sålunda begränsade problemet skall här diskuteras huvudsakligen ur rättslig synpunkt.

Hela intäkten av nu ifrågavarande skatteformer är avsedd att under en tid av fyra år användas till amortering av statslån om 160 miljoner kro-

nor, vilka skulle upptagas för finansiering av offentliga arbeten, anordnade till bekämpande av arbetslösheten. Med hänsyn till det sålunda angivna syftet låge det nära till hands att antaga, att den starka skatteskärpningen vore tänkt såsom en extraordinär pålaga att utgå under en begränsad tid av fyra år för att bereda tillfällig hjälp i ett statsfinansiellt nödläge. Detta är emellertid icke meningen. Det är blott »till en början» som skattemedlen i fråga skola användas i nyssnämnda syfte; beträffande den följande tiden säges blott att »dessa skatter i främsta rummet böra tagas i bruk för sådana ändamål, som innebära att kapital bildas i det allmännas hand eller med bistånd från det allmänna» (s. 24—25).

Lämpligheten att binda vissa skatteintäkter vid vissa bestämda ändamål och särskilt att genom beskattning av förmögenhet bilda kapital i samhällets hand skall ej av hovrätten upptagas till prövning. Men väl anser sig hovrätten böra framhålla, hurusom den nu föreslagna beskattningsåtgärden icke lämpar sig såsom en tillfällig nödåtgärd, avsedd att vinna användning allenast under viss kort tid, i förevarande fall en fyraårsperiod. Det kan icke vara rimligt att fördela de tunga bördor, om vilka här är fråga, på en liten krets av personer, vilken bestämmes av den tillfälliga omständigheten, att de under nämnda tidsperiod förlora en nära anhörig; skedde det, kunde med fog talas om rättvisans lotteri. Vill man begränsa sig till att söka hjälp genom extraordinära pålagor av tillfällig art, torde sålunda de föreslagna beskattningsåtgärderna utan vidare kunna lämnas ur räkningen. Endast under förutsättning att fråga är om deras mera definitiva införlivande med vårt skattesystem torde deras lämplighet förtjäna att diskuteras. Men om frågan sålunda gäller, icke en tillfällig nödåtgärd utan en i sina huvuddrag bestående lösning av arvsbeskattningens problem, kräver förslaget å andra sidan en så mycket noggrannare prövning.

Den viktigaste nyheten i förslaget är den s. k. kvarlåtenskapsskatten, vilken i motsats till gällande arvsskatt skulle läggas icke på de särskilda arvs- och testamentslotterna utan på kvarlåtenskapen i dess helhet. Såsom i propositionen erinras, har kvarlåtenskapsskatt tidigare utgått i vårt land. För den nu levande generationen är den emellertid okänd, och dess historiska förebilder hava haft helt andra och blygsammare dimensioner. Med undantag av England, där motsvarighet till vår förmögenhetsskatt saknas, synes ock kvarlåtenskapsskatten utomlands spela en mindre framträdande roll. Ur den i propositionen anförda motiveringen för denna skatteform må återgivas följande: »Skulle man betrakta kvarlåtenskapsskatten såsom arvsskatt i inskränkt mening, kan mot densamma naturligtvis resas den invändningen att den bryter mot grundsatsen, att arvsskatten med hänsyn till rättvisa och billighet bör anpassas efter arvingarnas skyldskap till arvlåtaren och deras ekonomiska bärkraft, sådan denna låter sig utläsa av arvslotternas storlek. Men motiveringen för en kvarlåtenskapsskatt är en annan än den, som förut anförts för arvsskatten i inskränkt mening; kvarlåtenskapsskatten skall utfylla eller ersätta förmögenhetsskatt i annan form. Denna skatt bör alltså uttagas där principiellt sett en högre beskattning å arvlåtarens förmögenhet under dennes livstid varit på sin plats. Saken kan med andra ord uttryckas så, att den ökning av förmögenhetsbeskattningen, som finnes motiverad, får form av en skatt, som uttages först efter det förmögenhetens ägare avlidit.» För sin del känner sig hovrätten icke av denna motivering övertygad om lämpligheten att med vårt skattesystem införliva en kvarlåten-

skapsskatt sådan som den här föreslagna. Kvarlåtenskapsskatten är tänkt såsom en efterbeskattning av arvlåtarens förmögenhet, men den drabbar icke honom utan arvingar och testamentstagare, på vilka den proportionellt fördelas efter storleken av vars och ens lott. Den som erhåller ett legat efter en miljonär får vidkännas ett kännbart avdrag, huru obetydligt legatet än må vara, medan den som erhåller enahanda förmån ur ett mindre bo slipper undan en motsvarande avbränning. Den ensamme arvingen till en måttlig förmögenhet är fri från kvarlåtenskapsskatt, medan den, som ärver samma eller kanske mindre belopp men har flera medarvingar, får sin lott betydligt reducerad. Hovrätten tvivlar på att en sådan sakernas ordning står i god överensstämmelse med i vårt land gällande uppfattning beträffande skattebördors rättvisa fördelning. Den teoretiska grund, som anförts för kvarlåtenskapsskatten, synes icke ägnad att rubba de betänkligheter, vilka från förenämnda praktiska synpunkter yppa sig, detta så mycket mindre som kvarlåtenskapsskatten, tänkt såsom ett slags surrogat för en förmögenhetsbeskattning i levande livet, lider av i ögonen fallande svagheter. I detta hänseende är till en början att framhålla, hurusom kvarlåtenskapsskatten utmätes utan all hänsyn till den nytta arvlåtaren haft av sin förmögenhet; vare sig han innehaft densamma under ett långt liv eller den tillfallit honom kort före dödsfallet, utgår kvarlåtenskapsskatten med enahanda belopp. Den teoretiska argumentationen till trots, kommer skatten att verka såsom en på arvingar och testamentstagare lagd förmögenhetsskatt, särskilt som skatten på grund av sin storlek i stor utsträckning kommer att utgå periodiskt och erläggas av de särskilda arvingarna och testamentstagarna i stället för att i sin helhet utgöras av den oskiftade kvarlåtenskapen. Vill man anlägga teoretiska synpunkter, kan uppfattningen av kvarlåtenskapsskatten såsom en successorerna drabbande pålaga sägas vinna stöd av det förhållandet, att enligt svensk rätt successionen sker i och med dödsfallet och icke förmedlas genom en »administrator» eller »executor» på det egendomliga sätt, som gäller i England och där låter teorien om en uppskjuten förmögenhetsskatt framstå såsom mera naturlig. Emot kombinationen mellan kvarlåtenskaps- och arvslottsskatt tala även de svårigheter, som därav förorsakas, då det gäller att genomföra önskvärd parallellism mellan arvs- och gåvobeskattning. Så som förslaget är utformat, blir vid gåva från arvlåtare till arvinge skatten i regel lägre än vid arv, därest flera medarvingar finnas, medan förhållandet i allmänhet blir det motsatta, om gåvotagaren är ensam arvinge. Ju flera arvingarna äro, dess större blir i regel avvikelsen.

På nu anförda grunder anser sig hovrätten böra avstyrka den föreslagna kombinationen av kvarlåtenskaps- och arvslottsbeskattning. Den frågan framställer sig då, huruvida hela det avsedda beloppet lämpligen kunde uppbringas på den gällande arvslottsbeskattningens väg. Ej heller denna lösning anser sig emellertid hovrätten kunna tillstyrka. Den tekniska utbyggnaden av denna skatteform har tillkommit med tanke på en skatt av måttliga proportioner, vilken från början var avsedd att i sin helhet erläggas i samband med arvfallet. Då skatten fick den utbildning den sedan i huvudsak behållit, hade de ekonomiska förhållandena en helt annan fasthet och stabilitet än för närvarande. På den grund kunde det låta försvara sig att såväl beträffande uppskattningen av tillgångar och skulder som vid fixerande av de särskilda lotternas storlek tillämpa mera summariska regler. Under våra dagars snabbt växlande konjunkturer har

det emellertid visat sig, att en tillämpning av dessa regler kan leda till mycket obilliga resultat. Lättast kan naturligtvis detta inträffa i sådana fall, då den numera öppnade möjligheten till anstånd med skattens betalning tagits i bruk. Om arvsskattebördan för ett stort antal fall stegras på nu föreslaget sätt och i samband därmed skattens erläggande i stor utsträckning fördelas på en lång följd av år, komma nämnda olägenheter att göra sig gällande med sådan styrka, att beskattningen icke längre kan byggas på samma grundvalar som hittills, boupptecknigen och det fingerade arvskiftet. Detta gäller evad man räknar med en ren arvslottsskatt eller med en kombination av sådan skatt och kvarlåtenskapsskatt men alldeles särskilt i sistnämnda fall. På sätt i flera motioner framhållits, skulle orimliga resultat i stor utsträckning uppstå, om vid skattens beräknande jordbruksfastighet ej finge upptagas under taxeringsvärdet. Men även många andra exempel kunna anföras. Beträffande jordbruksfastighet ligger felet främst däruti, att för närvarande avkastningen oftast ej står i rimlig proportion till taxeringsvärdet. I andra fall kan saken ligga till på motsatt sätt. Taxeringsvärdet å en fabrik svarar kanske ganska väl emot avkastningsvärdet, men vid den av arvsbeskattningen framtvungna realisationen kan skäligt vederlag ej vinnas. Den vid dödsfallet gällande kursen på vissa värdepapper är vanligen bestämd av måttliga utbud men ej anpassad efter en realisation i den omfattning, som kan bliva nödvändig i och för arvsskattens betalning. Det senaste årets erfarenheter från aktiemarknaden visa hän på faran, att värdena undergå en katastrofal försämring mellan dödsfallet och skattens förfallotid, en fara som tydligen mångdubblas, om uppskov med skattens inbetalning skall bliva vanlig. Såsom i det föregående visats, kommer i sådana fall skatten, hur den än konstrueras, faktiskt att verka såsom en periodisk förmögenhetsskatt på vederbörande arvinge eller testamentstagare, men en förmögenhetsskatt som utmätts med hänsyn till omständigheter, vilka kanske äro helt och hållet förändrade vid den tidpunkt, då skatten skall utgöras. Uppenbart är, att en på detta sätt konstruerad förmögenhetsskatt kan verka fullkomligt ruinerande på den skattskyldige även i fall då ingen annan oförsiktighet kan läggas honom till last än möjligen att han följt lagstiftarens anvisningar beträffande anstånd med skattens erläggande. Det bör i detta sammanhang erinras, att ett omedelbart erläggande av hela skattebeloppet kan stöta på svårigheter icke blott då kvarlåtenskapen huvudsakligen består av sådana värden som exempelvis jordbruksfastighet med inventarier, utan även då den är placerad i värdepapper; dessa senare äro ej sällan i stor utsträckning belånade på sådana villkor, som försvåra en omedelbar realisation av befintligt överhypotek, och även om de äro disponibla för försäljning, kan måhända skäligt pris ej erhållas vid en hastig avveckling. Om medel till skattens omedelbara infriande uppbringas genom belåning av tillgångarna, äro riskerna för ruinerande förluster till följd av försämrade konjunkturer tydligen icke mindre än om anstånd med betalningen utverkas.

Beträffande fideikommitterad egendom skall enligt 7 § i förordningen om arvsskatt och skatt för gåva värdet beräknas såsom om egendomen tillfallit fideikommissinnehavaren med äganderätt. Lagberedningen yttrar härom i sitt förslag till lag om testamente (s. 137): »Vad arvsskatteförordningen inbegriper under fideikommissrätt har varit föremål för tvekan. Har vid successiv äganderätt till viss egendom — såsom vanligen är fallet

— en föregående ägare skyldighet att lämna egendomen från sig oförminskad till den därefter berättigade, står hans rätt enligt beredningens uppfattning ekonomiskt vida närmare nyttjanderätten än äganderätten. Detta gäller jämväl om de typiska perpetuella familjefideikommissen. Med anledning härav synes det även böra tagas i övervägande, huruvida icke möjligen dylik successiv rätt bör i fråga om arvsskatt jämställas med nyttjanderätt». Skall arvsbeskattningen höjas på föreslaget sätt, lärer den av lagberedningen ifrågasatta ändringen bliva ofrånkomlig. Särskilt i fråga om stora jordbruksfideikommiss med högt uppdrivna taxeringsvärden, skulle skatten eljest kunna uppgå till högre belopp än fideikommissrättens verkliga värde.

I det föregående har hovrätten uppehållit sig vid de anmärkningar, som kunna göras emot arvsbeskattningens anknytning till boupptecknings värdena. Erfarenheten visar emellertid, att också den summariska beräkning av de särskilda arvslotterna, som i regel ligger till grund för debiteringen, kan vara ganska missvisande. Skatten skall visserligen beräknas på grundval av det mellan delägarna förrättade skiftet, där detta är fogat vid bouppteckningen och finnes vara lagligen beskaffat. Men där kvarlåtenskapen är mera betydande, låter det sig sällan göra att få ett skifte till stånd inom den för bouppteckningens registrering stadgade tid, och debiteringen sker då med hjälp av ett fingerat arvskifte, uppgjort efter mycket schematiska grunder. Betydande avvikelser från det verkliga rättsläget kunna härvid uppstå, och då av sådan anledning arvsskatten blivit för högt beräknad, lärer allenast i vissa undantagsfall möjlighet att vinna rättelse stå öppen.

De i det föregående anförda exemplen torde visa, att en starkt ökad arvsbeskattning icke kan byggas på den gällande lagstiftningens grund. För ändamålet skulle krävas en ingående revision av reglerna om kvarlåtenskapens värdering och bestämmandet av de särskilda andelarnas storlek, en revision vars behövlighet mången gång gjort sig kännbar även vid tillämpning av gällande skattesatser. Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt frågan om eftergift av skatt. De regler i detta ämne, som innefattas i förslaget avse — frånsett det fall att den skattskyldige avlider inom sex månader från arvfallet — allenast fideikommissarie eller den, som på livstid innehar nyttjanderätt eller rätt till ränta, avkomst eller annan förmån. Men de förutsättningar, från vilka man utgått vid skattebeloppets uträknande, kunna även i andra fall undergå så avsevärda förändringar, att ett utkrävande av de resterande skattebeloppen måste anses oförenligt med rättvisa och billighet. Att på ett samtidigt praktiskt och i sak tillfredsställande sätt reglera sådan efterjustering av skattebeloppen är emellertid en ytterligt vansklig uppgift.

Den av den starka skattehöjningen betingade nödvändigheten att i stor utsträckning medgiva skattens fördelande på en följd av år och det därmed förknippade behovet av jämkningar beträffande senare förfallande skattebelopp torde bäst visa, huru långt man skulle föras bort från de principer, på vilka de gällande arvsskattereglerna bygga. I den praktiska tillämpningen finge den föreslagna arvsbeskattningen i stor utsträckning mindre karaktären av en verklig arvsskatt än av ett slags periodisk förmögenhetsskatt. Skattskyldighetens inträde vore väl betingat av ett arvfall, men skattens utgörande vore ej på det för arvsbeskattningen typiska sättet förknippat med egendomens förvärvande utan vilade på förmögenhetens innehavare såsom sådan. Den frågan framställer sig då, huruvida

det överhuvud är välbetänkt att för nu förevarande budgetära ändamål anlita arvsbeskattningen.

I ett statsfinansiellt nödläge söker man helt naturligt efter sådana skattekällor, vilka kunna beräknas lämna ett betydande utbyte utan att dock de nya bördorna kännas alltför tryckande. Och till förmån för arvsskatten plägar åberopas, att den är jämförelsevis lätt att bära, då den är anknuten till ett vederlagsfritt förvärv från den skattskyldiges sida. Detta argument förlorar uppenbarligen i värde, i den mån skatten övergår till att vara periodisk. Huru bestickande den anförda satsen än kan låta, står den för övrigt i stor utsträckning i strid med förhållandena sådana de gestalta sig i det verkliga livet. Alldeles särskilt gäller detta de talrika fall, då kvarlåtenskapen tillkommer arvlåtarens närmaste. Om en man förlorar sin hustru och därvid ärver hennes hälft i boet, innebär detta i regel icke någon reell förbättring av hans ekonomiska läge, och om en man dör från hustru och hemmavarande barn, undergå de efterlevandes ekonomi oftast en förändring till det sämre. Att här tala om en av arvfallet betingad stegring av skattekraften är sålunda en fiktion.

Evad problemet ses från skattetekniska eller från sakliga synpunkter, möta sålunda enligt hovrättens uppfattning avgörande betänkligheter emot en utbyggnad av arvsbeskattningen sådan som den föreslagna. Arvsskatteförordningen, vilken i rättstillämpningen visat sig vara behäftad med många svagheter, kan icke uppbära den tunga överbyggnad, som ifrågasättes. En överarbetning i syfte att skapa ett mera hållbart underlag skulle kräva mycken tid och omsorg och lärer ändock icke leda till åsyftat resultat, såframt hittills tillämpade huvudgrunder för skattebördors fördelning skola upprätthållas. Redan av det nära samband, som råder mellan arvs- och gåvobeskattningen, lärer följa, att den senare ej lämpligen kan omläggas annat än i förening med den förra.

Den kungl. propositionen innefattar ej blott en väsentlig skärpning av skatten å de stora arven utan ock en betydande lindring beträffande de mindre. Med hänsyn till de svårigheter som uppstå att på förmögenhetsbeskattningens väg ersätta den härav orsakade inkomstminskningen måste hovrätten uttala starka tvivelsmål, huruvida en sådan skattelindring får anses vara av tillräckliga skäl påkallad. Enligt hovrättens mening vore det lyckligast, om gällande regler angående arvsbeskattning lämnades orubbade eller i varje fall utan annan ändring än en måttlig skärpning av skatten å större andelar.

Med hänsyn till de betänkligheter, som möta emot arvs- och gåvobeskattningens anlitande i föreslagen utsträckning, framställer sig spörsmålet, huruvida icke både från teknisk och saklig synpunkt en sådan form av förmögenhetsbeskattning vore att föredraga, där skattskyldigheten icke gjordes beroende av dödsfall utan skatten årligen drabbade alla större förmögenheter och därvid anpassades efter det aktuella förmögenhetsläget. Väl kan det, såsom i propositionen (s. 24) uttalas, icke vara lämpligt att helt enkelt skärpa den skatt på förmögenhet, som redan utgår i samband med inkomstskatten; nämnda form av förmögenhetsskatt delar med arvsskatten den svagheten att bestämmas efter alltför summariska och godtyckligt verkande grunder. Men det torde förtjäna undersökas, huruvida icke andra och bättre utvägar stå till buds. Nära till hands ligger tanken att lägga i någon mån ökade bördor icke på förmögenheten såsom sådan utan på förmögenhetsinkomsten, varvid finge övervägas, huruvida all förmögenhetsinkomst skulle drabbas lika eller en skillnad borde göras mellan olika slag av förmögenhetsinkomst.

Hovrätten håller före, att en sådan extra förmögenhetsskatt skulle kunna provisoriskt så utformas, att den första uttaxeringen kunde äga rum på grundvalen av föreliggande deklarationsuppgifter. Måhända skulle det praktiska genomförandet av denna tanke visa sig vara en lättare uppgift än den omläggning av arvs- och gåvobeskattningen, som bleve nödvändig. Vilka belopp som på denna väg skulle kunna uppbringas utan skada för kapitalbildningen och utan oskäligt betungande av de skattskyldiga undandrager sig hovrättens bedömande. Liksom en avsevärd höjning av skatten på arv och gåva otvivelaktigt skulle framkalla mången gång framgångsrika försök att kringgå de nya bestämmelserna, finge man här räkna med en liknande fara, om beskattningen överskrede rimliga gränser. Den sålunda till prövning ifrågasatta skatteformen torde emellertid äga företräde därutinnan att skattebördan bleve fördelad på flera axlar och kunde bättre anpassas efter förmågan. Vid anlitande av denna form framtvunges även av förhållandenas egen natur en önskvärd närmare prövning av skattebördans nationalekonomiska återverkningar. Hovrätten vill även framhålla, att en sådan förmögenhetsskatt kunde utan olägenhet begränsas att utgå under allenast det antal år, som befunnes motsvara det till stöd för en utökad förmögenhetsbeskattning åberopade behovet.

Hovrätten har i det föregående ej inlåtit sig på närmare granskning av detaljerna i hithörande författningar. Det bör dock ej förtigas, att förordningen om arvsskatt och skatt för gåva även i andra än här förut berörda hänseenden företer påtagliga brister och, även frånsett den föreslagna skattehöjningen, är i stort behov av revision. Såsom exempel må hänvisas till vad lagberedningen i sitt förslag till lag om testamente (s. 136) anfört beträffande 12 och 13 §§ i nämnda förordning.

Stockholm den 23 februari 1933.

På kungl. hovrättens vägnar:

BIRGER EKEBERG.

Nils R. Piehl.

Till riksdagens bevillningsutskott.

Genom remiss den 3 februari 1933 har Kungl. Maj:t anbefallt kammarrätten att till bevillningsutskottet avgiva av utskottet begärt yttrande i anledning av Kungl. Maj:ts för innevarande års riksdag framlagda proposition nr 34 med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m. jämte vissa med föranledande av propositionen inom riksdagen väckta motioner.

Den svenska arvsbeskattningen är för närvarande, såsom i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet erinras, anordnad såsom en arvslottsskatt, d. v. s. en skatt, som utgår av varje särskild arvinges eller testamentstagares andel av kvarlåtenskapen efter den avlidne, därvid dock lotter av viss mindre storlek äro skattefria. Skattens belopp bestämmes enligt en tariff med skilda skatteskalor för fyra olika klasser,

ordnade huvudsakligen efter graden av skyldskap mellan arvinge respektive testamentstagare samt den avlidne. Skalorna inom varje klass äro progressiva och maximum för skatten är bestämt till 10 procent i klass I, 15 procent i klasserna II och III samt 20 procent i klass IV.

Enligt det framlagda förslaget skall, med bibehållande av den nuvarande arvslottsskatten, därjämte utgå en kvarlåtenskapsskatt, bestämd efter storleken av boets hela behållning utan avseende å dess fördelning i särskilda lotter. Från utgörande av dylik skatt fritages kvarlåtenskap, vars värde icke överstiger 20,000 kronor. För överskjutande värde utgår skatten efter en starkt progressiv skala, enligt vilken skatten maximalt kan utgöra 20 procent av hela värdet. Beträffande arvslottsskatten föreslås ändring i gällande bestämmelser dels därutinnan, att det skattefria beloppet avsevärt höjes, nämligen i klass I från 1,000 kronor till 20,000 kronor, i klass II från 200 till 2.000 kronor samt i tredje och fjärde klasserna från 200 till 1.000 kronor, dels ock i avseende å skatteskalorna, vilkas maxima höjas till respektive 16, 20, 24 och 28 procent.

Kvarlåtenskapsskatten motiveras av departementschefen såsom en i efterskott uttagen skatt å arvlåtarens förmögenhet. Principiellt sett hade en högre beskattning av förmögenheten under arvlåtarens livstid varit på sin plats, och det vore därför fullt befogat att efter hans död uttaga den skatt, som rätteligen bort belöpa å förmögenheten. Trots den sålunda givna motiveringen för kvarlåtenskapsskatten har denna i förslaget behandlats såsom ett särskilt slag av arvsskatt, vilket tager sig uttryck bland annat däri, att ansvaret för skatten ålägges alla arvs- och testamentstagare i förhållande till deras andelar.

Då något skäl för påståendet att »principiellt sett» en högre beskattning av förmögenheten under ägarens livstid bort utgå icke anförts i annan form än att det framhållits, hurusom den svenska förmögenhetsbeskattningen är i förhållande till motsvarande beskattning i vissa andra länder föga utvecklad, kan kammarrätten icke yttra sig om det berättigade i detta påstående. Det må emellertid i detta sammanhang erinras, att beskattning av förmögenhet hos oss äger rum icke blott genom den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten utan också genom den för närvarande utgående extra inkomst- och förmögenhetsskatten samt genom den kommunala progressivskatten och utjämningsskatten, ävensom att skatteprocenten för denna förmögenhetsbeskattning är beroende, utom på förmögenhetens storlek, jämväl på storleken av den inkomst, vare sig kapitalinkomst eller annan, som beskattas samtidigt med förmögenheten. Även om en efterbeskattning av avliden persons förmögenhet genom en kvarlåtenskapsskatt skulle kunna anses i regel hava fog för sig, är det dock uppenbart, att det från nämnda utgångspunkt icke kan vara riktigt att låta allenast kvarlåtenskapens storlek vara bestämmande för skattens belopp, utan att hänsyn tages till det antal år den avlidne innehaft förmögenheten och undgått den skatt, som ansetts principiellt hava bort utgå av densamma. Ett enkelt exempel visar detta. En person A efterlämnar vid sitt frånfälle en kvarlåtenskap av 500,000 kronor, som i sin helhet ärves av B. Enligt förslaget utgör kvarlåtenskapsskatten i detta fall 69,200 kronor. Sju månader efter A:s död (således efter utgången av den i 48 § 1 mom. förordningen om arvsskatt och skatt för gåva omförmälda tiden) avlider jämväl B, som antages hava av egna medel guldit såväl kvarlåtenskaps- som arvslottsskatt samt vid sitt frånfälle efterlämna såsom kvarlåtenskap just den efter A ärvda förmögenheten. Även nu

skall kvarlåtenskapsskatt betalas med 69,200 kronor, oaktat B innehaft förmögenheten så kort tid, att det ej gärna kan vara tal om att han undgått förmögenhetsskatt till belopp, som ens tillnärmelsevis är lika högt som kvarlåtenskapsskatten. Emot kvarlåtenskapsskatten, betraktad såsom en i efterskott uttagen förmögenhetsskatt, kan vidare anmärkas att, under det enligt reglerna i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt möbler, husgeråd och andra inre lösören, som äro avsedda för skattskyldigs och hans familjs personliga bruk, ävensom vissa andra tillgångar icke inräknas i skattepliktig förmögenhet, motsvarande undantag icke göres beträffande skattepliktig kvarlåtenskap.

På grund av det nu anförda och då det otvivelaktigt är med rättvisa och billighet bäst överensstämmande, att all arvsskatt (i vidsträckt bemärkelse) anpassas efter arvingarnas skyldskap till arvlåtaren och deras ekonomiska bärkraft, sådan denna framgår av arvslotternas storlek, synas enligt kammarrättens förmenande goda skäl tala för att den påbyggnad av arvsbeskattningen, som må vara behövlig för ökning av statsverkets inkomster, verkställes uteslutande inom ramen för arvslottsskatten med ändring av de för denna gällande skalorna.

Enligt de vid propositionen fogade tabellerna VI a—d, jämförda med den å sid. 29 intagna tabellen, skulle, under antagande att kvarlåtenskap uppdelas på tre lika stora andelar, kvarlåtenskapsskatten och arvsskatten i inskränkt bemärkelse tillsammans uppgå till maximalt 32.8 procent i arvsklass I, 36 procent i arvsklass II, 39.20 procent i arvsklass III och 42.40 procent i arvsklass IV.

En jämförelse med de i propositionen lämnade uppgifterna angående arvsbeskattningen i vissa främmande länder (se tabell å sid. 23) utvisar, att den i propositionen föreslagna arvsbeskattningen skulle, åtminstone från och med det kvarlåtenskap uppnått en storlek av 150,000 kronor, under antagande om kvarlåtenskapens uppdelning på tre barn bliva betydligt högre än i något annat land, med undantag därav att i England, när fråga är om kvarlåtenskaper av den storlek, att de ytterligt sällan kunna antagas förekomma hos oss, skattebelastningen kan uppgå till ännu högre procenttal än enligt föreliggande förslag.

Efter omläggning av vår arvsbeskattning på sätt i propositionen föreslagits beräknas denna komma att årligen tillföra statsverket en avkastning av 40 miljoner kronor. Kammarrätten tillåter sig uttala tvivelsmål angående riktigheten av denna beräkning, särskilt såvitt angår de närmaste åren efter omläggningen, då den i propositionen jämväl föreslagna och till följd av ökningen i skattebelastning givetvis fullt motiverade utvidgningen i avseende å rätten till anstånd med skattens inbetalning torde medföra, att det kontanta belopp, som av skatten inflyter till statskassan, blir icke obetydligt mindre än den beräknade summan.

I somliga av de i anledning av propositionen inom riksdagen väckta motioner, vilka remitterats till kammarrätten, hava vidrörts de svårigheter och förluster, som den avsevärt ökade arvsbeskattningen kan förväntas medföra för dödsbodelägare i sådana fall, då kvarlåtenskapen helt och hållet eller till sin huvudsakligaste del utgöres av svårrealiserbara tillgångar såsom fastigheter, i allmänna handeln ej gångbara aktier, en industriell anläggning eller en affärsrörelse. Kammarrätten anser sig ej hava anledning att ingå på frågan om dessa svårigheter och förluster eller att till behandling upptaga de invändningar i övrigt, vilka från de skattskyldigas synpunkt kunna göras mot den föreslagna omläggningen

av arvsbeskattningen, i vidare mån än såvitt angår fastställandet av de värden, vilka skola ligga till grund för kvarlåtenskaps- och arvslottsskatternas beräkning. Beträffande denna fråga kommer kammarrätten att yttra sig här nedan. Kammarrätten vill ej heller uppehålla sig vid de nationalekonomiska betänkligheter, vilka det ifrågavarande förslaget kan vara ägnat att framkalla.

Däremot finner sig kammarrätten ej böra underlåta att fästa uppmärksamheten på vissa följder ur beskattningssynpunkt, som förslagets genomförande kan befaras komma att medföra. Kammarrätten syftar härvid först och främst på vad ämbetsverket tidigare, då det ifrågasatts att genom skärpt beskattning, särskilt av förmögenhet, öka det allmännas intäkter, anfört därom att en dylik skärpning kunde befaras komma att hos vederbörande skattskyldiga alstra benägenhet att genom särskilda dispositioner, inom och utom lagens råmärken, motverka det med beskattningen avsedda syftet. Med uppläggningen av arvsbeskattningen på det nu föreslagna sättet skulle möjligheten att på fullt legalt sätt vidtaga dylika dispositioner ökas. Höjningen av det skattefria beloppet och mildringen av skatteskalorna, såvitt angår gåvor intill viss gräns, skulle underlätta och helt visst även locka till att medelst successiva gåvor med lagom avpassad mellantid överflytta egendom å barn eller andra, som eljest skulle erhållit densamma först efter givarens död. Därest givarens livstid varar tillräckligt länge, kan på detta sätt en avsevärd minskning av den blivande kvarlåtenskapen åstadkommas och därmed beskattningen helt eller delvis undvikas. En förmögenhet kan vidare minskas genom lämnande av periodiska understöd, vilka beskattas allenast på den allmänna beskattningens väg. De redan nu särskilt beträffande fastigheter å landet förekommande släktköpen torde, i händelse den föreslagna höjningen av arvsbeskattningen genomföres, komma att betydligt öka i antal och köpeskillingen därvid allt mera närma sig den gräns, då ett benefikt fång kan anses konstaterat. Vad beträffar möjligheterna att på illegal väg undandraga sig ifrågavarande skatter bör det framhållas, att det möter icke ringa svårighet att hålla kontroll över att sådant undandragande icke sker förmedelst gåvor, för vilka skatt ej erlägges.

En annan menlig följd av arvsbeskattningens höjning i så väsentlig grad som nu föreslagits torde bliva, att nedgång i skatteintäkterna å inkomst av kapital och av rörelse samt å förmögenhet kommer att inträda. En dylik nedgång lärer förorsakas, ej blott därav att i många fall en icke ringa del av arvfallen förmögenhet tages i anspråk för arvsskattens gäldande, utan även därav att de enskildas lust att spara och bilda kapital med all säkerhet kommer att i hög grad förminskas, då de hava att emotse att en avsevärd del av det hopsparade kapitalet fråntages deras arvingar i form av arvsskatt. Även om denna verkan icke i mera kännbar grad gör sig gällande under de allra närmaste åren efter arvsbeskattningens omläggning, torde det icke kunna betvivlas, att efter några få års förlopp så skall bliva fallet. Är detta för statens del en betydande nackdel, kan det, såvitt angår skatt å inkomst, bliva rent av bekymmersamt för kommunerna, vilka icke få någon del av arvsskatten och som ej äga samma möjligheter som staten att på annan väg förskaffa sig skatteintäkter.

I motionerna I:221 och II:387 har med styrka framhållits vikten av att det värde å kvarlåtenskap, som lägges till grund för arvsskatt, är det verkliga. Vad härutinnan för närvarande gäller betecknas såsom

synnerligen otillfredsställande. I detta avseende riktas i främsta rummet anmärkning mot bestämmelsen att värde å fast egendom, som ingår i kvarlåtenskap, icke må upptagas lägre än nästföregående årets taxeringsvärde. Ej minst med hänsyn därtill att taxeringsvärdena fastställas för femårsperioder utan möjlighet till ändring under löpande taxeringsperiod i andra än särskilt angivna undantagsfall förekommer det ofta, att en fastighets värde vid tiden för arvfallet väsentligt avviker från taxeringsvärdet. Vad andra tillgångar än fastighet beträffar är det uppenbart, att inom kort tid efter ett dödsfall sådana förändringar i avseende å värdet kunna inträda, att hänsyn därtill skäligen bör tagas vid arvsskattens beräkning. Därest en avsevärd höjning av arvsskatten genomföres, kräver billighet och rättvisa, att kvarlåtenskapens värde fastställes på sådant sätt, att skatten icke utgår på högre värde än det verkliga, enär i annat fall arvsskatten kommer att i realiteten utgå med ännu högre procenttal än lagen utvisar.

Kammarrätten finner vad sålunda anförts vara förtjänt av synnerligt beaktande. Vår fastighetstaxering är som bekant anordnad så, att allmän taxering äger rum vart femte år. De värden, som då med hänsyn till de vid taxeringsårets ingång rådande förhållandena fastställas, få ej utom i särskilt angivna fall ändras förrän vid nästa allmänna fastighetstaxering. Bland fall, då omtaxering under löpande taxeringsperiod må äga rum, märkas särskilt de, då fastighets värde genom eldsvåda, vattenflöde eller annan dylik anledning eller genom nedrivning av byggnad eller skogsavverkning så minskats, att förändringen föranleder en minskning av taxeringsvärdet med minst en femtedel, eller då fastighets värde genom ny-, till- eller ombyggnad så förhöjts, att därav föranledes en ökning av taxeringsvärdet med minst en femtedel. Där omtaxering äger rum, skall den verkställas med hänsyn till det allmänna prisläge, som legat till grund för den närmast föregående allmänna fastighetstaxeringen. Skulle under mellantiden en allmän konjunkturförändring hava inträtt, får detta icke öva någon inverkan vid det nya taxeringsvärdets fastställande. Med de sålunda gällande bestämmelserna angående taxering av fastighet torde det vara uppenbart, att i tider sådana som de närvarande det nästföregående årets taxeringsvärde, vilket kanske i själva verket bestämts för flera år sedan, ofta nog icke överensstämmer med fastighetens verkliga värde.

Å andra sidan måste emellertid regeln om taxeringsvärdet såsom grund för bestämmande av det värde, varmed en fastighet anses ingå i avliden persons kvarlåtenskap, betraktas såsom enkel och praktisk. Att helt borttaga densamma lärer icke kunna ifrågasättas. Då det uppenbarligen icke kan överlämnas åt enskilda bouppteckningsförrättare, vilka som helst, att fastslå värdet å fastighet, som i bouppteckningsinstrumentet upptages, skulle ett uteslutande av nämnda regel medföra nödvändigheten av andra föreskrifter angående fastighetsvärdets bestämmande. Oavsett att det skulle möta icke ringa svårighet att avfatta dessa föreskrifter på sådant sätt, att garanti vunnes för att värdet icke bestämdes vare sig för lågt eller för högt, skulle desamma helt säkert komma att för dödsbodelägare medföra allt annat än önskvärda kostnader och besvär. Att märka är också, att enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt fastighet såsom ingående i förmögenhet skall upptagas till det taxeringsvärde, som vid beskattningsårets utgång var gällande för densamma, eller i vissa fall till det taxeringsvärde, som för taxeringsåret åsättes fastigheten.

Om det således torde vara tydligt, att föreskriften om taxeringsvärdet såsom utgörande fastighets värde i arvsskattehänseende bör såsom allmän regel bibehållas, synes det likväl kunna ifrågasättas, huruvida ej undantag från denna regel bör medgivas, särskilt med hänsyn till tider, då starka växlingar i de allmänna konjunkturerna förekomma. Hur ett dylikt undantag skulle anordnas, är emellertid icke lätt att säga. Utan att vilja framställa något förslag härutinnan vill kammarrätten nämna, att vid de överläggningar, som å vederbörande avdelning inom ämbetsverket hållits beträffande förevarande fråga, följande uppslag synts förtjänt av närmare övervägande. I fall, då dödsbodelägare förmenade gällande taxeringsvärde å i kvarlåtenskap ingående fastighet icke överensstämma med dennas verkliga värde, skulle det stå dem fritt att hos utmätningsmannen i orten påkalla värdering av fastigheten. Utmätningsmannen — som ju har att verkställa dylik värdering av utmätt fast egendom — skulle vid värderingsförrättningen biträdas av två gode män. Det vid värderingen fastställda värdet, vilket skulle bestämmas med hänsyn till förhållandena vid tiden för arvlåtarens död, skulle upptagas i boupptecknigen och därmed ligga till grund för beräkning av kvarlåtenskaps- och arvsskatt. Värderingsmännen skulle vara berättigade att av dem, som påkallat värderingen, erhålla gottgörelse efter viss i lagen bestämd grund. — Kammarrätten vill emellertid hava tillagt, att kammarrätten känner sig tveksam om lämpligheten av att, på sätt enligt det omförmälda uppslaget skulle ske, anordna en fastighetsvärdering för beskattningsändamål vid sidan av och i annan ordning än den allmänna uppskattning, som verkställes av taxeringsmyndigheterna.

I anledning av det i motion II: 385 framförda förslaget att vid beräkning av kvarlåtenskapsskatt och arvsskatt såsom fastighets taxeringsvärde skall användas det av taxeringsnämnd senast åsatta värdet vill kammarrätten framhålla, att förslaget synes näppeligen kunna godtagas i den form, vari det framlagts, då ju ändring i den av taxeringsnämnden verkställda uppskattningen kan ifrågakomma. Det förefaller emellertid som om — för den händelse särskilda värderingsregler i huvudsaklig överensstämmelse med nyss omförmälda uppslag icke anses böra ifrågakomma — de synpunkter, vilka legat till grund för det i motionen gjorda förslaget, skulle kunna lämpligen tillgodoses på det sätt, att genom tillägg till 49 § 1 mom. arvsskatteförordningen rätt till restitution av erlagd skatt medgives, där det visas att vid taxering av i kvarlåtenskap ingående fastighet under det år, varunder arvlåtaren avlidit, slutligen fastställts lägre taxeringsvärde än det nästföregående årets. Restitutionen skulle givetvis omfatta allenast så stor del av skatten, som icke skulle utgått, därest det lägre taxeringsvärdet lagts till grund för skattens beräkning. Alternativt kunde det i motionen framförda yrkandet tillmötesgås såtillvida, att det i en övergångsbestämmelse stadgades, att icke 1932 utan 1933 års taxeringsvärde skall vara grundläggande för beskattningen av fastighet, tillhörande person som avlider under år 1933.

Såsom förut nämnts har motionsledes framförts den tanken att, för den händelse andra tillgångar i ett dödsbo än fastighet skulle inom kort tid efter arvlåtarens död falla i värde, hänsyn härtill borde tagas vid kvarlåtenskaps- och arvsskatternas beräkning. Avsteg skulle således här göras från regeln att det är tillgångens värde vid dödstillfället som skall ligga till grund för bestämmande av skattens belopp. Om de billighetsskäl, som i fråga om vissa tillgångar med växlande värde såsom aktier,

banklotter och obligationer onekligen tala för ett dylikt avsteg, skulle anses böra föranleda att, i händelse nedgången i värdet inträffar inom tre månader efter dödsfallet (bouppteckningstiden) och är av viss betydenhet, hänsyn därtill skall tagas, synes detta kunna ske genom införande även här av en utvidgad rätt till restitution.

Kammarrätten anser sig slutligen böra påpeka att, därest yrkandet om sådan förändring i arvsskatteförordningen, att fideikommissinnehavares rätt till fideikommissegendom skall beskattas såsom nyttjanderätt, skulle bifallas, konsekvensen lärer fordra, att motsvarande ändring göres i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

I behandlingen av detta ärende, därvid skiljaktig mening icke förekommit, hava deltagit undertecknad president, som fördragit ärendet, kammarrättsråden Cygnæus, Norrman, Ljungberg och von Sydow samt assessorerna Möllerstedt och Stern.

Stockholm den 27 februari 1933.

På Kungl. Maj:ts och rikets kammarrätts vägnar:

K. H. HÖGSTEDT.

N. J. Bagge.

Till riksdagens bevillningsutskott.

Genom nådig remiss den 3 innevarande februari har överståthållarämbetet anbefallts att till Eder överlämna begärt yttrande över Kungl. Maj:ts proposition nr 34 med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m. samt över vissa i anledning av propositionen väckta motioner och får överståthållarämbetet i anledning härav anföra följande.

Den föreslagna kvarlåtenskapsskatten måste till sina verkningar såväl för samhället som de enskilda betecknas som ödesdiger samt leder i enskilda fall till orimliga resultat. Den största vådan för samhället ligger däri att en så högt beräknad skatt inom en relativt kort tid kommer samhällets hittills mest konstanta skattekällor nämligen den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten samt arvsskatten att i betänklig grad sina. Intresset att spara förslappas och försöken att genom vidtagande av olika åtgärder undgå skattskyldigheten ökas. De enskilda åter komma att se en genom generationers omtanke och arbete samlad förmögenhet spolieras och för mången, som ärver en förmögenhet investerad i fastighet eller rörelse, torde det bliva omöjligt att erlägga skatten. I sådana fall lära arvingarna nödgas göra sig urarva och staten tvingas då att övertaga fastigheten eller rörelsen. Detta innebär en socialisering på omvägar. Såsom herr Hillgård i sin motion nr 387 visar blir kvarlåtenskapsskattens storlek rent ödeläggande för större jordbruksfideikommiss och det torde kunna ifrågasättas, huruvida arvsskatten för dessa redan med nu gällande skattesatser borde utgå såsom för nyttjanderätt, därvid skattens storlek blir beroende av den nya fideikommissariens ålder, i stället för att denne nu har att erlägga lagfartsstämpel och arvs-

skatt såsom om han förvärvat fastigheten med äganderätt. Det drastiska exempel, som av denne motionär anföres, visar att propositionen om en avsevärd höjning av skatten å kvarlåtenskap bort föregås av en utredning i berörda hänseende och även synes fog förefinnas för en ändrad värderingsgrund för vissa andra i en kvarlåtenskap ingående förmögenhetsobjekt.

Visserligen är kvarlåtenskapsskatten avsedd att utgöra en uppskjuten förmögenhetsskatt å den avlidnes förmögenhet, men genom att arvinge eller testamentstagare svarar för denna skatt i förhållande till storleken av den på honom belöpande andelen av kvarlåtenskapen leder densamma till orimliga resultat, varpå endast ett par exemplar må anföras. En person efterlämnar en behållning av 500,000 kronor, som skall fördelas på fem barn. Ett var av dessa får då för sin arvslott å 100,000 kronor erlägga en kvarlåtenskapsskatt av 13,840 kronor. Däremot har ett ensamt barn, vars far efterlämnat 100,000 kronor, för sin arvslott av samma storlek som de föregåendes att erlägga en kvarlåtenskapsskatt av endast 5,200 kronor. Ett annat ännu orimligare exempel är följande. En miljonär testamenterar en sin tjänare 10,000 kronor. Denne får i kvarlåtenskapsskatt erlägga 1,692 kronor, men har samme tjänares husbonde endast efterlämnat 50,000 kronor blir kvarlåtenskapsskatten för lika stor testamentslott 240 kronor. En beskattning, som leder till sådana resultat, synes överståthållarämbetet icke böra införas, utan synes även en skärpt arvsbeskattning böra liksom för närvarande är fallet beräknas i förhållande till den skattskyldiges lott i boet i stället för å kvarlåtenskapen såsom en helhet betraktad. Den omständigheten att en skatt av detta slag vunnit tillämpning i andra länder finner överståthållarämbetet med hänsyn till det ovan anförda icke utgöra något motiv för dess införande i vårt land.

Även kan överståthållarämbetet icke underlåta att framhålla sina betänkligheter mot en större skärpning av arvslottsbeskattningen utan att samtidigt åtgärder vidtagas för en effektivare kontroll av bouppteckningars riktighet. Särskilt torde för förmögnare personer frestelsen bliva stor att, såsom redan sker för att undgå inkomstbeskattning, placera kapital i utlandet och sker detta genom skapande av utländska familjestiftelser undgår kapitalet såväl arvs- som gåvobeskattning. Om överståthållarämbetet sålunda anser sig böra avstyrka en större höjning av arvsskatten finner överståthållarämbetet å andra sidan skäl icke föreligga att från skatteplikt undantaga arvslotter och gåvor, som icke överstiga 20,000 kronor. År 1931 uppgingo hos överståthållarämbetet deklarerade gåvor å detta belopp till sammanlagt 1,462,529 kronor och drogo dessa tillhopa en gåvoskatt av 32,718 kronor 10 öre. Även underlättar skattefrihet för så pass stort belopp som 20,000 kronor möjligheten att genom gåvor vart annat år av detta belopp avsevärt minska det belopp, som eljest skolat vid givarens frånfälle beskattas.

Slutligen anser överståthållarämbetet i likhet med några motionärer det olämpligt att reservera inkomsten av ifrågavarande beskattning för visst ändamål och detta närmast av den anledning att åtminstone efter två år denna skatt med hänsyn till de stora förmögenheter, som under de sista månaderna och fortfarande dagligen deklareras såsom bortgivna till avkomlingar i rätt nedstigande led, icke torde komma att giva det beräknade beloppet. Till stöd för sistnämnda påstående må anföras att å till överståthållarämbetet från och med den 1 december 1932 till och med

den 20 innevarande februari ingivna gåvodeklarationer enligt nu gällande tariff i gåvoskatt erlagts något över 863,000 kronor, vilket belopp omräknat i kvarlåtenskapsskatt och arvslottsskatt representerar en avsevärt större summa. Till jämförelse må nämnas att under hela år 1930, som får anses i detta avseende hava utgjort ett normalt år, uppgick den i Stockholm erlagda gåvoskatten till 302,450 kronor.

Stockholm den 22 februari 1933.

HENNING ELMQUIST.

Fr. von Friesen.

Till riksdagens bevillningsutskott.

Genom nådig remiss den 3 innevarande februari har Kungl. Maj:t anbefallt statskontoret att före utgången av sagda månad till Eder avgiva yttrande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 34 med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m. jämte vissa i anledning av propositionen väckta motioner; och får statskontoret till åtlydnad av den sålunda givna befallningen anföra följande.

Av den remitterade propositionen framgår, att hela inkomsten av arvs- och gåvobeskattningen är avsedd att tagas i anspråk för att möjliggöra en skyndsam återbetalning av medel, som enligt den i statsverkspropositionen framlagda finansplanen skulle upplånas för bekostande av utvidgade offentliga arbeten. Även om detta spörsmål ej direkt ingår bland de frågor, som i propositionen nr 34 underställts riksdagen och över vilka statskontorets yttrande sålunda begärts, vill statskontoret likväl i detta sammanhang ifrågasätta, huruvida det kan anses lämpligt att för speciellt utgiftsändamål binda inkomsterna av en allmän skatt av arvs- och gåvoskattens art. Det synes också kunna ifrågasättas, huruvida ej, därest så finnes bör ske, de inflytande medlen av angivna slag borde fonderas för åstadkommande av bättre överskådlighet och reda ur redovisningssynpunkt.

Emellertid erfordras för balansering av det framlagda budgetförslaget en merinkomst av 25 miljoner kronor; och synes denna merinkomst vara behövlig under 4—5 år framåt. För åstadkommande av densamma har föreslagits en utbyggnad av den nu gällande arvs- och gåvobeskattningen.

För den händelse denna ökade beskattning — såsom av motiveringen kan synas framgå — är avsedd att utgöra ett provisorium med endast några års räckvidd, vill statskontoret framhålla, att arvsbeskattningen knappast kan anses lämplig för åstadkommande av en tillfällig förhöjning i statsverkets inkomster. Det måste komma att synas synnerligen obilligt, att under viss kortare tidsperiod erhållna arv och gåvor skulle draga avsevärt högre skatt än den, de vid annan tidpunkt skulle hava medfört.

Den avsedda inkomstökningen skulle åstadkommas genom införande av en ny skatteform, kvarlåtenskapsskatten. Förslaget i denna del synes statskontoret ägnat att redan av principiella skäl väcka tvekan. Rätten till den vid dödsfall framträdande kvarlåtenskapen övergår omedelbart

till delägarna i dödsboet. Förekommande beskattning bör därför träffa dessa delägares lotter, ej kvarlåtenskapen som helhet. En sådan skatt kan också medföra mycket ojämna verkningar, åtminstone när den är så tyngande som den föreslagna. Statskontoret vill i sådant hänseende framhålla den stora skillnaden i skattebelastning, som kommer att föreligga mellan två lika stora lotter, vilka härröra, den ena från en kvarlåtenskap av mycket stor omfattning, den andra från en mindre sådan.

Om redan principiella skäl alltså funnits tala mot förslaget, bliva betänkligheterna mot detsamma än större, då man tager i betraktande de verkningar, förslaget kan väntas medföra på näringslivets område. Den nu föreslagna kvarlåtenskapsskatten, kombinerad med en tillika föreslagen skärpning av arvs- och gåvoskatten, skulle nämligen med största sannolikhet medföra en så hård beskärning av de i form av kvarlåtenskap och gåvor framträdande förmögenheterna, att stor risk föreligger, att redan efter ganska kort tid industriens och näringslivets tillgång på kapital minskats i sådan omfattning, att man på dessa verksamhetsområden komme att få bevittna stark tillbakagång och på sina håll ett nedläggande av de nu i gång varande företagen. Att sådana verkningar ej kunna vara för landet lyckliga, synes uppenbart; att landets skattekraft minskas blir en oundviklig följd. Statskontoret finner sig alltså ej kunna tillstyrka det i propositionen framlagda beskattningsförslaget.

Däremot torde för åstadkommande av åtminstone en del av den såsom erforderlig angivna inkomstökningen en höjning kunna vidtagas av den nu gällande arvs- och gåvoskatten. Statskontoret föreställer sig, att de för berörda skatt gällande tarifferna skulle kunna utan svårare men för kapitalbildningen inom landet höjas i sådan omfattning, att inkomsten av skatten ökas med omkring 50 procent. Att i berörda sammanhang helt befria de mindre arvs- och testamentslotterna samt smärre gåvor från skatt genom höjning av de nuvarande skattefria beloppen torde emellertid icke vara möjligt. Såvitt framgår av de i propositionen lämnade uppgifterna, har nämligen för dylika smärre arvs- och testamentslotter enbart arvsskatten uppgått till mer än 2 miljoner kronor under vart och ett av åren 1930 och 1931. Den nyss omförmälda skatteökningen torde kunna vinnas genom skärpning i nödig utsträckning av skattesatserna för de mera bärkraftiga beloppen, förslagsvis för dem, som uppgå till mer än 20,000 kronor.

En sålunda ändrad beskattning av arv och gåva kan emellertid ej inbringa på långt när det såsom erforderligt angivna beloppet, 40 miljoner kronor årligen, utan endast omkring 23 miljoner kronor. Det synes därför böra tagas under övervägande, huruvida ej tiden för amorteringen av de i popositionen omförmälda kortfristiga lånen kunde utsträckas till 7—8 år, då berörda inkomsttitel lättare skulle förslå till deras gäldande. Befinnes denna väg ej vara framkomlig, bör enligt statskontorets mening annan inkomstkälla anlitas för fyllande av bristen. Främst bör därvid undersökas, huruvida ej någon konsumtionsskatt kunde komma i fråga. Visar sig så ej vara fallet, torde måhända någon stegring av den allmänna förmögenhetsbeskattningen böra anlitas att företrädesvis drabba de större förmögenhetsbeloppen.

Ytterligare vill statskontoret framhålla, att, därest det med hänsyn till föreliggande nödläge skulle visa sig ofrånkomligt att på det av Kungl. Maj:t föreslagna sättet anskaffa erforderliga medel, bestämmelserna om de nya skatterna synas böra erhålla karaktär av särskild nödförordning,

åt vilken gives en giltighetstid av allenast ett år och som sålunda för sin fortsatta tillämpning tarvar förnyad prövning.

Därest den av statskontoret föreslagna höjningen av arvsskatteförordningens tariffer genomföres, torde vissa i samband med den föreliggande propositionen framkomna spörsmål kunna skjutas åt sidan i avvaktan på den av chefen för finansdepartementet i utsikt ställda, helt visst behövliga omarbetningen av sagda förordning. Sådana spörsmål äro frågorna om arvsskattens beräknande efter verkliga värdet av arvs- och testamentslotterna, om lindring för jordbruksfastigheter, om sådan omläggning att rätt till fideikommiss må betraktas såsom nyttjanderätt, om införande av religiöst samfund bland de testaments- och gåvotagare, som omförmälas under klass III, och om beräknande av arvsskatt vid urarvakonkurs.

I motionen nr 385 i andra kammaren har väckts förslag att som fastighets taxeringsvärde skall vid värdering av kvarlåtenskap tillämpas det av taxeringsnämnd senast åsatta värdet. Den för detta förslag framförda motiveringen synes statskontoret övertygande. Vid sådant förhållande och då den av förslaget föranledda ändringen i arvsskatteförordningen icke är av grundläggande betydelse, vill statskontoret tillstyrka dess genomförande.

De i propositionen framlagda förslagen om utvidgning av rätten till anstånd med skattens erläggande och om ökad möjlighet till eftergift av skatt hava föranletts av de synnerligen tyngande skattesatser, som i propositionen föreslagits. Jämväl den av statskontoret föreslagna, betydligt mildare skatteskärpningen skulle väl kunna motivera ett dylikt medgivande. Då emellertid frågan härom är av mera principiell art, bör dess avgörande måhända anstå till den väntade omarbetningen av arvsskatteförordningen.

Stockholm den 24 februari 1933.

A. E. M. ERICSSON.

GUSTAF ALVE.

Carl Peyron.

Till riksdagens bevillningsutskott.

På grund av nådig remiss den 3 februari 1933 har Kungl. Maj:ts befallningshavande att till Eder avgiva yttrande över Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen nr 34 med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m. ävensom över de inom riksdagen i anledning av propositionen väckta motioner i ämnet.

Yttrande i frågan i vad angår kvarlåtenskapsskatt och arvsskatt har på Kungl. Maj:ts befallningshavandes begäran avgivits av rådhusrätten i Göteborg. Det till Kungl. Maj:ts befallningshavande inkomna yttrandet bifogas.

För egen del får Kungl. Maj:ts befallningshavande anföra följande:

Det är sålunda kvarlåtenskapsskatten, som beräknas tillföra statsverket en ökad inkomst av omkring 20,000,000 kronor, samtidigt som arvs- och gåvoskatten beräknas giva samma belopp som år 1930. Ehuru Kungl. Maj:ts befallningshavande icke är i tillfälle att siffermässigt motbevisa den statistiska utredning, vilken såsom bilaga fogats till propositionen, har Kungl. Maj:ts befallningshavande en stark känsla av att en så hög inkomstökning icke kommer att inträffa. Den ifrågavarande undersökningen har grundats på förhållandena under år 1930. Den långvariga depressionen har åtminstone vad detta län beträffar visat en stark nedgång i förmögenhetsställningen. Detta sammanhänger med den minskade rörelsen i handel och industri, minskade eller uteblivna utdelningar å aktier och andra värdepapper med därav följande kursfall. Minskade inkomster hava även haft till följd att i många fall sparkapital måst tagas till användning för levnadsbehov.

En bidragande orsak till att beräknad inkomst av den föreslagna kvarlåtenskapsskatten och arvsskatten icke torde komma att erhållas ligger i att en given följd av en mycket starkt ökad skatt säkerligen blir att allmänhetens strävanden komma att inriktas på att inom de möjligheter, som ligga inom författningarnas ram, söka undgå eller nedbringa den höga beskattningen.

Såsom exempel härpå må anföras, livförsäkringar med insättande av förmånstagare, upprepade gåvor, kombinerade med förbehåll om givarens rätt till avkomst under dennes livstid. Antagligen kommer också antalet av mindre samvetsgranna gåvomottagare, som uraktlåta att deklarera gåvor, att väsentligt ökas. Möjligheten till kontroll av att vederbörande gåvoemottagare fullgöra sin deklarationsplikt är för närvarande mycket begränsad. Åtgärder för en förbättring härutinnan är synnerligen önskvärd.

I särskild härvid fogad bilaga framlägges ett exempel på, huru genom gåva annars utgående arvsskatt kan väsentligen minskas.

Enligt Kungl. Maj:ts befallningshavandes mening skulle en arvs- och gåvobeskattning lagd på det sätt förslaget förutsätter få en synnerligen menlig inverkan på sparviljan och kapitalbildningen och därigenom draga med sig betänkliga konsekvenser för landets ekonomiska liv. Den skulle också såsom nämnts, med all sannolikhet innebära starka frestelser för den enskilde att på lagliga eller olagliga vägar söka undandraga sig skatten och följaktligen icke giva staten den beräknade inkomsten.

Kungl. Maj:ts befallningshavande inser väl, att ifrågavarande skattekälla under nuvarande förhållanden måste utnyttjas för att lämna ökade bidrag till täckande av statens utgifter. Men det bör ske på sådant sätt, att skatten ej motverkar intresset för sparsamhet eller en sund kapitalökning. I främsta rummet synes kvarlåtenskapsskatten ägnad att ingiva betänkligheter.

För sin del vill Kungl. Maj:ts befallningshavande föreslå, att den ifrågasatta kvarlåtenskapsskatten bortfaller men att i stället med bibehållande av gemensam tariff för arvs- och gåvoskatt, en lämpligen avvägd skärpt progressivskala införes. Någon höjning av det skattefria minimum synes därvid icke böra ifrågakomma.

I förbigående anser sig Kungl. Maj:ts befallningshavande böra erinra, hurusom nuvarande bestämmelsen i 33 § punkt c), vari någon ändring ej upptages i propositionen, icke synes stå i överensstämmelse med skattefrihetsbeloppet för gåva enligt tariffen för gåvoskatt i 38 §.

Rätten till anstånd med erläggande av skatt enligt de föreliggande förslagen har betydligt utvidgats genom ändring av bestämmelserna i 47 § av 1914 års förordning. De skola enligt 7 § i den föreslagna förordningen om kvarlåtenskapsskatt även äga tillämpning på denna skatt.

Under den tid 1914 års författning tillämpats hava i detta län endast ett ringa fåtal begagnat sig av sådan förmån. Det är antagligt att de ökade skattebeloppen skola medföra en stegrad användning av anståndsrätten. Mot den föreslagna utvidgningen av normaltiden från 5 till 10 år torde knappast vara något att invända. En längre anståndstid synes däremot icke vara tillrådlig, liksom ej heller den föreslagna möjligheten att verkställa inbetalningen annorledes än genom lika stora årliga belopp.

Kungl. Maj:ts befallningshavandes ställning till de föreliggande frågorna kan således anses närmast sammanfalla med de yrkanden, som framställts i motionerna nr 223 i första och 391 i andra kammaren.

Av vad Kungl. Maj:ts befallningshavande ovan anfört lärer framgå, att Kungl. Maj:ts befallningshavande anser, att motionen nr 390 i andra kammaren icke förtjänar avseende. Ej heller giva förhållandena i detta län med dess övervägande antal av småbruk och mindre jordbruksegendomar anledning att förorda de lindrigare villkor vid arvsbeskattning av jordbruksfastighet, som föreslagits i motionerna nr 175 i första och nr 385 i andra kammaren. Försäljningsvärdena överstiga nämligen här i regel taxeringsvärdena. Detta utesluter icke, att förhållandena inom andra län med större egendomar och där försäljningsvärdena i avsevärd grad understiga taxeringsvärdena kunna berättiga till modifierande bestämmelser i föreslaget syfte. Möjligen kunde man tänka sig, att en särskild värdering skulle ske, när fastighetens taxeringsvärde överstiger 100,000 kronor.

Om förslaget till skatt å kvarlåtenskap icke antages och en gemensam tariff för arvsskatt och gåvoskatt kan bibehållas, lära de i motionen nr 100 i andra kammaren föreslagna ändringarna i av tariff III klass i 19 § och tariff III klass i 38 § vara obehövliga. Även med skilda tariffer för arv och gåva lärer motionen icke böra bifallas, då skattefriheten för religiösa samfund vid gåva grundar sig på bestämmelsen i 32 §, som icke har avseende på arv. — Vid bifall till motionen skulle skattefrihet för arv (testamente) icke uppnås för religiösa samfund, endast skattens beräknande efter tariffen III klass i stället för nu efter IV klass. Huruvida en sådan ändring är avsedd framgår ej tydligt av motionen, och yrkandet är i varje fall icke motiverat.

Vad därefter angår de förslag, som framställts i de lika lydande motionerna nr 221 i första och nr 387 i andra kammaren, har Kungl. Maj:ts befallningshavande redan tidigare uttalat sig för en mildring av propositionens starkt progressiva skatteskalor. Givetvis är det önskvärt att för arvsbeskattningen sådana bestämmelser må komma till stånd, att beskattningen endast kommer att räknas efter den verkliga behållningen i boet, och får Kungl. Maj:ts befallningshavande beträffande fastighet åberopa vad ovan sagts. Vid urarvakonkurs bör arvsskatten givetvis allenast träffa i konkursen uppkommande överskott.

I samma motioner framläggas förslag att vid arvsbeskattning av fideikommissegendom betrakta fideikommissrätten såsom nyttjanderätt. Enligt Kungl. Maj:ts befallningshavandes mening ligger häri ovillkorligen en riktig tanke. Härigenom kunde vid arvsskattens beräknande hänsyn

tagas till fideikommissberättigades ålder och därpå grundade antagliga tid för fideikommissets besittande. — En rättvis lindring i fideikommissbeskattningen skulle härigenom ernås. Även om med tillämpning av nu gällande bestämmelser den årliga avkastningen av denna nyttjanderätt komme att räknas efter 5 procent å fideikommissets värde, bleve dock även under antagande, att tillträdande fideikommissariens ålder vore allenast 1 år, beskattningen lindrigare än efter nu utgående grunder.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har låtit verkställa en uppställning av de under åren 1928—1931 hos Kungl. Maj:ts befallningshavande stämpelbelagda gåvor och arv till antal och skattebelopp med en jämförande uträkning huru skattskyldigheten skulle bliva för samma gåvor och arv vid tillämpning av bestämmelserna i den föreliggande propositionen. 1932 års siffror hava under tiden för yttrandets avgivande icke varit tillgängliga för Kungl. Maj:ts befallningshavande.

Göteborg, i landskontoret, den 28 februari 1933.

OSCAR von SYDOW.

E. Centerwall.

Exempel.

Förutsättning: en familj bestående av man, hustru samt 3 barn. Boets behållning vid bouppteckning 300,000: —.

A) Stämpelbeläggning enligt 1914 års förordning:

a) vid mannens död.

150,000, hustrus giftorätt ..... Kronor 0: —

50,000 arvslott belopp för ett vart av de tre barnen.

Stämpel 1,750 × 3 = » 5,250: —

b) om mannen mer än två år före dödsfallet skänkt 50,000 kronor till ett vart av barnen med förbehåll om avkomsten därav under sin livstid. — Mannen förutsättes hava varit 58 år vid gåvotillfället.

Gåvoskatt.

Avkastningen beräknas för varje gåva till 2,500 kronor. Kapitalvärdet å densamma enligt tabell III = 10.41 × 2,500 = 26,025: —

Varje gåvas värde 50,000: —
— 26,025: —
23,975: —

Stämpel å 23,900: — enligt tariff klass I
550 + 39 × 3.50 = 686: 50 × 3 = » 2,059: 50

Arvsskatt.

Vid mannens död beräknas behållningen
i boet vara 150,000: —
hustruns giftorättt 75,000: — » 0: —
varje barns arvslott 25,000: —

Stämpel å varje lott 725: — × 3 = Kronor 2,175: —

Kronor 4,234: 50

Skillnad Kronor 1,015: 50

B) Motsvarande stämpelbeläggning enligt propositionen till 1933 års riksdag.

a) hustruns giftorätt 150,000: — = ... Kronor 0: —
kvarlåtenskap 150,000: —, skatt därå = ... » 11,200: —
arvslott för varje barn
50,000: — — 3,733: — = 46,267: —
Stämpel å 46,200
Tariff § 19 klass I 1,534 × 3 ..... » 4,602: —

Summa Kronor 15,802: —

b) *Gåvoskatt.*

varje gåvas värde 50.000: —
efter avdrag av 26,025: —
eller kr. 23,975: —
Stämpel å 23,900 (§ 38 kl. I) efter 8 ‰
å 3,900: — kronor = 312 × 3 = ... Kronor 936: —

Kvarlåtenskaps- och arvslottsskatt vid mannens död.

Behållning i boet 150,000: —
Hustruns giftorätt 75,000: —
Kvarlåtenskap 75,000: — skatt ..... » 3,200: —
Varje arvslott 25,000 — 1,066 = 23,933: —
Stämpel å 23,900 = 4 × 39 = 156 × 3 ..... » 468: —

Kronor 4,604: —

Skillnad Kronor 11,198: —

Tablå

utvisande stämpelbeläggning av gåvor och arvsmedel under åren 1928—1931 hos länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län med jämförelse beträffande antal och stämpelbelopp vid tillämpning på nämnda gåvor och arv av de uti Kungl. Maj:ts proposition till 1933 års riksdag föreslagna bestämmelser.

A. Gåvor.

År	Klass I				Klass II				Klass IV				
	Enligt 1914 års förordn.		Enligt 1933 års prop.		Enligt 1914 års förordn.		Enligt 1933 års prop.		Enligt 1914 års förordn.		Enligt 1933 års prop.		
	Antal	Stämpel	Antal	Stämpel	Antal	Stämpel	Antal	Stämpel	Antal	Stämpel	Antal	Stämpel	
1928	65	44,447.—	15	103,684.—	13	5,391.75	13	5,004.—	6	3,489.—	6	3,016.—	Inom klass III hava några gåvor ej förekommit motstående år.
1929	80	31,275.50	17	45,976.—	11	21,728.—	11	32,079.—	13	79,608.50	12	153,564.—	
1930	79	33,043.50	16	49,048.—	14	10,194.—	14	14,917.—	9	7,775.75	9	6,828.—	1932 års siffror hava ej varit tillgängliga under tiden för yttrandets avgivande.
1931	87	31,512.75	12	39,633.—	20	17,416.75	20	27,526.—	22	24,872.—	22	24,404.—	

B. Arv.

År	Klass I						Klass II						Klass IV					
	Enligt 1914 års förordn.		Enligt 1933 års proposition				Enligt 1914 års förordn.		Enligt 1933 års proposition				Enligt 1914 års förordn.		Enligt 1933 års proposition			
	Antal	Stämpel	Antal	Kvarlåt.-skatt	Arvslotts-skatt	Summa	Antal	Stämpel	Antal	Kvarlåt.-skatt	Arvslotts-skatt	Summa	Antal	Stämpel	Antal	Kvarlåt.-skatt	Arvslotts-skatt	Summa
1928	2	489.—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1929	1	2,825.—	1	2,920.—	3,660.—	6,580.—	1	76.—	0	—	—	—	1	2,448.50	1	—	2,312.—	2,312.—
1930	2	43,207.50	1	85,600.—	62,224.—	147,824.—	1	7.—	0	—	—	—	4	15.—	0	—	—	—
1931	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	117,700.—	1	86,900.—	140,448.—	227,348.—

Till Kungl. Maj:ts befallningshavande i Göteborgs och Bohus län.

Sedan Kungl. Maj:t den 3 februari 1933 anbefallt länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län att avgiva yttrande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 34 till innevarande års riksdag med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m. och i samband med propositionen väckta riksdagsmotioner, har Kungl. Maj:ts befallningshavande anmodat rådhusrätten att avgiva yttrande i ärendet, i vad det gäller förslag till kvarlåtenskapsskatt och arvsskatt.

Med anledning härav får rådhusrätten, utan att ingå på frågan om lämpligheten av den föreslagna, avsevärt skärpta arvsbeskattningen, anföra följande.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Enligt statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1933 har chefen för kungl. finansdepartementet uttalat bland annat (sid. 26 i prop.), att kvarlåtenskapsskatt borde uttagas där principiellt sett en högre beskattning å arvlåtarens förmögenhet under dennes livstid varit på sin plats. Med anledning härav torde böra framhållas, att skatt å förmögenhet under ägarens livstid redan ingår i den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten, och att, om staten anser förhöjd sådan skatt vara av nöden, en utbyggnad av den statliga förmögenhetsskatten skulle enligt rådhusrättens mening innebära en naturligare och lämpligare lösning än anordnande av en ny beskattningsform, där en kumulerad skatt skulle drabba annan än den, som enligt uttalandet i statsrådsprotokollet rätteligen borde betala skatten.

Chefen för kungl. finansdepartementet har vidare enligt sagda protokoll — under förordande av återinförande av en kvarlåtenskapsskatt att utgå sidoordnad med en reformerad arvslottsbeskattning — förklarat, att den inbördes avvägningen av de båda skatteformernas effekt borde åsyfta att tillgodose kravet på billighet och rättvisa i fråga om beskattning av å ena sidan förmögenhet såsom sådan och å den andra vinster genom arv. Enligt förslaget skall, om en avliden person efterlämnar såsom ensamarvinge ett barn och en behållen förmögenhet av 20,000 kronor, varken kvarlåtenskapsskatt eller arvsskatt utgå. Men om den avlidne efterlämnar såsom arvingar två eller flera barn och en behållen förmögenhet av sådan storlek, att därav å vart barn belöper 20,000 kronor, ej mera, så skall kvarlåtenskapsskatt utgå, med påföljd att vart barn i nu tänkta fall i verkligheten erhåller en arvslott, som blir mindre och mindre ju större hela den arvfallna förmögenheten är. Till belysande härav hänvisas till följande uppställning:

Arvfallen förmögenhet	Antal bröst-arvingar	Kvarlåtenskaps-skatt	Behållen arvslott
20,000	1 barn	0	20,000
40,000	2 »	800	19,600
60,000	3 »	2,000	19,333
80,000	4 »	3,600	19,100
100,000	5 »	5,200	18,960
120,000	6 »	7,600	18,733
200,000	10 »	17,200	18,280.

De obilliga resultat, vartill föreslagna beskattningsformen således skulle leda, giva oförtydbart vid handen, att föreliggande förslag till beskattning å kvarlåtenskap icke uppfyller det eftersträvade kravet å billighet och rättvisa.

Alldeles bortsett från de synpunkter, som kunna göras gällande i fråga om storleken av de skatter, som staten under nu rådande förhållanden anser sig böra uttaga i form av beskattning av kvarlåtenskap, synes det rådhusrätten lämpligast, att staten förskaffar sig dessa skattintäkter genom att inom ramen av gällande förordning om arvsskatt och skatt för gåva höja skalorna i tarifferna för de särskilda arvsklasserna. I detta sammanhang vill rådhusrätten framhålla, att rådhusrätten väl anser, att jämfört med nu gällande bestämmelser höjning av gränsen för inträdande av skattskyldighet kan äga rum, men att en så betydande höjning av samma gräns, som föreslagits beträffande andel, som på grund av arv eller testamente tillkommer efterlevande make eller barn eller därmed likställda, måste ingiva betänkligheter.

I fråga om sättet för beräkning av värdet av avlidens kvarlåtenskap föreslås ej ändring i nu gällande bestämmelser. Tillämpning av dessa bestämmelser, särskilt om fastighet eller större poster värdepapper ingå i kvarlåtenskapen, torde under nu rådande depression ofta medföra, att sådan egendom icke kan avyttras till de värden, efter vilka den skall upptagas i den till grund för skatteberäkningen liggande boupptecknigen. Vid sådant förhållande synes det erfordras föreskrifter för beredande av möjlighet för delägare i sådana stärbhus att i trängande fall erhålla skälig nedsättning av boupptecknings värdena.

Det kan förutses, att fall kunna inträffa, då arvtagare, som ej ser sig i stånd, att anskaffa medel till föreskriven skatt, avträder stärbhusets egendom till konkurs. I sådana fall torde arvsskatt endast böra beräknas å den behållning, som återstår, sedan den avlidnes borgenärer erhållit full utdelning för sina fordringar. För reglerande av dessa fall synas särskilda bestämmelser vara erforderliga.

I fråga om avfattningen av övergångsbestämmelserna till förslaget till förordning om ändring i vissa delar av förordningen om arvsskatt och skatt för gåva anmärkes, att, då det ej ifrågasatts, att föreslagna ändringar skola erhålla karaktär av lag, ordet »lagens» i sagda övergångsbestämmelse bör utbytas mot »förordningens».

Göteborgs rådhus den 24 februari 1933.

På rådhusrättens vägnar:

BERNH. LINDBERG.

Jarl Holmqvist.

Till riksdagens bevillningsutskott.

Sedan länsstyrelsen genom nådig remiss den 3 februari 1933 anbefallts att till Eder inkomma med yttrande över Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m. ävensom över vissa i anledning av propositionen väckta motioner, får länsstyrelsen härmed anföra följande.

Att under trycket av det nuvarande statsfinansiella läget en tillfällig höjning av arvsskatten och skatt för gåva kan anses påkallad vill länsstyrelsen ingalunda bestrida. Emellertid synes länsstyrelsen den ifrågasatta skärpningen vara avsevärt högre än omständigheterna kräva och tillåta. Det finnes nämligen grundad anledning antaga, att en dylik beskattning komme att medföra en ganska snabb uppdelning av de större förmögenheterna. Därest således icke inkomsterna av denna skattekälla skola mer eller mindre sina, torde det bliva nödvändigt att inom en icke allt för avlägsen framtid höja beskattningen för mindre arv.

Länsstyrelsen finner sig redan i detta sammanhang böra anmärka, att enligt länsstyrelsens åsikt några verkligt sakliga skäl icke finnas för att såsom i förslaget avses höja de skattefria beloppen enligt arvsklass I.

Det har i flera av de ärendet vidfogade motionerna på det eftertryckligaste betonats att, därest kvarlåtenskapen till större delen är nedlagd i fastighet eller rörelse, det för arvingarna torde bliva svårt, för att icke säga ogörligt, att anskaffa de för skattens erläggande nödiga medlen. Länsstyrelsen kan icke annat än till fullo instämma häri. Icke minst torde anmärkta förhållande framträda beträffande de större jordagodsen. Gjorda utredningar hava givit vid handen, och detta bekräftas också av länsstyrelsens egen erfarenhet, att dessa egendomars räntabilitet är synnerligen ringa, oftast icke uppgående till mera än en eller annan procent av taxeringsvärdet, vilket ju är baserat på saluvärdet. Under sådana förhållanden torde icke heller de medgivna lättnaderna i fråga om anstånd med erläggande av skatten — därvid ränta skall utgå med 5 procent å oguldna skattebelopp — i stort sett komma att lända till någon båtnad. Det är alltså att förutse, att vederbörande arvingar mången gång — därest de icke rent av få göra sig urarva — tvingas att stycka och i allmänhet till underpris avyttra dylika egendomar.

Förutom den ekonomiska förlust, som härav tillskyndas arvtagaren, torde angivna förhållande komma att medföra menliga påföljder för jordbruksnäringen i dess helhet. I sådant avseende kan särskilt framhållas *dels* tillbakagång av denna näring, då det större jordbruket hittills ofta intagit en ledande ställning härvidlag, *dels ock* försvårade belåningsmöjligheter av jordegendomar, enär genom tvångsförsäljning av större egendomar under lågkonjunktur en nedgång av jordvärdena kan vara att påräkna.

Motionsvis har väckts förslag om att vid en eventuell skärpning av arvsskatten åtgärder måtte vidtagas i syfte att arvsskatten kommer att grundas på kvarlåtenskapens verkliga värde. Länsstyrelsen finner de i sådant avseende uttalade önskemålen vara värda allt beaktande. Emellertid torde det bliva vanskligt nog att utfinna någon för angivna ändamål fullt tillfredsställande metod.

I flera främmande länders lagstiftning synes man hava beaktat ovan

anmärkta förhållande och fastställt särskilda värderingsregler i en eller annan form. Det synes länsstyrelsen eventuellt böra bliva föremål för undersökning, huruvida motsvarande eller liknande bestämmelser böra införas i svensk lag.

Att det med det nuvarande systemet icke alltid är så välbeställt visar sig för närvarande, bland annat, däri, att i 1933 års bouppteckningar särskilt större jordegendomar komma att upptagas till högre värden än de i verkligheten representera. De för dylika fastigheter år 1928 åsatta taxeringsvärdena torde nämligen, vad detta län angår, komma att vid innevarande års fastighetstaxering sänkas med i genomsnitt 15 procent.

De större jordagodsen i länet utgöras till rätt avsevärd del av fideikommissegendomar. Oavsett om mera allmänna normer komma att bestämmas för att få fram skatteobjektets effektiva värde, synes länsstyrelsen billighetsskäl tala för, att fideikommissrätten beskattas såsom nyttjanderätt, men torde det emellertid ankomma på närmare utredning, efter vilka grunder värdet av nyttjanderätten ifråga skall beräknas.

I § 48 av förslaget finnas intagna bestämmelser om att skatt skall eftergivas, därest fideikommissinnehavare avlider inom viss tid efter det fideikommisset tillträtts. Det synes länsstyrelsen kunna ifrågasättas, huruvida icke ytterligare lättnad i beskattningen borde beredas dylik egendom i följande ordning. Efter det en arvsskatt slutbetalts, bör finnas viss respittid, innan den nya arvsskatten skall gäldas, exempelvis så att man räknar med 10 »fria» år. Detta skulle innebära, att om fideikommissegendom drabbas av ny arvsskatt, när allenast två år förflutit från slutbetalningen av den gamla skatten, tillträdaren skulle befrias från 8/10 av skatten, när sex år förflutit från 4/10 o. s. v. Det har synts länsstyrelsen goda skäl finnas för att beskattningen av fideikommissen mildras i en eller annan form, då någon fri förfoganderätt över fideikommisset ju icke förefinnes. En allt för hård beskattning skulle nog drabba icke blott innehavaren av fideikommisset utan jämväl själva godset och detsamma underlydande arrendatorer och personal.

Vad angår beskattningen av gåvor ansluta sig förslagets bestämmelser härom i tillämpliga delar till arvsbeskattningen. Länsstyrelsen har här ovan uttalat sig mot den i förslaget avsedda höjningen av den skattefria gränsen för vissa arvslotter. Beträffande gåvor torde på sätt här efteråt skall påvisas än mera skäl finnas för den av länsstyrelsen i sådant avseende företrädda ståndpunkten.

Jämlikt nu i ärendet gällande bestämmelser — och någon ändring härvidlag har icke föreslagits — skall vid beräkning av gåvoskatt hänsyn tagas till förut bortgivna gåvor allenast om tidrymden mellan gåvornas bortgivande icke överstiger två år. Detta innebär alltså, att enligt förslaget föräldrar under loppet av något över fyra år kunna utan erläggande av skatt bortgiva till ett vart av sina barn ett sammanlagt belopp av 60,000 kronor, och ett överförande av än större förmögenhetsdelar kan äga rum, om vid gåvan fästes det villkor, att givaren förbehåller sig avkomsten. Till belysande av det nu sagda må anföras följande exempel. Om barnens antal antages vara 3 och den yngstas av föräldrarna levnadsålder vid tiden för gåvans bortgivande 35 år, kan, om nyss angivet villkor knytes vid gåvan, ett belopp av omkring 80,000 kronor skattefritt överflyttas till vart och ett av barnen, ty det kapitaliserade värdet av avkomsten uppgår i detta fall till något över 60,000 kronor. Länsstyrelsen föreställer sig, att med en sådan skärpning av arvsskatten, som i förslaget avses, dylika transaktioner

med största sannolikhet skola bliva ganska vanliga, varigenom avsevärda belopp komma att helt undandragas beskattning.

Länsstyrelsen har låtit uppgöra och vidfogar härvid *dels* en sammanställning över de gåvobelopp m. m., som jämlikt § 39 i förordningen om arvsskatt och skatt för gåva under åren 1931 och 1932 stämpelbelagts i detta län, *dels ock* för sistberörda år en approximativ beräkning över skatten för *gåvor*, därest de i propositionen föreslagna skatteskalorna skolat tillämpas. Efter denna beräkning skulle visserligen gåvoskatten enligt förslaget — trots det höga skattefria avdraget för klass I — hava utgått med ett mera än dubbelt så högt belopp som enligt nuvarande bestämmelser, eller med 228,271 kronor mot 109,860 kronor, men det torde emellertid finnas anledning antaga, att vederbörande vid en skärpt skatteskala ordnat med disposition av gåvorna på ett annat och för den skattskyldige förmånligare sätt, varför det givetvis är svårt att avgöra, huru resultatet i verkligheten kunnat komma att utfalla.

Under åberopande av vad ovan anförts finner länsstyrelsen sig icke kunna tillstyrka det i Kungl. Maj:ts proposition framlagda förslaget utan skulle länstyrelsen för sin del vilja såsom ett provisorium förorda en måttlig höjning av arvs- och gåvoskatten inom ramen av nu gällande bestämmelser.

Därjämte synes såsom förut angivits böra tagas under övervägande frågan om införande av sådana bestämmelser rörande fastställande av kvarlåtenskapens värde, att skatten icke kommer att utgå på högre värde än det verkliga.

Ett från rådhusrätten i Malmö infordrat yttrande överlämnas härjämte.

Malmö i landskontoret den 27 februari 1933.

F. RAMEL.

A. Adler.

Sammandrag över de gåvobelopp, m. m., som jämlikt § 39 i förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva under åren 1931 och 1932 stämpelbelagts i Malmöhus län.

År	Klass I		Klass II		Klass III		Klass IV	
	Belopp, som stämpelbelagts	Stämpelbeloppet	Belopp, som stämpelbelagts	Stämpelbeloppet	Belopp, som stämpelbelagts	Stämpelbeloppet	Belopp, som stämpelbelagts	Stämpelbeloppet
	A. *Gåvor* (§ 39 mom. 5).							
1931	2,252,600	64,589	243,500	14,261	—	—	131,100	16,493
1932	2,315,500	89,504	249,489	14,074	—	—	67,200	6,282
	B. *Arvfallen eller testamenterad egendom* (§ 39 mom. 1—4).							
1931	56,080	1,086						
1932	155,800	7,127	120,000	8,261	—	—	312,100	60,596
	Approximativ beräkning över de skattebelopp, som kommit att utgå för *gåvor* under år 1932, därest de i Kungl. Maj:ts proposition föreslagna skatteskalorna tillämpats.							
1932	1,231,800	204,904	249,400	17,755	—	—	67,200	5,612

Till länsstyrelsen i Malmöhus län.

Genom remissresolution den 17 februari 1933 har länsstyrelsen anmodat rådhusrätten i Malmö att avgiva yttrande över Kungl. Maj:ts till årets riksdag avgivna proposition med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m.

I anledning härav får rådhusrätten anföra:

Att, såsom Kungl. Maj:t föreslår, införa en ny beskattningsform, kvarlåtenskapsskatt, synes icke vara motiverat. Denna skatt, som förekommer endast i England och Frankrike, skulle komma att verka som en uppskjuten förmögenhetsskatt och har icke alls konstruerats efter principerna för en arvsskatt. Hänsyn skall ju tagas endast till kvarlåtenskapens värde men icke till graden av skyldskap eller antalet arvingar.

Därest det anses nödigt att tillförsäkra staten större intäkter vid medborgares dödsfall än vad nu är fallet, torde lämpligaste utvägen vara att, åtminstone i vissa delar, skärpa progressivskalorna för den nuvarande arvs- och gåvoskatten. Skäl kunna ej anses förebragta för att, på sätt som föreslagits, staten skulle avstå från någon del av den nuvarande arvsskatten genom ökning av de skattefria beloppen och därav föranledd minskning i beskattningen av den närmast däröver liggande delen av arvfallen kvarlåtenskap. Skärpningen av arvsskatten bör emellertid ej drivas så långt, att den kan antagas komma att inverka menligt på sparviljan och kapitalbildningen, såsom vid den föreslagna kvarlåtenskapsskatten synes bliva fallet.

Med hänvisning till vad sålunda anförts finner rådhusrätten sig föranlåten att bestämt avstyrka förordande av bifall till ifrågavarande förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m.

Malmö rådhus den 27 februari 1933.

På Samfällda rådhusrättens vägnar:

S. E. TILLSTRÖM.

Emil Thulin.

Till riksdagens bevillningsutskott.

Genom remiss har Kungl. Maj:t anbefallt lantbruksstyrelsen att till riksdagens bevillningsutskott avgiva yttrande över Kungl. Maj:ts proposition nr 34 med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m. jämte följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen:

I: 175, av herr Bergman;
I: 221, av herr Bissmark;
II: 387, av herr Hillgård;
I: 223, av herr Borell m. fl.;
II: 391, av herr Anderson i Norrköping m. fl.;
II: 100, av herr förste vice talmannen Bengtsson;
II: 385, av herrar Andersson i Rasjön och Olsson i Mora;
II: 386, av herr Ossbahr m. fl.; samt
II: 390, av herr Flyg m. fl.

Med avseende härå vill lantbruksstyrelsen till en början anmärka, att styrelsen fattat förestående befallning på sådant sätt, att det skulle ankomma på styrelsen att granska föreliggande förslag enbart ur jordbrukets och den enskilde jordägarens synpunkt. Förty har lantbruksstyrelsen icke ansett sig böra ingå på ett mera allmänt bedömande av samma förslags berättigande och konsekvenser från statsfinansiella, sociala eller privatekonomiska utgångspunkter.

Ur jordbrukets speciella synpunkt torde det framför allt vara frågan om värderingen av jordbruksfastighet för beräknande av kvarlåtenskapens värde, som i detta sammanhang påkallar uppmärksamhet. Enligt de för kvarlåtenskapens uppskattning nu gällande grunder, vilka fortfarande äro avsedda att komma till användning såväl beträffande kvarlåtenskapsskatten som i fråga om arvslottsskatten, intager fast egendom, däribland jordbruksfastighet, uti förenämnda avseende en särställning i förhållande till annan egendom.

Jämlikt förordningen om arvsskatt och skatt för gåva den 19 november 1914 skall egendom, som utgör föremål för arvsskatt, upptagas till dess värde vid dödstillfället. Vidare gäller den allmänna regeln, att vid egendomens värdering skola till efterrättelse tjäna de värden, som upptagits i bouppteckningen, dock med det i förevarande hänseende synnerligen viktiga tillägget, att värdet av fast egendom ej får upptagas till lägre belopp än som motsvarar näst föregående års taxeringsvärde. Då sålunda jordbruksfastighets taxeringsvärde skall vara bestämmande vid beräknande av kvarlåtenskapsskattens respektive arvslottsskattens belopp, uppstår frågan, huruvida taxeringsvärdet även kan anses vara ett riktigt uttryck för fastighetens verkliga värde.

Då all annan uti kvarlåtenskapen ingående egendom upptages till sitt verkliga värde, sådant detta kan fastställas genom realisation eller med hänsyn till egendomens avkastning, synes rimligtvis samma regel böra gälla även beträffande fast egendom. Möjligen torde jämväl taxeringsvärdet under mera normala och bestående konjunkturer kunna i allmänhet betraktas såsom en tillfredsställande mätare på fastighets verkliga värde, men att detta för närvarande icke är fallet beträffande jordbruksfastigheterna torde vara allom bekant. Såväl jordbruksfastigheternas nuvarande avkastning som det pris, de vid försäljning för närvarande kunna uppnå, giva ett starkt belägg för den uppfattningen, att deras verkliga värde ligger avsevärt under taxeringsvärdet. Till belysande härav må nämnas, att enligt de räntabilitetsberäkningar för jordbruket, som på uppdrag av lantbruksstyrelsen under en följd av år gjorts av direktören L. Nanneson på grundval av faktiska bokslut för några hundratal jordbruk årligen från skilda delar av landet, förräntningsprocenten i medeltal de senaste tio åren, för vilka dylika beräkningar offentliggjorts, det vill säga åren 1921/1922—1930/1931, utgjort högst 2.5 procent och lägst 0.5 procent. I genomsnitt för hela perioden var motsvarande siffra 1.6. Enligt dessa beräkningar, vilka, även om de icke kunna göra anspråk på att vara exakta, dock måste tillmätas ett ej ringa upplysningsvärde, skulle sålunda en jordbruksfastighets avkastning icke lämna skälig förräntning ens på halva fastighetskapitalet.

Det må vidare anföras, att enligt av lantbruksakademien föranstaltade undersökningar angående salu- och arrendevärdet å svensk åkerjord saluvärdet å åkerjord sedan 1926 sjunkit med i medeltal 15 procent. Störst har prisfallet varit inom de båda Skåne-länen eller 27 procent i Kristian-

stads län och 19 procent i Malmöhus län. Det torde vara ett allbekant faktum, att försäljningspriserna å jordbruksfastigheter vid en vikande konjunktur i allmänhet endast mycket långsamt och motvilligt låta anpassa sig efter sjunkande produktpriser, bland annat beroende på en hög belåning. Nyssnämnda uppgifter angående saluvärdet å åkerjord ådagalägga emellertid med tydlighet, att en viss anpassning av försäljningspriserna å jordbruksfastigheter håller på att ske till mera överensstämmelse med de allmänna konjunkturerna inom jordbruket. Så småningom torde väl detta komma att medföra även lägre taxeringsvärden, men, såvitt nu kan bedömas, torde bland annat inteckningsförhållandena resa snart sagt oöverstigliga hinder mot en sänkning av taxeringsvärdena till en nivå, som kan anses skäligt avvägd i förhållande till jordbrukets avkastning. Även om någon sänkning uti jordbruksfastigheternas taxeringsvärden är att vänta under nu pågående fastighetstaxering, är det emellertid otänkbart, att denna sänkning skall bliva så kraftig, att taxeringsvärdena bringas ned till en sådan nivå, som kan anses skälig i förhållande till jordbrukets avkastning.

Givetvis kan en stark omkastning uti de allmänna jordbrukskonjunkturerna medföra ett omvänt förhållande, så att jordbruksfastigheternas verkliga värde kommer att ligga ovanför taxeringssiffrorna. Ett dylikt sakernas tillstånd synes emellertid för närvarande så föga sannolikt och overkligt, att man synes helt kunna bortse därifrån, när det såsom här gäller beskattningslagar även för den närmaste framtiden.

Med det ovan anförda har lantbruksstyrelsen velat påvisa, att den av Kungl. Maj:t nu föreslagna kvarlåtenskaps- och arvslottsbeskattningen skulle, i den mån i dödsbos tillgångar inginge jordbruksfastighet, komma att beräknas å fiktiva värden, som icke motsvarades av något däremot svarande verkligt värde. Härigenom skulle den nu föreslagna, i och för sig för de större förmögenheterna mycket betungande arvsbeskattningen bliva ännu mer tryckande och jämväl orättvis, därest dessa till mera betydande del bestode av jordbruksfastigheter. Häremot kan givetvis invändas, att jordbruksfastigheternas taxeringsvärden redan nu ligga till grund för gällande förmögenhets- och arvsbeskattning. Detta är visserligen sant, men även om en dylik oegentlighet av praktiska skäl kan vara försvarbar eller i allt fall tolereras vid en relativt måttlig förmögenhets- eller arvsbeskattning, bliva förhållandena helt annorlunda, när fråga är om en beskattning som den nu föreslagna.

I den mån en kvarlåtenskap mera uteslutande består av jordbruksfastighet, uppkomma även speciella svårigheter för skattens erläggande på grund därav, att den fasta egendomen icke gärna kan för uppbringande av härför erforderligt kontant belopp realiseras delvis såsom fallet i allmänhet är med lös egendom. I en del fall torde visserligen, då ett dödsbos jordinnehav är uppdelat på flera brukningsdelar, någon av dessa kunna avyttras för likvidering av arvsskatten, men då så icke är förhållandet, torde det i allmänhet bliva nödvändigt att upptaga särskilt lån mot säkerhet av inteckning uti vederbörande fastighet för skattens likvidering. En dylik upplåning kommer emellertid att få till följd, att på grund av skatteprogressionen ränta och amortering å sådant lån komma att redan vid taxeringsvärden av 200,000 à 300,000 kronor sluka fastighetens hela nettoavkastning, särskilt i fall då endast en arvtagare finnes eller kvarlåtenskapen övergår på andra än efterlevande make och bröstarvingar. Om nu nytt arvfall inom kort tid inträffar, innan skulden

amorterats, så uppstår frågan, på vad sätt ränta och amortering skola kunna betalas på det nya lån, som nödvändigtvis måste upptagas för att skaffa kontanta medel för den nya skattens erläggande. Då dylika svårigheter komma att uppstå genom förslagets genomförande även för egendomar av så pass måttlig storlek som de nu omordade, är det tydligt att, då fråga är om de verkligt stora jordbruken, en på dylikt sätt utformad arvsbeskattning ofta skulle bliva arvtagarna övermäktig och så småningom leda till dessa jordegendomars sönderfallande.

Möjligheten att uppdela arvsskatten på flera år torde knappast kunna tillmätas någon större betydelse för upphjälpande av de allvarsamma olägenheter, som en dylik skärpt arvsbeskattning skulle medföra för de större jordbruken, då ju skatten även i detta fall måste betalas och andra utvägar att anskaffa nödiga kontanter än lånevägen icke som regel torde komma att föreligga.

Det må i detta sammanhang erinras om ett särskilt slag av jordegendomar, nämligen de större jordfideikommissen. För dessa skulle en på Kungl. Maj:ts förevarande förslag grundad arvsbeskattning medföra förutom ovan antydda även vissa speciella svårigheter, då desamma överhuvud icke få avyttras och principiellt icke heller intecknas. Med avseende på dylik egendom kommer jämväl skatteprogressionen att verka särskilt kraftigt, då här aldrig blir fråga om mer än en arvslott. Anmärkas må, att nu sist omförmälda jordbruksegendomar torde omfatta cirka 3.5 procent av landets hela åkerareal.

På grund av det ovanstående måste lantbruksstyrelsen för sin del se mycket mörkt på möjligheten för de stora jordbruken att kunna i längden bestå, därest en på här ifrågasatt sätt skärpt arvsbeskattning skulle genomföras. En dylik arvsbeskattning kommer med största säkerhet att bliva ett kraftigt verkande instrument att tvinga ut jordegendomar i marknaden, vare sig detta kan komma att ske frivilligt eller på exekutiv väg. Härigenom kommer jämväl jord, som sedan generationer varit i samma släkts ägo och som genom släktleds arbete och omsorger förbättrats, likaledes att tvingas ut på andra händer, och framhållas må, att det icke endast är ideella värden, som härigenom skulle spolieras; tvärtom skulle de större jordbrukens upplösande och sönderfallande medföra högst reella konsekvenser för såväl den enskilde som det allmänna. Med avseende härå vill lantbrukstyrelsen till en början erinra om den stora betydelse, de större jordbruken hava för landets folkhushållning. Det må ock framhållas, att de större jordbruken allt hitintills intagit en ledande ställning i fråga om utvecklingen å jordbruksområdet och att ett upphörande av dessa jordbruk på grund härav kan befaras medföra en stagnation i denna utveckling eller i allt fall medföra minskade möjligheter för det svenska jordbruket att hävda sin ställning.

Det förtjänar vidare framhållas, att de stora jordbruken ägnat stor omtanke åt skogens vård och att ett uppdelande av därtill hörande skogsmarker i smärre lotter som regel kan förväntas medföra försämrad skogsskötsel, något som i sin tur medför minskad arbetstillgång vid sågverk och andra träindustrier. Påtagligt är också, att de större jordbrukens uppdelande i ett flertal brukningsdelar medför en ren förödelse av kapital därigenom, att de för det större jordbruket uppförda ekonomibyggnaderna bliva obehövliga för sitt ändamål.

Slutligen må icke heller underlåtas att framhålla, att staten genom införande av en dylik skärpt arvsbeskattning visserligen kan påräkna

stora skatteinkomster från de större jordbrukens sida under den närmaste framtiden men att dessa skatteobjekt så småningom helt försvinna genom ifrågavarande jordbruks sönderfallande.

Här ovan angivna konsekvenser av ett genomförande utav Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag till en skärpt arvsbeskattning kunna visserligen icke sägas vara omedelbart förestående. Men även för den närmaste framtiden kunna allvarliga olägenheter förväntas uppkomma genom förslagets genomförande. Sålunda kan väntas, att genom inträffade arvfall de större jordbrukens rörelsekapital, som redan förut ofta äro otillräckliga för att en rationell drift skall kunna uppehållas, bliva ytterligare beskurna eller fullständigt förödda. Fog synes jämväl föreligga för det antagandet, att en dylik arvsbeskattning, varigenom staten vid inträffande arvfall även nära anhöriga emellan utan vidare lägger beslag på stor del, ända till tredjedelen och ännu mera, utav kvarlåtenskapen. skall medföra en försämring av större jordägares personliga kreditvärdighet. Troligt är också, att nödvändigheten att vid arvfall frambringa relativt stora kontanta belopp för arvsskattens erläggande skall komma att i många fall framtvinga avverkning av skog, som ännu icke nått sådan mognad, att den lämpligen borde avverkas. Även detta måste betraktas såsom en ren kapitalförödelse.

På grund av vad ovan anförts måste lantbruksstyrelsen ur de större jordbrukens synpunkt bestämt avstyrka Kungl. Maj:ts föreliggande förslag om införande av en kvarlåtenskapsskatt jämte i samband därmed skärpt beskattning av arvslotter. De lindringar i fråga om arvsbeskattning, som förslagets genomförande skulle medföra för de mindre och medelstora jordbruken, kunna ingalunda anses uppväga de allvarliga följder, som härigenom skulle tillskyndas de större jordbruken.

Skulle statsmakterna emellertid ur det allmännas synpunkt finna nödvändigt och lämpligt, att en skärpt arvsbeskattning kommer till stånd av i huvudsak samma innebörd som Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, synas i allt fall vissa ändringar däri nödvändigtvis böra vidtagas, så att de förödande verkningar, som en dylik lagstiftning enligt det ovanstående skulle få på de större jordbruken, i någon mån mildras och förebyggas. En billig fordran synes härvid vara, att jordbruksfastighet i likhet med annan egendom blir beskattad på grundval av sitt verkliga värde och icke efter det fiktiva och alltför höga värde, som framgår av fastighetstaxeringen. Otvivelaktigt möta emellertid stora svårigheter att för värdering av jordbruksfastighet vid arvsbeskattning utfinna allmängiltiga och lätt tillämpliga grunder, som vid varje tillfälle riktigt återgiva fastighets skäliga värde med hänsyn till fastighetens avkastning eller realisationsvärde. Ehuru olika metoder härför torde vara tänkbara, synes det av praktiska skäl vara mest ändamålsenligt att i likhet med vissa motionärer i ämnet visserligen taga taxeringsvärdet som utgångspunkt för beräkning av jordbruksfastighets värde vid arvsbeskattningen men samtidigt fastslå, att en viss reduktion däri skall ske.

Då en dylik reduktion principiellt synes böra vara beroende av de allmänna konjunkturerna inom jordbruket och dettas förmåga att förränta fastighetskapitalet, torde frågan om fastställande av reduktionens storlek icke kunna avgöras för all framtid. Det synes sålunda redan från början böra förutsättas, att en jämkning uti ifrågavarande reduktionsregel skall ske, därest förutsättningarna för jordbrukets räntabilitet bliva mera väsentligt ändrade. Under nuvarande förhållanden i fråga om jordbruks-

fastighets allmänna räntabilitet och saluvärde torde vid beräkningen av här ifrågavarande skattebelopp fastighets taxeringsvärde skäligen böra reduceras med minst en tredjedel. Självfallet bör emellertid en dylik reduktionsregel tillämpas beträffande såväl kvarlåtenskapsskatten som arvslottsskatten.

Lantbruksstyrelsen har icke ansett sig böra närmare ingå på frågan, i vilken ordning, konstitutionellt sett, en jämkning uti berörda reduktionsregel bör kunna ske, det vill säga huruvida beslut härom skall fattas av Kungl. Maj:t och riksdagen gemensamt eller eventuellt enbart av Kungl. Maj:t.

Givet är, att en tillämpning utav en dylik reduktionsregel kommer att i viss mån minska statens inkomster utav arvsbeskattningen. Enligt lantbruksstyrelsens mening bör emellertid en kompensation härför utan svårighet kunna erhållas genom att i huvudsak bibehålla den nuvarande beskattningen å de smärre arvslotterna. Då den å dylika arvslotter för närvarande utgående arvsskatten måste betraktas vara mycket måttlig och då densamma icke heller, såvitt lantbrukstyrelsen har sig bekant, för det allmänna folkmedvetandet framstår såsom oskälig, synes det styrelsen omotiverat att helt borttaga denna måttliga beskattning samtidigt som skatten å de större arvslotterna våldsamt höjes. I varje fall kan lantbruksstyrelsen icke finna något bärande sakskäl för ett sådant förslag.

Stockholm den 27 februari 1933.

ERIK INSULANDER.

Elis Bjurstedt.

Till kungl. kommerskollegium.

Undertecknade, Sveriges industriförbund, Svenska bankföreningen och Stockholms handelskammare hava genom resolution den 6 dennes anmodats avgiva yttrande i ärendet angående Kungl. Maj:ts förslag till detta års riksdag om antagande av förordningar om kvarlåtenskapsskatt och om ändring i gällande förordning om arvsskatt och skatt för gåva. I anledning härav få vi vördsamt anföra följande.

Av den i statsverkspropositionen intagna finansplanen för budgetåret 1933/1934 och chefens för finansdepartementet uttalande i sammanhang med dess framläggande inhämtas, att avsikten är att för motverkande av arbetslösheten anordna omfattande statliga arbeten, vilka skola finansieras genom lån med kort amorteringstid. I lånebudgeten finnes för ändamålet upptaget ett belopp av cirka 160 miljoner kronor. Det räknas med att detta belopp skall amorteras under en tidrymd av fyra år med 40 miljoner kronor om året. För att säkerställa tillgången till medel härför anses riktigt, att för ändamålet reserveras vissa särskilda statsinkomster, nämligen avkastningen av arvs- och gåvobeskattningen. I enlighet härmed har i den föreslagna inkomststaten för det nästkommande budgetåret ett belopp av 40 miljoner kronor upptagits såsom beräknad inkomst av beskattningen å arv och gåvor.

I den proposition, i anledning varav vårt yttrande begärts, framlägges förslag till de nya och ändrade författningsbestämmelser, medelst vilka arvs- och gåvobeskattningen skulle uppbringas till det avsedda årsbeloppet av 40 miljoner kronor. Förslaget går ut på att vid sidan av den nuvarande arvsbeskattningen, vilken är gestaltad såsom en arvslottsbeskattning, med andra ord en beskattning å arvingarnas och testamentstagarnas särskilda lotter i kvarlåtenskapen, skall införas en kvarlåtenskapsbeskattning, vilken karakteriseras såsom en ökning av förmögenhetsbeskattningen medelst en skatt å förmögenheten, som uttages först efter det dennas ägare avlidit. Arvs- och gåvobeskattningen gav år 1930 en inkomst åt staten av mellan 18 och 19 miljoner kronor. Med utgångspunkt härifrån har behovet av inkomstökning från ifrågavarande skattekälla beräknats till cirka 25 miljoner kronor. Den föreslagna kvarlåtenskapsskatten beräknas giva något över 25 miljoner kronor, medan arvslottsskatten enligt den reviderade förordningen om arvsskatt och skatt för gåva beräknas inbringa över 17 miljoner kronor. Då härtill lägges ett par miljoner kronor från beskattade gåvor, kalkyleras hela inkomsttiteln till närmare 45 miljoner kronor, vilket belopp i budgetsförslaget med hänsyn till den ovisshet, som måste råda om förmögenhetsvärdenas utveckling, blivit, såsom nämnts, utfört med 40 miljoner kronor.

Den redogörelse rörande beskattningsförhållandena i Sverige och vissa andra länder, varmed propositionen inledes, är alltför ofullständig och till följd därav enligt vår mening missvisande.

Först och främst giver redogörelsen anledning att påminna om vådan av att den progressiva beståndsdelen i ett lands skattesystem är fördelad på flera olika skattetitlar. Det vid tillämpningen av progressivprincipen på inkomst- och förmögenhetsbeskattningen viktiga övervakandet av att densamma icke leder till överdrifter till våda för näringslivets lugna utveckling, blir nämligen försvårat genom att flera olika skatter uttagas enligt progressivprincipen. Var och en av skatterna betraktas ofta nog för sig utan beaktande av de övriga. Nu hava vi kommit därhän i vårt land, att, förutom arvsskatten, icke mindre än fyra av våra ordinarie skatter på inkomst och förmögenhet äro byggda på progressiv grund, nämligen inkomst- och förmögenhetsskatten, den kommunala progressivskatten, utjämningsskatten och den extra inkomst- och förmögenhetsskatten. Det nu framlagda förslaget innebär antalets ökande med en femte, kvarlåtenhetskapsskatten, vilken uttryckligt och med rätta betecknas såsom en förmögenhetsskatt. För lägets klarläggande skulle det otvivelaktigt varit till gagn, om nu berörda förhållande bragts i erinran i motiveringen till skatteförslaget och i de framlagda kalkylerna beaktats.

Ej mindre riktigt skulle det varit, om vid detta tillfälle, då det gäller att överväga påläggandet av en ny skatt av stor betydelse, frågan skärskådats under hänsynstagande till skattebördan i dess helhet i vårt land, med andra ord det sammanlagda trycket av samtliga de statliga och kommunala skatterna. Det nu sagda gäller jämväl och icke minst den jämförelse med utländska förhållanden, som i propositionen företagits. En jämförelse, vilken såsom här begränsas tlil allenast vissa slag av statsbeskattningen, nämligen arvs- och förmögenhetsbeskattningen, leder uppfattningen på avvägar och giver anledning till oriktiga slutsatser Varje lands skattesystem erbjuder sina egendomligheter. Skall i och för övervägandet av den lämpliga tyngden av en skatt jämförelse göras

med andra länder, är det för den skull nödvändigt, att skattebördan i dess helhet jämföres, ej endast en speciell skatt. Nu är det så, att den mest markanta egendomligheten i det svenska skattesystemet är den utomordentliga tyngden av vår kommunala beskattning. En motsvarande belastning är annorstädes ytterligt sällsynt. Om således Sverige i fråga om den kommunala beskattningens tyngd i jämförelse med den statliga befinner sig i allra främsta ledet, måste väl redan därav med tämlig nödvändighet följa, att i vissa andra länder, som annorledes fördelat skattebördan, andra delar av densamma, såsom den statliga förmögenhets- eller arvsbeskattningen, väga tyngre. Denna omständighet har i propositionen lämnats obeaktad.

Å sid. 23 i propositionen finnes en tabell, utvisande skattebelastning på kvarlåtenskap i Sverige enligt gällande bestämmelser och i sex andra länder. Någon jämförelse mellan dessa sex länder och Sverige enligt propositionens förslag återfinnes ej i propositionen. Vi tillåta oss för den skull att här komplettera tabellen med uppgifter för åstadkommande av dylik jämförelse:

Skattebelastning på kvarlåtenskapen (procent), när denna tillfaller a) tre barn; b) en oskyld, *enligt propositionen.*

Kvarlåtenskap kronor	a	b
3,000	—	4.00
15,000	—	11.47
30,000	1.33	16.13
150,000	10.53	29.72
300,000	16.76	34.59
1,500,000	27.91	41.16
3,000,000	30.78	42.14
6,000,000	32.74	42.40
15,000,000	32.80	42.40
30,000,000	32.80	42.40

Av dessa uppgifter framgår, att Sverige skulle, om propositionen bifölles, bliva beträffande den nu ifrågavarande beskattningen tyngre belastat än de övriga länderna. I fråga om beskattningen av bröstarvingar — den utan jämförelse viktigaste delen av beskattningen — skulle beträffande alla fall av praktisk betydelse den svenska skatten bliva avsevärt, i stor utsträckning flera gånger tyngre än motsvarande skatt i de andra länderna. Och dock befinna sig bland dem tre länder, med vilka rimlig anledning till jämförelse ej finnes, nämligen de tre stora riken, som burit huvudbördan av världskriget och vilkas budgeter äro genom följderna därav abnormt belastade. Det må härutinnan vara nog att erinra om, att räntan å den svenska statsskulden torde utgöra endast mellan 1 och 2 procent av motsvarande utgift i den engelska budgeten, vars utgiftssumma till cirka 40 procent utgöres av skuldränta.

Den i propositionen föreslagna kvarlåtenskapsskatten är väsenskild från vår nuvarande, till inkomstbeskattningen knutna förmögenhetsskatt. Denna sistnämnda är byggd på den under normala förhållanden riktiga förutsättningen, att förmögenhet för att hava värde merendels måste giva avkastning. Inkomsten genom sådan avkastning anses till

följd av sin grundval böra äga förmåga att uppbära en tyngre skatt än annan inkomst. Denna differentiering har i vårt land förverkligats genom införandet av det s. k. förmögenhetstillägget till den beskattningsbara inkomsten. På sina håll utrikes har samma tankegång erhållit ett något annat uttryck, nämligen genom att arbetsinkomsten beskattas efter en lindrigare norm än annan inkomst.

Vår nuvarande förmögenhetsbeskattning avser således ej att vara något annat än en skärpning av sådan inkomstskatt, som härrör från inkomst av förmögenhet. Det nu framlagda förslaget har en helt annan innebörd. Avsikten är här att träffa förmögenhetens kapital genom att delvis överflytta detsamma till staten.

Denna överflyttning skulle tills vidare hava till syfte att dymedelst skaffa staten medel för finansiering av de offentliga arbeten, vilka äro planerade för beredande av sysselsättning åt arbetslösa. Genom realisation av i kvarlåtenskaperna ingående tillgångar skulle möjliggöras inbetalning till staten av så stora belopp, som erfordras för amortering under ett fåtal år av de statslån, vilka beräknas vara erforderliga för finansierandet av nämnda arbeten. Nu är det emellertid så, att det ej kan undgås, att dylika realisationer måste i stor utsträckning leda till förstörelse eller skadande av de i den produktiva verksamheten arbetande tillgångar, som ingå i förmögenheterna. I den mån verksamheten sålunda i mer eller mindre mån spolieras, blir en nödvändig följd därav ökad arbetslöshet.

Det bör härvid beaktas, att genom den primitiva utformning, som förslaget erhållit, följderna av dess förverkligande i själva verket komma att bliva ännu mera djupgående än vad av ett första betraktande framgår. Till grund för beskattningen skall utan vidare ligga de i bouppteckningen efter den avlidne upptagna värdena. I stor utsträckning framför allt under en lågkonjunktur motsvara emellertid dessa värden ej vad som är möjligt att vid realisation av tillgångarna utfå ur dem. Medan i bouppteckningen fastighet skall upptagas till minst taxeringsvärdet, är såsom bekant försäljningsvärdena å fastigheterna numera merendels betydligt understigande taxeringsvärdena. På grund av jordbrukets dåliga räntabilitet är den nuvarande värdeskillnaden — mångenstädes uppgående till flera tiotal procent — i själva verket så betydande, att densamma måste antagas komma att även efter nytaxering till ganska väsentlig del kvarstå. Till vilken utomordentlig skärpning i den ifrågasatta beskattningen med därav följande tvång till förmögenhetsrealisationer enbart detta förhållande kommer att leda är uppenbart.

I den mån den nya beskattningen hinner verka, komma de betänkliga konsekvenserna av densamma att framträda allt skarpare och giva sig tillkänna på allt vidare områden. Ägarna av de i produktiva företag, såsom jordbruk, handelsaffärer, industrier, direkt investerade förmögenheterna komma givetvis att, i den mån det är möjligt, sträva att sammanspara kontanta fonder för att då tiden för skattens uttagande inträder spoliering eller skingring av företaget skall undgås. Dessa strävanden komma mången gång att gå ut över behoven av underhåll och förbättring och befogade önskningar om utveckling av företagen. Vad angår förmögenheter, i vilka ingå aktier och dylika papper, kan det icke undgås, att de omfattande och i tvångsläge skeende realisationer av sådana papper, som måste företagas för skattekravens mötande, komma att inverka deprecierande på värdena, härigenom åstadkommande såväl för-

lust och skatteskärpning för säljarna som olägenheter för vederbörande företag, för vilka genom aktievärdenas försämring möjligheterna att skaffa medel för rörelsens utveckling försvåras. Sådana omständigheter som de nu framhållna äro uppenbarligen samtliga ägnade att framkalla arbetslöshet.

Den plan för finansiering av de ifrågasatta allmänna arbetena för arbetslöshetens bekämpande, som uppgjorts, synes således vara sådan, att i den mån den förverkligas den kommer att inom de områden för den samhälleliga verksamheten, där denna bedrives medelst enskilt kapital och arbete och icke ordnats såsom statsdrift, leda till kapitalförstöring och dymedelst åstadkomma just det, som man vill motverka, nämligen stegrad arbetslöshet.

Nu invändes måhända, att det dock för närvarande icke ifrågasättes något annat än att kvarlåtenskapsskatten skall uttagas i ett exceptionellt läge under en mycket kort tidsperiod och att med hänsyn härtill de betänkliga verkningarna av densamma komma att bliva förhållandevis begränsade. Härtill må emellertid genmälas, att, där fråga är om beskattning under allenast en kort tid, en olämpligare skatteform än kvarlåtenskapsbeskattning icke låter tänka sig. Även om beträffande skattefrågor den rättvisa, som alltid bör vara en ledande princip, kanske mera än på många andra områden framstår såsom ett tämligen relativt begrepp, lärer dock enighet råda därom, att en skatt aldrig får vara så lagd, att den verkar direkt kränkande på rättskänslan. Så skulle emellertid bliva fallet med en för kort tid avsedd kvarlåtenskapsskatt. Den skulle icke verka bättre än en beskattning, där skatteobjekten uttoges genom lottning. Varför skulle just de förmögenheter, som tillfälligtvis bleve arvfallna under den ifrågasatta fyraårsperioden, drabbas av den betungande skatten, medan de övriga skulle gå fria?

Förhållandena torde dock vara sådana, att det i själva verket icke finnes anledning att betrakta den föreslagna beskattningen såsom en korttidsanordning. Vad först angår de statliga arbeten, vartill det mot skatten svarande beloppet skulle användas, må erinras, hurusom det påvisats, att det förslag till ordnandet av dylika arbeten, som föreligger, lider av den svagheten, att detsamma icke erbjuder någon väg för avvecklandet av de offentliga arbetena, i den mån behov av dem ej vidare borde föreligga, utan i stället synes vara ägnat att fastlåsa förutsättningarna för statsdriften och bibehålla eller utvidga omfattningen av densamma. Skulle detta förslag, sådant det föreligger, bliva godkänt och skulle finansieringen av arbetena anses även fortsättningsvis böra ske genom den här ifrågavarande beskattningen torde det således ej vara anledning att räkna med någon tidsbegränsning för densamma.

Alldeles oavsett nu framhållna omständigheter synes det uppenbart, att beskattningen är avsedd att vara en permanent anordning, vilket ju ock är den enda rimliga förklaringen till att denna skatteform blivit vald. Då i skattepropositionen hänvisas till uttalandena vid finansplanens framläggande, att de ökade arvsskattemedlen skulle åsyfta att trygga den snabba återbetalningen av lånen för offentliga arbeten, yttras, att detta är det ändamål, för vilket de nya skattemedlen »till en början» äro avsedda. En närmare granskning av propositionen visar, att den i själva verket icke innehåller något, som kan tagas till intäkt för uppfattningen om den nya beskattningen såsom en tillfällig eller tids-

begränsad anordning. Skäl finnas i statsverkspropositionen anförda för lämpligheten av att de ifrågavarande skatteintäkterna »bindas» för att bereda medel för återbetalning av de lån, som under nästkommande och eventuellt följande år upptagas för offentliga arbeten. Däremot finnes i sådant sammanhang intet yttrat, om vad som bör ske, när arbetena upphört och lånen guldits. I skattepropositionen beröres frågan i vaga ordalag. Samtidigt som det betonas, att det rådande statsfinansiella läget varit avgörande för förslaget framhålles den föreslagna beskattningens förmåga att verka utjämnande på inkomsternas och förmögenheternas fördelning. Tillika fällas sådana yttranden som att förmögenhetsskatterna i främsta rummet böra användas för att bilda kapital i det allmännas hand eller med bistånd av det allmänna. Att avsikten är, att arvs- och kvarlåtenskapsbeskattningen skall användas såsom ett hjälpmedel för att realisera ett omfattande socialiseringsprogram, syftande till den enskilda verksamhetens utbytande i stor omfattning mot statlig eller eljest offentlig sådan, framgår särskilt tydligt vid ett förnyat studerande av den vid 1928 års riksdag väckta socialistiska partimotionen angående arvsbeskattningens användande för åstadkommande av en utjämning av egendomsfördelningen. I denna motion framlägges och motiveras socialiseringsprogrammet och arvsbeskattningens anlitande för realiserande av detsamma. Motionärerna underlåta härvid icke att erinra om de farhågor och svårigheter, vartill realiserandet av deras förslag kan giva anledning. Sådana svårigheter gälla bl. a. utfinnandet av utvägar att i möjligaste mån undvika kapitalförstöring, att kunna vidmakthålla sparsamhetsintresset hos befolkningen och att i den offentliga driften kunna bibehålla den förutvarande produktiviteten. Motionen utmynnar i en hemställan om utredning. Då nu spörsmålet ånyo föres fram, har någon utredning icke skett, ej heller ifrågasättes denna gång behövligheten därav.

Undertecknade, som äro övertygade om att förslagets godkännande skulle för vårt näringsliv och hela vårt samhällsliv hava ödesdigra verkningar, få på det bestämdaste avråda från detsamma.

Eftersom förslaget framkommit såsom en beståndsdel i den budget, som skall uppgöras för det nästkommande året, anse vi oss, då vi avstyrka detsamma, icke böra underlåta att tillika dryfta frågan om budgetens balansering vid saknad av de medel, som genom den nya beskattningen vore avsedda att tillföras densamma. Beloppet, som enligt planen skulle erfordras, synes böra beräknas till mellan 20 och 25 miljoner kronor. I vilken utsträckning detta belopp till sist verkligen kommer att bliva behövligt, kan givetvis ännu icke bedömas. Vi äro dock övertygade om, att genom ändringar i princip och i andra hänseenden av det program för arbetslöshetens avhjälpande, som finnes skisserat, det skall vara möjligt att bereda de arbetslösa den avsedda hjälpen för väsentligt lägre kostnader än de hittills beräknade. Ehuru vi giva vårt synnerliga erkännande åt den uttalade meningen, att de för de offentliga arbetena upptagna lånen böra amorteras på kortast möjliga tid, anse vi det likväl skäligt, om, därest så befunnes erforderligt, amorteringstiden utsträcktes något utöver de fyra år, vilka angivits såsom lämplig tid.

Det må emellertid antagas, att under nästkommande budgetår ett mycket betydande belopp måste för ifrågavarande ändamål anskaffas medelst beskattning. Vi tillåta oss då först och främst att erinra om, att enligt finansplanen det är avsett dels att med 20 enheter höja procenttalet för

inkomst- och förmögenhetsskatten, dels ock att bibehålla den extra inkomst- och förmögenhetsskatten. Jämväl anse vi oss böra framhålla betydelsen av att i rådande kris den direkta beskattningen icke höjes mera än som är oundgängligen nödvändigt.

Enligt vår mening är det med hänsyn härtill rimligt, att den indirekta beskattningen här får lämna ett bidrag. En höjning av tullen å kaffe skulle vara synnerligen befogad och skulle inbringa ett avsevärt belopp.

Såvitt nu kan bedömas, bör en skärpning av inkomst- och förmögenhetsbeskattningen för ändamålet kunna undvikas. Vi vilja emellertid betona, att en dylik utväg dock är, om det gäller ökning av den direkta beskattningen under allenast en kort tidsperiod, riktigare än den i propositionen föreslagna.

Stockholm den 24 februari 1933.

SVERIGES INDUSTRIFÖRBUND.

B. Almgren.

Vilhelm Lundvik.

STOCKHOLMS HANDELSKAMMARE.

John Josephson.

H. Rosman.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN.

R. v. Matern.

K. Dahlberg.

Till bevillningsutskottet.

Genom remiss den 3 februari 1933 har Kungl. Maj:t anbefallt kommerskollegium att till eder överlämna begärt yttrande angående Kungl. Maj:ts proposition nr 34 med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m. jämte följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen:

I: 175, av herr Bergman;
I: 221, av herr Bissmark;
I: 223, av herr Borell m. fl.;
II: 100, av herr förste vice talmannen Bengtsson;
II: 385, av herrar Andersson i Rasjön och Olsson i Mora;
II: 386, av herr Ossbahr m. fl.;
II: 387, av herr Hillgård;
II: 390, av herr Flyg m. fl.; samt
II: 391, av herr Anderson i Norrköping m. fl.

Kollegium har med anledning av remissen lämnat handelskamrarna i riket, Sveriges industriförbund, Svenska bankföreningen, Sveriges redareförening och Stockholms rederiförening tillfälle att yttra sig i ärendet. Från samtliga nämnda organisationer hava inkommit yttranden, vilka under hand överlämnats till eder.

Kollegium får anföra följande.

Enligt vad kollegium har sig bekant lärer bevillningsutskottets beslut att inhämta kollegii yttrande närmast ha föranletts av önskan att erhålla del av de synpunkter, som inom näringslivets organisationer göra sig gällande vid bedömande av det framlagda förslaget om ändring i arvsbeskattningen. Kollegium, vars yttrande tidigare icke brukat inhämtas rörande beskattningsfrågor av detta slag, saknar helt naturligt den för frågans bedömande ur skatteteknisk synpunkt erforderliga sakkunskapen. Beträffande det framlagda förslagets bedömande med hänsyn till näringslivets intressen, vill kollegium först framhålla, att givetvis varje ökning av den direkta beskattningen — vare sig man väljer formen av en höjning av inkomst- och förmögenhetsskatten eller den nu ifrågasatta formen, en höjning av arvsbeskattningen — för näringslivet, helst i en depressionstid som den nuvarande, måste te sig mindre önskvärd.

Det lärer ej tillkomma kollegium att bedöma frågan om nödvändigheten av de statsutgifter, som närmast påkallat den föreslagna skärpningen i arvsbeskattningen. Emellertid må erinras om att i det anförande till statsrådsprotokollet, vari chefen för finansdepartementet framlagt motiveringen för förslaget om den nya kvarlåtenskapsskatten m. m., inledningsvis betonas sambandet mellan den i finansplanen föreslagna utvidgningen av de offentliga arbetena — i form av beredskapsarbeten — och de statsinkomster, som beräknas inflyta genom den ökade beskattningen. Dessa inkomster förutsättas sålunda tills vidare komma att tagas i anspråk för en snabb återbetalning av den upplåning, varigenom de nämnda arbetena skulle finansieras.

Kollegium har i ett den 14 februari 1933 avgivet yttrande över den promemoria, vari av särskilda inom socialdepartementet tillkallade sakkunniga framlagts vissa allmänna riktlinjer i fråga om beredskapsarbeten till motarbetande av arbetslösheten, uttalat bland annat, att det syntes vara ofrånkomligt, att de statliga åtgärder av olika slag, som visade sig nöd-

vändiga för lättande av krisens verkningar, bleve synnerligen omfattande. Beträffande frågan om finansiering av de olika formerna av allmänna arbeten yttrade kollegium, att det under förhandenvarande förhållanden syntes försvarligt, att utförandet av på visst sätt begränsade beredskapsarbeten skulle kunna bestridas med lånemedel med kort amorteringstid. De utgifter åter, som bleve nödvändiga för upprätthållande av vissa av kollegium såsom reservarbeten betecknade allmänna arbeten, syntes i princip och i varje fall i så stor utsträckning som möjligt liksom hittills böra täckas av skattemedel för undvikande av att under nuvarande ovissa förhållanden dessa utgifter övervältrades på kommande år.

Utan att nu ingå på berörda fråga i sak vill kollegium endast konstatera, att i händelse den av kollegium i utlåtandet framförda uppfattningen skulle vinna beaktande en avsevärd minskning skulle kunna ske av det belopp, som behövde bestridas med lånemedel med kort amorteringstid, och sålunda även av de belopp, som för amortering av sådana lån skulle enligt förslaget uttagas genom skärpt arvsbeskattning. Betydelsen av att de för de offentliga arbetena upptagna lånen amorteras på kortast möjliga tid får självfallet icke underskattas. Därest emellertid förhållandena skulle utvisa, att lånemedel i större utsträckning än kollegium här förutsatt nödvändigtvis skulle behöva anlitas, anser kollegium, lika med bland annat industriförbundet, Stockholms handelskammare och bankföreningen, det kunna ifrågasättas, att, i syfte att vinna en lindring i den föreslagna skärpta arvsbeskattningen, amorteringstiden utsträckes något utöver de fyra år, vilka angivits såsom lämplig tid.

Utgår man emellertid ifrån såsom en given sak, att ett belopp på ytterligare 25 miljoner kronor måste anskaffas för täckande av budgetära behov, så begränsas egentligen frågeställningen till spörsmålet i vilken form detta belopp bör uttagas för att i minsta möjliga mån lända näringslivet till förfång.

Kollegium, som anser en ökning av arvsbeskattningen i viss omfattning under nuvarande läge vara ofrånkomlig, har icke kunnat undgå att finna en del av de uttalanden, som gjorts i de till kollegium inkomna utlåtandena och de däri framförda farhågorna innebära en icke ringa överdrift. Det torde sålunda böra erinras om att det ökade beloppet, som beräknats inflyta genom den skärpta arvs- och gåvoskatten, 25 miljoner kronor, ehuru i och för sig betydande, knappast kan sägas vara av den storleksordning, att det kan anses utslagsgivande med hänsyn till det svenska sparkapitalets bestånd eller tillväxt.

I förhållande till det sammanlagda förmögenhetsvärdet i enskild hand synes det anförda beloppet teoretiskt och siffermässigt sett icke te sig alltför överväldigande, men icke desto mindre lärer i en hel del fall dess uttagande ur arvfallna förmögenheter kunna medföra svårberäkneliga återverkningar. I särskild grad gäller detta i fråga om sådana förmögenheter, som bestå av fast egendom, framför allt jordegendom, samt företag inom industri, handel, rederinäring o. s. v., vilka bedrivits av en enskild företagare eller ha formen av aktie- eller handelsbolag med starkt begränsat antal delägare, speciellt s. k. familjebolag. I dylika fall kan uppenbarligen nödvändigheten av att inom en relativt begränsad tid kontant utbetala kvarlåtenskaps- och arvsskatt bereda stora svårigheter och leda till ett försvagande av likviditeten hos vederbörande företag. Då de förberörda slagen av förmögenheter i förhållandevis stor omfattning torde falla inom de mellangrupper — omfattande kvarlåtenskap om 150,000—

1,500,000 kronor — vilka enligt det föreliggande förslaget skulle drabbas av en, i jämförelse med andra länder synnerligen hård beskattning, anser kollegium en modifikation i skatteskalan i dessa delar ur näringslivets synpunkt behövlig.

Kollegium har härvid beaktat, att förslaget innefattar en utsträckning av anståndsrätten *dels* så att domare eller länsstyrelse kan medgiva fördelning av skatten över 10 år — emot nuvarande 5 år — med lika årliga inbetalningar under förutsättning likväl, att ränta med 5 % erlägges å det resterande beloppet och att säkerhet ställes för detta, *dels ock* så att i Kungl. Maj:ts hand lägges en befogenhet att inom vidsträcktare gränser än hittills medgiva anstånd, varvid Kungl. Maj:t bland annat kan utsträcka anståndstiden utöver 10 år.

Härutöver torde emellertid vissa jämkningar i förslaget böra äga rum i syfte att förekomma, att skatten kommer att drabba hårdare än som är avsett. Sålunda synas t. ex. vissa medgivanden böra göras i händelse taxeringsvärdet å en fastighet uppenbarligen överstiger det verkliga värdet eller i händelse en post aktier eller obligationer undergått en mera betydande sänkning efter dödsfallet. En viss ledning vid bestämmelsernas utformning torde böra kunna vinnas från de föreskrifter, som innehållas i 22 § i den tyska arvsskattelagen den 22 augusti 1925.

Det lärer icke ankomma på kollegium att i detta sammanhang till prövning upptaga den i vissa av de avgivna utlåtandena berörda frågan om den lämpliga uppdelningen av de skattebelopp, som för täckande av statens utgifter för bekämpande av arbetslösheten och lindrande av dess verkningar må visa sig erforderliga, på direkt och indirekt beskattning, och i förra fallet eventuellt på beskattning av inkomst i allmänhet och på särskild förmögenhetsbeskattning; ej heller lärer det vara kollegii sak att bedöma frågan, huruvida arvsskatten lämpligen bör utgå i den föreslagna formen av arvslottsskatt i förening med kvarlåtenskapsskatt eller enbart såsom en arvslottsskatt.

Med hänsyn till den starkt begränsade tid, som kollegium haft till sitt förfogande för granskning av förslaget samt av de uttalanden rörande de motsedda verkningarna av detsammas genomförande, som gjorts i de till kollegium inkomna yttrandena, och med fästat avseende jämväl vid det ovan anmärkta förhållandet, att kollegium ej anser sig företräda någon speciell sakkunskap i skattefrågor, får kollegium begränsa sig till de nu gjorda erinringarna.

I avgörandet av detta ärende hava — jämte generaldirektören Fryxell och kommerserådet Matz, föredragande — deltagit kommerseråden Sohlman, Sidenvall och Landberg.

K. A. FRYXELL.

Siegfried Matz.

Alli Johanson.

Till riksdagens bevillningsutskott.

Kungl. Maj:t har den 3 februari 1933 anbefallt riksräkenskapsverket avgiva yttrande över det i propositionen till riksdagen, nr 34, framlagda förslaget till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m. samt i ämnet väckta motioner.

Vid avgivandet av det sålunda infordrade yttrandet har riksräkenskapsverket icke ansett sig hava att bedöma frågan, huruvida och i vilken utsträckning en skärpt förmögenhetsbeskattning i nuvarande statsfinansiella läge är erforderlig eller önskvärd. Däremot finner ämbetsverket sig böra något beröra frågan om den lämpligaste formen för förmögenhetsbeskattningen. Därjämte och framför allt torde det ankomma på verket att yttra sig rörande beräkningen av de inkomster, som vid bifall till den föreliggande propositionen skulle tillföras statsverket.

I fråga om formen för genomförandet av den höjda förmögenhetsbeskattningen yppa sig, såsom i propositionen framhålles, olika möjligheter. Dels kan hela den samlade nationalförmögenheten (den av enskilda ägda förmögenheten) varje år göras till föremål för den höjda beskattningen, dels kan man anknyta höjningen till en skatt, som varje år endast drabbar en viss del av förmögenheten, t. ex. den del vilken ärves, och som sålunda först så småningom, efter en längre följd av år, kommer att belasta hela nationalförmögenheten.

Vid valet mellan dessa huvudalternativ är det av avgörande betydelse, om den tilltänkta skattehöjningen är avsedd att bliva för framtiden bestående eller om den endast skall gälla under en viss, kortare tid. Om meningen är att genomföra en blott tillfällig skattehöjning, synes det riksräkenskapsverket uppenbart, att man ej bör söka nå målet genom höjning av arvsskatten. I så fall komme ju nämligen skattehöjningen att träffa endast en relativt liten grupp bland de medborgare, som man egentligen ville nå därmed, och dödsfallen komme att avgöra, vilka som skulle tillhöra denna grupp. En sådan ordning kan givetvis ej anses tillfredsställande. Åsyftas däremot en bestående höjning av skatten på förmögenhet, möter ur nu behandlade synpunkt ej hinder mot användningen av något av de angivna alternativen eller mot en kombination av dem. Om slutligen skattehöjningen tänkes skola bliva till en del bestående, men till en del blott tillfällig, synes en sådan kombination vara det riktigaste. I enlighet med den i det föregående hävdade uppfattningen bör i detta sistnämnda fall högst så stor del av skattehöjningen, som avses skola bliva varaktig, uttagas genom höjd arvsskatt, medan skattehöjningen i övrigt bör ernås genom skärpt allmän förmögenhetsskatt. Den under sådana förhållanden från början planerade framtida lindringen av förmögenhetsbeskattningen kan därefter ske genom en nedsättning av den allmänna skatten utan att man därigenom frångår principen, att höjningen bör hava drabbat alla förmögenhetsägare efter samma grunder.

I den framlagda propositionen har frågan om skatteförhöjningens karaktär av tillfällig eller definitiv anordning icke upptagits till behandling. Däremot har i motionen I: 175 förordats, att skattehöjningen gives endast provisorisk giltighet, exempelvis under en femårsperiod. Med hänsyn till att den föreslagna skattehöjningen så avvägts, att de från arvsbeskattningen inflytande intäkterna skola bliva tillräckliga att un-

der en mycket begränsad tidsperiod amortera de för beredskapsarbetena föreslagna kapitalutläggen, anser riksräkenskapsverket sig kunna förutsätta, att möjligheter för en skattelindring efter hand skola inträda.

Med utgångspunkt härifrån synes det riksräkenskapsverket vara att förorda, att höjningen av förmögenhetsbeskattningen anordnas såsom en kombination av en *tillfällig* allmän förmögenhetsskatt under erforderlig följd av år och en *definitiv*, ehuru mindre stark skärpning av arvsbeskattningen.

Den allmänna förmögenhetsskatt, varigenom enligt riksräkenskapsverkets uppfattning sålunda en del av de erforderliga medlen skulle uttagas, synes ämbetsverket lämpligen böra utformas såsom en helt fristående, progressivt byggd skatt å till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade större förmögenheter. I fråga om den allmänna förmögenhetsskattens giltighetstid anser riksräkenskapsverket starka skäl tala för en begränsning, förslagsvis till en femårsperiod.

Den begränsning av arvsbeskattningen i förhållande till propositionen, som genom tillkomsten av en allmän förmögenhetsskatt skulle utan minskning av den samlade förmögenhetsbeskattningens avkastning vara möjlig att ernå, synes enligt riksräkenskapsverkets uppfattning väsentligen böra hänföras till den föreslagna kvarlåtenskapsskatten, därest denna överhuvudtaget finnes böra införas. Att under nuvarande förhållanden — då det är av största vikt att tillvarataga förefintliga inkomstkällor — i så stor utsträckning som i propositionen föreslagits befria mindre arvslotter från skatt, kan riksräkenskapsverket för sin del ej förorda.

Vid avvägningen av skatteskalorna för å ena sidan den allmänna förmögenhetsskatten och å andra sidan den skärpta arvsbeskattningen synes särskild hänsyn böra tagas till möjligheten av snabb inbetalning av den höjda arvsskatten. Det i propositionen ingående, av den starka skattehöjningen betingade förslaget att i stor utsträckning medgiva skattens fördelande på en följd av år finner riksräkenskapsverket synnerligen betänkligt, dels med hänsyn till att arvsskatten genom uppdelningen får karaktär av en fortlöpande pålaga, som kommer att skärpa den årliga direkta beskattningen, och dels med hänsyn till ovissheten av att de sista delarna av skatten verkligen komma att inflyta. Enligt riksräkenskapsverkets mening bör arvsskatten i likhet med övriga skatter så vitt möjligt betalas i omedelbart samband med skattskyldighetens inträdande. Någon utvidgning av den i gällande arvsskatteförordning föreskrivna anståndstiden för arvsskattens betalande kan riksräkenskapsverket icke tillstyrka.

Vare sig skärpningen av arvsbeskattningen kommer till stånd i enlighet med propositionens förslag eller i den mera begränsade omfattning, som riksräkenskapsverket förordat, är det av största vikt, att tillfredsställande regler för förmögenhetsobjektens värdering fastställas. Frågan härom beröres särskilt i motionerna I: 221 och II: 387.

Enligt riksräkenskapsverkets mening torde nuvarande regler för förmögenhetsvärderingen vid arvsskattens utmätande i allmänhet icke leda till för den skattskyldige orättvis belastning. Skillnaden mellan de verkliga förmögenhetsvärdena, å ena sidan, och de värden vartill förmögenhetsobjekten enligt gällande regler lägst måste upptagas, å andra sidan, torde nämligen i det stora flertalet fall icke vara så stor, som motionärerna synas vilja göra gällande. Emellertid kan det ej förnekas,

att gällande regler i vissa undantagsfall kunna leda till obilliga resultat. Riksräkenskapsverket vill därför förorda, att dessa regler visserligen i stort sett bibehållas sådana de äro, men att möjlighet öppnas för de skattskyldiga att i fall av verkligt missförhållande mellan de båda värderingarna få till stånd en uppskattning enligt andra grunder än de i allmänhet gällande. Eventuellt kunde denna särskilda uppskattning regleras så, att de ifrågavarande förmögenhetsobjekten ej genom densamma finge sänkas med mer än ett visst procenttal, förslagsvis 25 procent.

I detta sammanhang vill riksräkenskapsverket i fråga om de i propositionen framlagda författningsförslagens föreskrifter angående uppdelningen i arvslottsklasser såsom sin mening uttala, att tillräckliga skäl knappast föreligga för en så långt gående uppdelning som den nuvarande. Den förenkling, verket vill ifrågasätta, skulle närmast bestå däri, att den nuvarande klass II begränsades att omfatta endast den nuvarande klass II a, samt att alla efterföljande klasser (alltså II b, III och IV) sammansloges till en klass, betecknad såsom klass III. Redan den för närvarande och enligt förslaget ytterst ringa skatteintäkten inom gällande tredje arvsklass synes ämbetsverket vara ett starkt skäl för den föreslagna åtgärden. Skalan för den nya klass III kunde så avpassas, att den samfällda arvsskatteintäkten ej behövde ändras.

Riksräkenskapsverket finner sig vidare böra beröra frågan angående lämpligheten att »reservera» inkomsten av arvsbeskattningen för amortering av lån, som upptagits för beredskapsarbetena. Denna fråga har särskilt behandlats i motionen I: 223. Riksräkenskapsverket vill härutinnan framhålla, att inkomsterna av arvsbeskattningen enligt statsverkspropositionen icke blivit i budgetteknisk bemärkelse formellt sammankopplade med det under avbetalning å statsskulden äskade anslaget å 40 miljoner kronor för avskrivning av visst i fonden för förlag till statsverket ingående lånekapital. Utgiftstiteln svarar sålunda ej mot någon bestämd inkomsttitel, vilket i och för sig ej heller låter sig göra, då de i stämpelmedlen ingående arvsskattemedlen icke kunna särskilt redovisas. Den beräknade inkomsten av arvsbeskattningen är närmast att anse allenast såsom grundval för uppskattningen av vad som under rådande förhållanden kan disponeras för den extra avbetalningen å statsskulden. Under sådana omständigheter synes någon erinran ur budgetteknisk synpunkt icke kunna riktas mot det i statsverkspropositionen framförda betraktelsesättet.

Vad därefter angår den föreslagna arvsbeskattningens avkastning, har denna för nästkommande budgetår i propositionen beräknats till 40 miljoner kronor. Beräkningen har verkställts med utgångspunkt från att hela den under budgetåret inflytande arvsskatten är att hänföra till skatt enligt de höjda skatteskalorna. Däremot synes vid beräkningens genomförande hänsyn knappast hava tagits till de särskilda omständigheter, som sammanhänga med de föreslagna ändrade reglerna för skattens inbetalning, eller de omständigheter i övrigt, som vid skattehöjningens genomförande under en övergångstid kunna tänkas påverka inkomsttillflödet.

Såvitt för närvarande kan bedömas, synas fastigheternas taxeringsvärden — i motsats till vad man måhända i allmänhet föreställt sig — vid innevarande års allmänna taxering komma att undergå allenast en relativt liten sänkning. Vidare må uppmärksammas att för de under större

delen av nästa budgetår till domstolarna ingivna bouppteckningarna, fastighetsvärdena ej få upptagas lägre än 1932 års taxeringsvärden, vilken omständighet också påpekats i den vid propositionen fogade promemorian.

Uppfattas den i propositionen upptagna inkomstsiffran, 40 miljoner kronor, såsom den föreslagna nya arvsbeskattningens i nuvarande ekonomiska läge påräkneliga normala årsavkastning, synes beräkningen från riksräkenskapsverkets sida icke giva anledning till erinran.

Inkomsttillflödet under nästkommande budgetår påverkas emellertid enligt riksräkenskapsverkets uppfattning i avsevärd mån av de särskilda, i det föregående antydda förhållanden, vartill vederbörlig hänsyn icke tagits vid den i propositionen verkställda beräkningen; och vill riksräkenskapsverket härutinnan anföra följande.

1. De föreslagna förordningarna äro avsedda att tillämpas å kvarlåtenskaper efter personer, som avlida efter ingången av april 1933. Enligt propositionen har denna tidpunkt föreslagits med hänsyn till att registrering av bouppteckningar och följaktligen uttagande av arvsskatt sker först någon tid efter dödsfallet. Enligt gällande lagbestämmelser må med bouppteckning ej uppskjutas längre än högst tre månader efter dödsfallet. Bouppteckningens ingivande till rätten behöver emellertid ej ske förrän en månad efter upprättandet, vid häradsrätt dock först vid det närmast därefter infallande tingssammanträdet. Därtill kommer, att, åtminstone på landsbygden, bouppteckningar ofta ej lära ingivas inom den lagstadgade tiden.

Det är sålunda sannolikt, att en avsevärd del av de bouppteckningar, som inregistreras i början av budgetåret 1933/1934, icke falla under de nya skatteförordningarna. Den för samma budgetår inflytande skatteintäkten, som i propositionen beräknats under förutsättning att den högre arvsbeskattningen skulle komma att tillämpas på samtliga under budgetåret inregistrerade bouppteckningar, lärer under sådana förhållanden bliva i motsvarande mån lägre.

2. Vid beräkningen av arvsskattens avkastning bör enligt riksräkenskapsverkets mening stort avseende fästas vid de föreslagna bestämmelserna om ökad rätt till anstånd med skattens erläggande. Enligt dessa bestämmelser skulle bland annat maximitiden i det vanligaste anståndsfallet höjas från fem till tio år och skattebetalningarna skulle även, efter Kungl. Maj:ts prövning, kunna utsträckas över längre tid än den sist nämnda, som förr bildade ett absolut maximum. Klart är, att dessa ökade möjligheter efter en så kraftig skatteskärpning som den föreslagna komma att starkt utnyttjas, synnerligast under en lågkonjunktur. Tydligt är även, att skatten långt oftare än förr komme att överstiga femhundra kronor; därmed skulle också en förutsättning för anstånd i det vanligaste fallet vida oftare föreligga.

Det bör i detta sammanhang framhållas, att även om det nuvarande allmänna ränteläget icke i och för sig innebär någon större lockelse att begära anstånd med inbetalningen av arvsskatten, redan en tämligen måttlig höjning av ränteläget torde inbjuda till att i ökad omfattning söka uppskjuta skattebetalningen.

3. Det synes vidare sannolikt, att gåvoskatteintäkten under de närmast följande budgetåren kommer att ej oväsentligt understiga den beräknade till följd därav, att under tiden fram till den 1 april i år torde komma att skänkas bort stora belopp till make, barn eller andra anhöriga. Om givaren ej avlider inom två år, skulle en sådan gåva icke komma att

drabbas av den högre skatten. Enligt vad riksräkenskapsverket har sig bekant, hava förmögenhetsöverflyttningar av det slag, som nu nämnts, under de sistförflutna månaderna ägt rum i ganska stor omfattning.

Av de angivna omständigheterna verkar den förstnämnda sänkande på inkomsttillflödet endast beträffande nästkommande budgetår, medan däremot den nästföljande uppenbarligen kommer att öva inflytande på skatteintäkten under ett tiotal år framåt i tiden, närmare bestämt på det sätt, att sänkningen blir störst under budgetåret 1933/1934 och därefter så småningom minskas. Vad slutligen den ökade gåvofrekvensen under tiden före skattehöjningens inträdande beträffar, kommer denna tydligen att sänka skatteintäkten under ett mera obestämt antal år.

Att på förhand bedöma verkningarna av nu berörda omständigheter är givetvis synnerligen vanskligt. Riksräkenskapsverket tilltror sig ej heller att göra något bestämt uttalande i frågan, men finner sig böra förorda, att vid bifall till den i propositionen föreslagna höjningen av arvs- och gåvobeskattningen den samlade intäkten för budgetåret 1933/1934 icke beräknas till högre belopp än 35 miljoner kronor.

Den sålunda föreslagna nedsättningen av arvs- och gåvoskattens påräkneliga avkastning synes kunna genomföras utan rubbning av budgetens jämnvikt, under förutsättning att det under avbetalning å statsskulden till avskrivning av visst i fonden för förlag till statsverket ingående lånekapital äskade reservationsanslaget sänkes i motsvarande mån. Riksräkenskapsverket finner en dylik sänkning av amorteringsbeloppet i nuvarande ekonomiska läge väl försvarligt.

Stockholm den 25 februari 1933.

ERIK STRIDSBERG.

P. S. Runemark.

Bilaga 2.

P. M.

rörande kvarlåtenskaper och arvsandelar 1929—1932.

Förevarande utredning överensstämmer väsentligen med den, som genom finansdepartementets försorg verkställts för åren 1929, 1930 och 1931 och som i huvudsak redovisats i propositionen nr 34. Emellertid har den kompletterats på det sätt, att för kvarlåtenskaper inom varje storleksgrupp angivits, huru dessa fördelat sig på olika arvsandelar, medan de tidigare utredningarna angivit allenast kvarlåtenskaper och arvsandelar oberoende av varandra fördelade på storleksgrupper.

I de vid denna promemoria fogade tabellerna redovisas nu först kvarlåtenskaperna med och utan giftorättsandelar år 1929. Uppgift om nämnda kvarlåtenskaper, giftorättsandelar inbegripna, återfinnes redan i propositionen nr 34, men uppgifterna rörande kvarlåtenskaperna utom nämnda andelar förelågo vid propositionens avlåtande ej färdiga, varför båda serierna av uppgifter här meddelas vid sidan av varandra. Däremot har jag ej ansett mig böra belasta utrymmet med en specifikation rörande arvslotterna i de olika arvsklasserna enligt 1929 års siffror.

Rörande den för utskottets räkning verkställda utredningen beträffande 1932 års kvarlåtenskaper och arvsandelar bifogas däremot tabeller motsvarande dem som för åren 1930 och 1931 återfinnas i propositionen samt dessutom en tabell, som visar, huru kvarlåtenskaper i varje storleksgrupp fördela sig på olika arvsandelar.

Kvarlåtenskapernas storlek enligt boupptecknингarna samt å dem belöpande arvsskatt utgjorde enligt tabellerna

	1929	1930	1931	1932
	kr.	kr.	kr.	kr.
Inklusive giftorätt	554,174,684	530,054,592	595,211,541	484,694,351
Exklusive giftorätt	404,512,918	389,954,970	450,444,554	362,697,823
Arvsskatt	17,727,824	17,697,630	20,881,638	14,599,362

I propositionen angives för åren 1930 och 1931 beräknad kvarlåtenskapsskatt och arvslottsskatt å ifrågavarande boupptecknингar enligt Kungl. Maj:ts förslag. Denna uträkning kompletteras här med motsvarande uträkning på grundval av 1929 och 1932 års siffror.

	1929	1930	1931	1932
	kr.	kr.	kr.	kr.
Kvarlåtenskapsskatt	25,334,122	25,432,298	33,463,859	19,366,869
Arvslottsskatt kl. I	8,929,486	9,380,767	12,076,975	6,557,647
» » II	5,035,169	4,758,008	6,636,820	4,805,494
» » III	214,047	232,460	194,070	217,402
» » IV	3,005,446	3,196,067	2,875,822	1,812,486
Summa	42,518,270	42,999,600	55,247,546	32,759,898

I samtliga fall tillkomma i runt tal 2 miljoner kronor för fastighetsfideikommiss, gåvor m. m.

Vid propositionens framläggande voro, såsom av det föregående framgår, ej siffrorna för 1929 och 1932 kända. Det är till en början ägnat att förvåna, att skattebeloppet för år 1929 blivit mindre än för 1930, då kvarlåtenskapens summa (utom giftorätt) år 1929 var 15 miljoner kronor större än 1930 och gällande arvsskatt år 1929 var, om också obetydligt, högre än år 1930. Förhållandet beror uppenbarligen därpå, att de storleksgrupper inom olika arvsklasser, som mest påverkas av propositionens skalor, äro starkare representerade år 1930 än år 1929. Liknande är också förklaringsgrunden till att skatten för 1932 blir så mycket lägre än samtliga föregående år, ehuru kvarlåtenskapernas summa för 1932 var allenast 27 miljoner kronor lägre än 1930. I själva verket förhåller det sig så — vilket närmare belyses i utredningen rörande förmögenhetens storlek och fördelning vid utgången av år 1932 — att de större förmögenheterna äro mindre representerade det sistnämnda året. I berörda utredning rörande förmögenheten har jag tillåtit mig ifrågasätta, om ej denna mycket betydande sänkning delvis kan vara att tillskriva tillfälligheter — de mycket höga siffrorna för 1931 giva bland annat nästan anledning att vänta ett bakslag under följande år. De anförda siffrorna torde i varje fall visa svårigheten att på förevarande område företaga kalkyler, vilka kunna göra anspråk på att innebära en tillförlitlig förutsägelse.

Den närmaste ledningen vid sammanställande av de vid denna p. m. fogade tabellerna har handhafts av förste aktuarien i statistiska centralbyrån fil. doktorn O. Grönlund.

Stockholm den 10 maj 1933.

Carl W. U. Kuylenstierna.

Tabell 1. Bouppteckningar[1], fördelade efter kvarlåtenskapens storlek, år 1929.

Storleksgrupper kr.	Kvarlåtenskap, efterlevande makars giftorättsandelar inberäknade		Kvarlåtenskap, utom efterlevande makars giftorättsandelar	
	Antal	Kvarlåtenskap kr.	Antal	Kvarlåtenskap kr.
0— 400	379	136,193	404	138,162
500— 900	928	688,378	956	707,877
1,000— 1,900	1,604	2,343,311	2,607	3,794,562
2,000— 2,900	1,758	4,347,577	2,168	5,363,936
3,000— 3,900	1,514	5,259,915	2,007	6,960,302
4,000— 4,900	1,375	6,160,575	1,609	7,198,777
5,000— 5,900	1,270	6,975,839	1,468	8,049,620
6,000— 7,400	1,639	10,978,277	1,695	11,357,474
7,500— 7,900	463	3,579,460	463	3,585,249
8,000— 9,900	1,660	14,851,371	1,681	15,004,424
10,000— 11,900	1,370	15,010,786	1,165	12,772,708
12,000— 14,900	1,510	20,279,187	1,237	16,586,225
15,000— 19,900	1,723	29,876,323	1,287	22,201,730
20,000— 29,900	1,845	44,862,476	1,349	32,677,473
30,000— 39,900	937	32,313,169	641	22,227,872
40,000— 49,900	564	25,170,198	370	16,539,170
50,000— 59,900	350	19,118,171	242	13,201,912
60,000— 74,900	332	22,184,298	218	14,595,402
75,000— 99,900	310	26,634,155	217	18,642,656
100,000— 119,900	150	16,383,736	115	12,486,246
120,000— 149,900	159	21,355,090	96	12,905,583
150,000— 199,900	151	26,212,993	95	16,431,391
200,000— 239,900	75	16,240,869	52	11,415,621
240,000— 399,900	123	37,693,333	96	29,786,841
400,000— 599,900	58	28,378,143	37	18,083,936
600,000— 799,900	36	24,772,092	22	14,578,349
800,000— 999,900	12	10,834,307	11	10,090,786
1,000,000—4,999,900	38	67,773,091	26	41,715,299
5,000,000—9,999,900	2	13,761,371	1	5,413,335
10,000,000—	—	—	—	—
Summa	**22,335**	**554,174,684**	**22,335**	**404,512,918**
därav tillägg	363	2,010,410	363	1,458,397

[1] Avser endast bouppteckningar, som belagts med stämpelavgift enligt arvsskattelförordningen.

Tabell 2. Bouppteckningar[1], fördelade efter kvarlåtenskapens storlek, år 1932.

Storleksgrupper kr.	Kvarlåtenskap, efterlevande makars giftorättsandelar inberäknade		Kvarlåtenskap, utom efterlevande makars giftorättsandelar	
	Antal	Kvarlåtenskap kr.	Antal	Kvarlåtenskap kr.
0— 400	426	138,179	443	139,532
500— 900	901	665,449	911	673,036
1,000— 1,900	1,547	2,255,274	2,576	3,768,213
2,000— 2,900	1,728	4,263,411	2,181	5,384,809
3,000— 3,900	1,470	5,122,103	1,896	6,603,997
4,000— 4,900	1,402	6,283,102	1,647	7,383,777
5,000— 5,900	1,290	7,061,285	1,397	7,656,710
6,000— 7,400	1,671	11,260,748	1,792	12,046,294
7,500— 7,900	466	3,610,009	480	3,718,449
8,000— 9,900	1,745	15,641,024	1,683	15,053,974
10,000— 11,900	1,326	14,522,573	1,219	13,329,643
12,000— 14,900	1,586	21,275,415	1,304	17,506,360
15,000— 19,900	1,684	29,113,837	1,278	22,073,505
20,000— 29,900	1,822	44,442,659	1,256	30,600,232
30,000— 39,900	940	32,460,337	646	22,297,263
40,000— 49,900	544	24,228,570	388	17,357,363
50,000— 59,900	332	18,193,395	210	11,500,113
60,000— 74,900	355	23,874,389	222	14,851,023
75,000— 99,900	313	27,322,730	224	19,256,617
100,000— 119,900	126	13,749,485	86	9,388,503
120,000— 149,900	127	16,981,576	98	13,021,442
150,000— 199,900	134	23,076,750	94	16,315,839
200,000— 239,900	67	14,770,984	46	10,280,039
240,000— 399,900	107	33,079,479	61	18,730,525
400,000— 599,900	45	21,398,939	32	15,085,222
600,000— 799,900	20	13,979,905	16	11,204,901
800,000— 999,900	8	7,382,277	5	4,873,860
1,000,000—4,999,900	25	42,771,039	16	26,827,154
5,000,000—9,999,000	1	5,769,428	1	5,769,428
10,000,000—	—	—	—	—
Summa	**22,208**	**484,694,851**	**22,208**	**362,697,823**
därav tillägg	433	1,463,419	433	1,120,038

[1] Avser endast bouppteckningar, som belagts med stämpelavgift enligt arvsskatteförordningen.

Tabell 3. Arvs- och testamentsandelar enligt boupptecknингarna[1], fördelade efter skyldskapsklasser och i grupper efter kvarlåtenskapens storlek, år 1932.

Storleksgrupper kr.	Klass I a[2]		Klass I b[2]	
	Antal	kr.	Antal	kr.
0— 400	33	3,700	162	13,300
500— 900	17	9,500	88	16,900
1,000— 1,900	638	910,500	866	1,094,200
2,000— 2,900	505	1,139,200	1,409	2,220,500
3,000— 3,900	403	1,238,000	1,924	3,246,800
4,000— 4,900	327	1,330,600	2,121	3,803,800
5,000— 5,900	249	1,201,400	2,200	4,273,000
6,000— 7,400	319	1,860,000	3,251	6,983,600
7,500— 7,900	84	556,000	985	2,180,100
8,000— 9,900	283	2,193,400	3,687	8,829,600
10,000— 11,900	171	1,552,500	2,779	7,930,500
12,000— 14,900	209	2,281,900	2,957	10,544,300
15,000— 19,900	220	3,096,700	2,884	13,006,100
20,000— 29,900	233	4,653,800	2,684	16,708,600
30,000— 39,900	115	3,108,400	1,489	12,476,900
40,000— 49,900	62	2,129,600	915	9,774,000
50,000— 59,900	37	1,470,700	445	6,563,600
60,000— 74,900	33	1,611,300	419	7,306,400
75,000— 99,900	53	2,962,300	465	10,191,700
100,000— 119,900	19	1,380,200	191	5,782,100
120,000— 149,900	21	1,908,300	180	6,490,400
150,000— 199,900	24	2,511,100	224	9,191,400
200,000— 239,900	8	1,110,300	106	5,373,600
240,000— 399,900	13	2,506,400	152	9,762,300
400,000— 599,900	4	908,100	102	10,641,700
600,000— 799,900	4	1,154,400	63	7,639,300
800,000— 999,900	1	930,100	13	2,945,700
1,000,000—4,999,900	2	1,676,300	57	16,513,200
5,000,000—	1	519,300	18	4,307,300
Summa	**4,088**	**47,914,000**	**32,836**	**205,810,900**
därav tillägg	90	122,400	595	592,100

[1] Avser endast arvs- och testamentsandelar, som belagts med stämpelavgift enligt arvsskatteförordningen. I de fall, då gåva beskattats i sammanhang med bouppteckning (jfr 26 § nyssnämnda förordning), är gåvan inberäknad.

[2] *Klass I a* avser andelar, som tillkommit efterlevande make. — *Klass I b* avser andelar, som tillkommit barn eller adoptivbarn eller avkomling till barn eller adoptivbarn.

Tabell 3 (forts.).

Storleksgrupper kr.	Klass II a[1]		Klass II b[1]	
	Antal	kr.	Antal	kr.
0— 400	405	76,200	1	400
500— 900	1,261	423,600	2	1,100
1.000— 1,900	2,291	1,184,400	5	6,000
2,000— 2,900	1,857	1,320,900	4	8,100
3,000— 3,900	1,601	1,386,300	9	21,400
4,000— 4,900	1,406	1,544,700	8	18,300
5,000— 5,900	1,140	1,538,500	4	11,800
6,000— 7,400	1,579	2,187,100	11	29,000
7,500— 7,900	469	634,700	8	28,000
8,000— 9,900	1,621	2,966,500	18	58,200
10,000— 11,900	1,350	2,581,800	11	47,800
12,000— 14,900	1,378	3,425,600	13	74,100
15,000— 19,900	1,626	4,295,600	31	136,000
20,000— 29,900	1,768	7,134,100	25	81,100
30,000— 39,900	981	4,908,700	28	205,000
40,000— 49,900	765	3,962,100	12	121,900
50,000— 59,900	312	2,375,000	12	106,500
60,000— 74,900	391	4,310,400	25	476,100
75,000— 99,900	370	4,254,700	25	214,500
100,000— 119,900	107	1,335,900	7	215,400
120,000— 149,900	186	2,952,100	21	410,000
150,000— 199,900	157	3,236,700	15	343,500
200,000— 239,900	52	1,349,500	27	917,700
240,000— 399,900	108	3,994,200	43	688,600
400,000— 599,900	39	1.797,000	26	633,700
600,000— 799,900	20	1,284,900	—	—
800,000— 999,900	17	659,600	8	150,000
1,000,000—4,999,900	75	5,208,900	21	2,297,400
5,000,000—	7	153,000	3	509,600
Summa	**23,339**	**72,482,700**	**423**	**7,811,200**
därav tillägg	354	319,100	2	11,000

[1] *Klass II a* avser andelar, som tillkommit fader, moder, broder (halvbroder), syster (halvsyster) eller broders (halvbroders) eller systers (halvsysters) avkomling. — *Klass II b* avser andelar, som tillkommit akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond eller pensionsanstalt liksom ock sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse.

Tabell 3 (forts.).

Storleksgrupper kr.	Klass III		Klass IV	
	Antal	kr.	Antal	kr.
0— 400	1	300	74	16,700
500— 900	6	3,500	122	62,100
1,000— 1,900	3	3,000	228	180,100
2,000— 2,900	1	2,400	217	260,500
3,000— 3,900	8	15,400	160	244,200
4,000— 4,900	8	11,800	146	260,000
5,000— 5,900	6	12,400	158	240,700
6,000— 7,400	11	17,300	228	416,000
7,500— 7,900	3	13,100	59	126,900
8,000— 9,900	5	15,800	211	462,300
10,000— 11,900	19	54,300	266	668,900
12,000— 14,900	8	18,600	266	701,300
15,000— 19,900	9	11,500	322	1,030,800
20,000— 29,900	16	28,600	379	1,509,400
30,000— 39,900	22	110,000	290	1,117,400
40,000— 49,900	9	24,700	225	1,074,500
50,000— 59,900	11	65,600	181	812,000
60,000— 74,900	1	69,100	161	852,500
75,000— 99,900	10	76,300	214	1,321,100
100,000— 119,900	2	60,200	61	592,400
120,000— 149,900	2	16,200	149	1,017,900
150,000— 199,900	4	62,500	75	828,800
200,000— 239,900	4	160,900	121	952,100
240,000— 399,900	—	—	173	1,592,000
400,000— 599,900	9	484,700	78	565,700
600,000— 799,900	—	—	25	639,500
800,000— 999,900	1	90,200	9	47,100
1,000,000—4,999,900	3	180,100	99	585,700
5,000,000—	—	—	3	27,500
Summa	**182**	**1,608,500**	**4,700**	**18,206,100**
därav tillägg	—	—	51	27,400

Tabell 4. Arvs- och testamentsandelar enligt bouppteckningarna[1], fördelade efter skyldskapsklasser och i storleksgrupper, samt arvsskatt[2], år 1932:

Klass I.

Storleksgrupper kr.		Andelar, som tillkommit efterlevande make			Andelar, som tillkommit barn eller adoptivbarn etc.		
		Sammanlagt andelsbelopp		Skatt	Sammanlagt andelsbelopp		Skatt
		Antal	kr.	kr.	Antal	kr.	kr.
1,000—	1,900	795	1,141,900	10,341	13,520	18,664,700	166,166
2,000—	3,900	954	2,724,600	31,398	9,201	25,449,900	289,793
4,000—	5,900	585	2,827,800	39,006	3,358	16,244,800	224,216
6,000—	7,900	392	2,695,300	43,902	1,757	12,068,600	196,320
8,000—	9,900	258	2,296,800	43,104	925	8,196,100	153,383
10,000—	11,900	156	1,685,400	35,609	621	6,787,400	145,034
12,000—	14,900	172	2,288,500	54,319	622	8,262,100	196,310
15,000—	19,900	185	3,187,400	83,825	674	11,572,900	304,120
20,000—	29,900	198	4,814,300	138,819	612	14,911,500	430,107
30,000—	39,900	103	3,521,100	109,944	297	10,317,700	324,844
40,000—	49,900	56	2,528,100	85,774	168	7,475,800	252,412
50,000—	59,900	34	1,825,900	65,795	105	5,765,400	209,520
60,000—	74,900	29	1,953,300	75,915	106	7,154,100	277,878
75,000—	99,900	30	2,592,900	107,145	88	7,584,000	313,200
100,000—	149,900	23	2,800,100	122,755	79	9,508,600	417,035
150,000—	199,900	11	1,829,300	85,904	28	4,769,000	226,511
200,000—	399,900	11	2,909,600	163,220	56	16,332,700	945,432
400,000—	599,900	3	1,474,600	102,460	16	8,071,400	567,140
600,000—	799,900	1	631,600	48,950	6	4,154,300	339,288
800,000—	999,900	1	930,100	89,515	2	1,927,800	189,170
1,000,000—	4,999,900	1	1,133,000	113,300	—	—	—
5,000,000—		—	—	—	—	—	—
	tillägg	90	122,400	3,657	595	592,100	15,979
	Summa	**4,088**	**47,914,000**	**1,654,657**	**32,836**	**205,810,900**	**6,183,858**

[1] Inberäknat gåva i de fall, då denna beskattas i sammanhang med bouppteckning (jfr 26 § arvsskatteförordningen). Tillägg, som tillkommit efter bouppteckningarnas registrering, hava i tabellen redovisats särskilt.

[2] Beräknad jämlikt 19 § arvsskatteförordningen (i stad utan avdrag av lösen, som avses i 21 § samma förordning).

Tabell 5. Arvs- och testamentsandelar enligt bouppteckningarna[1], fördelade efter skyldskapsklasser och i storleksgrupper, samt arvsskatt[2], år 1932:

Klass II.

Storleksgrupper kr.	Andelar, som tillkommit fader, moder, broder etc.			Andelar, som tillkommit akademi, vetenskapligt samfund etc.		
	Sammanlagt andelsbelopp		Skatt	Sammanlagt andelsbelopp		Skatt
	Antal	kr.	kr.	Antal	kr.	kr.
200— 400	6,608	1,872,400	16,003	20	6,100	56
500— 900	5,183	3,424,400	38,388	27	15,300	161
1,000— 1,900	4,282	5,733,300	86,298	56	65,400	913
2,000— 2,900	2,112	4,978,900	98,786	41	88,800	1,656
3,000— 3,900	1,159	3,953,200	98,630	28	91,700	2,215
4,000— 4,900	685	3,022,100	90,138	26	109,900	3,171
5,000— 9,900	1,580	10,799,600	452,502	85	508,900	19,473
10,000— 19,900	841	11,379,700	628,399	57	697,500	37,425
20,000— 59,900	430	13,402,700	948,234	58	1,939,500	139,755
60,000— 99,900	66	4,984,500	426,002	6	447,300	37,967
100,000—199,900	25	3,474,600	332,206	12	1,461,400	136,754
200,000—399,900	13	3,706,300	398,289	4	1,175,500	126,937
400,000—599,900	—	—	—	—	—	—
600,000—799,900	—	—	—	—	—	—
800,000—999,900	—	—	—	—	—	—
1,000,000—	1	1,431,900	214,785	1	1,192,900	178,935
tillägg	354	319,100	34,938	2	11,000	1,109
Summa	**23,339**	**72,482,700**	**3,863,598**	**423**	**7,811,200**	**686,527**

[1] Inberäknat gåva i de fall, då denna beskattas i sammanhang med bouppteckning (jfr 26 § arvsskatteförordningen). Tillägg, som tillkommit efter bouppteckningarnas registrering, hava i tabellen redovisats särskilt.

[2] Beräknad jämlikt 19 § arvsskatteförordningen (i stad utan avdrag av lösen, som avses i 21 § samma förordning).

Tabell 6. Arvs- och testamentsandelar enligt bouppteckningarna[1], fördelade efter skyldskapsklasser och i storleksgrupper, samt arvsskatt[2], år 1932:

Klass III.

Klass III avser andelar, som tillkommit kyrka, landsting, kommun eller hushållningssällskap.

Storleksgrupper kr.	Sammanlagt andelsbelopp		Skatt
	Antal	kr.	kr.
200— 400	18	4,300	61
500— 900	42	22,900	477
1,000— 1,900	34	35,700	935
2,000— 2,900	19	42,100	1,733
3,000— 3,900	12	40,200	2,220
4,000— 4,900	9	40,500	2,813
5,000— 9,900	25	154,800	13,789
10,000— 29,900	11	153,800	17,574
30,000— 59,900	7	238,600	29,204
60,000—119,900	2	159,300	21,495
120,000—239,900	2	282,400	40,384
240,000—999,900	1	433,900	65,085
1,000,000—	—	—	—
tillägg	—	—	—
Summa	**182**	**1,608,500**	**195,770**

Tabell 7. Arvs- och testamentsandelar enligt bouppteckningarna[1], fördelade efter skyldskapsklasser och i storleksgrupper, samt arvsskatt[2], år 1932:

Klass IV.

Klass IV avser andelar, som tillkommit annan arvinge eller testamentstagare än sådan, som inbegripes under de tre föregående klasserna.

Storleksgrupper kr.	Sammanlagt andelsbelopp		Skatt
	Antal	kr.	kr.
200— 400	794	215,900	3,462
500— 900	944	556,000	11,960
1,000— 1,900	1,035	1,278,400	38,045
2,000— 2,900	504	1,144,500	48,049
3,000— 3,900	313	1,024,700	55,520
4,000— 4,900	160	698,500	47,317
5,000— 9,900	456	2,899,600	260,851
10,000— 29,900	358	5,263,400	654,743
30,000— 59,900	52	2,054,500	317,300
60,000—119,900	28	2,192,300	393,183
120,000—239,900	4	586,100	113,481
240,000—999,900	1	264,800	52,960
1,000,000—	—	—	—
tillägg	51	27,400	18,081
Summa	**4,700**	**18,206,100**	**2,014,952**

[1] Inberäknat gåva i de fall, då denna beskattas i sammanhang med bouppteckning (jfr 26 § arvsskatteförordningen). Tillägg, som tillkommit efter bouppteckningarnas registrering, hava i tabellen redovisats särskilt.

[2] Beräknad jämlikt 19 § arvsskatteförordningen (i stad utan avdrag av lösen, som avses i 21 § samma förordning).

Bilaga 3.

P. M.

rörande utredning beträffande vissa under tiden 1 januari 1931—31 mars 1933 registrerade boupptecknings.

För verkställande av utredning rörande boupptecknings åren 1931, 1932 och första kvartalet 1933 hava genom cirkulärskrivelser rikets häradshövdingar anmodats att å särskilda blanketter låta sammanställa samt avlämna uppgifter angående de under nämnda tid vid häradsrätterna inregistrerade boupptecknings, som upptagit en behållning av 50,000 kronor eller däröver.

Beträffande nämnda boupptecknings hava å omförmälda blanketter uppgifter erhållits från domsagokanslierna rörande dag, då bouppteckning inregistrerats; den avlidnes namn och yrke; kommun, där den avlidne vid dödstillfället varit bosatt, behållningens storlek samt dess fördelning på efterlevande make, arvingar och testamentstagare i olika arvsklasser; beräknad stämpelavgift ävensom tillgångar och skulder med fördelning å olika kategorier. Beträffande tillgångarna har därvid, utom summa tillgångar, särskilt angivits värdet av jordbruksfastighet; annan fastighet; inventarier och varulager i jordbruk; inventarier och varulager i rörelse; kontanter, livförsäkringar och bankfordringar; obligationer och förlagsbevis; börsnoterade aktier; icke börsnoterade aktier (inklusive andelar i ekonomiska föreningar); fordringar mot fastighetsinteckning; andra fordringar samt övriga tillgångar. Denna indelning av tillgångarna har valts huvudsakligen med hänsyn till graden av likviditet. I fråga om skulderna hava särskilda kolumner upplagts för i fast egendom intecknad gäld samt övriga skulder.

Då fideikommitterad egendom förefunnits, har, förutom det att hela behållningen specificerats på olika slag av tillgångar och skulder, den fideikommitterade egendomen jämte gäld, som häftade vid dylik, redovisats i särskild anmärkningskolumn.

Vid uppgifternas lämnande skulle hänsyn icke tagas till den avlidnes makes eller makas enskilda egendom. Avseende skulle ej heller göras vid förskott å arv eller vid annan gåva, som tagits i betraktande vid stämpelbeläggningen.

Huruvida aktie vore börsnoterad eller icke skulle avgöras med hänsyn till förhållandena vid den tidpunkt, då dödsfallet ägt rum. Till övriga tillgångar skulle hänföras bland annat andelar i handelsbolag, kommanditbolag och rederier, men borde värdet av dylika andelar jämväl särskilt antecknas i anmärkningskolumnen.

Såsom nyss anförts borde särskild specifikation ske av i fast egendom intecknad gäld. Det lärer nämligen vara vanligt att vid angivande i bouppteckningen av skulderna anmärkes, att skuld grundar sig på inteckningsrevers eller att inteckning förefinnes som säkerhet för den-

samma. Emellertid har denna skillnad uppenbarligen icke alltid låtit sig genomföras.

Sedan uppgifter inkommit från samtliga häradshövdingar, hava uppgifterna undergått granskning och bearbetning. Därvid har beträffande varje kvarlåtenskap uträknats den sammanlagda kvarlåtenskaps- och arvsskatt, som skulle utgå enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 34.

Utan tvivel hade det varit av intresse att utsträcka undersökningen även till de vid städernas rådhusrätter inregistrerade boupptecknings-arna. Av kostnadsskäl och med hänsyn till den begränsade tid som stått till buds för utredningen har emellertid detta ej skett i vidare utsträckning, än att de vid Stockholms rådhusrätt under förenämnda tid inregistrerade boupptecknings-arna med en behållning mellan 100,000 och 400,000 kronor bearbetats efter i huvudsak samma principer som de vid häradsrätterna registrerade. Att boupptecknings-ar med behållning över 400,000 kronor undantagits, beror därpå, att dessa tidigare varit föremål för undersökning inom finansdepartementet. Nu ifrågavarande boupptecknings-ar hava vid rådhusrätten genomgåtts av tjänstemän därstädes.

Beträffande resultaten av undersökningen hänvisas till bifogade tabeller och må därjämte anföras följande.

Kvarlåtenskapernas sammansättning.

Domsagorna.

I *tabell 1* angivas länsvis och för riket i dess helhet dödsboens behållningar fördelade på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos häradsrätterna under tiden 1 januari 1931—31 mars 1933 registrerade boupptecknings-ar (sådana som ej avse dödsboen i dess helhet ej medräknade). De i denna tabell förekommande uppgifterna hava sitt intresse bland annat därutinnan, att de utgöra det faktiska underlaget för de följande tabellerna, och att dessa följaktligen böra ses mot bakgrund av ifrågavarande tabell. Däremot torde de följande tabellerna vara enklare att avläsa, när det gäller att erhålla belysning av olika förhållanden, som i förevarande sammanhang kunna vara av intresse. Möjligen kan det förtjäna beaktas, att för hela riket de likvida tillgångar som utgöras av kontanter, banktillgodohavanden och utfallande livförsäkringar sammanlagt ej förslå att betala både samtliga skulder och arvsskatt enligt propositionen nr 34, men däremot väl förslå till samtliga skulder och till nuvarande arvsskatt. I vissa län förslå ej nämnda tillgångar ens till skulderna.

Det är emellertid uppenbart, att, när det gäller att bedöma likviditetsfrågan, summasiffror för ett flertal boupptecknings-ar äga mindre intresse; det är de särskilda fallen, de förekommande variationerna, som framför allt måste beaktas. Dessa komma att särskilt uppmärksammas i ett senare sammanhang.

Vad *tabell 2* angår, vilken angiver medeltal per dödsbo för de i tabell 1 avsedda boupptecknings-arna, måste givetvis beaktas, att hela materialet endast avser boupptecknings-ar med behållning av minst 50,000 kronor. Medelbehållningen per bouppteckning inom denna kategori varierar högst avsevärt, från 285,554 kronor i Stockholms län (en siffra, som starkt påverkas av en bouppteckning med över 12 miljoner kronors behållning) till 83,986 kronor i Skaraborgs län. Denna stora variation gör, att det erbjuder svårigheter att även ur denna tabell omedelbart få fram en

jämförelse beträffande den relativa betydelsen av olika slag av tillgångar m. m. i de olika länen.

Tabell 3 upptager procentuella tal för olika slag av tillgångar samt för skulder i förhållande till tillgångarna i boet. Denna tabell synes vara av omedelbart betydande intresse, då man av den får en ganska god föreställning om förmögenheternas sammansättning i olika delar av riket. Såvitt jag känner finnes ej förut någon undersökning, som nämnvärt belyser detta spörsmål. Utredningen visar nu, att i dylikt avseende olika delar av riket förete en mycket olikartad bild. Gruppen kontanter, banktillgodohavanden och utfallna livförsäkringar utgör exempelvis i Stockholms län (147 bouppteckningar) allenast 9 % av tillgångarna (ett förhållande, som möjligen kan förklaras av detta läns speciella struktur m. m.), men 38.6 % i Jämtlands län (40 bouppteckningar) och 42.8 % i Norrbottens län (7 bouppteckningar). I de norrländska länen utgöra de likvida tillgångarna en mycket stor andel av det hela. Om såsom särskilt likvida räknas, förutom de nyss nämnda, jämväl obligationer, förlagsbevis och börsnoterade aktier, framgå variationerna av följande sammanställning:

Län	Antal	%	Län	Antal	%	Län	Antal	%
Stockholms	147	27.3	Blekinge	33	21.4	Örebro	61	44.9
Uppsala	33	23.8	Kristianstads	99	31.9	Västmanlands	61	34.7
Södermanlands	64	44.8	Malmöhus	253	32.6	Kopparbergs	98	39.2
Östergötlands	157	25.7	Hallands	28	31.4	Gävleborgs	94	35.4
Jönköpings	84	46.8	Göteborgs o. Bohus	56	39.4	Västernorrlands	64	44.4
Kronobergs	40	39.2	Älvsborgs	92	38.1	Jämtlands	40	50.0
Kalmar	67	31.2	Skaraborgs	83	34.4	Västerbottens	14	46.6
Gotlands	9	50.2	Värmlands	89	35.3	Norrbottens	7	43.9
						Samtliga län	*1,773*	*34.4*

Börsnoterade aktier förekomma i mycket olika utsträckning; lägsta siffrorna äro 0.7 % i Norrbottens län (7 bouppteckningar), 1.2 % i Skaraborgs län (83 bouppteckningar), 1.3 % i Kalmar län (67 bouppteckningar) och 1.4 % i Blekinge län (33 bouppteckningar); de högsta 16.6 % i Södermanlands län (64 bouppteckningar, därav 2 med nästan halva aktieinnehavet) och 13.8 % i Gotlands län (9 bouppteckningar, därav 3 med börsnoterade aktier). Medelprocenttalet för riket utgör 6.9 %.

Vad angår obligationer och förlagsbevis varierar siffran från 0.4 % i Norrbottens län (7 bouppteckningar) samt 1.4 % i Skaraborgs län (83 bouppteckningar) till 16.8 % i Jönköpings län (84 bouppteckningar, därav en med mer än halva innehavet) och 15.2 % i Gotlands län (9 bouppteckningar).

Jämväl icke börsnoterade aktier förekomma i synnerligen växlande omfattning, från 0.1 % i Hallands län (28 bouppteckningar), 0.2 % i Norrbottens län (7 bouppteckningar) och 0.6 % i Västerbottens län (14 bouppteckningar) till 10.8 % i Stockholms län (147 bouppteckningar), 11.9 % i Göteborgs och Bohus län (56 bouppteckningar) och 14.5 % i Gävleborgs län (94 bouppteckningar, därav en med ungefär två tredjedelar av innehavet).

Dessa siffror anföras här endast som exempel. Det förhåller sig i flera fall så, att en eller annan siffra i särskilt hög grad påverkats av någon enstaka kvarlåtenskap av betydenhet. Framför allt måste de särskilt höga

siffrorna betraktas med kritik. En genomgång av primärmaterialet visar emellertid, att den allmänna strukturen av de undersökta kvarlåtenskapernas sammansättning i olika delar av landet är väsentligen den som tabellerna utvisa. En bearbetning av det föreliggande primärmaterialet med uträkning av procenttal domsagovis skulle med all säkerhet resultera i en del ändå mer utpräglade siffror; redan en ytlig genomgång av detsamma har nämligen visat betydande variationer i förhållandet mellan domsagor inom samma län. En dylik undersökning har emellertid i nu förevarande sammanhang ej ansetts behövlig.

En siffra, vars variationer synas förtjäna särskild uppmärksamhet, är skuldsiffran. I procent av tillgångar varierar denna från 6.8 % i Västerbottens län till 24.1 % i Hallands län och 22.3 % i Kristianstads län; medelsiffran för riket utgör 15.5 %.

Uppenbart är, att de här berörda variationerna kunna äga avgörande betydelse för bedömande av dödsboens likviditet. Tydligen varierar denna i olika delar av riket. Det torde kunna antagas, att vad som gäller ifrågavarande jämförelsevis stora dödsbon i rätt hög grad gäller dödsboen i allmänhet i olika landsändar.

Det är givetvis ej möjligt att här gå in på frågan om förklaringen till dessa siffror: vederbörande landsdels allmänna förutsättningar i ekonomiskt avseende med hänsyn till geografiska och andra förhållanden samverka väl med befolkningens allmänna inställning och sedvänjor. Det må vara tillfyllest att påpeka berörda variationers förekomst och att framhålla, att den olika uppfattning angående skilda ekonomiska problem — jämväl på beskattningens område — som ofta kommer till synes, måhända kan i viss mån förklaras av dylika olikheter.

Den nu omförmälda utredningen torde kunna anses vara än mera belysande för olika förhållanden, om den sammanställes med den särskilda utredning rörande de i materialet redovisade bouppteckningarna efter *jordbrukare* (sådana kvarlåtenskaper, som innehålla någon jordbruksfastighet men vilka ej synas härröra från egentliga jordbrukare, så ock sådana kvarlåtenskaper, som ej innehålla jordbruksinventarier, uteslutna) och som avses i *tabellerna 4—6*.

Denna undersökning visar till en början, att de i första hand likvida tillgångarna äro i mindre utsträckning representerade hos jordbrukarna än hos samtliga. I procent av alla tillgångar utgöra de, såsom av det förut anförda framgår, för samtliga dödsbon i genomsnitt 34.4 %, men för jordbrukarna blott 25.9 %. Eftersom även siffrorna för jordbrukare ingå i siffrorna för samtliga, är det uppenbart, att siffrorna för icke-jordbrukarna äro högre än för samtliga. I någon mån neutraliseras detta förhållande av att skuldsättningen är genomsnittligt högre för jordbrukare än för samtliga. I procent av tillgångarna utgöra skulderna i genomsnitt för de förra 20 % och för samtliga 15.5 %. I procent av behållningarna komma följaktligen procentsiffrorna beträffande de likvida tillgångarna för jordbrukarna att ställa sig något mindre oförmånliga än vid en jämförelse med alla tillgångar.

Redan jordbruksfastigheten representerar för jordbrukarna i de olika länen en mycket olika stor andel av tillgångarna. Om man bortser från Gotlands, Västerbottens och Norrbottens län, där antalet ifrågavarande jordbrukare varit särskilt litet och för vilka siffrorna följaktligen i och för sig äga ringa statistiskt värde, varierar siffran för jordbruksfastighet i procent av samtliga tillgångar från 21.8 i Stockholms län till 62.9 i

Malmöhus län. Det är knappast ägnat att förvåna, att i de län, där jordbruksfastigheten betyder relativt mest, även skuldsättningen är relativt hög. I Malmöhus län utgöra skulderna i genomsnitt 30 % av tillgångarna och nära 43 % av behållningarna. I Hallands län är procentsiffran för jordbruksfastighet 55.3 och för skuldsättning 29.0. Kalmar län uppvisar den näst högsta siffran för jordbruksfastighet (55.9 %) men en i förhållande därtill påfallande låg skuldsiffra (11 %). Vad sydliga Sverige angår har (bortsett från Gotland) endast Kronobergs län en lägre skuldsiffra (10.9 %), svarande mot en så låg siffra för jordbruksfastighet som 27.3 %.

De mest likvida tillgångarnas relativa betydelse vad angår jordbrukarna framgår av följande sammanställning, i vilken procenttalen beteckna sammanlagda beloppet av kontanter, livförsäkringar, bankfordringar, obligationer, förlagsbevis och börsnoterade aktier i förhållande till beloppet för samtliga tillgångar.

Län	Antal	%	Län	Antal	%	Län	Antal	%
Stockholms	14	9.1	Blekinge	21	17.2	Örebro	18	19.9
Uppsala	16	15.9	Kristianstads	32	20.0	Västmanlands	27	32.5
Södermanlands	29	38.4	Malmöhus	66	15.1	Kopparbergs	51	30.1
Östergötlands	39	15.5	Hallands	14	24.7	Gävleborgs	44	35.7
Jönköpings	20	53.6	Göteborgs o. Bohus	14	28.5	Västernorrlands	27	29.8
Kronobergs	11	33.5	Älvsborgs	37	28.4	Jämtlands	18	44.2
Kalmar	22	28.4	Skaraborgs	35	22.2	Västerbottens	4	28.1
Gotlands	3	17.3	Värmlands	50	25.9	Norrbottens	1	74.3
						Samtliga län	*613*	*25.9*

Siffran för Jönköpings län är här påfallande hög; av densamma representerar posten obligationer och förlagsbevis ej mindre än 32.8 % (högsta siffran, men största delen av innehavet på en enda person), och även siffran för börsnoterade aktier är så hög som 9.9 % (näst högsta siffran). Högst i fråga om börsnoterade aktier är Södermanlands län med 12 % (ungefär hälften på en bouppteckning), och näst högst i fråga om obligationer Hallands län med likaledes 12 % (nästan allt på en bouppteckning). Vad angår kontanter, livförsäkringar och bankfordringar är vad angår sydligare Sverige siffran högst i Kronobergs län (25.3 %) och lägst i Hallands län (6.7 %). I Kopparbergs län och samtliga norrlandslänen överstiger siffran 25 %.

I Stockholms län ligga jordbrukarna inne med särdeles mycket icke börsnoterade aktier (29.5 %). Om man bortser från Gotland, kommer Älvsborgs län därnäst högst med 12.6 % (största delen på 2 personer). I de flesta länen är jordbrukarnas innehav av icke börsnoterade aktier mycket obetydligt.

Vad övriga sifferserier beträffar må allenast framhållas, att siffrorna för jordbruksinventarier äro relativt jämna. Lägst äro dessa siffror i de nordliga skogslänen. Ett visst samband förefinnes också, såsom naturligt är, mellan dessa siffror och siffrorna för jordbruksfastighet.

Behållningarna i medeltal för de undersökta dödsboen efter jordbrukare variera ganska avsevärt. Om man bortser från länen med ett mycket ringa antal bouppteckningar, förefinnas variationer från omkring 76,000 kronor (Kopparbergs län) till 287,000 kronor (Stockholms län). Då det torde få anses naturligt, att sammansättningen för de större kvarlåtenskaperna är något annorlunda än för de mindre, torde det vara skäl att

utnyttja siffrorna för län med höga medeltal med en viss försiktighet. Frågan om kvarlåtenskapernas fördelning på storleksgrupper belyses i det följande. Något tydligt utslag giver icke nämnda undersökning, vilket dock ej hindrar, att maningen till försiktighet i nyss angivet avseende lärer vara befogad, ej minst därför att ett eller annat enstaka fall, där behållningen är mycket hög, kan, när fråga är om ett begränsat antal kvarlåtenskaper, starkt influera på medeltal och procenttal.

I särskilda tabeller *(tab. 7—9)* hava sammanställts uppgifter rörande kvarlåtenskapernas uppdelning på olika slag av tillgångar samt skuldernas storlek vid gruppering av kvarlåtenskaperna med hänsyn till behållningarnas storlek och tiden för boupptecknings inregistrering. Tabellerna avse totalsiffrorna för alla länen tillsammans. Såsom underlag för dessa tabeller hava gjorts särskilda sammanställningar för de tre landsdelarna Svealand, Götaland och Norrland, men dessa sammanställningar hava ej ansetts böra här medtagas. Vissa siffror ur desamma återfinnas i det följande. Tabellerna 7—9 upptaga dels absoluta tal, dels medeltal, dels procentuella tal. Samtliga tabellerna avse givetvis allenast de bouppteckningar med behållning av minst 50,000 kronor, som registrerats vid rikets häradsrätter under tiden 1931—mars 1933.

Antalet i domsagorna registrerade bouppteckningar med nämnda behållning var ungefär detsamma åren 1931 och 1932 (783 respektive 780). Den sammanlagda behållningen sjönk däremot från 109 till 97 miljoner kronor, men det förtjänar anmärkas, att år 1931 en enda bouppteckning representerade praktiskt taget hela skillnaden, cirka 12 miljoner kronor. I stort sett kan man sålunda ej tala om någon påfallande ändring. Medelbehållningen inom ifrågavarande kvarlåtenskaper utgjorde år 1931 omkring 140,000 kronor, år 1932 ungefär 124,000 kronor samt de tre första månaderna 1933 omkring 132,000 kronor. Sistnämnda siffra lärer visa, att man ej ur materialet är berättigad draga några mera bestämda slutsatser rörande en sjunkande tendens beträffande de vid häradsrätterna inregistrerade bouppteckningarna. Denna relativa jämnhet visar ock, att man kan ur den tabell, som redovisar de procentuella talen (tab. 9), avläsa fluktuationer i olika avseenden med tämlig trygghet att bakom dessa tal dölja sig någorlunda likartade förhållanden.

De i första hand likvida tillgångarnas storlek framgår av följande sammanställning, som för respektive år angiver dessa tillgångar i procent av samtliga tillgångar.

	Kontanter, livförsäkringar, bankfordringar	Obligationer och förlagsbevis	Börsnoterade aktier	Summa
1931	21.3	7.2	7.1	35.6
1932	20.7	6.3	6.5	33.5
1933 (1:a kvart.)	20.3	5.4	8.0	33.7
Genomsnitt	*20.9*	*6.6*	*6.9*	*34.4*

Dessa siffror utvisa ju någon sänkning från 1931 till 1932 men så obetydlig, att man torde böra bortse från densamma.

En blick på summasiffrorna för de olika landsdelarna bekräftar i viss mån det förut påpekade förhållandet, att förmögenheternas sammansättning i olika landsändar varierar, men visar därutöver i huvudsak endast, att i förhållandet mellan de olika åren viss försiktighet torde böra iakttagas i avseende å slutsatserna rörande de olika landsdelarna (jfr nedan fördelningen i storleksgrupper). Följande sammanställning utvisar summan av nyss angivna likvida tillgångar i procent av samtliga landsdelsvis:

	Svealand	Götaland	Norrland	Samtliga landsdelar
1931	32.8	37.0	39.6	35.6
1932	34.3	30.6	46.2	33.5
1933 (1:a kvart.)	39.8	31.2	30.6	34.4

För att erhålla en föreställning om med vilka belopp de olika landsdelarna ingå i siffran för riket kan följande sammanställning lända till ledning:

	Sammanlagd behållning i			
	Svealand	Götaland	Norrland	Samtliga landsdelar
	milj. kr.	milj. kr.	milj. kr.	milj. kr.
1931	46.5	50.2	12.7	109.4
1932	42.0	46.7	7.9	96.6
1933 (1:a kvart.)	9.5	16.2	2.1	27.8
Summa	*98.0*	*113.1*	*22.7*	*233.8*

Materialet för första kvartalet 1933 är, framför allt vad angår Norrland, så litet, att ovan angivna procenttal för de likvida tillgångarna ej torde kunna anses tillräckligt representativt för att därav draga några allmänna slutsatser.

Vad andra slag av tillgångar än de nu nämnda angår, synes det vara svårt att beträffande deras fluktuationer ur ifrågavarande tabeller draga några egentliga slutsatser. Påfallande är den starka nedgången från 1931 i siffran i tab. 9 beträffande »övriga tillgångar». Denna nedgång påverkas i hög grad av en ännu mer påfallande nedgång i Svealand. Men förhållandet förklaras därav, att av 1931 års ifrågavarande siffra ett enda dödsbo representerade omkring 6 miljoner kronor. Sagda siffra är sålunda beroende på en tillfällighet.

Siffran för skulderna i procent av tillgångarna har för domsagorna i riket i dess helhet ökats under den ifrågavarande tidsperioden. Även denna tendens synes få tillskrivas framför allt förhållandena i Götaland, som visar genomgående ökning av skulderna. Siffrorna för Svealand och Norrland visa ökning av skulderna från 1931 till 1932 men därefter minskning. Följande sammanställning belyser detta:

	Skulder i % av samtliga tillgångar i			
	Svealand	Götaland	Norrland	Samtliga landsdelar
1931	11.1	16.2	7.6	13.2
1932	17.1	17.8	14.6	17.2
1933 (1:a kvart.)	12.5	21.4	12.6	17.9
1931—1:a kvart. 1933	*13.9*	*17.7*	*10.6*	*15.5*

Vad vidare angår siffrorna för de olika storleksgrupperna, synes det föreliggande materialet ej giva rum för alltför vittgående slutsatser. Kontanter, livförsäkringar, bankfordringar, obligationer, förlagsbevis och börsnoterade aktier i procent av samtliga tillgångar för respektive år och storleksgrupper i tab. 9 äro följande:

	1931	1932	1933 (1:a kvart.)
50,000— 100,000 kr.	37.6	33.2	30.2
100,000— 150,000 »	40.6	32.0	30.7
150,000— 200,000 »	44.4	30.1	38.4
200,000— 300,000 »	37.2	37.8	47.1
300,000— 400,000 »	33.5	33.1	18.8
400,000— 600,000 »	30.4	36.8	52.1
600,000— 800,000 »	56.7	41.0	30.5
800,000—1,000,000 »	45.8	55.5	20.5
Över 1,000,000 »	26.4	30.1	29.9

Fördelade på respektive Svealand och Götaland äro motsvarande siffror följande (materialet för Norrland synes för litet att i förevarande avseende särskilt medtagas):

	Svealand			*Götaland*		
			1:a kvart.			1:a kvart.
	1931	1932	1933	1931	1932	1933
50,000— 100,000 kr.	39.9	32.6	31.6	35.6	31.9	30.0
100,000— 150,000 »	38.7	31.7	29.8	37.9	30.3	30.7
150,000— 200,000 »	41.4	26.7	30.4	43.9	30.1	43.6
200,000— 300,000 »	37.2	39.9	53.3	36.2	31.8	45.3
300,000— 400,000 »	45.2	26.7	—	31.8	32.9	12.6
400,000— 600,000 »	46.0	34.9	57.3	23.7	11.5	36.7
600,000— 800,000 »	77.7	52.6	—	13.8	10.1	30.5
800,000—1,000,000 »	34.1	64.2	—	76.4	39.0	20.6
Över 1,000,000 »	21.9	31.0	41.7	46.5	27.9	8.1
Summa	*32.8*	*34.3*	*39.3*	*37.0*	*30.6*	*31.2*

Siffrorna förete, som synes, nästan genomgående stora variationer. Den enda slutsats, vartill sammanställningen synes berättiga, är väl den, att likviditeten för de mindre kvarlåtenskaperna tydligt försämrats från 1931, en slutsats, som kan vinnas även på andra vägar (jfr nedan). Eftersom arvsskatten är progressiv men de likvida tillgångarna relativt sett ej synas förete påtaglig ökning vid större kvarlåtenskaper, ligger den i och för sig naturliga slutsatsen nära, att svårigheterna att likvidera skatten genomsnittligt ökas i mån som kvarlåtenskaperna bliva större.

Ej heller beträffande skulderna i procent av tillgångarna kan någon klar tendens till ökning eller minskning vid stigande kvarlåtenskaper konstateras. Detta gäller såväl domsagorna i riket i dess helhet som de olika landsdelarna och kan vad angår riket i dess helhet utläsas ur tab. 9. Siffrorna för de olika landsdelarna (som här ej återgivas) äro likartade. Berörda iakttagelse synes böra föranleda allenast det uttalandet, att den ökade skattebelastningen vid större kvarlåtenskaper ej i genomsnitt motväges av minskad skuldsättning, varigenom skattebetalningen skulle kunna tänkas underlättad.

För de kvarlåtenskaper, som i det föregående betecknats såsom kvarlåtenskaper efter *jordbrukare*, har jämväl för riket i dess helhet och med fördelning av kvarlåtenskaperna med hänsyn till behållningens storlek och tiden för bouppteckningens inregistrering sammanställts uppgifter motsvarande dem, för vilka nyss redogjorts beträffande samtliga kvarlåtenskaperna. Härom hänvisas till *tabellerna 10—12*.

De procentuella siffrorna för de i första hand likvida tillgångarna framgå av följande sammanställning:

	Svealand	Götaland	Norrland	Samtliga landsdelar
1931	29.6	29.1	39.8	30.2
1932	23.4	17.7	30.1	21.3
1933 (1:a kvart.)	32.9	17.3	32.5	23.3

Dessa sifferserier visa en påtagligt fallande tendens från 1931 till 1932, medan i förhållandet mellan år 1932 och första kvartalet 1933 någon motsvarande tendens ej kan utläsas. Att procentsiffrorna för likvida tillgångar äro lägre för jordbrukare än för samtliga har redan förut framhållits men bekräftas ytterligare genom en jämförelse mellan nyss meddelade siffror och motsvarande siffror, som förut lämnats beträffande samtliga kvarlåtenskaper. Avvikelser på enstaka punkter kunna förklaras av det för statistisk bearbetning knappa materialet.

Det vill av materialet att döma synas, som om likvida tillgångar, i procent av samtliga, vad jordbrukarna angår i genomsnitt förefinnas hos de små boen i något större utsträckning än hos de större boen. Det kan dock ej med någon större grad av säkerhet sägas, att så verkligen är fallet, då siffrorna obestridligen variera rätt mycket.

Skuldsiffrorna i procent för jordbrukarna ligga något över skuldsiffrorna för samtliga. En viss tendens till ökning av skulderna för jordbrukarna under perioden kan förmärkas.

Stockholm.

Huvudresultaten av undersökningen angående sammansättningen av kvarlåtenskaper i Stockholm, med behållning mellan 100,000 och 400,000 kronor under tiden 1 januari 1931—31 mars 1933 redovisas i *tabell 13*, vilken upptager såväl absoluta tal som medeltal och procentuella tal. Kvarlåtenskaperna hava uppdelats på allenast två storleksgrupper, 100,000—200,000 samt 200,000—400,000 kronor.

Fördelningen på olika slag av tillgångar skiljer sig i Stockholm rätt väsentligt från motsvarande fördelning i domsagorna. De i första hand likvida tillgångarna — kontanter, livförsäkringar, bankfordringar, obligationer, förlagsbevis och börsnoterade aktier — utgöra en större andel av samtliga tillgångar än i domsagorna. Procenttalen äro:

År 1931	År 1932	1:a kvartalet 1933	Samtliga år
36.3	46.1	30.7	40.1

Sagda andel har alltså — i motsats till förhållandena å landsbygden — ökats från 1931 till 1932. Detta har skett samtidigt med att skuldsättningen minskats från 34.3 till 28.1 % av tillgångarna. Bortsett från första kvartalet 1933 är likviditeten bättre i den högre av de båda storleksgrupperna. Första kvartalet 1933 utvisar åter mindre likvida tillgångar men i förhållande till år 1932 viss skuldökning. Jordbruksfastighet representeras givetvis i allenast ringa grad i dessa bouppteckningar; däremot förefinnes annan fastighet i en utsträckning jämförlig med jordbruksfastighet å landsbygden.

Siffrorna beträffande olika slag av tillgångar variera för övrigt i olika avseenden så avsevärt, att man knappast synes vara berättigad att av dem draga mera vittgående slutsatser. Undersökningen beträffande stockholmsbouppteckningarna synes hava sitt största intresse i avseende å likviditeten, som behandlas i det följande.

Dödsboens likviditet.

Materialet har jämväl undergått bearbetning med särskild hänsyn till dödsboens likviditet, närmast i syfte att belysa i vad mån svårigheter kunna föreligga i fråga om den i propositionen nr 34 föreslagna kvarlåtenskaps- och arvslottsskattens erläggande. En dylik bearbetning kan svårligen för varje fall tänkas giva definitivt besked om huru i berörda avseende förhåller sig, men giver dock en viss bild av det allmänna läget.

Ifrågavarande bearbetning har lagts så, att man — med utgångspunkt från vissa allmänna förutsättningar — sökt få fram de fall, där man kan tänka sig, att arvsskattens utgörande skulle i större eller mindre grad medföra dylika olägenheter, varefter det efter en individuell prövning av fallen får framgå, huruvida dylika olägenheter i verkligheten kunna befaras inträda.

Som allmän förutsättning för bearbetningen har givetvis måst gälla, att densamma begränsas till att basera sig på det förhandenvarande materialet. Man har sålunda räknat med att allenast behållningen i boet står till buds för betalning av arvsskatten, ehuruväl i åtskilliga fall stärbhuset tillflytande inkomster (såsom utdelningar, inkomst av skogsavverkning, rörelseinkomst m. m.) kunna användas för skattens betalning. Vidare har förutsatts, att tillgångarna icke tagas i anspråk för gäldande av skulder eller andra utgifter, som icke medräknats i boupptecknigen. Tillika har antagits, att hela arvsskattebeloppet erlägges på en gång.

Anledning att befara, att likviditetssvårigheter skola inträda, kan, om man tänker sig skattebetalningen som en dödsboets gemensamma angelägenhet och bortser från behovet av rörelsekapital för framtiden o. dyl., knappast förefinnas i andra fall än de, då arvsskatten överstiger beloppet av de likvida tillgångarna. Vid undersökningen hava därför, bland annat, särskilt urskilts dessa fall, varjämte beträffande desamma undersökts i vad mån fastighetsvärde stått till buds för arvsskattens betalande. Undersökningen har utförts under olika förutsättningar rörande betalningen av skulderna.

Till likvida tillgångar ha vid undersökningen räknats de tre i materialet redovisade kategorier av tillgångar, som utgöras av dels kontanter, bankfordringar och livförsäkringar, dels obligationer och förlagsbevis, dels slutligen börsnoterade aktier. I verkligheten kan man ej utan vidare antaga, att dessa tillgångar alltid kunna betraktas som lätt realiserbara i den meningen, att de representera eller genast kunna förvandlas till penningar. Sålunda torde vissa industriobligationer icke kunna anses vara lättrealiserbara. Vidare kunna tillgångar av ifrågavarande beskaffenhet vara belånade. Slutligen må anmärkas, att aktier och obligationer fluktuera i värde, varför en realisation av dylika tillgångar i syfte att anskaffa medel för arvsskattens utgörande kan tänkas medföra förlust i förhållande till nämnda tillgångars värde vid dödsfallet. Av det anförda följer att, även om skattens belopp understiger värdet på de likvida tillgångarna, det ej är givet, att olägenheter med skattens utgörande skola utebliva.

Å andra sidan måste påpekas, att även andra tillgångar än de som äro att hänföra till omförmälda tre kategorier i verkligheten kunna vara likvida. Sålunda torde bland »andra fordringar» i åtskilliga fall ingå likvida tillgångar såsom växlar och — beträffande rörelseidkare och lantbrukare — kortfristiga varufordringar; fordringar mot fastighetsinteckning torde däremot i allmänhet vara bundna för längre tid, varjämte ju säkerheten ofta kan vara dålig. Emellertid kunna sådana ofta återbelånas. Bland »övriga tillgångar», som i de flesta fall avse husgeråd, kunna dock möjligen i någon utsträckning finnas likvida tillgångar. Detsamma gäller varulager och inventarier i jordbruk och rörelse. Att dylika tillgångar ej medtagits såsom i allmänhet likvida torde vara självklart.

Såsom redan antytts, kan det ej utan vidare anses, att de likvida tillgångarna i sin helhet stå till buds för arvsskattens betalning, enär de helt eller delvis kunna behövas för gäldande av andra skulder. Vissa av de i bouppteckningen upptagna skulderna måste i regel omedelbart betalas. Hit höra exempelvis begravningskostnader, hushållsskulder, växelskulder, för lantmän och rörelseidkare kortfristiga varuskulder m. m. Jämväl efter dödsfallet uppstå ofta skulder, som icke kunna betalas av inkomsterna; hänsyn härtill har som tidigare nämnts naturligen icke kunnat tagas. Å andra sidan finnas skulder, vilkas betalning är uppskjuten på lång sikt och för vilka likvida medel ej behöva reserveras. Hit höra främst inteckningsskulder, men även lån mot borgen eller säkerhet av värdepapper.

Givetvis har det varit omöjligt att med ledning av bouppteckningarna verkställa en mera detaljerad uppdelning av de vid dödsfallet befintliga skulderna. Enligt undersökningsplanen skulle visserligen i möjligaste mån särskiljas skulder, för vilka fastighet häftade som säkerhet, och upplades i uppgiftsblanketterna en kolumn härför. Såvitt det föreliggande materialet utvisar, har det i åtskilliga fall lyckats genomföra denna åtskillnad; detta har dock säkerligen ej skett genomgående, utan kan antagas, att vissa skulder, vilka ej angivits såsom inteckningsskulder, likväl haft denna karaktär. Fördenskull har vid undersökningen ej såsom grundläggande utgångspunkt kunnat antagas, att andra skulder än de för vilka fastighet häfta avräknas från de likvida tillgångarna, medan fastighetsskulden kvarstår.

I stället har undersökningen verkställts under alternativa förutsättningar. Till en början har antagits att samtliga skulder betalas. Hela skuldbeloppet inklusive arvsskatt enligt propositionen har därvid i första hand avräknats från de likvida tillgångarna. Detta ger, såsom torde framgå av det anförda, i vissa fall en alltför ogynnsam bild rörande möjligheten att utan likviditetssvårigheter uttaga arvsskatten, särskilt i de fall, då fastighetsinteckning finnes. Därför har jämväl undersökts den andra ytterligheten, nämligen att icke några skulder betalas. Medan det förra ledet av bearbetningen innebär en jämförelse mellan å ena sidan summan av samtliga skulder och den föreslagna arvsskatten och å andra sidan beloppet av likvida tillgångar, så innebär den senare undersökningen en jämförelse mellan allenast arvsskatten och beloppet av nämnda tillgångar.

Undersökningen har gjorts länsvis med uppdelning av kvarlåtenskaperna å olika storleksgrupper. Siffrorna för de olika länen hava ej medtagits i den tryckta redogörelsen. Åtskillnad har i allmänhet icke gjorts mellan bouppteckningar för 1931, 1932 samt första kvartalet år 1933.

Det led av undersökningen, vid vilket förutsatts att alla skulder betalas, utvisar givetvis ett större antal kvarlåtenskaper, där de likvida medlen ej förslå till arvsskatten, än den senare undersökningen.

I de fall, där fastighet ingått i kvarlåtenskapen, har tillika vid båda alternativen undersökts i vad mån värde av fastighet behövt tillgripas för att betala boets skulder, inklusive arvsskatt enligt propositionen eller, alternativt, arvsskatten enbart. Härvid har antagits, att fastighet tages i anspråk för skatten näst efter de likvida tillgångarna. På vad sätt fastighetens värde tages i anspråk för ifrågavarande likvid, kan givetvis ej av materialet bedömas. I vissa fall kan måhända det hela ordnas genom skogsavverkning. I andra fall — och dessa äro måhända de van-

ligaste — föreligger inteckning eller får ny inteckning äga rum. En eller annan gång kan det naturligtvis också bli fråga om försäljning av fastigheten eller någon del därav.

Vid undersökningen har för båda alternativen angivits antalet fall, i vilka för arvsskattens gäldande fastighet behöver tagas i anspråk till olika andel av dess värde, nämligen till högst 25 %, till över 25 % men ej över 50 %, till över 50 % men ej över 75 %, till över 75 % men ej över 100 %, och till över 100 %. Därvid har tagits hänsyn till sammanlagda värdet av jordbruksfastighet och annan fastighet. För de fall, då inteckning, svarande mot den del av fastighetsvärdet, som behöver tagas i anspråk, enligt de meddelade uppgifterna redan funnits, har detta angivits. I dylika fall lärer kunna antagas, att de förefintliga lånen i regel äro långfristiga, och att de likvida tillgångarna ej erfordras för deras omedelbara gäldande. Det är de återstående fallen — där fastighet behöver tillgripas och det ej kan konstateras, att de förefintliga lånen äro långfristiga — som i förevarande sammanhang närmast äro förtjänta av uppmärksamhet.

Domsagorna. Undersökningen rörande dödsboens likviditet redovisas i *tabell 4*. Undersökningen har givit det resultatet, att, vad angår boupptecknings-arna vid häradsrätterna i riket i dess helhet, 1,773 till antalet, de likvida tillgångarna (detta begrepp bestämt på här ovan angivet sätt) i 1,307 fall räckt att betala både samtliga skulder och arvsskatt enligt propositionen, jämväl inteckningsskulder och dylika. I 21 fall finnes ej fastighet att tillgå för bristens gäldande, i 32 fall, där fastighet finnes, förslår ej dennas värde att jämte ovanberörda likvida tillgångar gälda skatten. I 82 fall framgår av handlingarna, att tillräckliga inteckningar inom taxeringsvärdet redan finnas för att jämte de likvida tillgångarna motsvara mer än beloppet av skulder och skatt, i 1 fall finnes tillräcklig inteckning utöver taxeringsvärdet; i dessa fall erfordras sålunda för skattebetalningen ingen annan åtgärd än uttagning av pengar från bankinrättning eller realisation av vissa likvida värdehandlingar, varvid emellertid märkes, att vederbörande kan gå miste om för hans verksamhet behövligt rörelsekapital. I 331 fall åter erfordras, såvitt tillgängliga uppgifter utvisa, viss åtgärd för realisation av andra än berörda likvida tillgångar, men finnes å andra sidan inom fastighetens taxeringsvärde tillräcklig marginal för skatten. I de flesta fall står möjlighet öppen för upptagande av nytt lån inom 25 eller 50 % av taxeringsvärdet, i många av dessa fall finnes redan inteckning, som i det närmaste räcker, så att i realiteten antagligen aldrig någon ny inteckning kommer att krävas.

Det bör här omedelbart anmärkas och understrykas, att, lika litet som det i de tillsynes klara fallen är givet att likviditeten är god, lika litet är man berättigad att av det sagda draga den slutsatsen, att i alla de fall, som till synes förete särskilda likviditetssvårigheter, verkliga sådana skulle föreligga. I många fall är skatten så obetydlig, att avkastningen av tillgångarna i boet inom mycket kort tid efter dödsfallet måste förslå till skattens fulla betalning; i andra fall finnas naturligen bland boets tillgångar andra sådana, som mycket lätt låta sig realisera, privata fordringar av olika slag o. s. v. Där fråga är om relativt smärre bon med flera delägare, medför den föreliggande propositionen skattesänkning, varför de svårigheter, som föreligga i avseende å likviditeten, hava större räckvidd enligt gällande bestämmelser än enligt de föreslagna. Att överhuvudtaget belysa de verkliga likviditetssvårigheterna med siffror är svårt, för att ej säga omöjligt.

Utredningsresultatet torde i anslutning till det nu anförda böra avläsas ungefär så, att från det totala antalet bouppteckningar avsöndras den största kategorien (1,307 + 83 = 1,390), i vilka det i stort sett kan antagas, att några likviditetssvårigheter ej skola uppstå, medan i återstående fall (1,773 — 1,390 = 383) frågan förtjänar närmare undersökas. En dylik närmare undersökning visar, att i det stora flertalet av dessa fall penninganskaffningsfrågan antagligen ej möter större svårigheter.

Av tabellen framgår vidare, att antalet bouppteckningar, där de likvida medlen icke förslå till gäldande av arvsskatt och annan gäld än inteckningsgäld, utgör för 1931 148, för 1932 180 och för första kvartalet 1933 55, motsvarande i procent av hela antalet bouppteckningar för respektive tidsperioder 18.9, 23.1 och 26.2. Nämnda siffror synas angiva, att betalningsmöjligheterna försämrats under berörda tidsperiod. En likartad tendens framvisar en jämförelse mellan å ena sidan antalet bouppteckningar, där arvsskatten överstiger likvida medel, å andra sidan hela antalet bouppteckningar. De procenttal, som uttrycka relationen häremellan, utgöra nämligen för respektive år 6.9, 10.9 och 11.4.

I vad mån propositionen medför höjning eller sänkning av arvsbeskattningen beträffande de bouppteckningar, varom uppgift lämnats, framgår av nedanstående sammanställning, i vilken siffrorna inom parentes angiva de fall, där de likvida tillgångarna överstiga annan gäld än veterligen förefintlig inteckningsgäld jämte arvsskatt.

Behållningens storlek kr.	Antal bouppteckningar, beträffande vilka skulder + arvsskatt understiga likvida tillgångar			Antal bouppteckningar, beträffande vilka skulder + arvsskatt överstiga likvida tillgångar			Hela antalet bouppteckningar		
	Höjd skatt	Sänkt skatt	Summa	Höjd skatt	Sänkt skatt	Summa	Höjd skatt	Sänkt skatt	Summa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
50,000—100,000	584	363	947	179 (31)	124 (27)	303 (58)	763	487	1,250
100,000—150,000	175	5	180	77 (9)	1 (1)	78 (10)	252	6	258
150,000—	180	—	180	85 (15)	—	85 (15)	265	—	265

Sammanställningen utvisar, att för bouppteckningar med behållning av 50,000—100,000 kronor 763 få höjd skatt och 487 sänkt skatt. För de fall, där annan gäld än inteckningsgäld jämte arvsskatt överstiga de likvida tillgångarna, äro motsvarande siffror respektive (179 — 31) = 148 och (124 — 27) = 97 eller 19.4 % respektive 19.9 % av hela antalet.

Den särskilda utredning, som skett rörande likviditeten hos dödsbon efter *jordbrukare,* visar, att dessa dödsbons antal under den tid undersökningen avser varit 613, att för 404 av dessa berörda likvida tillgångar förslå till betalning av samtliga skulder och arvsskatt enligt propositionen, att i 203 fall de likvida tillgångarna med tillägg av viss del av fastighetens värde därtill förslå, samt att 6 fall återstå, i vilka andra tillgångar måste tillgripas för skulder och skatt. I 31 av nyssberörda 203 fall behöves, enligt vad tillgängliga uppgifter utvisa, ej nyinteckning, varför de fall, i vilka likviditetsfrågan kan behöva närmare undersökas, utgöra 203 — 31 + 6 = 178. I fråga om de 6 bouppteckningar, där likvida tillgångar jämte fastighet till dess fulla värde understiga sammanlagda beloppet av skulder och arvsskatt, förslå i varje fall andra tillgångar än inventarier och varulager i jordbruk till betalning av arvsskatt och skul-

der (därvid hava dock ej medräknats »övriga tillgångar»). Beträffande de 613 undersökta bouppteckningarna efter jordbrukare inträder sänkt skatt i 215 fall, därav 213 avseende bouppteckningar med behållning mellan 50,000 och 100,000 kronor och 2 avseende bouppteckningar med behållning mellan 100,000 och 150,000 kronor.

Även beträffande kvarlåtenskaper efter *rörelseidkare* har skett en särskild undersökning rörande betalningsmöjligheterna vid den föreslagna arvsbeskattningen. Därvid hava medtagits alla bouppteckningar, som bland tillgångarna upptagit inventarier och varulager i rörelse — försåvitt värdet därav ej varit helt obetydligt — dock ej bouppteckningar, som inbegripits i undersökningen beträffande jordbrukarna.

Undersökningen har företagits i huvudsak på samma sätt som förut omförmälda likviditetsundersökningar, men den har i vissa avseenden gått längre. Resultaten av undersökningen sammanfattas i tab. 14 under d och e.

Sammanställningen under d utvisar att, därest samtliga skulder betalas innan arvsskatten gäldas, förefinnas 10 fall, där arvsskatten ej kan betalas med anlitande av blott likvida tillgångar och fastighet. Förutsätter man att »övriga tillgångar» — vilka vanligtvis utgöra husgeråd o. dyl. — samt icke börsnoterade aktier ej böra stå till buds för betalning av skulder och arvsskatt, måste — enligt vad en närmare undersökning utvisar — beträffande 3 av sistnämnda 10 kvarlåtenskaper inventarier och varulager i rörelse tagas i anspråk för arvsskattens gäldande. Någon skillnad föreligger härvidlag icke mellan den gällande och den föreslagna arvsbeskattningen, i det att även vid en undersökning med hänsyn till nuvarande arvsskatt 3 bouppteckningar återstå, där under angivna förutsättning inventarier och varulager i rörelse behöva anlitas för att betala skatten. I 2 av dessa fall medför propositionen i själva verket skattesänkning.

Som likvida medel hava i det föregående räknats bankfordringar, kontanter, livförsäkringar, obligationer, förlagsbevis och börsnoterade aktier. Emellertid kan enligt vad tidigare angivits bland annat den tillgångspost, som utgöres av andra fordringar än fordringar mot fastighetsinteckning, i viss utsträckning avse likvida medel. En särskild sammanställning under e har gjorts för att belysa, huru betalningsmöjligheterna i fråga om dödsbon efter rörelseidkare gestalta sig, om till likvida medel även räknas andra fordringar än sådana mot fastighetsinteckning. Sammanställningen har ansetts äga visst intresse även om det givetvis ej kan antagas, att ifrågavarande fordringar alltid i verkligheten äro likvida. Ofta utgöra nämnda fordringar till stor del varufordringar, varför de i genomsnitt kunna antagas vara i större utsträckning likvida än när det gäller bouppteckningar efter andra än rörelseidkare.

Av intresse har vidare ansetts vara att undersöka i vad mån den antagligen i allmänhet svårrealiserbara tillgångspost, som utgöres av *icke börsnoterade aktier*, behöver tagas i anspråk för arvsskattens gäldande. Undersökningen har begränsats till att avse kvarlåtenskaper, däri dylika aktier ingå till ett värde av minst 10,000 kronor. Sammanlagt 145 bouppteckningar hava omfattats av densamma. Som likvida medel hava vid undersökningen räknats kontanter, livförsäkringar, bankfordringar, obligationer, förlagsbevis och börsnoterade aktier. Beträffande resultatet av undersökningen hänvisas till tabell 14 under g.

Enligt tabellen överstiger i fråga om 17 + 7 = 24 bouppteckningar samman-

lagda beloppet av arvsskatt och skulder värdet av de likvida tillgångarna med tillägg av värdet å fastighet, där sådan finnes. Det är naturligen ej givet, att beträffande alla dessa 24 boupptecknings icke börsnoterade aktier behöva tagas i anspråk för arvsskattens betalning, enär andra tillgångar än nu angivna kunna stå till buds härför. En speciell undersökning av dessa boupptecknings visar emellertid, att i 15 fall icke börsnoterade aktier måste anlitas för att betala skatten (därvid har förutsatts, att »övriga tillgångar» icke stå till buds för betalning av skulder eller arvsskatt). Det torde böra anmärkas, att även vid nuvarande arvsbeskattning beträffande nämnda 15 boupptecknings icke börsnoterade aktier måste tagas i anspråk för arvsskattens gäldande, om ock i mindre utsträckning än enligt propositionen. I ett av dessa fall medför propositionen skattesänkning.

I en särskild *tabell 15* upptages ett antal stickprov från domsagorna i rikets olika delar å förekommande fall, som ur likviditetssynpunkt synas erbjuda större eller mindre intresse. Bland de anförda exemplen återfinnas åtskilliga av dem, i vilka skattebetalningen synes erbjuda jämförelsevis stora svårigheter. Men ej blott sådana fall hava medtagits; även typiska exempel på jordbrukare och rörelseidkare, men som ej synas förete särskilda svårigheter, äro representerade. Åtskilliga av de fall, där en särskilt påfallande skatteökning enligt propositionen förekommer, återfinnas i exempelsamlingen, men å andra sidan hava medtagits ej så få fall, där skatteminskning förekommer. Detaljerade uppgifter rörande olika testamentslotters storlek o. dyl. hava ej lämnats, varför tillräckligt underlag i många fall saknas att uträkna skatt enligt olika förslag. Stämpelavgiften enligt propositionen nr 34 har uträknats på grundval av de mera detaljerade uppgifter, som förelegat i primärmaterialet.

Det har ej ansetts lämpligt att här göra några antaganden om hur arvsskatten i de olika fallen skall kunna komma att likvideras; i det föregående hava antytts olika möjligheter i sådant avseende.

Stockholm.

De vid Stockholms rådhusrätt inregistrerade boupptecknings, som enligt vad tidigare angivits omfattats av undersökningen, hava bearbetats på i huvudsak liknande sätt som de boupptecknings, varom uppgifter erhållits från domsagorna. I tabell 14 har sålunda under b beträffande samtliga i stockholmsundersökningen ingående boupptecknings sammanställts uppgifter rörande betalningsmöjligheterna vid den föreslagna arvsbeskattningen under förutsättning dels att alla skulder gäldas innan arvsskatten erlägges, dels att arvsskatt utgår innan skulderna betalas. Som likvida medel har vid tabellens uppgörande icke räknats den tillgångspost, som avser andra fordringar än fordringar mot fastighetsinteckning. Tabellen utvisar, att beträffande 198 boupptecknings eller 64.3 % av samtliga (till antalet 308) de likvida tillgångarna förslå till gäldande av skulder och arvsskatt. Motsvarande procenttal är i fråga om de vid häradsrätterna inregistrerade boupptecknings 73.7 (beträffande jordbrukarna 65.9 %). Av tabellen framgår vidare, att i 42 fall, eller 13.6 % av samtliga, skulder och arvsskatt kunna betalas först med anlitande av likvida tillgångar jämte fastighet utöver 75 % av värdet, medan motsvarande procenttal för domsagorna är 5.3 (93 boupptecknings). Att Stockholm är procentuellt ogynnsammare ställt i sistnämnda avseende torde delvis sammanhänga med att fastighet ingår i kvarlåtenskapen i mindre omfattning

beträffande de bouppteckningar, varom uppgift erhållits från rådhusrätten därstädes, än beträffande bouppteckningarna från häradsrätterna.

Ett närmare studium av tabellen utvisar, att betalningsmöjligheterna i vissa avseenden äro sämre beträffande de under första kvartalet 1933 inregistrerade bouppteckningarna än i fråga om de bouppteckningar, som avlämnats åren 1931 och 1932.

Även beträffande uppgifterna från Stockholms rådhusrätt hava särskilt undersökts dels kvarlåtenskaper efter rörelseidkare dels kvarlåtenskaper, vari ingå icke börsnoterade aktier till värde av minst 10,000 kronor. Härutinnan hänvisas till sammanställningarna f och h i tabellen.

Beträffande 2 av de 308 bouppteckningar, varom uppgift erhållits från Stockholms rådhusrätt, medför proposition nr 34 sänkning av arvsbeskattningen.

Arvsbeskattningens betydelse med hänsyn till möjligheterna för bodelägare att utlösa övriga bodelägare ur jordbruksfastighet.

I det föregående har ej närmare berörts vilken inverkan arvsbeskattningen har i fråga om kvarlåtenskapens fördelning på olika arvingar och testamentstagare. Speciellt är härvid av intresse att undersöka i vad mån beträffande kvarlåtenskaper efter jordbrukare arvsbeskattningen påverkar möjligheterna av att jordbruksfastigheten stannar inom den avlidnes släkt. En viss inverkan i detta hänseende bör arvsbeskattningen utöva därutinnan, att den minskar arvslottens storlek och därmed ökar det belopp, varmed bodelägare, som tillskiftas jordbruksfastigheten, måste utlösa övriga delägare i boet. Arvsskatten kan även på det sättet försvåra utlösningsmöjligheterna, att jordbruksfastigheten måste skuldförskrivas för att gälda även medarvingarnas arvsskatt, samt att förty fastigheten till motsvarande del icke kan tagas i anspråk för utlösning av medarvingar. En viss belysning av dessa problem ger nedanstående sammanställning, avseende under tiden den 1 januari 1931—den 31 mars 1933 vid häradsrätterna i Östergötlands, Kalmar, Malmöhus, Värmlands och Västernorrlands län inregistrerade bouppteckningar efter jordbrukare, vilkas kvarlåtenskap uppgått till minst 50,000 kronor. Sammanställningen hänför sig till fall, då den avlidne efterlämnat antingen änka och ett eller flera barn eller ock två eller flera barn, varjämte förutsättes, att ett av barnen tillskiftas i boet befintlig jordbruksfastighet jämte inventarier och varulager i jordbruk efter de värden, vartill nämnda tillgångar upptagits i bouppteckningen, och att barnet ej för övrigt erhåller någon del av tillgångarna, såvida ej hans lott överstiger värdet av jordbruksfastighet jämte inventarier och varulager. Vad angår »övriga tillgångar», som ju bland annat innefatta lösöreboet, antages dock, att dessa falla helt utanför berörda skifte, varför de alls ej ingå i nu förevarande bearbetning. Sammanställningen utvisar i vad mån fastigheten måste skuldförskrivas för utlösning av övriga bodelägare, därvid antages att fastigheten skall utgöra säkerhet för det belopp, varmed utlösning kan behöva ske.

Bodelägarna utgöras av	Antal bouppteckningar, beträffande vilka — under förutsättning att jordbruksfastighet jämte inventarier och varulager i jordbruk tillskiftas ett av den avlidnes barn — för betalning av skulder och skatt enl. prop. 34 samt utlösning av övriga bodelägare						Summa antal bouppteckningar
	fastigheten icke behöver skuldförskrivas	fastigheten behöver skuldförskrivas inom nedan angivna procent av taxeringsvärdet					
		—25	25—50	50—75	75—100	100—	
Änka och ett barn	8	—	3	4	6	1	22
» » två »	—	1	3	2	4	4	14
» » tre »	1	—	1	2	3	5	12
» » fyra eller flera barn	1	—	—	1	22	17	41
Två barn	—	—	2	2	1	1	6
Tre »	—	—	1	1	2	2	6
Fyra eller flera barn	—	—	2	4	4	2	12
Summa vid den i prop. nr 34 föreslagna arvsbeskattningen	**10**	**1**	**12**	**16**	**42**	**32**	**113**
Summa vid gällande arvsbeskattning	**11**	**1**	**12**	**15**	**42**	**32**	**113**
Summa, därest icke någon arvsskatt antages utgå	**11**	**1**	**12**	**15**	**42**	**32**	**113**
Andra kombinationer av bodelägare än ovan omförmälda	—	—	—	—	—	—	**91**

Av sammanställningen framgår, bland annat, att i 10 fall av 113 skuldförskrivning av fastighet icke behöver ske, beroende på att arvslotten (efter avdrag av därå belöpande arvsskatt) överstiger värdet av jordbruksfastighet jämte inventarier och varulager i jordbruk. Här behöver alltså icke någon utlösning av medarvingarna förekomma. I återstående fall överstiger värdet av jordbruksfastighet m. m. arvslotten och angives i sammanställningen till vilken del av taxeringsvärdet fastigheten måste skuldförskrivas, därest den skall utgöra säkerhet för överskjutande beloppet (därvid förutsatts, att fastigheten tagits i anspråk för gäldande av skulder och arvsskatt i den mån likvida tillgångar ej förslå därtill). Endast på ett par enstaka punkter uppkommer någon skillnad, därest man i stället för den föreslagna arvsbeskattningen räknar med den nuvarande arvsbeskattningen eller antager, att icke någon arvsskatt alls utgår. De variationer, som härav föranledas, äro i allmänhet för små för att komma till synes i tabellen. Anmärkas må dock, att beträffande de bouppteckningar, som ingått i nu berörda undersökning, arvsskatten i det övervägande antalet fall är jämförelsevis liten.

Vid verkställandet av förevarande och vissa andra utredningar har jag åtnjutit biträde av e. o. assessorn i kammarrätten Eric Thore.

Stockholm i juni 1933.

Carl W. U. Kuylenstierna.

Tabell 1, utvisande kvarlåtenskaper med behållning över 50,000 kronor och deras fördelning bouppteck-

Absoluta

Län	Antal	Behållning kr.	Makes giftorätts-andel kr.	Till- Jordbruksfastighet kr.	Annan fastighet kr.	Inventarier och varulager i jordbruk kr.	Inventarier och varulager i rörelse kr.	Kontanter, livförsäkr., bankfordr. kr.	Obligationer och förlagsbevis kr.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Stockholms	147	41,976,419	7,308,251	7,275,672	7,666,730	145,627	127,026	4,277,721	4,196,911
Uppsala	33	5,172,128	2,262,501	1,594,369	1,260,986	158,676	196,957	716,873	134,504
Södermanlands	64	14,108,840	5,237,715	4,219,771	1,322,591	579,722	15,400	3,196,616	1,602,423
Östergötlands	157	17,525,590	4,634,713	7,869,412	1,955,350	541,988	141,260	3,288,586	1,315,062
Jönköpings	84	10,643,783	3,817,460	2,254,300	1,754,645	207,511	262,617	2,928,175	2,067,796
Kronobergs	40	3,726,171	1,230,522	513,320	979,275	53,808	171,744	1,243,738	242,203
Kalmar	67	6,775,673	2,347,973	2,493,733	517,900	176,080	144,540	1,841,779	445,020
Gotlands	9	766,849	282,443	159,950	23,800	7,029	6,951	186,659	134,272
Blekinge	33	3,224,043	1,200,929	1,537,700	415,766	222,596	38,305	736,174	77,374
Kristianstads	99	11,707,047	3,315,522	4,070,063	1,391,389	534,831	240,608	2,954,934	1,195,253
Malmöhus	253	31,691,275	9,663,286	12,907,661	2,812,078	1,321,922	287,400	8,812,014	1,397,959
Hallands	28	4,933,742	493,483	2,955,131	77,212	177,515	41,089	1,028,535	701,931
Göteborgs o. Bohus	56	5,993,670	1,940,668	984,487	845,014	109,726	72,994	2,453,401	157,379
Älvsborgs	92	9,157,706	2,447,210	2,385,033	1,346,307	261,288	74,182	2,726,648	575,416
Skaraborgs	83	6,970,844	1,892,682	2,433,858	414,747	297,752	103,950	2,588,102	116,085
Värmlands	89	9,535,249	3,112,461	4,385,288	935,513	420,769	113,448	2,444,299	656,231
Örebro	61	10,592,651	2,184,000	1,748,975	674,521	325,233	9,118	3,411,909	1,052,816
Västmanlands	61	7,520,829	2,352,560	3,251,750	607,366	297,998	67,206	1,764,513	828,241
Kopparbergs	98	9,076,217	2,818,418	2,278,970	1,360,090	166,812	204,748	3,034,195	614,025
Gävleborgs	94	10,545,377	3,214,201	1,914,319	1,426,900	189,098	111,103	3,406,496	276,415
Västernorrlands	64	6,609,922	2,406,837	1,234,067	609,855	73,195	539,307	2,448,700	231,973
Jämtlands	40	3,408,241	1,069,600	540,126	331,410	67,479	53,344	1,452,087	67,160
Västerbottens	14	1,320,125	364,413	191,766	61,068	15,271	34,649	462,617	99,834
Norrbottens	7	799,989	342,097	29,200	171,921	2,916	123,590	381,169	3,247
Hela riket (milj. kr.)	**1 773**	**233.8**	**65.9**	**69.2**	**29.0**	**6.4**	**3.2**	**57.8**	**18.2**

på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos häradsrätterna 1931—mars 1933 inregistrerade ningar, länsvis.

tal.

gångar						Skulder			Arvsskatt	
Börsnoterade aktier kr.	Icke börsnoterade aktier kr.	Fordringar mot fastighetsinteckning kr.	Andra fordringar kr.	Övriga tillgångar kr.	Summa tillgångar kr.	I fast egendom intecknad gäld kr.	Övriga skulder kr.	Summa skulder kr.	Enl. nuvarande bestämmelser kr.	Enl. prop. kr.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
4,506,668	5,138,766	1,990,502	4,594,216	7,607,274	47,527,113	1,625,337	3,925,357	5,550,694	2,022,650	6,095,872
637,211	69,630	295,989	947,581	258,665	6,271,441	395,395	703,918	1,099,313	127,059	401,745
2,811,327	388,705	168,634	2,073,090	615,949	16,994,228	1,220,849	1,664,539	2,885,388	639,993	1,711,103
927,024	325,767	1,752,221	2,880,495	517,211	21,514,376	1,807,795	2,180,991	3,988,786	701,335	1,577,972
759,009	334,889	517,177	948,570	259,668	12,294,357	850,626	799,948	1,650,574	319,485	644,751
158,170	75,085	396,127	259,170	109,117	4,201,757	210,811	264,775	475,586	108,223	227,475
102.107	311,590	476,299	677,690	461,611	7,648,349	412,632	460,044	872,676	206,471	470,890
121,401	110,821	15,330	68,963	46,727	881,903	40,312	74,742	115,054	18,272	29,107
55,625	23,644	402,038	374,671	174,860	4,058,753	497,734	336,976	834,710	80,322	168,836
661,728	333,905	1,346,335	1,785,654	551,433	15,066,133	1,845,540	1,513,546	3,359,086	415,413	1,071,158
2,489,951	2,635,654	2,015,713	3,532,791	861,969	39,075,112	3,783,096	3,600,741	7,383,837	1,082,957	2,747,816
305,100	8,255	242,734	827,375	132,503	6,497,380	319,185	1,244,453	1,563,638	313,272	884,199
240,939	856,777	479,122	620,459	411,779	7,232,077	335,438	902,969	1,238,407	184,925	434,665
806,951	921,797	546,844	788,458	330,200	10,763,124	404,933	1,200,485	1,605,418	280,375	621,134
98,930	246,765	670,485	958,013	200,515	8,129,202	490,985	667,373	1.158,358	189,886	387,395
1,027,215	313,318	72,934	980,825	349,483	11,699,323	991,561	1,172,513	2,164,074	238,278	575,768
833,571	615,398	636,241	1,711,219	782,850	11,801,851	233,894	975,306	1,209,200	607,003	1,689,051
527,516	87,075	388,087	825,973	331,179	8,976,904	799,898	656,177	1,456,075	269,814	735,235
487,926	576,266	266,107	1,260,411	280,742	10,530,292	455,986	998,089	1,454,075	239,747	520,966
508,045	1,713,127	905,252	1,022,896	358,229	11,831,880	355,858	930,645	1,286,503	385,760	879,294
636,279	354,758	215,921	886,000	242,890	7,472,945	163,000	700,023	863,023	172,624	340,944
360,942	91,586	304,379	441,726	47,220	3,757,459	121,335	227,883	349,218	84,379	154,095
96,641	8,405	74,577	313,298	58,233	1,416,359	—	96,234	96,234	62,009	103,619
6,565	1,448	—	147,393	23,345	890,794	10,495	80,310	90,805	20,152	37,292
19.2	**15.5**	**14.2**	**28.9**	**15.0**	**276.6**	**17.4**	**25.4**	**42.8**	8.8	**22.5**

Tabell 2, utvisande kvarlåtenskaper med behållning över 50,000 kronor och deras 1933 inregistrerade bo-

Medel-

Län	Antal	Behållning kr.	Makes giftorättsandel kr.	Tillgångar: Jordbruksfastighet kr.	Annan fastighet kr.	Inventarier och varulager i jordbruk kr.	Inventarier och varulager i rörelse kr.	Kontanter, livförsäkr., bankfordr. kr.	Obligationer och förlagsbevis kr.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Stockholms	147	285,554	49,716	49,494	52,155	991	864	29,100	28,550
Uppsala	33	156,730	68,561	48,314	38,212	4,808	5,968	21,724	4,076
Södermanlands	64	220,451	81,839	65,934	20,665	9,058	241	49,947	25,038
Östergötlands	157	111,628	29,520	50,124	12,454	3,452	900	20,946	8,376
Jönköpings	84	126,712	45,446	26,837	20,889	2,470	3,126	34,859	24,617
Kronobergs	40	93,154	20,763	12,833	24,482	1,345	4,294	31,093	6,055
Kalmar	67	101,129	35,044	37,219	7,730	2,628	2,157	27,489	6,642
Gotlands	9	85,205	31,383	17,772	2,644	781	772	20,740	14,919
Blekinge	33	97,698	36,392	46,597	12,599	6,745	1,161	22,308	2,345
Kristianstads	99	118,253	33,490	41,112	14,055	5,402	2,430	29,848	12,073
Malmöhus	253	125,262	38,195	51,018	11,115	5,225	1,136	34,830	5,526
Hallands	28	176,205	17,624	105,540	2,758	6,340	1,467	36,733	25,069
Göteborgs o. Bohus	56	107,030	34,655	17,580	15,090	1,959	1,303	43,811	2,810
Älvsborgs	92	99,540	26,600	25,924	14,634	2,840	806	29,637	6,255
Skaraborgs	83	83,986	22,803	29,324	4,997	3,587	1,252	31,182	1,399
Värmlands	89	107,138	34,971	49,273	10,511	4,728	1,275	27,464	7,373
Örebro	61	173,650	35,803	28,672	11,058	5,332	149	55,933	17,259
Västmanlands	61	123,292	38,567	53,307	9,956	4,885	1,102	28,926	13,578
Kopparbergs	98	92,613	28,759	23,255	13,878	1,702	2,089	30,961	6,266
Gävleborgs	94	112,185	34,194	20,365	15,180	2,012	1,182	36,239	2,940
Västernorrlands	64	103,280	37,607	19,282	9,529	1,144	8,427	38,261	3,624
Jämtlands	40	85,206	26,740	13,503	8,285	1,687	1,333	36,302	1,679
Västerbottens	14	94,295	26,030	13,698	4,362	1,091	2,475	33,044	7,131
Norrbottens	7	114,284	48,871	4,171	24,560	417	17,655	54,454	464
Hela riket	**1,773**	**131,857**	**37,191**	**39,047**	**16,335**	**3,584**	**1,794**	**32,592**	**10,259**

fördelning på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos häradsrätterna 1931—mars uppteckningar, länsvis.

tal.

gångar						Skulder			Arvsskatt	
Börsnoterade aktier	Icke börsnoterade aktier	Fordringar mot fastighetsinteckning	Andra fordringar	Övriga tillgångar	Summa tillgångar	I fast egendom intecknad gäld	Övriga skulder	Summa skulder	Enl. nuvarande bestämmelser	Enl. prop.
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
30,658	34,958	13,541	31,253	51,750	323,314	11,057	26,703	37,760	13,760	41,469
19,309	2,110	8,969	28,715	7,838	190,043	11,982	21,331	33,313	3,850	12,174
43,927	6,074	2,635	32,392	9,624	265,535	19,076	26,008	45,084	10,000	26,736
5,905	2,075	11,161	18,347	3,294	137,034	11,515	13,891	25,406	4,467	10,051
9,036	3,987	6,157	11,293	3,091	146,362	10,127	9,523	19,650	3,803	7,676
3,954	1,877	9,903	6,479	2,728	105,043	5,270	6,619	11,889	2,706	5,687
1,524	4,651	7,109	10,115	6,890	114,154	6,159	6,866	13,025	3,082	7,028
13,489	12,313	1,703	7,663	5,192	97,988	4,479	8,304	12,783	2,030	3,234
1,688	716	12,182	11,353	5,298	122,992	15,083	10,211	25,294	2,434	5,116
6,684	3,373	13,599	18,037	5,570	152,183	18,642	15,288	33,930	4,196	10,820
9,842	10,418	7,967	13,963	3,407	154,447	14,953	14,232	29,185	4,280	10,861
10,897	295	8,669	29,549	4,732	232,049	11,399	44,445	55,844	11,188	31,579
4,302	15,300	8,556	11,080	7,353	129,144	5,990	16,124	22,114	3,302	7,762
8,771	10,020	5,944	8,570	3,589	116,990	4,401	13,049	17,450	3,048	6,751
1,192	2,973	8,078	11,542	2,416	97,942	5,915	8,041	13,956	2,288	4,667
11,542	3,520	820	11,021	3,927	131,454	11,141	13,175	24,316	2,677	6,469
13,665	10,088	10,430	28,053	12,834	193,473	3,834	15,989	19,823	9,951	27,689
8,648	1,428	6,362	13,541	5,429	147,162	13,113	10,757	23,870	4,423	12,053
4,979	5,880	2,715	12,861	2,865	107,451	4,653	10,185	14,838	2,446	5,316
5,405	18,225	9,630	10,882	3,811	125,871	3,786	9,900	13,686	4,104	9,354
9,942	5,543	3,374	13,844	3,795	116,765	2,547	10,938	13,485	2,697	5,327
9,024	2,290	7,609	11,043	1,181	93,936	3,033	5,697	8,730	2,109	3,852
6,903	600	5,327	22,378	4,160	101,169	—	6,874	6,874	4,429	7,401
938	206	—	21,056	3,335	127,256	1,499	11,473	12,972	2,879	5,327
10,810	**8,767**	**7,997**	**16,316**	**8,468**	**155,969**	**9,798**	**14,314**	**24,112**	**4,947**	**12,696**

Tabell 3, utvisande kvarlåtenskaper med behållning över 50,000 kronor och deras 1933 inregistrerade boupp-

Procentuella

Län	Antal	Till- i procent av				
		Jordbruks-fastighet	Annan fastighet	Inventarier och varulager i jordbruk	Inventarier och varulager i rörelse	Kontanter, livförsäkringar och bankfordringar
1	2	3	4	5	6	7
Stockholms	147	15.3	16.1	0.3	0.3	9.0
Uppsala	33	25.4	20.1	2.5	3.2	11.4
Södermanlands	64	24.8	7.8	3.4	0.1	18.8
Östergötlands	157	36.6	9.1	2.5	0.7	15.3
Jönköpings	84	18.4	14.3	1.7	2.1	23.8
Kronobergs	40	12.2	23.3	1.2	4.1	29.6
Kalmar	67	32.6	6.8	2.3	1.9	24.1
Gotlands	9	18.1	2.7	0.8	0.8	21.2
Blekinge	33	37.9	10.2	5.5	1.0	18.1
Kristianstads	99	27.0	9.2	3.6	1.6	19.6
Malmöhus	253	33.0	7.2	3.3	0.8	22.6
Hallands	28	45.5	1.2	2.7	0.6	15.8
Göteborgs o. Bohus	56	13.6	11.7	1.5	1.0	33.9
Älvsborgs	92	22.2	12.5	2.4	0.7	25.3
Skaraborgs	83	29.9	5.1	3.7	1.3	31.8
Värmlands	89	37.5	8.0	3.6	0.9	20.9
Örebro	61	14.8	5.7	2.8	0.1	28.9
Västmanlands	61	36.2	6.8	3.3	0.8	19.6
Kopparbergs	98	21.7	12.9	1.6	1.9	28.8
Gävleborgs	94	16.2	12.1	1.6	0.9	28.8
Västernorrlands	64	16.5	8.2	1.0	7.2	32.8
Jämtlands	40	14.4	8.8	1.8	1.4	38.6
Västerbottens	14	13.5	4.3	1.1	2.4	32.7
Norrbottens	7	3.3	19.3	0.3	13.9	42.8
Hela riket	**1 773**	**25.0**	**10.5**	**2.3**	**1.2**	**20.9**

fördelning på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos häradsrätterna 1931—mars teckningar, länsvis.

tal.

g å n g a r samtliga tillgångar							Skulder i procent	
Obligationer och förlagsbevis	Börsnoterade aktier	Icke börsnoterade aktier	Fordringar mot fastighetsinteckning	Andra fordringar	Övriga tillgångar	Summa tillgångar	av tillgångar	av behållning
8	9	10	11	12	13	14	15	16
8.8	9.5	10.8	4.2	9.7	16.0	100.0	11.7	13.2
2.2	10.2	1.1	4.7	15.1	4.1	100.0	17.5	21.3
9.4	16.6	2.3	1.0	12.2	3.6	100.0	17.0	20.5
6.1	4.3	1.5	8.1	13.4	2.4	100.0	18.5	22.8
16.8	6.2	2.7	4.2	7.7	2.1	100.0	13.4	15.5
5.8	3.8	1.8	9.4	6.2	2.6	100.0	11.3	12.8
5.8	1.3	4.1	6.2	8.9	6.0	100.0	11.4	12.9
15.2	13.8	12.6	1.7	7.8	5.3	100.0	13.0	15.0
1.9	1.4	0.6	9.9	9.2	4.3	100.0	20.6	25.9
7.9	4.4	2.2	8.9	11.9	3.7	100.0	22.3	28.7
3.6	6.4	6.7	5.2	9.0	2.2	100.0	18.9	23.3
10.9	4.7	0.1	3.7	12.7	2.1	100.0	24.1	31.7
2.2	3.3	11.9	6.6	8.6	5.7	100.0	17.1	20.7
5.3	7.5	8.6	5.1	7.3	3.1	100.0	14.9	17.5
1.4	1.2	3.0	8.3	11.8	2.5	100.0	14.2	16.6
5.6	8.8	2.7	0.6	8.4	3.0	100.0	18.5	22.7
8.9	7.1	5.2	5.4	14.5	6.6	100.0	10.2	11.4
9.2	5.9	1.0	4.3	9.2	3.7	100.0	16.2	19.4
5.8	4.6	5.5	2.5	12.0	2.7	100.0	13.8	16.0
2.3	4.3	14.5	7.7	8.6	3.0	100.0	10.9	12.2
3.1	8.5	4.7	2.9	11.9	3.2	100.0	11.5	13.1
1.8	9.6	2.4	8.1	11.8	1.3	100.0	9.3	10.2
7.1	6.8	0.6	5.3	22.1	4.1	100.0	6.8	7.3
0.4	0.7	0.2	—	16.5	2.6	100.0	10.2	11.4
6.6	**6.9**	**5.6**	**5.1**	**10.5**	**5.4**	**100.0**	**15.5**	**18.3**

Tabell 4, utvisande kvarlåtenskaper efter jordbrukare med behållning över 50,000 krono inregistrerade boupp-

Absolu

Län	Antal	Behållning kr.	Makes giftorättsandel kr.	Till- Jordbruksfastighet kr.	Annan fastighet kr.	Inventarier och varulager i jordbruk kr.	Inventarier och varulager i rörelse kr.	Kontanter, livförsäkringar och bankfordringar kr.	Obligationer och förlagsbevis kr.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Stockholms	14	4,022,517	319,350	1,045,599	534,510	143,398	26,077	408,508	12,930
Uppsala	16	3,497,405	1,578,525	965,691	1,163,920	142,919	139,244	334,946	49,546
Södermanlands	29	8,028,193	2,387,509	4,063,421	569,125	575,657	—	2,359,753	392,229
Östergötlands	39	4,278,530	1,505,864	2,901,584	309,200	412,285	500	635,174	14,193
Jönköpings	20	4,465,069	1,962,875	1,560,450	169,200	201,750	44,880	568,364	1,706,992
Kronobergs	11	904,310	295,774	277,350	134,350	42,716	—	256,254	58,056
Kalmar	22	2,655,690	696,662	1,667,434	18,000	166,818	—	582,603	241,420
Gotlands	3	224,414	69,285	98,300	—	13,980	—	40,049	1,000
Blekinge	21	2,247,918	861,152	1,475,700	91,566	222,597	26,607	415,224	24,368
Kristianstads	32	5,789,515	1,490,887	3,727,100	115,000	482,472	151,677	918,747	536,040
Malmöhus	66	10,651,656	3,390,689	9,572,465	318,600	1,272,577	—	1,551,998	168,430
Hallands	14	3,322,479	297,420	2,590,231	12,000	177,515	—	312,036	564,057
Göteborgs o. Bohus	14	1,436,411	417,382	866,200	33,900	95,466	17,828	446,745	2,490
Älvsborgs	37	4,018,529	1,188,892	1,934,285	93,800	258,125	500	745,619	178,199
Skaraborgs	35	2,957,377	962,701	1,646,100	211,100	199,617	2,988	753,037	3,488
Värmlands	50	5,920,849	1,944,994	3,699,689	463,500	401,184	935	1,148,705	185,611
Örebro	18	2,248,017	919,235	1,281,775	272,621	255,855	—	428,084	123,643
Västmanlands	27	4,236,869	1,173,579	2,507,913	139,166	295,221	2,625	744,853	573,680
Kopparbergs	51	3,884,172	1,377,662	1,998,221	144,390	166,621	14,890	1,126,477	57,760
Gävleborgs	44	3,735,253	1,095,544	1,642,699	118,200	181,900	5,675	1,244,784	84,212
Västernorrlands	27	2,310,576	968,681	1,058,167	33,400	71,638	2,762	617,877	8,267
Jämtlands	18	1,492,996	530,513	450,442	3,134	53,978	2,616	607,296	28,841
Västerbottens	4	338,834	169,420	178,066	1,800	8,744	1,559	94,893	1,300
Norrbottens	1	57,741	28,800	4,000	6,000	160	—	44,545	400
Hela riket (milj. kr.)	**613**	**82.7**	**25.6**	**47.2**	**5.0**	**5.8**	**0.4**	**16.4**	**5.0**

och deras fördelning på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos häradsrätterna 1931—mars 1933 teckningar, länsvis.

tal.

gångar						Skulder			Arvsskatt	
Börsnoterade aktier kr.	Icke börsnoterade aktier kr.	Fordringar mot fastighetsinteckning kr.	Andra fordringar kr.	Övriga tillgångar kr.	Summa tillgångar kr.	I fast egendom intecknad gäld kr.	Övriga skulder kr.	Summa skulder kr.	Enl. nuvarande bestämmelser kr.	Enl. prop. kr.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
13,822	1,414,365	163,040	982,441	47,527	4,792,217	317,744	451,956	769,700	193,313	809,598
277,459	8,705	194,211	836,454	63,334	4,176,429	294,706	384,318	679,024	92,208	390,392
1,251,280	68,139	93,818	731,786	310,024	10,415,232	1,095,395	1,291,644	2,387,039	474,442	1,225,123
177,027	21,925	134,014	585,953	145,797	5,337,652	581,960	477,162	1,059,122	93,495	244,949
515,557	12,650	100,820	232,811	85,550	5,199,024	458,381	275,574	733,955	114,474	235,726
24,811	53,980	110,772	27,275	29,576	1,015,140	20,400	90,430	110,830	22,275	42,594
24,764	31,590	67,943	108,637	75,880	2,985,089	178,397	151,002	329,399	103,003	272,926
—	46,205	—	18,972	18,585	237,091	—	12,677	12,677	4,080	5,964
52,417	14,114	215,245	176,858	150,506	2,865,202	383,180	234,104	617,284	53,339	116,583
127,427	184,991	495,676	937,674	226,850	7,903,654	1,318,563	795,576	2,114,139	212,577	732,492
579,770	567,379	237,922	598,296	346,588	15,214,025	2,827,861	1,734,508	4,562,369	388,439	1,086,923
279,601	7,535	71,959	598,374	67,436	4,680,744	253,219	1,105,046	1,358,265	227,658	701,125
96,949	122,726	62,654	135,665	32,171	1,912,794	220,869	255,514	476,383	67,481	149,872
416,300	595,629	88,998	338,297	76,750	4,726,502	148,775	559,198	707,973	100,593	282,341
19,155	114,775	131,541	323,826	79,598	3,485,225	357,196	170,652	527,848	66,737	145,930
590,813	211,810	44,462	458,095	227,525	7,432,329	905,698	605,782	1,511,480	145,945	392,776
36,049	265,011	74,435	123,030	87,264	2,947,767	202,655	497,095	699,750	69,860	144,383
396,901	10,502	123,925	270,821	221,647	5,287,254	614,621	435,764	1,050,385	203,010	586,989
99,419	108,322	93,079	325,218	130,275	4,264,672	105,233	275,267	380,500	72,753	130,437
99,319	49,935	181,661	284,615	105,288	3,998,288	90,344	172,691	263,035	105,929	204,531
95,418	35,850	73,793	367,840	51,243	2,416,255	—	105,679	105,679	58,039	94,884
89,083	25,096	158,869	202,216	17,950	1,639,521	83,862	62,663	146,525	30,648	50,154
2,395	3,400	—	49,289	10,242	351,688	—	12,854	12,854	3,631	5,033
—	—	—	4,276	1,122	60,503	—	2,762	2,762	708	352
5.3	**4.0**	**2.9**	**8.7**	**2.6**	**103.3**	**10.4**	**10.2**	**20.6**	**2.9**	**8.1**

Tabell 5, utvisande kvarlåtenskaper efter jordbrukare med behållning över 50,000 kronor inregistrerade bouppMedel-

Län	Antal	Behållning	Makes giftorättsandel	Till-					
				Jordbruksfastighet	Annan fastighet	Inventarier o. varulager i jordbruk	Inventarier o. varulager i rörelse	Kontanter, livförsäkringar och bankfordringar	Obligationer o. förlagsbevis
		kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Stockholms	14	287,322	22,810	74,686	38,179	10,243	1,863	29,179	924
Uppsala	16	218,588	98,658	60,356	72,745	8,932	8,703	20,935	3,097
Södermanlands	29	276,834	82,328	140,118	19,625	19,850	—	81,371	13,525
Östergötlands	39	109,706	38,599	74,400	7,928	10,572	13	16,287	364
Jönköpings	20	223,253	98,144	78,022	8,460	10,087	2,244	28,418	85,350
Kronobergs	11	82,210	26,889	25,214	12,214	3,883	—	23,296	5,278
Kalmar	22	120,714	31,666	75,792	818	7,583	—	26,482	10,974
Gotlands	3	74,804	23,095	32,767	—	4,660	—	13,349	333
Blekinge	21	107,044	41,007	70,271	4,360	10,600	1,267	19,773	1,160
Kristianstads	32	180,922	46,590	116,472	3,594	15,077	4,740	28,711	16,751
Malmöhus	66	161,389	51,374	145,037	4,827	19,282	—	23,515	2,552
Hallands	14	237,320	21,244	185,017	857	12,679	—	22,288	40,290
Göteborgs o. Bohus	14	102,601	29,813	61,871	2,422	6,819	1,274	31,910	178
Älvsborgs	37	108,609	32,132	52,278	2,535	6,976	14	20,152	4,816
Skaraborgs	35	84,495	27,505	47,031	6,031	5,703	86	21,515	100
Värmlands	50	118,417	38,900	73,994	9,270	8,024	19	22,974	3,712
Örebro	18	124,890	51,069	71,210	15,146	14,214	—	23,782	6,869
Västmanlands	27	156,921	43,466	92,886	5,154	10,934	97	27,587	21,247
Kopparbergs	51	76,161	27,013	39,181	2,831	3,267	292	22,088	1,133
Gävleborgs	44	84,892	24,899	37,334	2,686	4,134	129	28,290	1,914
Västernorrlands	27	85,577	35,877	39,192	1,237	2,653	102	22,884	306
Jämtlands	18	82,944	29,473	25,025	174	2,999	145	33,739	1,602
Västerbottens	4	84,709	42,355	44,517	450	2,186	390	23,723	325
Norrbottens	1	57,741	28,800	4,000	6,000	160	—	44,545	400
Hela riket	**613**	**134,950**	**41,815**	**77,018**	**8,086**	**9,532**	**720**	**26,731**	**8,185**

och deras fördelning på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos häradsrätterna 1931—mars 1933 teckningar, länsvis.

tal.

g å n g a r						S k u l d e r			A r v s s k a t t	
Börsnoterade aktier	Icke börsnoterade aktier	Fordringar mot fastighetsinteckning	Andra fordringar	Övriga tillgångar	Summa tillgångar	I fast egendom intecknad gäld	Övriga skulder	Summa skulder	Enl. nuvarande bestämmelser	Enl. prop.
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
987	101,026	11,645	70,174	3,395	342,301	22,696	32,283	54,979	13,808	57,828
17,341	544	12,138	52,278	3,958	261,027	18,419	24,020	42,439	5,763	24,400
43,148	2,350	3,235	25,234	10,690	359,146	37,772	44,540	82,312	16,360	42,246
4,539	562	3,436	15,024	3,738	136,863	14,922	12,235	27,157	2,397	6,281
25,778	633	5,041	11,640	4,278	259,951	22,919	13,779	36,698	5,724	11,786
2,256	4,907	10,070	2,480	2,688	92,286	1,855	8,221	10,076	2,025	3,872
1,126	1,436	3,088	4,938	3,449	135,686	8,109	6,863	14,972	4,682	12,408
—	15,402	—	6,324	6,195	79,030	—	4,226	4,226	1,360	1,986
2,496	672	10,250	8,422	7,167	136,438	18,247	11,147	29,394	2,540	2,552
3,982	5,781	15,490	29,302	7,089	246,989	41,205	24,862	66,067	6,642	22,890
8,784	8,597	3,605	9,065	5,252	230,516	42,847	26,280	69,127	5,885	16,469
19,972	538	5,140	42,741	4,817	334,339	18,087	78,932	97,019	16,261	50,080
6,925	8,766	4,475	9,690	2,298	136,628	15,776	18,251	34,027	4,820	10,705
11,252	16,098	2,405	9,143	2,074	127,743	4,021	15,113	19,134	2,719	7,631
547	3,279	3,758	9,252	2,274	99,576	10,205	4,876	15,081	1.907	4,169
11,816	4,236	889	9,162	4,551	148,647	18,114	12,116	30,230	2,919	7,856
2,003	14,723	4,135	6,835	4,848	163,765	11,259	27,616	38,875	3,881	8,021
14,700	389	4,590	10,031	8,209	195,824	22,764	16,139	38,903	7,519	21,740
1,949	2,124	1,825	6,377	2,555	83,622	2,063	5,398	7,461	1,427	2,558
2,257	1,135	4,129	6,469	2,393	90,870	2,053	3,925	5,978	2,407	4,648
3,534	1,328	2,733	13,624	1,898	89,491	—	3,914	3,914	2,150	3,514
4,949	1,394	8,826	11,234	997	91,084	4,659	3,481	8,140	1,703	2,786
599	850	—	12,322	2,561	87,923	—	3,214	3,214	908	1,258
—	—	—	4,276	1,122	60,503	—	2,762	2,762	708	352
8,590	**6,484**	**4,761**	**14,223**	**4,256**	**168,586**	**17,062**	**16,574**	**33,636**	**4,738**	**13,136**

Tabell 6, utvisande kvarlåtenskaper efter jordbrukare med behållning över häradsrätterna 1931—mars 1933 inregi-

Procentuella

Län	Antal	Till- i procent av				
		Jordbruksfastighet	Annan fastighet	Inventarier och varulager i jordbruk	Inventarier och varulager i rörelse	Kontanter, livförsäkringar och bankfordringar
1	2	3	4	5	6	7
Stockholms	14	21.8	11.2	3.0	0.5	8.5
Uppsala	16	23.1	27.9	3.4	3.3	8.0
Södermanlands	29	39.0	5.5	5.5	—	22.6
Östergötlands	39	54.4	5.8	7.7	0.0	11.9
Jönköpings	20	30.0	3.3	3.9	0.9	10.9
Kronobergs	11	27.3	13.2	4.2	—	25.3
Kalmar	22	55.9	0.6	5.6	—	19.5
Gotlands	3	41.5	—	5.9	—	16.9
Blekinge	21	51.5	3.2	7.8	0.9	14.5
Kristianstads	32	47.2	1.4	6.1	1.9	11.6
Malmöhus	66	62.9	2.1	8.4	—	10.2
Hallands	14	55.8	0.3	3.8	—	6.7
Göteborgs o. Bohus	14	45.3	1.8	5.0	0.9	23.3
Älvsborgs	37	40.9	2.0	5.5	0.0	15.8
Skaraborgs	35	47.2	6.1	5.7	0.1	21.6
Värmlands	50	49.8	6.2	5.4	0.0	15.5
Örebro	18	43.5	9.2	8.7	—	14.5
Västmanlands	27	47.4	2.6	5.6	0.1	14.1
Kopparbergs	51	46.9	3.4	3.9	0.3	26.4
Gävleborgs	44	41.1	3.0	4.6	0.1	31.1
Västernorrlands	27	43.8	1.4	3.0	0.1	25.6
Jämtlands	18	27.5	0.2	3.3	0.2	37.0
Västerbottens	4	50.6	0.5	2.5	0.4	27.0
Norrbottens	1	6.6	9.9	0.3	—	73.6
Hela riket	**613**	**45.7**	**4.8**	**5.7**	**0.4**	**15.9**

50,000 kronor och deras fördelning på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos strerade bouppteckningar, länsvis.

tal.

g å n g a r samtliga tillgångar							Skulder i procent	
Obligationer och förlagsbevis	Börsnoterade aktier	Icke börsnoterade aktier	Fordringar mot fastighetsinteckning	Andra fordringar	Övriga tillgångar	Summa tillgångar	av tillgångar	av behållning
8	9	10	11	12	13	14	15	16
0.3	0.3	29.5	3.4	20.5	1.0	100.00	16.1	19.1
1.2	6.7	0.2	4.7	20.0	1.5	100.00	16.8	19.4
3.8	12.0	0.7	0.9	7.0	3.0	100.00	22.9	29.7
0.3	3.3	0.4	2.5	11.0	2.7	100.00	19.8	24.8
32.8	9.9	0.2	1.9	4.5	1.7	100.00	14.1	16.4
5.7	2.5	5.3	10.9	2.7	2.9	100.00	10.9	12.3
8.1	0.8	1.1	2.3	3.6	2.5	100.00	11.0	12.4
0.4	—	19.5	—	8.0	7.3	100.00	5.3	5.6
0.9	1.3	0.5	7.5	6.2	5.2	100.00	21.5	27.5
6.3	1.6	2.3	6.3	11.9	2.9	100.00	26.7	36.5
1.1	3.3	3.7	1.6	3.9	2.3	100.00	30.0	42.8
12.0	6.0	0.2	1.5	12.3	1.4	100.00	29.0	40.9
0.1	5.1	6.4	3.3	7.1	1.7	100.00	24.9	33.2
3.3	8.3	12.6	1.9	7.1	1.6	100·00	15.0	17.6
0.1	0.5	3.3	3.3	9.3	2.3	100.00	15.1	17.3
2.5	7.9	2.3	0.6	6.2	3.1	100.00	20.3	25.5
4.2	1.2	9.0	2.5	4.2	3.0	100.00	23.7	31.1
10.9	7.5	0.2	2.3	5.1	4.2	100.00	19.9	24.3
1.4	2·3	2.5	2.2	7.6	3.1	100.00	8.9	9.3
2.1	2.5	1.3	4.5	7.1	2.6	100.00	6.6	7.0
0.3	3.9	1.5	3.1	15.2	2.1	100.00	4.3	4.6
1.3	5.4	1.5	9.7	12.3	1.1	100.00	8.9	9.3
0.4	0.7	1.0	—	14.0	2.9	100.00	3.7	3.8
0.7	—	—	—	7.1	1.3	100.00	4.6	4.3
4.9	**5.1**	**3.8**	**2.3**	**8.4**	**2.5**	**100.00**	**20.0**	**24.9**

Tabell 7, utvisande kvarlåtenskaper med behållning över 50,000 kronor och deras förde uppteckningar, uppdelade efter behåll

Absolu

Grupp	Antal	Behållning	Makes giftorätts-andel	Till					
				Jordbruks-fastighet	Annan fastighet	Inventarier och varulager i jordbruk	Inventarier och varulager i rörelse	Kontanter, livförsäkr., bankfordr.	Obligationer och förlagsbevis
		kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
För år 1931.									
Kr.									
1. 50,000— 100,000	557	37,720,640	12,280,093	10,704,079	4,901,824	1,215,727	648,572	13,297,972	1,474,4
2. 100,000— 150,000	117	13,901,332	3,775,029	3,687,127	1,944,156	382,605	222,375	4,898,623	953,6
3. 150,000— 200,000	34	5,946,851	2,001,859	1,008,558	781,408	114,230	69,946	1,935,811	474,52
4. 200,000— 300,000	34	7,971,761	2,757,673	2,393,258	905,843	284,536	109,948	1,935,848	611,42
5. 300,000— 400,000	14	4,528,671	1,469,841	809,050	805,098	53,573	101,282	720,558	508,03
6. 400,000— 600,000	11	5,442,577	1,782,817	1,798,700	633,588	265,973	112,470	1,081,430	353,15
7. 600,000— 800,000	3	2,046,960	334,110	161,100	196,400	—	—	166,968	760,
8. 800,000—1,000,000	3	2,816,916	925,308	732,700	84,100	192,370	4,037	1,118,889	97,4
9. Över 1,000,000	10	28,961,779	5,007,062	9,436,918	1,147,520	187,409	—	1,623,536	3,795,42
Summa kr.	*783*	*109,337,487*	*30,331,792*	*30,731,490*	*11,399,937*	*2,696,423*	*1,268,630*	*26,779,635*	*9,028,*
För år 1932.									
Kr.									
1. 50,000— 100,000	560	38,709,442	11,857,381	13,560,908	5,569,125	1,210,220	450,133	12,524,214	1,404,1
2. 100,000— 150,000	103	12,368,319	3,553,904	4,146,092	1,790,933	435,266	322,201	3,639,288	745,11
3. 150,000— 200,000	54	9,225,664	3,065,615	2,703,299	2,117,298	205,633	149,027	2,064,888	607,46
4. 200,000— 300,000	25	5,859,404	1,974,726	1,591,804	919,966	130,655	109,084	1,554,190	656,33
5. 300,000— 400,000	15	5,270,383	1,697,476	1,265,450	1,092,650	175,705	935	997,743	259,45
6. 400,000— 600,000	7	3,210,698	360,034	875,433	528,292	108,188	—	577,059	588,21
7. 600,000— 800,000	4	2,655,659	317,079	771,330	281,700	96,010	—	468,881	823,58
8. 800,000—1,000,000	3	2,873,767	1,165,778	—	171,000	—	—	60,887	442,2
9. Över 1,000,000	9	16,517,434	2,819,009	4,095,200	1,585,520	295,233	26,077	2,238,949	1,803,71
Summa kr.	*780*	*96,690,770*	*26,811,002*	*29,009,516*	*14,056,484*	*2,656,910*	*1,057,457*	*24,126,099*	*7,330,34*
För år 1933.									
Kr.									
1. 50,000— 100,000	133	9,048,685	2,532,069	3,209,091	1,529,663	302,027	172,316	2,986,144	275,76
2. 100,000— 150,000	38	4,519,835	1,154,694	1,849,563	331,650	220,063	208,051	1,240,159	268,461
3. 150,000— 200,000	12	2,076,384	864,879	642,683	418,000	78,875	32,312	739,711	63,1
4. 200,000— 300,000	15	3,703,305	1,098,774	1,025,800	354,400	74,455	44,880	1,130,717	601,94
5. 300,000— 400,000	2	661,285	330,643	39,300	123,800	—	275,700	130,941	1,400
6. 400,000— 600,000	4	1,932,170	511,431	295,078	250,600	13,923	59,970	322,076	124,795
7. 600,000— 800,000	2	1,479,362	397,932	759,100	—	142,118	—	19,396	56,325
8. 800,000—1,000,000	1	972,148	390,144	245,400	202,000	28,198	62,220	15,122	77,080
9. Över 1,000,000	3	3,360,949	1,516,585	1,421,900	295,900	141,850	—	295,940	361,987
Summa kr.	*210*	*27,754,123*	*8,797,151*	*9,487,915*	*3,506,013*	*1,001,509*	*855,449*	*6,880,206*	*1,830,914*
Totalsumma (milj. kr.)	**1 773**	**233.8**	**65.9**	**69.2**	**29.0**	**6.4**	**3.2**	**57.8**	**18.2**

på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos häradsrätterna 1931—mars 1933 inregistrerade boningarnas storlek och på respektive år.

tal.

g å n g a r						S k u l d e r			A r v s s k a t t	
Börsnoterade aktier kr.	Icke börsnoterade aktier kr.	Fordringar mot fastighetsinteckning kr.	Andra fordringar kr.	Övriga tillgångar kr.	Summa tillgångar kr.	I fast egendom intecknad gäld kr.	Övriga skulder kr.	Summa skulder kr.	Enl. nuvarande bestämmelser kr.	Enl. prop. kr.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1,632,944	803,458	2,765,187	4,869,876	1,329,736	43,643,802	2,399,181	3,523,981	5,923,162	867,258	1,234,649
1,134,631	1,290,418	587,242	1,630,600	489,646	17,221,083	1,143,929	2,175,822	3,319,751	501,504	971,351
461,462	160,125	591,778	717,591	138,989	6,454,427	164,843	342,733	507,576	189,164	430,295
966,745	361,025	672,907	985,805	216,096	9,443,436	550,818	920,857	1,471,675	236,297	644,536
606,769	422,564	699,821	666,568	96,651	5,489,973	295,616	665,686	961,302	143,098	478,436
630,014	1,166,988	116,685	270,003	362,917	6,791,920	444,717	904,626	1,349,343	206,159	716,724
271,212	21,187	15,000	202,700	318,554	2,113,329	8,080	58,289	66,369	153,602	453,727
327,703	471,396	40,275	255,225	42,048	3,366,149	408,000	141,233	549,233	97,275	426,444
2,860,746	1,465,339	683,454	2,825,438	7,355,318	31,381,101	1,157,657	1,261,665	2,419,322	1,767,227	5,139,186
8,892,226	*6,162,500*	*6,172,349*	*12,423,806*	*10,349,955*	*125,905,220*	*6,572,841*	*9,994,892*	*16,567,733*	*4,161,584*	*10,495,348*
1,532,044	1,079,460	2,625,292	5,117,352	1,443,515	46,516,451	3,470,618	4,336,391	7,807,009	989,655	1,569,602
498,017	626,703	867,516	1,596,554	632,673	15,300,355	1,299,642	1,632,394	2,932,036	459,237	904,688
703,820	658,980	734,004	998,686	289,515	11,232,619	1,036,477	970,478	2,006,955	260,773	639,759
718,966	259,641	830,134	606,452	384,128	7,761,355	926,866	975,085	1,901,951	168,361	457,616
846,339	958,212	80,463	475,860	208,444	6,361,253	447,825	643,045	1,090,870	188,183	575,174
268,507	569,053	172,140	160,641	51,047	3,898,574	164,515	523,361	687,876	190,453	619,159
39,414	328,874	—	362,927	71,101	3,243,824	266,707	321,458	588,165	115,440	456,472
1,168,344	558,243	513,486	12,613	86,099	3,012,952	17,583	121,602	139,185	108,136	452,058
1,809,752	2,972,442	285,132	3,769,056	603,743	19,484,814	467,613	2,499,767	2,967,380	1,208,591	3,998,587
7,585,203	*8,011,608*	*6,108,167*	*13,100,141*	*3,770,265*	*116,812,197*	*8,097,846*	*12,023,581*	*20,121,427*	*3,688,829*	*9,673,115*
195,695	353,502	830,705	1,215,093	385,080	11,455,076	1,170,772	1,235,619	2,406,391	259,910	385,750
245,197	386,201	338,465	452,988	176,801	5,717,599	494,715	703,049	1,197,764	157,377	327,440
106,459	7,078	170,233	78,579	29,942	2,367,030	141,161	149,485	290,646	41,087	112,055
260,194	108,125	202,806	306,413	114,381	4,224,119	247,031	273,783	520,814	134,874	370,953
2,316	900	106,765	25,416	9,113	715,651	—	54,366	54,366	12,120	37,484
634,211	75,509	56,000	179,285	60,785	2,072,232	11,234	128,828	140,062	58,615	235,655
570,065	402,114	10,500	126,269	29,404	2,115,291	242,712	393,217	635,929	90,657	280,510
155,861	12,785	183,058	205,292	18,030	1,205,046	125,251	107,647	232,898	66,376	172,886
519,414	23,109	—	813,655	69,896	3,943,651	269,132	313,570	582,702	98,975	419,186
2,689,412	*1,369,323*	*1,898,532*	*3,402,990*	*893,432*	*33,815,695*	*2,702,008*	*3,359,564*	*6,061,572*	*919,991*	*2,341,919*
19.2	**15.5**	**14.2**	**28.0**	**15 0**	**276.6**	**17.4**	**25.4**	**42 8**	**8 8**	**22.5**

Tabell 8, utvisande kvarlåtenskaper med behållning över 50,000 kronor och 1931—mars 1933 inregistrerade boupptecknin

Medel-

Grupp	Antal	Behållning kr.	Makes giftorättsandel kr.	Tillgångar: Jordbruksfastighet kr.	Annan fastighet kr.	Inventarier och varulager i jordbruk kr.	Inventarier och varulager i rörelse kr.	Kontanter, livförsäkringar och bankfordringar kr.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
För år 1931.								
1. 50,000— 100,000 kr.	557	67,721	22,047	19,217	8,801	2,183	1,164	23,874
2. 100,000— 150,000 »	117	118,815	32,248	31,514	16,617	3,270	1,901	41,868
3. 150,000— 200,000 »	34	174,907	58,878	29,663	22,982	3,360	2,057	56,936
4. 200,000— 300,000 »	34	234,464	81,108	70,390	26,642	8,369	3,234	56,937
5. 300,000— 400,000 »	14	323,477	104,989	57,789	57,507	3,827	7,234	51,468
6. 400,000— 600,000 »	11	494,780	162,074	163,518	57,599	24,179	10,224	98,312
7. 600,000— 800,000 »	3	682,320	111,370	53,700	65,467	—	—	55,656
8. 800,000—1,000,000 »	3	938,972	308,436	244,233	28,033	64,123	1,346	372,963
9. Över 1,000,000 »	10	2,896,178	500,706	943,692	114,752	18,741	—	162,354
Samtliga grupper kr.	*783*	*139,639*	*38,738*	*39,249*	*14,559*	*3,444*	*1,620*	*34,201*
För år 1932.								
1. 50,000— 100,000 kr.	560	69,124	21,174	24,216	9,945	2,161	804	22,364
2. 100,000— 150,000 »	103	120,081	34,504	40,253	17,388	4,226	3,128	35,333
3. 150,000— 200,000 »	54	170,845	56,771	50,061	39,209	3,808	2,760	38,239
4. 200,000— 300,000 »	25	234,376	78,989	63,672	36,799	5,226	4,363	62,168
5. 300,000— 400,000 »	15	351,359	113,165	84,364	72,843	11,714	62	66,516
6. 400,000— 600,000 »	7	458,671	51,433	125,062	75,470	15,456	—	82,437
7. 600,000— 800,000 »	4	663,915	79,270	192,833	70,425	24,002	—	117,220
8. 800,000—1,000,000 »	3	957,922	388,593	—	57,000	—	—	20,296
9. Över 1,000,000 »	9	1,835,270	313,223	455,022	176,169	32,804	2,897	248,772
Samtliga grupper kr.	*780*	*123,963*	*34,373*	*37,192*	*18,021*	*3,406*	*1,356*	*30,931*
För år 1933.								
1. 50,000— 100,000 kr.	133	68,035	19,038	24,129	11,501	2,271	1,296	22,452
2. 100,000— 150,000 »	38	118,943	30,387	48,672	8,728	5,791	5,475	32,636
3. 150,000— 200,000 »	12	173,032	72,073	53,557	34,833	6,573	2,693	61,643
4. 200,000— 300,000 »	15	246,887	73,252	68,387	23,627	4,964	2,992	75,381
5. 300,000— 400,000 »	2	330,643	165,322	19,650	61,900	—	137,850	65,471
6. 400,000— 600,000 »	4	483,043	127,858	73,770	62,650	3,481	14,992	80,519
7. 600,000— 800,000 »	2	739,681	198,966	379,550	—	71,059	—	9,698
8. 800,000—1,000,000 »	1	972,148	390,144	245,400	202,000	28,198	62,220	15,122
9. Över 1,000,000 »	3	1,120,316	505,528	473,967	98,633	47,283	—	98,647
Samtliga grupper kr.	*210*	*132,162*	*41,891*	*45,181*	*16,695*	*4,769*	*4,074*	*32,763*
För samtliga år kr.	**1 773**	**131,857**	**37,191**	**39,047**	**16,335**	**3,584**	**1,794**	**32,592**

deras fördelning på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos häradsrätterna delade efter behållningarnas storlek och på respektive år.

tal.

g å n g a r							S k u l d e r			Arvsskatt	
Obligationer och förlagsbevis	Börsnoterade aktier	Icke börsnoterade aktier	Fordringar mot fastighetsinteckning	Andra fordringar	Övriga tillgångar	Summa tillgångar	I fast egendom inteckningsgäld	Övriga skulder	Summa skulder	Enl. nuvarande bestämmelser	Enl. prop.
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
2,647	2,932	1,442	4,965	8,743	2,387	78,355	4,307	6,327	10,634	1,557	2,217
8,151	9,698	11,029	5,019	13,937	4,185	147,189	9,777	18,597	28,374	4,286	8,302
13,957	13,572	4,710	17,405	21,106	4,088	189,836	4,848	10,081	14,929	5,564	12,656
17,983	28,434	10,618	19,791	28,994	6,356	277,748	16,200	27,084	43,284	6,950	18,957
36,289	43,341	30,183	49,987	47,612	6,904	392,141	21,115	47,549	68,664	10,221	34,174
32,105	57,274	106,090	10,608	24,546	32,992	617,447	40,429	82,238	122,667	18,742	65,157
253,402	90,404	7,062	5,000	67,567	106,185	704,443	2,693	19,430	22,123	51,201	151,242
32,469	109,234	157,132	13,425	85,075	14,016	1,122,049	136,000	47,077	183,077	32,425	142,148
379,542	286,074	146,534	68,345	282,544	735,532	3,138,110	115,766	126,166	241,932	176,723	513,919
11,530	*11,357*	*7,870*	*7,883*	*15,867*	*13,218*	*160,798*	*8,394*	*12,765*	*21,159*	*5,315*	*13,404*
2,507	2,736	1,928	4,688	9,138	2,578	83,065	6,197	7,744	13,941	1,767	2,803
7,234	4,835	6,084	8,423	15,501	6,142	148,547	12,618	15,848	28,466	4,459	8,783
11,249	13,034	12,203	13,593	18,494	5,361	208,011	19,194	17,972	37,166	4,829	11,847
26,253	28,759	10,386	33,205	24,258	15,365	310,454	37,075	39,003	76,078	6,734	18,305
17,297	56,423	63,881	5,364	31,724	13,896	424,084	29,855	42,870	72,725	12,546	38,345
84,031	38,358	81,293	24,591	22,949	7,292	556,939	23,502	74,766	98,268	27,208	88,451
205,897	9,854	82,218	—	90,732	17,775	810,956	66,677	80,364	147,041	28,860	114,118
147,426	389,448	186,081	171,162	4,204	28,700	1,004,317	5,861	40,534	46,395	36,045	150,686
200,412	201,084	330,271	31,681	418,784	67,083	2,164,979	51,957	277,752	329,709	134,288	444,287
9,398	*9,725*	*10,271*	*7,831*	*16,795*	*4,834*	*149,760*	*10,382*	*15,415*	*25,797*	*4,729*	*12,401*
2,073	1,471	2,658	6,246	9,136	2,895	86,128	8,803	9,290	18,093	1,954	2,900
7,065	6,453	10,163	8,907	11,921	4,652	150,463	13,019	18,501	31,520	4,142	8,617
5,262	8,872	590	14,186	6,548	2,495	197,252	11,763	12,457	24,220	3,424	9,338
40,130	17,346	7,208	13,520	20,428	7,625	281,608	16,469	18,252	34,721	8,992	24,730
700	1,158	450	53,382	12,708	4,557	357,826	—	27,183	27,183	6,060	18,742
31,199	158,553	18,877	14,000	44,821	15,196	518,058	2,808	32,207	35,015	14,654	58,914
28,163	285,032	201,057	5,250	63,135	14,702	1,057,646	121,356	196,609	317,965	45,329	140,255
77,080	155,861	12,785	183,058	205,292	18,030	1,205,046	125,251	107,647	232,898	66,376	172,886
120,662	173,138	7,703	—	271,218	23,299	1,314,550	89,711	104,523	194,234	32,992	139,729
8,719	*12,807*	*6,521*	*9,040*	*16,204*	*4,254*	*161,027*	*12,867*	*15,998*	*28,865*	*4,381*	*11,152*
10,259	**10,810**	**8,767**	**7,997**	**16,316**	**8,468**	**155,969**	**9,798**	**14,314**	**24,112**	**4 947**	**12,696**

Tabell 9, utvisande kvarlåtenskaper med behållning över 50,000 kronor och 1931—mars 1933 inregistrerade boupptecknigar, upp-

Procentuella

Grupp	Antal	Tillgångar i procent av samt-					
		Jordbruks-fastighet	Annan fastighet	Inventarier och varulager i jordbruk	Inventarier och varulager i rörelse	Kontanter, livförsäkringar och bankfordringar	Obligationer och förlagsbevis
1	2	3	4	5	6	7	8
För år 1931.							
1. 50,000— 100,000 kr.	557	24.5	11.2	2.8	1.5	30.5	3.4
2. 100,000— 150,000 »	117	21.4	11.3	2.2	1.8	28.4	5.6
3. 150,000— 200,000 »	34	15.6	12.1	1.8	1.1	30.0	7.3
4. 200,000— 300,000 »	34	25.4	9.6	3.0	1.2	20.5	6.5
5. 300,000— 400,000 »	14	14.7	14.7	1.0	1.8	13.1	9.3
6. 400,000— 600,000 »	11	26.5	9.3	3.9	1.7	15.9	5.2
7. 600,000— 800,000 »	3	7.6	9.3	—	—	7.9	36.0
8. 800,000—1,000,000 »	3	21.8	2.5	5.7	0.1	33.2	2.9
9. Över 1,000,000 »	10	30.1	3.6	0.6	—	5.2	12.1
Samtliga grupper kr.	*783*	*24.4*	*9.0*	*2.1*	*1.0*	*21.3*	*7.2*
För år 1932.							
1. 50,000— 100,000 kr.	560	29.2	12.0	2.6	1.0	26.9	3.0
2. 100,000— 150,000 »	103	27.1	11.7	2.8	2.1	23.8	4.9
3. 150,000— 200,000 »	54	24.1	18.8	1.8	1.3	18.4	5.4
4. 200,000— 300,000 »	25	20.5	11.9	1.7	1.4	20.0	8.5
5. 300,000— 400,000 »	15	19.9	17.2	2.7	0.0	15·7	4.1
6. 400,000— 600,000 »	7	22.4	13.6	2.8	—	14.8	15.1
7. 600,000— 800,000 »	4	23.8	8.7	3.0	—	14.4	25.4
8. 800,000—1,000,000 »	3	—	5.6	—	—	2.0	14.7
9. Över 1,000,000 »	9	21.0	8.1	1.5	0.1	11.5	9.3
Samtliga grupper kr.	*780*	*24.8*	*12.0*	*2.3*	*0.9*	*20.7*	*6.3*
För år 1933.							
1. 50,000— 100,000 kr.	133	28.0	13.3	2.6	1.5	26·1	2.4
2. 100,000— 150,000 »	38	32.4	5.8	3.8	3.6	21.7	4.7
3. 150,000— 200,000 »	12	27.1	17.7	3.3	1.4	31.2	2.7
4. 200,000— 300,000 »	15	24.3	8.4	1.8	1.1	26.8	14.2
5. 300,000— 400,000 »	2	5.5	17.3	—	38.5	18.3	0.2
6. 400,000— 600,000 »	4	14.2	12.1	0.7	2.9	15.5	6.0
7. 600,000— 800,000 »	2	35.9	—	6.7	—	0.9	2.7
8. 800,000—1,000,000 »	1	20.4	16.8	2.8	5.2	1.2	6.4
9. Över 1,000,000 »	3	36.0	7.5	3.6	—	7.5	9.2
Samtliga grupper kr.	*210*	*28.1*	*10.4*	*3.0*	*2.5*	*20.3*	*5.4*
För samtliga år kr.	**1,773**	**25.0**	**10.5**	**2 3**	**1.2**	**20.9**	**6.6**

deras fördelning på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos häradsrätterna delade efter behållningarnas storlek och på respektive år.

tal.

av olika slag liga tillgångar						Skulder i procent		Arvsskatt i procent av tillgångar	
Börsnoterade aktier	Icke börsnoterade aktier	Fordringar mot fastighetsinteckning	Andra fordringar	Övriga tillgångar	Summa tillgångar	av tillgångar	av behållning	enl. nuvarande bestämmelser	enl. prop.
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
3.7	1.9	6.3	11.2	3.0	100.0	13.6	15.7	2.0	2.8
6.6	7.5	3.4	9.5	2.8	100.0	19.3	23.9	2.9	5.6
7.1	2.5	9.2	11.1	2.2	100.0	7.9	8.5	2.9	6.7
10.2	3.8	7.1	10.4	2.3	100.0	17.5	18.5	2.5	6.8
11.1	7.7	12.7	12.1	1.8	100.0	17.5	21.2	2.6	8.7
9.3	17.2	1.7	4.0	5.3	100.0	19.9	24.8	3.0	10.6
12.8	1.0	0.7	9.6	15.1	100.0	3.1	3.2	7.3	21.5
9.7	14.0	1.2	7.6	1.3	100.0	16.3	19.5	2.9	12.7
9.1	4.7	2.2	9.0	23.4	100.0	7.7	8.4	5.6	16.4
7.1	*4.9*	*4.9*	*9.9*	*8.2*	*100.0*	*13.2*	*15.2*	*3.3*	*8.3*
3.3	2.3	5.6	11.0	3.1	100.0	16.8	20.2	2.1	3.4
3.3	4.1	5.7	10.4	4.1	100.0	19.2	23·7	3.0	5.9
6.3	5.9	6.5	8.9	2.6	100.0	17.9	21.8	2.3	5.7
9.3	3.3	10.7	7.8	4.9	100.0	24.5	32.5	2.2	5.9
13.3	15.0	1.3	7.5	3.3	100.0	17.1	20.7	3.0	9.0
6.9	14.6	4.4	4.1	1·3	100.0	17.6	21.4	4.9	15.9
1.2	10.1	—	11·2	2.2	100.0	18.1	22.1	3.6	14.1
38.8	18.5	17.1	0.4	2.9	100.0	4.6	4.8	3.6	15.0
9.3	15.3	1.5	19.3	3.1	100.0	15.2	18.0	6.2	20.5
6.5	*6.9*	*5.2*	*11.2*	*3.2*	*100.0*	*17.2*	*20.8*	*3.2*	*8.3*
1.7	3.1	7.3	10.6	3.4	100.0	21.0	26.6	2.3	3.4
4.3	6.8	5.9	7.9	3.1	100.0	20.9	26.5	2.8	5.7
4.5	0.3	7.2	3 3	1.3	100.0	12.3	14.0	1.7	4.7
6.1	2.6	4.8	7.2	2.7	100.0	12.3	14.1	3.2	8.8
0.3	0.1	14·9	3.6	1.3	100.0	7.6	8.2	1.7	5.2
30.6	3.7	2.7	8.7	2.9	100.0	6.8	7.2	2.8	11.3
26.9	19.0	0.5	6.0	1.4	100.0	30.1	43.0	4.3	13.3
12.9	1.1	15.2	17.0	1.5	100.0	19.3	24.0	5.5	14.3
13.2	0.6	—	20.6	1.8	100.0	14.8	17.3	2.5	10.6
8.0	*4.0*	*5.6*	*10.1*	*2.6*	*100.0*	*17.9*	*21.8*	*2.7*	*6.9*
6.9	**5.6**	**5.1**	**10.5**	**5.4**	**100.0**	**15.5**	**18.3**	**3.2**	**8.1**

Tabell 10, utvisande kvarlåtenskaper efter jordbrukare med behållning över 50, 1931—mars 1933 inregistrerade bouppteckningar, uppdelad

Absoluta

Grupp	Antal	Behållning	Makes giftorättsandel	Till					
				Jordbruksfastighet	Annan fastighet	Inventarier o. varulager i jordbruk	Inventarier o. varulager i rörelse	Kontanter, livförsäkr., bankfordr.	Obligationer o. förlagsbevis
		kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
För år 1931.									
1. 50,000— 100,000 kr.	195	12,992,385	5,045,579	7,500,870	167,540	1,068,288	33,408	3,758,213	104,636
2. 100,000— 150,000 »	34	4,065,665	1,432,876	2,785,710	58,500	302,400	—	1,149,626	160,222
3. 150,000— 200,000 »	12	2,071,891	591,877	836,950	69,850	113,520	—	698,105	16,424
4. 200,000— 300,000 »	14	3,308,244	914,759	2,011,771	28,500	276,145	18,423	707,321	87,628
5. 300,000— 400,000 »	5	1,694,058	670,310	457,050	10,600	42,481	—	97,150	248,840
6. 400,000— 600,000 »	5	2,345,155	534,310	1,707,250	—	254,665	—	330,556	285,157
7. 600,000— 800,000 »	1	697,013	—	469,850	—	72,346	—	1,714	83,770
8. 800,000—1,000,000 »	1	949,811	474,906	708,700	—	187,649	—	2,936	90,558
9. Över 1,000,000 »	6	11,249,228	3,052,531	5,200,800	1,047,520	226,088	—	688,427	2,482,180
Summa kr.	*273*	*39,373,450*	*12,717,148*	*21,678,951*	*1,382,510*	*2,543,582*	*51,831*	*7,434,048*	*3,559,415*
För år 1932.									
1. 50,000— 100,000 kr.	196	13,394,409	4,880,074	8,506,432	600,266	1,108,473	10,160	3,434,097	90,681
2. 100,000— 150,000 »	31	3,775,737	1,181,280	2,464,650	210,821	367,566	144,919	908,193	14,273
3. 150,000— 200,000 »	19	3,247,890	1,185,794	1,803,169	586,935	198,323	—	492,625	115,022
4. 200,000— 300,000 »	3	701,066	227,309	962,304	35,000	112,147	—	97,955	800
5. 300,000— 400,000 »	6	2,037,399	788,181	748,850	734,100	175,704	935	291,691	65,845
6. 400,000— 600,000 »	4	1,901,721	129,350	1,350,433	21,600	157,297	—	92,233	131,967
7. 600,000— 800,000 »	1	640,175	—	501,480	—	23,664	—	21,419	351,562
8. 800,000—1,000,000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Över 1,000,000 »	3	6,234,669	—	2,398,800	479,000	195,617	26,077	1,649,149	27,594
Summa kr.	*263*	*31,933,066*	*8,391,988*	*18,536,118*	*2,667,722*	*2,338,791*	*182,091*	*6,987,362*	*797,744*
För år 1933.									
1. 50,000— 100,000 kr.	47	3,119,658	935,830	2,286,372	228,950	293,978	10,884	822,625	2,993
2. 100,000— 150,000 »	13	1,563,597	406,188	1,147,063	89,500	220,061	151,677	284,102	16,752
3. 150,000— 200,000 »	4	705,943	300,287	419,400	—	74,435	—	158,554	19,100
4. 200,000— 300,000 »	8	1,980,971	728,537	724,400	177,900	74,455	44,880	391,114	244,725
5. 300,000— 400,000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. 400,000— 600,000 »	2	956,632	238,400	239,578	114,000	13,923	—	43,030	41,554
7. 600,000— 800,000 »	1	795,864	397,932	759,100	—	142,118	—	1,115	—
8. 800,000—1,000,000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Över 1,000,000 »	2	2,296,139	1,516,585	1,421,900	295,900	141,850	—	264,621	334,869
Summa kr.	*77*	*11,418,804*	*4,523,759*	*6,997,813*	*906,250*	*960,820*	*207,441*	*1,965,161*	*659,99*
Totalsumma (milj. kr.)	**613**	**82.7**	**25.6**	**47.2**	**5.0**	**5 8**	**0.4**	**16.4**	**5.0**

kronor och deras fördelning på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos häradsrätterna efter behållningarnas storlek och på respektive år.

tal.

gångar						Skulder			Arvsskatt	
Börsnoterade aktier	Icke börsnoterade aktier	Fordringar mot fastighetsinteckning	Andra fordringar	Övriga tillgångar	Summa tillgångar	I fast egendom intecknad gäld	Övriga skulder	Summa skulder	Enl. nuvarande bestämmelser	Enl. prop.
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
274,564	170,809	550,505	1,162,949	410,407	15,202,189	1,289,481	920,323	2,209,804	237,982	313,970
87,489	194,218	136,379	273,038	170,404	5,317,986	768,541	483,780	1,252,321	120,114	224,096
158,687	60,011	162,658	99,707	46,646	2,262,558	85,945	104,722	190,667	64,414	161,231
455,251	37,604	86,324	282,128	136,996	4,128,091	487,472	332,375	819,847	99,870	286,980
356,925	112,456	292,017	305,396	31,339	1,954,254	52,898	207,298	260,196	35,993	123,789
170,783	394,348	10,100	73,869	38,504	3,265,232	412,625	507,452	920,077	121,418	388,762
3,000	4,560	—	228,471	17,325	881,036	126,708	57,315	184,023	27,713	108,600
289,432	33,694	1,000	67,839	32,287	1,414,095	408,000	56,284	464,284	25,610	103,710
1,884,596	7,580	194,056	1,964,855	319,637	14,015,739	1,248,418	1,518,093	2,766,511	588,708	2,057,253
3,680,727	*1,015,280*	*1,433,039*	*4,458,252*	*1,203,545*	*48,441,180*	*4,880,088*	*4,187,642*	*9,067,730*	*1,321,822*	*3,768,391*
197,636	160,400	495,758	1,341,842	469,186	16,414,931	1,636,655	1,383,867	3,020,522	263,778	438,404
43,143	50,621	260,220	218,286	122,721	4,805,413	345,947	683,729	1,029,676	134,310	263,469
100,928	34,081	129,265	486,149	72,741	4,019,238	440,143	331,205	771,348	65,795	158,896
—	3,460	50,000	193,221	85,252	1,540,139	599,112	239,961	839,073	20,141	66,702
134,451	385,675	62,159	84,875	130,373	2,814,658	352,893	424,366	777,259	56,857	171,093
11,507	261,618	—	150,001	30,398	2,207,054	163,522	141,811	305,333	83,364	344,729
—	75	—	6,615	32,944	737,759	47,185	50,399	97,584	36,475	132,260
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
275,022	1,413,619	93,000	919,247	108,148	7,585,273	350,791	999,813	1,350,604	634,892	1,932,916
762,687	*2,309,549*	*1,090,402*	*3,400,236*	*1,051,763*	*40,124,465*	*3,936,248*	*4,255,151*	*8,191,399*	*1,295,612*	*3,508,469*
2,420	28,604	96,886	233,472	118,853	4,126,037	547,275	459,104	1,006,379	69,006	108,073
20,435	143,795	20,457	207,850	55,817	2,357,509	346,670	447,242	793,912	45,226	105,929
36,021	3,081	23,385	40,808	15,107	789,891	36,605	47,343	83,948	15,268	39,957
146,786	97,900	198,668	178,630	56,201	2,335,659	189,095	165,593	354,688	63,134	168,079
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
386,149	47,660	56,000	58,128	36,006	1,036,028	11,234	68,162	79,396	25,914	104,753
37,861	322,785	—	126,269	10,079	1,399,327	242,712	360,751	603,463	15,232	66,154
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
192,650	5,980	—	15,074	61,357	2,734,201	269,132	168,930	438,062	53,423	182,332
822,322	*649,805*	*395,396*	*860,231*	*353,420*	*14,778,652*	*1,642,723*	*1,717,125*	*3,359,848*	*287,203*	*775,277*
5.3	**4.0**	**2.9**	**8.7**	**2.6**	**103.3**	**10.4**	**10.2**	**20.6**	**2 9**	**8.1**

Tabell 11, utvisande kvarlåtenskaper efter jordbrukare med behållning över 50,000 rätterna 1931—mars 1933 inregistrerade bouppteckningar, uppdelade

Medel-

Grupp	Antal	Behållning	Makes giftorättsandel	Tillgångar: Jordbruksfastighet	Annan fastighet	Inventarier och varulager i jordbruk	Inventarier och varulager i rörelse	Kontanter, livförsäkringar och bankfordringar
		kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
För år 1931.								
1. 50,000— 100,000 kr.	195	66,628	25,875	38,466	859	5,478	171	19,274
2. 100,000— 150,000 »	34	11,958	4,214	8,193	172	890	—	3,381
3. 150,000— 200,000 »	12	17,266	4,932	6,975	582	946	—	5,818
4. 200,000— 300,000 »	14	23,630	6,534	14,370	204	1,972	131	5,052
5. 300,000— 400,000 »	5	338,812	134,062	91,410	2,120	8,496	—	19,430
6. 400,000— 600,000 »	5	469,031	106,862	341,450	—	50,933	—	66,111
7. 600,000— 800,000 »	1	697,013	—	469,850	—	72,346	—	1,714
8. 800,000—1,000,000 »	1	949,811	474,906	708,700	—	187,649	—	2,936
9. Över 1,000,000 »	6	1,874,871	508,755	866,800	174,587	37,681	—	114,738
Samtliga grupper kr.	*273*	*144,225*	*46,583*	*79,410*	*5,064*	*9,317*	*190*	*27,231*
För år 1932.								
1. 50,000— 100,000 kr.	196	68,339	24,898	43,400	3,063	5,656	52	17,521
2. 100,000— 150,000 »	31	121,798	38,106	79,505	6,801	11,857	4,675	29,296
3. 150,000— 200,000 »	19	170,941	62,410	94,904	30,891	10,438	—	25,927
4. 200,000— 300,000 »	3	233,688	75,770	320,768	11,667	37,382	—	32,651
5. 300,000— 400,000 »	6	339,567	131,364	124,809	122,350	29,284	156	48,615
6. 400,000— 600,000 »	4	475,430	32,337	337,608	5,400	39,324	—	23,058
7. 600,000— 800,000 »	1	640,175	—	301,480	—	23,664	—	21,419
8. 800,000—1,000,000 »	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Över 1,000,000 »	3	2,078,221	—	799,599	159,667	65,206	8,692	549,716
Samtliga grupper kr.	*263*	*121,419*	*31,909*	*70,480*	*10,143*	*8,893*	*692*	*26,568*
För år 1933.								
1. 50,000— 100,000 kr.	47	66,376	19,911	48,646	4,871	6,255	232	17,503
2. 100,000— 150,000 »	13	120,277	31,245	88,235	6,885	16,928	11,667	21,854
3. 150,000— 200,000 »	4	176,486	75,072	104,850	—	18,609	—	39,639
4. 200,000— 300,000 »	8	247,621	91,067	90,550	22,238	9,307	5,610	48,889
5. 300,000— 400,000 »	—	—	—	—	—	—	—	—
6. 400,000— 600,000 »	2	478,316	119,200	119,789	57,000	6,961	—	21,515
7. 600,000— 800,000 »	1	795,864	397,932	759,100	—	142,118	—	1,115
8. 800,000—1,000,000 »	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Över 1,000,000 »	2	1,148,069	758,292	710,950	147,950	70,925	—	132,310
Samtliga grupper kr.	*77*	*148,296*	*58,750*	*90,881*	*11,770*	*12,478*	*2,694*	*25,521*
För samtliga år kr.	**613**	**134,950**	**41,815**	**77,018**	**8,086**	**9,532**	**720**	**26,731**

kronor och deras fördelning på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos häradsefter behållningarnas storlek och på respektive år.

tal.

g å n g a r							S k u l d e r			Arvsskatt	
Obligationer och förlagsbevis	Börsnoterade aktier	Icke börsnoterade aktier	Fordringar mot fastighetsinteckning	Andra fordringar	Övriga tillgångar	Summa tillgångar	I fast egendom inteckningar gäld	Övriga skulder	Summa skulder	Enl. nuvarande bestämmelser	Enl. prop.
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
537	1,408	876	2,823	5,964	2,104	77,960	6,612	4,720	11,332	1,220	1,610
471	258	571	401	803	501	15,641	2,260	1,423	3,683	353	659
137	1,322	500	1,355	831	389	18,855	716	873	1,589	537	1,344
626	3,252	269	617	2,015	978	29,486	3,482	2,374	5,856	713	2,050
49,768	71,385	22,491	58,404	61,079	6,268	390,851	10,580	41,459	52,039	7,199	24,758
57,031	34,156	78,870	2,020	14,774	7,701	653,046	82,525	101,490	184,015	24,284	77,752
83,770	3,000	4,560	—	228,471	17,325	881,036	126,708	57,315	184,023	27,713	108,600
90,558	289,432	33,694	1,000	67,839	32,287	1,414,095	408,000	56,284	464,284	25,610	103,710
413,697	314,099	1,263	32,342	327,476	53,273	2,335,956	208,070	253,015	461,085	98,118	342,875
13,038	*13,482*	*3,719*	*5,249*	*16,331*	*4,409*	*177,440*	*17,876*	*15,339*	*33,215*	*4,842*	*13,804*
463	1,008	818	2,529	6,846	2,394	83,750	8,350	7,061	15,411	1,346	2,237
460	1,392	1,633	8,394	7,041	3,959	155,013	11,160	22,055	33,215	4,333	8,499
6,054	5,312	1,794	6,803	25,587	3,828	211,538	23,165	17,432	40,597	3,463	8,363
267	—	1,153	16,667	64,407	28,417	513,379	199,704	79,987	279,691	6,714	22,234
10,974	22,408	64,279	10,360	14,146	21,729	469,110	58,815	70,728	129,543	9,476	28,516
32,992	2,877	65,404	—	37,500	7,600	551,763	40,880	35,453	76,333	20,841	86,182
351,562	—	75	—	6,615	32,944	737,759	47,185	50,399	97,584	36,475	132,260
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9,198	91,674	471,206	31,000	306,415	36,049	2,528,422	116,930	333,271	450,201	211,631	644,305
3,033	*2,900*	*8,782*	*4,146*	*12,929*	*3,999*	*152,565*	*14,967*	*16,179*	*31,146*	*4,926*	*13,340*
64	51	609	2,061	4,967	2,529	87,788	11,644	9,768	21,412	1,468	2,299
1,289	1,572	11,061	1,574	15,988	4,294	181,347	26,667	34,403	61,070	3,479	8,148
4,775	9,005	770	5,846	10,202	3,777	197,473	9,151	11,836	20,987	3,817	9,989
30,591	18,348	12,237	24,833	22,329	7,025	291,957	23,637	20,699	44,336	7,892	21,010
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20,777	193,075	23,830	28,000	29,064	18,003	518,014	5,617	34,081	39,698	12,957	52,377
—	37,861	322,785	—	126,269	10,079	1,399,327	242,712	360,751	603,463	15,232	66,154
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
167,435	96,325	2,990	—	7,537	30,678	1,367,100	134,566	84,465	219,031	26,711	91,166
8,571	*10,679*	*8,439*	*5,135*	*11,172*	*4,590*	*191,930*	*21,334*	*22,300*	*43,634*	*3,730*	*10,069*
8,185	**8,590**	**6,484**	**4,761**	**14,223**	**4,256**	**168,586**	**17,062**	**16,574**	**33,636**	**4,738**	**13,136**

Tabell 12, utvisande kvarlåtenskaper efter jordbrukare med behållning över häradsrätterna 1931—mars 1933 inregistrerade boupptecknigar, Procentuella

Grupp	Antal	Tillgångar i procent av samt-					
		Jordbruksfastighet	Annan fastighet	Inventarier och varulager i jordbruk	Inventarier och varulager i rörelse	Kontanter, livförsäkringar och bankfordringar	Obligationer och förlagsbevis
1	2	3	4	5	6	7	8
För år 1931.							
1. 50,000— 100,000 kr.	195	49.4	1.1	7.0	0.2	24.7	0.7
2. 100,000— 150,000 »	34	52.4	1.1	5.7	—	21.6	3.0
3. 150,000— 200,000 »	12	37.0	3.1	5.0	—	30.9	0.7
4. 200,000— 300,000 »	14	48.7	0.7	6.7	0.5	17.1	2.1
5. 300,000— 400,000 »	5	23.4	0.5	2.2	—	5.0	12.7
6. 400,000— 600,000 »	5	52.3	—	7.8	—	10.1	8.7
7. 600,000— 800,000 »	1	53.3	—	8.2	—	0.2	9.5
8. 800,000—1,000,000 »	1	50.1	—	13.3	—	0.2	6.4
9. Över 1,000,000 »	6	37.1	7.5	1.6	—	4.9	17.7
Samtliga grupper kr.	*273*	*44.8*	*2.8*	*5.3*	*0.1*	*15.3*	*7.3*
För år 1932.							
1. 50,000— 100,000 kr.	196	51.8	3.7	6.7	0.1	20.9	0.6
2. 100,000— 150,000 »	31	51.3	4.4	7.6	3.0	18.9	0.3
3. 150,000— 200,000 »	19	44.9	14.6	4.9	—	12.3	2.9
4. 200,000— 300,000 »	3	62.5	2.3	7.3	—	6.4	0.1
5. 300,000— 400,000 »	6	26.6	26.1	6.3	—	10.4	2.3
6. 400,000— 600,000 »	4	61.1	1.0	7.1	—	4.2	6.0
7. 600,000— 800,000 »	1	40.9	—	3.2	—	2.9	47.7
8. 800,000—1,000,000 »	—	—	—	—	—	—	—
9. Över 1,000,000 »	3	31.6	6.3	2.6	0.3	21.8	0.4
Samtliga grupper kr.	*263*	*46.2*	*6.6*	*5.8*	*0.5*	*17.4*	*2.0*
För år 1933.							
1. 50,000— 100,000 kr.	47	55.4	5.5	7.1	0.3	19.9	0.1
2. 100,000— 150,000 »	13	48.7	3.8	9.3	6.4	12.1	0.7
3. 150,000— 200,000 »	4	53.1	—	9.4	—	20.1	2.4
4. 200,000— 300,000 »	8	31.0	7.6	3.2	1.9	16.7	10.5
5. 300,000— 400,000 »	—	—	—	—	—	—	—
6. 400,000— 600,000 »	2	23.1	11.0	1.3	—	4.2	4.0
7. 600,000— 800,000 »	1	54.2	—	10.2	—	0.1	—
8. 800,000—1,000,000 »	—	—	—	—	—	—	—
9. Över 1,000,000 »	2	52.0	10.8	5.2	—	9.7	12.3
Samtliga grupper kr.	*77*	*47.4*	*6.1*	*6.5*	*1.4*	*13.3*	*4.5*
För samtliga år kr.	**613**	**45.7**	**4.8**	**5.7**	**0.4**	**15.9**	**4.9**

50,000 kronor och deras fördelning på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos uppdelade efter behållningarnas storlek och på respektive år.

tal.

a v o l i k a s l a g liga tillgångar						Skulder i procent		Arvsskatt i procent av tillgångar	
Börsnoterade aktier	Icke börsnoterade aktier	Fordringar mot fastighetsinteckning	Andra fordringar	Övriga tillgångar	Summa tillgångar	av tillgångar	av behållning	Enl. nuvarande bestämmelser	Enl. prop.
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1.8	1.1	3.6	7.7	2.7	100.0	14.5	17.0	1.6	2.1
1.6	3.7	2.6	5.1	3.2	100.0	23.5	30.8	2.3	4.2
7.0	2.6	7.2	4.4	2.1	100.0	8.4	9.2	2.8	7.1
11.0	0.9	2.1	6.9	3.3	100.0	19.9	24.8	2.4	7.0
18.3	5.8	14.9	15.6	1.6	100.0	13·3	15.4	1.8	6.3
5.2	12.1	0.3	2.3	1.2	100.0	28.2	39.2	3.7	11.9
0.4	0.5	—	25.9	2.0	100.0	20.9	26.4	3.1	12.8
20.5	2.8	0.1	4.8	2.3	100.0	32.8	48.9	1.8	7.3
13.4	0.1	1.4	14.0	2.3	100.0	19.7	24.6	4.2	14.7
7.6	*2.1*	*3.0*	*9.2*	*2.5*	*100.0*	*18.7*	*23.0*	*2.7*	*7.8*
1.2	1.0	3.0	8.2	2.8	100.0	18.4	22.6	1.6	2.7
0.9	1.1	5.4	4.5	2.6	100.0	21.4	27.3	2.8	5.5
2.5	0.8	3.2	12.1	1.8	100.0	19.2	23.7	1.6	4.0
—	0.2	3.2	12.5	5.5	100.0	54.5	119.7	1.3	4.3
4.8	13.7	2.2	3.0	4.6	100.0	27.6	38.1	2.0	6.1
0.5	11.9	—	6.8	1.4	100.0	13.8	16.1	3.8	15.6
—	—	—	0.9	4.4	100.0	13.2	15.2	4.9	17.9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.6	18.7	1.2	12.1	1.4	100.0	17.8	21.7	8.4	25.5
1.9	*5.8*	*2.7*	*8.5*	*2.6*	*100.0*	*20.4*	*25.7*	*3.2*	*8.7*
0.1	0.7	2.3	5.7	2.9	100.0	24.4	32.3	1.7	2.6
0.9	6.1	0.9	8.8	2.3	100.0	33.7	50.8	1.9	4.5
4.6	0.4	3.0	5.1	1.9	100.0	10.6	11.9	1.9	5.1
6.3	4.2	8.5	7.7	2.4	100.0	15.2	17.9	2.7	7.2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37.3	4.6	5.4	5.6	3.5	100.0	7.7	8.3	2.5	10.1
2.7	23.1	—	9.0	0.7	100.0	43.1	75.8	1.1	4.7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7.0	0.2	—	0.6	2.2	100.0	16.0	19.1	2.0	6.7
5.5	*4.4*	*2.7*	*5.8*	*2.4*	*100.0*	*22.7*	*29.4*	*1.9*	*5.2*
5.1	**3.8**	**2.8**	**8.4**	**2.5**	**100.0**	**20.0**	**24.9**	**2.8**	**7.8**

Tabell 13, utvisande kvarlåtenskaper med behållning av 100,000—400,000 kronor och deras fördelinregistrerade bouppteckningar, uppdelade efter

Absoluta tal, medel-

Grupp	Antal	Behållning kr.	Makes giftorätts-andel kr.	Till I- Jordbruks-fastighet kr.	Annan fastighet kr.	Inventarier och varulager i jordbruk kr.	Inventarier och varulager i rörelse kr.	Kontanter, livförsäkringar och bankfordringar kr.	Obligationer och förlagsbevis kr.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Absoluta tal.									
För år 1931.									
1. 100,000—200,000 kr.	75	10,456,670	2,556,077	12,118	8,547,846	—	710,779	1,314,762	2,187,123
2. 200,000—400,000 »	51	14,013,652	3,459,440	697,229	7,063,559	17,721	339,734	1,580,275	2,661,958
Summa kr.	*126*	*24,470,322*	*6,015,517*	*709,347*	*15,611,405*	*17,721*	*1,050,513*	*2,895,037*	*4,849,081*
För år 1932.									
1. 100,000—200,000 kr.	85	12,270,223	2,721,002	126,800	6,499,127	—	110,111	2,471,168	2,579,649
2. 200,000—400,000 »	62	17,309,527	4,152,306	301,525	6,518,320	—	190,255	3,189,133	3,461,816
Summa kr.	*147*	*29,579,750*	*6,873,308*	*428,325*	*13,017,447*	—	*300,366*	*5,660,301*	*6,041,465*
För år 1933.									
1. 100,000—200,000 kr.	19	2,566,984	527,562	53,095	1,275,852	—	107,943	707,941	368,681
2. 200,000—400,000 »	16	4,539,515	1,053,757	38,900	1,882,350	—	—	452,721	846,479
Summa kr.	*35*	*7,106,499*	*1,581,319*	*91,995*	*3,158,202*	—	*107,943*	*1,160,662*	*1,215,160*
Medeltal.									
För år 1931.									
1. 100,000—200,000 kr.	75	139,422	34,081	162	113,971	—	9,477	17,530	29,162
2. 200,000—400,000 »	51	274,777	67,832	13,671	138,501	347	6,661	30,986	52,195
Summa kr.	*126*	*194,209*	*47,742*	*5,630*	*123,900*	*141*	*8,337*	*22,976*	*38,485*
För år 1932.									
1. 100,000—200,000 kr.	85	144,355	32,012	1,492	76,460	—	1,295	29,073	30,349
2. 200,000—400,000 »	62	279,186	66,973	4,863	105,134	—	3,069	51,438	55,836
Summa kr.	*147*	*201,223*	*46,757*	*2,914*	*88,554*	—	*2,043*	*38,506*	*41,098*
För år 1933.									
1. 100,000—200,000 kr.	19	135,104	27,766	2,794	67,150	—	5,681	37,260	19,404
2. 200,000—400,000 »	16	283,720	65,860	2,431	117,647	—	—	28,295	52,905
Summa kr.	*35*	*203,043*	*45,180*	*2,629*	*90,234*	—	*3,084*	*33,162*	*34,719*
Procenttal (av tillgångar utom kol. 19).									
För år 1931.				%	%	%	%	%	%
1. 100,000—200,000 kr.	75	—	—	0.1	47.5	—	3.9	7.3	12.1
2. 200,000—400,000 »	51	—	—	3.6	36.7	0.1	1.8	8.2	13.8
Summa kr.	*126*	—	—	*1.9*	*41.9*	*0.0*	*2.8*	*7.8*	*13.0*
För år 1932.									
1. 100,000—200,000 kr.	85	—	—	0.7	36.2	—	0.6	13.8	14.4
2. 200,000—400,000 »	62	—	—	1.3	28.1	—	0.8	13.7	14.9
Summa kr.	*147*	—	—	*1.0*	*31.6*	—	*0.7*	*13.8*	*14.7*
För år 1933.									
1. 100,000—200,000 kr.	19	—	—	1.4	34.8	—	3.0	19.3	10.0
2. 200,000—400,000 »	16	—	—	0.6	28.5	—	—	6.9	12.8
Summa kr.	*35*	—	—	*0.9*	*30.8*	—	*1.1*	*11.3*	*11.8*

på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos Stockholms rådhusrätt 1931— mars 1933 arnas storlek och på respektive år.

och procenttal.

å n g a r						S k u l d e r			A r v s s k a t t	
Börsnoterade aktier	Icke börsnoterade aktier	Fordringar mot fastighetsinteckning	Andra fordringar	Övriga tillgångar	Summa tillgångar	I fast egendom intecknad gäld	Övriga skulder	Summa skulder	Enl. nuvarande bestämmelser	Enl. prop.
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1,953,694	512,808	1,049,545	1,200,110	519,994	18,008,779	5,836,983	1,715,126	7,552,109	390,869	886,341
3,797,196	492,395	878,317	1,234,834	469,643	19,232,861	3,734,513	1,484,696	5,219,209	537,696	1,655,241
5,750,890	*1,005,203*	*1,927,862*	*2,434,944*	*989,637*	*37,241,640*	*9,571,496*	*3,199,822*	*12,771,318*	*928,565*	*2,541,582*
2,841,392	870,235	1,041,163	673,561	715,351	17,928,557	3,205,602	2,452,732	5,658,334	508,412	1,119,216
4,412,045	1,078,169	1,947,982	1,479,597	648,033	23,226,875	3,430,343	2,487,005	5,917,348	763,364	2,137,830
7,253,437	*1,948,404*	*2,989,145*	*2,153,158*	*1,363,384*	*41,155,432*	*6,635,945*	*4,939,737*	*11,575,682*	*1,271,776*	*3,257,046*
265,061	93,596	375,744	232,973	189,330	3,670,216	680,833	422,399	1,103,232	91,020	204,822
516,622	1,009,301	848,495	815,232	186,967	6,597,067	857,261	1,200,291	2,057,552	184,592	568,386
781,683	*1,102,897*	*1,224,239*	*1,048,205*	*376,297*	*10,267,283*	*1,538,094*	*1,622,690*	*3,160,784*	*275,612*	*773,208*
26,049	6,837	13,994	16,002	6,933	240,117	77,827	22,868	100,695	5,212	11,818
74,455	9,655	17,222	24,213	9,209	377,115	73,226	29,112	102,338	10,543	32,456
45,642	*7,979*	*15,300*	*19.325*	*7,854*	*295,569*	*75,964*	*25,396*	*101,360*	*7,370*	*20,171*
33,428	10,238	12,249	7,924	8,416	210,924	37,713	28,856	66,569	5,981	13,167
71,162	17,390	31,419	23,864	10,452	374,627	55,328	40,113	95,441	12,312	34,481
49,343	*13,255*	*20,334*	*14,647*	*9,275*	*279,969*	*45,142*	*33.604*	*78.746*	*8,652*	*22,157*
13,951	4,926	19,776	12,262	9,965	193,169	35,833	22,232	58,065	4,791	10,780
32,289	63,081	53,031	50,952	11,686	412,317	53,579	75,018	128,597	11,537	35,524
22,334	*31,511*	*34,978*	*29,949*	*10,751*	*293,351*	*43,945*	*46,563*	*90,308*	*7,875*	*22,092*
						S k u l d e r				
						i % av tillgångar		i % av behållning		
%	%	%	%	%	%				%	%
10.8	2.9	5.8	6.7	2.9	100.0	41.9		72.2	2.2	4.9
19.7	2.6	4.6	6.4	2.5	100.0	27.1		37.2	2.8	8.6
15.5	*2.7*	*5.2*	*6.5*	*2.7*	*100.0*	*34.3*		*52.2*	*2.5*	*6.8*
15.8	4.9	5.8	3.8	4.0	100.0	31.6		46.1	2.8	6.2
19.0	4.6	8.4	6.4	2.8	100.0	25.5		34.2	3.3	9.2
17.6	*4.7*	*7.3*	*5.3*	*3.3*	*100.0*	*28.1*		*39.1*	*3.1*	*7.9*
7.2	2.6	10.2	6.3	5.2	100.0	30.1		43.0	2.5	5.1
7.8	15.3	12.9	12.4	2.8	100.0	31.2		45.3	2.8	8.6
7.6	*10.7*	*11.9*	*10.2*	*3.7*	*100.0*	*30.8*		*44.5*	*2.7*	*7.5*

Tabell 14. Betalningsmöjligheterna vid den i proposition nr 34 föreslagna arvsbeskattningen beträffande vissa vid rikets häradsrätter samt Stockholms rådhusrätt inregistrerade bouppteckningar.

Anmärkning. I nedanstående sammanställningar avses med arvsskatt sammanlagda beloppet av arvsskatt och kvarlåtenskapsskatt enligt prop. nr 34. Till likvida medel har, utom vad angår den under e intagna sammanställningen, räknats kontanter, livförsäkringar, bankfordringar, obligationer, förlagsbevis sam börsnoterade aktier. Med »fastighet» avses all fastighet, oavsett om densamma är jordbruksfastighet ell annan fastighet. De inom parentes angivna talen hänföra sig till en speciell undersökning av de bouppteckningar, beträffande vilka uppgivits, att i fast egendom intecknad gäld förefinnes. Berörda undersökning har skett under förutsättning, att dylik skuld icke gäldas, och att alltså, innan arvsskatten erlägges, blott »övriga skulder» betalas. Talen inom parentes angiva antalet av de bouppteckningar, i om vilka nämnda undersökning givit till resultat, att fastigheten icke behöver tagas i anspråk för arvsskattens betalning.

Behållningens storlek kr.	Hela antalet bouppteckningar	Skulder + arvsskatt understiga de likvida medlen	Skulder + arvsskatt uppgå till belopp lika med summan av de likvida medlen jämte värde av fastighet inom nedan angivna procent av taxeringsvärdet					Skulder + arvsskatt överstiga de likvida medlen, men fastighet finnes ej	Arvsskatten understiger de likvida medlen	Arvsskatten uppgår till belopp lika med summan av de likvida medlen jämte värde av fastighet inom nedan angivna procent av taxeringsvärdet					Arvsskatten överstiger de likvida medlen, men fastighet finnes ej
			—25	25—50	50—75	75—100	100—			—25	25—50	50—75	75—100	100—	
	Antal bouppteckningar														
Sammanställningar beträffande samtliga i undersökningen ingående bouppteckningar.															
a. Domsagorna.															
50,000— 100,000	1,250	947	113(39)	89(13)	44 (3)	25 (2)	19 (1)	13	1,162	79	1	3	—	—	5
100,000— 150,000	258	180	27 (5)	16 (2)	15 (3)	8	5	7	225	31	—	1	—	—	1
150,000— 200,000	100	71	15 (4)	6 (1)	5 (1)	—	3	—	88	10	2	—	—	—	—
200,000— 300,000	74	56	7 (2)	2	4 (2)	4	1	—	67	7	—	—	—	—	—
300,000— 400,000	31	16	4 (1)	5	2 (1)	2	1	1	22	8	—	—	—	—	1
400,000— 600,000	22	13	2	3 (1)	2	1	1	—	18	2	1	1	—	—	—
600,000— 800,000	9	7	—	2	—	—	—	—	7	2	—	—	—	—	—
800,000—1,000,000	7	4	—	2 (1)	1 (1)	—	—	—	6	1	—	—	—	—	—
Över 1,000,000	22	13	2	3	2	—	2	—	15	6	—	—	—	1	—
Summa för samtliga domsagor	1,773	1,307	170(51)	128(18)	75(11)	40 (2)	32 (1)	21	1,610	146	4	5	—	1	7
Därav för bouppteckningar inregistrerade år 1931	783	599	184 (36)						729	54					
» 1932	780	564	216 (36)						695	85					
1:a kvartalet » 1933	210	144	66 (11)						186	24					

Tabell 14 (forts.), **Betalningsmöjligheterna m. m.**

Behållningens storlek	Hela antalet bouppteckningar	Skulder + arvsskatt understiga de likvida medlen	Skulder + arvsskatt uppgå till belopp lika med summan av de likvida medlen jämte värde av fastighet inom nedan angivna procent av taxeringsvärdet					Skulder + arvsskatt överstiga de likvida medlen, men fastighet finnes ej	Arvsskatten understiger de likvida medlen	Arvsskatten uppgår till belopp lika med summan av de likvida medlen jämte värde av fastighet inom nedan angivna procent av taxeringsvärdet					Arvsskatten överstiger de likvida medlen, men fastighet finnes ej
			—25	25—50	50—75	75—100	100—			—25	25—50	50—75	75—100	100—	
kr.	Antal bouppteckningar														
b. Stockholm.															
År 1931.															
100,000—200,000	75	48	—	11 (2)	4	5 (1)	1 (1)	6	65	6	—	—	1	—	3
200,000—400,000	51	29	5 (2)	6	6	2	1	2	40	8	—	—	—	—	3
År 1932.															
100,000—200,000	85	58	3	7 (1)	9 (1)	4	1	3	76	6	2	—	—	—	1
200,000—400,000	62	44	—	3 (1)	7 (1)	3	3	2	56	2	—	—	—	2	2
1:a kvartalet år 1933.															
100,000—200,000	19	11	1	—	2 (1)	2	1	2	18	1	—	—	—	—	—
200,000—400,000	16	8	1	1	2	1	—	3	12	2	—	—	—	—	2
S:a för 1931 och 1932 samt 1:a kvartalet 1933.															
100,000—200,000	179	117	4	18 (3)	15 (2)	11 (1)	3 (1)	11	159	13	2	—	1	—	4
200,000—400,000	129	81	6 (2)	10 (1)	15 (1)	6	4	7	108	12	—	—	—	2	7
Sammanställning beträffande bouppteckningar efter jordbrukare.															
c. Domsagorna.															
50,000— 100,000	438	304	62 (18)	38 (5)	23	8 (1)	3	—	396	42	—	—	—	—	—
100,000— 150,000	78	48	11 (1)	7	5	5	2	—	65	13	—	—	—	—	—
150,000— 200,000	35	23	7 (3)	3	2	—	—	—	28	7	—	—	—	—	—
200,000— 300,000	25	16	4	1	1	3	—	—	18	7	—	—	—	—	—
300,000— 400,000	11	3	2	4	1 (1)	1	—	—	7	4	—	—	—	—	—
400,000— 600,000	11	4	1	3 (1)	2	1	—	—	8	2	1	—	—	—	—
600,000— 800,000	3	1	—	2	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—
800,000—1,000,000	1	—	—	1 (1)	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Över 1,000,000	11	5	2	2	1	—	1	—	7	3	—	—	—	1	—
Summa för samtliga domsagor	613	404	89 (22)	61 (7)	35 (1)	18 (1)	6	—	531	80	1	—	—	1	—
Sammanställningar beträffande bouppteckningar efter rörelseidkare.															
d. Domsagorna. Som likvida medel anses kontanter, livförsäkringar, bankfordringar, obligationer, förlagsbevis samt börsnoterade aktier.															
50,000— 100,000	84	50	6 (1)	6	7 (1)	7 (1)	8	—	76	8	—	—	—	—	—
100,000— 150,000	22	14	2 (1)	1	3 (1)	—	2	—	21	1	—	—	—	—	—
150,000— 200,000	9	6	—	1 (1)	2 (1)	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—
200,000— 300,000	10	6	3	1	—	—	—	—	9	1	—	—	—	—	—

Tabell 14 (forts.), **Betalningsmöjligheterna m. m.**

Behållningens storlek kr.	Hela antalet bouppteckningar	Skulder + arvsskatt understiga de likvida medlen	Skulder + arvsskatt uppgå till belopp lika med summan av de likvida medlen jämte värde av fastighet inom nedan angivna procent av taxeringsvärdet					Skulder + arvsskatt överstiga de likvida medlen, men fastighet finnes ej	Arvsskatten understiger de likvida medlen	Arvsskatten uppgår till belopp lika med summan av de likvida medlen jämte värde av fastighet inom nedan angivna procent av taxeringsvärdet					Arvsskatten överstiger de likvida medlen, men fastighet finnes ej
			—25	25—50	50—75	75—100	100—			—25	25—50	50—75	75—100	100—	
	Antal bouppteckningar														
300,000— 400,000	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
400,000— 600,000	2	1	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
600,000— 800,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
800,000—1,000,000	2	1	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Över 1,000,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa för samtliga domsagor	130	78	12 (2)	10 (1)	13 (3)	7 (1)	10	—	119	11	—	—	—	—	—
e. Domsagorna. Som likvida medel anses, förutom kontanter, livförsäkringar, bankfordringar, obligationer, förlagsbevis samt börsnoterade aktier, även andra fordringar än sådana mot fastighetsinteckning.															
50,000— 100,000	84	61	5 (2)	7 (2)	2	5 (4)	4	—	—	—	—	—	—	—	—
100,000— 150,000	22	16	2 (1)	2 (1)	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
150,000— 200,000	9	7	—	1 (1)	1 (1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
200,000— 300,000	10	8	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
300,000— 400,000	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
400,000— 600,000	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
600,000— 800,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
800,000—1,000,000	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Över 1,000,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa för samtliga domsagor	130	96	9 (3)	11 (4)	4 (1)	5 (4)	5	—	—	—	—	—	—	—	—
f. Stockholm. Som likvida medel anses kontanter, livförsäkringar, bankfordringar, obligationer, förlagsbevis samt börsnoterade aktier.															
År 1931.															
100,000—200,000	10	7	—	2	—	—	1	—	9	—	—	—	1	—	—
200,000—400,000	6	2	1	1	1	—	—	1	5	—	—	—	—	—	1
År 1932.															
100,000—200,000	6	2	1	1	2	—	—	—	4	2	—	—	—	—	—
200,000—400,000	3	1	—	1 (1)	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—
1:a kvartalet år 1933.															
100,000—200,000	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
200,000—400,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S:a för 1931 och 1932 samt 1:a kvartalet 1933.															
100,000—200,000	17	9	1	3	2	1	1	—	14	2	—	—	1	—	—
200,000—400,000	9	3	1	2 (1)	1	1	—	1	8	—	—	—	—	—	1

Tabell 14 (forts.), **Betalningsmöjligheterna m. m.**

Behållningens storlek kr.	Hela antalet bouppteckningar	Skulder + arvsskatt understiga de likvida medlen	Skulder + arvsskatt uppgå till belopp lika med summan av de likvida medlen jämte värde av fastighet inom nedan angivna procent av taxeringsvärdet			Skulder + arvsskatt överstiga de likvida medlen, men fastighet finnes ej	Arvsskatten understiger de likvida medlen	Arvsskatten uppgår till belopp lika med summan av de likvida medlen jämte värde av fastighet inom nedan angivna procent av taxeringsvärdet			Arvsskatten överstiger de likvida medlen, men fastighet finnes ej
			—50	50—100	100—			—50	50—100	100—	
	Antal bouppteckningar										

Sammanställningar beträffande bouppteckningar, upptagande bland tillgångarna icke börsnoterade aktier till belopp av minst 10,000 kronor.

g. Domsagorna.

50,000— 100,000	46	30	6 (2)	2	6	2	45	1	—	—	—
100,000— 150,000	29	14	3	3	5	4	24	4	—	—	1
150,000— 200,000	13	7	4	—	2	—	11	2	—	—	—
200,000— 300,000	12	10	2 (1)	—	—	—	12	—	—	—	—
300,000— 400,000	13	6	3	2 (1)	1	1	10	3	—	—	—
400,000— 600,000	12	6	2	3	1	—	10	1	1	—	—
600,000— 800,000	5	4	1	—	—	—	4	1	—	—	—
800,000—1,000,000	6	4	1	1 (1)	—	—	6	—	—	—	—
Över 1,000,000	9	6	—	1	2	—	7	1	—	1	—
Summa för samtliga domsagor	145	87	22 (3)	12 (2)	17	7	129	13	1	1	1

h. Stockholm.

År 1931.											
100,000—200,000	10	6	1	1	1	1	8	1	—	—	1
200,000—400,000	13	11	—	2	—	—	12	1	—	—	—
År 1932.											
100,000—200,000	15	8	2	2	1	2	14	1	—	—	—
200,000—400,000	22	15	1 (1)	4 (1)	2	—	21	—	—	1	—
1:a kvartalet år 1933.											
100,000—200,000	2	1	—	—	1	—	2	—	—	—	—
200,000—400,000	5	3	—	—	—	2	4	—	—	—	1
S:a för 1931 och 1932 samt 1:a kvartalet 1933.											
100,000—200,000	27	15	3	3	3	3	24	2	—	—	1
200,000—400,000	40	29	1 (1)	6 (1)	2	2	37	1	—	1	1

Tabell 15, utvisande i utvalda fall kvarlåtenskap med behållning över 50,000 kronor samt deras rätterna 1931—mars 1933 in-

Län och år	Yrke	Behållning, kr.	Behållningens fördelning: Makes giftorättsandel, kr.	Makes arvs- eller testamentslott, kr.	Arvsklass	Antal	Sammanlagt belopp, kr.	Beräknad stämpelavgift: nuv. kr.	Beräknad stämpelavgift: enl. prop. kr.	Jordbruksfastighet, kr.	Annan fastighet, kr.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Sthlm 31	Byggmästare	77,370	—	500	I	2	67,208	2,973	5,158	—	—
					II	1	1,260				
					IV	1	8,401				
» 31	Ingenjör	106,691	—	—	IV	—	106,691	19,986	28,680	—	48,761
» 31	Greve	[1] 12,673,452	—	—	II, IV	21	6,088,638	859,202	2,177,688	5,932,518	—
» 31	Direktör	106,141	—	37,378	I	7	53,070	2,773	7,169	—	98,463
					II	1	9,873				
					IV	5	[2] 6,318				
» 32	Bruksägare	2,653,982	—	—	I	7	2,653,982	[3] 164,027	751,313	151,500	479,000
» 32	Godsägare	97,124	48,562	48,562	—	—	—	1,682	2,758	134,100	—
Upps. 32	Hustru	68,869	34,434	—	I	4	34,434	632	576	236,900	—
» 32	Godsägare	148,575	—	—	I	1	148,575	6,675	22,320	73,500	21,400
Srml. 31	Hustru	66,124	33,062	—	I	10	33,062	395	520	—	—
» 32	Godsägare	246,365	—	82,237	I	2	[4] 164,128	11,026	41,334	458,600	—
» 32	Fru	156,358	78,179	—	I	2	78,179	2,520	5,270	—	17,666
» 32	Fru	149,545	74,772	74,772	—	—	—	2,985	7,126	162,000	103,200
» 33	Apotekare	87,845	43,923	43,922	—	—	—	1,475	2,259	—	15,000
Österg. 31	Hustru	91,281	45,600	—	I	2	45,600	1,296	1,200	75,900	—
» 31	Godsägare	203,253	101,626	—	I	6	101,626	2,649	5,392	58,000	291,000
» 32	Jordbrukare	106,627	—	—	II	1	34,197	10,971	16,456	35,700	—
					IV	14	72,430				
» 32	Jordbrukare	501,513	—	—	I	3	481,500	24,497	105,156	475,000	—
					III	2	[5] 20,000				
» 32	Disponent	130,860	—	—	II	4	65,400	15,098	23,900	—	300,000
					IV	1	65,400				
» 32	Jordbrukare	59,162	—	—	II	1	766	8,118	10,012	54,800	—
					IV	5	[6] 58,395				
Jkg 31	Bryggeriägare	73,449	36,724	—	I	2	36,724	981	668	—	120,000
» 31	Hustru	232,330	116,165	—	I	7	116,165	2,992	7,132	295,000	—
» 31	Handlande	98,219	49,109	—	I	3	49,109	1,261	1,164	14,000	113,000

[1] Inkl. lösören under fideikommissrätt till ett värde av 6,574,014 kr. Av behållningen är egendom
[4] Beloppet utgör i sin helhet fideikommiss till en son. — [5] Legat till 2 kommuner. — [6] Legat av o

uppdelning på dödsbodelägare och fördelning på olika slag av tillgångar m. m. enligt hos häradsregistrerade boupptecknings.

Tillgångar										Skulder		
Inventarier och varulager i jordbruk, kr.	Inventarier och varulager i rörelse, kr.	Kontanter, livförsäkringar o. bankfordringar, kr.	Obligationer och förlagsbevis, kr.	Börsnoterade aktier, kr.	Icke börsnoterade aktier, kr.	Fordringar mot fastighetsinteckning, kr.	Andra fordringar, kr.	Övriga tillgångar, kr.	Summa tillgångar, kr.	I fast egendom inteckнad gäld, kr.	Övriga skulder, kr.	Summa skulder, kr.
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
—	—	2,211	100	—	6,827	—	82,469	650	92,258	—	14,888	14,888
—	—	6,423	369	15,990	2,450	45,030	—	3,278	122,301	1,523	14,087	15,610
—	—	315,863	15,165	426	1,605	—	1,530	6,725,529	12,992,638	—	319,186	319,186
—	—	13,703	—	—	732,925	3,000	—	13,694	861,786	39,753	715,891	755,645
12,543	26,076	10,000	4,432	—	1,407,100	93,000	879,050	13,071	3,075,774	49,609	372,182	421,791
23,595	—	72	—	—	—	—	—	2,264	160,032	58,964	3,944	62,908
35,128	—	15,609	—	8,625	2,625	—	—	2,599	301,486	186,606	46,010	232,616
20,906	139,244	3.601	2,500	1,210	1,000	21,000	11,794	5,760	301,915	—	153,340	153,340
—	—	500	—	—	71,250	5,000	—	2,704	79,454	—	13,330	13,330
38.314	—	82,237	—	—	—	—	76,809	61,410	717,370	298,960	172,045	471,005
—	—	500	320	—	192,000	—	—	5,669	216,155	15,333	44,464	59,797
54,407	—	694	—	230	9,835	—	20,462	4,738	355,566	115,978	90,043	206,021
—	—	3.008	2,200	—	1,764	—	70,684	15.143	107,799	15,750	4,204	19,954
—	—	—	200	600	5,100	2,502	124,105	8,159	216,566	—	125,284	125,284
200	—	1,705	350	4,894	—	—	269,615	4,690	630,455	—	427,202	427,202
—	—	6.743	—	—	5	29,753	35,505	1,659	109,366	—	2,738	2,738
49,110	—	2,187	9,417	1,035	125	—	47,818	4,626	589,318	16,129	71,676	87,805
—	—	15,004	400	—	50,000	—	—	4,986	370,390	190,000	49,529	239,529
—	—	2,910	315	—	—	—	200	1,582	59,807	—	645	645
—	—	255	643	—	—	—	—	2,709	123,607	44,000	6,158	50,158
53,525	—	810	1,900	550	500	2,000	95,025	18,873	468,183	208,590	27,263	235,853
—	—	110	—	—	—	20,000	2,175	2,330	151,615	50,000	3,395	53,395

ett värde av 6,584.814 kr. befriad från stämpelavgift. — [2] Lotter av olika storlek. — [3] Delvis anstånd. — storlek.

Tab. 15 (forts.), **utvisande i utvalda fall kvarlåtenskap med behållning över 50,000 kronor samt hos häradsrätterna 1931—mars 1933**

Län och år	Yrke	Behållning, kr.	Behållningens fördelning: Makes giftorättsandel, kr.	Makes arvs- eller testamentslott, kr.	Arvklass	Antal	Sammanlagt belopp, kr.	Beräknad stämpelavgift: nuv. kr.	Beräknad stämpelavgift: enl. prop. kr.	Jordbruksfastighet, kr.	Annan fastighet, kr.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Jkg 31	Fru	55,459	—	—	II	6	[1] 50,459	2,783	3,938	—	135,000
					IV	1	5,000				
» 32	Hustru	53,731	26,865	26,865	—	—	—	788	532	96,000	—
» 33	Kyrkvärd	135,508	—	—	I	1	119,945	7,067	19,120	120,000	6,000
					IV	2	[2] 15,563				
Kronob. 31	Handlande	86,058	43,029	43,029	—	—	—	1,435	2,167	58,600	11,000
» 31	Grosshandlare	377,898	107,163	—	I	3	270,734	11,100	43,122	68,600	310,000
» 31	Hustru	65,715	32,857	16,428	I	2	16,428	716	512	23,800	—
» 32	Lantbrukare	149,568	—	—	II	4	149,568	11,266	23,920	36,300	51,000
» 32	Jordbrukare	55,045	—	—	II	8	24,995	2,016	2,639	12,000	—
					III	2	4,000				
					IV	21	26,049				
» 32	f. Riksdagsman	60,075	30,037	30,037	—	—	—	900	784	25,150	18,600
Klm. 32	Folkskollärare	57,461	28,730	28,730	—	—	—	854	680	64,140	2,000
» 32	Möbelhandlare	57,552	28,776	28,776	—	—	—	854	684	—	41,200
» 32	Fröken	52,601	—	—	II	9	[3] 52,601	2,214	2,920	—	—
Blek. 32	Lantbrukare	65,010	32,505	—	I	6	32,505	468	500	1,000	5,000
» 33	Lantbrukare	75,885	37,942	—	I	1	37,942	1,216	1,620	98,000	—
» 33	Godsägare	84,214	—	—	I	2	[4] 84,214	2,861	6,254	103,900	17,500
Krst. 31	Greve	2,091,970	—	—	I	14	2,091,970	125,915	548,945	2,001,600	—
» 32	Hustru	133,087	66,543	66,543	—	—	—	2,575	5,720	—	—
» 32	Hustru	99,437	49,718	49,718	—	—	—	1,736	2,883	—	350,000
» 33	Godsägare	147,948	—	—	I	1	147,948	6,645	22,188	145,300	17,500
» 33	Hustru	124,603	62,301	62,301	—	—	—	2,365	4,994	37,500	72,000
» 33	Fröken	90,852	—	—	II	7	70,080	6,029	7,080	—	—
					IV	8	20,772				
Mlmh. 31	Hustru	88,075	44,037	—	I	3	44,037	1,083	960	172,600	—
» 31	Lantbrukare	106,091	53,045	—	I	4	53,046	1,248	1,440	189,550	—
» 31	Änka	73,924	—	—	I	6	73,924	1,683	3,112	65,525	—
» 31	Godsägare	414,855	71,065	160,673	I	2	183,117	15,089	61,654	468,200	—
» 31	Lantbrukare	257,409	—	—	II	3	257,409	22,527	59,354	147,000	—
» 31	Godsägare	120,569	60,284	—	I	3	60,284	1,650	2,016	478,700	—
» 31	Hustru	101,729	—	—	I	7	101,729	2,488	5,404	—	—

[1] 2 andelar à 6,000, 2 à 4,000, 2 à 15,229 kr. — [2] Enl. testamente erhåller en oskyld nyttjanderätt värd lotter. — [3] Förtida arv å 600,000 kr.

deras uppdelning på dödsbodelägare och fördelning på olika slag av tillgångar m. m. enligt inregistrerade boupptecknings.

Tillgångar										Skulder		
Inventarier och varulager i jordbruk, kr.	Inventarier och varulager i rörelse, kr.	Kontanter, livförsäkringar o. bankfordringar, kr.	Obligationer och förlagsbevis, kr.	Börsnoterade aktier, kr.	Icke börsnoterade aktier, kr.	Fordringar mot fastighetsinteckning, kr.	Andra fordringar, kr.	Övriga tillgångar, kr.	Summa tillgångar, kr.	I fast egendom inteckningsgäld, kr.	Övriga skulder, kr.	Summa skulder, kr.
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
—	—	12	—	—	—	—	3,674	1,180	139,867	61,504	22,902	84,407
19,055	—	208	350	—	—	—	—	1,859	117,472	28,385	35,355	63,741
—	—	4,274	100	—	—	4.314	1,151	2,162	138,002	—	2,493	2,493
—	19,989	2,170	—	1,810	—	—	20,146	5,768	119,483	—	33,425	33,425
11,092	101,282	10,055	—	—	—	—	66,410	4,644	572,083	145,000	49,185	194,185
6,714	—	668	1,570	14,316	53,580	—	—	15,400	116,049	16,423	33,910	50,333
8,483	—	13,627	1,065	—	300	45,354	713	1,874	158,716	—	9,148	9,148
—	—	129	—	1,924	1,400	31,190	5,663	5,610	57,916	—	2,871	2,871
—	—	1,592	—	1,080	60	—	31,500	3,850	81,892	7,599	14,158	21,757
12,176	—	12,425	50	—	—	—	—	537	91,328	12,924	20,942	33,866
—	75,765	—	—	—	—	—	10,628	1,276	128,869	37,853	33,464	71,317
—	—	2,676	—	—	—	—	50,000	989	53,665	—	1,064	1,064
—	—	1,021	—	—	—	58,410	5,300	1,282	72,013	—	7,003	7,003
21.426	—	3,561	400	—	5,000	—	3.712	3,323	135,423	42,535	17.001	59,537
18,988	—	4,568	—	1,400	1,774	—	—	2,911	151,043	60,377	6,451	66,829
80,595	—	92,314	212,300	—	2,110	9,556	[5]751,556	69,780	3,219,811	936,901	190,939	1,127,840
49,935	—	10,000	5,430	53,785	39,950	—	49,018	4,969	213,087	—	80,000	80,000
—	—	6,012	—	—	325	—	—	3,821	360,158	248,138	12,582	260,721
43,189	—	756	—	75	21,160	—	2,655	1,890	232,526	55,411	29,165	84,577
8,832	151,677	17,200	1,050	—	111,625	—	—	19,883	419,767	42,900	252,263	295,163
—	—	70	36,937	17,571	875	50,000	6,760	26,946	139,159	—	48,307	48,307
53,800	—	3,290	—	—	—	—	—	11,800	241,490	108,815	44,600	153,415
27,459	—	3,650	1,456	5,700	3,650	—	3,814	2,513	237,792	113,946	17,755	131,701
—	—	7,632	—	—	3,000	—	61,540	135	137,833	8,000	55,908	63,908
103,504	—	25,761	212	44,135	885	—	5,998	12,258	660,954	189,475	56.622	246,098
19,143	—	50,095	5,000	220	—	10,000	28,955	2,443	262,856	—	5,446	5,446
80,668	—	1,918	—	—	—	—	3,469	12,529	577,285	302,913	153,802	456,715
—	—	6,379	—	—	—	101,332	5,100	933	113,744	—	12,015	12,015

4,563 kr. och kontant 10,000 kr., en annan oskyld 1,000 kr. — [3] Olika stora andelar. — [4] Olika stora

Tab. 15 (forts.), **utvisande i utvalda fall kvarlåtenskap med behållning över 50,000 kronor samt hos häradsrätterna 1931—mars 1933**

Län och år	Yrke	Behållning, kr.	Behållningens fördelning: Makes giftorättsandel, kr.	Makes arvs- eller testamentslott, kr.	Årsklass	Antal	Sammanlagt belopp, kr.	Beräknad stämpelavgift: nuv. kr.	Beräknad stämpelavgift: enl. prop. kr.	Jordbruksfastighet, kr.	Annan fastighet, kr.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Mlmh. 32	Änka	123,218	—	—	I	2	123,218	4,660	13,104	111,600	—
» 32	Fru	983,935	488,082	—	I	2	488,082	27,366	109,480	—	107,000
					IV	1	7,770				
» 32	Friherre	1,322,096	—	—	I	1	1,322,096	132,200	398,960	1,300,500	—
» 33	Godsägare	1,186,594	593,297	—	I	1	593,297	44,320	151,504	1,174,300	—
» 33	Direktör	[1] 795,864	397,932	—	I	7	397,932	15,232	66,154	759,100	—
Hall. 32	Godsägare	1,927,902	—	—	I	2	1,927,900	189,170	579,867	1,696,400	—
Gbg o.B. 31	Hemmansägare	87,757	43,878	—	I	5	43,878	805	952	58,200	26,500
» 31	Fru	497,646	201,921	79,032	I	4	216,692	11,020	42,736	—	49,557
Äbg 32	Änka	439,817	—	—	I	1	437,317	28,790	102,252	132,400	—
					IV	3	2,500				
» 32	Handlande	116,633	58,316	—	I	2	58,316	1,737	2,520	—	25,000
Skbg 31	Hustru	57,973	28,986	—	I	7	28,986	364	356	67,100	—
» 31	Änka	326,610	—	—	I	6	[3] 320,562	12,756	50,955	243,500	10,600
					IV	1	6,048				
» 32	Godsägare	68,379	—	—	I	1	68,380	1,524	6,034	81,083	—
» 33	Hustru	60,878	27,939	27,939	I	1	5,000	896	816	54,000	170,000
Vstml. 31	Hemmansägare	97,741	48,870	—	I	5	48,870	955	1,152	145,700	—
Kpbg 31	Änka	80,444	—	—	I	3	80,444	2,364	4,304	—	—
» 32	Og. man	123,344	—	—	II	2	16,764	17,546	25,284	—	400,000
					IV	4	[4] 106,580				
» 32	Fru	381,700	190,850	190,850	—	—	—	9,402	31,860	—	12,450
Gvlbg 31	Brukspatron	1,357,392	678,696	—	I	4	678,696	32,096	152,960	—	—
» 33	Sågverksäg.-hustru	89,508	44,754	—	I	4	44,754	954	988	—	39,250
» 33	Köpman	162,078	55,889	50,300	I	1	55,889	2,040	9,620	—	155,400
Vb. 31	Änka	52,240	—	—	I	5	52,240	1,120	1,376	—	—

[1] Förbindelser, ej upptagna bland boets skulder, 623,319 kr. Kol. 7: 4 barn vardera 79,586 kr., 3 barnlotter till olika belopp.

deras uppdelning på dödsbodelägare och fördelning på olika slag av tillgångar m. m. enligt inregistrerade boupptecknings.

Tillgångar										Skulder		
Inventarier och varulager i jordbruk, kr.	Inventarier och varulager i rörelse, kr.	Kontanter, livförsäkringar o. bankfordringar, kr.	Obligationer och förlagsbevis, kr.	Börsnoterade aktier, kr.	Icke börsnoterade aktier, kr.	Fordringar mot fastighetsinteckning, kr.	Andra fordringar, kr.	Övriga tillgångar, kr.	Summa tillgångar, kr.	I fast egendom inteckningsgäld, kr.	Övriga skulder, kr.	Summa skulder, kr.
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
18,599	—	1,193	500	—	600	—	1,180	4,607	138,279	10,380	4,681	15,061
—	—	55,133	110,820	240,169	479,426	—	12,613	36,554	1,041,717	—	57,782	57,782
68,204	—	12,078	23,012	275,022	5,884	—	—	33,754	1,718,454	260,509	135,849	396,358
88,061	—	22,793	90,658	—	310	—	4,369	11,782	1,392,273	147,648	58,031	205,679
42,118	—	1,115	—	37,861	322,785	—	126,269	10,078	1,399,327	242,712	360,751	603,463
38,679	—	153,933	479,487	276,261	—	54,500	304,723	37,185	3,041,170	90,761	1,022,507	1,113,268
7,965	17,828	365	—	—	100	—	12,219	1,714	124,892	22,108	15,026	37,135
9,044	—	113	16,548	—	656,211	—	5,339	28,592	765,405	—	267,758	267,758
21,064	—	33,227	22,145	3,075	254,155	—	—	8,049	474,115	19,590	14,708	34,298
—	—	251	100	1,800	2,735	—	592	[2] 94,770	125,248	—	8,615	8,615
14,625	—	700	—	—	—	—	—	2,022	84,447	23,341	3,131	26,473
15,432	—	13,447	530	—	102,150	—	2,224	2,892	390,775	51,284	12,881	64,165
—	—	905	75	—	—	—	4,875	959	87,897	—	19,517	19,517
7,956	—	1,749	150	—	—	—	—	3,598	237,453	151,831	24,743	176,574
25,396	—	2,538	—	—	40	—	860	1,881	176,415	43,999	34,674	78,674
—	—	—	—	—	—	81,181	—	118	81,299	—	854	854
—	—	19,764	24,274	—	—	—	9,989	5,146	459,175	227,252	108,578	335,831
—	—	15,706	—	29,846	216,650	—	134,582	5,605	414,840	—	33,140	33,140
—	—	8,065	—	68,200	1,219,141	135,000	86,275	116,806	1,633,487	—	276,094	276,094
—	—	2,491	—	—	90,050	—	475	6,242	138,508	—	49,000	49,000
—	—	5,930	—	—	2,340	—	—	2,330	166,000	—	3,922	3,922
—	—	—	—	—	—	—	52,828	1,300	54,128	—	1,888	1,888

vardera 26,528 kr. — [2] 82,427 kr. utgöra tillgång i handelsbolag. — [3] Olika stora lotter. — [4] Testaments-

Bilaga 4.

P. M.

rörande jämförelse mellan taxeringsvärden och köpeskillingar å lagfarna fastigheter.

För belysning av växlingarna i jordbruksfastigheternas saluvärde lät särskilda utskottet vid 1930 års riksdag verkställa en undersökning angående köpeskillingar och taxeringsvärden för lagfarna fastigheter å landsbygden inom Malmöhus, Östergötlands, Skaraborgs, Västmanlands, Gävleborgs och Västerbottens län (särskilda utskottets betänkande nr 2, bilaga B). Av utredningen framgick bland annat, att för fastigheter, som gått i köp under år 1928, de erlagda köpeskillingarna överstego fastigheternas taxeringsvärden med i genomsnitt 14.1 %; för köp, avslutade under första halvåret 1929, konstaterades ett motsvarande överpris i förhållande till taxeringsvärdet på 15.5 % och för köp under senare halvåret 1929 ett överpris på 7.2 % av taxeringsvärdet. Dessa siffror, som icke innefatta avsöndrade lägenheter och ej heller fastigheter, som gått i köp mellan närskylda, visa alltså, att under åren 1928 och 1929 köpeskillingarna åtskilligt överstigit taxeringsvärdena, men att dock under senare halvåret 1929 en tydlig nedgång gjorde sig märkbar, vilken torde få anses som ett uttryck för det försämrade ekonomiska läget för jordbruksnäringen och därav föranledd nedgång i fastighetsvärdet.

Som förberedelse till 1933 års allmänna fastighetstaxering fullföljdes under år 1932 inom finansdepartementet nu nämnda undersökning enligt en något utvidgad plan. Därvid införskaffades från de i hovrätterna befintliga lagfartsprotokollen uppgifter angående köpeskillingar och taxeringsvärden beträffande de fastigheter å landsbygden, varå lagfart sökts under åren 1930 och 1931, varjämte för första halvåret 1932 samma uppgifter införskaffades från lagfartsförteckningarna. För möjliggörande av en mera detaljerad bearbetning kompletterades de sålunda erhållna uppgifterna med från taxeringslängderna hämtade uppgifter angående bland annat fastigheternas åkerareal.

Liksom vid den av särskilda utskottet år 1930 föranstaltade undersökningen skulle icke i köpeskillingen inräknas vad som angivits utgöra ersättning för inventarier och annan lös egendom.

Vid bearbetningen avskildes uppgifter för fastigheter, som försålts på exekutiv auktion eller som överlåtits inom säljarens släkt. Övriga fastigheter fördelades, på grund av den olika principen för värdesättningen av inägojord samt skogsmark och växande skog, i fem grupper alltefter skogsmarkens relativa omfattning. Fastigheter, vid vilka värdet av skogsmark och växande skog utgjorde högst 25 % av hela taxeringsvärdet, fördes därvid till den första gruppen, och till de fyra övriga grupperna hänfördes

fastigheter med successivt stigande skogsvärde upp till över 90 % av hela taxeringsvärdet. För belysning av frågan om proportionen mellan köpeskilling och taxeringsvärde vid jordbruk av olika storlek genomfördes därjämte inom den första gruppen en underindelning av fastigheterna efter deras åkerareal på sex grupper.

Med ledning av de erhållna uppgifterna om dagen för köpens avslutande verkställdes vidare bearbetningen särskilt för fastigheter, som gått i köp under år 1929, under år 1930, under första och andra halvåren 1931 samt under första halvåret 1932. Köp under år 1928 eller tidigare medtogos icke.

Undersökningen utsträcktes till alla län, men särskilda uppgifter behövde icke införskaffas från Östergötlands, Malmöhus, Skaraborgs och Gävleborgs län, emedan för nämnda län ett material av liknande beskaffenhet insamlats av lantbruksakademien och av denna ställts till förfogande. Härvid saknades dock uppgifter från Malmöhus län beträffande lagfarter under första halvåret 1932 samt från Gävleborgs län beträffande lagfarter under åren 1930 och 1931.

Huvudresultaten från den nämnda undersökningen äro i det följande återgivna i tab. 1 och 2. Nämnda tabeller innefatta dock icke släktköp eller exekutiva försäljningar, beträffande vilka vissa, mera kortfattade uppgifter meddelas i tab. 3. Vid tabellernas utnyttjande torde böra ihågkommas, att i fastighetsköpen stundom lärer kunna hava ingått visst värde å jordbruksinventarier även i sådana fall, där detta ej direkt framgått av köpehandlingarna.

Det framgår av uppgifterna i tab. 1, att för fastigheter, som gått i köp under år 1929, köpeskillingarna överstego det år 1928 åsatta taxeringsvärdet med 17.6 %, att för köp under år 1930 motsvarande överpris uppgick till 19.0 % av taxeringsvärdet, för köp under första halvåret 1931 till 13.9 %, för köp under andra halvåret 1931 till 6.9 % samt för köp under första halvåret 1932 till 4.8 %. Under alla de här angivna tidsperioderna hava köpeskillingarna överstigit taxeringsvärdet, men den avsevärda nedgången i de erlagda överprisen visar, att mellan år 1929 och det första halvåret 1932 fastighetsvärdena undergått en sänkning på i genomsnitt 11 %.

Vid en närmare undersökning av förhållandet mellan köpeskillingar och taxeringsvärden vid fastigheter med större och mindre skogsinnehav kunde någon tydlig inverkan härav icke iakttagas. Däremot visade det sig, såsom av tab. 1 närmare framgår, att köpeskillingarnas höjd i förhållande till taxeringsvärdet mycket starkt påverkas av åkerarealens storlek. För alla de i tabellen angivna tidsperioderna uppvisa de minsta fastigheterna (med högst 5 hektar åker) anmärkningsvärt höga köpeskillingar, som ännu vid köp under första halvåret 1932 överstego taxeringsvärdet med icke mindre än 31.9 %. Det är därför otvetydigt, att de mindre fastigheterna vid 1928 års allmänna fastighetstaxering blivit i avsevärd grad undertaxerade. Från den minsta storleksgruppen sjunker emellertid överpriset hastigt redan inom närmast högre storleksgrupp, och för stora och i någon mån även för medelstora fastigheter, som gått i köp under senare halvåret 1932, nå köpeskillingarna icke upp till taxeringsvärdenas belopp.

I tab. 2 är för samma fastigheter anställd en jämförelse för varje särskilt län mellan köpeskillingar och taxeringsvärden under tiden 1929 — första halvåret 1932, varvid det erlagda över- eller underpriset angivits i procent av taxeringsvärdet. De betydande växlingar, som där i vissa fall förekomma såväl mellan olika län som mellan de olika tidsperioderna, torde stundom bero på rena tillfälligheter, då antalet fastigheter, som gått

i köp, icke alltid är så stort. I stort sett framträder dock en tydlig tendens till nedgång i köpeskillingarna från åren 1929 och 1930 till det första halvåret 1932.

Som redan nämnts, frånskildes vid 1932 års undersökning av taxeringsvärden och köpeskillingar sådana fastigheter, som överlåtits inom säljarens släkt (s. k. släktköp) eller som försålts på exekutiv auktion. Dessa fastigheter hava sedermera underkastats en särskild bearbetning, vars resultat återgivas i tab. 3. Då uppgifter i detta fall icke alltid förelegat om fastigheternas åkerareal, hava de i stället fördelats efter taxeringsvärdets storlek i fyra storleksgrupper, varjämte ifråga om släktköpen en särskild uppdelning verkställts, allteftersom undantagsförmåner utfästs vid köpet eller ej. Uppgifterna omfatta hela rikets landsbygd med undantag för Östergötlands, Malmöhus, Skaraborgs, Gävleborgs och Norrbottens län.

Med fastigheterna fördelade efter tidpunkten för köpet understiga för här ifrågavarande kategorier av fastigheter de erlagda köpeskillingarna taxeringsvärdet med följande procenttal:

	Släktköp *med* undantagsförmåner	Släktköp *utan* undantagsförmåner	Exekutiva försäljningar
	%	%	%
Köp år 1929	— 12.6	— 7.1	— 14.9
» » 1930	— 16.9	— 4.1	— 10.2
» » 1931	— 17.1	— 5.4	— 26.7
1:a halvåret 1932	— 30.4	— 13.8	— 14.6

Till skillnad från förut behandlade fastigheter, vilkas prisbildning icke påverkats av sådana förhållanden som försäljning till närskylda eller vid exekutiv auktion, understiga vid här ovan sammanförda fastigheter köpeskillingarna betydligt deras taxeringsvärden. Ifråga om de s. k. släktköpen ligga, som helt naturligt är, köpeskillingarna betydligt lägre vid fastigheter med undantagsförmåner än vid fastigheter, där sådana förmåner icke utfästs. De väsentligt högre talen för köpen under den sista av de angivna tidsperioderna visa, att även för fastigheter, som överlåtits inom säljarens släkt, köpeskillingarna sjunkit starkt under första halvåret 1932.

Vid exekutiva försäljningar utgöra köpeskillingarna icke alltid uttryck för fastigheternas allmänna saluvärde. Det förekommer i stor utsträckning, att vid dylika försäljningar bud avgives endast av sista inteckningshavaren eller, därest denna icke vill skydda sin fordran, av någon föregående liknande fordringsägare, vilken därvid icke bjuder mera, än att närmast föregående inteckningar täckas. De vid exekutiva försäljningar erlagda köpeskillingarna ligga därför mången gång långt under taxeringsvärdet, och i genomsnitt växlar underpriset mellan 10.2 % av taxeringsvärdet vid köp under år 1930 och 26.7 % vid köp under år 1931. Någon bestämd tendens till förändring i underprisets relativa storlek vid exekutiva försäljningar framträder icke, varemot av den i tab. 3 genomförda fördelningen av fastigheterna efter storlek tydligt framgår, att underpriset varit störst vid de stora fastigheterna (med över 100,000 kronors taxeringsvärde), under det att vid de små fastigheterna (med högst 10,000 kronors taxeringsvärde) köpeskillingarna i allmänhet betydligt överstigit nämnda värde.

Till fullföljande av de tidigare verkställda undersökningarna angående köpeskillingar och taxeringsvärden å lagfarna fastigheter på landsbygden har särskilda utskottet vid 1933 års riksdag beslutat verkställa en ny undersökning av taxeringsvärdenas förhållande till erlagda köpeskillingar

beträffande under tiden 1 januari 1932—31 mars 1933 lagfarna köp å landsbygden. Undersökningen har begränsats att avse jordbruksfastighet med ett taxeringsvärde av minst 10,000 kronor och annan fastighet med ett taxeringsvärde av minst 50,000 kronor. För ändamålet verkställdes av tjänstemän å domsagokanslierna utdrag ur lagfartshandlingarna, varvid å en blankett för varje fastighet antecknades bland annat fastighetens fullständiga beteckning, köpehandlingens datum, köpeskilling (exklusive köpeskilling för lös egendom) samt taxeringsvärde. Vidare skulle anteckning ske om vissa omständigheter, som kunnat påverka köpeskillingens storlek, ävensom huruvida köpet sannolikt avsåge jordbruksfastighet eller annan fastighet. Det från domsagorna erhållna materialet översändes därefter till länsstyrelserna för införande av vissa kompletterande uppgifter bland annat angående 1933 års taxeringsvärde enligt fastighetstaxeringsnämndernas beslut samt angående jordbruksfastigheternas åkerareal.

Vid den slutliga bearbetningen av materialet har, likasom vid 1932 års undersökning, en uppdelning av jordbruksfastigheterna genomförts på släktköp med och utan undantagsförmåner, exekutiva försäljningar och övriga köp. De sistnämnda, som innefatta det övervägande flertalet fastigheter, hava underkastats en mera ingående bearbetning än de övriga, varvid fastigheterna fördelats dels efter skogsinnehavets storlek på två grupper med värdet å skogsmark och växande skog uppgående till högst 25 %, respektive över 25 % av hela taxeringsvärdet, dels inom var och en av nämnda två grupper på ett antal storleksgrupper efter fastigheternas åkerareal. Därjämte hava fastigheterna genomgående uppdelats efter tiden för köpet, varvid fastigheter, som gått i köp före år 1929, helt uteslutits. Släktköp och exekutiva försäljningar såväl som annan fastighet hava på grund av det jämförelsevis ringa antalet fastigheter uppdelats endast efter tiden för köpet.

Undersökningen omfattar inalles 3,885 jordbruksfastigheter, varav 514 släktköp med undantagsförmåner, 658 släktköp utan sådana förmåner, 330 exekutiva försäljningar samt 2,383 övriga försäljningar. På grund av att av annan fastighet medtagits endast sådan med ett taxeringsvärde om minst 50 000 kronor, uppgår antalet fastigheter av detta slag till endast 80.

Resultaten av undersökningen återgivas i tab. 4—6. Av dessa innehåller tab. 4 uppgifter beträffande samtliga jordbruksfastigheter med undantag för släktköp och exekutiva försäljningar. Beträffande fastigheter, som gått i köp under åren 1929—1931 samt första halvåret 1932, finnas liknande uppgifter även i tab. 1 från 1932 års i det föregående omnämnda undersökning. Uppgifterna från de båda undersökningarna äro emellertid icke fullt jämförbara, emedan vid 1933 års undersökning endast medtagits fastigheter med minst 10 000 kronors taxeringsvärde, medan vid den föregående undersökningen någon dylik avgränsning nedåt av fastigheterna icke förekom. Då just vid de mindre fastigheterna förhållandet mellan köpeskillingar och taxeringsvärden, enligt vad i det föregående påvisats, är ett helt annat än vid de större, är det en naturlig sak, att de erlagda köpeskillingarna skola ställa sig lägre i förhållande till taxeringsvärdet i tab. 4 än i tab. 1. För övrigt omfattar det i tab. 4 för åren 1929—1931 framlagda materialet ett så begränsat antal fastigheter, att det erbjuder ett mindre intresse. Förhållandet mellan köpeskillingar och taxeringsvärden under nämnda år studeras därför bäst med utgångspunkt från de i tab. 1 framlagda uppgifterna.

Större intresse knyter sig då till uppgifterna i tab. 4 för de båda halvåren 1932 och första kvartalet 1933. I förhållande till 1928 års taxerings-

värde äro de erlagda köpeskillingarna under dessa tidsperioder åtskilligt lägre, nämligen för köp under första halvåret 1932 5.0 %, för köp under andra halvåret samma år 11.2 % samt för köp under första kvartalet 1933 9.5 %. Om jämförelsen göres med 1933 års taxeringsvärden, blir förhållandet något annorlunda på grund av den sänkning av värdena, som genomförts vid den senaste allmänna fastighetstaxeringen. Därvid framträder vid köp under det första halvåret 1932 ett överpris på 4.0 %, medan under senare halvåret 1932 och första kvartalet 1933 köpeskillingarna understego taxeringsvärdena med respektive 0.7 och 2.7 %. Någon större skillnad framträder icke i detta avseende mellan de båda grupper, som innefatta fastigheter med större och mindre skogsinnehav, varemot köpeskillingarna i allmänhet äro jämförelsevis lägre vid stora än vid mindre fastigheter. Vid större fastigheter med över 50 hektar åker ligga köpeskillingarna i genomsnitt drygt 20 % under 1928 års taxeringsvärden.

Genom de dubbla uppgifter om fastigheternas taxeringsvärden, som införskaffats vid den föreliggande undersökningen, erbjuder sig en möjlighet till jämförelse mellan de vid 1928 och 1933 års allmänna fastighetstaxeringar åsatta värdena. En sådan jämförelse beträffande samma grupper av fastigheter som i tab. 4 är anställd i efterföljande tabell.

Höjning eller sänkning av jordbruksfastigheternas taxeringsvärden från år 1928 till år 1933 i procent av värdena för förstnämnda år.

Grupper av fastigheter	Köp avslutade under						Samtliga köp
	1929 och 1930	1:a halvåret 1931	2:a halvåret 1931	1:a halvåret 1932	2:a halvåret 1932	1:a kvartalet 1933	
Fastigheter med:							
1. högst 25 % skog							
a. — 10 ha åker	— 12.0	— 8.9	— 10.0	— 7.4	— 4.6	— 8.7	— 8.0
b. 10— 20 » »	— 3.7	— 5.8	— 5.6	— 6.4	— 4.0	— 4.9	— 5.5
c. 20— 50 » »	— 9.2	— 8.9	— 8.4	— 7.0	— 8.7	+ 0.5	— 7.4
d. 50—100 » »	— 8.7	— 6.9	— 7.3	— 11.1	— 20.9	— 10.6	— 11.1
e. över 100 » »	— 14.9	— 5.6	— 10.2	— 12.5	— 15.6	— 13.8	— 12.6
Samtl. i grupp 1	*— 9.4*	*— 7.4*	*— 8.4*	*— 8.1*	*— 9.9*	*— 5.6*	*— 8.4*
2. över 25 % skog							
a. —10 ha åker	— 11.4	— 10.1	— 7.8	— 9.2	— 9.9	— 8.3	— 9.4
b. 10—20 » »	— 22.1	— 8.3	— 9.8	— 8.0	— 7.7	— 4.8	— 10.7
c. 20—50 » »	— 3.9	— 21.9	— 14.8	— 16.0	— 20.3	— 9.0	— 16.0
d. över 50 » »	— 13.3	— 6.3	+ 4.8	— 8.9	— 14.1	— 14.4	— 9.7
Samtl. i grupp 2	*— 13.5*	*— 14.2*	*— 8.5*	*— 10.1*	*— 12.3*	*— 10.2*	*— 11.1*
Samtl. fastigheter	**— 10.8**	**— 9.6**	**— 8.4**	**— 8.6**	**— 10.6**	**— 7.0**	**— 9.1**

Av denna framgår, att i genomsnitt för samtliga här medtagna jordbruksfastigheter taxeringsvärdet vid den sista fastighetstaxeringen av fastighetstaxeringsnämnderna nedsatts med 9.1 %. Härmed kan jämföras resultatet av en genom sakkunniga inom finansdepartementet verkställd undersökning av taxeringsutfallet år 1933, enligt vilken det av beredningsnämnderna föreslagna taxeringsvärdet i genomsnitt för rikets hela landsbygd understiger 1928 års värde med 7.9 %[1]. Sänkningen av taxeringsvär-

[1] Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet å landsbygden enligt beredningsnämndernas förslag vid 1933 års allmänna fastighetstaxering (Statens offentliga utredningar 1933: 19).

dena har varit något mindre vid fastigheter med relativt litet skogsinnehav (8.4 %) än vid fastigheter med större tillgång på skog (11.1 %), vilket torde stå i samband med vissa förändrade bestämmelser angående skogens taxering. Den i samma tabell genomförda uppdelningen av fastigheterna efter åkerarealens storlek visar i allmänhet en större sänkning av taxeringsvärdet för stora fastigheter än för de mindre, varvid dock torde böra ånyo erinras om att små fastigheter med under 10,000 kronors taxeringsvärde icke äro medtagna.

Vad beträffar den del av föreliggande undersökning, som har avseende på jordbruksfastigheter, som sålts till närskylda eller på exekutiv auktion, äro resultaten sammanställda i tab. 5. För släktköp med undantagsförmåner ligga köpeskillingarna i genomsnitt 20—30 % under 1928 års taxeringsvärde och för släktköp utan undantagsförmåner 10—20 % därunder. För fastigheter, som sålts på exekutiv auktion, understiga köpeskillingarna likaledes taxeringsvärdena, ehuru med mycket växlande procenttal för de olika tidpunkterna, lägst med 6.1 % under åren 1929 och 1930 och högst med 33.0 % under andra halvåret 1932. Ifråga om de individuella fallen förefinnas än större växlingar.

Motsvarande uppgifter om köpeskillingar och taxeringsvärden för annan fastighet återgivas i tab. 6. Även i detta fall ligga i genomsnitt köpeskillingarna under taxeringsvärdena. På grund av det ringa antalet fastigheter av detta slag, som inbegripas i undersökningen, torde dock knappast något större avseende kunna fästas vid de därom framlagda uppgifterna.

Stockholm i maj 1933.

Ernst Höijer.

Tabell 1. Köpeskillingar och taxeringsvärden å under åren 1930 och 1931 samt första halvåret 1932 lagfarna jordbruksfastigheter (utom s. k. släktköp och exekutiva försäljningar). — Sammandrag för hela rikets landsbygd.

Grupper av fastigheter	Antal fastigheter	Köpeskillingar, 1,000 kr.	Taxvärden, 1,000 kr.	Över- eller underpris 1,000 kr.	Över- eller underpris % av taxvärden	Antal fastigheter	Köpeskillingar, 1,000 kr.	Taxvärden, 1,000 kr.	Över- eller underpris 1,000 kr.	Över- eller underpris % av taxvärden
	Köp år 1929.					*Köp år 1930.*				
Fastigheter med:										
1. högst 25 % skog										
a. — 5 ha åker	728	4,329.7	2,929.5	+ 1,400.2	+ 47.8	1,993	11,542.1	8,185.8	+ 3,356.3	+ 41.0
b. 5— 10 » »	337	3,908.8	2,998.7	+ 910.1	+ 30.3	860	9,901.8	8,008.6	+ 1,893 2	+ 23.6
c. 10— 20 » »	253	5,326.8	4,428.8	+ 898.0	+ 20.3	579	11,802.5	10,148.0	+ 1,654.5	+ 16.3
d. 20— 50 » »	125	5,385.8	4,848.2	+ 537.6	+ 11.1	267	11,323.1	10,185.3	+ 1,137.8	+ 11.2
e. 50—100 » »	26	2,165.0	2,025.8	+ 139.2	+ 6.8	37	3,535.7	3,406.9	+ 128.8	+ 3.8
f. över 100 » »	18	2,863.4	3,040.4	— 177.0	— 5.8	18	2,915.8	2,832.2	+ 83.6	+ 3.0
Samtliga i grupp 1	*1,487*	*23,979.5*	*20,271.4*	*+ 3,708.1*	*+ 18.3*	*3,754*	*51 021.0*	*42 766.8*	*+ 8,254.2*	*+ 19.3*
2. 25—50 % skog	472	7,802.1	7,042,8	+ 759.3	+ 10.8	1,142	17,312.7	14,814.2	+ 2,498.5	+ 16.9
3. 50—75 » »	179	4,221.0	3,584.0	+ 637.0	+ 17.8	428	7,138.7	5,833.7	+ 1,305.0	+ 22.4
4. 75—90 » »	44	1,427.2	1,005.3	+ 421.9	+ 42.0	76	1,242.4	1,100.5	+ 141.9	+ 12.9
5. över 90 » »	48	588.5	432.1	+ 156.4	+ 36.2	127	1,660.4	1,364.4	+ 296.0	+ 21.7
Samtliga grupper	**2,230**	**38,018.3**	**32,335.6**	**+ 5,682.7**	**+ 17.6**	**5,527**	**78,375 2**	**65,879.6**	**+12,495.6**	**+ 19.0**
	Köp 1:a halvåret 1931.					*Köp 2:a halvåret 1931.*				
Fastigheter med:										
1. högst 25 % skog										
a. — 5 ha åker	970	5,509.7	3,988.8	+ 1,520.9	+ 38.1	568	2,931.1	2,216.7	+ 714.4	+ 32.2
b. 5— 10 » »	404	4,519.4	3,799.3	+ 720.1	+ 19.0	209	2,114.1	1.902.0	+ 212.1	+ 11.2
c. 10— 20 » »	299	5,851.6	5,163.0	+ 688.6	+ 13.3	129	2,097.0	2,079.1	+ 17.9	+ 0.9
d. 20— 50 » »	125	4,958.2	4,862.6	+ 95.6	+ 2.0	57	1,781.8	1.861.8	— 80.0	— 4.3
e. 50—100 » »	25	1,809.4	1,890.8	— 81.4	— 4.3	10	743.2	781.1	— 37.9	— 4.9
f. över 100 » »	14	1,695.6	1,977.3	— 281.7	— 14.2	7	1,165.5	1,279.8	— 114.3	— 8.9
Samtliga i grupp 1	*1,837*	*24.343.9*	*21,681.8*	*+ 2,662.1*	*+ 12.3*	*980*	*10,832.7*	*10,120.5*	*+ 712.2*	*+ 7.0*
2. 25—50 % skog	555	7,806.7	6,829.9	+ 976.8	+ 14.3	302	3,551.0	3,335.8	+ 215.2	+ 6.5
3. 50—75 » »	200	2,886.9	2,404.4	+ 482.5	+ 20.1	101	1,009.0	982.5	+ 26.5	+ 2.7
4. 75—90 » »	36	1,703.0	1,226.2	+ 476.8	+ 38.9	28	353.1	322.0	+ 31.1	+ 9.7
5. över 90 » »	42	742.6	754.5	— 11.9	— 1.6	36	478.5	411.0	+ 67.5	+ 16.4
Samtliga grupper	**2,670**	**37,483.1**	**32,896.8**	**+ 4,586.3**	**+ 13.9**	**1,447**	**16,224.3**	**15,171.8**	**+ 1,052.5**	**+ 6.9**
	Köp 1:a halvåret 1932.					*Samtliga köp*				
Fastigheter med:										
1. högst 25 % skog										
a. — 5 ha åker	500	2,826.6	2,142.3	+ 684.3	+ 31.9	4,759	271,392	194,631	+ 76,761	+ 39.4
b. 5— 10 » »	241	2,366.3	2,151.9	+ 214.4	+ 10.0	2,051	228,104	188,605	+ 39,499	+ 20.9
c. 10— 20 » »	130	2,296.1	2,225.0	+ 71.1	+ 3.2	1,390	273,740	240,439	+ 33,301	+ 13.9
d. 20— 50 » »	60	2,002.2	2,087.4	— 85.2	— 4.1	634	254,511	238,453	+ 16,058	+ 6.7
e. 50—100 » »	10	669.5	895,4	— 225.9	— 25.2	108	89,228	90,000	— 772	— 0.9
f. över 100 » »	6	644.1	751.9	— 107.8	— 14.3	63	92,844	98,816	— 5,972	— 6.0
Samtliga i grupp 1	*947*	*10,804.8*	*10.253.9*	*+ 550.9*	*+ 5.4*	*9,005*	*1,209,819*	*1,050,944*	*+ 158 875*	*+ 15 1*
2. 25—50 % skog	305	3,643.6	3,464.7	+ 178.9	+ 5.2	2,776	401,161	354.874	+ 46,287	+ 13.0
3. 50—75 » »	101	1,300.0	1,338.4	— 38.4	— 2.9	1,009	165,556	141,430	+ 24,126	+ 17.1
4. 75—90 » »	10	99.8	98.2	+ 1.6	+ 1.6	194	48,255	37,522	+ 10,733	+ 28.6
5. över 90 » »	21	213.8	170.5	+ 43.3	+ 25.4	274	36,838	31,325	+ 5,513	+ 17.6
Samtliga grupper	**1,384**	**16,062 0**	**15,325.7**	**+ 736.3**	**+ 4.8**	**13,258**	**1,861 629**	**1,616,095**	**+ 245,534**	**+ 15.2**

Tabell 2. Jämförelse mellan köpeskillingar och taxeringsvärden å under åren 1930 och 1931 samt första halvåret 1932 lagfarna jordbruksfastigheter (utom s. k. släktköp och exekutiva försäljningar). — Länsvis.

Län	Över- eller underpris i % av taxeringsvärdet				
	År 1929	År 1930	1:a halvåret 1931	2:a halvåret 1931	1:a halvåret 1932
Stockholms	+ 1.6	+ 10.1	— 0.7	+ 3.2	— 0.1
Uppsala	+ 0.7	+ 8.3	+ 1.2	+ 2.5	— 13.0
Södermanlands	+ 10.6	+ 18.5	+ 19.2	+ 4.6	+ 7.7
Östergötlands	+ 20.7	+ 21.4	+ 19.1	+ 6.3	+ 7.9
Jönköpings	+ 18.5	+ 22.5	+ 17.4	+ 8.3	+ 1.7
Kronobergs	+ 40.6	+ 31.9	+ 37.8	+ 19.0	+ 24.0
Kalmar	+ 15.2	+ 30.8	+ 19.1	+ 23.5	+ 8.6
Gotlands	+ 26.0	+ 42.0	+ 13.1	+ 6.7	+ 11.7
Blekinge	+ 12.8	+ 17.5	+ 3.6	+ 6.8	— 3.8
Kristianstads	+ 32.6	+ 32.0	+ 20.0	+ 4.4	+ 10.4
Malmöhus	+ 0.4	+ 8.6	+ 1.8	— 3.8	—
Hallands	+ 23.3	+ 13.8	+ 16.2	+ 8.0	+ 4.2
Göteborgs och Bohus	+ 3.6	+ 6.5	+ 12.4	+ 11.6	+ 2.5
Älvsborgs	+ 29.9	+ 20.6	+ 20.5	+ 19.8	+ 4.6
Skaraborgs	+ 27.1	+ 31.6	+ 16.9	+ 4.4	+ 2.8
Värmlands	+ 2.8	+ 8.6	+ 9.0	+ 7.8	— 2.2
Örebro	+ 24.8	+ 21.7	+ 23.2	+ 14.3	+ 18.8
Västmanlands	+ 36.9	+ 7.9	— 1.2	+ 2.6	— 2.0
Kopparbergs	— 1.7	+ 5.2	+ 2.6	— 13.3	— 2.5
Gävleborgs	— 0.9	— 5.7	+ 9.6	+ 8.3	+ 7.9
Västernorrlands	+ 19.9	+ 16.2	+ 16.2	— 0.9	— 7.2
Jämtlands	+ 29.8	+ 26.8	+ 15.2	+ 15.9	— 8.1
Västerbottens	+ 24.2	+ 5.2	— 1.5	— 7.9	— 5.1
Norrbottens	— 3.8	+ 4.1	+ 4.2	+ 2.3	+ 3.6
Hela riket	**+ 17.6**	**+ 19.0**	**+ 13.9**	**+ 6.9**	**+ 4.8**

Tabell 3. Köpeskillingar och taxeringsvärden å under åren 1930 och 1931 samt första halvåret 1932 lagfarna jordbruksfastigheter, s. k. släktköp och exekutiva försäljningar. — Sammandrag för 19 län.

Fastigheternas taxeringsvärde	a) Släktköp *med* undantagsförmåner					b) Släktköp *utan* undantagsförmåner					c) Exekutiva försäljningar				
	Antal fastigheter	Köpeskillingar, 1,000 kr.	Taxeringsvärden, 1,000 kr.	Över- el. underpris 1,000 kr.	Över- el. underpris % av tax.-v.	Antal fastigheter	Köpeskillingar, 1,000 kr.	Taxeringsvärden, 1,000 kr.	Öv.- el. underpris 1,000 kr.	Öv.- el. underpris % av tax.-v.	Antal fastigheter	Köpeskillingar, 1,000 kr.	Taxeringsvärden, 1,000 kr.	Över- el. underpris 1,000 kr.	Över- el. underpris % av tax.-v.
Köp år 1929.															
1. Högst 10,000 kr. ...	129	680.6	757.2	— 76.6	— 10.1	262	1,333.1	1,285.2	+ 47.9	+ 3.7	74	409.3	365.1	+ 44.2	+ 12.1
2. 10,000— 50,000 » ...	136	2,235.4	2,635.9	— 400.5	— 15.2	108	1,796.8	2,083.4	— 286.6	— 13.8	31	599.4	643.7	— 44.3	— 6.9
3. 50,000—100,000 » ...	2	140.0	141.8	— 1.8	— 0.9	4	255.8	285.7	— 29.8	— 10.4	4	259.8	322.2	— 62.9	— 19.5
4. Över 100,000 » ...	1	210.0	201.1	+ 8.9	+ 4.4	1	110.0	109.7	+ 0.3	+ 0.3	5	481.5	725.5	— 244.0	— 33.6
Samtliga grupper	*268*	*3,266.0*	*3,735.5*	— *469.5*	— *12.6*	*375*	*3,495.7*	*3,764.0*	— *268.2*	— *7.1*	*114*	*1,749.5*	*2,056.5*	— *307.0*	— *14.9*
Köp år 1930.															
1. Högst 10,000 kr. ...	413	2,161.2	2,376.2	— 215.0	— 9.0	862	4,450.6	4,308.8	+ 141.8	+ 3.3	120	676.8	655.0	+ 21.8	+ 3.3
2. 10,000— 50,000 » ...	330	4,879.6	6,047.7	— 1,168.1	— 19.3	401	6,991.8	7,548.5	— 556.7	— 7.4	68	1,306.7	1,566.2	— 259.5	— 16.6
3. 50,000—100,000 » ...	8	350.3	526.1	— 175.3	— 33.3	7	539.8	633.0	— 93.2	— 14.7	6	330.9	445.1	— 114.2	— 25.7
4. Över 100,000 » ...	1	481.8	526.3	— 44.5	— 8.5	3	627.7	664.3	— 36.6	— 5.5	6	893.1	905.7	— 12.6	— 1.4
Samtliga grupper	*752*	*7,873.4*	*9,476.3*	— *1,602.9*	— *16.9*	*1,273*	*12,609.9*	*13,154.6*	— *544.7*	— *4.1*	*200*	*3,207.5*	*3,572.0*	— *364.5*	— *10.2*
Köp år 1931.															
1. Högst 10,000 kr. ...	304	1,689.6	1,760.6	— 71.0	— 4.0	704	3,688.1	3,646.0	+ 42.1	+ 1.2	91	491.3	505.2	— 13.4	— 2.7
2. 10,000— 50,000 » ...	217	3,260.8	4,213.9	— 953.1	— 22.6	307	4,645.0	5,152.5	— 507.5	— 9.8	74	1,128.7	1,552.8	— 423.6	— 27.3
3. 50,000—100,000 » ...	3	150.6	179.7	— 29.1	— 16.2	11	843.0	891.9	— 48.8	— 5.5	11	578.7	833.3	— 254.6	— 30.6
4. Över 100,000 » ...	—	—	—	—	—	1	155.6	171.3	— 15.8	— 9.2	7	894.0	1,328.5	— 434.5	— 32.7
Samtliga grupper	*524*	*5,101.0*	*6,154.2*	— *1,053.2*	— *17.1*	*1,023*	*9,331.7*	*9,861.7*	— *530.0*	— *5.4*	*183*	*3,093.2*	*4,219.3*	— *1,126.1*	— *26.7*
Köp 1:a halvåret 1932.															
1. Högst 10,000 kr. ...	38	162.2	237.0	— 74.8	— 31.6	103	480.5	520.1	— 39.6	— 7.6	37	225.2	183.2	+ 42.0	+ 22.9
2. 10,000— 50,000 » ...	24	279.2	396.8	— 117.6	— 29.6	47	663.8	804.1	— 140.3	— 17.4	11	267.3	238.4	+ 28.9	+ 12.1
3. 50,000—100,000 » ...	—	—	—	—	—	4	47.5	58.5	— 11.0	— 18.9	2	121.0	157.6	— 36.6	— 23.2
4. Över 100,000 » ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	228.0	406.5	— 178.5	— 43.9
Samtliga grupper	*62*	*441.4*	*633.8*	— *192.4*	— *30.4*	*154*	*1,191.8*	*1,382.7*	— *190.9*	— *13.8*	*53*	*841.5*	*985.7*	— *144.2*	— *14.6*

Tabell 4. Köpeskillingar och taxeringsvärden å under år 1932 samt första kvartalet 1933 lagfarna jordbruksfastigheter (utom släktköp och exekutiva försäljningar). — Sammandrag för hela rikets landsbygd.

Grupper av fastigheter	Antal fastigheter	Köpeskillingar,	Taxeringsvärden år 1928,	Taxeringsvärden år 1933,	Över- eller underpris i förhållande till: 1928 års taxeringsvärden		1933 års taxeringsvärden	
		1,000 kr.	1,000 kr.	1,000 kr.	1,000 kr.	%	1,000 kr.	%
Köp åren 1929 och 1930								
Fastigheter med:								
1. högst 25 % skog								
a. — 10 ha åker	45	700.9	596.4	525.1	+ 104.5	+ 17.5	+ 175.8	+ 33.5
b. 10— 20 » »	62	1,194.5	1,127.1	1,085.6	+ 67.4	+ 6.0	+ 108.9	+ 10.0
c. 20— 50 » »	50	1,827.0	1,724.2	1,565.2	+ 102.8	+ 6.0	+ 261.8	+ 16.7
d. 50—100 » »	12	934.8	952.5	871.4	— 17.7	— 1.9	+ 63.4	+ 7.3
e. över 100 » »	8	1,302.0	1,382.3	1,176.4	— 80.3	— 5.8	+ 125.6	+ 10.7
Samtliga i grupp 1	*177*	*5,959.2*	*5,782.5*	*5,223.7*	*+ 176.7*	*+ 3.1*	*+ 735.5*	*+ 14.1*
2. över 25 % skog								
a. —10 ha åker	54	986.6	868.4	769.7	+ 118.2	+ 13.6	+ 216.9	+ 28.2
b. 10—20 » »	26	815.2	748.9	583.7	+ 66.3	+ 8.9	+ 231.5	+ 39.7
c. 20—50 » »	13	528.9	473.0	454.4	+ 55.9	+ 11.8	+ 74.5	+ 16.4
d. över 50 » »	5	407.5	319.8	277.4	+ 87.7	+ 27.4	+ 130.1	+ 46.9
Samtliga i grupp 2	*98*	*2,738.2*	*2,410.1*	*2,085.2*	*+ 328.1*	*+ 13.6*	*+ 653.0*	*+ 31.3*
Samtliga fastigheter	**275**	**8,697.4**	**8,192.6**	**7,308.9**	**+ 504.8**	**+ 6.2**	**+1,388.5**	**+ 19.0**
Köp 1:a halvåret 1931								
Fastigheter med:								
1. högst 25 % skog								
a. — 10 ha åker	43	635.9	601.6	547.9	+ 34.3	+ 5.7	+ 88.0	+ 16.1
b. 10— 20 » »	55	1,433.1	1,416.1	1,341.5	+ 17.0	+ 1.2	+ 91.6	+ 6.8
c. 20— 50 » »	49	1,862.0	1,871.3	1,715.4	— 9.3	— 0.5	+ 146.6	+ 8.5
d. 50—100 » »	14	1,078.9	1,077.5	992.7	+ 1.4	+ 0.1	+ 86.2	+ 8.7
e. över 100 » »	2	130.0	173.7	164.0	— 43.7	— 25.2	— 34.0	— 20.7
Samtliga i grupp 1	*163*	*5,139.9*	*5,140.2*	*4,761.5*	*— 0.3*	*— 0.0*	*+ 378.4*	*+ 7.9*
2. över 25 % skog								
a. —10 ha åker	42	727.3	618.9	556.4	+ 108.4	+ 17.5	+ 170.9	+ 30.7
b. 10—20 » »	15	330.8	280.3	257.0	+ 50.5	+ 18.0	+ 73.8	+ 28.7
c. 20—50 » »	12	569.5	628.0	490.5	— 58.5	— 9.3	+ 79.0	+ 16.1
d. över 50 » »	1	80.0	85.4	80.0	— 5.4	— 6.3	± 0.0	± 0.0
Samtliga i grupp 2	*70*	*1,707.6*	*1,612.6*	*1,383.9*	*+ 95.0*	*+ 5.9*	*+ 323.7*	*+ 23.4*
Samtliga fastigheter	**233**	**6,847.5**	**6,752.8**	**6,145.4**	**+ 94.7**	**+ 1.4**	**+ 702.1**	**+ 11.4**
Köp 2:a halvåret 1931								
Fastigheter med:								
1. högst 25 % skog								
a. — 10 ha åker	62	943.0	912.0	820.4	+ 31.0	+ 3.4	+ 122.6	+ 14.9
b. 10— 20 » »	79	1,435.3	1,428.5	1,348.1	+ 6.8	+ 0.5	+ 87.2	+ 6.5
c. 20— 50 » »	54	1,901.8	1,937.8	1,774.7	— 36.0	— 1.9	+ 127.1	+ 7.2
d. 50—100 » »	14	894.5	930.8	862.8	— 36.3	— 3.9	+ 31.7	+ 3.7
e. över 100 » »	8	1,855.5	1,851.8	1,662.7	+ 3.7	+ 0.2	+ 192.8	+ 11.6
Samtliga i grupp 1	*217*	*7,030.1*	*7,060.9*	*6,468.7*	*— 30.8*	*— 0.4*	*+ 561.4*	*+ 8.7*
2. över 25 % skog								
a. —10 ha åker	76	1,158.5	1,147.9	1,058.2	+ 10.6	+ 0.9	+ 100.3	+ 9.5
b. 10—20 » »	36	901.8	850.4	767.2	+ 51.4	+ 6.0	+ 134.6	+ 17.5
c. 20—50 » »	12	348.8	386.2	328.9	— 37.4	— 9.7	+ 19.9	+ 6.1
d. över 50 » »	7	275.6	211.5	221.6	+ 64.1	+ 30.3	+ 54.0	+ 24.4
Samtliga i grupp 2	*131*	*2 684.7*	*2,596.0*	*2,375.9*	*+ 88.7*	*+ 3.4*	*+ 308.8*	*+ 13.0*
Samtliga fastigheter	**348**	**9,714.8**	**9,656.9**	**8,844.6**	**+ 57.9**	**+ 0.6**	**+ 870.2**	**+ 9.8**

Tabell 4 (forts.). **Köpeskillingar och taxeringsvärden å under år 1932 samt första kvartalet 1933 lagfarna jordbruksfastigheter (utom släktköp och exekutiva försäljningar).** — Sammandrag för hela rikets landsbygd.

Grupper av fastigheter	Antal fastigheter	Köpeskillingar,	Taxeringsvärden år 1928,	Taxeringsvärden år 1933,	Över- eller underpris i förhållande till: 1928 års taxeringsvärden		1933 års taxeringsvärden	
		1,000 kr.	1,000 kr.	1,000 kr.	1,000 kr	%	1,000 kr.	%
Köp 1:a halvåret 1932								
Fastigheter med:								
1. högst 25 % skog								
a. — 10 ha åker	200	2,725.1	2,789.8	2,583.0	— 64.7	— 2.3	+ 142.1	+ 5.5
b. 10— 20 » »	294	5,612.2	5,616.6	5,256.0	— 4.4	— 0.1	+ 356.2	+ 6.8
c. 20— 50 » »	154	5,285.9	5,516.6	5,130.7	— 230.7	— 4.2	+ 155.2	+ 3.0
d. 50—100 » »	28	1,800.5	2,158.5	1,919.6	— 358.0	— 16.6	— 119.1	— 6.2
e. över 100 » »	13	2,218.2	2,574.2	2,252.6	— 356.0	— 13.8	— 34.4	— 1.5
Samtliga i grupp 1	*689*	*17,641.9*	*18,655.7*	*17,141.9*	*—1,013.8*	*— 5.4*	*+ 500.0*	*+ 2.9*
2. över 25 % skog								
a. —10 ha åker	155	2,209.8	2,269.4	2,059.6	— 59.6	— 2.6	+ 150.2	+ 7.3
b. 10—20 » »	68	1,423.0	1,502.5	1,352.9	— 79.5	— 5.3	+ 40.1	+ 2.9
c. 20—50 » »	25	967.3	1,106.9	929.3	— 139.6	— 12.6	+ 38.0	+ 4.1
d. över 50 » »	13	1,377.9	1,326.4	1,208.5	+ 51.5	+ 3.9	+ 169.4	+ 14.0
Samtliga i grupp 2	*261*	*5,978.0*	*6,205.2*	*5,580.3*	*— 227.2*	*— 3.7*	*+ 397.7*	*+ 7.1*
Samtliga fastigheter	**950**	**23,619.9**	**24,860.9**	**22,722.2**	**—1,241.0**	**— 5.0**	**+ 897.7**	**+ 4.0**
Köp 2:a halvåret 1932								
Fastigheter med:								
1. högst 25 % skog								
a. — 10 ha åker	80	1,087.1	1,096.3	1,045.5	— 9.2	— 0.8	+ 41.6	+ 4.0
b. 10— 20 » »	105	1,755.8	1,877.4	1,802.9	— 121.6	— 6.5	— 47.1	— 2.6
c. 20— 50 » »	50	1,917.4	2,058.3	1,879.6	— 140.9	— 6.8	+ 37.8	+ 2.0
d. 50—100 » »	14	842.2	1,089.4	861.8	— 247.2	— 22.7	— 19.6	— 2.3
e. över 100 » »	7	959.8	1,293.5	1,091.8	— 333.7	— 25.8	— 132.0	— 12.1
Samtliga i grupp 1	*256*	*6,562.3*	*7,414.9*	*6,681.6*	*— 852.6*	*— 11.5*	*— 119.3*	*— 1.8*
2. över 25 % skog								
a. —10 ha åker	92	1,291.5	1,461.6	1,316.8	— 170.1	— 11.6	— 25.3	— 1.9
b. 10—20 » »	31	526.0	590.0	544.4	— 64.0	— 10.8	— 18.4	— 3.4
c. 20—50 » »	10	676.2	745.6	594.0	— 69.4	— 9.3	+ 82.2	+ 13.8
d. över 50 » »	4	132.6	138.7	119.1	— 6.1	— 4.4	+ 13.5	+ 11.3
Samtliga i grupp 2	*137*	*2,626.3*	*2,935.9*	*2,574.3*	*— 309.6*	*— 10.5*	*+ 52.0*	*+ 2.0*
Samtliga fastigheter	**393**	**9,188.6**	**10,350.8**	**9,255.9**	**—1,162.2**	**— 11.2**	**— 67.3**	**— 0.7**
Köp 1:a kvartalet 1933								
Fastigheter med:								
1. högst 25 % skog								
a. — 10 ha åker	42	525.8	560.2	511.4	— 34.4	— 6.1	+ 14.4	+ 2.8
b. 10— 20 » »	59	1,013.0	1,092.0	1,038.4	— 79.0	— 7.2	— 25.4	— 2.4
c. 20— 50 » »	27	1,027.8	1,039.8	1,045.4	— 12.0	— 1.2	— 17.6	— 1.7
d. 50—100 » »	4	423.0	465.9	416.7	— 42.9	— 9.2	+ 6.3	+ 1.5
e. över 100 » »	1	300.1	394.4	340.0	— 94.3	— 23.9	— 39.9	— 11.7
Samtliga i grupp 1	*133*	*3,289.7*	*3,552.3*	*3,351.9*	*— 262.6*	*— 7.4*	*— 62.2*	*— 1.9*
2. över 25 % skog								
a. —10 ha åker	35	474.8	535.0	490.7	— 60.2	— 11.3	— 15.9	— 3.2
b. 10—20 » »	9	219.0	212.5	202.4	+ 6.5	+ 3.1	+ 16.6	+ 8.2
c. 20—50 » »	4	119.3	142.4	129.6	— 23.1	— 16.2	— 10.3	— 7.9
d. över 50 » »	3	430.0	567.9	486.1	— 137.9	— 24.3	— 56.1	— 11.5
Samtliga i grupp 2	*51*	*1,243.1*	*1,457.8*	*1,308.8*	*— 214.7*	*— 14.7*	*— 65.7*	*— 5.0*
Samtliga fastigheter	**184**	**4,532.8**	**5,010.1**	**4,660.7**	**— 477.3**	**— 9.5**	**— 127.9**	**— 2.7**

Tabell 5. Köpeskillingar och taxeringsvärden å under år 1932 samt första kvartalet 1933 lagfarna jordbruksfastigheter, s. k. släktköp samt exekutiva försäljningar. — Sammandrag för hela rikets landsbygd.

Tidpunkt för köpet	Antal fastigheter	Köpeskillingar,	Taxeringsvärden år 1928,	Taxeringsvärden år 1933,	Över- eller underpris i förhållande till:			
					1928 års taxeringsvärden		1933 års taxeringsvärden	
		1,000 kr.	1,000 kr.	1,000 kr	1,000 kr.	%	1,000 kr.	%
Släktköp med undantagsförmåner.								
Åren 1929 och 1930 ...	41	633.2	793.8	733.1	— 160.6	— 20.2	— 99.9	— 13.6
1:a halvåret 1931	35	555.9	659.3	651.9	— 103.4	— 15.7	— 96.0	— 14.7
2:a » 1931	70	986.3	1,296.8	1,229.2	— 310.5	— 23.9	— 242.9	— 19.8
1:a » 1932	231	3,501.9	4,599.1	4,366.3	—1,097.2	— 23.9	— 864.4	— 19.8
2:a » 1932	95	1,465.0	2,065.2	1,925.4	— 600.2	— 29.1	— 460.4	— 23.9
1:a kvartalet 1933	42	535.1	715.0	686.2	— 179.9	— 25.2	— 151.1	— 22.0
Släktköp utan undantagsförmåner.								
Åren 1929 och 1930 ...	57	1,309.4	1,500.1	1,388.0	— 290.7	— 19.4	— 78.6	— 5.7
1:a halvåret 1931	54	1,230.3	1,312.8	1,207.7	— 82.0	— 6.2	+ 22.6	+ 1.9
2:a » 1931	77	1,307.0	1,516.0	1,402.1	— 209.0	— 13.8	— 95.1	— 6.8
1:a » 1932	282	5,396.2	6,207.5	5,810.1	— 811.3	— 13.1	— 413.9	— 7.1
2:a » 1932	126	1,964.9	2,322.5	2,177.9	— 357.6	— 15.4	— 213.6	— 9.8
1:a kvartalet 1933	62	1,086.0	1,372.4	1,292.7	— 286.4	— 20.9	— 206.7	— 16.0
Exekutiva försäljningar.								
Åren 1929 och 1930 ...	13	794.6	846.0	708.0	— 51.4	— 6.1	+ 86.6	+ 12.2
1:a halvåret 1931	17	426.6	517.7	474.8	— 91.1	— 17.6	— 48.2	— 10.2
2:a » 1931	58	1,569.3	2,090.4	1,750.1	— 521.1	— 24.9	— 180.8	— 10.3
1:a » 1932	115	3,558.1	4,904.3	4,168.2	— 346.2	— 7.1	— 610.1	— 14.6
2:a » 1932	115	3,767.2	5,623.0	4,607.5	—1,855.8	— 33.0	— 840.3	— 18.2
1:a kvartalet 1933	12	546.3	767.4	649.2	— 221.1	— 28.8	— 102.9	— 15.9

Tabell 6. Köpeskillingar och taxeringsvärden å under år 1932 samt första kvartalet 1933 lagfaren annan fastighet med taxeringsvärde om minst 50,000 kronor. — Sammandrag för hela rikets landsbygd.

Tidpunkt för köpet	Antal fastigheter	Köpeskillingar,	Taxeringsvärden år 1928,	Taxeringsvärden år 1933,	Över- eller underpris i förhållande till:			
					1928 års taxeringsvärden		1933 års taxeringsvärden	
		1,000 kr.	1,000 kr.	1,000 kr.	1,000 kr.	%	1,000 kr.	%
Åren 1929 och 1930 ...	15	1,004.1	1,184.6	1,204.8	— 180.5	— 18.0	— 200.2	— 19.9
1:a halvåret 1931	8	690.0	663.8	637.4	+ 26.2	+ 3.8	+ 52.6	+ 7.6
2:a » 1931	12	1,134.4	1,163.7	1,251.5	— 29.3	— 2.6	— 117.1	— 10.3
1:a » 1932	24	1,705.5	1,868.9	1,743.3	— 163.4	— 9.6	— 37.8	— 2.2
2:a » 1932	19	1,142.0	1,308.6	1,225.2	— 166.6	— 14.6	— 83.2	— 7.3
1:a kvartalet 1933	2	115.0	108.0	103.0	+ 7.0	+ 6.1	+ 12.0	+ 10.4

Bilaga 5.

P. M.

rörande beräkning av skattepliktig förmögenhet och dess fördelning på storleksgrupper vid 1932 års utgång.

I bilaga till bolagsskatteberedningens betänkande, innehållande skattestatistiska beräkningar av fil. doktorn Tim Jansson, återfinnes å sid. 32 följande tabell, utarbetad på grundval av uppgifter från 1921 års taxering, vilka erhållits i samband med 1920 års folkräkning:

Förmögenhetsbelopp om kr.	Antal personer	Beräknad förmögenhet milj. kr.	Medelförmögenhet kr.	Förmögenhetsskatt (grundbelopp) tusental kr.	Medelskattesats ‰
högst 9,000	353,841	1.412	4,000	338	0.24
10,000— 19,000	129,014	1,767	13,700	511	0.29
20,000— 29,000	54,733	1,302	23,800	466	0.36
30,000— 49,000	43,534	1,632	37,500	699	0.43
50,000— 99,000	27,240	1,843	67,600	961	0.52
100,000— 199,000	10,433	1,422	136,000	896	0.63
200,000— 299,000	3,031	733	242,000	562	0.77
300 000— 499,000	2,228	846	380,000	760	0.90
500,000— 999,000	1,437	987	687,000	1,051	1.07
1,000,000—1,999,000	593	820	1,383,000	1,079	1.32
2,000,000—4,999,000	279	841	3,016,000	1,354	1.61
5,000,000 och högre	68	583	8,568,000	1,186	2.03
Samtliga	*626,431*	*14,188*	*22,649*	*9,863*	*0.70*

Denna tabell gäller förhållandena vid 1920 års utgång. Dess siffror äro visserligen delvis grundade på en approximativ kalkyl men torde dock få anses tämligen tillförlitliga.

Förevarande utredning avser att undersöka, i vad mån på grundval av approximativa kalkyler en motsvarande tabell kan åstadkommas avseende utgången av år 1932.

Utredningen måste omfatta i huvudsak två moment, det ena fastställande av hela det förmögenhetsbelopp, som kan antagas ingå i 1933 års taxering, det andra detta belopps fördelning på storleksgrupper.

Det må omedelbart framhållas, att inga som helst exakta nyare uppgifter till ledning för en sådan beräkning finnas, utan att endast en mycket summarisk uppskattning kan göras, vars resultat möjligen kan läggas till grund för en beräkning av den ungefärliga intäkten av skatt i en eller annan form å förmögenhet, men som eljest lärer böra användas endast med försiktighet.

Uppskattning av den skattepliktiga förmögenhetens totalsumma.

I riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1933/1934, intagen såsom bilaga till årets statsverksproposition, återfinnes å sid. 12 en tabell utvisande det beräknade utfallet av 1933 års taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt. I denna tabell beräknas den s. k. förmögenhetsdelen, d. v. s. $^1/_{60}$ av den skattepliktiga förmögenheten, till 210 miljoner kronor, motsvarande en skattepliktig förmögenhet vid 1932 års utgång av 12.6 miljarder kronor. Det låge givetvis nära till hands att utgå från denna siffra såsom given. Det må emellertid märkas, att riksräkenskapsverkets berörda kalkyl med hänsyn till sin begränsade uppgift ingalunda gör anspråk på exakthet i ifrågavarande avseende; en likartad tendens till höjning eller sänkning gör sig i regel gällande för de i det taxerade beloppet ingående olika posterna, och med hänsyn till de summariska uppskattningar, varom vid riksräkenskapsverkets beräkningar är fråga, är det av mindre betydelse, om den ena posten räknats några tiotal miljoner kronor för högt och den andra några tiotal miljoner för lågt eller tvärtom.

Nu förhåller det sig så, att grundläggande för hela den ifrågavarande beräkningsmetoden är en kalkyl, som företogs för budgetberäkningen i 1923 års statsverksproposition och som avsåg 1922 års taxering. De resultat, vartill man den gången kom, hava därefter år efter år justerats med hänsyn till taxeringsresultaten, men en allmän genomgång av hela utvecklingskedjan med därav följande revision av beräkningsmetoden har hittills ej varit behövlig. Det må i detta sammanhang erinras, att siffran för det belopp, som utgör skillnaden mellan å ena sidan inkomst av fastighet och förmögenhetsdelen och å andra sidan vissa av de allmänna avdragen, såvitt angår t. o. m. år 1932, med tämlig exakthet kan erhållas ur statistiken över skattetaxeringarna, att beträffande de allmänna avdragen viss grund för en noggrannare beräkning finnes, men att vid fördelning på fastighetsinkomst och förmögenhetsdel nära nog varje hållpunkt vid de årliga beräkningarna saknas. En från mera allmänna utgångspunkter verkställd granskning av de årligen gjorda kalkylerna med särskild hänsyn till förmögenhetsdelen giver emellertid vid handen, att anledning synes finnas att vid uppskattning av förmögenheten något frångå den av riksräkenskapsverket antagna siffran. I det följande skall därför en sådan granskning göras.

Vid 1923 års kalkyl (se bil. 1 till statsrådsprotokollet rörande finansplanen i 1923 års statsverksproposition) utgick man från en av de s. k. inkomstskattesakkunniga verkställd approximativ beräkning av förmögenheter i riket, vilken antogs såväl vid 1920 som vid 1922 års slut hava utgjort 15 miljarder kronor. Därvid förutsattes, att siffran vid 1921 års slut varit lägre, men att en ökning sedermera förorsakats av höjda värden vid 1922 års allmänna fastighetstaxering. En jämförelse med den här ovan återgivna tabellen utvisar, att den verkliga siffran för förmögenheten vid 1920 års utgång varit 14.2 miljarder kronor (denna siffra är erhållen direkt ur folkräkningen) och att salunda, under förutsättning att siffran vid 1922 års utgång varit densamma som vid 1920 års utgång, 1923 års kalkyl utgick från en förmögenhetssiffra vid 1922 års utgång, som var cirka 0.8 miljarder kronor för hög. Detta skulle betyda, att den beräknade förmögenhetsdelen var cirka 13 miljoner kronor för hög och — antagligen — fastighetsinkomsten ungefär lika mycket för låg. För de följande åren hava kalkyler rörande utfallet av taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt verkställts dels inom finansdeparte-

mentet, dels inom riksräkenskapsverket och dels inom statistiska centralbyrån. Vid dessa beräkningar — vilkas resultat återfinnas i bifogade tabell 1 — antogs för 1923 års utgång en förmögenhet å 14.4 miljarder kronor, en sänkning alltså med 0.6 miljarder, och därefter successivt en höjning upp till 15.6 miljarder kronor vid utgången av åren 1928, 1929 och 1930 samt slutligen åter sänkning till 13.8 miljarder kronor vid 1931 års utgång och 12.6 miljarder kronor vid 1932 års utgång. Det torde böra framhållas, att riksräkenskapsverket vid beräkning av förmögenheten vid 1930 års utgång uttalat, att uppskattningen beträffande 1929 års utgång sannolikt varit för låg, och att detta varit anledningen till att någon sänkning ej beräknats med hänsyn till 1930 års utgång. Någon mera ingående motivering rörande gjorda antaganden beträffande förmögenhetens storlek har eljest ej förebragts. Vid sänkningen av siffran för de senaste åren har hänvisats till kursförluster å aktier m. m.

Utan att uttala mig om de beräkningar, som under de särskilda åren sålunda verkställts, anser jag mig äga starkt fog för ett antagande, att förmögenhetssiffran i verkligheten företett starkare fluktuationer än dem, från vilka man utgått vid skatteberäkningarna, och att framför allt en betydligt starkare höjning än till 15.6 miljarder såsom maximum varit befogad. Redan de mycket ökade taxeringsvärdena under perioden 1920—1932 giva anledning till ett sådant antagande. Taxeringsvärdena å fastighet i riket uppgingo år 1920 till 12.6 miljarder kronor och 1932 till 19.4 miljarder kronor, en ökning alltså med ej mindre än omkring 7 miljarder kronor. Fastighet ingår som bekant i den skattepliktiga förmögenheten med taxeringsvärdet, varför nämnda stegring borde betyda en mycket stark ökning av förmögenheterna, i synnerhet som det förefaller som om för nybyggnader verkställd upplåning huvudsakligen stannat inom riket. I varje fall synas vid 1932 års utgång våra tillgodohavanden på utlandet hava varit större än våra skulder till utlandet (utländska obligationer i Sverige lärer kunna antagas uppgå till ett belopp, som med några hundratal miljoner kronor överstiger värdet av svenska obligationer i utlandet). I den mån höjningen av taxeringsvärdena motsvaras av belåning inom landet bör den vid förmögenhetsbeskattningen i huvudsak redovisas såsom tillgång (dock kan intecknad fordran i vissa fall redovisas såsom osäker fordran, vilken ej ingår i förmögenhet). Nu är emellertid att märka, att en mycket betydande del av såväl berörda summa taxeringsvärde som motsvarande utlåning ej omedelbart redovisas såsom förmögenhet hos enskilda. Aktiebolagen representerade exempelvis 1932 ett taxeringsvärde av omkring 4.5 miljarder kronor. En del av detta värde framkommer vid förmögenhetstaxeringen i form av aktievärden, och här är det utan tvivel vanligt, att blott en del av taxeringsvärdet går igen i kursvärdena. I stor utsträckning äro givetvis aktiebolagens fastigheter belånade, hos andra aktiebolag, hos bankinrättningar, hypoteksinrättningar, försäkringsföretag m. fl.; i avsevärd utsträckning ligger den som säkerhet för obligationer, vilka delvis ligga hos enskilda, delvis hos aktiebolag, delvis hos försäkringsinrättningar, sparbanker m. fl. Vad som sagts om lån å aktiebolags fastigheter gäller också i huvudsak lån å enskildas fastigheter. I många fall ligga dessa lån hos skattefria institutioner, i andra fall ligga de hos hypoteksföreningar som säkerhet för deras obligationer, vilka i sin tur ligga dels hos enskilda, dels hos skattefria institutioner, dels hos kreditinrättningar o. dyl. Även utan förmedling av obligationer o. dyl. ligga inteckningar i enskildas fastigheter ofta hos kreditinstitutioner etc. I ena som andra fallet motsvaras de i stor utsträckning av

andra personers banktillgodohavanden etc. Uppenbarligen kan det ej ifrågakomma att närmare utveckla dessa komplicerade förhållanden. Det må vara tillräckligt att fasthålla, att uppenbarligen en mycket betydande del av ökningen i fastigheternas taxeringsvärden å 7 miljarder kronor måste direkt eller indirekt hava påverkat storleken av den skattepliktiga förmögenheten i riket sedan den tidpunkt — 1920 års utgång — för vilken en säker siffra för förmögenheten är känd.

Frågan är då, i vad mån de ökade taxeringsvärdena kunna hava motvägts av andra faktorer. Till belysning framför allt av detta förhållande återgives här en tabell, upptagande de vid budgetberäkningarna antagna siffrorna för skattepliktig förmögenhet, sammanställda med ett antal sifferserier belysande olika förhållanden, som kunna antagas äga samband med fragan om förmögenhetens fluktuationer (tabell 2).

Utan att närmare ingå på de sifferserier, som i tabellen återgivits, må till vissa av dem fogas några anmärkningar.

Vad angår aktievärden, meddelas dylika värden allenast beträffande aktier å fondbörsens A-lista. Dessa värden förete med säkerhet väsentligen större fluktuationer än värdena å aktier i andra bolag, ofta av familjebolagstypen. I deklarationerna äro dessa andra aktier mycket ofta upptagna till pari oberoende av konjunkturerna. Bland aktier på A-listan upptogos tidigare även aktiebolaget Kreuger och Tolls participating debentures. Det kan antagas, att av maximisiffran för aktier på A-listan — vid 1928 års utgång — 4.7 miljarder kronor, bortåt 1.5 miljarder voro placerade i utlandet och i mycket ringa utsträckning deklarerades som förmögenhet i Sverige. Nuvarande värdet å svenska aktier i utlandet är jämförelsevis mycket obetydligt. Man lärer kunna med sannolikhet antaga, att av minskningen av värdena å aktier m. m. på A-listan ej mer än 2 miljarder kronor belöpt på i Sverige befintliga aktier. Den på skattepliktig förmögenhet i Sverige belöpande minskningen är väsentligt mindre, dels därför att åtskilliga aktier ägts av andra bolag eller av skattefria institutioner, dels i någon mån därför att åtskilliga förmögenheter sjunkit under noll och att minskning under noll ej påverkat den skattepliktiga förmögenhetens storlek. Å andra sidan bör givetvis ej förglömmas, att värdet å andra aktier än de nu ifrågavarande veterligen också minskats betydligt, om ock sannolikt med en väsentligt mindre siffra än den som gäller de börsnoterade aktierna.

Av värdet å obligationer lärer det kunna beräknas, att i runt tal en halv miljard kronor för närvarande ligger i utlandet.

Serien av uppgifter å influten arvsskatt avser t. o. m. år 1928 de belopp, som vid domstolarna under respektive år influtit för stämplar å bouppteckningar. För året 1932 angives i stället siffran för arvsskatten å de bouppteckningar, som det året blivit stämpelbelagda, oavsett om stämpeln av de skattskyldiga då betalts eller ej. För åren 1929—1930 angivas båda siffrorna. Dessa skilja sig något från varandra, men skillnaden mellan de båda serierna är ej större än att båda serierna för nu ifrågavarande ändamål kunna avläsas såsom en i huvudsak gemensam serie. Skattesatserna hava under hela perioden varit praktiskt taget desamma. Såsom av nedan meddelad utredning framgår kan det antagas, att kvarlåtenskaperna jämförelsevis likformigt fördelat sig på storleksgrupper under olika år. I varje fall kan man helt säkert av sifferseriernas allmänna tendens draga vissa slutsatser rörande förmögenheternas ändringar (därvid delvis bortseende från siffran för år 1931, vars storlek rönte inverkan av exceptionella förhållanden). Man må emellertid ej föreställa sig, att kvarlåtenskaper-

nas totala belopp varit proportionellt till arvsskatten. Av den senares progressivitet följer, att den fluktuerar mer än kvarlåtenskaperna. Belysande är i sådant avseende att emot en kvarlåtenskap år 1930 (utom giftorättsandelar) av 390 miljoner kronor svarade en skatt å 17.6 miljoner kronor, medan år 1932 mot en kvarlåtenskap å 360 miljoner kronor svarade ett skattebelopp av allenast 14.6 miljoner kronor. Medan kvarlåtenskapen sålunda minskats med mindre än 10 %, har skatten minskats med bortåt 20 %. Det är av vikt att vid bedömande av ifrågavarande sifferserie beakta dödlighetstalen för respektive år. Bouppteckningarna under åren omkring 1920 röna betydande inverkan av den stora dödligheten särskilt i spanska sjukan.

När det nu gäller att draga slutsatser av de anförda siffrorna, är det, såsom redan framhållits, tydligt, att exakta beräkningar av förmögenheternas storlek på grundval av dem äro uteslutna. Men man får av dem ett bestämt intryck att anledning funnits till väsentligt större höjningar av förmögenhetssiffrorna för vissa år än som i verkligheten ägt rum vid skatteberäkningarna. Det är möjligt, att siffran för 1922 års utgång var för hög, och det är tämligen visst att siffrorna för 1929 och 1930 års utgång varit ej obetydligt för låga. I betraktande av den omständigheten, att fastighetsvärdena företett en alltjämt fortgående stegring, kan det antagas, att den företagna sänkningen under de två sista åren med 3 miljarder kronor varit tillräcklig. Slutresultatet skulle emellertid, med utgångspunkt från att högkonjunkturens siffror varit för låga, bliva att även siffran för 1932 års utgång är för låg. Det ligger synnerligen nära till hands att sammanställa siffrorna vid å ena sidan 1922 och 1923 års utgång och å andra sidan 1932 års utgång, vid vilka tidpunkter aktiekurserna a fondbörsens A-lista nära överensstämde, därvid likväl beaktande, att fastighetstaxeringsvärdena sedan 1923 års utgång stigit med 3.6 miljarder kronor. Emellertid var den antagna siffran för förmögenhet vid 1923 års utgång måhända några hundratal miljoner kronor för hög. Den slutsatsen ligger nära till hands, att förmögenhetssiffran vid 1932 års utgång antagligen överstigit 14 miljarder kronor, utan att man vågar antaga att den uppgått till 15 miljarder kronor. Det kan i detta sammanhang beaktas, att siffran för arvsskatt under 1922 utgjorde 14.1 miljoner kronor och under 1923 allenast 12.7 miljoner kronor, men år 1932 14.6 miljoner kronor — låt vara att dessa siffror såsom förut angivits ej varit fullt jämförbara. Kvarlåtenskaperna under resp. år kunna antagas giva någon föreställning rörande förmögenheten vid årens slut. Det bör visserligen beaktas, att till grund för 1922 års bouppteckningsvärden lago fastighetstaxeringsvärden, som hänförde sig till taxering före år 1922, medan 1922 års högre taxeringsvärden lågo till grund för förmögenhetsberäkningen vid 1922 års utgång. Denna omständighet motväges dock mer än väl av den högre arvsskatten 1932 och synes därför ej tillräckligt betydelsefull för att föranleda antagandet att nyss gjorda slutsatser skulle vara att anse såsom vågade.

Det torde böra framhållas, att vissa preliminära siffror rörande förmögenhetens storlek kunnat erhållas från 1930 års folkräkning. Dessa siffror avse fem län i mellersta Sverige, nämligen Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Örebro och Västmanlands län samt städerna i samma län. En jämförelse med år 1920 giver för dessa läns vidkommande det resultat, som framgår av tabell 3.

Såsom av tabellen framgår har i städerna genomgående en betydande ökning av förmögenheterna ägt rum — tillgängliga specialsiffror utvisa för några städer sänkning, men detta är uppenbarligen undantag — å

landsbygden än ökning och än minskning. De fem undersökta länen visa en genomsnittlig ökning med 7.84 %. Då här ej ingå de största städerna, som ju representera en mycket stor del av förmögenheterna i riket (enbart de fem största städerna år 1920 mer än ¼ av hela förmögenheten i riket) och där sannolikt förmögenhetsökningen till 1930 är mest betydande, är det antagligt, att den procentuella ökningen för riket i dess helhet varit rätt mycket större, även om ökningen måhända i någon mån motväges av minskning på landsbygden i vissa län. Om det här ovan erhållna procenttalet för ökningen i de fem länen tillämpas på 1920 års siffra för riket i dess helhet, 14.2 miljarder kronor, erhålles siffran 15.3 miljarder kronor, vilken här anföres allenast som ett indicium på att här ovan gjorda antaganden ej äro osannolika.

Förmögenhetens fördelning på storleksgrupper.

Kommer så frågan om förmögenhetens fördelning å storleksgrupper. Det förhåller sig ju så, att några senare siffror än från 1920 års utgång i dylikt avseende ej finnas. Däremot förefinnas uppgifter om kvarlåtenskapernas fördelning å storleksgrupper från dels åren 1919 och 1920, sammanställda för lagberedningens räkning, dels åren 1929—1931, sammanställda för finansdepartementets räkning och i huvudsak återgivna i 1933 års proposition nr 34, dels året 1932, sammanställda för särskilda utskottets räkning (se särskild utredning). I tabellerna 4 och 5 meddelas en sammanfattning av de olika serierna, d. v. s. dels kvarlåtenskaperna för de olika åren, dels förmögenheterna vid 1920 års utgång. Tabell 4 upptager procentuellt kvarlåtenskapen respektive förmögenheten i varje storleksgrupp, medan tabell 5 upptager procenttalen för de olika storleksgrupperna kumulerade så, att för varje grupp angives det sammanlagda procenttalet för den och alla de föregående grupperna. I sammanställningarna angivas även medeltal för å ena sidan kvarlåtenskaperna åren 1919 och 1920, å andra sidan kvarlåtenskaperna åren 1929 t. o. m. 1932; dessa siffror avse att eliminera tillfälligheter, som kunnat inverka på de särskilda åren. Då gruppindelningen i de tillgängliga uppgifterna ej är genomgående lika, har det varit nödvändigt att för grupper över 200,000 kronor sammandraga tabellerna.

Såsom framgår av dessa tabeller råder i allmänhet en påfallande likformig fördelning av kvarlåtenskaperna å storleksgrupper under de olika åren. Detta gäller i stort sett även sifferserierna för åren 1919 och 1920 men däremot i mindre grad serien för 1932, vilken utvisar minskning inom de högre grupperna. Om man bortser från den lägsta gruppen, råder en tydlig överensstämmelse även med siffrorna för förmögenheten vid 1920 års utgång. Ej minst finnes en tämligen god kongruens i avseende å siffrorna för kvarlåtenskaper under den senaste fyraårsperioden och nämnda siffror för förmögenheten. Att siffrorna för kvarlåtenskapernas fördelning under de senaste åren skola något så när överensstämma med siffrorna för förmögenheternas nuvarande fördelning, är också i och för sig sannolikt. Dock får man ej förbise, att flera dödsfall i genomsnitt inträffa inom de äldre årsklasserna, vilka ofta hava något större förmögenhet. I förbigående må anmärkas, att erfarenheterna från Stockholm, varest dödsbobehållningarna metodiskt jämföras med deklarationernas förmögenhetsuppgifter, i stort sett lära visa en så god överensstämmelse mellan förmögenhetstaxeringen och bouppteckningsvärderingen, att anledning till efterbeskattning av förmögenhet endast sällan föreligger.

Nu förhåller det sig, såsom nyss anförts, så, att 1932 års siffror visa en minskning inom de högre förmögenhetsgrupperna. Sammanställes detta förhållande med de osedvanligt höga siffrorna i motsvarande grupper för år 1931, kan man emellertid ej helt komma ifrån att möjligen tillfälliga förhållanden i sin mån medverkat till att en sådan minskning kommit till synes. Det finnes knappast tillräcklig anledning antaga, att de största förmögenheterna i allmänhet *relativt sett* minskats *så* avsevärt mycket mer än de övriga som 1932 års siffror närmast giva vid handen. Det synes ej oberättigat att alltjämt fästa rätt stort avseende vid medelsiffrorna för de senaste fyra åren, vilka ju också i sin mån påverkas av 1932 års exceptionella siffror. Tänker man sig nu den lägsta gruppen av kvarlåtenskaper reducerad med hänsyn till att däri inräknas lösören o. dyl., så blir överensstämmelsen mellan kvarlåtenskapernas fördelning under åren 1929—1932 och förmögenheternas fördelning 1920 än tydligare. Detta skulle, såsom förut antytts, kunna antagas betyda, att de stora förmögenheterna 1932 vid förmögenhetstaxeringen betytt relativt sett något mindre än 1920. Man lärer det oaktat ej kunna komma längre än att stanna vid en mera allmänt hållen slutsats att någon tydlig tendens till ändring av förmögenhetsfördelningen mellan 1920 och 1932 ej kan påvisas.

Slutsatser.

Vad angår summa skattepliktig förmögenhet vid 1932 års utgång har jag i det föregående kommit till det resultatet, att denna kan antagas hava överstigit 14 miljarder kronor men ej torde böra antagas hava uppgått till 15 miljarder kronor. Vid det förhållande att den proportionella fördelningen ej kan anses hava påtagligt avvikit från 1920 års siffra, 14.2 miljarder kronor, ligger det sålunda nära till hands att överhuvudtaget hänvisa till tabellen för nämnda år såsom sannolikt med tillräcklig noggrannhet utvisande den ungefärliga fördelningen av förmögenheterna vid 1932 års utgång. Vilka siffror man än utgår från beträffande sistnämnda år, måste en viss felmarginal antagas. Därför synes man vid eventuella kalkyler rörande förmögenhetsbeskattningen i Sverige lämpligen kunna utgå från ovanberörda tabell och förutsätta, att det resultat som på grund därav kan erhållas kan vara behäftat med visst fel. Med hänsyn till den tendens till minskning av de större förmögenheterna, som kan utläsas av 1932 års kvarlåtenskaper, synes det vara anledning att något minska sådana på grundval av tabellen erhållna siffror, som röna särskild inverkan av de högre förmögenhetsskikten.

Stockholm den 9 maj 1933.

Carl W. U. Kuylenstierna.

Tabell 1, utvisande beräkningar angående taxeringarna till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åren 1922—1933 enligt statsverkspropositionerna.

	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933 (samtliga siffror uppskatt.)
Inkomst av fastighet:												
1. Jordbruksfastighet	541.1	417.5	413.1	411.8	435.2	446.6	454.4	442.0	434.6	413.9		
2. Annan fastighet	202.6	190.0	175.0	195.6	207.6	211.8	224.3	276.0	288.0	300.0		
Summa	743.7	607.5	588.1	606.9	642.8	658.4	678.7	718.0	722.6	713.9	634.6	595.0
Inkomst av rörelse m. m.	893.7	785.6	830.0	832.6	861.5	885.7	933.8	908.0	1,009.7	953.8	775.4	660.0
Inkomst av tjänst m. m.	4,030.3	3,334.1	3,269.0	3,385.4	3,461.4	3,539.8	3,602.8	3,770.8	3,992.9	4,093.9	3,973.1	3,650.0
Inkomst av kapital	557.0	382.6	385.2	419.2	433.2	449.7	481.5	427.2	443.2	465.0	419.6	335.0
Summa uppskattad inkomst	*6,224.7*	*5,109.8*	*5,072.3*	*5,244.1*	*5,398.9*	*5,533.6*	*5,696.8*	*5,824.0*	*6,168.4*	*6,226.6*	*5,802.7*	*5,240.0*
Avdrag:												
1. Allmänna avdrag vid taxeringen till kommunal inkomstskatt	272.6	218.8	221.3	229.6	238.2	242.6	246.4	166.4	174.9	183.0	192.7	204.0
2. För allmänna skatter	510.0	500.0	345.0	296.0	300.0	325.0	337.0	353.0	369.0	373.0	383.1	362.0
3. Övriga vid taxeringen till kommunal inkomstskatt ej åtnjutna avdrag	50.0	45.0	45.0	40.0	40.0	40.0	40.0	20.0	20.0	20.0	27.0	30.0
Summa avdrag	*832.6*	*763.8*	*611.3*	*565.6*	*578.2*	*607.6*	*623.4*	*539.4*	*563.9*	*576.0*	*602.8*	*596.0*
Taxerad inkomst	**5,392.1**	**4,346.0**	**4,461.0**	**4,678.5**	**4,820.7**	**4,926.0**	**5,073.4**	**5,284.6**	**5,604.5**	**5,650.6**	**5,199.9**	**4,644.0**
1/60 av den skattepliktiga förmögenheten	**225.0**	**250.0**	**240.0**	**240.0**	**247.0**	**250.0**	**255.0**	**260.0**	**260.0**	**260.0**	**230.0**	**210.0**
Till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerat belopp	5,617.1	4,596.0	4,701.0	4,918.5	5,067.7	5,176.0	5,328.4	5,544.6	5,864.5	5,910.6	5,429.9	4,854.0
Utnyttjade ortsavdrag	—	2,583.1	2,635.4	2,726,6	2,782.0	2,827.6	2,867.1	2,853.8	2,944.2	2,975.0	2,870.8	2,600.0
Beskattningsbart belopp	—	**2,012.9**	**2,065.6**	**2,191.9**	**2,285.7**	**2,348.4**	**2,461.3**	**2,691.3**	**2,920.3**	**2,935.6**	**2,559.1**	**2,254.0**

Tabell 2, utvisande den beräknade skattepliktiga förmögenheten enligt de för statsverkspropositionerna verkställda uppskattningar, jämte uppgifter rörande förhållanden, som kunna belysa dessa uppskattningars riktighet.

	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932
Vid budgetberäkningarna uppskattad skattepliktig förmögenhet vid resp. års utgång (siffran vid 1920 års utgång från folkräkningen), miljarder kr.	14.2	13.5	15.0	14.4	14.4	14.8	15.0	15.3	15.6	15.6	15.6	13.8	12.6
Taxeringsvärden å skattepliktig fastighet vid resp. års utgång, miljarder kr.:													
jordbruksfastighet	5.6	6.1	6.5	6.5	6.5	6.5	6.5	6.5	6.5	6.5	6.5	6.5	6.5
annan fastighet	7.0	7.5	9.0	9.3	9.5	9.8	10.0	10.3	11.3	11.6	12.0	12.5	12.9
Summa	*12.6*	*13.6*	*15.5*	*15.8*	*16.0*	*16.3*	*16.5*	*16.8*	*17.8*	*18.1*	*18.5*	*19.0*	*19.4*
Affärsbankernas inlåningsräkningar vid utgången av resp. år, miljarder kr.	5.1	4.9	4.3	3.9	3.7	3.5	3.5	3.5	3.4	3.5	3.6	3.6	3.6
Insättarbehållning i enskilda sparbanker vid utgången av resp. år, miljarder kr.	2.0	2.1	2.2	2.4	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.0	3.1	3.1
Insättarbehållning i postsparbanken vid utgången av resp. år, miljarder kr.	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.4	0.4
Effektiva beloppet av å Stockholms fondbörs' A-lista noterade aktier vid utgången av resp. år, miljarder kr.	2.7	2.1	1.7	1.7	2.1	2.3	2.5	3.0	4.7	4.5	4.2	2.4	1.4
(Motsvarande nominella belopp)	(1.9)	(1.9)	(1.8)	(1.9)	(1.8)	(1.7)	(1.6)	(1.6)	(1.9)	(2.1)	(2.2)	(2.3)	(1.7)
Sammanlagda oamorterade beloppen av svenska obligationer enligt Svensk Obligationsbok vid utgången av resp. år, miljarder kr.	—	4.1	—	—	4.6	—	—	4.8	—	—	—	4.9	—
Genom domstolarna influten arvsskatt resp. år, miljoner kr.	15.8	16.9	14.1	12.7	15.1	15.5	15.1	15.1	16.7	17.7	17.3	20.9	—
Uträknad arvsskatt för vid domstolarna stämpelbelagda bouppteckningar resp. år, miljoner kr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17.7	17.6	20.8	14.6
Kvarlåtenskap (giftorättsandelar ej inbegripna) enligt resp. år stämpelbelagda bouppteckningar, miljoner kr.	342.4	—	—	—	—	—	—	—	—	404.5	390.0	450.0	362.7
Antal döda på 1,000 av medelfolkmängden resp. år	13.30	12.40	12.79	11.41	11.96	11.78	11.77	12.70	12.02	12.19	11.70	12.52	—

Tabell 3. Preliminära siffror från 1930 års folkräkning rörande förmögenhetens storlek vid 1930 års utgång i nedan angivna län, jämförda med motsvarande siffror från 1920 års folkräkning.

Län	1920 1,000-tal kronor			1930 1,000-tal kronor			Ökning resp. minskning 1930 i % av 1920 års siffror		
	Landsbygd	Städer	Summa	Landsbygd	Städer	Summa	Landsbygd	Städer	Summa
Stockholms[1] ...	557,553	165,830	723,383	562,918	301,010	863,928	+ 0.96	+ 81.52	+ 19.48
Uppsala	204,319	138,650	342,969	179,983	159,100	339,083	— 11.91	+ 14.75	— 1.13
Södermanlands	309,637	130,782	440,419	326,969	144,966	471,935	+ 5.60	+ 10.85	+ 7.16
Örebro	324,382	127,148	451,530	316,671	155,916	472,587	— 2.38	+ 22.63	+ 4.66
Västmanlands	219,962	107,000	326,962	210,015	106,837	316,852	— 4.52	— 0.15	— 3.09
Summa	1,615,853	669,410	2,285,263	1,596,556	867,829	2,464,385	— 1.19	+ 29.64	+ 7.84

Tabell 4, utvisande kvarlåtenskapens respektive förmögenhetens fördelning på storleksgrupper för angivna år i procent av hela kvarlåtenskapen respektive förmögenheten.[2]

Storleksgrupper	1919 %	1920 %	Medeltal 1919—1920 %	1929 %	1930 %	1931 %	1932 %	Medeltal 1929—1932 %	Förmögenhet 31/12 1920 %
0— 9,900	20.26	21.96	20.97	15.37	15.39	15.16	17.21	15.73	9.95
10,000— 20,000	10.88	12.00	11.33	12.75	12.63	12.32	14.59	13.01	12.45
20,000— 30,000	6.41	7.25	6.77	8.08	7.64	7.62	8.44	7.93	9.18
30,000— 50,000	7.50	7.25	7.39	9.59	9.08	8.91	10.93	9.58	11.50
50,000— 100,000	8.78	9.88	9.23	11.48	11.67	10.38	12.57	11.47	12.99
100,000— 200,000	9.01	7.86	8.53	10.34	9.78	8.33	10.68	9.71	10.02
200,000—1,000,000	17.21	14.46	16.04	20.74	20.93	15.19	16.59	18.30	18.09
1,000,000—	20.00	19.39	19.74	11.65	12.88	22.09	8.99	14.27	15.82
Summa	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Tabell 5, utvisande kvarlåtenskapens respektive förmögenhetens fördelning på storleksgrupper för angivna år i procent av hela kvarlåtenskapen respektive förmögenheten med procenttalen kumulerade för samtliga storleksgrupper t. o. m. det angivna gränsbeloppet.[2]

Storleksgrupper	1919 %	1920 %	Medeltal 1919—1920 %	1929 %	1930 %	1931 %	1932 %	Medeltal 1929—1932 %	Förmögenhet 31/12 1920 %
0— 9,900	20.26	21.96	20.97	15.37	15.39	15.16	17.21	15.73	9.95
0— 20,000	31.09	33.96	32.30	28.12	28.02	27.48	31.80	28.74	22.40
0— 30,000	37.50	41.21	39.07	36.20	35.66	35.10	40.24	36.67	31.58
0— 50,000	45.00	48.46	46.46	45.79	44.74	44.01	51.17	46.25	43.08
0— 100,000	53.78	58.29	55.69	57.27	56.41	54.39	63.74	57.72	56.07
0— 200,000	62.79	66.15	64.22	67.61	66.19	62.72	74.42	67.43	66.09
0—1,000,000	80.00	80.61	80.26	88.35	87.12	77.91	91.01	85.73	84.18
Samtliga grupper...	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

[1] Sundbyberg och Lidingö hava överflyttats från landsbygd till städer under perioden.
[2] Samtliga kolumner utom den sista avse kvarlåtenskap.

Bilaga 6.

P. M.

med redogörelse för undersökning angående under senare år inträdda ändringar i jordbrukarnas inkomst- och förmögenhetsförhållanden.

Efter hemställan av riksdagens särskilda utskott har Kungl. Maj:t genom beslut den 31 mars 1933 uppdragit åt underteeknad att verkställa undersökning angående under senare år inträdda ändringar i jordbrukarnas förmögenhetsförhållanden samt angående jordbrukets räntabilitet inom vissa kommuner i riket. Undersökningen, som borde företagas på grundval av självdeklarationer och andra handlingar, avseende 1929 och 1932 års taxeringar, skulle omfatta följande tjugufyra kommuner, nämligen

inom Östergötlands län:
Bjälbo, Örberga, Svanshals, Lillkyrka, Skeda och Kuddby;
inom Malmöhus län:
Hemmesdynge, Önnarp, Bösarp. Vellinge, Asmundtorp, Björka och Norra Rörum;
inom Skaraborgs län:
Hällum, Söne, Hovby, Medelplana och Saleby;
inom Västmanlands län:
Björskog, Medåker och Dingtuna;
inom Gävleborgs län:
Järbo och Årsunda; samt
inom Västerbottens län:
Lövånger.

Tillika förordnade Kungl. Maj:t med stöd av 56 § 1 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928, att i sagda författningsrum omförmälda deklarationer och andra handlingar, avseende 1929 och 1932 års taxeringar, skulle beträffande nämnda kommuner utlämnas till underteeknad för berörda statistiska bearbetning.

Ifrågavarande undersökning utgör delvis en fortsättning av en av 1930 års riksdags särskilda utskott föranstaltad undersökning angående skattebelastningen å olika slag av jordbruk inom skilda delar av landet, vilken undersökning grundade sig på 1929 års taxeringsmaterial för samma tjugufyra kommuner, varom nu är fråga. Sistnämnda undersökning, därom redogörelse återfinnes i förenämnda särskilda utskotts utlåtande nr 2 sid. 182 ff., åsyftade visserligen i första hand att belysa beskattningen av jordbruk och jordbruksinkomst, men meddelade i sammanhang därmed vissa uppgifter rörande jordbrukarnas inkomst- och förmögenhetsförhållanden. En undersökning rörande förskjutningarna

under senare år härutinnan har fördenskull ansetts böra lämpligen företagas med utgångspunkt från den år 1930 vidtagna undersökningen, då därigenom denna utrednings resultat kunna i viss utsträckning utnyttjas för belysning av de förhållanden, varom nu är fråga.

Förutom 1929 års taxering avser förevarande undersökning taxeringen år 1932. Undersökningen erhåller sålunda formen av en jämförelse mellan åren 1931 och 1928 i fråga om jordbrukarnas inkomst- och förmögenhetsförhållanden. Av nämnda år betecknar 1928 ett jämförelsevis gott år för jordbruket, medan år 1931 de ekonomiska konjunkturerna för denna näringsgren som bekant voro ogynnsamma.

Ehuru resultaten av den tidigare bearbetningen av 1929 års taxeringsmaterial kunnat utnyttjas vid ifrågavarande undersökning, har nämnda taxeringsmaterial, d. v. s. de för berörda års taxering för inkomst och förmögenhet avlämnade deklarationer och andra handlingar ävensom samma års fastighets- och inkomstlängder måst i sin helhet ånyo genomgås. Beträffande 1932 års taxering har motsvarande material legat till grund för undersökningen. Rörande jordbruksfastighets areal m. m. har i en del fall komplettering måst ske med uppgifter i 1928 års fastighetslängder.

Givet är, att vissa brister och ojämnheter vidlåda det material, varpå undersökningen baserar sig. Någon gång har från bearbetningen måst uteslutas skattskyldig, för vilken otillräckliga eller uppenbart felaktiga uppgifter förelegat. I allmänhet har emellertid materialet måst tagas för gott i befintligt skick. Därest beskattningsnämnd avvikit från i deklaration lämnade uppgifter, har beskattningsnämndens beräkning lagts till grund för statistiken.

De kommuner, utredningen avser, äro, enligt vad redan uttalades i redogörelsen för 1930 års undersökning, typiska jordbrukskommuner, belägna inom representativa bygder i Skåne, i Östergötland och Västergötland, i Mälardalen, i Gästrikland och i Västerbottens kustland. De flesta kommunerna äro små, och har valet av desamma skett med tanke på att erhålla i görligaste mån enhetligt jämförelsematerial och att tillika hålla detta inom måttliga gränser. Vissa allmänna uppgifter angående kommunerna i fråga lämnas i omstående tabell.

Rörande sättet för undersökningens genomförande må anföras följande.

De undersökningsresultat rörande 1929 års taxering, som framkommit vid 1930 års utredning, hava huvudsakligen utnyttjats i *tabell 1*. Nämnda tabell angiver beträffande ifrågavarande kommuner jordbruksfastigheternas storlek och avkastning ävensom jordbrukarnas skulder, behållna förmögenhet och till kommunal inkomstskatt taxerade inkomst enligt 1932 och 1929 års taxeringar. Samtliga siffror rörande sistnämnda års taxering äro hämtade ur redogörelsen för förenämnda undersökning. I motsats till tabellerna 2—4, som omfatta blott de jordbruk, vilka under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare och brukare, avser ifrågavarande tabell *alla* jordbrukare i kommunen respektive år. Uteslutits hava dock sådana icke-deklaranter, beträffande vilka vederbörande nämnd ej verkställt uppskattning av förmögenheten. Personer, som icke varit mantalsskrivna i kommunen i fråga, samt andra skattskyldiga än fysiska personer och oskiftade stärbhus (sasom aktiebolag, kyrkoråd m. fl.) hava ej heller medtagits.

Kommuner	Folkmängd den 1 jan. 1929	Folkmängd den 1 jan. 1932	Vid jordbruksräkningen år 1927 areal land, hektar åker	skogsmark	äng o. övrig mark	summa	antal husdjur hästar	nöt	får	svin	höns	antal brukningsdelar
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Östergötlands län.												
Bjälbo (Göstrings hd)	717	707	1,802	74	343	2,21	241	973	58	422	1,881	73
Örberga (Dals hd) ...	656	653	1,654	17	277	1,94	214	834	17	273	1,336	43
Svanshals (Lysings hd)	950	9	1,946	538	543	3,027	234	1,211	110	371	2,318	54
Lillkyrka (Åkerbo hd)	166	15	313	29	331	67	54	264	32	47	378	17
Skeda (Hanekinds hd)	1,422	1,397	2,540	2,865	1,767	7,17-	406	1,903	406	509	3,515	156
Kuddby (Björkekinds hd)	1,218	1,16	2,663	1,687	815	5,165	374	1,710	183	348	2,516	96
Malmöhus län.												
Hemmesdynge (Vemmenhögs hd)	401	400	807	—	61		156	959	14	711	1,770	37
Önnarp (d:o)	374	355	514	—	42	556	99	374	9	606	1,573	53
Bösarp (Skytts hd) ...	560	517	1,401	—	43	1,444	237	924	18	1,018	3,219	76
Vellinge (d:o)	1,653	1,7	1,376	—	218	1,594	258	1,029	30	788	4,417	104
Asmundtorp (Rönnebergs hd).....	1,268	1,	1,997	6	207	2,21	370	1,445	86	1,220	4,055	93
Björka (Färs hd)	178	1	269	464	247	9	31	145	20	100	454	22
Norra Rörum (Frosta hd)	928	9	1,172	4,367	1,088	6,627	270	1,029	175	1,060	3,696	138
Skaraborgs län.												
Hällum (Barne hd) ...	278	27	982	—	162	1,1	105	458	93	199	812	33
Söne (Kållands hd) ...	469	47	803	398	560	1,761	153	585	129	338	2,033	67
Hovby (Kinnefjärdings hd)	616	601	1,391	50	140	1,581	178	848	78	294	2,521	85
Medelplana (Kinne hd)	1,009	1,006	781	1,091	393	2,265	115	556	45	175	856	49
Saleby (Skånings hd)	1,352	1,302	3,605	32	333	3,97	558	1,961	378	874	5,693	183
Västmanlands län.												
Björskog (Åkerbo hd)	1,451	1,44	3,403	1,196	480	5,07	393	1,778	14	363	2,217	104
Medåker (d:o).....	1,164	1,06	2,371	3,377	420	6,1	279	1,285	23	330	1,907	150
Dingtuna (Tuhundra hd)	1,744	1,71	4,103	2,893	913	7,	556	2,196	126	655	3,607	169
Gävleborgs län.												
Järbo (Gästr. l:s v. tlg)	2,334	2,	1,907	8,983	3,220	14,11	305	1,870	651	317	1,487	316
Årsunda (Gästr. l:s ö. tlg)	2,128	2,129	2,810	12,629	4,441	19,	384	1,936	481	353	1,593	300
Västerbottens län.												
Lövånger (Nysätra tlg)	4,619	4,612	4,965	30,930	16,030	51,92	698	3,828	1,753	658	793	800

I tabellen har skilts mellan ägare och brukare av jordbruksfastighet. Kategorien »ägare» inbegriper både den ägare, som själv brukar sin fastighet, och den, som utarrenderar densamma.

Även om de i tabell 1 meddelade uppgifterna i viss grad belysa förskjutningarna rörande jordbrukarnas inkomst- och förmögenhetsförhållanden vid 1932 års taxering i jämförelse med 1929 års taxering, måste dock i åtskilliga fall sammanställningen i fråga giva mindre riktiga resultat, enär — som nämnts — i tabellen medräknats var och en som respektive år idkat jordbruk i kommunen, oavsett om så varit fallet båda åren. En noggrann undersökning rörande förskjutningarna i berörda avseende under senare år måste emellertid hänföra sig till jordbruk, som hela tiden innehafts av samma person. Utöver den jämförelse, som vidtagits i tabell 1, hava därför sammanställts uppgifter rörande de jordbruk, som under tiden 1928—1931 innehafts av samma ägare eller brukare. Berörda, synnerligen detaljerade sammanställningar hava bland annat med hänsyn till sin vidlyftighet ansetts icke böra i sin helhet publiceras, men återgivas de huvudsakliga i desamma förekommande uppgifterna i *tabellerna 2—4*. Nämnda tabeller avse alltså de personer, som under angivna tid ägt och brukat eller ock enbart ägt eller enbart brukat samma jordbruksfastighet. Till mera oväsentliga avvikelser rörande brukningsförhållandena har dock ej tagits hänsyn, såsom om något mindre område frånsålts eller dylikt. Vissa fall, där en jämförelse förryckes av erhållet arv eller dylikt, hava uteslutits. Tabellerna gälla blott de jordbrukare, som avgivit självdeklaration. Personer, som icke varit mantalsskrivna i kommunen, liksom andra skattskyldiga än fysiska personer och oskifta dödsbon hava uteslutits. Anmärkas må, att i vissa fall fråga blir om en något annan tidsperiod än 1928—1931, nämligen då deklaration hänför sig till räkenskapsår, som icke sammanfaller med kalenderår.

Tabell 2 avser att belysa förskjutningarna i jordbrukets inkomstförhållanden under ifrågavarande tid. I tabellen har skilts emellan ägare med fastigheten under eget bruk (A), ägare med fastigheten utarrenderad (B) samt brukare (C). Därjämte hava jordbrukarna i förstnämnda och sistnämnda kategori fördelats i fem grupper efter åkerarealens storlek, nämligen

grupp	I	åkerareal			t. o. m.	5	hektar
»	II	»	över	5	t. o. m.	10	»
»	III	»	»	10	t. o. m.	30	»
»	IV	»	»	30	t. o. m.	50	»
»	V	»	»			50	» .

Full motsvarighet förefinnes i allmänhet icke mellan ägare, som utarrendera sin fastighet, och brukare, beroende bland annat på att, i enlighet med vad angivits, vissa skattskyldiga uteslutits vid undersökningen eller att jordbrukare, som hänförts till kategorien »ägare med fastigheten under eget bruk», delvis kunna utarrendera sin jord. Tabellen upptager bland annat jordbruksfastighets åkerareal och taxeringsvärde, varjämte i syfte att utmärka i vad mån å fastigheterna i fråga finnes skog angivits sammanlagda beloppet av skogsmarksvärde och skogsvärde i absoluta tal samt i procent av hela taxeringsvärdet. Uppgifterna om åkerareal äro hämtade från deklarationerna, vilka dock, där så varit erforderligt, kompletterats med uppgifter från 1928 års fastighetslängder. Siffrorna rörande jordbruksfastighets taxeringsvärde hava erhållits ur fastighetslängderna. Av tabellen framgår vidare nettointäkten av olika

förvärvskällor enligt 1932 och 1929 års taxeringar. Vid beräkning av nettointäktens storlek för respektive grupper har hänsyn även tagits till underskott, där dylikt förekommit. Vissa speciella uppgifter lämnas angående nettointäkten av jordbruksfastighet, därvid bland annat närmare undersökts vilka förskjutningar inträtt i fråga om dylik intäkt dels för respektive grupp i dess helhet, dels i viss utsträckning för jordbrukarna inom varje grupp.

Uppgifter lämnas slutligen beträffande den till kommunal inkomstskatt taxerade inkomsten.

Tabellerna 3 och *4* lämna material för bedömande av jordbrukarnas förmögenhetsförhållanden. I de tryckta tabellerna har med hänsyn till förmögenhetsuppgifternas konfidentiella natur siffror rörande de särskilda arealgrupperna uteslutits, utom såvitt angår resultaten för de olika landsdelarna, beträffande vilka emellertid av liknande hänsyn ett par sammanslagningar måst göras.

Tabell 3 upptager förmögenheten i absoluta tal, därvid särskilt redovisas olika slag av tillgångar, ävensom sammanlagda beloppen av tillgångar och av skulder. Observeras kan, att skillnaden mellan tillgångar och skulder icke alltid är lika med den angivna siffran för behållningen, beroende på att för de fall, då skulder överstiga tillgångar, vid beräkning av behållningen hänsyn icke tagits till överskjutande beloppet. Värdesiffrorna rörande i förmögenheten ingående jordbruksfastighet överensstämma, vad bland annat ägare med fastigheten under eget bruk angår, icke alltid med siffrorna i tabell 2 beträffande jordbruksfastighets taxeringsvärde, beroende på att sistnämnda siffror avse även sådan fastighet eller del av fastighet, som vederbörande brukar men icke äger.

Tabellen angiver tillika antalet hästar, nöt, får, svin och höns. Siffrorna äro hämtade från uppgifterna i jordbruksbilagan rörande kreatursbesättningens storlek och avse sålunda antalet kreatur i medeltal år 1931 respektive år 1928. Därest dylika uppgifter saknats, hava motsvarande uppgifter för förmögenhetsberäkningen lagts till grund. Ifrågavarande siffror, som icke kunna göra anspråk på full tillförlitlighet, äro bland annat i det avseendet av intresse, att de belysa i vad mån förskjutningarna i värdet av levande inventarier äro att hänföra till förändringar i kreatursstockens storlek.

Tabell 4 avser att närmare belysa förskjutningarna i förmögenheten vid 1932 års taxering i jämförelse med 1929 års taxering. Därvid har angivits icke blott vilka förändringar inträtt för respektive kategori i dess helhet utan även till någon del de olikheter, som kunna förefinnas emellan jordbrukarna i en och samma grupp.

Vid tabellernas utnyttjande bör iakttagas, att vissa kommuner kunna förete egendomligheter, som göra, att man med särskild försiktighet måste behandla de siffror som avse nämnda kommuner. Inom Medelplana kommun representera ett par skattskyldiga en mycket stor del av inkomsten och förmögenheten. Vid 1930 års undersökning saknades förmögenhetsuppgifter beträffande en mycket betydande skattskyldig i nämnda kommun. Beträffande denna kommun komma därför förskjutningar till synes, som ej motsvara verkliga förhållandena. I Björka kommun äges omkring hälften av jordbruksfastigheten av i annan kommun bosatt person, som ej deklarerat förmögenhet i Björka. Även andra kommuner

kunna förete vissa egendomligheter, om vilka kan erhållas en viss föreställning genom studium av specialuppgifter i de olika tabellerna.

Vad härefter angår *resultatet* av utredningen måste helt allmänt varnas för att av densamma draga alltför långt gående slutsatser. Materialet är begränsat och i vissa avseenden bristfälligt, beroende på dåliga deklarationer o. dyl., men allmänna slutsatser torde dock kunna dragas av detsamma, då tendensen i stor utsträckning är likartad.

Tabell 1 kan knappast anses giva en representativ jämförelse mellan åren 1928 och 1931, då antalet deklaranter för de båda åren varit väsentligen olika och avgångna eller nytillkomna beskattningsföremål kunna utöva en betydande inverkan på siffrorna. Såsom exempel må hänvisas till siffran för behållen förmögenhet i Medelplana, som höjts från 1.4 till 2.9 miljoner kronor på grund av att vissa uppgifter vid 1930 års undersökning saknades rörande 1928 års förhållanden, medan sådana nu finnas tillgängliga för år 1931. Denna siffra påverkar i sådan grad totalsiffran för kommunerna i Svealand och Götaland, att denna utvisar en ökad behållen förmögenhet, under det att utan nämnda siffra resultatet skulle blivit en minskning. Att såväl skulder i procent av jordbruksfastighetens taxeringsvärde som behållen förmögenhet i procent av nämnda värde väsentligt växlar i de olika kommunerna visa kolumnerna 12 och 13 i tabell 1. Siffrorna förete i sådant avseende i huvudsak likartad tendens åren 1928 och 1931. När det åter gäller att få fram jämförelsen mellan dessa båda år, äro de följande tabellerna av väsentligt större värde.

Tabell 2 innehåller, såsom av det förut anförda framgår, uppgifter rörande samma skattskyldiga åren 1931 och 1928. Uppgifter från 1932 års respektive 1929 års taxeringar rörande nettointäkten av jordbruksfastighet i procent av fastighetens taxeringsvärde för dels ägare med fastigheten under eget bruk, dels brukare framgå av följande sammanställning:

		Ägare		Brukare				Ägare		Brukare	
		1932	1929	1932	1929			1932	1929	1932	1929
Bjälbo	Ögl. l.	2.6	4.2	2.2	3.1	Norra Rörum	Mlm. l.	6.7	9.4	4.3	2.2
Örberga	»	3.6	4.7	1.4	1.9	Hällum	Skarab. l.	5.6	6.0	2.8	3.6
Svanshals	»	1.5	2.8	1.8	4.0	Söne	»	4.8	7.3	4.6	6.1
Lillkyrka	»	3.7	7.3	0.3	2.4	Hovby	»	5.4	7.2	4.8	5.0
Skeda	»	4.1	4.8	3.4	2.7	Medelplana	»	— 2.6	3.2	4.4	3.9
Kuddby	»	1.2	2.4	2.8	3.0	Saleby	»	7.2	8.7	4.2	5.2
Hemmesdynge	Mlm. l.	1.2	3.0	0.9	3.6	Björskog	Västm. l.	4.6	5.2	5.6	6.3
Önnarp	»	2.1	3.3	— 0.2	0.9	Medåker	»	7.5	8.6	7.0	6.1
Bösarp	»	1.8	4.7	0.8	1.5	Dingtuna	»	5.1	5.9	4.6	4.9
Vellinge	»	2.5	4.7	1.4	2.3	Järbo	Gävleb. l.	6.7	9.8	7.7	7.3
Asmundtorp	»	2.1	2.3	1.1	1.6	Årsunda	»	3.4	4.3	4.6	6.9
Björka	»	6.4	6.0	3.5	5.0	Lövånger	Västerb. l.	11.8	17.0	14.6	12.6

Av denna sammanställning framgår att jordbruksfastighetens räntabilitet är beträffande såväl ägare som brukare väsentligen sämre i de undersökta kommunerna i allmänhet i Östergötlands och Malmöhus län än i övriga kommuner.

Att den genomsnittliga räntabiliteten för såväl ägare som brukare sjunkit från 1928 till 1931 framgår jämväl av nämnda sammanställning men framgår med än större tydlighet av följande tabell, som visar den pro-

centuella förskjutningen av nettointäkten av jordbruksfastighet mellan de båda åren samt tillika motsvarande förskjutning i fråga om intäkter av samtliga förvärvskällor:

	Intäkt av jordbruksfastighet %	Intäkt av samtliga förvärvskällor %		Intäkt av jordbruksfastighet %	Intäkt av samtliga förvärvskällor %
Bjälbo	— 35.4	— 28.0	Norra Rörum	— 27.2	— 14.2
Örberga	— 9.8	— 2.5	Hällum	— 9.5	— 8.1
Svanshals	— 32.3	— 28.3	Söne	— 31.0	— 26.0
Lillkyrka	— 55.6	— 46.1	Hovby	— 19.6	— 4.1
Skeda	+ 0.3	— 3.1	Medelplana	— 128.2	— 32.9
Kuddby	— 31.4	— 28.9	Saleby	— 21.0	— 18.8
Hemmesdynge	— 62.4	— 53.4	Björskog	— 11.4	— 8.7
Önnarp	— 46.9	— 31.0	Medåker	— 7.9	— 4.6
Bösarp	— 55.9	— 44.3	Dingtuna	— 11.6	— 12.4
Vellinge	— 36.9	— 29.3	Järbo	— 31.1	— 27.0
Asmundtorp	— 16.6	+ 0.9	Årsunda	— 20.7	— 11.9
Björka	— 3.5	— 6.7	Lövånger	— 30.1	— 27.8

Båda sifferserierna visa den största nedgången i kommunerna i allmänhet i Östergötlands och Malmöhus län, men även siffrorna för norrlandskommunerna förete stark sänkning. Det sagda gäller såväl intäkter av jordbruksfastighet som intäkter av samtliga förvärvskällor. Blott i en enda kommun, nämligen Skeda, visar intäkten av jordbruksfastighet en högst obetydlig relativ ökning.

En undersökning av de specialsiffror i tabell 2, som ligga bakom dessa sammanställningar, utvisa, att så gott som över hela linjen för vissa jordbrukare uppstått ökning, för andra minskning, ehuru nästan genomgående den sistnämnda tendensen varit förhärskande. Vissa i tabell 2 förekommande siffror å minskning med mer än 100 procent förklaras av att även underskott redovisats, och att överskott 1928 i vissa fall förbytts i förlust år 1931. En ökning från 0 till en positiv siffra har ej i tabellen utförts med procenttal, då detta rätteligen skulle vara oändligt stort. Procentsiffrorna för de olika grupperna böra för övrigt i regel ej utnyttjas utan samtidig undersökning om vilka absoluta tal dölja sig bakom de procentuella.

Nettointäkten av jordbruksfastighet i procent av dennas taxeringsvärde företer, såsom redan tidigare undersökningar visat vara fallet, en bestämt sjunkande tendens, i mån som åkerarealen blir större. Givetvis äro ej förekommande sifferserier i sådant avseende jämna, men tendensen är tydlig, och denna framträder även i sammandragen för de olika landsdelarna.

Beträffande tabellerna 3 och 4 rörande jordbrukarnas förmögenhetsförhållanden utvisa slutsiffrorna för de undersökta kommunerna i Svealand och Götaland minskning av behållna förmögenheten från 32.231 miljoner kronor till 31.244 miljoner kronor. Denna minskning beror delvis om ock i obetydlig grad på ökning av skulderna, vilka stigit från 18.020 miljoner kronor år 1928 till 18.075 miljoner kronor år 1931. Tillgångarna åter hava minskats med 1.139 miljoner kronor eller från 49.804 miljoner kronor år 1928 till 48.665 miljoner kronor år 1931. De tre undersökta norrlandskommunerna utvisa sammanslagna en helt obetydlig förmögenhetsökning,

nämligen från 13.183 miljoner kronor till 13.189 miljoner kronor. Sammanlagda beloppet för tillgångar liksom skuldsiffran ha här hållit sig nästan konstanta.

Den procentuella förskjutningen från 1928 till 1931 rörande tillgångar, skulder och behållen förmögenhet, såvitt de särskilda kommunerna beträffar, framgår av följande sammanställning.

	Tillgångar %	Skulder %	Behållen förmögenhet %		Tillgångar %	Skulder %	Behållen förmögenhet %
Bjälbo	— 2.9	+ 5.0	— 8.5	Norra Rörum	+ 0.7	— 4.1	+ 3.5
Örberga	+ 0.9	+ 9.7	— 1.5	Hällum	— 3.4	— 8.9	+ 1.1
Svanshals	— 4.0	— 0.8	— 7.5	Söne	+ 1.4	— 7.4	+ 5.3
Lillkyrka	— 4.9	— 4.5	— 5.7	Hovby	— 1.6	— 11.2	+ 2.3
Skeda	— 1.0	+ 0.5	— 2.0	Medelplana	— 4.9	— 37.1	+ 3.4
Kuddby	— 2.8	+ 12.2	— 13.0	Saleby	— 5.2	— 7.4	— 4.5
Hemmesdynge	— 2.1	+ 3.4	— 3.2	Björskog	— 2.2	+ 4.5	— 5.9
Önnarp	— 2.5	+ 5.4	— 10.2	Medåker	— 0.9	+ 3.4	— 2.1
Bösarp	— 2.7	+ 4.5	— 4.0	Dingtuna	— 3.4	+ 4.3	— 10.7
Vellinge	+ 0.7	— 5.0	+ 2.9	Järbo	+ 3.7	— 5.0	+ 5.2
Asmundtorp	— 2.7	+ 6.5	— 6.6	Årsunda	— 2.1	+ 0.5	— 3.1
Björka	— 1.6	+ 21.3	— 7.4	Lövånger	— 1.1	+ 3.2	— 1.7

Sammanställningen utvisar, att beträffande 17 av de 24 kommunerna behållna förmögenheten minskats, att ifråga om 19 av kommunerna tillgångarna minskats samt att beträffande 14 kommuner skuldökning inträtt. Beträffande samtliga undersökta kommuner i Östergötlands och Västmanlands län har förmögenheten undergått minskning. Detsamma är fallet beträffande flertalet ifrågavarande kommuner i Malmöhus län och i Norrland. Av de 5 kommunerna i Skaraborgs län förete däremot 4 ökning och 1 minskning.

Förskjutningarna rörande olika slag av tillgångsposter framgå av följande sammanställning.

	Jordbruksfastighet	Annan fastighet	Levande invent. i jordbruk	Döda invent. i jordbruk	Lager i jordbruk	Värdepapper	Fordringar	Övriga tillgångar	Summa tillgångar
Kommunerna i Svealand och Götaland									
Ökning eller minskning i tusental kr.	+ 67	+ 93	— 732	— 230	— 242	— 277	+ 214	— 32	— 1,139
Ökning eller minskning i procent	+ 0.2	+ 30.4	— 13.8	— 9.5	— 16.4	— 7.2	+ 4.2	— 1.2	— 2.8
Kommunerna i Norrland									
Ökning eller minskning i tusental kr.	+ 25	+ 1	— 154	— 81	— 133	+ 10	+ 358	— 25	0
Ökning eller minskning i procent	+ 0.2	+ 0.8	— 11.0	— 9.1	— 16.7	+ 7.4	+ 19.9	— 7.1	0

Sammanställningen utvisar, vad kommunerna i Svealand och Götaland angår, att den huvudsakliga tillgångsminskningen avser inventarier och varulager i jordbruk, vars värde nedgått med tillhopa 1.204 miljoner kro-

nor, ävensom värdepapper, vilken tillgångspost minskats med 0.277 miljoner kronor. Fordringarna hava ökats med 0.214 miljoner kronor. Beträffande övriga tillgångsposter äro förskjutningarna i allmänhet mindre betydande. Även ifråga om norrlandskommunerna föreligger jämförelsevis kraftig minskning rörande inventarier och varulager i jordbruk. Beloppet för fordringar har här ökats starkt.

Särskilt kraftig är nedgången bland annat beträffande levande inventarier i jordbruk. Av siffrorna i kol. 16—20 i tabell 3 framgår, att denna nedgång i värdet av levande inventarier knappast är att hänföra till minskning av kreatursstockens storlek. Kreatursstocken har nämligen ökats både beträffande kommunerna i södra Sverige och i Norrland, för de förra från 20,864 till 21,428 s. k. nötkreatursenheter[1] samt för de senare från 7,292 till 7,400 nötkreatursenheter. Nedgången i värdet av levande inventarier hänför sig sålunda i huvudsak till en antagligen befogad sänkning av värderingssiffran.

Förskjutningarna i tusental kronor ifråga om de särskilda kommunerna rörande de olika tillgångsposterna framgå av följande sammanställning, vilken jämväl kommunvis angiver antalet nötkreatursenheter för respektive år.

Kommun	Jordbruksfastighet	Annan fastighet	Levande invent. i jordbruk	Döda invent. i jordbruk	Innehavande lager i jordbruk	Värdepapper	Fordringar	Övriga tillgångar	Summa tillgångar	Nötkreatursenheter 1931	Nötkreatursenheter 1928
Bjälbo	+ 9	0	— 30	— 18	+ 7	— 26	— 10	— 6	— 74	1,121	1,200
Örberga	+ 70	0	— 19	— 4	— 4	— 15	+ 33	— 42	+ 19	746	680
Svanshals	0	+ 12	— 56	— 10	— 24	— 1	— 15	+ 3	— 90	808	764
Lillkyrka	+ 6	0	— 12	— 2	— 3	0	— 17	— 10	— 37	265	265
Skeda	+ 4	+ 1	— 60	— 16	— 27	+ 9	+ 74	— 13	— 29	1,836	1,692
Kuddby	— 10	+ 64	— 66	— 27	— 16	— 8	— 4	— 10	— 75	1,385	1,409
Hemmesdynge	0	0	— 54	— 20	— 10	+ 2	+ 17	+ 12	— 54	939	909
Önnarp	0	+ 3	— 18	— 7	— 3	0	0	+ 3	— 23	460	416
Bösarp	— 5	+ 3	— 59	— 24	— 36	— 5	+ 45	0	— 81	1,120	1,074
Vellinge	0	+ 6	— 30	— 14	— 7	— 2	+ 61	+ 12	+ 27	1,105	1,025
Asmundtorp	0	0	— 108	— 10	— 2	— 60	+ 61	— 8	— 147	1,437	1,526
Björka	0	0	— 5	— 2	— 2	0	— 11	+ 16	— 3	140	132
Norra Rörum	0	+ 4	— 13	— 12	— 3	+ 1	+ 48	— 12	+ 12	1,175	1,038
Hällum	0	0	— 13	+ 4	— 4	0	+ 3	— 5	— 15	365	363
Söne	0	0	— 12	— 1	— 7	+ 1	+ 33	— 3	+ 12	593	578
Hovby	0	0	— 18	— 1	— 4	— 1	— 4	+ 10	— 18	826	793
Medelplana	0	0	+ 13	— 2	+ 10	—173	— 53	— 25	— 230	383	367
Saleby	0	0	— 75	— 18	— 36	+ 35	— 50	+ 8	— 136	1,689	1,702
Björskog	— 6	0	— 26	— 10	— 34	+ 8	— 7	+ 8	— 68	1,787	1,733
Medåker	0	0	— 19	— 5	— 10	— 10	+ 12	+ 6	— 25	1,338	1,302
Dingtuna	0	0	— 53	— 33	— 27	— 10	— 3	+ 26	— 101	1,909	1,896
Järbo	+ 2	+ 1	— 18	— 12	— 5	+ 9	+ 185	+ 9	+ 170	1,805	1,752
Årsunda	+ 29	0	— 72	— 7	— 47	— 3	+ 8	+ 1	— 90	1,583	1,710
Lövånger	— 6	0	— 64	— 62	— 81	+ 4	+ 166	— 34	— 79	4,012	3,830

Tabellen utvisar att värdet av levande inventarier nästan genomgående minskats samt att i åtskilliga fall nedgången av sammanlagda värdet å tillgångar i väsentlig grad är att hänföra till nämnda tillgångspost. Däremot har beträffande de flesta kommunerna (eller 18) antalet nötkreatursenheter ökats. Givet är, att deklarationsuppgifterna rörande särskilt

[1] 1 nötkreatursenhet = 1 nöt eller $^2/_3$ häst eller 4 svin eller 10 får.

levande inventarier måste tagas med stor försiktighet, varjämte som nämnts uppgifterna rörande kreatursbesättningens storlek icke i alla fall äro helt tillförlitliga.

Följande sammanställning utvisar den procentuella förskjutningen i fråga om ägare med fastigheten under eget bruk samt brukare rörande tillgångar, skulder och behållen förmögenhet.

	Tillgångar	Skulder	Beh. förmögenhet
	%	%	%
Svealand och Götaland			
Ägare	— 2.0	+ 1.1	— 3.4
Brukare	— 6.0	+ 1.4	— 8.1
Norrland			
Ägare	+ 0.0	+ 0.3	+ 0.1
Brukare	— 1.2	+ 4.0	— 4.2

Sammanställningen utvisar, att behållna förmögenheten minskats kraftigare för brukare än för ägare. Denna starkare förmögenhetsminskning är att hänföra såväl till starkare stegring av skulderna som till kraftigare nedgång av tillgångarna, särskilt beträffande levande inventarier, vilka representera en ej ringa del av brukarnas förmögenhet.

Vad angår de särskilda kommunerna framgår den procentuella förskjutningen av behållna förmögenheten beträffande dels ägare med fastigheten under eget bruk dels brukare av följande sammanställning.

	Ägare		Brukare			Ägare		Brukare	
	Antal	%	Antal	%		Antal	%	Antal	%
Bjälbo	43	— 9.2	8	— 2.5	Norra Rörum	69	+ 3.6	2	— 52.9
Örberga	15	— 6.9	13	+ 10.4	Hällum	12	+ 5.3	3	— 60.4
Svanshals	26	— 19.5	10	+ 20.2	Söne	27	+ 2.2	13	+ 3.1
Lillkyrka	8	+ 6.4	3	— 71.5	Hovby	46	+ 5.3	8	— 7.4
Skeda	54	— 5.6	30	+ 4.7	Medelplana	6	+ 3.3	10	+ 20.1
Kuddby	26	— 14.4	15	— 25.6	Saleby	74	— 3.1	24	— 8.7
Hemmesdynge	24	— 3.2	2	— 9.1	Björskog	51	— 4.7	20	— 17.3
Önnarp	33	— 7.7	5	— 28.9	Medåker	74	— 1.8	25	— 5.8
Bösarp	45	— 6.2	11	— 20.5	Dingtuna	64	— 12.1	21	— 24.5
Vellinge	67	+ 3.5	8	— 5.9	Järbo	195	+ 5.2	1	+ 29.5
Asmundtorp	40	— 6.6	17	— 9.2	Årsunda	171	— 3.2	10	+ 0.1
Björka	13	— 5.1	2	— 57.7	Lövånger	549	— 1.6	2	— 46.2

Sammanställningen utvisar, att i flertalet kommuner förmögenhetsförskjutningarna tett sig ogynnsammare för brukare än för ägare, men att i åtskilliga fall förhållandet är det motsatta. De procentuella siffrorna få emellertid icke okritiskt användas, då en hög procentuell förskjutning kan motsvaras av en tämligen obetydlig ändring i absoluta tal räknat. I vissa fall, där antalet ägare eller brukare är helt obetydligt, kunna siffrorna rörande desamma ej tillerkännas någon egentlig beviskraft.

Förmögenhetsförskjutningarna för de olika arealgrupperna i fråga om ägare med fastigheten under eget bruk belysas av följande sammanställning.

Grupp	Antal	Ökning eller minskning i 1,000-tal kronor						Ökning eller minskning i procent		
		Levande invent.	Döda invent.	Varulager	Värdepapper	Fordringar	S:a tillgångar	S:a tillgångar	Skulder	Behållen förmögenhet
					Svealand och Götaland					
I	184	— 19	— 3	— 2	0	+ 47	+ 15	+ 0.9	— 2.6	+ 2.4
II	154	— 38	— 9	— 8	0	+ 55	+ 25	+ 1.2	0	+ 1.0
III	328	— 168	— 54	— 69	0	+ 28	— 212	— 1.8	+ 1.7	— 3.6
IV	87	— 108	— 50	— 42	— 1	+ 95	— 76	— 1.2	+ 1.4	— 2.4
V	64	— 186	— 52	— 31	— 253	— 66	— 530	— 3.4	+ 1.0	— 4.9
					Norrland					
I	339	— 27	— 9	— 20	+ 8	+ 44	+ 29	+ 1.0	+ 5.6	+ 0.4
II	408	— 67	— 59	— 62	+ 5	+ 290	+ 71	+ 1.0	— 2.3	+ 1.5
III	165	— 52	— 11	— 46	— 4	+ 22	— 86	— 1.6	— 1.1	— 1.8
IV, V	3	— 5	0	— 4	0	+ 0.5	— 10	— 3.4	+ 5.2	— 19.5

Sammanställningen utvisar såväl för kommunerna i Svealand och Götaland som för norrlandskommunerna, att förmögenhetsökning inträtt för ägare av fastighet med upp till 10 hektar åker, medan för de 3 högsta arealgrupperna förmögenheten minskats. Samma förhållande gäller tillgångarna, medan siffrorna beträffande skulderna icke utvisa någon bestämd tendens. De angivna procentuella förskjutningarna äro i allmänhet tämligen ringa. Inom vissa slag av tillgångar äro åter förskjutningarna större. Minskning av värdet har nästan genomgående inträtt beträffande inventarier och varulager i jordbruk, och är nedgången i flera fall jämförelsevis kraftig. Beträffande de minsta fastighetsägarna uppväges dock denna nedgång av ökning utav värdet å fordringar. Vad angår grupp II i norrlandskommunerna är dock fordringsökningen delvis att hänföra till några enstaka jordbrukare. Jämväl beträffande grupperna III och IV (inklusive grupp V i Norrland) hava fordringarna ökats, men denna ökning är icke så stark att den motväger minskningen beträffande inventarier och varulager. I fråga om de fyra minsta storleksgrupperna hava förekommande fluktuationer rörande tillgångsposten värdepapper ej betytt så mycket. För grupp V i Svealand och Götaland föreligger vid sidan av nedgången beträffande inventarier och varulager en icke obetydlig minskning i fråga om värdepapper och fordringar.

Även beträffande brukarna i kommunerna i de sydligare landsdelarna gäller, att förmögenhetsökning inträtt beträffande de två lägsta arealklasserna, medan i fråga om de övriga förmögenheten minskats. För nämnda kommuner i Svealand och Götaland utgör sålunda den procentuella förskjutningen av förmögenheten i fråga om de fem grupperna respektive + 4.2, + 0.5, — 11.9, — 9.2 och — 4.9. I norrlandskommunerna är antalet brukare så litet, att de kunna lämnas åsido i förevarande sammanhang. Nedgång av värdet å levande och döda inventarier samt varulager föreligger så gott som över hela linjen, medan — utom beträffande brukare av de största fastigheterna — fordringarna hava ökats. Posten värdepapper utgör för brukarna även i de högsta storleksgrupperna en tämligen obetydlig del av tillgångarna.

Stockholm i juni 1933.

Carl W. U. Kuylenstierna.

1, utvisande jordbruksfastigheternas avkastning ävensom jordbrukarnas skulder, behållna et och till kommunal inkomstskatt taxerade inkomst i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932 års taxering i jämförelse med 1929 års taxering.

Län och kommun	Grupp och år	Antal	Jordbruksfastighet: Åkerareal i hektar	Jordbruksfastighet: Taxeringsvärde i 1000-tal kr.	Jordbruksfastighet: Skogsvärde i 1 000-tal kr.[1]	Nettointäkt av jordbruksfastighet	Skulder	Behållen förmögenhet	Till kommunal inkomstskatt taxerad inkomst	Nettointäkt av jordbruksfastighet	Skulder	Behållen förmögenhet	Till kommunal inkomstskatt taxerad inkomst
						i tusental kronor				i procent av jordbruksfastighets taxeringsvärde			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Östergötlands													
Bjälbo	Ägare 1932	52	1,318.5	1,768.6	2.7	47.3	1,090.8	1,282.5	18.3	2.7	61.7	72.5	1.0
	1929	54	1,530.4	2,026.2	5.4	83.0	986.1	1,416.8	25.9	4.1	48.7	69.9	1.3
	Brukare 1932	11	556.5	806.7	17.2	16.7	185.8	147.8	0.9	2.1	23.0	18.3	0.1
	1929	11	586.6	891.0	17.0	29.5	178.2	176.2	—	3.3	20.0	19.8	—
Örberga	Ägare 1932	37	1,320.6	1,598.2	0.4	55.7	461.1	1,969.3	59.7	3.5	28.9	123.2	3.7
	1929	39	1,503.5	1,793.2	3.3	61.6	437.2	2,089.3	72.7	3.4	24.4	116.5	4.1
	Brukare 1932	14	642.5	778.9	2.9	10.3	118.8	260.3	7.6	1.3	15.2	33.4	1.0
	1929	16	868.5	1,131.2	2.9	26.9	88.4	346.6	7.8	2.4	7.8	30.6	0.7
Svanshals	Ägare 1932	44	1,217.4	1,794.6	70.3	48.8	1,347.5	1,062.0	13.6	2.7	75.1	59.2	0.8
	1929	49	1,322.7	2,145.8	47.6	65.5	1,287.0	1,164.3	26.6	3.1	60.0	54.3	1.2
	Brukare 1932	16	487.0	783.0	43.9	11.1	100.7	74.9	3.7	1.4	12.8	9.6	0.5
	1929	17	613.5	978.8	27.9	23.9	117.3	96.1	1.2	2.4	12.0	9.8	0.1
Lillkyrka	Ägare 1932	11	274.5	352.0	5.0	7.2	304.7	384.9	3.1	2.0	86.6	109.3	0.9
	1929	14	289.4	375.0	3.5	14.3	340.0	400.3	8.6	3.8	90.7	106.7	2.3
	Brukare 1932	7	182.0	230.0	4.6	0.7	42.8	8.5	—	0.3	18.6	3.7	—
	1929	4	170.0	217.5	3.2	5.9	46.4	15.1	—	2.7	21.3	6.9	—
Skeda	Ägare 1932	81	1,490.6	1,825.1	261.3	72.3	1,258.2	1,795.2	52.5	4.0	68.9	98.4	2.9
	1929	92	2,236.0	2,677.6	415.8	124.9	1,341.4	1,450.6	78.4	4.7	50.1	54.2	2.9
	Brukare 1932	47	1,266.6	1,503.8	178.7	39.2	237.3	365.8	17.8	2.6	15.8	24.3	1.2
	1929	44	1,140.6	1,312.1	153.2	37.0	207.8	207.6	3.2	2.8	15.8	15.8	0.2
Kuddby	Ägare 1932	46	1,850.0	2,351.0	188.7	28.8	2,018.4	1,638.5	11.5	1.2	85.9	69.7	0.5
	1929	61	2,085.5	2,687.8	171.5	60.2	2,050.0	1,930.8	29.4	2.2	76.3	71.8	1.1
	Brukare 1932	22	682.0	873.9	91.1	22.1	181.5	152.8	3.9	2.5	20.8	17.5	0.4
	1929	27	863.0	1,115.7	93.9	23.9	173.2	222.6	5.0	2.1	15.5	20.0	0.4
almöhus													
Hemmesdynge	Ägare 1932	28	717.5	1,916.1	—	11.7	955.9	1,702.9	10.6	0.6	50.0	88.9	0.6
	1929	32	794.4	2,300.5	—	68.6	1,047.2	1,905.7	16.7	3.0	45.5	82.8	0.7
	Brukare 1932	4	101.0	295.0	—	2.3	10.0	43.4	2.3	0.9	4.4	23.7	0.8
	1929	4	79.7	242.0	—	6.7	13.6	42.1	1.4	2.8	5.6	17.4	0.6

[1] Siffrorna för 1932 men ej för 1929 inbegripa jämväl skogsmarksvärdet.

Tabell 1 (forts.), **utvisande jordbruksfastigheternas avkastning ävensom jordbrukarnas skuld behållna förmögenhet och till kommunal inkomstskatt taxerade inkomst i ett antal kommuner enligt 1932 års taxering i jämförelse med 1929 års taxering.**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Önnarp	Ägare	1932	44	374.2	950.9	—	21.6	710.6	533.1	16.6	2.8	74.7	56.1	1
		1929	50	439.9	1,127.5	—	42.0	516.1	653.7	34.4	3.7	45.8	58.0	3
	Brukare	1932	10	189.4	496.5	—	2.0	45.1	62.8	1.2	0.4	9.1	12.6	0
		1929	11	212.4	540.7	—	7.6	56.4	68.6	2.1	1.4	10.4	12.7	0
Bösarp	Ägare	1932	68	988.5	2,348.0	—	46.9	1,238.0	2,159.2	41.5	2.0	52.7	91.9	1
		1929	76	1,181.0	2,880.2	—	135.4	903.6	2,080.0	79.2	4.7	31.4	72.2	2
	Brukare	1932	29	607.0	1,475.5	—	12.4	390.7	105.0	4.2	0.5	15.4	4.1	0
		1929	24	770.6	1,692.5	—	28.5	427.2	254.8	5.2	1.7	25.2	15.1	0
Vellinge	Ägare	1932	93	1,144.3	3,403.8	—	91.3	1,472.3	3,411.1	60.3	2.7	43.3	100.1	1
		1929	99	1,064.4	3,254.7	—	147.4	1,110.8	2,794.9	93.7	4.5	34.1	85.9	2
	Brukare	1932	16	381.0	1,091.4	—	13.8	87.6	157.4	12.3	1.3	8.0	14.4	1
		1929	17	341.0	1,127.0	—	22.7	54.3	153.3	8.	2.0	4.8	13.6	0
Asmundtorp	Ägare	1932	52	1,360.4	3,080.5	—	64.3	2,507.0	2,983.0	86.9	2.1	81.4	96.8	
		1929	62	1,892.1	4,431.4	—	101.4	2,261.6	3,244.7	114.	2.3	51.0	73.2	2
	Brukare	1932	23	664.8	1,596.9	0.2	17.8	296.4	217.5	11.2	1.1	18.6	13.6	0
		1929	20	642.8	1,514.4	0.	26.0	279.2	228.0	8.4	1.7	18.4	15.1	0
Björka	Ägare	1932	14	168.0	135.0	13.1	7.9	59.4	164.9	2.4	5.9	44.0	122.1	1
		1929	14	141.4	113.0	13.8	6.9	35.1	157.7	4.	6.1	31.1	139.6	4
	Brukare	1932	3	64.0	78.1	—	2.1	11.9	3.4	—	2.7	15.2	4.4	
		1929	6	127.0	124.2	—	5.5	10.2	30.2	0.6	4.4	8.2	24.3	0
Norra Rörum	Ägare	1932	95	943.0	1,092.2	281.6	75.6	659.0	1,249.1	46.1	6.9	60.3	114.4	4
		1929	104	961.1	1,179.7	154.8	105.6	600.9	1,255.9	77.7	9.0	50.9	106.5	6.
	Brukare	1932	5	54.5	63.4	14.7	2.4	27.8	3.4	3.2	3.8	43.8	5.4	5
		1929	4	42.3	37.7	2.6	3.0	8.6	6.9	3.5	8.0	22.8	18.3	9.
Skaraborgs														
Hällum	Ägare	1932	17	443.0	356.4	—	18.9	179.6	295.0	5.4	5.3	50.4	82.8	1
		1929	20	468.8	374.8	—	23.0	199.2	275.9	5.2	6.1	53.1	73.6	1.
	Brukare	1932	5	215.0	161.4	—	5.5	55.3	6.7	1.2	3.4	34.3	4.2	0.
		1929	4	197.3	151.2	—	5.2	52.0	13.5	0.7	3.4	34.4	8.9	0
Söne	Ägare	1932	56	674.7	706.7	57.	36.9	303.9	712.3	14.0	5.2	43.0	100.8	2
		1929	57	740.0	771.7	40.	50.0	283.1	757.3	14.6	6.5	36.7	98.1	1.
	Brukare	1932	26	313.9	301.3	21.	14.9	53.7	78.1	2.8	4.9	17.8	25.9	0.
		1929	17	236.1	233.8	13.7	15.0	42.0	51.2	3.6	6.4	18.0	21.9	1.
Hovby	Ägare	1932	72	1,429.8	1,209.2	13.3	57.9	646.0	1,108.4	66.3	4.8	53.4	91.7	5.
		1929	63	1,347.1	1,214.0	10.2	71.9	464.9	1,118.7	56.6	5.9	38.3	92.2	4.
	Brukare	1932	15	293.0	321.5	—	14.9	37.0	67.0	8.6	4.6	11.5	20.8	2.
		1929	13	361.5	342.1	0.2	18.7	56.9	83.4	7.9	5.5	16.6	24.4	2.

1 (forts.), utvisande jordbruksfastigheternas avkastning ävensom jordbrukarnas skulder, ållna förmögenhet och till kommunal inkomstskatt taxerade inkomst i ett antal jordbruks-kommuner enligt 1932 års taxering i jämförelse med 1929 års taxering.

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Medelplana	Ägare	1932	11	566.5	720.8	111.1	1.4	1,410.7	4,922.8	173.	0.2	195.7	683.	2.4
		1929	23	302.4	461.3	46.0	12.8	189.4	1,424.0	22.	2.8	41.1	308.7	4.9
	Brukare	1932	12	123.4	149.9	18.2	6.9	24.2	36.7	7.5	4.6	16.1	24.5	9.7
		1929	11	107.3	132.7	2.	1.3	12.3	9.4	16.5	1.0	9.3	7.1	12.4
Saleby	Ägare	1932	140	2,435.8	2,188.4	0.7	143.1	854.9	2,359.9	34.3	6.5	39.1	107.8	1.6
		1929	151	3,261.4	2,945.1	0.4	158.1	588.8	2,289.0	80.3	5.4	20.0	77.7	2.7
	Brukare	1932	39	1,195.8	944.3	0.3	39.8	126.9	321.7	4.5	4.2	13.4	34.1	0.5
		1929	43	1,333.4	1,212.4	1.3	44.3	161.6	424.2	4.7	3.7	13.3	35.0	0.4
Västmanlands														
Björskog	Ägare	1932	77	2,390.0	2,231.1	93.5	101.6	1,296.8	1,757.9	29.	4.6	58.1	78.8	1.3
		1929	95	3,209.5	3,055.7	126.1	197.2	1,507.5	2,038.8	51.5	6.5	49.3	66.7	1.6
	Brukare	1932	25	719.7	687.2	33.3	37.8	182.4	174.0	8.4	5.5	26.5	25.8	12.2
		1929	24	637.8	603.1	14.7	43.5	126.2	186.8	13.8	7.2	20.9	31.0	2.2
Medåker	Ägare	1932	100	1,824.0	1,919.5	282.8	121.5	562.9	2,212.5	59.0	6.3	29.3	115.3	3.1
		1929	114	2,049.1	2,418.6	402.4	141.6	541.4	2,766.2	65.5	5.9	22.4	114.4	2.7
	Brukare	1932	33	738.7	728.6	88.0	42.0	116.0	161.0	24.4	5.8	15.9	22.1	3.3
		1929	36	664.5	576.7	38.6	41.9	110.1	176.7	29.1	7.3	19.1	30.6	5.0
Dingtuna	Ägare	1932	97	2,658.8	2,408.0	183.9	108.6	1,819.5	1,525.8	40.2	4.5	75.6	63.4	1.7
		1929	127	3,406.8	3,040.6	162.6	159.0	1,674.2	1,787.0	79.0	5.2	55.1	58.8	2.6
	Brukare	1932	30	1,246 0	1,045.5	72.4	45.4	306.6	129.6	19.2	4.3	29.3	12.4	1.8
		1929	40	1,494.9	1,265.0	28.1	60.2	275.4	223.2	15.8	4.8	21.8	17.6	1.3
Gävleborgs														
Järbo	Ägare	1932	233	1,667.7	3,154.4	1,008.1	203.2	830.1	4,866.5	121.5	6.4	26.3	154.3	0.8
		1929	262	1,805.0	3,476.9	930.6	339.7	768.7	5,068.5	233.0	9.8	22.1	145.8	6.7
	Brukare	1932	2	15.0	21.3	3.5	1.9	—	9.5	2.8	8.9	—	44.6	8.5
		1929	5	23.5	38.8	2.3	1.0	0.6	8.0	5.2	2.6	1.5	21.7	13.4
Årsunda	Ägare [1]	1932	227	2,212.5	3,681.4	964.5	128.2	1,795.8	3,550.0	86.6	3.5	48.8	96.4	2.4
		1929	236	2,397.8	3,734.6	834.2	191.4	1,541.6	3,822.0	125.9	5.1	41.3	102.3	3.4
	Brukare	1932	15	205.5	252.8	19.0	11.3	41.4	65.3	13.0	4.5	16.4	25.8	5.1
		1929	15	141.9	183.2	17.9	14.8	26.5	60.0	16.1	8.1	14.5	32.8	8.8
Västerbottens														
Lövånger	Ägare	1932	669	4,442.0	5,986.1	1,516.3	676.7	1,496.9	6,269.6	324.4	11.3	25.0	104.7	5.4
		1929	750	4,597.5	6,318.8	1,218.6	1,043.5	1,309.2	8,201.7	776.2	16.5	20.7	129.8	12.2
	Brukare	1932	4	27.0	42.1	2.7	5.6	5.0	5.3	—	13.3	11.9	12.6	—
		1929	6	39.5	57.5	4.5	6.9	6.7	66.8	4.9	12.0	11.7	116.2	8.5

[1] I 1930 års undersökning ingå aktiebolag. som här uteslutits.

Tabell 1 (forts.), **utvisande jordbruksfastigheternas avkastning ävensom jordbrukarnas behållna förmögenhet och till kommunal inkomstskatt taxerade inkomst i ett antal kommuner enligt 1932 års taxering i jämförelse med 1929 års taxering.**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Sammandrag för kommunerna i Svealand och Götaland													
	Ägare 1932	1,235	23,358.2	34,356.1	1,565.	1,169.3	21,157.2	35,230.3	844.3	3.4	61.6	102.5	2.
	1929	1,395	30,227.8	41,274.4	1,603.	1,811.3	18,365.5	33,001.1	1,038.1	4.4	44.5	80.0	
	Brukare 1932	392	11,223.8	15,476.4	587.	360.1	2,638.5	2,577.	144.9	2.3	17.1	16.7	0.
	1929	393	11,490.8	15,441.8	400.1	477.2	2,497.3	3,016.5	138.8	3.1	16.2	19.5	0.
	Summa 1932	**1,627**	—	—	—	**.4**	**795.7**	**,808 1**	**989.2**	—	—	—	
	1929	**1,788**	—	—	—	**,288.5**	**,862.8**	**,017.6**	**1,176.9**	—	—	—	
Sammandrag för kommunerna i Norrland													
	Ägare 1932	1,129	8,322.2	12,821.9	3,488.	1,008.1	4,122.8	14,686.1	532.5	7.9	32.2	114.5	3.
	1929	1,248	8,800.3	13,530.3	2,983.4	1,574.6	3,619.5	17,092.2	1,135.1	11.1	26.7	126.3	8.
	Brukare 1932	21	247.5	316.2	25.	18.8	46.4	80.1	15.8	5.9	14.7	25.3	4.
	1929	26	204.9	279.5	24.7	22.7	33.8	134.8	26.2	8.1	12.1	48.2	9.
	Summa 1932	**1,150**	—	—	—	**1,026 9**	**4.169 2**	**14,766.2**	**548**	—	—	—	
	1929	**1,274**	—	—	—	**,597.3**	**3,653.3**	**17,227.0**	**,161.**	—	—	—	

Tabell 2, utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932

Län och kommun samt grupp[1]	Antal	Jordbruksfastighet: Åkerareal i hektar	Jordbruksfastighet: Taxeringsvärde kr.	Jordbruksfastighet: Skogsvärde och skogsmarksvärde kr.	Skogsvärde inkl. skogsmarksvärde i procent av hela taxeringsvärdet å jordbruksfastighet kr.	Nettointäkt enligt 1932 års taxering (övre siffrorna) och 1929 års taxering (undre siffrorna): jordbruksfastighet kr.	tjänst och tillfällig förvärvsverksamhet kr.	kapital kr.	övriga förvärvskällor kr.	samtliga förvärvskällor kr.	N av jordbruksfastighet i procent a jordbruksfastighets taxeringsvärde e 1932 års taxering (övre siffrorna) 1929 års taxering (undre siffrorna)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Östergötlands											
Bjälbo											
A. Grupp I	18	43.4	61,000	—	—	2,749	7,249	400	460	10,858	4.5
						7,251	6,170	—	525	13,946	11.9
» II	4	32.5	37,300	—	—	2,101	—	—	—	2,101	5.6
						3,474	—	—	—	3,474	9.3
» III	9	176.4	225,800	—	—	8,171	25	100	—	8,296	3.6
						12,487	512	280	—	13,279	5.5
» IV	5	198	258,700	2,700	1.0	5,200	770	—	—	5,970	2.0
						8,830	670	140	—	9,640	3.4
» V	7	710	923,300	—	—	20,770	5,640	140	310	26,860	2.2
						31,619	4,600	249	200	36,668	3.4
Säger	**43**	**1,160.3**	**1,506,100**	**2,700**	**0.1**	**38,991**	**13.684**	**640**	**770**	**54,085**	**2.6**
						63,661	**11,952**	**669**	**725**	**77,007**	**4.2**
B. Säger	**2**	**125**	**183,100**	—	—	**3.743**	**40**	**60**	—	**3,843**	**2.0**
						4,637	—	**100**	—	**4,737**	**2.5**
C. Grupp I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
						—	—	—	—	—	—
» II	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
						—	—	—	—	—	—
» III	2	52.5	61,100	—	—	3,039	—	—	—	3,039	5.0
						1,080	670	—	—	1,750	1.8
» IV	2	76	103,600	—	—	3,422	—	395	—	3,817	3.3
						4,097	—	509	—	4,606	3.9
» V	4	363	558,400	17,200	2.6	9,266	460	1,120	1,768	12,614	1.7
						16,949	100	1,148	1,266	19,463	3.0
Säger	**8**	**491.5**	**723,100**	**17,200**	**2.4**	**15 727**	**460**	**1,515**	**1,768**	**19,470**	**2.2**
						22,126	**770**	**1,657**	**1,266**	**25.819**	**3.1**
Totalsumma	***53***	—	—	—	—	***58,461***	***14.184***	***2,215***	***2,538***	***77.398***	—
						90,424	***12,722***	***2,426***	***1.991***	***107,563***	—
Örberga											
A. Grupp I	3	10.6	16,300	—	—	980	1,042	39	700	2,761	6.0
						989	827	38	800	2,654	6.1
» II	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
						—	—	—	—	—	—
» III	7	110.0	129,400	—	—	7,581	—	1,301	—	8,882	5.9
						11,006	—	940	—	11,946	8.5
» IV	1	34.0	40,500	—	—	1,389	—	—	—	1,389	3.4
						554	—	—	—	554	1.4
» V	4	247.0	304,400	—	—	7,607	—	185	—	7,792	2.5
						10,373	—	508	—	10.881	3.4
Säger	**15**	**401.6**	**490,600**	—	—	**17,557**	**1,042**	**1,525**	**700**	**20.824**	**3.6**
						22,922	**827**	**1,486**	**800**	**26,035**	**4.7**

[1] Under A. upptagas ägare med fastigheten under eget bruk, under B. ägare med fastigheten utarrendera

jordbruksfastigheternas avkastning samt ägarnas och brukarnas inkomstförhållanden ering i jämförelse med 1929 års taxering.

Ökning (+) eller minskning (—) vid 1932 års taxering i jämförelse med 1929 års taxering av nettointäkt, härrörande av												Till kommunal inkomstskatt taxerad inkomst enligt 1932 års taxering (övre siffrorna) och 1929 års taxering (undre siffrorna)	
jordbruksfastighet								samtliga förvärvskällor		Antal med totala nettointäkten			
samtliga skattskyldiga		skattskyldiga med ökad nettointäkt			skattskyldiga med minskad nettointäkt								
kr.	% av kol. 7	antal	kr.	% av kol. 7	antal	kr.	% av kol. 7	kr.	%	ökad	minskad	i kronor	i procent av jordbruksfastighets taxeringsvärde
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	2	26
												3,740	6.1
4,502	— 62.1	2	+ 322	+ 4.4	14	— 4,824	— 66.5	— 3,088	— 22.1	2	1	7,040	18.9
1,373	— 39.5	—	—	—	—	1,373	— 39.5	— 1,373	— 39.5	—		—	—
												—	—
4,316	— 34.6	3	+ 516	+ 4.1	—	4,832	— 38.7	— 4,983	— 37.5	2		1,620	0.7
												2,340	0.9
3,630	— 41.1	1	+ 1,041	+ 11.8		4,671	— 52.9	— 3,670	— 38.1	1		2,480	1.0
												5,900	0.6
10,849	— 34.3	—	—	—	6	— 10,849	— 34.3	— 9,808	— 26.7	—		4,710	0.5
24,670	**— 38.7**	**6**	**+ 1,879**	**+ 3.0**	**34**	**— 26,549**	**— 41.7**	**— 22,922**	**— 29.8**	**5**		**11,980**	**0.8**
												15,850	**1.1**
894	**— 19.3**	—	—	—	**2**	**— 894**	**— 19.3**	**— 894**	**— 18.9**	—		**3,880**	**2.1**
												4,720	**2.6**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
+ 1,959	+ 181.4	1	+ 2,676	+ 247.8	1	— 717	— 66.4	+ 1,289	+ 73.7	1	1	930	1.5
												—	—
675	— 16.5	—	—	—	2	— 675	— 16.5	— 789	— 17.1	—		—	—
												—	—
— 7,683	— 45.3	—	—	—	4	— 7,683	— 45.3	— 6,849	— 35.2	—		—	—
												—	—
— 6,399	**— 28.9**	**1**	**+ 2,676**	**+ 12.1**	**7**	**— 9,075**	**— 41.0**	**— 6,349**	**— 24.6**	**1**	**7**	**930**	**0.1**
												—	—
— 31,963	***— 35.4***	***7***	***+ 4,555***	***+ 5.0***	***43***	***— 36,518***	***— 40.4***	***— 30,165***	***— 28.0***	***6***		***16,740***	—
												20,580	—
— 9	— 0.9	1	+ 323	+ 32.7	2	— 332	— 33.6	+ 107	+ 4.0	2	1	1,860	11.4
												840	5.2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
— 3,425	— 31.1	—	—	—	7	— 3,425	— 31.1	— 3,064	— 25.6	—	7	1,520	1.2
												3,470	2.7
+ 835	+ 150.7	1	+ 835	+ 150.7	—	—	—	+ 835	+ 150.7	1	—	—	—
												—	—
— 2,766	— 26.7	—	—	—	4	— 2,766	— 26.7	— 3,089	— 28.4	—	4	—	—
												—	—
— 5,365	**— 23.4**	**2**	**+ 1,158**	**+ 5.1**	**13**	**— 6,523**	**— 28.5**	**— 5,211**	**— 20.0**	**3**	**1**	**3,880**	**0.7**
												4,310	**0.9**

amt under C. brukare.

Tabell 2 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Örberga (forts.).											
B. Säger	**11**	**653.5**	**757,600**	**400**	**0.1**	**26,201** **22,745**	**1,210** **920**	**20,532** **19,207**	— **40**	**47,** **42,91**	**3.** **3.**
C. Grupp I.....	1	2.5	—	—	—	244 231	329 270	—	—	57 501	— —
» II.....	1	5.5	11,330	—	—	846 768	— —	60 30	—	7	7. 6.
» III.....	6	116.0	132,900	—	—	1,609 2,900	3,180 3,340	2,960 2,780	—	7, 9,	1. 2.
» IV.....	1	36.0	50,200	—	—	465 —	— —	— —	—	—	0. —
» V.....	4	452.5	559,100	2,900	0.5	7,163 10,420	100 150	1,953 52	—	9,21 10,	1. 1.
Säger	**13**	**612.5**	**753,**	**2,900**	**0.4**	**10 327** **14,319**	**3,609** **3,760**	**4,973** **2,862**	—	**18,** **20,**	**1.** **1.**
Totalsumma	***39***	—	—	—	—	***54,*** ***59,***	***5,861*** ***5,507***	***27,030*** ***23,555***		***87,*** ***89,***	— —
Svanshals											
A. Grupp I.....	5	7.4	17,000	570	3.0	1,354 798	634 2,307	850 —	— —	2, 3,1	8. 4.
» II.....	6	51.5	76,000	1,400	1.8	4,400 3,314	210 —	— —	— —	4,61 3,314	5. 4.
» III.....	10	157.5	285,800	6,450	2.3	6,025 10,493	— —	160 230	— —	6,185 10,723	2. 3.
» IV.....	—	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —
» V.....	5	541.0	804,800	14,000	1.7	6,309 18,335	350 —	1,870 350	— —	8,529 18,685	0. 2.
Säger	**26**	**757.4**	**1,183,**	**22,420**	**1.9**	**18,088** **32,940**	**1,194** **2,307**	**2,880** **580**	— —	**22,162** **35,827**	**1.** **2.**
B. Säger	**10**	**308.0**	**523,300**	**40,150**	**7.7**	**22,326** **22,179**	**560** **620**	**2,460** **1,890**	— **10**	**25,346** **24,699**	**4.** **4.**
C. Grupp I.....	—	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —
» II.....	3	24.5	35,500	100	0.3	1,981 2,619	— 380	20 —	— —	2,001 2,999	5. 7.
» III.....	3	38.0	59,500	700	1.2	969 3,848	150 150	80 —	— —	1,199 3,998	1. 6.
» IV.....	3	84.0	155,800	9,300	6.0	2,436 4,471	— —	— 452	— —	2,436 4,923	1. 2.
» V.....	1	64.0	107,000	—	—	1,156 3,287	— —	— —	— —	1,156 3,287	1. 3.
Säger	**10**	**210.5**	**357,800**	**10,100**	**2.8**	**6,542** **14,225**	**150** **580**	**100** **452**	— —	**6,792** **15,207**	**1** **4.**
Totalsumma	***46***	—	—	—	—	***46,956*** ***69,344***	***1,904*** ***3,457***	***5,440*** ***2,922***	— ***10***	***54,300*** ***75,733***	— —

jordbruksfastigheternas avkastning samt ägarnas och brukarnas inkomstförhållanden ering i jämförelse med 1929 års taxering.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
+ 3,456	**+ 15.2**	**6**	**+ 4,838**	**+ 21.3**	**5**	**— 1,382**	**— 6.1**	**+ 5,031**	**+ 11.7**	**7**		**45,580** **40,330**	**6.0** **5.3**
+ 13	+ 5.6	1	+ 13	+ 5.6	—	—	—	+ 72	+ 14.4	1		—	—
+ 78	+ 10.2	1	+ 78	+ 10.2	—	—	—	+ 108	+ 13.5	1	—	—	—
— 1,291	— 44.5	3	+ 283	+ 9.8	3	— 1,574	— 54.3	— 1,271	— 14.1			5,660 5,600	4.3 4.2
+ 465	—	1	+ 465	—	—	—	—	+	—	1	—	—	—
— 3,257	— 31.2	1	+ 2,913	+ 28.0	3	— 6,170	— 59.2	— 1,406	— 13.2	1		1,900 1,180	0.3 0.2
— 3,992	**— 27.9**	**7**	**+ 3,752**	**+ 26.2**	**6**	**— 7,744**	**— 54.1**	**— 2,032**	**— 9.7**			**7,560** **6,780**	**1.0** **0.9**
— 5,901	***— 9.8***	***15***	***+ 9,748***	***+ 16.3***	***24***	***— 15,***	***— 26.1***	***— 2***	***— 2.5***			***56,520*** ***51,420***	— —
+ 556	+ 69.7	4	+ 658	+ 82.5	1	— 102	— 12.8	— 267	— 8.9	4	1	—	—
+ 1,086	+ 32.8	4	+ 1,380	+ 41.6	2	— 294	— 8.9	+ 1,296	+ 39.1	4		—	—
— 4,468	— 42.6	1	+ 600	+ 5.7	7	— 5,068	— 48.3	— 4,538	— 42.3	1		—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— 12,026	— 65.6	2	+ 361	+ 2.0	3	— 12,387	— 67.6	— 10,156	— 54.4	2		1,850 2,530	0.2 0.3
— 14,852	**— 45.1**	**11**	**+ 2,999**	**+ 9.1**	**13**	**— 17,851**	**— 54.2**	**— 13,665**	**— 38.1**	**11**	**1**	**1,850** **2,530**	**0.2** **0.2**
+ 147	**+ 0.7**	**3**	**+ 3,517**	**+ 15.9**	**7**	**— 3,370**	**— 15.2**	**+ 647**	**+ 2.6**		**7**	**9,170** **16,370**	**1.8** **3.1**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— 638	— 24.4	1	+ 44	+ 1.7	2	— 682	— 26.0	— 998	— 33.3	—		760 1,170	2.1 3.3
— 2,879	— 74.8	—	—	—	3	— 2,879	— 74.8	— 2,799	— 70.0	—		—	—
— 2,035	— 45.5	—	—	—	3	— 2,035	— 45.5	— 2,487	— 50.5	—		—	—
— 2,131	— 64.8	—	—	—	1	— 2,131	— 64.8	— 2,131	— 64.8	—	1	—	—
— 7,683	**— 54.0**	**1**	**+ 44**	**+ 0.3**	**9**	**— 7,727**	**— 54.3**	**— 8,415**	**— 55.3**	**—**	**1**	**760** **1,170**	**0.2** **0.3**
— 22,388	***— 32.3***	***15***	***+ 6,560***	***+ 9.5***	***29***	***— 28***	***— 41.7***	***— 21,433***	***— 28.3***	***14***		***11,780*** ***20,070***	— —

Tabell 2 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Lillkyrka											
A. Grupp I.....	1	5.0	8,000	—	—	717	—	63	—	780	9.
						599	—	23	—	622	7.
» II.....	1	9.0	12,500	—	—	179	45	360	—	584	1.
						815	40	300	—	1,155	6.
» III.....	6	93.5	124,500	410	0.3	4,426	75	2,160	—	6,661	3.
						9,190	—	1,980	—	11,170	7.
» IV.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» V.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
Säger	**8**	**107.5**	**145,000**	**410**	**0.3**	**5,322**	**120**	**2,583**	—	**8,025**	**3.**
						10,604	**40**	**2,303**	—	**12,947**	**7.**
B. **Säger**	**3**	**167.0**	**207,000**	**4,570**	**2.2**	**1,865**	**40**	**1,090**	—	**2,995**	**0.**
						2,582	**40**	**2,360**	—	**4,932**	**1.**
C. Grupp I.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» II.....	2	17.0	20,500	—	—	439	—	—	—	439	2.
						1,347	—	30	—	1,377	6.
» III.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» IV.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» V.....	1	10.0	147,000	4,570	3.1	—	360	—	—	360	
						2,686	—	—	—	2,686	1.
Säger	**3**	**27.0**	**167,500**	**4,570**	**2.7**	**439**	**360**	—	—	**799**	**0**
						4,033	—	**30**	—	**4,063**	**2.**
Totalsumma	***14***	—	—	—	—	***7,626***	***520***	***3,673***	—	***11,819***	
						17,169	***80***	***4,693***	—	***21,942***	
Skeda											
A. Grupp I.....	14	45.5	52,300	7,520	14.4	7,121	2,070	8,575	—	17,766	13
						6,618	1,300	8,800	—	16,718	12
» II.....	13	87.4	104,800	7,070	6.7	8,767	170	141	—	9,078	8
						8,470	520	81	—	9,071	8
» III.....	20	358.5	445,400	87,350	19.6	22,886	400	3,770	665	27,721	5
						22,687	300	2,150	5,000	30,137	5
» IV.....	3	122.0	159,000	28,010	17.6	5,695	—	400	—	6,095	3
						7,717	600	—	—	8,317	4
» V.....	4	357.5	396,700	27,130	6.8	2,708	1,470	3,110	—	7,288	0
						9,823	830	250	4,700	15,603	2
Säger	**54**	**970.9**	**1,158,200**	**157,080**	**13.6**	**47,177**	**4,110**	**15,996**	**665**	**67,948**	
						55,315	**3,550**	**11,281**	**9,700**	**79,846**	
B. **Säger**	**12**	**307.2**	**365,113**	**76,190**	**20.9**	**11,065**	**6,230**	**7,290**	**134**	**24,719**	
						10,091	**7,250**	**6,380**	**300**	**24,021**	**2**
C. Grupp I.....	2	6.5	8,400	500	6.0	807	2,245	160	—	3,212	
						590	3,316	—	—	3,906	7
» II.....	4	28.8	49,300	16,890	34.3	2,821	—	—	—	2,821	5
						4,137	800	—	—	4,937	8
» III.....	13	252.5	290,900	71,500	24.6	9,649	50	1,609	—	11,308	3
						11,349	—	760	—	12,109	3
» IV.....	6	232.8	301,512	41,830	13.9	10,367	420	820	—	11,607	3
						8,815	—	610	—	9,425	2
» V.....	5	294.0	343,671	13,070	3.8	10,213	—	259	—	10,472	3
						1,499	80	470	—	2,049	0
Säger	**30**	**814.6**	**993,783**	**143,790**	**14.5**	**33,857**	**2,715**	**2,848**	—	**39,420**	
						26,390	**4,196**	**1,840**	—	**32,426**	**2**
Totalsumma	***96***	—	—	—	—	***92,099***	***13,055***	***26,134***	***799***	***132,087***	
						91,796	***14,996***	***19,501***	***10,000***	***136,293***	

jordbruksfastigheternas avkastning samt ägarnas och brukarnas inkomstförhållanden i jämförelse med 1929 års taxering.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
+ 118	+ 19.7	1	+ 118	+ 19.7	—	—	—	+ 158	+ 25.4	1	—	—	—
												—	—
636	— 78.0	—	—	—	1	— 636	— 78.0	— 571	— 49.4	—	1	—	—
												—	—
4,7	— 51.8	—	—	—	6	— 4,764	— 51.8	— 4,509	— 40.4	—		1,530	1.2
												3,190	2.6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—
												—	—
5,282	— **49.8**	**1**	+ **118**	+ **1.1**	—	—	— **50.9**	— **4,**	— **38.0**	**1**		**1,530**	**1.1**
												3,1	**2.2**
667	— **26.3**	**1**	+ **131**	+ **5.2**	**2**	—	— **31.5**	— **1,987**	— **39.3**	—		**1,**	**0.8**
												4,900	**2.4**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
908	— 67.4	—	—	—	2	— 908	— 67.4	— 938	— 68.1	—		—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
2,686	— 100.0	—	—	—	1	— 2,686	— 100.0	— 2,326	— 86.6	—		—	—
												—	—
3,594	— **89.1**	—	—	—	**3**	— **3**	— **89.1**	— **3,264**	— **80.3**	—		—	—
												—	—
9,543	—	**2**	+ ***249***	+ ***1.5***	***12***	— ***9,***	— ***57.0***	— ***10,123***	— ***46.1***			***3,090***	—
												8,090	—
503	+ 7.6	9	+ 1,768	+ 26.7	5	— 1,265	— 19.1	+ 1,048	+ 6.3	7	7	10,940	20.9
												9,970	19.1
297	+ 3.5	6	+ 2,409	+ 28.4	6	— 2,112	— 24.9	+ 7	+ 0.1	6		840	0.8
												1,210	1.2
199	+ 0.9	9	+ 5,482	+ 24.2	10	— 5,283	— 23.3	— 2,416	— 8.0	8	1	5,740	1.3
												7,400	1.7
2,022	— 26.2	—	—	—	3	— 2,022	— 26.2	— 2,222	— 26.7	—		—	—
												2,550	1.6
7,115	— 72.4	—	—	—	4	— 7,115	— 72.4	— 8,315	— 53.3	—		3,220	0.8
												—	—
8,138	— **14.7**	**24**	+ **9,659**	+ **17.5**	**28**	— **17,797**	— **32.2**	— **11,898**	— **14.9**	**21**		**20,740**	**1.8**
												21,130	**1.8**
974	+ **9.7**	**5**	+ **2,059**	+ **20.4**	**6**	— **1,085**	— **10.7**	+ **698**	+ **2.9**	**6**		**17,030**	**4.7**
												21,510	**5.9**
217	+ 36.8	1	+ 282	+ 47.8	1	— 65	— 11.0	— 694	— 17.8	1	1	2,600	31.0
												3,290	39.2
1,316	— 31.8	2	+ 396	+ 9.6	2	— 1,712	— 41.4	— 2,116	— 42.9	1		—	—
													—
1,700	— 15.0	4	+ 844	+ 7.4	7	— 2.544	— 22.4	— 801	— 6.6	5		4,380	1.5
												700	0.2
1,552	+ 17.6	3	+ 2,830	+ 32.1	3	— 1,278	— 14.5	+ 2,182	+ 23.2	3		2,700	0.9
												610	0.2
8,714	+ 581.3	4	+ 8,797	+ 586.8	1	— 83	— 5.5	+ 8,423	+ 411.1	4	1	5,710	1.7
												—	—
7.467	+ **28.3**	**14**	+ **13,149**	+ **49.8**	**14**	— **5,682**	— **21.5**	+ **6,994**	+ **21.6**	**14**	**1**	**15.390**	**1.5**
												4,600	**0.5**
303	+ ***0.3***	***43***	+ ***24,867***	+ ***27.1***	***48***	— ***24.564***	— ***26.8***	— ***4,206***	— ***3.1***	***41***		***53.160***	—
												47,240	—

Tabell 2 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kuddby											
A. Grupp I.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» II.....	3	30.0	41,300	4,700	11.4	3,044	—	—	—	3,044	7.
						4,998	—	—	—	4,998	12.
» III.....	9	196.0	316,700	20,200	6.4	6,356	—	1,652	—	8,008	2.
						9,020	—	2,106	—	11,126	2.
» IV.....	8	291.5	369,100	30,800	8.3	5,518	850	125	—	6,493	1.
						9,152	450	200	—	9,802	2.
» V..... ...	6	665.0	753.900	66,300	8.8	2,201	2,075	512	1,909	6,697	0.
						11,738	2,075	913	5,510	20,236	1.
Säger	**26**	**1,182.5**	**1,481,000**	**122,000**	**8.**	**17,119**	**2,925**	**2,289**	**1,909**	**24,242**	**1.**
						34,908	**2,525**	**3,219**	**5,510**	**46.**	**2.**
B. Säger	**9**	**176.7**	**228,300**	**30,700**	**13.**	**7,484**	**1,200**	**1,470**	—	**10,154**	**3.**
						8,264	**1,210**	**1,410**	—	**10,**	**3.**
C. Grupp I.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» II.....	1	9.0	9,700	1,300	13.4	730	1,000	—	—	1,730	7.
						1,097	400	—	—	1,497	11.
» III.....	8	210.0	260,200	29,580	11.4	5.571	—	800	—	6,371	2.
						7,171	—	1,170	—	8,341	2.
» IV.....	4	172.0	237,700	20,900	8.8	6,518	700	1,100	—	8,318	2
						6,089	—	1,100	—	7,189	2.
» V.....	2	121.0	164,800	22,100	13.4	6,129	—	—	—	6,129	3
						5,967	—	—	—	5,967	3.
Säger	**15**	**512.0**	**672,400**	**78,880**	**1**	**18.948**	**1,700**	**1,900**	—	**22 548**	**2.**
						20,324	**400**	**2,270**	—	**22,**	**3.**
Totalsumma	***50***	—	—	—	—	***43.551***	***5 825***	***5,659***	***1,909***	***56***	
						63.496	***4,135***	***6,899***	***5,510***	***80,***	
Malmöhus											
Hemmesdynge											
A. Grupp I.....	1	4.0	12,700	—	—	962	1,050	—	—	2,012	7.
						1,445	67	—	—	1,512	11.
» II.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» III.....	11	220.5	611,700	—	—	8,068	—	4,662	—	12,730	1.
						18,426	—	4,514	—	22,94	3.
» IV.....	11	412.5	1,051,600	—	—	10,079	925	2.712	—	13,716	1.
						32,231	450	2,553	—	35,234	3.
» V.....	1	52.0	151,200	—	—	2,214	—	77	—	2,291	1.
						3,583	2,500	80	—	6,163	2.
Säger	**24**	**689.0**	**1,827,200**	—	—	**21,323**	**1.975**	**7,451**	—	**30.749**	**1.**
						55,685	**3,017**	**7,147**	—	**65**	**3.**
B. Säger	**1**	**1.5**	**5,700**	—	—	**435**	—	**690**	—	**1.125**	**7.**
						700	—	**700**	—	**1,**	
C. Grupp I.....	1	1.5	5,700	—	—	629	20	140	690	1,479	11.
						506	30	110	780	1,426	8.
» II.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» III.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» IV.....	1	43.5	128,800	—	—	612	30	41	—	683	0.
						4,338	—	61	—	4.399	3.
» V.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
Säger	**2**	**45.0**	**134,500**	—	—	**1,241**	**50**	**181**	**690**	**2,162**	**0.**
						4,844	**30**	**171**	**780**	**5,825**	**3.**
Totalsumma	***27***	—	—	—	—	***22.999***	***2,025***	***8,322***	***690***	***34,***	
						61,229	***3,047***	***8,018***	***780***	***73,07***	

jordbruksfastigheternas avkastning samt ägarnas och brukarnas inkomstförhållanden i jämförelse med 1929 års taxering.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
— 1,954	— 39.1	—	—	—	3	— 1,954	— 39.1	— 1,954	— 39.1	—		—	—
— 2,664	— 29.5	3	+ 1,027	+ 11.4	6	— 3,691	— 40.9	— 3,118	— 28.0	3		650	0.2
— 3,634	— 39.7	—	—	—	6	— 3,634	— 39.7	— 3,309	— 33.8	1		1,830	0.6
												—	—
— 9,537	— 81.2	1	+ 350	+ 3.0	3	— 9,887	— 84.2	— 13,539	— 66.9	2		—	—
												740	0,1
— 17,789	**— 51.**	**4**	**+ 1,377**	**+ 3.9**	**18**	**— 19,166**	**— 54.9**	**— 21,920**	**— 47.5**	**6**	**17**	**650**	**0.9**
												2,570	**0.2**
— 780	**— 9.4**	**1**	**+ 1,035**	**+ 12.5**	**8**	**— 1,815**	**— 21.9**	**— 730**	**— 6.7**	**2**		**8,520**	**3.7**
												8,470	**3.7**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
— 367	— 33.5	—	—	—	1	— 367	— 33.5	+ 233	+ 15.6	1	—	920	9.5
												—	—
— 1,600	— 22.3	2	+ 272	+ 3.8	6	— 1,872	— 26.1	— 1,970	— 23.6	2		800	0.3
												—	—
+ 429	+ 7.0	2	+ 2,673	+ 43.9	2	— 2,244	— 36.9	+ 1,129	+ 15.7	3	1	1,100	0.5
												1,100	0.5
+ 162	+ 2.7	1	+ 1,165	+ 19.5	1	— 1,003	— 16.8	+ 162	+ 2.7	1	1	—	—
												820	0.5
— 1,376	**— 6.8**	**5**	**+ 4,110**	**+ 20.2**	**10**	**— 5,486**	**— 27.0**	**— 446**	**— 1.9**	**7**		**2,820**	**0.4**
												1,920	**0.3**
— 19,945	***— 31.4***	***10***	***+ 6,522***	***+ 10.3***	***36***	***— 26,467***	***— 41.7***	***— 23,096***	***— 28.9***	***15***		***11,990***	—
												12,960	—
— 483	— 33.4	—	—	—	1	— 483	— 33.4	+ 500	+ 33.1	1	—	1,250	9.8
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
10,358	— 56.2	1	+ 133	+ 0.7	10	— 10,491	— 56.9	— 10,210	— 44.5	1	1	3,790	0.6
												3,230	0.5
22,152	— 68.7	1	+ 643	+ 2.0	10	— 22,795	— 70.7	— 21,518	— 61.1	1	1	1,720	0.2
												1,120	0.1
1,369	— 38.2	—	—	—	1	— 1,369	— 38.2	— 3,872	— 62.8	—	1	—	—
												2,380	1.6
34,362	**— 61.7**	**2**	**+ 776**	**+ 1.4**	**22**	**— 35,138**	**— 63.1**	**— 35,100**	**— 53.3**	**3**	**21**	**6.760**	**0.4**
												6,730	**0.4**
265	**— 37.9**	—	—	—	**1**	**— 265**	**— 37.9**	**— 275**	**— 19.6**	—	**1**	**840**	**14.7**
												1,060	**18.6**
+ 123	+ 24.3	1	+ 123	+ 24.3	—	—	—	+ 53	+ 3.7	1	—	1,470	25.8
												1,390	24.4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
3,726	— 85.9	—	—	—	1	— 3,726	— 85.9	— 3,716	— 84.5	—	1	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
3,603	**— 74.4**	**1**	**+ 123**	**+ 2.5**	**1**	**— 3,726**	**— 76.9**	**— 3,663**	**— 62.9**	**1**		**1.470**	**1.1**
												1,390	**1.0**
— 38,230	***— 62.4***	***3***	***+ 899***	***+ 1.5***	***24***	***— 39,129***	***— 63.9***	***— 39,038***	***— 53.4***	***4***	***23***	***9,070***	—
												9,180	—

Tabell 2 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Önnarp											
A. Grupp I	19	33.2	95,000	—	—	5,259 7.785	9,775 12,763	119 132	1,874 930	17, 21,61	5 8
» II	4	29.0	68,100	—	—	1,819 3,049	900 800	1,160 1,040	— 130	3,879 5,01	2
» III	10	195.5	491,500	—	—	6,568 10,778	300 —	995 1,145	575 —	8,4 11,	1 2
» IV	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» V	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Säger	**33**	**257.7**	**654,**	—	—	**18,646** **21,612**	**10,975** **18,563**	**2,274** **2,317**	**2,** **1,**	,	
B. Säger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
C. Grupp I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» II	1	9.0	23,200	—	—	441	—	—	—	441	1
» III	3	78.9	200,500	—	—	1.122 1.899	—	—	—	— 1,1 1,	
» IV	1	32.0	93,	—	—	— 907	— 200	56 54	— —	1.161	1
» V	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Säger	**5**	**119.9**	**317,100**	—	—	**681** **2,806**	— **200**	**56** **54**	— —	— **3,**	
Totalsumma	***38***	—	—	—	—	***12.965*** ***24,418***	***10.975*** ***13,763***	***2,330*** ***2,371***	***1,***	***28 7*** ***41,6***	
Bösarp											
A. Grupp I	18	28.4	110,000	—	—	3,878 7,494	5,829 5,974	1,693 1,707	4,283 6.677	15, 21	
» II	1	7.0	12,100	—	—	768 615	135 160	50 50	— —	82	
» III	22	389.3	984,900	—	—	15,031 45,515	72 1,169	5,226 4,529	— —	20, 51,21	
» IV	3	122.0	322,100	—	—	5,216 14,896	42 176	229 19	85 102	5,57 15,1	
» V	1	80.0	109,200	—	—	1,327 1,516	— —	— 180	— —	1,32 1,6	1 1
Säger	**45**	**626.7**	**1,538,300**	—	—	**26,220** **70,036**	**6,078** **7,479**	**7,198** **6,485**	**4,368** **6,779**	**43.** **90,7**	**1**
B. Säger	**10**	**201.7**	**534,**	—	—	**13.552** **24,558**	**2,277** **2,108**	**10,766** **10,697**	**104** **189**	**37**	
C. Grupp I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» II	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» III	5	94.0	235,500	—	—	2.466 7,657	— —	103 —	— —	2, 7.65	1 3
» IV	5	186.5	413,900	—	—	6,261 7,833	1,066 510	— —	— 90	7,3 8,	1 1
» V	1	165.5	414,200	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	
Säger	**11**	**446.0**	**1,063,600**	—	—	**8,727** **15,490**	**1,066** **510**	**103** —	— **90**	**9,** **16,**	**0** **1**
Totalsumma	***66***	—	—	—	—	***48.499*** ***110,084***	***9,421*** ***10,097***	***18,067*** ***17,182***	***4,472*** ***7,058***	***80*** ***144.42***	

jordbruksfastigheternas avkastning samt ägarnas och brukarnas inkomstförhållanden i jämförelse med 1929 års taxering.

1	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
2,526	— 32.	6	+ 458	+ 5.9	1	— 2,984	— 38.3	— 4,583	— 21.2	7	1	8,810	9.3
												11,950	12.6
1,230	— 40.3	—	—	—	3	— 1,230	— 40.3	— 1,140	— 22.7	—		2,000	2.9
												3,220	4.7
4,21	— 39.1	2	+ 1,256	+ 11.6	5	— 5,466	— 50.7	— 3,485	— 29.2	5		810	0.2
												770	0.2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
7,	**— 36.**	**8**	**+ 1,714**	**+ 7.9**	**1**	**— 9,680**	**— 44.8**	**— 9,208**	**— 23.9**	**12**		**11,**	**1.8**
												15.	**2.4**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
441	+ 100.0	1	+ 441	+ 100.0	—	—	—	+ 441	+ 100.0	1	—	—	—
												—	—
3,021	— 159.1	1	+ 1,064	+ 56.0	2	— 4,085	— 215.1	— 3,021	— 159.1	1		—	—
												—	—
907	— 100.0	—	—	—	1	— 907	— 100.0	— 1,105	— 95.2	—	1	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
3,487	**— 124.3**	**2**	**+ 1,505**	**+ 53.6**	**3**	**— 4,992**	**— 177.9**	**— 3,685**	**— 120.4**	**2**		—	—
11,453	***— 46.9***	***10***	***+ 3.219***	***+ 13.2***	***21***	***— 14,672***	***— 60.1***	***— 12,893***	***— 31.0***	***14***		***11,620***	—
												15,940	—
3,616	— 48.3	6	+ 257	+ 3.4	11	— 3,873	— 51.7	— 6,169	— 28.2	5	1	9,090	8.3
												9,860	9.0
153	+ 24.9	1	+ 153	+ 24.9	—	—	—	+ 128	+ 15.5	1	—	—	—
												—	—
30,484	— 67.0	2	+ 2,076	+ 4.6	19	— 32,560	— 71.6	— 30,884	— 60.3	3	1	4,640	0.5
												7,390	0.8
9,680	— 65.0	—	—	—	3	— 9,680	— 65.0	— 9,621	— 63.3	—		—	—
												—	—
189	— 12.5	—	—	—	1	— 189	— 12.5	— 369	— 21.8	—	1	—	—
												—	—
43,816	**— 62.6**	**9**	**+ 2,486**	**+ 3.5**	**34**	**— 46,302**	**— 66.1**	**— 46,915**	**— 51.7**	**9**	**36**	**13 730**	**0.9**
												17,250	**1.2**
11,006	**— 44.8**	**3**	**+ 541**	**+ 2.2**	**7**	**— 11,547**	**— 47.0**	**— 10,853**	**— 28.9**	**3**	**7**	**21.210**	**4.0**
												35,327	**6.6**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
5,191	— 67.8	1	+ 156	+ 2.0	4	— 5,347	— 69.8	— 5,088	— 66.4	1	4	610	0.3
												860	0.4
1,572	— 20.1	1	+ 274	+ 3.5	4	— 1,846	— 23.6	— 1,106	— 13.1	1	4	2,900	0.7
												510	0.1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
6,763	**— 43.7**	**2**	**+ 430**	**+ 2.8**	**8**	**— 7,193**	**— 46.5**	**— 6,194**	**— 38.5**	**2**	**8**	**3,510**	**0.3**
												1,370	**0.1**
61,585	***— 55.9***	***14***	***+ 3,457***	***+ 3.2***	***49***	***— 65,042***	***— 59.1***	***— 63,962***	***— 44.3***	***14***	***51***	***38 450***	—
												53,947	—

Tabell 2 (forts.). **utvisande för jordbruk, som under åren 1918—1931 innehafts av samma ägare i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Vellinge											
A. Grupp I	36	67.6	246,600	—	—	13,562 21,443	17,441 21,951	2,246 1,574	1,760 2,990	35, 47,	5. 8.
» II	6	45.0	128,400	—	—	3,992 6,626	135 —	1,284 1,046	— —	5,411 7,67	3. 5.
» III	19	357.5	1,051,800	—	—	25,949 52,630	120 220	10,025 10,423	— —	36, 63,27	2. 5.
» IV	5	170.5	490,700	—	—	8,274 15,035	190 180	2,432 2,161	— —	10, 17,37	1. 3.
» V	1	58	199,300	—	—	1,433 3,500	1,280 1,280	860 800	— —	3,57 5,	0. 1.
Säger	**67**	**698.6**	**2,116,800**	—	—	**53,210** **99,234**	**19,166** **23,631**	**16,847** **16,004**	**1,760** **2,990**	**90,** **141,**	**2.** **4.**
B. **Säger**	**14**	**229.7**	**661,500**	—	—	**26,828** **27,435**	**180** **400**	**10,733** **11,046**	**1,718** **3,083**	**39,** **41,**	**4.** **4.**
C. Grupp I	2	3.0	13,000	—	—	1,197 1,859	1,920 1,960	— —	— —	3,117 3,81	9. 14.
» II	—	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	
» III	2	38.5	107,100	—	—	4,000 4,653	— —	— —	— —	4, 4,6	3. 4.
» IV	3	113.0	326,200	—	—	2,283 3,624	— —	— 21	— —	2,28 3,	0. 1.
» V	1	78	220,000	—	—	2,000 5,000	— —	1,360 1,710	— —	3, 6,71	0. 2.
Säger	**8**	**232.5**	**666,300**	—	—	**9,480** **15,136**	**1,920** **1,960**	**1,360** **1,731**	— —	**12.7** **18,**	**1.** **2.**
Totalsumma	*89*	—	—	—	—	*89,5* *141,*	*21,266* *25,991*	*28 940* *28,781*	*3,478* *6,073*	*143* *202,*	
Asmundtorp											
A. Grupp I	6	15.4	52,050	—	—	6,110 6,060	131 1,219	3,305 2,275	2,079 2,100	11,62 11,654	12. 12.
» II	7	55.0	150,800	—	—	9,569 9'920	627 800	1,584 1,340	3,563 360	15, 12,4	6. 6.
» III	16	292.0	698,300	—	—	15,362 17,775	5,564 5,370	1,943 2,420	58 —	22, 25,	2. 2.
» IV	6	230.0	547,700	—	—	1,346 6,798	— —	1,086 617	— 2,197	2,43 9,61	0. 1.
» V	5	469.0	834,500	—	—	14,587 10,873	10,132 9,627	48,478 36,724	57 —	73,254 57,224	1. 1.
Säger	**40**	**1,061.4**	**2,283,350**	—	—	**46,974** **51,426**	**16.454** **17,016**	**56.396** **43,876**	**5,757** **4,657**	**125,581** **116,47**	**2.** **2.**
B. **Säger**	**5**	**89.0**	**229,000**	—	—	**4,115** **7,160**	**1,634** **1,534**	**4,922** **4,952**	— —	**10,671** **13,**	**1.** **3.**
C. Grupp I	2	1.8	4,800	—	—	53 414	1,063 1,075	— —	481 456	1,597 1,945	1. 8.
» II	—	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	
» III	10	244.0	582,900	200	0.0	5,776 11,431	2,096 2,047	3,053 2,726	— 40	10,92 16,244	1. 2.
» IV	3	124.0	282,000	—	—	3,384 3,351	— —	— —	— —	3, 3,351	1. 1.
» V	2	133.0	350,850	—	—	3,948 3,262	1,752 1,520	— 13	— —	5,7 4,7	1. 1.
Säger	**17**	**502.8**	**1,220,550**	**200**	**0.0**	**13,161** **18,458**	**4,911** **4 642**	**3,053** **2,739**	**481** **496**	**21.** **26,**	**1.** **1.**
Totalsumma	*62*	—	—	—	—	*64,250* *77,044*	*22,999* *23,192*	*64,371* *51,067*	*6,238* *5,153*	*157,* *156,*	

jordbruksfastigheternas avkastning samt ägarnas och brukarnas inkomstförhållanden i jämförelse med 1929 års taxering.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
— 7,881	— 36.8	5	+ 1,016	+ 4.7	30	— 8,897	— 41.5	— 12,949	— 27.0	5		14,710	6.0
												29,	12.1
— 2,634	— 39.7	1	+ 119	+ 1.8	5	— 2,753	— 41.5	— 2,261	— 29.5	1		640	0.5
												1,450	1.1
— 26,681	— 50.7	1	+ 20	+ 0.0	18	— 26,701	— 50.7	— 27,179	— 43.0	1	1	6,920	0.7
												12,520	1.2
— 6,761	— 45.0	—	—	—	5	— 6,761	— 45.0	— 6,480	— 37.3	—		2,230	0.5
												1,630	0.3
— 2,067	— 59.1	—	—	—	1	— 2,067	— 59.1	— 2,007	— 36.0	—		2,140	1.1
												2,080	1.0
— 46,024	**— 46.4**	**7**	**+ 1,155**	**+ 1.2**	**59**	**— 47,179**	**— 47.6**	**— 50,876**	**— 35.9**	**7**		**26,640**	**1.3**
												47,480	**2.2**
— 607	**— 2.2**	**6**	**+ 3,597**	**+ 13.1**	**8**	**— 4,204**	**— 15.3**	**— 2,505**	**— 6.0**	**6**		**23,820**	**3.6**
												36,170	**5.5**
— 662	— 35.6	—	—	—	2	— 662	— 35.6	— 702	— 18.4	—		2,580	19.8
												3,	25.2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—
												—	—
												—	—
— 653	— 14.0	—	—	—	2	— 653	— 14.0	— 653	— 14.0	—		—	—
												—	—
— 1,341	— 37.0	1	+ 787	+ 21.7	1	— 2,128	— 58.7	— 1,362	— 37.4	1		—	—
												—	—
— 3,000	— 60.0	—	—	—	1	— 3,000	— 60.0	— 3,350	— 49.9	—		1,340	0.6
												1,510	0.7
— 5,656	**— 37.4**	**1**	**+ 787**	**+ 5.2**	**6**	**— 6,443**	**— 42.6**	**— 6,067**	**— 32.2**	**1**		**3,920**	**0.6**
												4,790	**0.7**
—	*— 36.9*	*14*	*+ 5,539*	*+ 3.9*	*73*	*— 57,826*	*— 40.8*	*— 59,448*	*— 29.3*			*54,380*	—
												88,440	—
+ 50	+ 0.8	5	+ 1,128	+ 18.6	1	— 1,078	— 17.8	— 29	— 0.2	5		8,447	17.8
												7,643	16.1
— 351	— 3.5	4	+ 1,782	+ 18.0	3	— 2,133	— 21.5	+ 2,923	+ 23.5	4		5,537	3.7
												6,039	4.0
— 2,413	— 13.6	6	+ 5,561	+ 31.3	8	— 7.974	— 44.9	— 2,638	— 10.3	6		7.724	1.1
												7,905	1.1
— 5,452	— 80.2	—	—	—	4	— 5,452	— 80.2	— 7,180	— 74.7	—	4	1,086	0.2
												—	—
+ 3,714	+ 34.2	3	+ 6,520	+ 60.0	1	— 2,806	— 25.8	+ 16,030	+ 28.0	3	1	51,409	6.2
												41,144	4.9
— 4,452	**— 8.6**	**18**	**+ 14,991**	**+ 29.2**	**17**	**— 19,443**	**— 37.8**	**+ 9,106**	**+ 7.8**	**18**	**17**	**74.203**	**3.8**
												62,731	**2.8**
— 3,045	**— 42.5**	—	—	—	**4**	**— 3,045**	**— 42.5**	**— 2,975**	**— 21.8**	—		**9,632**	**4.2**
												9,152	**4.0**
— 361	— 87.2	—	—	—	2	— 361	— 87.2	— 348	— 17.9	—		1,052	21.9
												1,434	29.9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
— 5,655	— 49.5	1	+ 457	+ 4.0	7	— 6,112	— 53.5	— 5,319	— 32.7	1	7	5,149	0.9
												7,625	1.3
+ 33	+ 1.0	1	+ 2,033	+ 60.7	1	— 2,000	— 59.7	+ 33	+ 1.0	1	1	—	—
												—	—
+ 686	+ 21.0	1	+ 2,405	+ 73.7	1	— 1,719	— 52.7	+ 905	+ 18.9	1	1	1,792	0.6
												800	0.3
— 5,297	**— 28.7**	**3**	**+ 4,895**	**+ 26.5**	**11**	**— 10,192**	**— 55.2**	**— 4,729**	**+ 18.0**	**3**	**11**	**7,993**	**0.7**
												9,859	**0.9**
— 12,794	*— 16.6*	*21*	*+ 19,886*	*+ 25.8*	*32*	*— 32,680*	*— 42.4*	*+ 1,402*	*+ 0.9*	*21*		*91.828*	—
												81,742	—

Tabell 2 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Björka											
A. Grupp I	3	9	5,700	—	—	279 172	— —	634 751	660 740	1,573 1,663	4. 3.
» II	5	36.5	27,200	3,500	12.9	2,220 2,109	2,010 1,780	261 339	— —	4,491 4,	8. 7.
» III	5	89.5	75,100	9,600	12.8	4,431 4,170	— —	264 812	— —	4,69 4,9	5. 5.
» IV	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» V	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Säger	**13**	**135**	**108,000**	**13,100**	**12.**	**6,930** **6,451**	**2,010** **1,780**	**1,159** **1,902**	**660** **740**	**10,7** **10,8**	**6.** **6.**
B. Säger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
C. Grupp I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» II	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» III	2	37	54,000	—	—	1,911 2,706	— —	— —	— —	1,911 2,7	3. 5.
» IV	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» V	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Säger	**2**	**37**	**54,000**	—	—	**1,911** **2,706**	— —	— —	— —	**1,91** **2,7**	**3.** **5.**
Totalsumma	***15***	—	—	—	—	***8,841*** ***9,157***	***2,010*** ***1,780***	***1,159*** ***1,902***	***7***		
Norra Rörum											
A. Grupp I	13	46.4	62,600	11,100	17.7	6,442 8,578	2,287 3,930	374 679	5,707 3,442	14,81 16,629	10. 13.
» II	20	156.5	184,100	51,200	27.8	15,477 19,000	— 431	3,141 2,820	— 75	18,61 22,326	8. 10.
» III	35	527.2	612,300	166,900	27.3	38,081 55,719	1,332 1,231	2,078 3,089	1,409 1,195	42, 61,234	6. 9.
» IV	1	31.0	34,800	6,000	17.2	— 376	— —	— —	— —	— 376	 1.
» V	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Säger	**69**	**761.1**	**893,800**	**235,200**	**26.**	**60,000** **83,673**	**3.619** **5,592**	**5,593** **6,588**	**7,11** **4,712**	**76,328** **100,565**	**6.** **9.**
B. Säger	**2**	**25.0**	**29,800**	**6,200**	**20.**	**— 1,233** **— 442**	**15,627** **1.500**	**355** **91**	— **7,165**	**14,749** **8,314**	**4.** **1.**
C. Grupp I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» II	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» III	2	28.0	30,500	6,900	22.	1,325 — 664	1,570 330	— —	953 2,061	3,848 1,727	4.3 2.2
» IV	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» V	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Säger	**2**	**28.0**	**30,500**	**6,900**	**22.**	**1,325** **— 664**	**1,570** **330**	— —	**953** **2,061**	**3,848** **1,727**	**4.3** **2.2**
Totalsumma	***73***	—	—	—	—	***60,092*** ***82,567***	***20,816*** ***7,422***	***5,948*** ***6,679***	***8,*** ***13***	***94,925*** ***110,606***	—

rukare, jordbruksfastigheternas avkastning samt ägarnas och brukarnas inkomstförhållanden ering i jämförelse med 1929 års taxering.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
+ 107	+ 62.2	1	+ 189	+ 109.9	2	— 82	— 47.7	— 90	— 5.4	1		840	14.7
												890	15.6
+ 111	+ 5.3	4	+ 470	+ 22.3	1	— 359	— 17.0	+ 263	+ 6.2	4	1	1,570	5.8
												1,960	7.2
+ 261	+ 6.3	4	+ 677	+ 16.3	1	— 416	— 10.0	— 287	— 5.8	4	1	—	—
												660	0.9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
+ 479	**+ 7.4**	**9**	**+ 1,336**	**+ 20.7**	**4**	**— 857**	**— 13.3**	**— 114**	**— 1.0**	**9**		**2,410**	**2.2**
												3,510	**3.3**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
— 795	— 29.4	—	—	—	2	— 795	— 29.4	— 795	— 29.4	—		—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
— 795	**— 29.4**	—	—	—	**2**	**— 795**	**— 29.4**	**— 795**	**— 29.4**	—		—	—
												—	—
— 3	***— 3.5***	***9***	***+ 1,***	***+ 14.6***	***6***	***— 1,652***	***— 18.1***	***— 909***	***— 6.7***	***9***		***2,410***	—
												3,510	—
— 2,136	— 24.9	4	+ 923	+ 10.8	9	— 3,059	— 35.7	— 1,819	— 10.9	4		9,090	14.5
												9,290	14.8
— 3,523	— 18.5	5	+ 823	+ 4.3	15	— 4,346	— 22.9	— 3,708	— 16.6	7	1	4,230	2.3
												6,380	3.5
— 17,638	— 31.7	5	+ 2,992	+ 5.4	30	— 20,630	— 37.0	— 18,334	— 29.9	6	29	10,700	1.7
												23,900	3.9
— 376	— 100.0	—	—	—	1	— 376	— 100.0	— 376	— 100.0	—	1	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
— 23,673	**— 28.3**	**14**	**+ 4,738**	**+ 5.7**	**55**	**— 28,411**	**— 34.0**	**— 24,237**	**— 24.1**	**17**		**24,020**	**2.7**
												39,570	**4.4**
— 791	**— 179.0**	—	—	—	**2**	**— 791**	**— 179.0**	**+ 6,435**	**+ 77.4**	**2**	—	**13,980**	**46.9**
												7,740	**26.0**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
+ 1,989	+ 299.5	2	+ 1,989	+ 299.5	—	—	—	+ 2,121	+ 122.8	2	—	3,150	10.3
												2,360	7.7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
+ 1,989	**+ 299.5**	**2**	**+ 1,989**	**+ 299.5**	—	—	—	**+ 2,121**	**+ 122.8**	**2**	—	**3,150**	**10.3**
												2,360	**7.7**
— 22,475	***— 27.2***	***1***	***+ 6,727***	***+ 8.1***	***57***	***— 29,202***	***— 35.4***	***— 15,681***	***— 14.2***	***21***		***41,150***	—
												49,670	—

Tabell 2 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Skaraborgs Hällum											
A. Grupp I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» II	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» III	10	146.5	105,700	—	—	12,267	150	198	—	12,61	11.
						10,591	350	165	—	11,1	10.
» IV	1	33.0	28,200	—	—	1,784	430	110	—	2,324	6.
						2,280	50	80	—	2,41	8.
» V	1	145.0	130,800	—	—	742	—	—	—	7	0.
						2,953	—	—	—	2,	2.
Säger	**12**	**324.5**	**264,700**	—	—	**14,793**	**580**	**308**	—	**1**	**5.**
						15,824	**400**	**245**	—	**16,**	**6.**
B. **Säger**	**2**	**69.5**	**50,400**	—	—	**2,057**	—	**51**	—	**2,1**	**4.**
						1,980	—	**44**	—	**2,**	**3.**
C. Grupp I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» II	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» III	1	21.0	13,100	—	—	56	—	—	—		0.
						815	—	—	—	81	6.
» IV	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» V	2	175.0	131,300	—	—	3,977	—	—	—	3,977	3.
						4,449	—	—	—	4,44	3.
Säger	**3**	**196.0**	**144,400**	—	—	**4,033**	—	—	—	**4,**	**2.**
						5,264	—	—	—	**5**	**3.**
Totalsumma		—	—	—	—	*20,883*	*580*	*359*	—		
						23,068	*400*	*289*	—	*23.7*	
Söne											
A. Grupp I	4	11.4	13,200	700	5.3	2,331	600	760	—	3,691	17.
						2,848	260	680	—	3,7	21.
» II	5	37.5	34,500	1,800	5.2	2,202	—	—	—	2,	6.
						3,254	—	—	—	3,2	9.
» III	15	226.0	233,300	14,500	6.2	10,754	1,630	300	—	12,	4.
						17,287	1,580	480	—	19,34	7.
» IV	3	122.5	131,300	13,200	10.1	4,512	—	—	—	4,51	3.
						6,567	400	290	—	7,25	5.
» V	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
Säger	**27**	**397.4**	**412,300**	**30,200**	**7.3**	**19,799**	**2,230**	**1,060**	—	**23,**	**4.**
						29,956	**2,240**	**1,450**	—	**33,**	**7**
B. **Säger**	**8**	**105.4**	**106,420**	**14,200**	**13.3**	**4,087**	**1,880**	**1,480**	—	**7,44**	**3**
						5,467	**1,080**	**1,320**	—	**7,**	**5.**
C. Grupp I	3	12.0	17,800	900	5.1	895	—	30	—	92	5.
						1,046	—	—	—	1,	5.
» II	6	48.5	57,800	6,000	10.4	4,533	130	—	—	4,6	7.
						4,592	—	—	—	4,59	7.
» III	3	47.7	50,960	2,860	5.6	2,084	—	—	—	2,084	4.
						5,240	—	—	—	5.2	10.
» IV	1	49.0	55,500	3,700	6.7	778	—	—	—	77	1.
						300	—	—	—		0.
» V	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
Säger	**13**	**157.2**	**182,060**	**13,460**	**7.4**	**8,290**	**130**	**30**	—	**8,**	**4.**
						11,178	—	—	—	**11,17**	**6.**
Totalsumma		—	—	—	—	*32,176*	*4,240*	*2,570*	—	*38*	
						46,601	*3,320*	*2,770*	—	*52,69*	

jordbruksfastigheternas avkastning samt ägarnas och brukarnas inkomstförhållanden ering i jämförelse med 1929 års taxering.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
+ 1,676	+ 15.8	6 +	2,511 +	23.7	4 —	835 —	7.9 +	1,509 +	13.6	6	4	3,1	2.9
												1,	1.8
— 496	— 21.8	—	—	—	1 —	496 —	21.8 —	86 —	3.6	—	1	61	2.2
												—	—
— 2 211	— 74.9	—	—	—	1 —	2,211 —	74.9 —	2,211 —	74.9	—	1	—	—
												—	—
— 1,031	**— 6.5**	**+**	**2,511 +**	**15.9**	**—**	**3,542 —**	**22.4 —**	**788 —**	**4.8**	**6**	**6**	**3,71**	**1.4**
												1,	**0.7**
+ 77	**+ 3.9**	**1 +**	**107 +**	**5.4**	**1 —**	**—**	**1.5 +**	**84 +**	**4.2**	**1**	**1**	**1,**	**3.8**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
— 759	— 93.1	—	—	—	1 —	759 —	93.1 —	759 —	93.1	—	1	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
— 472	— 10.6	1 +	489 +	11.0	1 —	961 —	21.6 —	472 —	10.6	1	1	1,2	0.9
												—	—
— 1,231	**— 23.4**	**1 +**	**489 +**	**9.3**	**2 —**	**1,720 —**	**32.7 —**	**1,231 —**	**23.4**	**1**	**2**	**1**	**0.8**
												—	—
— 2,	*— 9.5*	*+*	*3,107 +*	*13.5*	*9 —*	*5 —*	*22.9 —*	*1 —*	*8.1*		*9*	*3,*	—
— 517	— 18.2	1 +	250 +	8.8	3 —	767 —	26.9 —	97 —	2.6	1	3	2,	17.3
												1,7	13.6
— 1,052	— 32.3	1 +	545 +	16.7	3 —	1,597 —	49.1 —	1,052 —	32.3	1	3	—	—
												—	—
— 6,533	— 37.8	3 +	484 +	2.8	12 —	7,017 —	40.6 —	6,663 —	34.4	3	12	4,	1.7
												4,	1.8
— 2,055	— 31.3	2 +	820 +	12.5	1 —	2,875 —	43.8 —	2,745 —	37.8	2	1	—	—
												1,77	1.3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
— 10,157	**— 33.9**	**7 +**	**2,099 +**	**7.0**	**19 —**	**12,256 —**	**40.9 —**	**10,557 —**	**31.4**	**7**	**19**	**6,**	**1.5**
												7,	**1.9**
— 1,380	**— 25.2**	**1 +**	**5 +**	**0.1**	**8 —**	**1,385 —**	**25.3 —**	**420 —**	**5.8**	**1**	**8**	**4,1**	**3.9**
												5.	**5.8**
— 151	— 14.4	1 +	80 +	7.6	2 —	231 —	22.1 —	121 —	11.6	1	2	700	3.9
												—	—
— 59	— 1.3	2 +	640 +	13.9	4 —	699 —	15.2 +	71 +	1.5	2	4	71	1.2
												2,5	4.5
— 3,156	— 60.2	—	—	—	6 —	3,156 —	60.2 —	3,156 —	60.2	—	6	1	0.3
												—	—
+ 478	+ 159.3	1 +	478 +	159.3	—	—	— +	478 +	159.3	1	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
— 2,888	**— 25.8**	**4 +**	**1,198 +**	**10.7**	**12 —**	**4,086 —**	**36.6 —**	**2,728 —**	**24.4**	**4**	**12**	**1,**	**0.8**
												2,	**1.4**
— 14,425	*— 31.0*	*+*	*3,302 +*	*7.1*	*39 —*	*17,727 —*	*38.0 —*	*13,705 —*	*26.0*	*12*	*39*	*11*	—
												15,	—

Tabell 2 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932 år**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Hovby											
A. Grupp I	8	24.8	30,500	—	—	2,872 4,686	3,350 5,910	626 670	— —	6,848 11,266	9. 15.
» II	18	135.7	134,500	—	—	9,037 14,878	10,855 3,690	447 —	3,520 1,780	23,859 20,348	6. 11.
» III	16	315.3	290,000	3,800	1.3	18,449 21,747	3.930 840	1,564 1,870	— —	23,943 24,457	6. 7.
» IV	2	66	98,500	4,400	4.5	2,241 3,275	— —	370 160	— —	2,611 3,435	2.3 3.3
» V	2	148	124,000	—	—	3,911 4,530	— —	— 25	— —	3,911 4,555	3.2 3.7
Säger	**46**	**689.8**	**677,500**	**8,200**	**1.2**	**36,510** **49,116**	**18,135** **10,440**	**3,007** **2,725**	**3,520** **1,780**	**61,172** **64,061**	**5.4** **7.**
B. Säger	**5**	**159.5**	**138,000**	—	—	**6,283** **5,943**	**450** **430**	**1,540** **2,080**	— —	**8,273** **8,453**	**4.** **4.3**
C. Grupp I	—	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —
» II	1	7	5,500	—	—	508 1,121	390 350	160 10	— —	1,058 1,481	9. 20.
» III	5	90	88,500	—	—	5,408 5,308	— —	430 —	— —	5,838 5,308	6.1 6.0
» IV	1	38	37,000	—	—	1,375 577	— —	— —	— —	1,375 577	3.7 1.6
» V	1	70	63,000	—	—	2,023 2,767	— 400	90 180	— —	2,113 3,347	3. 4.
Säger	**8**	**205**	**194,000**	—	—	**9,314** **9,773**	**390** **750**	**680** **190**	— —	**10,384** **10,713**	**4.** **5.0**
Totalsumma	***59***	—	—	—	—	***52,107*** ***64,832***	***18,975*** ***11,620***	***5,227*** ***4,995***	***3,520*** ***1,780***	***79,829*** ***83,227***	— —
Medelplana											
A. Grupp I	2	7	9,000	—	—	— 420	3,420 2,610	— —	— —	3,420 3,030	— 4.7
» II	2	16.5	26,700	1,300	4.9	40 130	1,400 920	320 365	— —	1,760 1,415	0.1 0.5
» III	—	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —
» IV	—	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —
» V	2	319	462.600	90,800	19.6	— 12,507 15,187	1,070 15,760	153,410 186,630	2,730 3,480	144,603 221,057	—2.7 3.3
Säger	**6**	**342.5**	**498,300**	**92,100**	**18.5**	**— 12,467** **15,737**	**5 890** **19,290**	**153.730** **186,995**	**2,730** **3,480**	**149,883** **225,502**	**—2.5** **3.2**
B. Säger	**1**	**43**	**77,300**	**13,400**	**17.3**	— —	**510** —	**360** **488**	**190** **2,693**	**1,060** **3,181**	— —
C. Grupp I	6	17.8	8,000	400	5.0	3,839 3,566	370 2,720	— —	810 —	5,019 6,286	48.0 44.6
» II	2	17	—	—	—	816 1,277	— —	— 150	— —	816 1,427	— —
» III	—	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —
» IV	2	83	137,400	17,800	13.0	1,790 774	600 150	50 39	— —	2,440 963	1.3 0.6
» V	—	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Säger	**10**	**117.8**	**145,400**	**18,200**	**12.5**	**6,445** **5,617**	**970** **2,870**	**50** **189**	**810** —	**8,275** **8,676**	**4.4** **3.9**
Totalsumma	***17***	—	—	—	—	— ***6,022*** ***21,354***	***7,370*** ***22,160***	***154,140*** ***187,672***	***3,730*** ***6,173***	***159,218*** ***237,359***	— —

rukare, jordbruksfastigheternas avkastning samt ägarnas och brukarnas inkomstförhållanden ering i jämförelse med 1929 års taxering.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
— 1,814	— 38.7	2	+ 495	+ 10.6	6	— 2,309	— 49.3	— 4,418	— 39.2	2	6	6,848	22.5
												11,266	36.9
— 5,841	— 39.3	6	+ 882	+ 5.9	12	— 6,723	— 45.2	+ 3,511	+ 17.3	8	9	14,030	10.4
												7,490	5.6
— 3,298	— 15.2	8	+ 2,365	+ 10.9	8	— 5,663	— 26.1	— 514	— 2.1	9	7	23,943	8.3
												24,457	8.4
— 1,034	— 31.6	—	—	—	2	— 1,034	— 31.6	— 824	— 24.0	—	2	—	—
												—	—
— 619	— 13.7	1	+ 219	+ 4.8	1	— 838	— 18.5	— 644	— 14.1	1	1	—	—
												—	—
— 12,	**— 25.7**	**17**	**+ 3,961**	**+ 8.1**	**29**	**— 16,567**	**— 33.8**	**— 2,889**	**— 4.5**	**20**	**25**	**44,821**	**6.6**
												43	**6.4**
+ 340	**+ 5.7**	**1**	**+ 468**	**+ 7.9**	**2**	**— 128**	**— 2.2**	**— 180**	**— 2.1**	**1**	**2**	**5,940**	**4.8**
												8,990	**6.5**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
— 613	— 54.7	—	—	—	1	— 613	— 54.7	— 423	— 28.6	—	1	660	12.0
												1,440	26.2
+ 100	+ 1.8	2	+ 915	+ 17.2	2	— 815	— 15.4	+ 530	+ 10.0	2	3	2,440	2.8
												2,640	3.0
+ 798	+ 138.3	1	+ 798	+ 138.3	—	—	—	+ 798	+ 138.3	1	—	—	—
												—	—
— 744	— 26.9	—	—	—	1	— 744	— 26.9	— 1,234	— 36.9	—	1	900	1.4
												—	—
— 459	**— 4.7**	**3**	**+ 1,713**	**+ 17.5**	**4**	**— 2,172**	**— 22.2**	**— 329**	**— 3.1**	**3**	**5**	**4,**	**2.1**
												4,080	**2.1**
— 12,	***— 19.6***	***21***	***+ 6,***	***+ 9.5***	***35***	***— 18,867***	***— 29.1***	***— 3,398***	***— 4.1***	***24***	***32***	***54,76***	—
												56,	—
— 420	— 100.0	—	—	—	1	— 420	— 100.0	+ 390	+ 12.9	2	—	1,550	17.2
												930	10.3
— 90	— 69.2	1	+ 40	+ 30.8	1	— 130	— 100.0	+ 345	+ 24.4	1	1	1,370	5.1
												1,030	3.9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
— 27,694	— 182.4	—	—	—	2	— 27,694	— 182.4	— 76,354	— 34.5	—	2	93,070	20.1
												168,080	36.3
— 28,204	**— 179.2**	**1**	**+ 40**	**+ 0.3**	**4**	**— 28,244**	**— 179.5**	**— 75,619**	**— 33.5**	**3**	**3**	**95,990**	**19.3**
												170,040	**34.1**
—	—	—	—	—	—	—	—	**— 2,121**	**— 66.7**	—	**1**	**1,000**	**1.3**
												—	—
+ 273	+ 7.7	4	+ 464	+ 13.0	1	— 191	— 5.3	— 1,267	— 20.2	3	3	4,840	60.5
												4,670	58.4
— 461	— 36.1	—	—	—	2	— 461	— 36.1	— 611	— 42.8	—	2	—	—
												600	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
+ 1,016	+ 131.3	2	+ 1,016	+ 131.3	—	—	—	+ 1,477	+ 153.4	2	—	680	0.5
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
+ 828	**+ 14.8**	**6**	**+ 1,480**	**+ 26.4**	**3**	**— 652**	**— 11.6**	**— 401**	**— 4.6**	**5**	**5**	**5,520**	**3.8**
												5,270	**3.6**
— 27,	***— 128.2***		***+ 1,***	***+ 7.1***	***7***	***— 28,896***	***— 135.3***	***— 78,141***	***— 32.9***	***8***	***9***	***102,5***	—
												175,3	—

Tabell 2 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Saleby											
A. Grupp I	9	29.8	23,900	—	—	5,255	2,085	140	630	8,11	22.
						6,588	1,529	106	600	8,8	27.
» II	11	84.0	69,100	—	—	8,038	1,630	390	—	10,	11.
						8,156	1,520	328	—	10,	11.
» III	44	792.0	687,000	300	0.0	54,010	150	2.228	610	56,998	7.
						66,254	540	2,566	—	69,	9.
» IV	8	313.5	285,700	—	—	11,879	175	1,752	—	13,806	4.
						17,609	—	2,164	—	19,77	6.
» V	2	116.0	109,500	—	—	4,920	400	—	—	5,3	4.
						3,657	300	—	—	3,957	3.
Säge	**74**	**1,335.3**	**1,175,200**	**300**	**0.**	**84,102**	**4,440**	**4,510**	**1,240**	**94**	**7.**
						102,264	**3,889**	**5,164**	**600**	**111,91**	**8.**
B. **Säger**	**1**	**267.6**	**256,600**		**0.1**	**7,638**	**450**	**6,709**	—	**14,79**	**3.**
						14,781	**160**	**5,690**	—	**20,631**	**5.**
C. Grupp I	2	6.5	3,800	—	—	1,096	219	—	—	1,315	28.
						1,710	230	20	—	1,960	45.
» II	1	10.0	7,300	—	—	820	—	—	—	820	11.
						1,153	—	—	—	1,153	15.
» III	9	168.5	146,000	—	—	10,808	—	253	—	11,061	7.
						11,584	—	271	—	11,855	7.
» IV	7	218.5	225,200	—	—	5,216	—	225	—	5,441	2.
						10,595	—	572	—	11,167	4.
» V	5	480.0	339,200	300	0.1	12,253	—	—	—	12,253	3.
						12,410	72	1,276	—	13,758	3.
Säger	**24**	**883.5**	**721,500**	**300**	**0.0**	**30,193**	**219**	**478**	—	**30.890**	**4.**
						37,452	**302**	**2,139**	—	**39,893**	**5.**
Totalsumma		—	—	—	—	***121,933***	***5,109***	***11,697***	***1.***	***139,979***	—
						154,497	***4,351***	***12,993***		***172,441***	—
Västmanlands											
Björskog											
A. Grupp I	1	4.5	8,200	2,000	24.4	72	1,810	—	—	1,882	0.
						735	920	—	—	1,655	9.
» II	8	55.9	65,300	6,500	8.6	9,399	645	300	—	10,344	14.
						7,700	600	940	—	9,240	11.
» III	15	290	272,700	11,100	4.1	23,068	400	550	—	24,018	8.
						24,916	400	582	—	25,898	9.
» IV	17	639	592,900	20,600	3.5	26,147	2,895	413	—	29,455	4.
						34,430	1,284	130	—	35,844	5.
» V	10	928	846,600	28,800	3.4	24,259	1,022	5,040	—	30,321	2.
						25,078	1,070	4,841	—	30,989	3.
Säger	**51**	**1,917.4**	**1,785.700**	**69,000**	**3.9**	**82,945**	**6,772**	**6,303**	—	**96,020**	**4.**
						92,859	**4,274**	**6,493**	—	**103,626**	**5.**
B. **Säger**	**12**	**201.2**	**198.900**	**15,300**	**7.7**	**5,110**	**5,615**	**832**	—	**11,557**	**2.**
						6,650	**5,670**	**1,300**	—	**13,620**	**3.8**
C. Grupp I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
						—	—	—	—	—	—
» II	2	20	22.200	—	—	2,107	—	163	—	2,270	9.4
						2,568	—	175	—	2,743	11.5
» III	8	170.5	174.600	7,900	4.5	11,311	—	1,498	—	12,809	6.5
						13,244	—	1,438	—	14,682	7.6
» IV	8	314.5	289.300	11,400	4.4	15,151	—	830	—	15,981	5.2
						14,648	—	710	—	15,358	5.1
» V	2	111	96.900	2,700	2.2	4,166	—	—	—	4,166	4.3
						6,332	—	—	—	6,332	6.5
Säger	**20**	**616**	**583,000**	**22,000**	**3.9**	**32,785**	—	**2,491**	—	**35,226**	**5.6**
						36,792	—	**2,323**	—	**39,115**	**6.3**
Totalsumma	***83***	—	—	—	—	***120,790***	***12,387***	***9,626***	—	***142,803***	—
						136,301	***9,944***	***10,116***	—	***156,361***	—

jordbruksfastigheternas avkastning samt ägarnas och brukarnas inkomstförhållanden ering i jämförelse med 1929 års taxering.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
— 1,333	— 20.2	4	+ 757	+ 11.5	5	— 2,090	— 31.7	— 713	— 8.1	4	5	4,200	17.6
												2,790	11.7
— 118	— 1.4	6	+ 1,174	+ 14.4	4	— 1,292	— 15.8	+ 54	+ 0.5	5	6	1,330	1.9
												730	1.1
— 12,244	— 18.5	15	+ 4,192	+ 6.3	29	— 16,436	— 24.8	— 12,362	— 17.8	15	29	7,630	1.1
												13,410	2.0
— 5,730	— 32.5	2	+ 297	+ 1.7	6	— 6,027	— 34.2	— 5,967	— 30.2	3	5	—	—
												1,230	0.4
+ 1,263	+ 34.5	2	+ 1,263	+ 34.5	—	—	—	+ 1,363	+ 34.4	2	—	—	—
												—	—
— 18.1	**— 17.8**	**29**	**+ 7,683**	**+ 7.5**	**44**	**— 25,845**	**— 25.3**	**— 17,625**	**— 15.7**		**45**	**13,160**	**1.1**
												18,160	**1.5**
— 7,	**— 48.3**	**2**	**+ 163**	**+ 1.1**	**13**	**— 7,306**	**— 49.4**	**— 5,834**	**— 28.3**	**4**	**11**	**8,150**	**3.2**
												16,270	**6.3**
— 614	— 35.9	—	—	—	2	— 614	— 35.9	— 645	— 32.9	—	2	—	—
												1,040	27.4
— 333	— 28.9	—	—	—	1	— 333	— 28.9	— 333	— 28.9	—	1	—	—
												—	—
— 776	— 6.7	3	+ 1,077	+ 9.3	6	— 1,853	— 16.0	— 794	— 6.7	3	6	—	—
												940	0.6
— 5,379	— 50.8	—	—	—	7	— 5,379	— 50.8	— 5,726	— 51.3	—	7	2,880	1.3
												—	—
— 157	— 1.3	1	+ 2,435	+ 19.6	4	— 2,592	— 20.9	— 1,505	— 10.9	1	4	—	—
												—	—
— 7	**— 19.4**	**4**	**+ 3,512**	**+ 9.4**	**20**	**— 10,771**	**— 28.8**	**— 9,003**	**— 22.6**	**4**	**20**	**2,880**	**0.4**
												1,980	**0.3**
— 32	***— 21.0***	***35***	***+ 11,358***	***+ 7.4***	***77***	***— 43,922***	***— 28.4***	***— 32,462***	***— 18.***	***37***	***76***	***24,190***	—
												36,410	—
— 663	— 90.2	—	—	—	1	— 663	— 90.2	+ 227	+ 13.7	1	—	1,620	19.8
												950	11.6
+ 1,699	+ 22.0	5	+ 2,728	+ 35.4	3	— 1,029	— 13.4	+ 1,104	+ 11.9	4	4	3,390	5.2
												4,030	6.2
— 1,848	— 7.4	4	+ 1,007	+ 4.1	11	— 2,855	— 11.5	— 1,880	— 7.3	4	11	5,610	2.1
												6,290	2.3
— 8,283	— 24.0	4	+ 2,370	+ 6.9	13	— 10,653	— 30.9	— 6,389	— 17.8	5	12	2,080	0.4
												3,520	1.0
— 819	— 3.3	5	+ 4,617	+ 18.4	4	— 5,436	— 21.7	— 668	— 2.2	5	4	5,360	0.6
												4,990	0.6
— 9,914	**— 10.7**	**18**	**+ 10,722**	**+ 11.5**	**32**	**— 20,636**	**— 22.2**	**— 7,606**	**— 7.3**	**18**	**32**	**18,060**	**1.0**
												19,780	**1.1**
— 1,540	**— 23.2**	**2**	**+ 53**	**+ 0.8**	**10**	**— 1,593**	**— 24.0**	**— 2,063**	**— 15.1**	**1**	**11**	**7,330**	**3.7**
												9,030	**4.5**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
												—	—
— 461	— 18.0	—	—	—	2	— 461	— 18.0	— 473	— 17.2	—	2	1,520	6.8
												2,620	1.5
— 1,933	— 14.6	4	+ 1,042	+ 7.9	4	— 2,975	— 22.5	— 1,873	— 12.8	4	4	3,540	2.0
												2,560	0.9
+ 503	+ 3.5	4	+ 1,942	+ 13.3	4	— 1,439	— 9.8	+ 623	+ 4.1	4	4	3,240	1.1
												—	—
— 2,166	— 34.2	—	—	—	2	— 2,166	— 34.2	— 2,166	— 34.2	—	2	2,710	2.3
— 4,057	**— 11.0**	**8**	**+ 2,984**	**+ 8.1**	**12**	**— 7,041**	**— 19.1**	**— 3,889**	**— 9.9**	**8**	**12**	**5,180**	**0.9**
												11,010	**1.9**
— 15,511	***— 11.4***	***28***	***+ 13,759***	***+ 10.1***	***54***	***— 29,270***	***— 21.5***	***— 13,558***	***— 8.7***	***16***	***24***	***30,570***	—
												39,820	—

Tabell 2 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Medåker											
A. Grupp I	17	51.0	79,600	8,100	10.2	12,567 14,081	4,543 2,875	555 610	800 600	18,465 18,166	15. 17.
» II	15	111.8	127,700	18,600	14.6	17,249 21.246	740 —	364 398	— —	18,353 21,644	13. 16.
» III	34	656.0	671,700	97,950	14.6	51,504 54,384	80 800	3,920 3,585	148 —	55,652 58,769	7. 8.
» IV	4	164,5	169,600	49,800	29.4	7,864 10,672	400 —	— 56	205 117	8,469 10,845	4. 6.
» V	4	265.0	274,800	37,600	13.7	9,698 13,080	2,000 2,030	4,315 4,833	— —	16,013 19,943	3. 4.
Säger	**74**	**1,248.8**	**1,323,400**	**212,050**	**16.0**	**98,882** **113,463**	**7,763** **5,705**	**9,154** **9,482**	**1,153** **717**	**116,952** **129,367**	**7.** **8.**
B. Säger	**15**	**297.2**	**285,550**	**36,850**	**12.9**	**9,642** **10,927**	**2,370** **2,570**	**4,356** **5,161**	**771** **1,006**	**17,139** **19,664**	**3.** **3.**
C. Grupp I	5	13.7	2,100	1,600	76.2	2,916 2,739	1,980 1,885	— —	— —	4,896 4,624	138. 130.
» II	5	35.0	37,800	3,000	7.9	4,337 4,704	— 300	— —	— —	4,337 5,004	11. 12.
» III	11	211.5	206,400	26,100	12.6	16,478 12,844	— —	110 200	— —	16,588 13,044	8. 6.
» IV	3	112.0	119,655	12,225	10.2	4,620 4,469	— —	— —	— —	4,620 4,469	3. 3.
» V	1	72.0	71,400	9,100	12.7	2,268 1,869	— —	— —	— —	2,268 1,869	3. 2.
Säger	**25**	**444.2**	**437,355**	**52,025**	**11.9**	**30,619** **26,625**	**1,980** **2,185**	**110** **200**	— —	**32,709** **29,010**	**7.** **6.**
Totalsumma	***114***	—	—	—	—	***139,143*** ***151,015***	***12,113*** ***10,460***	***13,620*** ***14,843***	***1,924*** ***1,723***	***166,800*** ***178,041***	
Dingtuna											
A. Grupp I	6	21.3	25,500	1,920	7.5	3,832 4,517	105 100	80 120	— —	4,017 4,737	11. 17.
» II	25	193.0	184,000	14,010	7.6	24,007 26,926	730 880	158 120	1,350 1,250	26,245 29,176	13. 15.
» III	15	237.9	208,500	16,975	8.1	22,969 21,966	— 125	10 —	— —	22,979 22,091	11. 10.
» IV	9	360.0	293,000	20,910	7.1	13,337 16,573	300 240	280 355	— —	13,917 17,168	4. 5.
» V	9	885.7	808,000	76,595	9.5	12,864 19,871	3,190 3,260	2,760 1,514	— 4,540	18,814 29,185	1. 2.
Säger	**64**	**1,697.9**	**1,519,000**	**130,410**	**8.5**	**77,009** **89,853**	**4,325** **4,605**	**3,288** **2,109**	**1,350** **5,790**	**85,972** **102,357**	**5.** **5.**
B. Säger	**8**	**313.0**	**295,000**	**21,875**	**7.4**	**7,443** **8,168**	**380** —	**1,557** **1,150**	**640** **1,000**	**10,020** **10,318**	**2.** **2.**
C. Grupp I	—	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	
» II	—	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	
» III	6	119	103,500	5,385	5.2	8,491 7,944	— —	140 150	— —	8,631 8,094	8. 7.
» IV	10	430	390,500	28,120	7.2	19,764 19,047	112 95	265 101	— —	20,141 19,243	5. 4.
» V	5	384	340,000	10,850	3.2	9,702 13,417	1,900 2,160	30 90	— —	11,632 15,667	2. 3.
Säger	**21**	**933**	**834,000**	**44,355**	**5.3**	**37,957** **40,408**	**2,012** **2,255**	**435** **341**	— —	**40,404** **43,004**	**4.** **4.**
Totalsumma	***93***	—	—	—	—	***122,409*** ***138,429***	***6,717*** ***6,860***	***5,280*** ***3,600***	***1,990*** ***6,790***	***136,396*** ***155,679***	

rukare, jordbruksfastigheternas avkastning samt ägarnas och brukarnas inkomstförhållanden ering i jämförelse med 1929 års taxering.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
— 1,514	— 10.8	5	+ 1,126	+ 8.0	12	— 2,640	— 18.7	+ 299	+ 1.6	7	10	10,490 8,850	13.2 11.1
— 3,997	— 18.8	3	+ 176	+ 0.8	14	— 4,173	— 19.6	— 3,291	— 15.2	4	13	7,280 8,970	5.7 7.0
— 2,880	— 5.3	13	+ 6,941	+ 12.8	22	— 9,821	— 18.2	— 3,117	— 5.8	14	21	13,880 11,250	2.1 1.7
— 2,808	— 26.3	2	+ 1,012	+ 9.5	2	— 3,820	— 35.8	— 2,376	— 21.9	2	2	— 1,430	— 0.8
— 3,382	— 25.9	1	+ 1,669	+ 12.8	3	— 5,051	— 38.6	— 3,930	— 19.7	1	3	5,390 5,960	2.0 2.2
— 14,581	**— 12.9**	**24**	**+ 10,924**	**+ 9.6**	**53**	**— 25,505**	**— 22.5**	**— 12,415**	**— 9.6**	**28**	**49**	**37,040** **36,460**	**2.8** **2.8**
— 1,285	**— 11.8**	**4**	**+ 1,191**	**+ 10.9**	**11**	**— 2,476**	**— 22.7**	**— 2,525**	**— 12.8**	**5**	**11**	**9,180** **11,250**	**3.2** **3.9**
+ 177	+ 6.5	3	+ 533	+ 19.5	2	— 356	— 13.0	+ 272	+ 5.9	3	2	3,270 2,530	155.7 120.5
— 367	— 7.8	1	+ 417	+ 8.9	4	— 784	— 16.7	— 667	— 13.3	1	4	2,620 2,710	6.9 7.2
+ 3,634	+ 28.3	9	+ 3,820	+ 29.7	2	— 186	— 1.4	+ 3,544	+ 27.2	8	3	9,780 8,740	4.7 4.2
+ 151	+ 3.4	1	+ 417	+ 9.3	2	— 266	— 6.0	+ 151	+ 3.4	1	2	— —	— —
+ 399	+ 21.3	1	+ 399	+ 21.3	—	—	—	+ 399	+ 21.3	1	—	— 1,810	— 2.5
+ 3,994	**+ 15.0**	**15**	**+ 5,586**	**+ 21.0**	**10**	**— 1,592**	**— 6.0**	**+ 3,699**	**+ 12.8**	**14**	**11**	**15,670** **15,790**	**3.6** **3.6**
— 11,872	***— 7.9***	**43**	***+ 17,701***	***+ 11.7***	**74**	***— 29,573***	***— 19.6***	***— 8,241***	***— 4.6***	**47**	**71**	***61,890*** ***63,500***	— —
— 685	— 15.2	3	+ 475	+ 10.5	3	— 1,160	— 25.7	— 720	— 15.2	3	3	2,420 3,060	9.5 12.0
— 2,919	— 10.8	10	+ 3,194	+ 11.9	14	— 6,113	— 22.7	— 2,931	— 10.0	10	14	12,020 14,890	6.5 8.1
+ 1,003	+ 4.6	8	+ 3,057	+ 13.9	7	— 2,054	— 9.3	+ 888	— 4.0	8	7	7,080 7,250	3.4 3.5
— 3,236	— 19.5	4	+ 1,343	+ 8.1	5	— 4,579	— 27.6	— 3,251	— 18.9	4	5	— 960	— 0.3
— 7,007	— 35.3	4	+ 2,389	+ 12.0	4	— 9,396	— 47.3	— 10,371	— 35.5	4	5	5,460 9,710	0.7 1.2
— 12,844	**— 14.3**	**29**	**+ 10,458**	**+ 11.6**	**33**	**— 23,302**	**— 25.9**	**— 16,385**	**— 16.0**	**29**	**34**	**26,980** **35,870**	**1.8** **2.4**
— 725	**— 8.9**	**3**	**+ 1,092**	**+ 13.4**	**5**	**— 1,817**	**— 22.3**	**— 298**	**— 2.9**	**3**	**5**	**4,140** **9,000**	**1.4** **3.1**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— —	— —
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— —	— —
+ 547	+ 6.9	4	+ 2,092	+ 26.3	2	— 1,545	— 19.4	+ 537	+ 6.6	4	2	6,210 2,170	6.0 2.1
+ 717	+ 3.8	5	+ 2,147	+ 11.3	5	— 1,430	— 7.5	+ 898	+ 4.7	5	5	2,640 —	0.7 —
— 3,715	— 27.7	1	+ 844	+ 6.3	4	— 4,559	— 34.0	— 4,035	— 25.8	1	4	4,350 2,860	1.3 0.8
— 2,451	**— 6.1**	**10**	**+ 5,083**	**+ 12.6**	**11**	**— 7,534**	**— 18.7**	**— 2,600**	**— 6.0**	**10**	**11**	**13 200** **5,030**	**1.6** **0.6**
— 16,020	***— 11.6***	**42**	***+ 16,633***	***+ 12.0***	**49**	***— 32,653***	***— 23.6***	***— 19,283***	***— 12.4***	**42**	**50**	***44,320*** ***49,900***	— —

Tabell 2 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Gävleborgs											
Järbo											
A. Grupp I.....	74	284.1	498,000	111,000	20.3	53,773 67,558	21,080 23,535	4,778 4,988	2,509 1,269	82,1 97,3	10. 13.
» II.....	88	659.2	1,319,200	429,100	32.5	94,408 128,075	6,645 15,045	20,825 22,150	4,440 4,226	126,31 169,4	7. 9.
» III.....	33	505.6	934,000	323,900	34.7	36,635 73,381	750 1,570	6,408 6,227	1,950 1,330	45,74 82,	3. 7.
» IV.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» V.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Säger	**195**	**1,448.9**	**2,751,200**	**864,000**	**31.4**	**184,816** **269,**	**28,475** **40,150**	**32,011** **33,365**	**8,899** **6,825**	**254,** **349,**	**6.** **9.**
B. Säger	**2**	**5.7**	**11,800**	**3,700**	**31.4**	**358** **391**	— —	**900** **840**	— —	**1,** **1,**	**3.**
C. Grupp I.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» II.....	1	9	13,600	—	—	1,049 998	— —	— —	— —	1,	7. 7.
» III.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» IV.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» V.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Säger	**1**	**9**	**13,600**	—	—	**1,049** **998**	— —	— —	— —	**1,**	**7.** **7.**
Totalsumma		—	—	—	—	***186*** ***270,***	***28,475*** ***40,150***	***32,911*** ***34,205***	***8,899*** ***6,825***	***256,*** ***351,***	
Årsunda											
A. Grupp I.....	46	137.4	235,900	34,600	14.6	13,165 14,509	24,927 26,120	2,559 2,515	3,260 2,310	43,911 45,	5. 6.
» II.....	59	461.8	771,200	199,600	25.9	39,340 43,549	10,628 11,509	4,190 3,755	892 180	55, 58,	5. 5.
» III.....	63	1,019.6	1,692,866	463,718	27.4	48,966 63,967	4,210 4,114	5,878 5,503	4,610 3,990	63,664 77,57	2. 3.
» IV.....	2	81.2	139,900	40,600	80.5	— 3,132	270 —	— —	— —	27 3,1	
» V.....	1	90.0	102,300	12,000	19.6	— 278	— —	— —	— —	— 27	0.
Säger	**171**	**1,790.0**	**2,942,166**	**750,518**	**25.5**	**101,471** **125,435**	**40,035** **41,743**	**12,627** **11,773**	**8,762** **6,480**	**162,** **185,**	**3.** **4.**
B. Säger	**3**	**33.0**	**60,700**	**19,600**	**32.2**	**800** **1,698**	**1,520** **1,430**	**303** **220**	**256** —	**2,879** **3,348**	**1.** **2.**
C. Grupp I.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» II.....	4	38.0	38,400	—	—	2,904 4,873	570 370	400 450	— —	3,874 5,693	7. 12.
» III.....	6	84.0	125,400	17,700	14.1	4,591 6,427	— —	— —	3,660 590	8,251 7,017	3. 5.
» IV.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» V.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Säger	**10**	**122.0**	**163,800**	**17,700**	**10.8**	**7,495** **11,300**	**570** **370**	**400** **450**	**3,660** **590**	**12,125** **12,710**	**4.** **6.**
Totalsumma	***184***	—	—	—	—	***109,*** ***138,***	***42,125*** ***43,543***	***13,330*** ***12,443***	***12,678*** ***7,070***	***177,899*** ***201,489***	

jordbruksfastigheternas avkastning samt ägarnas och brukarnas inkomstförhållanden i jämförelse med 1929 års taxering.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
— 13,785	— 20.4	24	+ 6,611	+ 9.8	51	— 20,396	— 30.2	— 15,210	— 15.6	24	51	37	7.5
												49,510	9.9
— 33,667	— 26.3	28	+ 11,390	+ 8.9	59	— 45,057	— 35.2	— 43,178	— 25.5	28	5	46,270	3.5
												75,130	5.7
— 36,746	— 50.1	6	+ 3,153	+ 4.3	26	— 39,899	— 54.4	— 36,765	— 44.6	6		8,500	0.9
												23,610	2.5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—
												—	—
— 84,1	**— 31.3**	**58**	**+ 21,154**	**+ 7.9**		**105,352**	**— 39.2**	**— 95,153**	**— 27.2**	**58**		**92,030**	**3.3**
												148,250	**5.4**
— 33	**— 8.4**	**1**	**+ 20**	**+ 5.1**	**1**	**— 53**	**— 13.6**	**+ 27**	**+ 2.2**	**1**	**1**	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
+ 51	+ 5.1	1	+ 51	+ 5.1	—	—	—	+ 51	+ 5.1	1	—	1,030	7.6
												980	7.2
—	—	—	—	—	—	—	—					—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—
												—	—
+ 51	**+ 5.1**	**1**	**+ 51**	**+ 5.1**		**—**	**—**	**+ 51**	**+ 5.1**	**1**		**1,030**	**7.6**
													7.2
— 84,180	***— 31.1***		***+ 21,225***	***+ 7.8***		***— 105,***	***— 39.0***	***— 95,075***	***— 27.0***			***93,***	—
												149,	—
— 1,344	— 9.3	18	+ 6,195	+ 42.7	26	— 7,539	— 52.0	— 1,543	— 3.4	18		27,030	11.5
												28,640	12.1
— 4,209	— 9.7	30	+ 11,803	+ 27.1	30	— 16,012	— 36.8	— 3,943	— 6.7	30	3	15,960	2.1
												17,990	2.3
— 15,001	— 23.5	27	+ 14,650	+ 22.9	38	— 29,651	— 46.4	— 13,910	— 17.9	27		14,	0.8
												19,67	1.2
— 3,132	— 100.0	—	—	—	1	— 3,132	— 100.0	— 2,862	— 91.4	—		—	—
												—	—
— 278	— 100.0	—	—	—	1	— 278	— 100.0	— 278	— 100.0	—	1	—	—
												—	—
— 23,964	**— 19.1**	**7**	**+ 32,648**	**+ 26.0**	**96**	**— 56,612**	**— 45.1**	**— 22,536**	**— 12.6**	**75**		**57,080**	**1.9**
												66,300	**2.3**
— 898	**— 52.9**	**—**	**—**	**—**	**1**	**— 898**	**— 52.9**	**— 469**	**— 14.0**	**—**		**1,520**	**2.5**
												2,370	**3.9**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—
												—	—
— 1,969	— 40.4		+ 601	+ 12.3	2	— 2,570	— 52.7	— 1,819	— 32.0	2		3,370	8.8
												6,890	17.9
— 1,836	— 28.6	2	+ 344	+ 5.4	4	— 2,180	— 34.0	+ 1,234	+ 17.6	2		6,000	4.8
												4,850	3.9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
— 3,805	**— 33.6**	**4**	**+ 945**	**+ 8.4**	**6**	**— 4,750**	**— 42.0**	**— 585**	**— 4.6**	**4**		**9,370**	**5.7**
												11,740	**7.2**
— 28,667	***— 20.7***	***79***	***+ 33,593***	***+ 24.3***		***— 62***	***— 45.0***	***— 23,590***	***— 11.9***	***79***		***67,970***	—
												80,410	—

Tabell 2 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932 år**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Västerbottens											
Lövånger											
A. Grupp I	219	877.2	1,145,700	296,930	25.9	158,185	53,104	10,955	4,164	226,408	13.8
						210,417	71,150	11,272	5,147	297,986	18.4
» II	261	1,953.1	2,652,600	715,030	27.0	313,702	23,735	15,970	5,020	358,427	11.8
						462,035	27,248	13,597	7,099	509,979	17.4
» III	69	855.0	1,094,250	251,000	22.9	107,674	4,032	8,554	490	120,750	9.8
						159,650	4,172	7,491	856	172,169	14.6
» IV	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
						—	—	—	—	—	—
» V	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
						—	—	—	—	—	—
Säger	**549**	**3,685.8**	**4,892,550**	**1,262.960**	**25.8**	**579,561**	**80,871**	**35,479**	**9,674**	**705,585**	**11.8**
						832,102	**102,570**	**32,360**	**13,102**	**980.134**	**17.0**
B. Säger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
						—	—	—	—	—	—
C. Grupp I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
						—	—	—	—	—	—
» II	1	8.0	11,000	—	—	1,499	—	—	—	1,499	13.6
						1,299	—	—	—	1,299	11.8
» III	1	11.0	20,300	—	—	3,058	—	—	—	3,058	15.
						2,643	—	—	—	2,643	13.0
» IV	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
						—	—	—	—	—	—
» V	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
						—	—	—	—	—	—
Säger	**2**	**19.0**	**31,300**	—	—	**4,557**	—	—	—	**4,557**	**14.6**
						3,942	—	—	—	**3,942**	**12.6**
Totalsumma	***551***	—	—	—	—	***584,118***	***80,871***	***35,479***	***9,674***	***710,142***	—
						836,044	***102,570***	***32,360***	***13,102***	***984,076***	—
Sammandrag för kommunerna i Svealand och Götaland											
A. Grupp I	184	465.6	1,478,150	31,910	2.2	76,342	63,421	20,459	18,953	179,175	5.
						103,107	70,712	18,165	19,404	211,388	7.
» II	154	1,173.8	1,820,100	110,080	6.0	122,308	20,232	9,960	8,433	160,933	6.
						144,680	12,141	9,167	3,595	169,583	7.
» III	328	5,827.1	8,522,100	425,235	5.0	361,956	14,228	43,106	3,465	422,755	4.
						497,041	13,437	43,866	6,195	560,539	5.
» IV	87	3,310.0	4,873,400	176,420	3.6	110,481	6,977	9,909	290	127,657	2.
						186,995	4,500	8,925	2,416	202,836	3.
» V	63	5,986.2	7,233,600	341,225	4.7	103,043	28,629	220,757	5,006	357,435	1.
						185,716	43,332	237,897	18,430	485,375	2.
Summa	**816**	**16,762.7**	**23,927,350**	**1,094,870**	**4.6**	**774,130**	**183,487**	**304,191**	**36,147**	**1,247,955**	**3.**
						1,117,539	**144.122**	**318,020**	**50.040**	**1,629,721**	**4.**

Jordbruksfastigheternas avkastning samt ägarnas och brukarnas inkomstförhållanden ering i jämförelse med 1929 års taxering.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
52,232	— 24.8	58	+ 17,274	+ 8.2	159	— 69,506	— 33.0	— 71,578	— 24.0	58	159	91,680	8.0
												187,590	16.4
148,333	— 32.1	51	+ 17,917	+ 3.9	218	— 166,250	— 36.0	— 151,552	— 29.7	51	218	125,940	4.7
												295,060	11.1
51,976	— 32.6	14	+ 5,368	+ 3.3	59	— 57,344	— 35.9	— 51,419	— 29.9	14	59	38,730	3.5
												91,870	8.4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
252,541	**— 30.3**	**123**	**+ 40,559**	**+ 4.9**	**436**	**— 293,100**	**— 35.2**	**— 274,549**	**— 28.0**	**123**	**436**	**256,**	**5.2**
												574,520	**11.7**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
200	+ 15.4	1	+ 200	+ 15.4	—	—	—	+ 200	+ 15.4	1	—	—	—
												—	—
415	+ 15.7	2	+ 415	+ 15.7	—	—	—	+ 415	+ 15.7	2	—	—	—
												720	3.5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
												—	—
615	**+ 15.6**	**3**	**+ 615**	**+ 15.6**	**—**	**—**	**—**	**+ 615**	**+ 15.6**	**3**	**—**	**—**	**—**
												7	**2.3**
251,926	***— 30.1***	***126***	***+ 41,174***	***+ 4.9***		***— 293,100***	***— 35.0***	***— 273,934***	***— 27.3***	***126***	***436***	***256***	—
												575	—
26,765	— 25.9	59	+ 10,263	+ 10.0	121	— 37,028	— 35.9	— 32,213	— 15.2	63	118	96,190	6.5
												116,930	7.9
22,372	— 15.4	57	+ 15,875	+ 11.0	94	— 38,247	— 26.4	— 8,650	— 5.1	60	93	54,230	3.0
												57,390	3.2
135,085	— 27.2	94	+ 40,897	+ 8.2	226	— 175,982	— 35.4	— 137,784	— 24.6	99	226	111,320	1.3
												142,580	1.7
76,514	— 40.9	17	+ 8,361	+ 4.5	62	— 84,875	— 45.4	— 75,179	— 37.1	20	64	10,060	6.2
												16,690	0.3
82,673	— 44.5	19	+ 17,388	+ 9.4	39	— 100,061	— 53.9	— 127,940	— 26.4	20	33	173,790	2.4
												242,320	3.3
343,409	**— 30.7**	**246**	**+ 92,784**	**+ 8.3**	**542**	**— 436,193**	**— 39.0**	**— 381,766**	**— 23.4**	**262**	**534**	**445,590**	**1.9**
												575,910	**2.4**

Tabell 2 (forts.), **utvisande för jordbruk som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare i ett antal jordbrukskommuner enligt 1932**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
B. Grupp I	16	39·3	89,250	3,060	3.4	4,344	4,364	6,165	513	15,38	4.
						5,874	4,043	6,071	711	16,69	6.
» II	19	147.0	221,400	7,600	3.4	8,708	8,075	9,646	1,114	27,543	3.
						13,228	7,964	8,783	2,548	32,	6.
» III	70	1,283.7	1,862,220	130,915	7.0	57,001	25,764	25,224	905	108,8	3.
						70,741	11,123	23,625	8,084	113,57	3.
» IV	24	894.5	1,347,900	63,660	4.7	40,873	610	13,542	1,025	56,	3.
						49,664	790	14,778	4,423	69,65	3.
» V	16	1,376.2	1,612,113	54,600	3.4	47,715	1,840	22,676	—	72,231	3.
						44,268	1,590	22,809	20	68,68	2.
Summa	**145**	**3,740.7**	**5,132,883**	**259,835**	**5.1**	**158,641**	**40,653**	**77,253**	**3,557**	**280,1**	**3.**
						183,775	**25,492**	**76,066**	**15,486**	**300,81**	**3.**
C. Grupp I	24	65.3	63,600	3,400	5.3	11,676	8,146	330	.1,981	22,1	18.
						12,661	11,486	130	1,236	25,51	19.
» II	29	211.3	280,130	27,290	6.7	20,379	1,520	403	—	22,302	7.
						25,383	2,230	395	—	28,008	9.
» III	99	2,076.6	2,798,160	151,125	5.4	89,829	7,046	11,036	953	108,	3.
						111,009	6,537	9,495	2,101	129,1	4.
» IV	61	2,344.8	3,347,667	146,075	4.4	84,442	2,928	3.782	—	91,1	2.
						93,935	955	4,229	90	99,	2.
» V	37	2,973.0	3,906,821	82,490	2.1	74,264	4,572	4,812	1.768	85,41	1.
						90,314	4,482	4,939	1,266	101,001	2.
Summa	**250**	**7,612.0**	**10,396,378**	**410,380**	**3.9**	**280,590**	**24,212**	**20,**	**4,702**	**329,86**	**2.**
						333,302	**25,690**	**19,188**	**4,693**	**382,87**	**3.**
Totalsumma	*1,211*	—	—	—	—	*1,213,361*	*198,352*	*401*	*44,406*	*1,857*	
						1,634,616	*195,304*	*413,274*	*70,219*	*2,313*	
Sammandrag för kommunerna i Norrland											
A. Grupp I	339	1,298.7	1,879,600	442,530	23.5	225,123	99,111	18,292	9,933	352,45	12.
						292,484	120,805	18,775	8,726	440,7	15.
» II	408	3,074.1	4,743,000	1,343,730	28.3	447,450	41,008	40,985	10,352	539,79	9.
						633,659	53,802	39,502	11,505	738,4	13.
» III	165	2,380.2	3,721,116	1,038,618	27.9	193,275	8,992	20,840	7,050	230,157	5.
						296,998	9,856	19,221	6,176	332,25	8.
» IV o. V...	3	171.2	242,200	52,600	21.7	—	270	—	—	27	
						3,410	—	—	—	3,41	1.
Summa	**915**	**6,924.2**	**10,585,916**	**2,877,478**	**27.2**	**865,848**	**149,381**	**80,117**	**27,335**	**1,122,681**	**8.**
						1,226,551	**184,463**	**77,498**	**26,407**	**1,514,91**	**11**
B. Summa	**5**	**38.7**	**72,500**	**23,300**	**32.1**	**1,158**	**1,520**	**1,203**	**256**	**4.13**	**1.**
						2,089	**1,430**	**1,060**	—	**4,57**	**2.**
C. Grupp I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» II	6	55.0	63,000	—	—	5,452	570	400	—	6,4	8.
						7,170	370	450	—	7,	11.
» III	7	95.0	145,700	17,700	12.1	7,649	—	—	3,660	11,	5.
						9,070	—	—	590	9,	6.
» IV	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
» V	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						—	—	—	—	—	
Summa	**13**	**150.0**	**208,700**	**17,700**	**8.5**	**13,101**	**570**	**400**	**3,660**	**17,731**	**6.**
						16,240	**370**	**450**	**590**	**17,**	**7.**
Totalsumma	*933*	—	—	—	—	*880,107*	*151,471*	*81,720*	*31,251*	*1,144*	
						1,244,880	*186,263*	*79,008*	*26,997*	*1,537,*	

brukare, jordbruksfastigheternas avkastning samt ägarnas och brukarnas inkomstförhållanden taxering i jämförelse med 1929 års taxering.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
— 1,530	— 26.1	3	+ 195	+ 3.3	12	— 1,725	— 29.4	— 1,313	— 7.9	4	12	10,500 11,980	11.8 13.4
— 4,520	— 34.2	3	+ 834	+ 6.3	17	— 5,354	— 40.5	— 4,662	— 14.5	5	14	17,840 23,240	8.1 10.5
— 13,740	— 19.4	17	+ 4,673	+ 6.6	52	— 18,413	— 26.0	— 4,679	— 8.3	24	46	77,940 94,830	4·2 5.1
— 8,791	— 17.7	7	+ 4,717	+ 9.5	16	— 13,508	— 27.2	— 13,605	— 18.3	5	19	36,020 60,990	2.7 4.5
+ 3,447	+ 7.8	9	+ 8,378	+ 18.9	7	— 4,931	— 11.1	+ 3,544	+ 5.2	7	9	52,700 56,580	3.3 3.5
— 25,134	**— 13.7**	**39**	**+ 18,797**	**+ 10.2**	**104**	**— 43,931**	**— 23.9**	**— 20,715**	**— 6.9**	**45**	**100**	**195,000 247,620**	**3.8 4.8**
— 985	— 7.8	11	+ 1,495	+ 11.8	12	— 2,480	— 19.6	— 3,380	— 13.2	9	10	16,510 17,630	26.0 27.7
— 5,004	— 19.7	8	+ 2,016	+ 7.9	21	— 7,020	— 27.6	— 5,706	— 20.4	5	15	5,670 10,030	2.0 3.6
— 21,180	— 19.1	37	+ 16,687	+ 15.0	60	— 37,867	— 34.1	— 20,278	— 15.7	36	53	41,850 35,170	1.5 1.3
— 9,493	— 10.1	23	+ 15,860	+ 16.9	36	— 25,353	— 27.0	— 8,057	— 8.1	23	30	15,460 5,460	0.5 0.2
— 16,050	— 17.8	11	+ 19,447	+ 21.5	25	— 35,497	— 39.3	— 15,585	— 15.4	10	15	17,230 11,690	0.4 0.3
— 52,712	**— 15.8**	**90**	**+ 55,505**	**+ 16.7**	**154**	**— 108,217**	**— 32.5**	**— 53,006**	**— 13.8**	**83**	**123**	**96,720 79,980**	**0.9 0.8**
— 421,255	*— 25.8*	*375*	*+ 167,086*	*+ 10.2*	*800*	*— 588,341*	*— 36.0*	*— 455,487*	*— 19.7*	*390*	*757*	*737,310 903,510*	— —
— 67,361	— 23.0	100	+ 30,080	+ 10.3	236	— 97,441	— 33.3	— 88,331	— 20.0	100	236	155,970 265,740	8.3 14.1
— 186,209	— 29.4	109	+ 41,110	+ 6.5	307	— 227,319	— 35.9	— 198,673	— 26.9	109	307	188,170 388,180	4.0 8.2
— 103,723	— 34.9	47	+ 23,171	+ 7.8	123	— 126,894	— 42.7	— 102,094	— 30.7	47	123	61,320 135,150	1.6 3.6
— 3,410	— 100.0	—	—	—	2	— 3,410	— 100.0	— 3,140	— 92.1	—	2	— —	— —
— 360,703	**— 29.4**	**256**	**+ 94,361**	**+ 7.7**	**668**	**— 455,064**	**— 37.1**	**— 392,238**	**— 25.9**	**256**	**668**	**405,460 789,070**	**3.8 7.5**
— 931	**— 44.6**	**1**	**+ 20**	**+ 1.0**	**2**	**— 951**	**— 45.5**	**— 442**	**— 9.7**	**1**	**2**	**1,520 2,370**	**2.1 3.3**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— —	— —
— 1,718	— 24.0	4	+ 852	+ 11.9	2	— 2,570	— 35.8	— 1,568	— 19.6	4	2	4,400 7,870	7.0 12.5
— 1,421	— 15.7	4	+ 759	+ 8.4	4	— 2,180	— 24.0	+ 1,649	+ 17.1	4	4	6,000 5,570	4.1 3.8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— —	— —
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— —	— —
— 3,139	**— 19.3**	**8**	**+ 1,611**	**+ 9.9**	**6**	**— 4,750**	**— 29.2**	**+ 81**	**+ 0.5**	**8**	**6**	**10,400 13,440**	**5.0 6.4**
— 364,773	*— 29.3*	*265*	*+ 95,992*	*+ 7.7*	*676*	*— 460,765*	*— 37.0*	*— 392,599*	*— 25.5*	*265*	*676*	*417,380 804,880*	— —

Tabell 3, utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare 1932 års taxering i jämförelse

Län och kommun	Grupp	Antal	År	Förmögenhet i kronor dels enligt Jordbruksfastighet	Annan fastighet	Levande inventarier i jordbruket	Döda inventarier i jordbruket
1	2	3	4	5	6	7	8
Östergötlands län							
Bjälbo	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	43	1932	1,506,100	—	219,485	88,065
			1929	1,496,200	—	245,874	98,782
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	2	1932	183,100	—	—	—
			1929	183,800	—	—	—
	C. Brukare	8	1932	2,300	—	108,645	51,020
			1929	2,300	—	112,675	58,289
	Summa	**53**	1932	**1,691,500**	—	**328,130**	**139,085**
			1929	**1,682,300**	—	**358,549**	**157,071**
Örberga	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	15	1932	457,300	—	55,750	26,700
			1929	450,100	—	58,800	25,620
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	11	1932	746,700	—	2,800	1,100
			1929	748,800	—	5,900	4,350
	C. Brukare	13	1932	65,100	—	94,990	37,700
			1929	—	—	107,980	39,826
	Summa	**39**	1932	**1,269,100**	—	**153,540**	**65,500**
			1929	**1,198,900**	—	**172,680**	**69,796**
Svanshals	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	26	1932	1,183,600	18,000	106,270	65,714
			1929	1,183,600	6,000	165,875	79,253
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	10	1932	523,300	—	25	700
			1929	523,300	—	500	2,340
	C. Brukare	10	1932	—	1,000	51,075	23,450
			1929	—	1,000	46,850	17,735
	Summa	**46**	1932	**1,706,900**	**19,000**	**157,370**	**89,864**
			1929	**1,706,900**	**7,000**	**213,225**	**99,328**
Lillkyrka	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	8	1932	136,600	—	21,550	10,450
			1929	130,100	—	25,625	10,950
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	3	1932	207,000	—	890	400
			1929	207,000	—	1,105	490
	C. Brukare	3	1932	—	—	22,635	8,000
			1929	—	—	30,690	9,000
	Summa	**14**	1932	**343,600**	—	**45,075**	**18,850**
			1929	**337,100**	—	**57,420**	**20,440**
Skeda	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	54	1932	1,140,066	—	200,535	87,575
			1929	1,136,366	—	242,165	103,600
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	12	1932	365,113	6,800	—	—
			1929	365,113	6,800	—	75
	C. Brukare	30	1932	41,083	800	158,147	58,479
			1929	41,083	—	176,615	58,985
	Summa	**96**	1932	**1,546 262**	**7 600**	**358,682**	**146 054**
			1929	**1,542,562**	**6,800**	**418,780**	**162,660**

och brukare, ägarnas och brukarnas förmögenhet i ett antal jordbrukskommuner enligt med 1929 års taxering.

1932 års taxering och dels enligt 1929 års taxering							Kreatursbesättning antal				
Inneliggande lager i jordbruket	Värdepapper	Fordringar	Övriga tillgångar	Summa tillgångar	Skulder	Behållen förmögenhet	hästar	nöt	får	svin	höns
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
64,775	26,925	92,122	35,718	2,033,190	992,046	1,103,983	126	453	54	241	1,131
66,349	37,025	101,815	46,051	2,092,096	927,509	1,216,447	145	546	19	247	1,030
—	—	700	—	183,800	64,500	119,300	—	—	—	—	—
—	—	2,500	—	186,300	55,800	130,500	—	—	—	—	—
36,430	10,801	42,569	52,533	304,298	161,922	146,876	54	304	3	113	261
27,928	26,750	40,640	48,608	317,190	177,563	150,587	55	274	—	67	220
101,205	**37,726**	**135,391**	**88,251**	**2,521,288**	**1,218,468**	**1,870,159**	**180**	**757**	**57**	**354**	**1,392**
94,277	**63,775**	**144,955**	**94,659**	**2,595,586**	**1,160,872**	**1,497,534**	**200**	**820**	**19**	**314**	**1,250**
11,700	320	34,769	2,300	588,839	207,853	380,186	47	208	12	59	430
13,000	270	35,692	1,250	584,732	176,190	408,542	47	184	13	52	335
800	92,364	336,765	36,360	1,216,889	110,493	1,105,866	4	13	—	6	180
2,200	107,086	322,027	72,616	1,262,979	137,656	1,129,029	5	22	—	5	55
18,712	150	132,202	19,525	368,379	110,759	258,010	70	310	—	65	520
20,430	200	112,451	26,463	307,350	77,427	233,663	64	275	—	37	389
31,212	**92,834**	**503,736**	**58,185**	**2,174,107**	**429,105**	**1,744,062**	**121**	**531**	**12**	**130**	**1,130**
35,630	**107,556**	**470,170**	**100,329**	**2,155,061**	**391,273**	**1,771,234**	**116**	**481**	**13**	**94**	**779**
40,814	250	30,363	6,922	1,451,933	966,554	491,779	100	406	19	85	931
63,300	1,150	58,297	3,750	1,561,225	955,086	610,554	100	410	16	61	796
—	5,000	56,200	70,300	655,525	232,903	422,622	—	—	—	—	—
310	5,490	45,700	70,800	648,440	255,915	392,525	—	—	—	—	—
13,518	—	2,700	—	91,743	33,400	58,393	36	166	1	36	210
14,525	—	55	—	80,165	31,600	48,565	31	128	—	49	220
54,332	**5,250**	**89,263**	**77,222**	**2,199,201**	**1,232,857**	**972,794**	**136**	**572**	**20**	**121**	**1,141**
78,135	**6,640**	**104,052**	**74,550**	**2,289,830**	**1,242,601**	**1,051,644**	**131**	**538**	**16**	**110**	**1,016**
2,950	100	72,800	—	244,450	61,210	183,240	25	84	8	26	222
3,880	150	57,200	—	227,905	55,729	172,176	22	93	7	17	194
130	25	27,200	209,500	445,145	243,457	201,688	1	5	—	2	20
160	25	59,200	219,400	487,380	259,435	227,945	—	—	—	—	—
4,150	—	—	1,625	36,410	35,800	3,235	19	98	2	8	60
6,300	—	970	1,500	48,460	41,200	11,360	19	104	2	5	68
7,230	**125**	**100,000**	**211,125**	**726,005**	**340,467**	**388,163**	**45**	**187**	**10**	**36**	**302**
10,340	**175**	**117,370**	**220,900**	**763,745**	**356,364**	**411,481**	**41**	**197**	**9**	**22**	**262**
45,790	11,900	340,539	143,742	1,970,147	969,397	1,014,158	155	751	81	139	1,286
56,559	2,200	298,632	123,074	1,962,596	902,641	1,074,116	156	718	88	101	1,081
—	—	193,095	39,426	604,434	125,798	479,336	—	—	—	—	—
—	400	178,612	70,226	621,226	155,505	465,821	—	—	—	—	—
35,664	—	60,802	6,015	360,990	120,043	241,647	125	598	41	81	617
51,719	—	43,193	9,225	380,820	150,550	230,795	115	510	71	65	445
81,454	**11,900**	**594,436**	**189,183**	**2,935,571**	**1,215,238**	**1,735,141**	**280**	**1,349**	**122**	**220**	**1,903**
108,278	**2,600**	**520,437**	**202,525**	**2,964,642**	**1,208,696**	**1,770,732**	**271**	**1,228**	**159**	**166**	**1,526**

Tabell 3 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare enligt 1932 års taxering i jämförelse**

1	2	3	4	5	6	7	8
Kuddby	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	26	1932	1,374,550	89,200	231,520	130,360
			1929	1,374,550	25,000	277,370	144,489
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	9	1932	228,300	—	—	—
			1929	228,300	—	—	—
	C. Brukare	15	1932	32,800	—	95,000	41,200
			1929	42,425	—	115,450	53,522
	Summa	**50**	1932	**1,635,650**	**89,200**	**326,520**	**171,560**
			1929	**1,645,275**	**25,000**	**392,820**	**198,011**
Malmöhus län **Hemmesdynge**	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	24	1932	1,827,200	5,800	160,292	76,724
			1929	1,827,200	5,800	213,150	95,971
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	1	1932	5,700	—	—	—
			1929	5,700	—	—	—
	C. Brukare	2	1932	—	—	15,945	5,980
			1929	—	—	16,760	6,360
	Summa	**27**	1932	**1,832,900**	**5,800**	**176,237**	**82,704**
			1929	**1,832,900**	**5,800**	**229,910**	**102,331**
Önnarp	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	33	1932	654,600	8,300	62,578	25,670
			1929	654,600	5,300	72,121	29,745
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	—	1932	—	—	—	—
			1929	—	—	—	—
	C. Brukare	5	1932	—	—	34,390	13,450
			1929	—	—	43,100	16,530
	Summa	**38**	1932	**654,600**	**8,300**	**96,968**	**39,120**
			1929	**654,600**	**5,300**	**115,221**	**46,275**
Bösarp	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	45	1932	1,482,800	7,100	156,625	63,995
			1929	1,488,800	8,000	195,120	73,970
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	10	1932	534,300	8,700	—	—
			1929	534,300	4,700	4,960	2,500
	C. Brukare	11	1932	—	—	86,080	50,900
			1929	—	—	101,000	62,044
	Summa	**66**	1932	**2,017,100**	**15,800**	**242,705**	**114,895**
			1929	**2,023,100**	**12,700**	**301,080**	**138,514**
Vellinge	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	67	1932	2,116,800	15,800	166,609	77,387
			1929	2,116,800	9,700	197,324	90,588
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	14	1932	661,500	46,100	—	—
			1929	661,500	46,100	300	—
	C. Brukare	8	1932	—	—	61,110	18,900
			1929	—	—	59,770	19,890
	Summa	**89**	1932	**2,778,300**	**61,900**	**227,719**	**96,287**
			1929	**2,778,300**	**55,800**	**257,394**	**110,478**
Asmundtorp	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	40	1932	2,260,650	18,867	290,755	165,723
			1929	2,260,650	18,867	361,562	181,153
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	5	1932	229,000	3,000	—	95
			1929	229,000	3,000	—	—
	C. Brukare	17	1932	51,350	6,000	111,695	61,560
			1929	51,350	6,000	148,412	56,252
	Summa	**62**	1932	**2,541,000**	**27,867**	**402,450**	**227,378**
			1929	**2,541,000**	**27,867**	**509,974**	**237,405**

och brukare ägarnas och brukarnas förmögenhet i ett antal jordbrukskommuner med 1929 års taxering.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
55,040	2,525	60,711	174,297	2,118,203	1,096,512	1,021,691	155	705	41	169	723
68,047	10,409	57,990	180,875	2,138,730	945,007	1,193,723	158	746	8	56	577
100	—	35,433	3,000	266,833	37,900	228,933	—	—	—	1	20
100	—	31,744	4,275	264,419	40,565	223,854	—	—	—	1	20
21,100	880	44,754	1,700	237,434	135,205	110,179	71	280	10	59	287
23,978	570	54,762	3,800	294,507	146,482	148,025	68	301	16	25	173
76,240	**3,405**	**140,898**	**178,997**	**2,622,470**	**1,269,617**	**1,360,803**	**226**	**985**	**51**	**229**	**1,030**
92,125	**10,979**	**144,496**	**188,950**	**2,697,656**	**1,132,054**	**1,565,602**	**226**	**1,047**	**24**	**82**	**770**
52,328	29,871	187,668	124,200	2,464,083	939,918	1,564,442	131	541	28	541	1,439
61,688	28,467	172,137	112,679	2,517,092	909,630	1,615,462	124	559	3	397	1,296
—	—	16,000	—	21,700	—	21,700	—	—	—	—	—
—	—	15,000	—	20,700	—	20,700	—	—	—	—	—
3,820	200	3,707	—	29,652	3,000	26,652	10	40	—	33	155
5,130	418	3,261	—	31,929	2,600	29,329	9	42	—	37	145
56,148	**30,071**	**207,375**	**124,200**	**2,515,435**	**942,918**	**1,612,794**	**141**	**581**	**28**	**574**	**1,594**
66,818	**28,885**	**190,398**	**112,679**	**2,569,721**	**912,230**	**1,665,491**	**133**	**601**	**3**	**434**	**1,441**
12,889	970	56,373	5,810	827,190	479,498	348,472	52	171	2	217	919
13,549	1,900	53,078	3,400	833,693	457,487	377,694	46	178	5	132	687
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4,525	2,050	1,050	10	55,475	27,880	34,975	26	83	—	138	350
6,800	1,250	4,031	—	71,711	24,000	49,200	23	82	—	74	270
17,414	**3,020**	**57,423**	**5,820**	**882,665**	**507,378**	**383,447**	**78**	**254**	**2**	**355**	**1,269**
20,349	**3,150**	**57,109**	**3,400**	**905,404**	**481,487**	**426,894**	**69**	**260**	**5**	**206**	**957**
43,431	3,236	186,642	10,340	1,954,169	921,497	1,032,670	102	434	4	451	1,584
49,182	4,542	162,560	14,070	1,996,244	895,736	1,100,508	114	426	4	328	1,576
—	11,499	234,090	2,900	791,489	85,589	705,907	—	—	—	—	—
600	15,591	227,343	2,800	792,794	96,810	695,984	2	10	—	5	130
18,085	4,475	28,500	6,683	194,723	335,693	68,135	63	240	—	342	575
47,557	3,825	14,625	3,228	232,279	292,407	85,750	57	254	—	164	475
61,516	**19,210**	**449,232**	**19,923**	**2,940,381**	**1,342,779**	**1,806,712**	**165**	**674**	**4**	**792**	**2,159**
97,339	**23,958**	**404,528**	**20,098**	**3,021,317**	**1,284,953**	**1,882,242**	**173**	**690**	**4**	**497**	**2,181**
32,396	25,370	371,265	240,256	3,045,883	938,486	2,111,577	140	549	1	347	2,623
38,771	24,920	332,691	227,595	3,038,389	999,399	2,038,990	132	530	4	260	2,315
—	20,895	271,983	48	1,000,526	98,092	902,434	—	—	—	—	72
50	18,810	252,117	—	978,877	98,029	880,848	1	—	—	2	15
10,325	22,200	4,900	500	117,935	30,150	88,560	33	172	5	149	438
10,374	27,200	2,190	500	119,924	25,800	94,124	32	163	5	73	262
42,721	**68,465**	**648,148**	**240,804**	**4,164,344**	**1,066,728**	**3,102,571**	**173**	**721**	**6**	**496**	**3,188**
49,195	**70,930**	**586,998**	**228,095**	**4,137,190**	**1,123,228**	**3,013,962**	**165**	**693**	**9**	**335**	**2,592**
62,760	681,539	323,406	732,117	4,535,817	2,175,163	2,510,351	145	615	8	376	1,784
61,463	749,007	270,053	741,159	4,643,914	2,028,639	2,688,645	164	658	17	399	1,560
—	54,570	42,500	—	329,165	38,650	290,515	—	—	—	—	—
—	67,817	47,067	—	346,884	42,325	304,559	—	—	—	—	—
22,330	2,100	88,542	4,180	347,757	235,764	175,313	69	347	1	238	809
25,910	1,923	75,797	2,831	368,475	228,856	194,369	87	350	9	156	781
85,090	**738,209**	**454,448**	**736,297**	**5,212,739**	**2,449,577**	**2 976,179**	**214**	**962**	**9**	**614**	**2,593**
87,373	**818,747**	**392,917**	**743,990**	**5 359,273**	**2 299,820**	**3,187,573**	**251**	**1,008**	**26**	**555**	**2,341**

Tabell 3 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma enligt 1932 års taxering i jäm-**

1	2	3	4	5	6	7	8
Björka	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	13	1932 1929	108,000 108,000	7,100 7,100	14,185 16,410	6,250 6,400
	B. Ägare med fastigheheten utarrenderad	—	1932 1929	— —	— —	— —	— —
	C. Brukare	2	1932 1929	— —	— —	8,000 11,300	2,500 4,000
	Summa	**15**	1932 1929	**108,000** **108,000**	**7,100** **7,100**	**22,185** **27,710**	**8,750** **10,400**
Norra Rörum	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	69	1932 1929	893,800 893,800	24,600 20,500	195,785 208,190	66,650 77,425
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	2	1932 1929	29,800 29,800	— —	— —	400 400
	C. Brukare	2	1932 1929	— —	4,000 4,000	6,500 7,200	2,200 4,000
	Summa	**73**	1932 1929	**923,600** **923,600**	**28,600** **24,500**	**202,285** **215,390**	**69,250** **81,825**
Skaraborgs län							
Hällum	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	12	1932 1929	264,700 264,700	— —	42,815 47,050	13,200 12,100
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	2	1932 1929	50,400 50,400	— —	— —	— —
	C. Brukare	3	1932 1929	— —	— —	22,725 31,520	11,800 9,500
	Summa	**17**	1932 1929	**315,100** **315,100**	— —	**65,540** **78,570**	**25,000** **21,600**
Söne	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	27	1932 1929	405,600 405,600	1,000 1,000	78,320 87,905	26,700 27,620
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	8	1932 1929	106,420 106,420	— —	1,420 1,180	1,458 1,400
	C. Brukare	13	1932 1929	11,660 11,660	— —	30,325 33,080	11,830 11,950
	Summa	**48**	1932 1929	**523,680** **523,680**	**1,000** **1,000**	**110,065** **122,165**	**39,988** **40,970**
Hovby	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	46	1932 1929	640,500 640,500	— —	112,700 129,165	55,170 54,035
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	5	1932 1929	138,000 138,000	— —	— —	— —
	C. Brukare	8	1932 1929	— —	— —	34,625 36,650	17,100 19,600
	Summa	**59**	1932 1929	**778,500** **778,500**	— —	**147,325** **165,815**	**72,270** **73,635**
Medelplana	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	6	1932 1929	1,137,100 1,137,100	83,000 83,000	93,405 84,026	67,761 69,331
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	1	1932 1929	77,200 77,200	11,000 11,000	3,060 60	7,500 7,500
	C. Brukare	10	1932 1929	— —	— —	29,105 28,460	7,650 7,980
	Summa	**17**	1932 1929	**1,214,300** **1,214,300**	**94,000** **94,000**	**125,570** **112,546**	**82,911** **84,811**
Saleby	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	74	1932 1929	1,175,200 1,175,200	2,900 2,900	204,659 234,696	94,385 97,320
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	15	1932 1929	256,600 256,600	100 100	— 3,700	— 2,000

ägare och brukare, ägarnas och brukarnas förmögenhet i ett antal jordbrukskommuner förelse med 1929 års taxering.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
5,435	—	31,636	16,500	189,106	41,400	147,706	16	62	2	20	180
6,150	—	42,507	—	186,567	30,950	155,617	15	59	2	18	175
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,000	—	—	—	11,500	8,500	3,000	7	33	4	20	95
2,000	—	—	—	17,300	10,200	7,100	7	31	4	14	55
6,435	—	**31,636**	**16,500**	**200,606**	**49,900**	**150,706**	**23**	**95**	**6**	**40**	**275**
8,150	—	**42,507**	—	**203,867**	**41,150**	**162,717**	**22**	**90**	**6**	**32**	**230**
58,115	10,125	212,390	96,453	1,557,918	499,221	1,056,350	200	738	47	380	2,555
61,750	9,250	168,057	96,105	1,535,077	515,107	1,020,080	182	669	66	231	2,224
—	—	9,235	5,000	44,435	33,995	13,960	—	—	—	—	—
—	—	5,380	21,400	56,980	46,900	13,580	—	—	—	—	—
1,300	—	—	4,000	18,000	20,540	800	5	23	2	27	100
800	—	300	—	16,300	15,570	1,700	4	22	2	15	45
59,415	**10,125**	**221,625**	**105,453**	**1,620,353**	**553,756**	**1,071,110**	**205**	**761**	**49**	**407**	**2,655**
62,550	**9,250**	**173,737**	**117,505**	**1,608,357**	**577,577**	**1,035,360**	**186**	**691**	**68**	**246**	**2,269**
8,700	200	7,529	5,500	342,644	126,862	216,232	43	154	17	84	315
11,460	114	4,863	7,800	348,087	145,185	205,292	42	157	22	53	300
—	—	1,500	—	51,900	8,000	43,900	—	—	—	—	—
—	—	1,306	—	51,706	8,000	43,706	—	—	—	—	—
8,000	50	—	6,000	48,575	52,000	5,350	18	89	8	27	80
9,300	—	—	8,580	58,900	51,973	13,500	21	90	7	22	70
16,700	**250**	**9,029**	**11,500**	**443,119**	**186,862**	**265,482**	**61**	**243**	**25**	**111**	**395**
20,760	**114**	**6,169**	**16,380**	**458,693**	**205,158**	**262,498**	**63**	**247**	**29**	**75**	**370**
20,205	1,500	67,086	6,313	606,724	192,010	416,964	74	286	15	127	890
24,475	1,350	52,354	8,306	608,610	202,668	408,042	73	280	37	104	643
253	4,400	60,677	120	174,748	21,069	153,679	3	8	2	4	128
410	3,000	47,582	80	160,072	26,925	133,147	3	8	3	3	169
6,425	50	15,475	284	76,049	28,277	47,912	24	103	9	36	394
8,975	75	10,140	1,246	77,126	30,959	46,467	27	97	3	28	390
26,883	**5,950**	**143,238**	**6,717**	**857,521**	**241,356**	**618,555**	**101**	**397**	**26**	**167**	**1,412**
33,860	**4,425**	**110,076**	**9,632**	**845,808**	**260,552**	**587,656**	**103**	**385**	**43**	**135**	**1,202**
26,825	13,239	57,033	32,689	938,156	356,943	590,563	103	452	12	154	1,680
27,135	15,287	50,509	28,875	945,506	403,648	560,958	95	452	21	121	1,492
—	—	83,400	2,755	224,155	1,800	222,355	—	—	—	—	85
500	—	91,900	—	230,400	2,500	227,900	—	—	—	—	—
10,065	1,178	3,070	4,740	70,778	17,771	53,807	31	124	—	37	320
13,000	165	5,100	1,525	76,040	17,900	58,140	25	120	—	34	275
36,890	**14,417**	**143,503**	**40,184**	**1,233,089**	**376,514**	**866,725**	**134**	**576**	**12**	**191**	**2,085**
40,635	**15,452**	**147,509**	**30,400**	**1,251,946**	**424,048**	**846,998**	**120**	**572**	**21**	**155**	**1,767**
24,720	2,386,245	438,324	62,572	4,293,127	581,977	3,711,150	36	188	1	50	256
13,861	2,559,768	490,632	92,431	4,530,149	937,071	3,593,106	43	170	3	32	242
3,050	3,350	4,040	3,530	112,730	—	112,730	—	—	—	—	30
3,400	3,500	3,970	3,143	109,773	—	109,773	—	—	—	—	23
8,500	500	3,710	7,806	57,271	23,354	33,917	24	87	6	18	186
8,860	500	4,318	3,140	53,258	25,020	28,238	24	84	8	14	195
36,270	**2,390,095**	**446,074**	**73,908**	**4,463,128**	**605,331**	**3,857,797**	**60**	**275**	**7**	**68**	**472**
26,121	**2,563,768**	**498,920**	**98,714**	**4,693,180**	**962,091**	**3,731,117**	**67**	**254**	**11**	**46**	**460**
72,541	8,650	110,237	15,170	1,683,742	444,526	1,228,665	211	731	64	236	3,970
95,400	7,178	120,867	9,400	1,742,961	461,741	1,268,300	209	726	87	176	2,617
—	37,848	140,128	3,300	437,976	59,694	378,282	—	—	—	—	—
—	5,200	160,613	27,022	455,235	53,456	401,779	—	—	—	—	—

Tabell 3 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma enligt 1932 års taxering i jäm-**

1	2	3	4	5	6	7	8
	C. Brukare	24	1932	—	—	115,517	62,367
			1929	—	—	156,795	74,709
	Summa	**113**	1932	**1,431,800**	**3,000**	**320,176**	**156,752**
Västmanlands län			1929	**1,431,800**	**3,000**	**395,191**	**174,029**
Björskog	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	51	1932	1,785,700	—	279,861	145,336
			1929	1,791,700	—	302,835	151,871
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	12	1932	198,900	11,500	700	—
			1929	199,200	11,500	550	—
	C. Brukare	20	1932	22,700	—	103,640	52,382
			1929	22,700	—	106,720	55,437
	Summa	**83**	1932	**2,007,300**	**11,500**	**384,201**	**197,718**
			1929	**2,013,600**	**11,500**	**410,105**	**207,308**
Medåker	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	74	1932	1,323,400	2,200	201,240	117,103
			1929	1,323,400	2,200	216,147	121,170
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	15	1932	285,550	2,000	1,000	—
			1929	285,550	2,000	—	—
	C. Brukare	25	1932	35,855	6,575	71,220	35,720
			1929	35,855	6,575	75,895	36,220
	Summa	**114**	1932	**1,644,805**	**10,775**	**273,460**	**152,823**
			1929	**1,644,805**	**10,775**	**292,042**	**157,390**
Dingtuna	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	64	1932	1,519,000	8,000	262,767	115,006
			1929	1,519,000	8,000	295,850	143,175
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	8	1932	295,000	—	—	3,500
			1929	295,000	—	—	4,000
	C. Brukare	21	1932	—	—	153,160	69,935
			1929	—	—	172,455	74,016
	Summa	**93**	1932	**1,814,000**	**8,000**	**415,927**	**188,441**
Gävleborgs län			1929	**1,814,000**	**8,000**	**468,305**	**221,191**
Järbo	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	195	1932	2,751,200	77,300	319,895	258,508
			1929	2,749,200	76,300	338,195	270,630
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	2	1932	11,800	—	—	—
			1929	11,800	—	—	—
	C. Brukare	1	1932	—	—	2,500	2,000
			1929	—	—	2,000	2,000
	Summa	**198**	1932	**2,763,000**	**77,300**	**322,395**	**260,508**
			1929	**2,761,000**	**76,300**	**340,195**	**272,630**
Årsunda	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	171	1932	2,942,166	6,700	302,835	200,975
			1929	2,913,166	6,700	374,008	205,932
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	3	1932	60,700	5,000	4,700	2,000
			1929	60,700	5,000	4,000	6,100
	C. Brukare	10	1932	—	—	19,240	16,200
			1929	—	—	20,740	14,100
	Summa	**184**	1932	**3,002,866**	**11,700**	**326,775**	**219,175**
Västerbottens län			1929	**2,973,866**	**11,700**	**398,748**	**226,182**
Lövånger	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	549	1932	4,892,550	43,000	594,648	328,390
			1929	4,898,550	43,000	657,915	389,830
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	—	1932	—	—	—	—
			1929	—	—	—	—
	C. Brukare	2	1932	—	—	4,595	2,200
			1929	—	—	5,240	3,000
	Summa	**551**	1932	**4,892,550**	**43,000**	**599,243**	**330,590**
			1929	**4,898,550**	**43,000**	**663,155**	**392,830**

ägare och brukare, ägarnas och brukarnas förmögenhet i ett antal jordbrukskommuner förelse med 1929 års taxering.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
65,151	2,952	57,559	41,705	345,251	91,796	253,455	100	390	70	116	1,065
77,683	2,425	75,911	16,410	403,933	128,350	277,664	117	408	30	94	918
137,692	**49,450**	**307,924**	**60,175**	**2,466,969**	**596,016**	**1,860,402**	**311**	**1,121**	**184**	**352**	**5,035**
173,083	**14,803**	**357,391**	**52,832**	**2,602,129**	**643,547**	**1,947,743**	**326**	**1,134**	**117**	**270**	**3,535**
87,030	12,381	123,717	29,813	2,463,838	1,062,703	1,405,796	203	951	2	180	1,282
111,303	4,531	123,354	21,320	2,506,914	1,027,099	1,475,015	189	948	16	116	1,080
—	137	24,011	300	235,548	37,302	198,246	1	2	—	—	—
—	187	37,635	—	249,072	43,500	205,572	1	2	—	—	10
28,331	250	48,518	29,988	285,809	134,320	163,564	77	349	—	71	608
38,399	—	42,860	31,550	297,666	110,889	197,850	74	347	—	43	415
115,361	**12,768**	**196,246**	**60,101**	**2,985,195**	**1,234,325**	**1,767,606**	**281**	**1,302**	**2**	**251**	**1,890**
149,702	**4,718**	**203,849**	**52,870**	**3,053,652**	**1,181,488**	**1,878,437**	**264**	**1,297**	**16**	**159**	**1,505**
50,840	8,810	241,568	64,461	2,009,622	491,193	1,520,194	167	710	5	132	918
59,173	8,650	230,383	64,445	2,025,568	477,266	1,548,502	162	695	7	124	799
—	6,470	141,782	13,400	450,202	41,012	409,190	1	4	—	—	—
—	16,730	141,460	11,100	456,840	38,300	418,540	—	—	—	—	—
16,470	—	4,900	5,050	175,790	82,299	97,241	58	239	—	49	323
17,990	50	5,000	840	178,425	78,572	103,253	55	240	—	37	309
67,310	**15,280**	**388,250**	**82,911**	**2,635,614**	**614,504**	**2,026,625**	**226**	**953**	**5**	**181**	**1,241**
77,163	**25,430**	**376,843**	**76,385**	**2,660,833**	**594,138**	**2,070,295**	**217**	**935**	**7**	**161**	**1,108**
73,701	40,529	35,914	138,856	2,193,773	1,237,076	977,617	194	904	28	245	1,333
99,706	51,402	36,933	112,298	2,266,364	1,164,998	1,111,885	197	895	37	182	1,160
1,500	300	38,742	5,400	344,442	125,553	218,889	—	—	—	—	—
—	300	38,755	6,750	344,805	138,650	206,155	—	—	—	—	—
37,800	3,950	12,580	50,000	327,425	239,289	110,321	110	466	8	73	485
40,700	3,100	14,915	49,800	354,986	233,838	146,098	117	464	8	63	440
113,001	**44,779**	**87,236**	**194,256**	**2,865,640**	**1,601,918**	**1,306,827**	**304**	**1,370**	**36**	**318**	**1,818**
140,406	**54,802**	**90,603**	**168,848**	**2,966,155**	**1,537,486**	**1,464,138**	**314**	**1,359**	**45**	**245**	**1,600**
150,005	74,040	842,444	252,430	4,725,822	583,170	4,142,652	245	1,359	189	229	1,104
155,585	65,700	659,448	243,800	4,558,858	613,434	3,939,512	245	1,300	282	214	807
—	200	21,776	—	33,776	—	33,776	—	—	—	—	—
—	100	20,160	—	32,060	—	32,060	—	—	—	—	—
1,200	—	—	—	5,700	—	5,700	—	2	6	—	20
1,000	—	—	—	5,000	600	4,400	—	1	8	4	18
151,205	**74,240**	**864,220**	**252,430**	**4,765,298**	**583,170**	**4,182,128**	**245**	**1,361**	**195**	**229**	**1,124**
156,585	**65,800**	**679,608**	**243,800**	**4,595,918**	**614,034**	**3,975,972**	**245**	**1,301**	**290**	**218**	**825**
202,840	1,530	307,626	24,648	3,989,320	1,285,428	2,729,629	230	1,067	106	217	537
248,435	4,655	300,602	24,009	4,077,507	1,278,281	2,820,101	247	1,159	180	218	567
—	—	6,065	—	78,465	2,900	75,565	3	17	—	2	—
—	—	5,868	—	81,668	3,500	78,168	3	17	—	1	—
14,700	—	12,867	5,770	68,777	21,456	48,371	14	60	7	9	23
14,900	—	12,509	5,564	67,813	21,163	48,310	17	57	7	11	25
217,540	**1,530**	**326,558**	**30,418**	**4,136,562**	**1,309,784**	**2,853,565**	**247**	**1,144**	**113**	**228**	**560**
263,335	**4,655**	**318,979**	**29,573**	**4,226,988**	**1,302,944**	**2,946,579**	**267**	**1,233**	**187**	**230**	**592**
292,116	69,520	963,470	45,257	7,228,951	1,086,259	6,149,315	530	2,986	692	517	242
373,040	65,415	797,051	79,973	7,304,774	1,053,767	6,252,546	525	2,829	806	424	222
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,930	—	—	—	8,725	4,100	4,625	5	24	3	2	5
2,700	—	450	—	11,390	2,800	8,590	4	20	4	2	6
294,046	**69,520**	**963,470**	**45,257**	**7,237,676**	**1,090,359**	**6,153,940**	**535**	**3,010**	**695**	**519**	**247**
375,740	**65,415**	**797,501**	**79,973**	**7,316,164**	**1,056,567**	**6,261,136**	**529**	**2,849**	**810**	**426**	**228**

Tabell 3 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma enligt 1932 års taxering i jäm-**

1	2	3	4	5	6	7	8
Sammandrag för kommunerna i Svealand och Götaland	A. Ägare med fastigheten under eget bruk						
	Grupp I	184	1932	924,650	27,600	103,197	31,355
			1929	922,250	33,100	122,754	34,923
	» II	154	1932	1,483,900	13,100	222,529	98,445
			1929	1,480,900	12,100	260,161	107,445
	» III	328	1932	8,379,266	39,900	1,130,165	495,125
			1929	8,372,566	31,100	1,298,608	549,095
	» IV	87	1932	4,836,400	6,400	610,332	278,976
			1929	4,839,400	4,400	718,439	328,858
	» V	64	1932	7,769,050	204,867	1,091,483	622,023
			1929	7,762,850	122,667	1,277,298	674,247
	Summa	**817**	1932	**23,393,266**	**291,867**	**3,157,706**	**1,525,924**
			1929	**23,377,966**	**203,867**	**3,677,260**	**1,694,568**
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad						
	Grupp I	16	1932	89,250	16,200	—	103
			1929	89,250	16,200	60	—
	» II	19	1932	221,400	34,100	2,300	1,450
			1929	221,400	30,100	5,950	3,750
	» III	70	1932	1,862,220	20,900	845	400
			1929	1,862,220	20,900	4,730	3,565
	» IV	24	1932	1,347,800	18,000	3,950	11,400
			1929	1,348,200	18,000	1,665	11,990
	» V	16	1932	1,601,213	—	2,800	1,800
			1929	1,603,913	—	5,850	5,750
	Summa	**145**	1932	**5,121,883**	**89,200**	**9,895**	**15,153**
			1929	**5,124,983**	**85,200**	**18,255**	**25,055**
	C. Brukare						
	Grupp I	24	1932	—	8,300	17,695	4,775
			1929	—	7,500	20,760	5,005
	» II	29	1932	5,700	1,000	48,420	17,050
			1929	5,700	1,000	50,010	16,730
	» III	99	1932	15,460	4,000	372,850	164,610
			1929	25,085	4,000	435,840	186,647
	» IV	61	1932	85,567	2,575	459,792	200,241
			1929	85,567	2,575	512,252	210,895
	» V	37	1932	156,121	2,500	515,772	257,447
			1929	91,021	2,500	600,515	276,568
	Summa	**250**	1932	**262,848**	**18,375**	**1,414,529**	**644,123**
			1929	**207,373**	**17,575**	**1,619,377**	**695,845**
	Totalsumma	***1,212***	1932	***28,777,997***	***399,442***	***4,582,130***	***2,185,200***
			1929	***28,710,322***	***306,142***	***5,314,892***	***2,415,468***

ägare och brukare, ägarnas och brukarnas förmögenhet i ett antal jordbrukskommuner förelse med 1929 års taxering.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
23,774	990	507,871	41,216	1,660,653	472,106	1,198,163	88	428	18	298	3,375
25,694	980	460,070	45,875	1,645,646	484,747	1,170,547	85	417	12	257	2,856
51,259	4,810	251,603	53,755	2,179,401	921,747	1,301,353	230	847	30	349	4,030
59,757	4,135	196,147	33,876	2,154,521	921,978	1,288,721	232	828	54	282	3,202
305,706	54,429	1,102,264	267,462	11,774,317	4,353,671	7,442,345	1,015	3,906	188	1,882	11,913
374,325	54,025	1,074,023	232,695	11,986,437	4,279,130	7,719,864	1,006	3,809	232	1,347	10,133
172,196	43,916	293,668	341,165	6,583,053	2,984,619	3,655,650	485	1,996	102	911	3,901
214,720	44,845	198,151	311,013	6,659,826	2,942,508	3,744,457	463	1,976	84	747	3,362
300,050	3,160,540	926,686	1,240,431	15,315,130	6,049,902	9,436,275	607	2,916	113	819	3,232
331,705	3,413,585	992,213	1,271,424	15,845,989	5,990,423	9,920,065	629	3,069	100	574	2,626
852,985	**3,264,685**	**3,082,092**	**1,944,029**	**37,512,554**	**14,782,045**	**23,033,786**	**2,425**	**10,093**	**451**	**4,259**	**26,451**
1,006,201	**3,517,570**	**2,920,604**	**1,894,883**	**38,292,419**	**14,618,786**	**23,843,654**	**2,415**	**10,099**	**482**	**3,207**	**22,179**
153	137	149,039	1,068	255,950	26,174	229,776	—	—	—	1	33
150	147	140,764	1,380	247,951	27,750	220,201	—	—	—	1	64
200	72,524	118,410	1,000	451,384	35,205	416,179	4	12	2	4	97
900	89,613	112,684	9,166	473,563	32,100	441,463	5	18	2	8	160
—	43,023	681,195	36,200	2,644,783	346,661	2,302,019	3	9	—	4	265
420	10,095	690,894	56,925	2,649,749	417,316	2,239,739	4	7	1	5	165
4,680	21,115	382,490	14,085	1,803,520	246,891	1,556,629	1	5	—	2	90
4,060	28,880	372,794	34,565	1,820,154	273,161	1,546,993	—	—	—	—	23
800	100,059	386,347	342,986	2,436,005	710,876	1,724,929	2	6	—	2	50
2,200	115,401	392,775	407,576	2,533,465	749,944	1,783,521	3	17	—	2	10
5,833	**236,858**	**1,717,481**	**395,339**	**7,591,642**	**1,365,807**	**6,229,532**	**10**	**32**	**2**	**13**	**535**
7,730	**244,136**	**1,709,911**	**509,612**	**7,724,882**	**1,500,271**	**6,231,917**	**12**	**42**	**3**	**16**	**422**
2,355	400	9,108	13,635	56,268	20,963	35,905	16	73	—	38	413
3,539	50	6,939	7,114	50,907	17,340	34,467	15	65	—	27	353
9,390	250	20,465	2,109	104,384	34,097	73,662	49	200	5	98	814
11,520	265	19,365	1,960	106,550	37,879	73,296	44	186	6	61	634
82,819	3,125	249,396	36,851	929,111	416,052	569,815	321	1,262	36	611	3,155
108,044	2,898	222,965	51,937	1,037,416	428,223	646,700	313	1,221	72	396	2,472
112,385	7,280	141,232	34,041	1,043,113	420,761	646,602	313	1,415	49	537	2,365
150,331	5,188	110,561	33,602	1,110,971	424,423	712,296	326	1,358	47	334	1,952
164,752	40,741	135,337	155,698	1,428,368	1,035,889	655,358	331	1,591	80	452	1,191
184,924	60,050	150,689	114,633	1,480,900	993,891	689,018	333	1,556	40	298	1,149
371,701	**51,796**	**555,538**	**242,334**	**3,561,244**	**1,927,762**	**1,981,342**	**1,030**	**4,541**	**170**	**1,736**	**7,988**
458,358	**68,451**	**510,519**	**209,246**	**3,786,744**	**1,901,756**	**2,155,777**	**1,031**	**4,386**	**165**	**1,116**	**6,560**
1,230,519	***3,553,339***	***5,355,111***	***2,581,702***	***48,665,440***	***18,075,614***	***31,244,660***	***3,465***	***14,666***	***623***	***6,008***	***34,924***
1,472,289	***3,830,157***	***5,141,034***	***2,613,741***	***49,804,045***	***18,020,813***	***32,231,348***	***3,458***	***14,527***	***650***	***4,339***	***29,161***

Tabell 3 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma enligt 1932 års taxering i jäm-**

1	2	3	4	5	6	7	8
Sammandrag för kommunerna i Norrland	A. Ägare med fastigheten under eget bruk						
	Grupp I	339	1932	1,879,600	85,000	252,015	159,516
			1929	1,865,900	81,300	279,695	168,080
	» II	408	1932	4,743,000	41,200	561,031	363,850
			1929	4,751,300	43,900	628,820	422,680
	» III	165	1932	3,721,116	800	386,992	253,007
			1929	3,701,516	800	438,803	264,132
	» IV o. V...	3	1932	242,200	—	17,340	11,500
			1929	242,200	—	22,800	11,500
	Summa	**915**	1932	**10,585,916**	**127,000**	**1,217,378**	**787,873**
			1929	**10,560,916**	**126,000**	**1,370,118**	**866,392**
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	**5**	1932	**72,500**	**5,000**	**4,700**	**2,000**
			1929	**72,500**	**5,000**	**4,000**	**6,100**
	C. Brukare						
	Grupp I	—	1932	—	—	—	—
			1929	—	—	—	—
	» II	6	1932	—	—	12,820	8,400
			1929	—	—	13,630	9,200
	» III	7	1932	—	—	13,515	12,000
			1929	—	—	14,350	9,900
	» IV	—	1932	—	—	—	—
			1929	—	—	—	—
	» V	—	1932	—	—	—	—
			1929	—	—	—	—
	Summa	**18**	1932	—	—	**26,335**	**20,400**
			1929	—	—	**27,980**	**19,100**
	Totalsumma	*933*	1932	*10,658,416*	*132,000*	*1,248,413*	*810,273*
			1929	*10,633,416*	*131,000*	*1,402,098*	*891,592*

ägare och brukare, ägarnas och brukarnas förmögenhet i ett antal jordbrukskommuner förelse med 1929 års taxering.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
129,526	42,260	469,100	63,746	3,080,763	683,534	2,416,044	204	1,202	149	228	511
149,205	34,745	425,698	47,136	3,051,759	647,230	2,406,781	206	1,209	182	193	418
292,175	76,950	1,133,966	200,017	7,412,189	1,083,590	6,343,144	470	2,506	541	432	756
354,275	71,310	843,260	226,242	7,341,787	1,109,478	6,246,559	478	2,421	666	394	608
213,560	25,680	508,474	57,572	5,167,201	985,733	4,180,468	320	1,637	297	283	606
259,880	29,515	486,643	72,404	5,253,693	996,674	4,257,019	321	1,596	416	249	559
9,700	200	2,000	1,000	283,940	202,000	81,940	11	67	—	20	10
13,700	200	1,500	2,000	293,900	192,100	101,800	12	62	4	20	11
644,961	**145,090**	**2,113,540**	**322,335**	**15,944,093**	**2,954,857**	**13,021,596**	**1,005**	**5,412**	**987**	**963**	**1,883**
777,060	**135,770**	**1,757,101**	**347,782**	**15,941,139**	**2,945,482**	**13,012,159**	**1,017**	**5,288**	**1,268**	**856**	**1,596**
—	**200**	**27,841**	—	**112,241**	**2,900**	**109,341**	**3**	**17**	—	**2**	—
—	**100**	**26,028**	—	**113,728**	**3,500**	**110,228**	**3**	**17**	—	**1**	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7,250	—	10,000	—	38,470	9,700	29,820	9	38	12	6	25
9,900	—	10,000	—	42,730	10,800	32,230	10	33	15	10	29
10,580	—	2,867	5,770	44,732	15,856	28,876	10	48	4	5	23
8,700	—	2,959	5,564	41,473	13,763	29,070	11	45	4	7	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17,830	—	**12,867**	**5,770**	**83,202**	**25,556**	**58,696**	**19**	**86**	**16**	**11**	**48**
18,600	—	**12,959**	**5,564**	**84,203**	**24,563**	**61,300**	**21**	**78**	**19**	**17**	**49**
662,791	***145,290***	***2,154,248***	***328 105***	***16,139,536***	***2,983,313***	***13.189,633***	***1,027***	***5,515***	***1,003***	***976***	***1,931***
795,660	***135,870***	***1,796,088***	***353,346***	***16,139,070***	***2,973,545***	***13,183,687***	***1,041***	***5,383***	***1,287***	***874***	***1,645***

Tabell 4, utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma ägare och förmögenhetsförhållanden enligt 1932 års

Län och kommun	Grupp	Ökning (+) eller minskning (—) av förmögenheten					
		Summa tillgångar				Skul	
		kr.	%	Antal skattskyldiga, för vilka tillgångarna		kr.	%
				ökats	minskats		
1	2	3	4	5	6	7	8
Östergötlands län							
Bjälbo	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 58,906	— 2.8	13	29	+ 64,537	+ 7.0
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	— 2,500	— 1.4	1	—	+ 8,700	+ 24.8
	C. Brukare	— 12,892	— 4.1	3	4	— 15,641	— 8.8
	Summa	— **74,298**	— **2.9**	**17**	**33**	+ **57,596**	+ **5.0**
Örberga	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	+ 4,107	+ 0.7	6	9	+ 31,663	+ 18.0
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	— 46,090	— 3.6	3	7	— 27,163	— 19.7
	C. Brukare	+ 61,029	+ 19.9	6	7	+ 33,332	+ 43.0
	Summa	+ **19,046**	+ **0.9**	**15**	**23**	+ **37,832**	+ **9.7**
Svanshals	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 109,292	— 7.0	10	16	+ 11,468	+ 1.2
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	+ 7,085	+ 1.1	4	4	— 23,012	— 9.0
	C. Brukare	+ 11,578	+ 14.4	5	5	+ 1,800	+ 5.7
	Summa	— **90,629**	— **4.0**	**19**	**25**	— **9,744**	— **0.8**
Lillkyrka	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	+ 16,545	+ 7.3	5	3	+ 5,481	+ 9.8
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	— 42,235	— 8.7	—	2	— 15,978	— 6.2
	C. Brukare	— 12,050	— 24.9	—	3	— 5,400	— 13.1
	Summa	— **37,740**	— **4.9**	**5**	**8**	— **15,897**	— **4.5**
Skeda	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	+ 7,551	+ 0.4	14	40	+ 66,756	+ 7.4
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	— 16,792	— 2.7	6	6	— 29,707	— 19.1
	C. Brukare	— 19,830	— 5.2	8	21	— 30,507	— 20.3
	Summa	— **29,071**	— **1.0**	**28**	**67**	+ **6,542**	+ **0.5**

brukare, förskjutningarna i ett antal jordbrukskommuner rörande ägarnas och brukarnas taxering i jämförelse med 1929 års taxering.

enligt 1932 års taxering i jämförelse med förmögenheten enligt 1929 års taxering										Skulder i procent av tillgångar	Skulder	Behållen förmögenhet
d e r		Behållen förmögenhet									i procent av jordbruksfastighets taxeringsvärde	
Antal skattskyldiga, för vilka skulderna		Samtliga skattskyldiga		Skattskyldiga, för vilka *ökning* inträtt			Skattskyldiga, för vilka *minskning* inträtt				enligt 1932 års tax. (övre siffrorna) och enl. 1929 års tax. (nedre siffrorna)	
ökats	minskats	kr.	% av kol. 15 i tab. 3	antal	kr.	% av kol. 15 i tab. 3	antal	kr.	% av kol. 15 i tab. 3			
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
20	14	— 112,464	— 9.2	15	+ 18,825	+ 1.5	23	— 131,289	— 10.8	48.8 44.3	65.9 62.0	73.8 81.3
1	—	— 11,200	— 8.6	—	—	—	1	— 11,200	— 0.9	35.1 30.0	35.2 30.4	65.2 71.0
3	4	— 3,711	— 2.5	4	+ 13,578	+ 9.0	3	— 17,289	— 11.5	53.2 56.0	— —	— —
24	**18**	**— 127,375**	**— 8.5**	**19**	**+ 32,403**	**+ 2.2**	**27**	**— 159,778**	**— 10.7**	**48.8 44.7**	**72.0 69.0**	**81.0 89.0**
6	6	— 28,356	— 6.9	6	+ 16,561	+ 4.1	9	— 44,917	— 11.0	35.3 30.1	45.5 39.1	83.1 90.8
—	8	— 23,163	— 2.1	5	+ 23,838	+ 2.1	4	— 47,001	— 4.2	9.1 10.9	14.8 18.4	148.1 150.8
3	6	+ 24,347	+ 10.4	8	+ 32,703	+ 14.0	4	— 8,356	— 3.6	30.1 25.2	— —	— —
9	**20**	**— 27,172**	**— 1.5**	**19**	**+ 73,102**	**+ 4.1**	**17**	**— 100,274**	**— 5.6**	**19.7 18.2**	**33.8 32.6**	**137.4 147.7**
10	11	— 118,775	— 19.5	5	+ 3,380	+ 0.5	18	— 122,155	— 20.0	66.6 61.2	81.7 80.7	41.5 51.6
2	5	+ 30,097	+ 7.7	6	+ 38,667	+ 9.9	3	— 8,570	— 2.2	35.5 39.5	44.5 48.9	80.8 75.0
3	2	+ 9,828	+ 20.2	5	+ 17,358	+ 35.7	5	— 7,530	— 15.5	36.4 39.4	— —	— —
15	**18**	**— 78,850**	**— 7.5**	**16**	**+ 59,405**	**+ 5.6**	**26**	**— 138,255**	**— 13.1**	**56.1 54.3**	**72.2 72.8**	**57.0 61.6**
2	3	+ 11,064	+ 6.4	5	+ 13,589	+ 7.9	3	— 2,525	— 1.8	25.0 24.5	42.2 38.4	126.4 118.7
—	1	— 26,257	— 11.5	—	—	—	2	— 26,257	— 11.5	54.7 53.2	117.6 125.3	97.4 110.1
—	2	— 8,125	— 71.5	—	—	—	2	— 8,125	— 71.5	98.3 85.0	— —	— —
2	**6**	**— 23,318**	**— 5.7**	**5**	**+ 13,589**	**+ 3.3**	**7**	**— 36,907**	**— 9.0**	**46.9 46.7**	**99.1 105.7**	**113.0 122.1**
20	22	— 59,958	— 5.6	15	+ 77,042	+ 7.2	34	— 137,000	— 12.8	49.2 46.0	85.0 79.4	89.0 94.5
3	9	+ 13,515	+ 2.9	9	+ 16,508	+ 3.5	4	— 2,993	— 0.6	20.8 25.0	34.5 42.6	131.3 127.6
4	21	+ 10,852	+ 4.7	12	+ 34,116	+ 14.8	17	— 23,264	— 10.1	33.3 39.5	— —	— —
27	**52**	**— 35,591**	**— 2.0**	**36**	**+ 127,666**	**+ 7.2**	**55**	**— 163,257**	**— 9.2**	**41.4 40.8**	**78.6 78.4**	**112.2 114.8**

Tabell 4 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma brukarnas förmögenhetsförhållanden enligt 1932 års**

1	2	3	4	5	6	7	8
Kuddby	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 20,527	— 1.0	3	21	+ 151,505	+ 16.0
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	+ 2,414	+ 0.9	2	3	— 2,665	— 6.6
	C. Brukare	— 57,073	— 19.4	—	14	— 11,277	— 7.7
	Summa	**— 75,186**	**— 2.8**	**5**	**38**	**+ 137,563**	**+ 12.2**
Malmöhus län							
Hemmesdynge	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 53,009	— 2.1	5	19	+ 30,288	+ 3.3
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	+ 1,000	+ 4.8	1	—	—	—
	C. Brukare	— 2,277	— 7.1	1	1	+ 400	+ 15.4
	Summa	**— 54,286**	**— 2.1**	**7**	**20**	**+ 30,688**	**+ 3.4**
Önnarp	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 6,503	— 0.8	8	21	+ 22,011	+ 4.8
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	—	—	—	—	—	—
	C. Brukare	— 16,236	— 22.6	—	5	+ 3,880	+ 16.2
	Summa	**— 22,739**	**— 2.5**	**8**	**26**	**+ 25,891**	**+ 5.4**
Bösarp	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 42,075	— 2.1	10	34	+ 25,761	+ 2.9
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	— 1,305	— 0.2	5	4	— 11,221	— 11.6
	C. Brukare	— 37,556	— 16.2	2	8	+ 43,286	+ 14.8
	Summa	**— 80,936**	**— 2.7**	**17**	**46**	**+ 57,826**	**+ 4.5**
Vellinge	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	+ 7,494	+ 0.2	24	39	— 60,913	— 6.1
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	+ 21,649	+ 2.3	9	2	+ 63	+ 0.1
	C. Brukare	— 1,989	— 1.6	4	4	+ 4,350	+ 16.9
	Summa	**+ 27,154**	**+ 0.7**	**37**	**45**	**— 56,500**	**— 5.0**
Asmundtorp	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 108,097	— 2.3	16	24	+ 146,524	+ 7.2
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	— 17,219	— 5.0	3	1	— 3,675	— 8.7
	C. Brukare	— 20,718	— 5.6	4	11	+ 6,908	+ 3.0
	Summa	**— 146,534**	**— 2.7**	**23**	**36**	**+ 149,757**	**+ 6.5**

ägare och brukare, förskjutningarna i ett antal jordbrukskommuner rörande ägarnas och taxering i jämförelse med 1929 års taxering.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
14	8	— 172,032	— 14.4	3	+ 6,325	+ 0.5	22	— 178,357	— 14.9	51.8 44.2	79.8 68.8	74.8 86.8
—	3	+ 5,079	+ 2.8	4	+ 6,994	+ 3.1	2	— 1,915	— 0.8	14.2 15.8	16.6 17.8	100.8 98.1
5	6	— 37,846	— 25.6	—	—	—	14	— 37,846	— 25.6	56.9 49.7	— —	— —
19	**17**	**— 204,799**	**— 13.0**	**7**	**+ 13,319**	**+ 0.9**	**38**	**— 218,118**	**— 13.9**	**48.4 42.0**	**77.6 68.8**	**83.2 95.2**
7	12	— 51,020	— 3.2	7	+ 34,364	+ 2.1	16	— 85,384	— 5.3	38.1 36.1	51.4 49.8	85.6 88.4
—	—	+ 1,000	+ 4.8	1	+ 1,000	+ 4.8	—	—	—	— —	— —	380.7 363.2
1	—	— 2,677	— 9.1	1	+ 375	+ 1.8	1	— 3,052	— 10.4	10.1 8.1	— —	— —
8	**12**	**— 52,697**	**— 3.2**	**9**	**+ 35,739**	**+ 2.1**	**17**	**— 88,436**	**— 5.3**	**37.5 35.5**	**51.4 49.8**	**88.0 90.9**
14	12	— 29,222	— 7.7	14	+ 11,826	+ 3.1	17	— 41,048	— 10.8	58.0 54.9	73.3 69.9	53.2 57.7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— —	— —	— —
3	—	— 14,225	— 28.9	—	—	—	4	— 14,225	— 28.9	50.3 33.5	— —	— —
17	**12**	**— 43,447**	**— 10.2**	**14**	**+ 11,826**	**+ 2.8**	**21**	**— 55,273**	**— 13.0**	**57.5 53.2**	**77.5 73.6**	**58.6 65.2**
19	9	— 67,838	— 6.2	12	+ 31,889	+ 2.9	34	— 99,727	— 9.1	47.2 44.9	62.1 60.2	69.6 73.9
—	2	+ 9,923	+ 1.4	6	+ 23,172	+ 3.3	3	— 13,249	— 1.9	10.8 12.2	16.0 18.1	132.1 130.3
7	1	— 17,615	— 20.5	1	+ 1,520	+ 1.8	6	— 19,135	— 22.3	172.4 125.9	— —	— —
26	**12**	**— 75,530**	**— 4.0**	**19**	**+ 56,581**	**+ 3.0**	**43**	**— 132,111**	**— 7.0**	**45.7 42.5**	**66.6 63.5**	**89.6 93.0**
18	26	+ 72,587	+ 3.5	28	+ 167,699	+ 8.2	38	— 95,112	— 4.7	30.8 32.9	44.3 47.2	99.8 96.3
1	2	+ 21,586	+ 2.4	9	+ 24,838	+ 2.8	2	— 3,252	— 0.4	9.8 10.0	14.8 14.8	136.4 133.2
4	2	— 5,564	— 5.9	3	+ 10,381	+ 11.0	5	— 15,945	— 16.9	25.6 21.5	— —	— —
23	**30**	**+ 88,609**	**+ 2.9**	**40**	**+ 202,918**	**+ 6.7**	**45**	**— 114,309**	**— 3.8**	**25.6 27.1**	**38.4 40.4**	**111.7 108.5**
20	10	— 178,294	— 6.6	12	+ 36,911	+ 1.4	26	— 215,205	— 8.0	48.0 43.7	96.2 89.7	111.0 118.9
1	2	— 14,044	— 4.6	2	+ 7,342	+ 2.4	2	— 21,386	— 7.0	11.7 12.2	16.9 18.5	126.9 133.0
8	5	— 19,056	— 9.8	4	+ 15,828	+ 8.1	10	— 34,884	— 17.9	67.8 62.1	— —	— —
29	**17**	**— 211,394**	**— 6.6**	**18**	**+ 60,081**	**+ 1.9**	**38**	**— 271,475**	**— 8.5**	**47.0 42.9**	**96.4 90.5**	**117.1 125.4**

Tabell 4 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma brukarnas förmögenhetsförhållanden enligt 1932 års**

1	2	3	4	5	6	7	8
Björka	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	+ 2,539	+ 1.4	3	9	+ 10,450	+ 33.8
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	—	—	—	—	—	—
	C. Brukare	— 5,800	— 33.5	—	2	— 1,700	— 16.7
	Summa	— 3,261	— 1.6	3	11	+ 8,750	+ 21.3
Norra Rörum	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	+ 22,841	+ 1.5	31	35	— 15,886	— 3.1
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	— 12,545	— 22.0	1	1	— 12,905	— 27.5
	C. Brukare	+ 1,700	+ 10.4	1	1	+ 4,970	+ 31.9
	Summa	+ 11,996	+ 0.7	33	37	— 23,821	— 4.1
Skaraborgs län							
Hällum	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 5,443	— 1.5	4	8	— 18,323	— 12.6
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	+ 194	+ 0.4	1	—	—	—
	C. Brukare	— 10,325	— 17.5	1	2	+ 27	+ 0.1
	Summa	— 15,574	— 3.4	6	10	— 18,296	— 8.9
Söne	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 1,886	— 0.3	10	17	— 10,658	— 5.3
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	+ 14,676	+ 9.2	5	4	— 5,856	— 21.7
	C. Brukare	— 1,077	— 1.4	9	7	— 2,682	— 8.7
	Summa	+ 11,713	+ 1.4	24	28	— 19,196	— 7.4
Hovby	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 7,350	— 0.8	12	27	— 46,705	— 11.6
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	— 6,245	— 2.7	3	1	— 700	— 28.0
	C. Brukare	— 5,262	— 6.9	3	5	— 129	— 0.7
	Summa	— 18,857	— 1.6	18	33	— 47,534	— 11.2
Medelplana	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 237,022	— 5.2	1	5	— 355,094	— 38.1
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	+ 2,957	+ 2.7	1	—	—	—
	C. Brukare	+ 4,013	+ 7.5	2	4	— 1.666	— 6.7
	Summa	— 230,052	— 4.9	4	9	— 356,760	— 37.1

ägare och brukare, förskjutningarna i ett antal jordbrukskommuner rörande ägarnas och taxering i jämförelse med 1929 års taxering.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
4	2	— 7,911	— 5.1	4	+ 6,910	+ 4.4	8	— 14,821	— 9.5	21.9 16.6	38.3 28.7	136.8 144.1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— —	— —	— —
—	2	— 4,100	— 57.7	—	—	—	1	— 4,100	— 57.7	73.9 59.0	— —	— —
4	**4**	— **12,011**	— **7.4**	**4**	+ **6,910**	+ **4.2**	**9**	— **18,921**	— **11.6**	**24.9** **20.2**	**46.2** **38.1**	**139.5** **150.7**
26	28	+ 36,270	+ 3.6	37	+ 78,582	+ 7.7	30	— 42,312	— 4.1	32.0 33.6	55.9 57.6	118.2 114.1
—	1	+ 380	+ 2.8	1	+ 380	+ 2.8	—	—	—	76.5 82.3	114.1 157.4	46.8 45.6
2	—	— 900	— 52.9	—	—	—	1	— 900	— 52.9	114.1 95.5	— —	— —
28	**29**	+ **35,750**	+ **3.5**	**38**	+ **78,962**	+ **7.6**	**31**	— **43,212**	— **4.2**	**34.2** **35.9**	**60.0** **62.5**	**116.0** **112.1**
5	4	+ 10,940	+ 5.3	5	+ 24,661	+ 12.0	7	— 13,721	— 6.7	37.0 41.7	47.9 54.8	81.7 77.6
—	—	+ 194	+ 0.4	1	+ 194	+ 0.4	—	—	—	15.4 15.5	15.9 15.5	87.1 86.7
1	2	— 8,150	— 60.4	—	—	—	2	— 8,150	— 60.4	107.1 88.2	— —	— —
6	**6**	+ **2,984**	+ **1.1**	**6**	+ **24,855**	+ **9.5**	**9**	— **21,871**	— **8.3**	**42.2** **44.7**	**59.3** **65.1**	**84.3** **83.3**
10	12	+ 8,922	+ 2.2	14	+ 25,921	+ 6.4	11	— 16,999	— 4.2	31.6 33.3	47.3 50.0	102.8 100.6
2	1	+ 20,532	+ 15.4	5	+ 22,282	+ 16.7	4	— 1,750	— 1.3	12.1 16.8	19.8 25.3	144.4 125.1
3	10	+ 1,445	+ 3.1	11	+ 8,305	+ 17.9	5	— 6,860	— 14.8	37.2 40.1	— —	— —
15	**23**	+ **30,899**	+ **5.8**	**30**	+ **56,508**	+ **9.6**	**20**	— **25,609**	— **4.4**	**28.1** **30.8**	**46.1** **49.8**	**118.1** **112.2**
5	9	+ 29,605	+ 5.3	13	+ 59,416	+ 10.6	22	— 29,811	— 5.3	38.0 42.7	55.7 63.0	92.2 87.6
—	1	— 5,545	— 2.4	4	+ 7,100	+ 3.1	1	— 12,645	— 5.5	0.8 1.1	1.3 1.8	161.1 165.1
2	2	— 4,333	— 7.4	4	+ 3,125	+ 5.4	4	— 7,458	— 12.8	25.1 23.5	— —	— —
7	**12**	+ **19,727**	+ **2.3**	**21**	+ **69,641**	+ **8.2**	**27**	— **49,914**	— **5.9**	**30.5** **33.8**	**48.4** **54.5**	**111.3** **108.8**
2	3	+ 118,044	+ 3.8	3	+ 119,634	+ 3.3	2	— 1,590	— 0.0	13.6 20.7	51.2 82.4	326.4 316.0
—	—	+ 2,957	+ 2.7	1	+ 2,957	+ 2.7	—	—	—	— —	— —	146.0 142.2
2	3	+ 5,679	+ 20.1	2	+ 9,148	+ 32.4	4	— 3,469	— 12.3	40.8 47.0	— —	— —
4	**6**	+ **126,680**	+ **3.4**	**6**	+ **131,739**	+ **3.5**	**6**	— **5,059**	— **0.1**	**13.6** **20.5**	**49.9** **72.9**	**317.7** **307.3**

Tabell 4 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma brukarnas förmögenhetsförhållanden enligt 1932 års**

1	2	3	4	5	6	7	8
Saleby	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 59,219	— 3.4	24	48	— 17,215	— 3.7
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	— 17,259	— 3.8	8	5	+ 6,238	+ 11.7
	C. Brukare	— 58,682	— 14.5	6	16	— 36,554	— 28.5
	Summa	**— 135,160**	**— 5.2**	**38**	**69**	**— 47,531**	**— 7.4**
Västmanlands län							
Björskog	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 43,076	— 1.7	10	37	+ 35,604	+ 3.4
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	— 13,524	— 5.4	1	3	— 6,198	— 14.2
	C. Brukare	— 11,857	— 4.0	6	14	+ 23,431	+ 21.1
	Summa	**— 68,457**	**— 2.2**	**17**	**54**	**+ 52,837**	**+ 4.5**
Medåker	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 15,946	— 0.8	20	46	+ 13,927	+ 2.9
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	— 6,638	— 1.4	4	6	+ 2,712	+ 7.1
	C. Brukare	— 2,635	— 1.5	7	13	+ 3,727	+ 4.7
	Summa	**— 25,219**	**— 0.9**	**31**	**65**	**+ 20,366**	**+ 3.4**
Dingtuna	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 72,591	— 3.2	17	44	+ 72,078	+ 6.2
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	— 363	— 0.1	4	3	— 13,097	— 9.4
	C. Brukare	— 27,561	— 7.8	3	18	+ 5,451	+ 2.3
	Summa	**— 100,515**	**— 3.4**	**24**	**65**	**+ 64,432**	**+ 4.2**
Gävleborgs län							
Järbo	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	+ 166,964	+ 3.7	83	103	— 30,264	— 4.9
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	+ 1,716	+ 5.3	1	1	—	—
	C. Brukare	+ 700	+ 14.0	1	—	— 600	— 100.0
	Summa	**+ 169,380**	**+ 3.7**	**85**	**104**	**— 30,864**	**— 5.0**
Årsunda	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 88,187	— 2.2	49	120	+ 7,147	+ 0.6
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	— 3,203	— 3.9	1	2	— 600	— 17.1
	C. Brukare	+ 964	+ 1.4	2	7	+ 293	+ 1.4
	Summa	**— 90,426**	**— 2.1**	**52**	**129**	**+ 6,840**	**+ 0.5**

ägare och brukare, förskjutningarna i ett antal jordbrukskommuner rörande ägarnas och taxering i jämförelse med 1929 års taxering.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
17	42	— 39,635	— 3.1	32	+ 74,863	+ 5.9	40	— 114,498	— 9.0	26.4 26.5	37.8 39.3	104.5 107.9
4	3	— 23,497	— 5.8	8	+ 15,735	+ 3.9	5	— 39,232	— 9.8	13.6 11.7	23.3 20.8	147.4 156.6
7	9	— 24,209	— 8.7	7	+ 19,019	+ 6.8	16	— 43,228	— 15.6	26.6 31.8	— —	— —
28	**54**	**— 87,341**	**— 4.5**	**47**	**+ 109,617**	**+ 5.6**	**61**	**— 196,958**	**— 10.1**	**24.2** **24.7**	**41.6** **44.9**	**129.9** **136.0**
20	16	— 69,219	— 4.7	16	+ 40,943	+ 2.8	32	— 110,162	— 7.5	43.1 41.0	59.5 57.3	78.7 82.3
4	—	— 7,326	— 3.6	2	+ 4,768	+ 2.3	5	— 12,094	— 5.9	15.8 17.5	18.8 21.8	99.7 103.2
8	6	— 34,286	— 17.3	6	+ 12,029	+ 6.1	12	— 46,315	— 23.4	47.0 37.3	— —	— —
32	**22**	**— 110,831**	**— 5.9**	**24**	**+ 57,740**	**+ 3.1**	**49**	**— 168,571**	**— 9.0**	**41.3** **38.7**	**61.5** **58.7**	**88.1** **93.3**
27	22	— 28,308	— 1.8	23	+ 28,071	+ 1.8	47	— 56,379	— 3.6	24.4 23.6	37.1 36.1	114.9 117.0
2	3	— 9,350	— 2.2	4	+ 5,872	+ 1.4	8	— 15,222	— 3.6	9.1 8.4	14.3 13.4	143.3 146.6
9	6	— 6,012	— 5.8	3	+ 5,560	+ 5.4	16	— 11,572	— 11.2	46.8 44.0	— —	— —
38	**31**	**— 43,670**	**— 2.1**	**30**	**+ 39,503**	**+ 1.9**	**71**	**— 83,173**	**— 4.0**	**23.3** **22.3**	**37.4** **36.1**	**123.2** **126.0**
27	27	— 134,268	— 12.1	22	+ 40,254	+ 3.6	31	— 174,522	— 15.7	56.4 51.4	81.4 76.7	64.4 73.2
1	2	+ 12,734	+ 6.2	5	+ 21,649	+ 10.5	2	— 8,915	— 4.3	36.5 40.2	42.6 47.0	74.2 69.9
6	11	— 35,777	— 24.5	2	+ 4,613	+ 3.1	17	— 40,390	— 27.6	73.1 65.9	— —	— —
34	**40**	**— 157,311**	**— 10.7**	**29**	**+ 66,516**	**+ 4.5**	**50**	**— 223,827**	**— 15.3**	**55.9** **51.8**	**88.3** **84.8**	**72.0** **80.7**
43	58	+ 203,140	+ 5.2	95	+ 344,833	+ 8.8	91	— 141,693	— 3.6	12.3 13.5	21.2 22.3	150.6 143.3
—	—	+ 1,716	+ 5.3	1	+ 2,216	+ 6.9	1	— 500	— 1.6	— —	— —	286.2 271.7
—	1	+ 1,300	+ 29.5	1	+ 1,300	+ 29.5	—	—	—	— 12.0	— —	— —
43	**59**	**+ 206,156**	**+ 5.2**	**97**	**+ 348,349**	**+ 8.8**	**92**	**— 142,193**	**— 3.6**	**12.2** **13.4**	**21.1** **22.2**	**151.4** **144.0**
58	61	— 90,472	— 3.2	57	+ 86,662	+ 3.1	107	— 177,134	— 6.3	32.2 31.3	43.7 43.9	92.7 96.8
—	1	— 2,603	— 3.3	1	+ 600	+ 0.8	2	— 3,203	— 4.1	3.7 4.3	4.8 5.8	124.5 128.8
3	1	+ 61	+ 0.1	3	+ 3,671	+ 7.6	6	— 3,610	— 7.5	31.2 31.2	— —	— —
61	**63**	**— 93,014**	**— 3.1**	**61**	**+ 90,933**	**+ 3.1**	**115**	**— 183,947**	**— 6.2**	**31.7** **30.8**	**43.6** **43.8**	**95.0** **99.1**

Tabell 4 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma brukarnas förmögenhetsförhållanden enligt 1932 års**

1	2	3	4	5	6	7	8
Västerbottens län							
Lövånger	A. Ägare med fastigheten under eget bruk	— 75,823	— 1.0	185	359	+ 32,492	+ 3.1
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	—	—	—	—	—	—
	C. Brukare	— 2,665	— 23.4	—	3	+ 1,300	+ 46.4
	Summa	— **78,488**	— **1.1**	**185**	**362**	+ **33,792**	+ **3.2**
Sammandrag för kommunerna i Svealand och Götaland	A. Ägare med fastigheten under eget bruk						
	Grupp I	+ 15,007	+ 0.9	59	111	— 12,641	— 2.6
	» II	+ 24,880	+ 1.2	62	78	— 231	— 0.0
	» III	— 212,120	— 1.8	89	229	+ 74,541	+ 1.7
	» IV	— 76,773	— 1.2	21	64	+ 42,111	+ 1.4
	» V	— 530,859	— 3.4	15	49	+ 59,479	+ 1.0
	Summa	— **779,865**	— **2.0**	**246**	**531**	+ **163,259**	+ **1.1**
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad						
	Grupp I	+ 7,999	+ 3.2	10	—	— 1,576	— 5.7
	» II	— 22,179	— 4.7	5	6	+ 3,105	+ 9.7
	» III	— 4,966	— 0.2	27	27	— 70,655	— 16.9
	» IV	— 16,634	— 0.9	13	8	— 26,270	— 9.6
	» V	— 97,460	— 3.8	7	11	— 39,068	— 5.2
	Summa	— **133,240**	— **1.7**	**62**	**52**	— **134,464**	— **9.0**
	C. Brukare						
	Grupp I	+ 5,361	+ 10.5	7	12	+ 3,623	+ 20.9
	» II	— 2,166	— 2.0	11	14	— 3,782	— 10.0
	» III	— 108,305	— 10.4	23	73	— 12,171	— 2.8
	» IV	— 67,858	— 6.1	20	41	— 3,662	— 0.9
	» V	— 52,532	— 3.5	10	25	+ 41,998	+ 4.2
	Summa	— **225,500**	— **6.0**	**71**	**165**	+ **26,006**	+ **1.4**
	Totalsumma	— *1,138,605*	— *2.3*	*379*	*748*	+ *54,801*	+ *0.3*

ägare och brukare, förskjutningarna i ett antal jordbrukskommuner rörande ägarnas och taxering i jämförelse med 1929 års taxering.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
179	154	— 103,231	— 1.6	209	+ 391,165	+ 6.3	344	— 494,396	— 7.9	15.0 14.4	22.2 21.5	125.7 127.6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— —	— —	— —
3	—	— 3,965	— 46.2	—	—	—	3	— 3,965	— 46.2	47.0 24.6	— —	— —
182	**154**	**— 107,196**	**— 1.7**	**209**	**+ 391,165**	**+ 6.2**	**347**	**— 498,361**	**— 8.0**	**15.1** **14.4**	**22.3** **21.6**	**125.8** **127.8**
52	61	+ 27,616	+ 2.4	71	+ 113,464	+ 9.7	95	— 85,848	— 7.3	28.4 29.5	51.1 52.5	129.6 126.9
50	62	+ 12,632	+ 1.0	66	+ 88,919	+ 6.9	67	— 76,287	— 5.9	42.8 42.8	62.1 62.8	87.7 87.0
113	120	— 277,519	— 3.6	108	+ 277,762	+ 3.6	209	— 555,281	— 7.2	37.0 35.7	52.0 51.1	88.8 92.2
38	34	— 88,807	— 2.4	27	+ 234,554	+ 6.3	56	— 323,361	— 8.6	45.8 44.2	61.7 60.8	75.6 77.4
40	21	— 483,790	— 4.9	19	+ 202,967	+ 2.0	43	— 686,757	— 6.9	39.5 37.8	77.9 77.2	121.5 127.8
293	**298**	**— 809,868**	**— 3.4**	**291**	**+ 917,666**	**+ 3.8**	**470**	**— 1,727,534**	**— 7.2**	**39.4** **38.2**	**63.2** **62.5**	**98.5** **102.6**
2	1	+ 9,575	+ 4.3	10	+ 10,782	+ 4.9	2	— 1,207	— 0.5	10.2 11.2	29.3 31.1	257.5 246.7
2	2	— 25,284	— 5.7	5	+ 13,374	+ 3.0	7	— 38,658	— 8.8	7.8 6.8	15.9 14.5	188.0 199.4
11	21	+ 62,280	+ 2.8	36	+ 107,430	+ 4.8	20	— 45,150	— 2.0	13.1 15.7	18.6 22.4	123.6 120.3
2	7	+ 9,636	+ 0.6	15	+ 64,000	+ 4.1	8	— 54,364	— 3.5	13.7 15.0	18.3 20.3	115.5 114.7
4	12	— 58,592	— 3.3	7	+ 27,710	+ 1.6	11	— 86,302	— 4.8	29.2 29.6	44.4 46.8	107.7 111.2
21	**43**	**— 2,385**	**— 0.0**	**73**	**+ 223,296**	**+ 3.6**	**48**	**— 225,681**	**— 3.6**	**18.0** **19.4**	**26.7** **29.3**	**121.6** **121.6**
6	8	+ 1,438	+ 4.2	7	+ 6,561	+ 19.0	12	— 5,123	— 14.9	37.3 34.1	— —	— —
6	9	+ 366	+ 0.5	10	+ 6,236	+ 8.5	14	— 5,870	— 8.0	32.7 35.6	— —	— —
29	42	— 76,885	— 11.9	28	+ 54,562	+ 8.4	61	— 131,447	— 20.3	44.3 41.3	— —	— —
23	26	— 65,694	— 9.2	17	+ 49,192	+ 6.9	42	— 114,886	— 16.1	40.3 38.2	— —	— —
17	15	— 33,660	— 4.9	11	+ 71,107	+ 10.3	20	— 104,767	— 15.2	72.5 67.1	— —	— —
81	**100**	**— 174,435**	**— 8.1**	**73**	**+ 187,658**	**+ 8.7**	**149**	**— 362,093**	**— 16.8**	**54.1** **50.2**	— —	— —
395	*441*	*— 986,688*	*— 3.1*	*437*	*+ 1,328,620*	*+ 4.1*	*667*	*— 2,315,308*	*— 7.2*	*37.1* *36.2*	*62.8* *62.8*	*108.6* *112.3*

Tabell 4 (forts.), **utvisande för jordbruk, som under åren 1928—1931 innehafts av samma brukarnas förmögenhetsförhållanden enligt 1932 års**

1	2	3	4	5	6	7	8
Sammandrag för kommunerna i Norrland	A. Ägare med fastigheten under eget bruk						
	Grupp I	+ 29,004	+ 1.0	127	201	+ 36,304	+ 5.6
	» II	+ 70,402	+ 1.0	142	263	— 25,888	— 2.3
	» III	— 86,492	— 1.6	48	115	— 10,941	— 1.1
	» IV o. V	— 9,960	— 3.4	—	3	+ 9,900	+ 5.2
	Summa	+ **2,954**	+ **0.0**	**317**	**582**	+ **9.375**	+ **0.3**
	B. Ägare med fastigheten utarrenderad	— **1,487**	— **1.0**	**2**	**3**	— **600**	— **17.1**
	C. Brukare						
	Grupp I	—	—	—	—	—	—
	» II	— 4,260	— 10.0	1	5	— 1,100	— 10.2
	» III	+ 3,259	+ 7.9	2	5	+ 2,093	+ 15.2
	» IV	—	—	—	—	—	—
	» V	—	—	—	—	—	—
	Summa	— **1,001**	— **1.2**	**3**	**10**	+ **993**	+ **4.0**
	Totalsumma	+ ***466***	+ ***0.0***	***322***	***595***	+ ***9,768***	+ ***0.3***

ägare och brukare, förskjutningarna i ett antal jordbrukskommuner rörande ägarnas och taxering i jämförelse med 1929 års taxering.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
120	94	+ 9,263	+ 0.4	128	+ 224,261	+ 9.3	195	— 214,998	— 8.9	22·2 21.2	36.4 34.7	128.5 129.0
115	131	+ 96,585	+ 1.5	170	+ 437,148	+ 7,0	237	— 340,563	— 5.5	14.6 15.1	22.8 23.4	133.7 131.5
43	48	— 76,551	— 1.8	63	+ 161,251	+ 3.8	107	— 237,802	— 5.6	19.1 19.0	26.5 26.9	112.8 115.0
2	—	— 19,860	— 19.5	—	—	—	3	— 19,860	— 19.5	71.1 65.4	83.4 79.3	33.8 42.0
280	**273**	+ **9,437**	+ **0.1**	**361**	+ **822,660**	+ **6.3**	**542**	— **813,223**	— **6.2**	**18.5** **18.5**	**27.9** **27.9**	**123.0** **123.2**
—	1	— 887	— 0.8	2	+ 2,816	+ 2.6	3	— 3,703	— 3.4	2.6 3.1	4.0 4.8	150.8 152.0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— —	— —	— —
1	2	— 2,410	— 7.5	2	+ 2,000	+ 6.2	3	— 4,410	— 13.7	25.2 25.8	— —	— —
5	—	— 194	— 0.7	2	+ 2,971	+ 10.2	6	— 3,165	— 10.9	35.4 33.2	— —	— —
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— —	— —	— —
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— —	— —	— —
6	**2**	— **2,604**	— **4.2**	**4**	+ **4,971**	+ **8.1**	**9**	— **7,575**	— **12.3**	**30.7** **29.2**	— —	— —
286	***276***	+ *5,946*	+ *0.1*	***367***	+ ***830,447***	+ *6.3*	***554***	— ***824,501***	— *6.2*	***18.5*** ***18.4***	***28.0*** ***28.0***	***123.7*** ***124.0***

Bilaga 7.

P. M.

rörande verkningarna av vissa ifrågasatta skalor för beräkning av arvsskatt eller skatt för gåva.

Riksdagens särskilda utskott har åt mig uppdragit att utarbeta tabeller utvisande verkningarna av de skalor för arvs- och gåvoskatt, som återfinnas i tabell 1 för arvslotter av olika storlek, samt angående den intäkt av ifrågavarande skatter, som, därest sagda skalor varit gällande, kunde beräknas för år 1932 respektive år 1930.

Arvsskattens respektive gåvoskattens belopp vid andelar eller gåvor av olika storlek, i jämförelse med nu utgående skatt, återfinnas i tabell 2.

Vad angår den enligt de ifrågasatta skalorna beräknade arvsskatten inom de olika arvsklasserna, har denna kalkylerats på grundval av den utredning rörande kvarlåtenskapernas och arvslotternas storlek nämnda år, som avses i en särskild promemoria (bil. 2). Resultatet i jämförelse med beskattningen enligt gällande skatteskalor framgår av följande sammanställning:

	1930		1932	
	Gällande skalor	Föreslagna skalor	Gällande skalor	Föreslagna skalor
	kr.	kr.	kr.	kr.
Klass I a	1,745,031	2,787,353	1,651,000	2,538,077
b	8,012,512	13,083,596	6,167,879	9,485,426
» II a	3,926,586	6,026,227	3,828,660	5,754,700
b	465,222	733,696	685,418	1,123,903
» III	212,652	370,933	195,770	345,477
» IV	3,271,645	5,184,980	1,996,871	3,029,861
Summa	17,633,648	28,186,785	14,525,598	22,277,444

Uträkningarna hava skett enligt samma grunder, som redovisas å sid. 40 i bilagan till Kungl. Maj:ts proposition nr 34. De s. k. »tilläggen» äro ej medtagna.

Det torde böra anmärkas, att vid nämnda uträkningar ej erhålles det skattebelopp, som under respektive år faktiskt influtit eller skulle influtit. Olikheterna belysas i nyssnämnda bilaga till proposition nr 34. Framför allt bör såsom tillkommande post medräknas skatt å gåvor m. m. samt arvsskatt å fastighetsfideikommiss, vilka skatter uttagas i särskild ordning. Sagda belopp utgjorde enligt gällande skalor år 1930 över 1.3 miljoner kronor. Till motsvarande siffra för år 1932 har jag ej ägt tillgång. Enligt de ifrågasatta skalorna höjes beloppet, men höjningens storlek kan ej angivas. Det förefaller, som om enligt de ifrågasatta skalorna tilläggsbeloppet borde, med iakttagande av tillbörlig försiktighet, kunna beräknas till 1.8 miljoner kronor. Stockholm i juni 1933.

Carl W. U. Kuylenstierna.

Tabell 1. Skatteskalor enligt nytt förslag till arvsskatt.

Klass I			Klass II			Klass III			Klass IV		
Andelsbelopp, kr.	Skattebelopp, kr.	Ökning för överskjutande belopp inom intervallet i %	Andelsbelopp, kr.	Skattebelopp, kr.	Ökning för överskjutande belopp inom intervallet i %	Andelsbelopp, kr.	Skattebelopp, kr.	Ökning för överskjutande belopp inom intervallet i %	Andelsbelopp, kr.	Skattebelopp, kr.	Ökning för överskjutande belopp inom intervallet i %
1,000	10	1.00	200	4	2.00	200	4	2.00	200	4	2.00
3,000	30	2.00	1,000	20	4.00	500	10	6.00	500	10	6.00
6,000	90	3.00	3,000	100	6.00	1,000	40	10.00	1,000	40	10.00
12,000	270	4.00	6,000	280	8.00	3,000	240	15.00	3,000	240	15.00
20,000	590	5.00	12,000	760	10.00	6,000	690	20.00	6,000	690	20.00
30,000	1,090	6.00	20,000	1,560	12.00	20,000	3,490	25.00	12,000	1,890	25.00
40,000	1,690	7.00	30,000	2,760	15.00	60,000	13,490	30.00	20,000	3,890	30.00
50,000	2,390	8.00	40,000	4,260	18.00				40,000	9,890	35.00
60,000	3,190	9.00	60,000	7,860	21.00						
75,000	4,540	10.00	100,000	16,260	24.00						
100,000	7,040	12.00									
150,000	13,040	14.00									
200,000	20,040	16.00									
300,000	36,040	18.00									
400,000	54,040	20.00									

Tabell 2 a, utvisande för arvsandelar å angivna belopp arvsskattens storlek i kronor dels enligt gällande skalor och dels enligt föreslagna skalor.

Arvsandel	Arvsskatt enligt gällande skalor, kronor				Arvsskatt enligt föreslagna skalor, kronor			
	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV
3,000	35	67.50	150	150	30	100	240	240
5,000	70	162.50	375	375	70	220	540	540
10,000	200	500	1,100	1,100	210	600	1,490	1,490
15,000	375	850	1,725	1,875	390	1,060	2,490	2,640
20,000	550	1,200	2,350	2,650	590	1,560	3,490	3,890
30,000	900	2,100	3,600	4,200	1,090	2,760	5,990	6,890
40,000	1,300	3,000	5,000	6,200	1,690	4,260	8,490	9,890
50,000	1,750	3,900	6,400	8,200	2,390	6,060	10,990	13,390
60,000	2,250	4,800	7,800	10,200	3,190	7,860	13,490	16,890
100,000	4,250	9,000	13,800	18,600	7,040	16,260	25,490	30,890
200,000	10,000	20,000	29,600	39,600	20,040	40,260	55,490	65,890
300,000	17,500	32,500	45,000	60,000	36,040	64,260	85,490	100,890
500,000	35,000	60,000	75,000	100,000	74,040	112,260	145,490	170,890
1,000,000	100,000	150,000	150,000	200,000	174,040	232,260	295,490	345,890
3,000,000	300,000	450,000	450,000	600,000	574,040	712,260	895,490	1,045,890
5,000,000	500,000	750,000	750,000	1,000,000	974,040	1,192,260	1,495,490	1,745,890

Tabell 2 b, utvisande för arvsandelar å angivna belopp arvsskattens storlek i procent dels enligt gällande skalor och dels enligt föreslagna skalor.

Arvsandel	Arvsskatt enligt gällande skalor, %				Arvsskatt enligt föreslagna skalor, %			
	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV
3,000	1.17	2.25	5.00	5.00	1.00	3.33	8.00	8.00
5,000	1.40	3.25	7.50	7.50	1.40	4.40	10.80	10.80
10,000	2.00	5.00	11.00	11.00	2.10	6.00	14.90	14.90
15,000	2.50	5.67	11.50	12.50	2.60	7.07	16.60	17.60
20,000	2.75	6.00	11.75	13.25	2.95	7.80	17.45	19.45
30,000	3.00	7.00	12.00	14.00	3.63	9.20	19.97	22.97
40,000	3.25	7.50	12.50	15.50	4.23	10.65	21.23	24.73
50,000	3.50	7.80	12.80	16.40	4.78	12.12	21.98	26.78
60,000	3.75	8.00	13.00	17.00	5.32	13.10	22.48	28.15
100,000	4.25	9.00	13.80	18.60	7.04	16.26	25.49	30.89
200,000	5.00	10.00	14.80	19.80	10.02	20.13	27.75	32.95
300,000	5.83	10.83	15.00	20.00	12.01	21.42	28.50	33.63
500,000	7.00	12.00	15.00	20.00	14.81	22.45	29.10	34.18
1,000,000	10.00	15.00	15.00	20.00	17.40	23.23	29.55	34.59
3,000,000	10.00	15.00	15.00	20.00	19.13	23.74	29.85	34.86
5,000,000	10.00	15.00	15.00	20.00	19.48	23.85	29.91	34.92

331762. Stockholm, Isaac Marcus Boktryckeri-Aktiebolag, 1933.